༄༅། །བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྟགས་འཇུག་གི་བརྗོད་བྱ་སྙིང་པོ་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལག་ལེན་བཅུད་བསྡུས་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཕུན་ཚོགས་ཞི་བདེའི་དཔལ་ཡོན་དང་གིས་འདྲེན།།
རྣམ་མང་ལུས་སེམས་སྡུག་བསྔལ་རྩད་ནས་འཇོམས།།
འདི་ཕྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཀུན་གྱི་ཡུམ་ཆེན་མོ།།
བསམ་པ་བཟང་པོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

འདིར་ནི་གངས་ཅན་བརྡ་སྤྲོད་རྣམ་གསུམ་ལས།།
རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་བརྗོད་བྱའི་སྙིང་པོ་སྟེ།།
བྱ་བའི་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་དཀའ་བའི་གནད།།
ལག་ལེན་བཅུད་བསྡུས་ཆེན་མོ་བཤད་པར་བྱ།།

དེ་ལ་བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་པའི་གཞུང་རྣམ་གསུམ་ལས་རྟགས་འཇུག་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་རྒྱས་པར་བྱས་ན་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལྔ་དང་འཇུག་ཚུལ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་དགུ་དང་། འཕྲིང་དུ་བྱས་ན་བདག་གཞན་དུས་གསུམ་སྟེ་ལྔ་དང་། བསྡུས་པར་བྱས་ན་བྱ་ཚིག་སྟེ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་རྟགས་འཇུག་གི་བརྗོད་བྱ་འཕྲིང་བདག་གཞན་དུས་གསུམ་དང་བསྡུས་པ་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན། རྟགས་འཇུག་གི་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པ་ཡང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་སྔོན་རྗེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་འཇུག་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དགོས་པ་བདག་གཞན་དུས་གསུམ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་དང་། བདག་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དགོས་པ་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། མདོར་ན་སྙིང་པོ་རྟགས་འཇུག་སྤྱངས་པའི་འབྲས་བུར་བྱ་ཚིག་ལ་མཁས་དགོས། དེ་ཡང་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་

གཞག་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ནས་འཆད་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ནས་འབྲི་བ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་མཁས་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་སྔ་མ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་མ་གལ་ཆེ། བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་ཀྱང་སྨྱུ་གུ་ལག་ཏུ་བཟུང་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་བའི་ཚེ་ན་བྱ་ཚིག་རྣམས་མ་ནོར་མ་འཁྲུལ་བར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལ་སྣོངས་པར་གྱུར་ཚེ་དེ་ནི་རྟགས་འཇུག་སྦྱངས་པའི་དགོས་སྙིང་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན།

སྤྱིར་རྟགས་འཇུག་གི་བརྗོད་བྱའི་སྙིང་པོ་གཅིག་པུར་གྱུར་པ་ནི་བྱ་ཚིག་ཡིན་ཡང་རྟགས་འཇུག་གི་རྩ་བ་ལས་བྱ་ཚིག་གི་ངོ་བོ་དབྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་པར་མ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་དང་འགྲེལ་ཆུང་རྣམས་སུ་འང་གསལ་པོ་ཞིག་བསྟན་མེད། ཕྱིས་སུ་མཁས་པའི་དབང་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་བྱ་ཚིག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྩལ་འདོན་བྱས་ནས་གསུངས་པ་འགའ་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱང་། ཚིག་དོན་གཉིས་ལས་ཚིག་དང་། གཞུང་བཤད་དང་ལག་ལེན་གཉིས་ལས་གཞུང་བཤད་གཙོ་བོར་མཛད་པར་སྣང་ལ། བྱ་ཚིག་གི་རེའུ་མིག་དང་། དུས་གསུམ་སྐྱི་བྱེ་ཐོར་བུ་སོགས་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་ཆ་བརྟོན་པར་མཛད་པའང་བྱ་ཚིག་གི་ཚིག་གམ་ཕྱིའི་སྒྲ་གཟུགས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་ཙམ་ལས། དོན་གྱི་གོ་བའམ་སྦྱོར་བ་ལག་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་ཇི་ལྟར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་གམ་ནང་གི་དོན་སྙིང་གསལ་པོར་བསྟན་པ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་དཀོན། དེར་བརྟེན་བྱ་ཚིག་གི་ཚིག་གམ་ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་རྣམས་བརྡ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་སྔ་མ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་གསལ་བ་དང་བོད་ཀྱི་དག་ཡིག་དང་ཚིག་མཛོད་རྣམས་སུ་གསལ་བ་དེས་འཐུས་པར་བྱས་ནས། འདིར་གཙོ་བོ་བྱ་ཚིག་གི་ཚིག་དོན་གཉིས་ལས་དོན་གྱི་གོ་བ་དང་། བྱ་ཚིག་གི་གཞུང་བཤད་དང་ལག་ལེན་གཉིས་ལས་ལག་ལེན་རྩལ་བཏོན་བྱས་ཏེ་བྲི་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་འདི་ཉིད་བཤད་པ་ལ། སྔོན་འགྲོ་ཚོགས་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་ཙུང་ཟད་བཤད་པ་དང་། དངོས་གཞི་ཆིངས་ཆེན་པོ་ལྔའི་སྒོ་ནས་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་སྔོན་འགྲོ་ཚོགས་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།

དེ་ཡང་། ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཚོགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ཉིད་བློར་ངེས་ན། བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་རྟོགས་པར་ཕན་ནུས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། འདིར་ཐོག་མར་སྔོན་འགྲོའི་ཚུལ་དུ་ཚོགས་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་ཙུང་ཟད་བཤད་ན། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་བྱས་རྗེས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས། རྟགས་འཇུག

གི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལས། དེ་ཉིད་དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་གོང་དུ་བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་དེ་དག་ནི་སྤྱིར་བཏང་བཤད་ན་མིང་གི་ཚོགས་དང་། ཐ་སྙད་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས་བཅས་གསུམ་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་གྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་བརྗོད་པ་ནི་བོད་ཀྱི་བརྡ་ལ་མེད་པ་ཐོག་མར་བློ་ལ་ངེས་དགོས་པ་གལ་ཆེ། བློ་ལ་ལེགས་པར་ངེས་ན་མིང་གི་ཚོགས་ལ་མི་རྨོངས་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིག་གི་གཞུང་ཁག་སྦྱང་དགོས་པ་དང་། ཐ་སྙད་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས་ལ་མི་རྨོངས་པར་བྱེད་པ་སུམ་ཅུ་པའི་གཞུང་སྦྱང་དགོས་པ། བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས་ལ་མི་རྨོངས་པར་བྱེད་པ་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་གཞུང་སྦྱང་དགོས་པ་སྟེ་སྦྱང་དགོས་པ་གསུམ་གང་ཡིན་རྟོགས་ཐུབ། ཅེས་གསུངས་པ་ནི། ལེགས་བཤད་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་།

ཚོགས་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་དུ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་དོན་དབྱིས་ཕྱིན་པ་རྟོགས་པ་ལ་ཐོག་མར་ཚོགས་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཅིག་བཀོད་ན་གོ་བ་ལེན་བདེ་བས་འདི་ལྟར། བཟོ་པས་ལྕགས་ལ་རྟེ་བཏང་ལྟ་བུར་ཆ་མཚོན་ན། བཟོ་པ་ནི་མིང་གི་ཚོགས། པས་ཞེས་པའི་བྱེད་སྒྲ་ནི་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ལྕགས་ཞེས་པ་ནི་མིང་གི་ཚོགས། ལ་ནི་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། རྟེ་ནི་མིང་གི་ཚོགས། བཏང་ནི་བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས་ཡིན། ཚིག་དུམ་བུ་འདི་ལ་མཚོན་ན་མིང་གསུམ་དང་རྣམ་དབྱེ་གཉིས། བྱ་བའི་ཚིག་གཅིག་བཅས་ཚིག་ཁྲིམ་དྲུག་ལས་གྲུབ་པའི་ཚིག་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ཡང་སྤྱིར་ཚོགས་གསུམ་ཞེས་པ་སྔོན་ཆད་ལ་གྲགས་ཆེ་བ་ནི། སུམ་ཅུ་པའི་རྩ་བ་ལས། ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། །ཡི་གེའི་ཁོངས་ནས་མིང་དབྱུང་སྟེ། །མིང་གི་ཁོངས་ནས་ཚིག་ཕྱུང་ནས། །ཚིག་གིས་དོན་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར། མིང་གི་ཚོགས། ཚིག་གི་ཚོགས། ཡི་གེའི་ཚོགས་ཏེ་ཚོགས་གསུམ་མམ། ཡང་ན། སུམ་ཅུ་པའི་རྩ་བ་ལས། མིག་ཚིག་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞི། །ཞེས་པ་ལྟར། མིག་ཚིག་བརྗོད་པ་གསུམ་ལ་ཚོགས་གསུམ་ཞེས་གྲགས་ཀྱང་། འདིར་ཚོགས་གསུམ་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་གོ་རྒྱུ་མིན།

འདིར་གོང་དུ་རྟགས་འཇུག་གི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལས་གསལ་བ་ལྟར། བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་པའི་གཞུང་སུམ་རྟགས་དག་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱའི་སྙིང་ནས་བཞག་པའི་ཚོགས་གསུམ་ལ་གོ་དགོས། དེ་ཡང་། དག་ཡིག་གི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ནི་མིང་གི་ཚོགས་དང་། སུམ་ཅུ་པའི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ནི་ཐ་སྙད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས་དང་། རྟགས་འཇུག་གི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ནི་བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས་ཏེ། མིང་གི་ཚོགས། ཐ་སྙད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས་བཅས་གསུམ་ལ་སྐབས་འདིར་ཚོགས་གསུམ་ཞེས

གོ་དགོས། ཚོགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མཛད་ཚུལ་འདི་ནི་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་མན་ངག་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན།

སྤྱིར་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཐ་དད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས་དང་ནོར་སོ་མེད་ཀྱང་། མིང་གི་ཚོགས་དང་ནོར་སོ་ཧ་ཅང་ཆེ་བས། ཐོག་མར་ཚོགས་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་ཚེ། བྱ་ཚིག་རྣམས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད། ཚུ་རི་ལེགས་པར་མཐོང་བ་ལ་ཕ་རིར་འགྲོ་དགོས་པའི་དཔེ་བཞིན་དུ། བྱ་ཚིག་ལེགས་པར་མཐོང་བ་ལ་མིང་དང་ཚིག་ཕྲད་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཀྱང་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ཤེས་འདོད་པ་ཀུན་གྱིས་དང་པོར་སྔོན་འགྲོའི་ཚུལ་དུ་ཚོགས་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་མཁྱེན་དགོས་པ་ནི་ཐོག་མའི་གནད་འགག་ཡིན།

ཚོགས་གསུམ་གྱི་གོ་དོན་བཤད་པ།

དང་པོ། མིང་གི་ཚོགས་ཀྱི་གོ་དོན་ནི། བྱ་ཚིག་མ་ཡིན་ཞིང་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཞིག་ལ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མིང་ཟེར། འདིར་བཤད་པའི་མིང་གི་ཚོགས་དང་། སྤྱིར་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་མམ་མིང་ཚིག་བརྗོད་པ་གསུམ་གྱི་མིང་གཉིས་ལ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པའང་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྤྱིར་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་མམ་མིང་ཚིག་བརྗོད་པ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་ཚོགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་འདུ་བ་ཡིན་མོད། འདིར་བསྟན་མིང་གི་ཚོགས་སུ་བྱ་ཚིག་གཏན་ནས་མི་འདུ་བའི་ཁྱད་ཡོད། འདིར་བསྟན་ཚོགས་གསུམ་གྱི་མིང་གི་ཚོགས་ནི་བྱ་ཚིག་མ་ཡིན་པའི་མིང་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་གོ་དོན་གྱི་མགོར་བྱ་ཚིག་མ་ཡིན་ཞིང་ཞེས་ཆེད་དུ་སྨྲར་ཡོད།

མིང་གི་ཚོགས་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དབྱེ་སྒོ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་དོན་མིན་པས་བཏང་སྙོམས་སུ་བཞག་ནས་འདིར་ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་ཉིད་ཀྱིས་སུམ་ཅུ་པའི་རྣམ་བཤད་ཟུར་གནས་དགྱེས་པའི་གཏམ་ལས་གསལ་བ་ལྟར། དབྱེ་བ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་དང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་གཉིས་སོ།།

དང་པོ་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་ཞེས་པ་ནི། གོ་བདེ་བར་བཤད་ན། དངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཏེ་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། དཀར་པོ། དམར་པོ། ཆེན་པོ། ཆུང་ངུ། རིང་པོ། ཐུང་ངུ། ལྡ་བུ།

གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་ཞེས་པ་ནི། གོ་བདེ་བར་བཤད་ན། ཁྱད་ཆོས་གང་ཞིག་ལྡན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཅན་ཏེ་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། ཀ་བ། བུམ་པ། སློབ་གྲྭ། མི། དུད་འགྲོ། ཁང་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དེས་ན། ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་དང་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་གཉིས་དོན་གཅིག །ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་དང་ཁྱད་ཆོས་ཅན་ནམ་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་པའི་མིང་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཚུལ་ཤེས་ན་གོ་སླ།

དཔེར་ན། ཀ་བ་རིང་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཀ་བ་ནི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་དང་། རིང་པོ་ནི་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན། མི་བཟང་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། མི་ནི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་དང་། བཟང་པོ་ནི་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན། དེ་ལྟར་མདོར་ན་མིང་གི་ཚོགས་ཡིན་ན་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་ན་མིང་གི་ཚོགས་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་ཁྱབ་པ་ཡོད།

ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གནད་བསྡུས་སུ་བྱས་ན། ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས། རྟགས་འཇུག་གི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལས། ས་ཆུ་མེ་རླུང་སོགས་ཚིག་ཁྲིམ་གཅིག་གིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན་ནའང་འདྲ། ནམ་མཁའ། ཉི་མ། རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཚིག་ཁྲིམ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན་ནའང་འདྲ། གང་ལྟར་མིང་དེ་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་རང་གི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་གོ་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན་ཚེ་མིང་དེ་རིགས་ལ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་རྐྱང་ངམ་ཁྱད་གཞི་སྟོན་པའི་མིང་རྐྱང་ཟེར། དམར་པོ། གྲང་མོ། ཟབ་པོ་སོགས་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་གང་རུང་ཞིག་ལ་མ་སྦྱར་ཚེ་གང་ཞིག་དམར་པོ་དང་། གང་ཞིག་གྲང་མོ། གང་ཞིག་ཟབ་མོ་ཡིན་རྟོགས་མི་ཐུབ་པའི་མིང་དེ་རིགས་ལ་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་རྐྱང་ངམ་ཁྱད་ཆོས་སྟོན་པའི་མིང་རྐྱང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་གི་དཔེར་བརྗོད།

བསམ་པ་བཟང་པོ་ནི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན།

༡) **བསམ་པ།** ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༢) **བཟང་པོ།** ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་། ༣) **བདེ་སྐྱིད།** ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༤) **རྩ་བ།** ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་ངོ་།། བོད་ཀྱི་བརྗོད་པ་དེར་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་གསུམ་དང་། ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་གཅིག་བཅས་ཁྲོན་བསྡོམས་མིང་གི་ཚོགས་བཞི་ཡོད།

སྟོབས་ཞུགས་ཆེ་བའི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྐུ་རེ་རྣོན་པོ་དེས་ཕར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཤིང་སྡོང་སྔོམ་པོ་དང་། རིང་པོ། མཁྲེགས་པོ་ཐམས་ཅད་བཅད་ཚར་འདུག

༡༽ **སྟོབས་ཞུགས།** ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༢༽ **ཆེ་བ།** ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་། ༣༽ **བཀྲ་ཤིས།** ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༤༽ **སྐུ་རེ།** ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༥༽ **རྣོན་པོ།** ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་། ༦༽ **ཕར་ཕྱོགས།** ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༧༽ **ནགས།** ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༨༽ **ཤིང་སྡོང་།** ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༩༽ **སྔོམ་པོ།** ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་། ༡༠༽ **རིང་པོ།** ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་། ༡༡༽ **མཁྲེགས་པོ།** ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་། བཅས་སོ། །འོད་ཀྱི་བརྗོད་པ་དེར་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་དྲུག་དང་། ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་ལྔ་སྟེ་ཁྱོན་བསྡོམས་མིང་གི་ཚོགས་བཅུ་གཅིག་ཡོད།

ཕྱི་རྗེས་རིང་དུ་ལྟ་བ་དང་། །བག་ཡོད་པ་ལ་བཟོད་སྲན་ཆེ། །
བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་ཞིང་བརྟན་ལ་གྲིམས། །བྲན་གཡོག་ཡིན་ཡང་དཔོན་དུ་འགྱུར། །

༡༽ **ཕྱི་རྗེས།** ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༢༽ **རིང་།** ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་། ༣༽ **བག་ཡོད།** ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༤༽ **བཟོད་སྲན།** ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༥༽ **ཆེ།** ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་། ༦༽ **བརྩོན་འགྲུས།** ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༧༽ **ཆེ།** ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་། ༨༽ **བརྟན།** ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་། ༩༽ **གྲིམས།** ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་། ༡༠༽ **བྲན་གཡོག** །ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༡༡༽ **དཔོན།** ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། བཅས་སོ། །འོད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་བརྗོད་པ་དེར། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་དྲུག་དང་། ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་ལྔ་བཅས་ཁྱོན་བསྡོམས་མིང་གི་ཚོགས་བཅུ་གཅིག་ཡོད།

གཞན་ཡང་། འདིར་གཙོ་བོ་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། མིང་གི་ཚོགས་ལ། བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་དང་། བྱ་ཚིག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མིང་། ཞེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ནས་བཤད་ན་དགེ་མཚན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས། བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་གི་སྐོར་རྒྱས་པར་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། གོང་གསལ་ལྟར་མིང་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་དང་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་བཞིན་དུ། གཞན་ཡང་མིང་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་དང་། མིང་རྐྱང་སྟེ་བྱ་ཚིག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མིང་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱབ་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་ཚོགས་ཤིག་མི་སྲིད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཡིན་ན་མིང་གི་ཚོགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན། སྐབས་

འདིར་མིང་རྐྱང་ཞེས་པ་བྱ་ཚིག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མིང་ཙམ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། རྐྱང་སྒྲས་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བ་གཅོད་པ་ཙམ་ཡིན། དེས་ན་བྱ་ཚིག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མིང་དང་མིང་རྐྱང་གཉིས་འདིར་དོན་གཅིག་ཡིན་པས། གཞན་དང་གཞན་དུ་བཤད་པའི་མིང་རྐྱང་གི་གོ་བ་ལེན་མི་དགོས།

བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་དང་མིང་རྐྱང་གི་དཔེར་བརྗོད།

༼ཞར་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་ཡང་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད།༽

བསམ་པ་བཟང་པོ་ནི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན།

༡༽ **བསམ་པ།** བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་། ༢༽ **བཟང་པོ།** མིང་རྐྱང་། ༣༽ **བདེ་སྐྱིད།** བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་། ༤༽ **རྩ་བ།** མིང་རྐྱང་། བཅས་སོ།།

བོད་ཀྱི་བརྗོད་པ་དེར་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་གཉིས་དང་མིང་རྐྱང་གཉིས་བཅས་ཁྱོན་བསྡོམས་མིང་གི་ཚོགས་བཞི་ཡོད།

ཁ་སང་ངས་ཚོང་ཁང་ནས་འབྲི་དེབ་མཐུག་པོ་ཞིག་དང་སྨྱུ་གུ་ཕྲ་མོ་ཞིག་ཉོས་པ་ཡིན།

༡༽ **ཁ་སང་།** མིང་རྐྱང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༢༽ **ང་།** མིང་རྐྱང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༣༽ **ཚོང་ཁང་།** བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༤༽ **འབྲི་དེབ།** བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༥༽ **མཐུག་པོ།** མིང་རྐྱང་། ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་། ༦༽ **སྨྱུ་གུ** །མིང་རྐྱང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༧༽ **ཕྲ་མོ།** མིང་རྐྱང་། ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་། བཅས་སོ།།

ཤེས་རབ་དང་བརྩོན་འགྲུས་བཟང་བའི་འཛིན་གྲྭ་གསུམ་པའི་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་སང་ཉིན་སློབ་དེབ་འཁྱིད་རྒྱུའི་ཆབ་ཏུ་ཆུ་ཚོད་གཅིག་རིང་སྒྲུང་དེབ་ནས་སྒྲུང་སྟན་པོ་འགའ་བཤད་རྒྱུ་ཡིན།

༡༽ **ཤེས་རབ།** བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༢༽ **བརྩོན་འགྲུས།** བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༣༽ **བཟང་བ།** མིང་རྐྱང་། ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་། ༤༽ **འཛིན་གྲྭ།** བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༥༽ **གསུམ་པ།** མིང་རྐྱང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༦༽ **སློབ་ཕྲུག** །བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༧༽ **སང་ཉིན།** མིང་རྐྱང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༨༽ **སློབ་དེབ།** བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་

མིང་། ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༩༽ **ཚབ།** མིང་རྐྱང་། ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༡༠༽ **ཚུ་རྫོད།** མིང་རྐྱང་། ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༡༡༽ **གཅིག** །མིང་རྐྱང་། ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༡༢༽ **རིང་།** མིང་རྐྱང་། ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༡༣༽ **སྔུང་དེབ།** མིང་རྐྱང་། ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༡༤༽ **སྒྲུང་།** མིང་རྐྱང་། ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ༡༥༽ **སྔན་པོ།** མིང་རྐྱང་། ཚོས་བརྗོད་པའི་མིང་། བཅས་སོ།།

གཉིས་པ། ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས་ཀྱི་གོ་དོན་བཤད་པ།

དང་པོ་རྣམ་དབྱེའི་གོ་དོན་ནི། མཁས་དབང་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་གིས། བོད་མིའི་ཞལ་ལུང་ལས། ཚོས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་མིང་ཚིག་དེ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་རྣམ་པར་ཏེ་སོ་སོར་དབྱེ་ཞིང་འབྱེད་ནུས་པའི་སྒྲའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་ཚིག་ཕྲད་ཅིག་ལ་རྣམ་དབྱེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་དབྱེ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱད་དེ། རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པ། གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ། གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲ། བཞི་པ་དགོས་ཆེད། ལྔ་པ་འབྱུང་ཁུངས། དྲུག་པ་འབྲེལ་སྒྲ། བདུན་པ་རྟེན་གནས། བརྒྱད་པ་འབོད་སྒྲ་བཅས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་ཤེས་སླའོ།།

གཉིས་པ་ཚིག་ཕྲད་ཀྱི་གོ་དོན་ནི། མཁས་དབང་ཚེ་ཏན་ཞབས་དྲུང་གིས། བོད་མིའི་ཞལ་ལུང་ལས། མིང་ཚིག་གཅིག་གམ་དུ་མའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་གནས་སུ་ཕྲད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་སྦྱར་བ་ན་དོན་ཞིག་སྟོན་ལ། དེ་ལྟར་མ་སྦྱར་བའི་ཕྲད་ཀྱི་སྒྲ་རྐྱང་པ་དེས་སྤྱི་བམ་པ་ཞིག་ལས་དོན་གསལ་པོ་གང་ཡང་མི་སྟོན་ནོ། །དེ་འདྲ་བ་ལ་ཚིག་ཕྲད་ཅེས་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། ཨ་ལག་ཤ་དགེ་དབང་བསྟན་དར་གྱིས། ཡིག་བཤད་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་ལས། བཞི་པ། ཚིག་ཕྲད་ནི། ཀྱང་ཡང་འང་ཉིད་ཁོ་ན་ཙམ་སྟེ་ཏེ་དེ་ཤིན་ཏུ་སོགས་དང་། ཅིང་ཅེས་ཅེའོ་ཅེ་ན་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་ཞིང་སོགས་དང་དེའི་ཚེ་ན་ལྟ་བུ་རྣམས་ཚིག་ཕྲད་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་རང་ཉིད་ཚིག་རྐྱང་གིས་བརྗོད་བྱ་སྟོན་མི་ནུས་པར་ཚིག་སྔ་ཕྱི་ཕྲད་པར་བྱས་ནས་དོན་སྟོན་པས་ན། ཚིག་ཕྲད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་ཚིག་ཕྲད་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱེ་ན། བོད་མིའི་ཞལ་ལུང་ལས། བྱེ་བྲག་གི་དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཕྲད་ཉིས་འདུས་དང་མང་འདུས་སོགས་ཕྲད་རང་དབང་ཅན་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། ད་སྔ་སུས་ཀྱང་གྲངས་བཅད་འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་ཁ་ཚོན་བཅད་པ་ཞིག་མ་མཐོང་མོད། ཨ་ལག་ཤ་སོགས་ཀྱིས་མང་ཙམ་ཞིག་བཀོད་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚིག་ཕྲད་ཡིན་ན་སུམ་ཅུ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་

ཚིག་ཕྲད་བཅུ་བཞི་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ངེས་པ་གཏན་ནས་མེད་དེ། ཚིག་ཕྲད་ཡིན་མིན་སུམ་ཅུ་པ་ལས་དངོས་སུ་བསྟན་མིན་ལ་ལྟ་བ་མིན་པར་གོང་གསལ་ཚིག་ཕྲད་ཀྱི་གོ་དོན་ལྡན་མིན་ལ་ལྟ་དགོས་པས། གོང་གསལ་ཚིག་ཕྲད་ཀྱི་གོ་དོན་ལྡན་པ་ཀུན་ཚིག་ཕྲད་དུ་འཛིན་དགོས། གལ་ཏེ་ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས་ཞེས་པ་སུམ་ཅུ་པ་དང་ལེགས་བཤད་ལྗོན་དབང་གི་དངོས་བསྟན་ཙམ་ལ་གོ་བ་བླངས་ན་ཚོགས་གསུམ་དབྱེས་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཁན་འབྱེད་མི་ནུས་པས་ན། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཚིག་ཕྲད་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་མཁྱེན་དགོས་པ་གལ་ཆེ།

དེ་ཡང་པཎྜི་ཏ་སྨྲི་ཏི་ཛྙཱ་ན་ཀཱིརྟིས་མཛད་པའི་སྨྲ་སྒོ་མཚོན་ཆ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ཀུན་མཁྱེན་རོང་ཟོམ་མཧཱ་པཎྜི་ཏ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོས་མཛད་པ་བཅས་ལས་གསལ་ཞིང་། ཕྱིས་མཁས་དབང་དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོས་བརྡ་སྤྲོད་བློ་གསལ་དགའ་སྟོན་དུ་གསལ་རྒྱས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་དེར་གཟིགས་དགོས། དེས་ན་ཚིག་ཕྲད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཞིབ་པར་མཁྱེན་དགོས་པ་གལ་ཆེ་བས་འདིར་ངོས་འཛིན་ཙམ་བསྡུས་ནས་བཀོད་ན། དང་པོ། སུམ་ཅུ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚིག་ཕྲད་བཅུ་བཞི་སྟེ། ༡) སླར་བསྡུ། ༢) ལ་དོན། ༣) ཨི་ལྡན། ༤) རྒྱན་སྡུད། ༥) ལྷག་བཅས། ༦) འབྱེད་སྡུད། ༧) འབྱུང་ཁུངས། ༨) འབོད་སྒྲ། ༩) ནི་སྒྲ། ༡༠) དང་སྒྲ། ༡༡) དེ་སྒྲ། ༡༢) གང་སྒྲ། ༡༣) བདག་སྒྲ། ༡༤) དགག་སྒྲ་བཅས་ནི་སུམ་ཅུ་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ། མཁས་དབང་དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོས། བརྡ་སྤྲོད་བློ་གསལ་དགའ་སྟོན་ལས། སུམ་ཅུ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཚིག་ཕྲད་འགའ་ཞིག་ཟེ་བའི་ཚིག་ཕྲད་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་སྟེ། ཕྲད་རྐྱང་ ༤༧ ཕྲད་འདུས་མ། ༢༠ སོགས་གསུངས་པ་འདིར་གྲངས་འདྲེན་ཙམ་བཀོད་ན་ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ནས་ངོས་འཛིན་བྱེད་པར་ཕན་གྲོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་གཤམ་གསལ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ།

ཕྲད་རྐྱང་།

༡) གང་སྒྲ།
༢) ཅི་སྒྲ།
༣) སུ་སྒྲ།
༤) དེ་སྒྲ།
༥) འདི་སྒྲ།
༦) ད་སྒྲ།
༧) ན་སྒྲ།
༨) ལ་སྒྲ།
༩) ནས་སྒྲ།
༡༠) ལས་སྒྲ།
༡༡) དང་སྒྲ།
༡༢) ཁོ་ནའི་སྒྲ།
༡༣) ཉིད་སྒྲ།
༡༤) འབའ་ཞིག
༡༥) ཁ་སྐག
༡༦) ཙམ་སྒྲ།
༡༧) ཚུལ་སྒྲ།
༡༨) བཞིན་སྒྲ།

༡༩༽ ལྟ་བུ།
༢༠༽ ལྟར་སྒྲ།
༢༡༽ ལྟ་སྒྲ།
༢༢༽ སླད་སྒྲ།
༢༣༽ སླར་སྒྲ།
༢༤༽ ལ་ལ།
༢༥༽ འགའ་སྒྲ།
༢༦༽ ཁ་ཤས།
༢༧༽ དག་སྒྲ།
༢༨༽ རྣམས་སྒྲ།
༢༩༽ ཀུན་དང་།
ཡོངས་དང་།
ཐམས་ཅད་དང་།
ཚང་མ་ཞེས་པའི་ཕྲད།
༣༠༽ ཙོག་སྒྲ་དང་།
མ་ལུས་དང་།
མཐའ་དག་དང་།
ཡོངས་དགུ།
༣༡༽ དུ་མའི་སྒྲ།
༣༢༽ ཤོག་སྒྲ།
༣༣༽ ཕྱིར་སྒྲ།
༣༤༽ སྐམ་སྒྲ།
༣༥༽ སྟེད་སྒྲ།
༣༦༽ གུ་སྒྲ།
༣༧༽ ཅི་མ་རུང་།
༣༨༽ ཙ་སྒྲ།
༣༩༽ ཟུང་སྒྲ།
༤༠༽ ཆ་སྒྲ།
༤༡༽ ཡ་སྒྲ།
༤༢༽ ལ་སོགས་པ་དང་།
ལ་བསྡུས་པའི་སོགས་སྒྲ།
༤༣༽ ཡོ། གྲག
ཟེར་གསུམ་ཟུར་ཟ་བའི་ཕྲད་དུ་འདུག་པ།
༤༤༽ དུ་སྒྲ།
༤༥༽ ཡིན་སྒྲ།
༤༦༽ རེད་སྒྲ།
དེ་དག་གི་སྟེང་དུ།
༤༧༽ ཡོད་སྒྲ།
༤༨༽ ཤིན་ཏུ།
རབ་ཏུ།
ཧ་ཅང་།
ཉེ་བར།
རྣམ་པར། ཀུན་ཏུ། མཆོག་ཏུ། བཅས་ཀྱང་ཚིག་ཕྲད་ཡིན་པས་ཁ་སྐོང་དགོས།

ཕྲད་འདུས།

༡༽ ད་ནི།
༢༽ འོ་ན།
༣༽ འོན་ཏེ།
༤༽ གལ་ཏེ།
༥༽ གལ་ཏེ་ན།
༦༽ དེ་ལྟ་ན།
༧༽ ཇི་སྟེ།
༨༽ ཇི་སྟེ་ན།
༩༽ ཅི་སྟེ།
༡༠༽ ཅི་སྟེ་ན།
༡༡༽ ཇི་ལྟར།
༡༢༽ ཇི་ལྟར་ན།
༡༣༽ ཅི་ཞིག
༡༤༽ ཅི་ཞིག་ན།
༡༥༽ ཇི་ལྟ།
༡༦༽ དེ་ལྟ།
༡༧༽ དེ་ལྟར།
༡༨༽ འདི་ལྟ་སྟེ།
བཅས་སོ།།

གོང་གསལ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་མཁས་དབང་དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་གྱིས། རང་རེ་དང་། ཨེ་ཅག །རང་ཅག །ཨེ་ཚོ། འོ་སྐོལ། ང་ཚོ། ངེད་ཚག །ང་རང་ཚོ། ངེད་ཚོ། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚིག་ཕྲད་དུ་བརྩིས་པར་མཛད་འདུག་ཀྱང་། དེ་དག་ནི་ཚིགས་གསུམ་ལས་མིང་གི་ཚིགས་ཡིན་པས་འདིར་དྲངས་མེད།

གཞན་ཡང་། **ཕྲད་གཉིས་འདུས།**

༡༽ གང་དག །༢༽ སླར་ཡང་། ༣༽ ཅི་ཞིག །༤༽ སླད་ནས། ༥༽ དེ་སླད་སོགས་དང་།

གསུམ་འདུས།

༡༽ གང་སུ་དག །༢༽ དེ་ཙམ་དུ། ༣༽ ཅི་ལ་ཡང་སོགས་དང་།

བཞི་འདུས།

༡༽ ཅི་སྙེད་སུ་དག །༢༽ གང་སླད་ཅེ་ན། ༣༽ དེ་ལྟ་ན་ཡང་། ༤༽ དེ་ཙམ་ལ་ནི། ༥༽ ཅི་ཞིག་ཅེ་ན་སོགས་དང་།

ལྔ་འདུས།

༡༽ གང་ཞིག་སུ་དག་ལ། ༢༽ དེ་དང་དེ་རྣམས་ནི། ༣༽ ཅི་ཞིག་ལྟར་སྣམ་ཡང་། ༤༽ དེ་དང་དེ་བཞིན་དུ། ༥༽ དེ་དང་དེ་རྣམས་ལ་སོགས་དང་།

དྲུག་འདུས།

༡༽ སུ་ཞིག་དེ་བཞིན་སྣམ་ན། ༢༽ གང་ཞིག་དེ་ལྟར་གནས་ན། ༣༽ དེ་ལ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་རོ་སོགས་དང་།

བདུན་འདུས།

༡༽ གང་དང་གང་ལ་གང་དང་ནི། །དེ་དང་དེ་ལ་དེར་སྣང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་མོད། གོང་གི་ཕྲད་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཇི་བཞིན་གོ་ན། དེ་དག་ཀྱང་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཁོན་ཀྱང་དེ་དག་ལས། ཕྲད་གཉིས་འདུས་འགའ་ཞིག་དང་ཕྲད་གསུམ་འདུས་མན་ཆད་ནི་རིག་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་གི་ཆེད་དུ་དབྱེ་བ་ཙམ་ལས། དོན་དུ་ཕྲད་རྐྱང་མང་དུ་སྦྱངས་པ་ཉིད་ཡིན་པས། གཙོ་བོ་ཕྲད་རྐྱང་དང་ཕྲད་གཉིས་འདུས་དག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས།

ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚིགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད།

བསམ་པ་བཟང་པོ་ནི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན།

༡༽ **ནི།** ནི་སྒྲ། ༢༽ **ཀྱི།** འབྲེལ་སྒྲ། ༣༽ **ཡིན།** སྒྲུབ་སྒྲ། བཅས་སོ། །བོད་ཀྱི་བརྗོད་པ་དེར་ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚིགས་གསུམ་ཡོད།

སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བའི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྟ་རེ་རྣོན་པོ་དེས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཤིང་སྡོང་སྦོམ་པོ་དང་། རིང་པོ། མཁྲེགས་པོ་ཐམས་ཅད་བཅད་ཚར་འདུག

༡༽ འི། འབྲེལ་སྒྲ། ༢༽ **ཀྱིས།** བྱེད་སྒྲ། ༣༽ **དེ།** དེ་སྒྲ། ༤༽ **ས།** བྱེད་སྒྲ། ༥༽ **ཀྱི།** འབྲེལ་སྒྲ། ༦༽ **སུ།** ལ་དོན། ༧༽ **དང་།** དང་སྒྲ། ༨༽ **ཐམས་ཅད།** ཀུན་སྒྲ། ༩༽ **ཚར།** ཟིན་སྒྲ། ༡༠༽ **འདུག** །སྒྲུབ་སྒྲ། བཅས་སོ། །བརྗོད་པ་དེར་འབྲེལ་སྒྲ་གཉིས། བྱེད་སྒྲ་གཉིས། དེ་སྒྲ་གཅིག །ལ་དོན་གཅིག །དང་སྒྲ་གཅིག །ཀུན་སྒྲ་གཅིག །ཟིན་སྒྲ་གཅིག །སྒྲུབ་སྒྲ་གཅིག་བཅས་ཁྱོན་བསྡོམས་ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚིགས་བཅུ་ཡོད།

གསུམ་པ་བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚིགས་བཤད་པ།

གསུམ་པ་བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚིགས་ནི་གཞུང་འདིའི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་ཡིན་གཤིས་དངོས་གཞི་ཆིངས་ཆེན་པོ་ལྔའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བས་ན་སྔོན་འགྲོ་ཚིགས་གསུམ་གྱི་སྐབས་འདིར་བྱ་ཚིག་ངོས་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་གླེང་སློང་ཙམ་ཞུ་བར་བྱ་བའོ།།

བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚིགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད།

བསམ་པ་བཟང་པོ་ནི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན། ཞེས་པའི་བརྗོད་པ་དེར་བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚིགས་གཅིག་ཀྱང་མེད། སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བའི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྟ་རེ་རྣོན་པོ་དེས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཤིང་སྡོང་སྦོམ་པོ་དང་། རིང་པོ། མཁྲེགས་པོ་ཐམས་ཅད་བཅད་ཚར་འདུག །ཅེས་པའི་བརྗོད་པ་རིང་པོ་དེའི་ནང་བྱ་ཚིག་གཅིག་མ་གཏོགས་མེད། དེ་ནི། **བཙ༵ད།** ཅེྂས་པ་དེ་ཡིན།

དེ་རིང་ཞོགས་པ་སྔ་པོ་གཉིད་ལས་སད་པ་དང་ཡར་ལངས་ནས་གདོང་དང་སོ་བཀྲུས་རྗེས་དཀོན་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་མཆོད་པ་ཕུ༵ལ་ཏེྂ་སྤྱ་དྲིའི་ཞལ་འདོནྂ་བཏོ༵ན། དེ་རྗེས་སྐར་མ་བཅོྂ་ལྔ་ལུས་རྩལ་སྦྱ༵ངས་ཤིང་། ཆུ་ཚོྂད་བདུན་པའི་ཐོག་ཞོགས་ཇ་བཏུ༵ངས།

༡༽ སད། ༢༽ ལངས། ༣༽ བཀྲུས། ༤༽ འཚལ། ༥༽ བསུལ། ༦༽ བཏོན། ༧༽ སྦྱངས། ༨༽ བཏུངས། ཞེས་པ་རྣམས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས་ཡིན། དེས་ན་བརྗོད་པ་དེར་བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས་བརྒྱད་ཡོད།

ཚོགས་གསུམ་གྱི་ནོར་སོ་བཤད་པ།

ཚོགས་གསུམ་ལས་མིང་གི་ཚོགས་དང་བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས་གཉིས་ནོར་སོ་ཡོད་ཅིང་། མིང་གི་ཚོགས་དང་ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས་གཉིས་ཀུང་ནོར་སོ་ཡོད། ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས་དང་བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས་གཉིས་ལ་ནོར་སོ་མེད། དེས་ན་དེ་དག་གི་སྦྱུ་རིས་འབྱེད་པའི་ཚེ་ན། གོང་གསལ་ཚོགས་གསུམ་གྱི་གོ་དོན་ལྡན་མིན་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་དགོས།

དེ་ཡང་། མིང་གི་ཚོགས་ཡིན་མིན་ནི། བྱ་ཚིག་མ་ཡིན་ཞིང་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཞིག་ཡིན་མིན་ལ་ལྟ་དགོས། ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས་ཡིན་མིན་ནི། མིང་ཚིག་གཅིག་གམ་དུ་མའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་གནས་སུ་ཕྲད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་སྦྱར་བ་ན་དོན་ཞིག་སྟོན་ལ། དེ་ལྟར་མ་སྦྱར་བའི་ཕྲད་ཀྱི་སྒྲ་རྐྱང་པ་དེས་སྤྱི་བམ་པ་ཞིག་ལས་དོན་གསལ་པོ་གང་ཡང་མི་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན་མིན་གྱིས་འབྱེད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས་ཡིན་མིན་ནི། གཤམ་གསལ་བྱ་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ལྡན་མིན་གྱིས་འབྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

ཚོགས་གསུམ་གྱི་ཚིག་ལྷུག་དཔེར་བརྗོད།

ཤར་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ།

༡༽ **ཤར་ཕྱོགས།** ➔ མིང་གི་ཚོགས། ➔ ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ➔ བྱ་ཚིག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མིང་སྟེ་མིང་རྐྱང་།

༢༽ **སུ།** ➔ ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ➔ རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བའི་ལ་དོན་གྱི་ཕྲད།

༣༽ **འགྲོ།** ➔ བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས། ➔ བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གམ། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག

བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྟ་རེས་ནགས་སུ་ཤིང་བཅད།

༡༽ **བཀྲ་ཤིས།** ➔ མིང་གི་ཚོགས། ➔ ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ➔ བྱ་ཚིག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མིང་སྟེ་མིང་རྐྱང་།

༢༽ **ཀྱིས།** ➔ ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ➔ རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲ་ཡི་ལྡན་གྱི་ཕྲད།

༣༽ **སྟ་རེ།** ➔ མིང་གི་ཚོགས། ➔ ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ➔ བྱ་ཚིག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མིང་སྟེ་མིང་རྐྱང་།

༤༽ ཡིས། ➔ ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ➔ རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲའི་ཨི་ལྡན་གྱི་ཕྲད།

༥༽ ནགས། ➔ མིང་གི་ཚོགས། ➔ ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ➔ བྱ་ཚིག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མིང་སྤྱི་མིང་ཀྱང་།

༦༽ སུ། ➔ ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ➔ རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བའི་ལ་དོན་གྱི་ཕྲད།

༧༽ ཤིང་། ➔ མིང་གི་ཚོགས། ➔ ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ➔ བྱ་ཚིག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མིང་སྤྱི་མིང་ཀྱང་།

༨༽ བཅད། ➔ བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས། ➔ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གམ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག

ཆུ་བརྒྱལ་བའི་སྐད་དུ་ཟམ་པ་རིང་པོ་དང་བརྟན་པོ་བཙུགས་ཡོད།

༡༽ ཆུ། ➔ མིང་གི་ཚོགས། ➔ ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ➔ བྱ་ཚིག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མིང་སྤྱི་མིང་ཀྱང་།

༢༽ བརྒྱལ་བ། ➔ བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས། ➔ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གམ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག

༣༽ འི། ➔ ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ➔ རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་འབྲེལ་སྒྲ་ཨི་ལྡན་གྱི་ཕྲད།

༤༽ སྐད། ➔ ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ➔ དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཕྲད།

༥༽ དུ། ➔ ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ➔ རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ཀྱི་ལ་དོན་གྱི་ཕྲད།

༦༽ ཟམ་པ། ➔ མིང་གི་ཚོགས། ➔ ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ➔ བྱ་ཚིག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མིང་སྤྱི་མིང་ཀྱང་།

༧༽ རིང་པོ། ➔ མིང་གི་ཚོགས། ➔ ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་། ➔ བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༨༽ དང་། ➔ ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ➔ འདུག་ཡུལ་ལྔ་ལས་འབྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དང་སྒྲ།

༨༽ བརྟན་པོ། ➔ མིང་གི་ཚོགས། ➔ ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་། ➔ བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༩༽ བཙུགས། ➔ བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས། ➔ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གམ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག

༡༠༽ ཡོད། ➔ ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ➔ དགག་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལྡོག་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་སྒྲའི་ཕྲད།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་ཤོག

༡༽ སངས་རྒྱས། ➔ མིང་གི་ཚོགས། ➔ ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ➔ བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༢༽ ཀྱི། ➔ ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ➔ རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་འབྲེལ་སྒྲ་ཨི་ལྡན་གྱི་ཕྲད།

༣༽ བསྟན་པ། ➔ མིང་གི་ཚོགས། ➔ ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། ➔ བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༤༽ དར། ➔ བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས། ➔ བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གམ། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག

༥༽ ཞིང་། ➔ ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ➔ མཚམས་སྦྱོར་ལྷག་བཅས་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་ཕྲད་ཞིང་སྒྲ།

༦༽ རྒྱས་པ། ➔ བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས། ➔ བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གམ། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག

༧༽ ར། ➔ སྒྲ་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ➔ རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་ནང་གསེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལ་དོན་གྱི་སྒྲ།
༨༽ ཤོག ➔ སྒྲ་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ➔ རེ་སྨོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྒྲ་ཤོག་སྒྲ།

༼བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་དེ་དག་ནི་སྤྱིར་བཏང་བཤད༷་ན་མིང་གི་ཚོགས་དང་། སྒྲ་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས་བཅས་གསུམ་ལས་གྲུབ༷་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་གྱིས་མ་ཁྱབ༷་པའི་བརྗོད་པ་ནི་བོད་ཀྱི་བརྡ་ལ་མེད་པ་ཐོག་མར་བློ་ལ་ངེས༷་དགོས་པ་གལ་ཆེ། ༽

༡༽ བོད། མིང་གི་ཚོགས།
༢༽ ཀྱི། སྒྲ་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས།
༣༽ བརྡ་སྤྲོད། མིང་གི་ཚོགས།
༤༽ ཀྱི། སྒྲ་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས།
༥༽ གཞུང་། མིང་གི་ཚོགས།
༦༽ དེ་དག །སྒྲ་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས།
༧༽ ནི། སྒྲ་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས།
༨༽ སྤྱིར་བཏང་། མིང་གི་ཚོགས།
༩༽ བཤད། བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས།
༡༠༽ ན། སྒྲ་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས།
༡༡༽ མིང་གི་ཚོགས། མིང་གི་ཚོགས།
༡༢༽ སྒྲ་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། མིང་གི་ཚོགས།
༡༣༽ བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས། མིང་གི་ཚོགས།
༡༤༽ བཅས། སྒྲ་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས།
༡༥༽ གསུམ། མིང་གི་ཚོགས།
༡༦༽ ལས། སྒྲ་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས།
༡༧༽ གྲུབ་པ། བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས།
༡༨༽ ཞིག །སྒྲ་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས།
༡༩༽ ཡིན་པ། སྒྲ་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས།
༢༠༽ ས།༼ཡིས།༽སྒྲ་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས།
༢༡༽ དེ། སྒྲ་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས།
༢༢༽ གསུམ། མིང་གི་ཚོགས།
༢༣༽ གྱིས། སྒྲ་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས།
༢༤༽ མ། སྒྲ་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས།
༢༥༽ ཁྱབ་པ། བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས།
༢༦༽ འི། སྒྲ་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས།
༢༧༽ བརྗོད་པ། མིང་གི་ཚོགས།
༢༨༽ ནི། སྒྲ་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས།
༢༩༽ བོད། མིང་གི་ཚོགས།
༣༠༽ ཀྱི། སྒྲ་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས།
༣༡༽ བརྡ། མིང་གི་ཚོགས།
༣༢༽ ལ། སྒྲ་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས།
༣༣༽ མེད་པ། སྒྲ་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས།
༣༤༽ ཐོག་མ། མིང་གི་ཚོགས།
༣༥༽ ར། སྒྲ་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས།
༣༦༽ བློ། མིང་གི་ཚོགས།
༣༧༽ ལ། སྒྲ་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས།
༣༨༽ ངེས། བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས།

༣༩༽ **དགོས་པ།** ཐ་དད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ༤༡༽ **ཆེ།** མིང་གི་ཚོགས།
༤༠༽ **གལ།** མིང་གི་ཚོགས།

ཚོགས་གསུམ་གྱི་ཚིགས་བཅད་དཔེར་བརྗོད།

རིག་པ་ནང་པར་འཆི་ཡང་བསླབ། །ཚེ་འདིར་མཁས་པར་མ་གྱུར༷་ཀྱང༌། །
སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་བཙོ༷ལ་བ་ཡི། །ནོར་ལ་རང་ཉིད་ལེ༷ན་པ་འདྲ། །

༡༽ **རིག་པ།** ➔ མིང་གི་ཚོགས། ➔ ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང༌། ➔ བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང༌།
༢༽ **ནང་པ།** ➔ མིང་གི་ཚོགས། ➔ ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང༌། ➔ བྱ་ཚིག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མིང༌།
༣༽ **ར།** ➔ ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ➔ རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་ནང་གསེས་ཆེ་སྐབས་སྟོན་པའི་ལ་དོན་གྱི་ཕྲད།
༤༽ **འཆི།** ➔ བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས། ➔ བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གམ། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག
༥༽ **ཡང༌།** ➔ ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ➔ མི་མཐུན་པའི་རྒྱན་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱན་སྡུད་ཀྱི་ཕྲད།
༦༽ **བསླབ།** ➔ བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས། ➔ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གམ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག
༧༽ **ཚེ།** ➔ མིང་གི་ཚོགས། ➔ ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང༌། ➔ བྱ་ཚིག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མིང༌།
༨༽ **འདི།** ➔ ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ➔ ཉེ་བའི་དོན་སྟོན་པའི་ཚིག་ཕྲད་འདི་སྒྲ།
༩༽ **ར།** ➔ ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ➔ རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་ནང་གསེས་ཆེ་སྐབས་སྟོན་པའི་ལ་དོན་གྱི་ཕྲད།
༡༠༽ **མཁས་པ།** ➔ མིང་གི་ཚོགས། ➔ ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང༌། ➔ བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང༌།
༡༡༽ **ར།** ➔ ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ➔ རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་ནང་གསེས་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་ལ་དོན་གྱི་ཕྲད།
༡༢༽ **མ།** ➔ ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ➔ ཕྲད་རང་དབང་ཅན་དགག་སྒྲ།
༡༣༽ **གྱུར།** ➔ བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས། ➔ བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གམ། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག
༡༤༽ **ཀྱང༌།** ➔ ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ➔ མི་མཐུན་པའི་ཚིག་རྒྱན་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱན་སྡུད་ཀྱི་ཕྲད།
༡༥༽ **སྐྱེ་བ།** ➔ མིང་གི་ཚོགས། ➔ ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང༌། ➔ བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང༌།
༡༦༽ **ཕྱི་མ།** ➔ མིང་གི་ཚོགས། ➔ ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང༌། ➔ བྱ་ཚིག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མིང༌།
༡༧༽ **ར།** ➔ ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ➔ རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་ནང་གསེས་ཆེ་སྐབས་སྟོན་པའི་ལ་དོན་གྱི་ཕྲད།
༡༨༽ **བཙོལ།** ➔ བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས། ➔ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གམ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག
༡༩༽ **ཡི།** ➔ ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ➔ རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་འབྲེལ་སྒྲ་ཨི་ལྡན་གྱི་ཕྲད།

༢༠༽ ནོར། → མིང་གི་ཚོགས། → ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། → བྱ་ཚིག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མིང་།
༢༡༽ ལ། → ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། → རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་ནང་གསེས་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་ལ་དོན་གྱི་ཕྲད།
༢༢༽ རང་ཉིད། → མིང་གི་ཚོགས། → ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་མིང་། → བྱ་ཚིག་དང་མ་འབྲེལ་བའི་མིང་།
༢༣༽ ལེན་པ། → བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས། → བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གམ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག
༢༤༽ འདྲ། → ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། → མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཕྲད།

མཁས་པ་རང་གིས་དཔྱོད༷་ཤེས༷་ཀྱི། །བློན་པོ་གྲགས༷་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང༷།།
ཁྲི་རྐན་ཀུ་ཅོ་འདོན༷་པ་ན། །རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་གཞན་དག་རྒྱུག༷།།

༡༽ མཁས་པ། མིང་གི་ཚོགས། ༢༽ རང་། མིང་གི་ཚོགས། ༣༽ གིས། ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ༤༽ དཔྱོད། བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས། ༥༽ ཤེས། བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས། ༦༽ ཀྱི། ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ༧༽ བློན་པོ། མིང་གི་ཚོགས། ༨༽ གྲགས་པ། བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས། ༩༽ འི། ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ༡༠༽ རྗེས། མིང་གི་ཚོགས། ༡༡༽ སུ། ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ༡༢༽ འབྲང་། བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས། ༡༣༽ ཁྲི་རྐན། མིང་གི་ཚོགས། ༡༤༽ ཀུ་ཅོ། མིང་གི་ཚོགས། ༡༥༽ འདོན་པ། བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས། ༡༦༽ ན། ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ༡༧༽ རྒྱུ་མཚན། མིང་གི་ཚོགས། ༡༨༽ མེད་པ། ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ༡༩༽ ར། ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ༢༠༽ གཞན། མིང་གི་ཚོགས། ༢༡༽ དག །ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། ༢༢༽ རྒྱུག །བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས་བཅས་སོ།།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ཆིངས་ཆེན་པོ་ལྔའི་སྒོ་ནས་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༡༽ སྤྱིར་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།
༢༽ བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་བཤད་པ།
༣༽ སྒོས་སུ་བདག་གཞན་བཤད་པ།
༤༽ ཡང་སྒོས་སུ་དུས་གསུམ་བཤད་པ།
༥༽ ཞར་བྱུང་དུ་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་བཤད་པ་སྟེ་ལྔའོ།།

དང་པོ་སྤྱིར་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལའང་ལྔ་སྟེ།

༡༽ བྱ་ཚིག་གི་སྒྲ་བཤད་བཤད་པ།
༢༽ བྱ་ཚིག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།
༣༽ བྱ་ཚིག་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ།
༤༽ བྱ་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།
༥༽ བྱ་ཚིག་གི་བྱེད་ལས་བཤད་པའོ།།

དང་པོ། བྱ་ཚིག་གི་སྒྲ་བཤད།

བྱ་ཚིག་ཅེས་པའི་ཚིག་ཕྲིམ་གཉིས་ལས་གྲུབ་པའི་མིང་འདིའི་བྱུ་ཞེས་པ་ནི་བྱ་བ་ལ་གོ་རྒྱུ་དང་། **ཚིག**་ཅེས་པ་ནི་མིང་ཚིག་བརྗོད་པ་གསུམ་གྱི་ នྷས་བྱེ་བའི་ཚིག་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་པར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས། དེས་ན་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱ་ཚིག་ཅེས་བརྗོད། དེ་ནི་བྱ་ཚིག་གི་སྒྲ་བཤད་ཙམ་ཡིན་པས། བྱ་ཚིག་ཡིན་ན་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད། དཔེར་ན། སློབ་ཁྲིད། སློབ་སྦྱོང་། བརྩེ་བཀུར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ཡང་བྱ་ཚིག་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ། བྱ་ཚིག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

སྤྱིར་བྱ་ཚིག་དང་ལས་ཚིག་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་འབྲེལ་སྒྲ་དང་བཅས་བརྗོད་ན། བྱ་བའི་ཚིག་དང་ལས་ཀྱི་ཚིག །ཅེས་བརྗོད། ཚོགས་གསུམ་གྱིས་བརྗོད་ན། མིང་གི་ཚོགས། ཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་ཚོགས། བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས། ཞེས་བརྗོད། དོན་དུ་སྒྲ་རྒྱས་བསྡུས་ཙམ་ལས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པར་ཤེས་རྒྱུ་གལ་ཆེ།

མདོར་དོན། བྱ་ཚིག །ལས་ཚིག །བྱ་བའི་ཚིག །ལས་ཀྱི་ཚིག །བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས། ལས་ཀྱི་ཚིག་གི་ཚོགས། ཞེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀར་ན། བྱ་ཚིག་འདས་པ་དང་ལས་ཚིག་འདས་པ་དོན་གཅིག །བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་དང་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་དོན་གཅིག །བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན།

གསུམ་པ། བྱ་ཚིག་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ།

༼བྱ་ཚིག་གི་ངོ་བོ་འཆད་པའི་སྐབས་ཤེས་དགོས་པའི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་བཞི།༽

༡༽ བྱ་བ་དང་བྱ་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས།

༢༽ འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས།

༣༽ བྱ་ཚིག་དང་བྱ་ཡིག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས།

༤༽ བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་དང་བྱ་ཚིག་དངོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས།

དང་པོ། བྱ་བ་དང་བྱ་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས།

བྱ་ཚིག་གི་སྒྲ་བཤད་དེ་ལས་གསལ་པོར་མཐོང་ཐུབ་པ་ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་ཚིག་གཉིས་སོ་སོ་ཡིན་པ་དེ་ཡིན། དེར་བརྟེན་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བྱ་བ་དང་བྱ་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། བྱ་བ་བྱ་ཚིག་མ་ཡིན་ལ་བྱ་ཚིག་བྱ་བ་མ་ཡིན། བྱ་བ་ནི་བྱ་ཚིག་གིས་བསྟན་བྱ་དང་། བྱ་ཚིག་ནི་བྱ་བའི་སྟོན་བྱེད་དེ། བསྟན་བྱ་དང་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། འབྲི་བརྗོད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱ་ཚིག་ལག་ལེན་ཐོག་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བ་ལ། ཐོག་མར་མ་ཤེས་ཐབས་བྲལ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཞིག་ནི། སྐབས་འདིར་བྱ་ཚིག་གིས་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་བྱ་བ་ཞེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་

ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས་མིན་དེ་ཡིན། ཚིག་གཞན་གྱིས་ཞུས་ན། བྱ་ཚིག་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ལ་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ངེས་པར་དུ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། བྱ་བའི་ངོ་བོ་མ་རྟོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་བྱ་ཚིག་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་ཐབས་མེད་ལ། བྱ་བའི་ངོས་འཛིན་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་དེ་སྲིད་དུ་བྱ་ཚིག་མ་ནོར་མ་འཁྲུལ་བར་བེད་སྤྱོད་གཏོང་ཐབས་བྲལ་བ་ཡིན།

དང་པོ། བྱ་བའི་གོ་དོན་ནི། དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་བའམ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ཞིག་དོད་པ་ལ་རྟགས་འཛུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་ཟེར།

གཉིས་པ། བྱ་ཚིག་གི་གོ་དོན་ནི། དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་བའམ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ཞིག་དོད་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱ་ཚིག་ཟེར།

དཔེར་ན། སྐྱོན་ཆག་གང་ཡང་མེད་པའི་དཀར་ཡོལ་ཞིག་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ས་ལ་གཡུགས་པའམ་ཤོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཆག་གྲུམ་དུ་གྱུར་ཏེ་སིལ་འཐོར་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་དཀར་ཡོལ་དེ་ཉིད་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སྐྱོན་ཆག་གང་ཡང་མེད་པ་ལས་ཆག་གྲུམ་སིལ་འཐོར་གྱི་ངོ་བོར་འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྟགས་འཛུག་སྐབས་སུ་བྱ་བ་ཞེས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཅིང་། དཀར་ཡོལ་དེའི་སྟེང་དུ་འཕོ་འགྱུར་གསར་པ་ཞིག་བྱུང་བས་བྱ་བ་གསར་པ་ཞིག་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་ནས་སྟོན་པར་འདོད་པ་ན་བཅ༷གས་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བར་དཀར་ཡོལ་སྟེང་གི་འཕོ་འགྱུར་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པར་འདོད་པ་ན་ཆག༷་ཅེས་པའི་བྱ་ཚིག་འདྲི་བརྗོད་བྱེད་པ་ཡིན།

ཡང་དཀར་ཡོལ་དེ་ཉིད་སྔར་ལྕོག་ཙེའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་རྗེས་སུ་ས་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན། དེ་ཡང་དཀར་ཡོལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་འཕོ་འགྱུར་དེ་ཉིད་ལ་བྱ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། སྐབས་ཐོག་འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་སྟངས་འབྱུང་ལུགས་ལ་བལྟོས་ནས་བྱ་ཚིག་སྣ་ཚོགས་པ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་སྟེ། དཀར་ཡོལ་ས་སྟེང་དུ་ཟག༷ས། དཀར་ཡོལ་ས་སྟེང་དུ་ལྷུང༷ས། དཀར་ཡོལ་ས་སྟེང་དུ་ཤོ༷ར། དཀར་ཡོལ་ས་ལ་བརྡབ༷ས། དཀར་ཡོལ་ས་སྟེང་དུ་བཞ༷ག །དཀར་ཡོལ་ས་སྟེང་དུ་བཅ༷ག །དཀར་ཡོལ་ས་སྟེང་དུ་ཆ༷ག་སོགས་སྐབས་དོན་འཕོ་འགྱུར་བཞིན་བྱ་ཚིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་ཚུལ་མ་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་མོད། བོད་སྐད་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེའི་དོན་རྟོགས་རྒྱུ་ནི་དཀའ་མོ་ཞིག་མིན། དཔེར་ན། དཀར་ཡོལ་ས་སྟེང་དུ་ཟག༷ས་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ན། བོད་སྐད་ཤེས་མཁན་གྱི་ཉན་པ་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་དེའི་བློ་ངོར་དཀར་ཡོལ་དེ་ཉིད་ཅོག་ཙེ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ

ཡོད་པའི་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འགོ་འགྱུར་བྱུང་ནས་ས་ལ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ཞིག་བཀྲ་ལམ་གྱིས་འཆར་བར་ཟེ་ཚོམ་མེད། ཡང་དཀར་ཡོལ་ས་སྟེང་དུ་ཆག་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ན། དཀར་ཡོལ་དེ་ཉིད་སྔར་ཡོད་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་སྐྱོན་ཅན་གས་གྲུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འགོ་འགྱུར་འབྱུང་བ་ཞིག་བློ་ངོར་འཆར་བར་སོམ་ཉི་མེད། ཡང་དཀར་ཡོལ་ལག་ནས་ཤོར་ཅེས་བརྗོད་ན། དཀར་ཡོལ་དེ་ཉིད་སྔར་ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ལས་ཕྱིས་ལག་པའི་ར་བའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྱུར་བའི་འགོ་འགྱུར་ཞིག་བློ་ངོར་བཀྲ་ལམ་གྱིས་འཆར་བ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་། ཤོར་ཅེས་པའི་ཚེ་དཀར་ཡོལ་ས་སྟེང་དུ་ལྷུངས་པ་དང་། ཆག་པ། བཅགས་པ། གས་པ། བཞག་པ་སོགས་བློ་ངོར་ཞིབ་ཀྱིས་མི་འཆར་བ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དཀར་ཡོལ་ལག་ནས་ཤོར་ཅེས་པའི་བྱ་ཚིག་དེ་དཀར་ཡོལ་སྔར་ལག་ཏུ་ཡོད་པ་ཕྱིས་སུ་ལག་པའི་ཕྱིར་སོང་བའི་འགོ་འགྱུར་ཙམ་སྟོན་བྱེད་ཡིན། དེའི་རྗེས་ཀྱི་འགོ་འགྱུར་ཇི་བྱུང་ད་དུང་གསལ་པོ་མེད་པས། སྟོན་པར་འདོད་ཚེ་འགོ་འགྱུར་ལྷར་བྱ་ཚིག་གཞན་སྦྱོད་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་དཀར་ཡོལ་ལག་ནས་ཤོར་ནས་ས་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བ་ན། ས་ལ་ཐགས་པའམ་ལྷུངས་ཞེས་བརྗོད། ས་ལ་ཐགས་ནས་སིལ་བུར་འཐོར་བའི་འགོ་འགྱུར་བྱུང་བ་ན་ཆག་ཅེས་བརྗོད། གལ་སྲིད་ས་ལ་ཐགས་ཀྱང་སིལ་བུར་འཐོར་བའི་འགོ་འགྱུར་མ་བྱུང་ཚེ་དཀར་ཡོལ་ཆག་ཅེས་པའི་བྱ་ཚིག་མི་འཐོབ་པ་ཡིན། ལག་ནས་ཤོར་ཀྱང་དཀར་ཡོལ་གྱི་སྟེང་དུ་ས་དང་ཐུག་པའི་འགོ་འགྱུར་མ་བྱུང་ཚེ་དཀར་ཡོལ་ས་ལ་ལྷུངས་པའམ་ཐགས་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་མི་འཐོབ་པ་ཡིན། ཡང་སྐྱོན་ཆག་མེད་པའི་དཀར་ཡོལ་དེ་ཉིད་སྔར་ཅོག་ཙེའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་ལག་པས་བླངས་ནས་ས་སྟེང་དུ་སྐྱོན་ཆག་མེད་པར་གནས་སྤོ་བའི་འགོ་འགྱུར་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། དཀར་ཡོལ་ས་སྟེང་དུ་བཞག་ཅེས་བརྗོད་པ་ལས། དཀར་ཡོལ་ཤོར་དང་། ལྷུངས། ཐགས། བཅགས། ཆག་སོགས་ཀྱི་བྱ་ཚིག་མི་འཐོབ་པ་ཡིན། དེས་ན་བྱ་ཚིག་རེ་ལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱ་བ་རེ་ཡོད་པས། བྱ་བའི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ནས་ངེས་པར་བྱ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ།

གཞན་ཡང་། འདུག་པ། ཉལ་བ། ལང་བ། འགྲོ་བ། རྒྱུགས་པ། མཆོངས་པ། འཕུར་བ། རྣམས་ལ་མཚོན་ན། བྱ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལུས་པོའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་མཚུངས་ཀྱང་། ལུས་ཀྱི་འགོ་འགྱུར་རམ་འགྱུར་ལྡོག་གམ་རྣམ་འགྱུར་མ་འདྲ་བ་ཁ་སྟག་ཡིན། འདུག་པ་ལས་ཉལ་བ་ལ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ཞིག་དོད་ཅིང་། ཉལ་བ་ལས་ལང་བ་ལ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ཞིག་དོད། ལང་བ་ལས་འགྲོ་བ་ལ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ཞིག

དོད་ལ། འགྲོ་བ་ལས་རྒྱུགས་པ་ལ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ཞིག་དོད། དེ་བཞིན་རྒྱུགས་པའི་རྣམ་འགྱུར། མཆོངས་པའི་རྣམ་འགྱུར། འཕུར་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཞེས་མཐར་ཆགས་སུ་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྔ་མ་སྔ་མའི་རྣམ་པ་འགྱུར་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྣམ་པར་འཕོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་མཐར་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། འགྲོ་བའི་རྣམ་པ་འགྱུར་ནས་འདུག་པའི་རྣམ་པར་འཕོ་བར་འགྱུར་བའི་སྐབས་སོགས་ཡོད་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་བ་དེ་ལའང་རིམ་པ་གསུམ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་དང་། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་དང་། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་བྱུང་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་བཅས་གསུམ་ངེས་ཅན་དུ་ཡོད་པས་ན། རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ལའང་བྱ་བ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན། བྱ་བ་ལ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་དུ་ཡོད་པས། དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བྱ་ཚིག་ལའང་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན། མདོར་ན། བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྟེང་གི་འཕོ་འགྱུར་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། བྱ་ཚིག་ནི་དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ངག་སྒྲ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་པའི་ཞིབ་ཆ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།།

གཉིས་པ། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས།

སྤྱིར་བྱ་བ་ལ། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་བསམ་གཞིག་བྱ་རྒྱུ་ནི་སྐབས་འདིར་བྱ་བ་ལ་གོ་བ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལྡེ་མིག་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམས་ན། ཚོང་ལས་གཉེར་བ་དང་། ཁང་པ་རྒྱག་པ། ཞིང་ཁ་རྨོ་བ། ལོ་ཏོག་འདེབས་པ། ཚོགས་འདུ་འཚོག་པ། གཏམ་བཤད་བྱེད་པ། ཅ་དངོས་དབོར་འདྲེན་བྱེད་པ་སོགས་ལ་བྱ་བ་ཞེས་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ལས། ཉལ་བ་དང་། ལང་བ། སྡོད་པ། ཟས་ཟ་བ། སྙོམ་འཁྱུང་བ། མེ་འབར་བ། ཤིང་ཚིག་པ། ཉི་མ་ཤར་བ། ཉི་མ་ནུབ་པ། ཆར་པ་འབབ་པ། རྩྭ་སྐྱེས་པ། ལོ་མ་རླུང་གིས་གཡོ་བ་སོགས་ལ་ནི་བྱ་བ་ཞེས་གཏན་ནས་མི་བརྗོད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རྟགས་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བ་ཞེས་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ཡིན་པས། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་སུ་བྱ་བར་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་དང་། རྟགས་འཇུག་སྐབས་སུ་བྱ་བར་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་གཉིས་

ལ་གནམ་སའི་ཁྱད་པར་ཡོད། རྟགས་འཇུག་སྐབས་སུ་བྱ་བ་ཞེས་རྗོད་པའི་ཚེ་ན་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་སྔོན་ཆད་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ལ་གོམས་འདྲིས་ཤུགས་ཆེ་བས་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོ་ན་བློ་ངོ་ལ་ཤར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་བྱ་ཚིག་ལ་གོ་བ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་རྙེད་ཀྱི་མེད། དེས་ན་དང་པོ་ཉིད་དུ། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ།

དཔེར་ན། འབྱུང་བ་བཞི་ལ་མཚོན་ན། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་སུ་མེ་ཞེས་པ་དམར་ལྷབ་ལྷབ་འབར་བ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མེ་ཞེས་པ་དེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཚ་ཞིང་སྲེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཆུ་ཞེས་པ་རྒྱུགས་ཆུ་དང་ཆར་ཆུ་དེ་བཞིན་འཁྱུང་ཆུ་སོགས་བྱེ་བྲག་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རླན་ཞིང་གཤེར་བ་ཡོད་ཚད་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་སུ་ས་ཞེས་པ་ཐལ་རྡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ས་གཞི་ཁོ་ན་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྲ་ཞིང་མཁྲེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་སུ་རླུང་ཞེས་པ་ཕྱི་རོལ་དུ་རྒྱུ་བ་དཔེར་ན་ཤིང་གི་ལོ་མ་རླུང་གིས་གཡོ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རླུང་ཙམ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་རླུང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་ཡང་ཞིང་གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རླུང་ཞེས་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་སུ་ནམ་མཁའ་ཞེས་པ་སྟེང་ཕྱོགས་སུ་མིག་གིས་མཐོང་དུ་ཡོད་པའི་སྔོ་བསངས་བསངས་དེ་ཉིད་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཡངས་ཤིང་གོ་འབྱེད་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ཡིན།

དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་སུ། ས། ཆུ། མེ། རླུང་། ནམ་མཁའ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ས། ཆུ། མེ། རླུང་། ནམ་མཁའ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་གླེང་བའི་ཚེ་ན་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་གྱི་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་ལ་གོ་བ་བླངས་ན་གོ་ནོར་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་སྐབས་སུ་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་གླེང་བའི་ཚེ་ན་བསྟན་བཅོས་ལྟར་གྱི་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་ལ་གོ་བ་བླངས་ནའང་མི་འགྲིག་པ་ཡིན། དེ་གཉིས་སྐབས་དོན་བཞིན་གོ་བ་བླངས་ནས། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། བསྟན་བཅོས་སྐབས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞི་ཞེས་ཁྱད་པར་འབྱེད་དགོས་པ་བཞིན་དུ།

འདིར་བྱ་བ་ལའང་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞེས་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས། སྐབས་དོན་བཞིན་གོ་བ་ལེན་དགོས་པ་གནད་འགག་ཡིན།

འོ་ན་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞེས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཅེ་ན། རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དངོས་པོའི་སྟེང་གི་འཕོ་འགྱུར་རམ་འགྱུར་ལྡོག་ཅིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཤིང་གི་ལོ་མ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ལོ་མ་དེ་ཉིད་ལ་འབྱུང་བའི་འགྱུར་ལྡོག་གམ་འཕོ་འགྱུར་གྱི་ཆ་དེ་ཉིད་ལ་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞེས་གོ་དགོས་པ་ལས་ལོ་མ་ཉིད་ལ་གོ་མི་རུང་། དཔེར་ན་ཤིང་གི་ལོ་མ་ཞིག་སྔར་འགྱུལ་སྐྱོད་གང་ཡང་མེད་པར་དྲང་པོར་གནས་པ་ལ་རླུང་ཐོག་པའི་དབང་གིས་ཕར་ཚུར་འགུལ་ཅིང་བསྐྱོད་པར་གྱུར་པ་ན། ལོ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཕོ་འགྱུར་རམ་འགྱུར་ལྡོག་ཅིག་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་འཕོ་འགྱུར་རམ་འགྱུར་ལྡོག་གི་ཆ་དེ་ཉིད་ལ་བྱ་བ་ཞེས་རྗོད་ཀྱི་ལོ་མ་དེ་ཉིད་ལ་བྱ་བ་ཞེས་གཏན་ནས་མི་རྗོད། འཕོ་འགྱུར་དེ་ཉིད་སྟོན་བྱེད་ལ་བྱ་ཚིག་ཅེས་རྗོད་ཅིང་། སྐབས་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལོ་མ་རླུང་གིས་སྐྱོད༷་པའམ། འགུལ༷་བའམ། གཡོ༷་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་ཚིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན། ཡང་ལོ་མ་དེ་ཉིད་སྔར་ཤིང་གི་ཡལ་གར་ཡོད༷་པ་གང་ཞིག༷་ལ་རླུང་ཧ་ཅང་དྲག་པོ་ཐོག་པའི་དབང་གིས་ས་ལ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ན། སྔར་ཡང་ལོ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཕོ་འགྱུར་རམ་འགྱུར་ལྡོག་ཅིག་གྲུབ་པ་ཡིན། འཕོ་འགྱུར་དེ་ཉིད་སྟོན་བྱེད་ལ་བྱ་ཚིག་ཅེས་རྗོད་ཅིང་། སྐབས་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལོ་མ་ས་ལ་ཟག༷ས་པའམ། ལྷུང༷ས་པ། ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད། ཡང་ས་ལ་ཡོད་པའི་ལོ་མ་དེ་ཡང་རླུང་དྲག་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་ཕྱོགས་ངེས་མེད་དུ་བསྐྱོད་པར་གྱུར་པ་ན་སྔར་ཡང་ལོ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཕོ་འགྱུར་ཞིག་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་འཕོ་འགྱུར་དེ་ཉིད་སྟོན་བྱེད་ལ་བྱ་ཚིག་ཅེས་རྗོད་ཅིང་། སྐབས་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལོ་མ་རླུང་གིས་བདས༷་པའམ། ཁྱེར༷་བའམ། བསྐྱོད༷་པ། ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན། དེས་རིགས་བསྒྲེས་ནས་གཞན་ཀུན་ལ་ཤེས་པར་བྱ།

དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྲོག་ལྡན་ཞིག་ལས་སེམས་མེད་བེམ་པོར་བྱ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་སྲོལ་གཏན་ནས་མེད་པས། ལོ་མ་ལ་བྱ་བ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ན་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་བྱེད་ངེས་ཡིན། སྲོག་ལྡན་ཡིན་ཡང་། ཟས་ཟ་བ། ཆུ་འཐུང་བ། མར་ཉལ་བ། ཡར་ལངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ན་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡ་མཚན་པའི་གནས་སུ་བྱེད་ངེས། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་རིང་ང་ཚོར་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད། ཉིན་གང་ཉལ་ནས་བསྡད་པ་ཡིན་ཞེས་སམ། བཀྲ་ཤིས་ནི་བཟའ་རྒྱུ་དང་བཏུང་རྒྱུ་མ་གཏོགས་བྱ་བ་གང་ཡང་མི་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་ལེ་ལོ་ཅན་ཞིག་ཡིན་

ཞེས་སོགས་ཡོངས་གྲགས་ཐོག་རྗོད་སྲོལ་ཡོད། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་ན་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས།

འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་ན། སེམས་མེད་བེམ་པོར་བྱ་བ་མེད་པ་གཞིར་བཞག་སེམས་ལྡན་གང་ཟག་རྣམས་ལའང་བྱ་བ་མེད་པའི་སྐབས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རྟགས་འཇུག་གི་དབང་དུ་བཏང་ན། དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱ་བ་མེད་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མི་སྲིད། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་ཡོད་ཅིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་རང་ཉིད་ལ་མཚོན་ན། ཉིན་ཞག་ཐུགས་གཅིག་ཆུ་ཚོད་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་རིང་ལ་བྱ་བ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་གམ་བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ཤིག་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྲིད་ཅེས་རྗོད་ཆོག །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་མཚོན་ནའང་གང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་བྱ་བས་གང་ཞིང་སེམས་བྱ་བས་ཁྱབ་ནས་བཞུགས་ཡོད། མ་ཟད་ཁྱེད་ཉིད་ཀྱི་གཡས་གཡོན་རྒྱབ་མདུན་སྟེང་འོག་བར་གསུམ་གང་དུ་བལྟས་ཀྱང་བྱ་བ་མེད་པ་ཞིག་རྙེད་མི་སྲིད་ཅིང་། བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པའམ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་ཡོད། དེས་ན། རྟགས་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་སྲོག་ལྡན་དང་སྲོག་ལྡན་མ་ཡིན་པ་བེམ་པོ་སོགས་དངོས་པོ་འགོ་འགྱུར་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ཡིན། མདོར་ན་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་འགྱུར་ལྡོག་ཅིག་གྲུབ་པ་ཉིད་ནས་བྱ་བ་ཞིག་གྲུབ་པ་དུས་མཉམ་སྟེ། རྟགས་འཇུག་སྐབས་སུ་འགྱུར་ལྡོག་གམ་འགོ་འགྱུར་རམ་བྱ་བ་ཞེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་གོ་དགོས།

རི་ར་བ་བྲག་ཁང་ཁྱིམ་སོགས་ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། མི་དང་དུད་འགྲོ་སོགས་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནམ། ཕྱིའི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ནང་གི་ལུས་སེམས་སོགས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འགོ་འགྱུར་མ་འདྲ་བ་རེ་འབྱུང་བ་ན་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་མ་འདྲ་བ་རེ་འབྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བྱ་ཚིག་ཀྱང་མ་འདྲ་བ་རེ་འབྱུང་བ་ཡིན། རང་གི་ལུས་གཅིག་པུར་མཚོན་ནའང་ཉིན་གཅིག་ནང་སྔ་དྲོ་ནས་དགོང་མོའི་བར་ལྷ་ཁང་ནང་གི་སྟོན་པའི་སྐུ་འདྲ་ལྟར་གཡོ་འགུལ་གང་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་ལུས་བྱིངས་དང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྣམས་སུ་གནས་སྐབས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འགོ་ཞིང་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མང་བས་ན། ཉིན་གཅིག་ནང་རང་ལུས་གཅིག་པུའི་སྟེང་དུའང་བྱ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་འགའ་ཤས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་ལྡན་གཏམ་གླེང་སོགས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བྱ་ཚིག་ཀྱང་བརྒྱ་ཕྲག་འགའ་ཤས་བེད་སྤྱོད་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རང་སེམས་འདིའང་ཧྲིགས་པ་མལ་ལས་གཉིད་སད་

པ་ནས་དགོང་མོ་མལ་དུ་གཉིད་ལ་མ་སོང་གི་བར་དུ་གནས་སྐབས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕོ་ཞིང་འགྱུར་བ་མང་དུ་འབྱུང་བས་ན། རང་སེམས་གཅིག་པུ་འདིའི་སྟེང་དུའང་ཉིན་གཅིག་ནང་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་རབ་ཏུ་མང་པོ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བྱ་ཚིག་ཀྱང་རབ་ཏུ་མང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་སྐད་ཡིག་ཐུག་མིན་དང་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་མིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བྱ་ཚིག་བཀོལ་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་ཅི་རིགས་ཡིན། དེ་ཡང་ཇི་ཙམ་གྱིས་ལུས་དང་སེམས་སྟེང་གི་འཕོ་འགྱུར་རམ་བྱ་བ་རེ་རེ་བཞིན་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བྱ་ཚིག་རང་རྐྱ་འཕེར་བ་རེ་རེ་བེད་སྤྱོད་བྱར་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྐད་ཡིག་དེ་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་སྐད་ཡིག་ཐུག་པོར་གཏོགས། འཕོ་འགྱུར་རེ་རེ་ནི་བྱ་བ་རང་རྐྱ་འཕེར་བ་རེ་རེ་ཡིན་པས་དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བྱ་ཚིག་ཀྱང་བྱེ་བྲག་རང་རྐྱ་འཕེར་བ་རེ་རེ་ངེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས། དེར་བརྟེན་རྒྱུན་ལྡན་བྱ་ཚིག་བྱེ་བྲག་པ་བེད་སྤྱོད་མང་དུ་བྱེད་ཅིང་བྱ་ཚིག་སྤྱི་ཕྱོགས་པ་སྐབས་འགའ་རེ་ལས་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་མི་དགོས་པ་གཙོར་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེ།

དཔེར་ན། ཆར་པ་བབས། ཡི་གེ་བསྐྲུར། ཉིང་ཉིང་བརྡུངས། རྐུན་མ་གློད། ཕྱག་འབུམ་འཚལ། མཇལ་འབུལ། འབུམ་ལྷ་བསགས། ཞེས་པ་སོགས་སྐབས་དོན་བྱ་ཚིག་བྱེ་བྲག་པ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱར་ཡོད་པ་བཞིན་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པ་ལས། ཆར་པ་བཏང་། ཡི་གེ་བཏང་། ཉིང་ཉིང་བཏང་། རྐུན་མ་བཏང་། ཕྱག་འབུམ་བཏང་། མཇལ་བཏང་། འབུམ་ལྷ་བཏང་། ཞེས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་ཚིག་སྤྱི་ཕྱོགས་པ་བཏང་ཡ་སྦྱག་བྲིས་ན་ཞིབ་ཆ་མེད་པའི་སྐྱོན་གནས་པ་ཡིན། ནམ་ཞིག་ན། ཁ་ལག་བཟས། ཆུ་བཏུངས། དཔེར་བརྗོད་བྲིས། ཀ་ཁ་བཀླགས། ཞེས་པ་སོགས་ལའང་། ཁ་ལག་བཏང་། ཆུ་བཏང་། དཔེར་བརྗོད་བཏང་། ཀ་ཁ་བཏང་། ཞེས་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་ཉེན་མཆིས།

དེས་ན་ཐོག་མར་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ངོས་འཛིན་ལེགས་པར་ཐུབ་པར་བྱས་ནས། བྱ་བ་རེ་རེ་ལ་དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བྱ་ཚིག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རེ་རེ་སྟེ། འཕོ་འགྱུར་འདི་དང་འདི་ལ་བྱ་ཚིག་འདི་དང་འདི། འཕོ་འགྱུར་དེ་དང་དེ་ལ་བྱ་ཚིག་དེ་དང་དེ་ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེ་ལ་བྱ་ཚིག་རེ་རེའི་ཞིབ་ཆ་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན། ཡང་དངོས་པོ་གསར་པ་རེ་འཕྲོད་པ་ན་དེ་ལ་སྔར་མ་གྲགས་པའི་འཕོ་འགྱུར་གསར་པ་འགའ་འབྱུང་བ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། དེའི་ཚེ་འཕོ་འགྱུར་གསར་པ་སྟེ་བྱ་བ་གསར་པ་དེར་བྱ་ཚིག་གསར་པ་ཞིག་བདེ་བླག་ཏུ་རྙེད་ན་རབ་དང་། གལ་སྲིད་མ་རྙེད་ཚེ་ད་གཟོད་བྱ་ཚིག་སྤྱི་ཕྱོགས་པ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ། བྱ་ཚིག་དང་བྱ་ཡིག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས།

བྱ་ཚིག་ནི་བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་པ་རྟགས་འཇུག་གི་བརྗོད་བྱའི་སྙིང་པོ་ཡིན་པས། བརྡ་སྤྲོད་པ་ཞེས་པ་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་ན། བརྡ་སྤྲད་བྱ་དང་བརྡ་སྤྲོད་བྱེད་ཅེས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས། རྟགས་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་གཞན་ལ་བརྡ་སྤྲད་བྱ་ནི་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་བརྡ་སྤྲོད་བྱེད་ནི་བྱ་ཚིག་ཡིན། ད་དུང་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ན། བརྡ་སྤྲོད་བྱེད་དེ་ལ་འང་། སྒྲའི་ལམ་ནས་བརྡ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡི་གེའི་ལམ་ནས་བརྡ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པས། སྒྲའི་ལམ་ནས་བརྡ་སྤྲོད་བྱེད་ནི་བྱ་ཚིག་དང་། ཡི་གེའི་ལམ་ནས་བརྡ་སྤྲོད་ནི་བྱ་ཡིག་ཅེས་ཞིབ་ཆ་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་བརྡ་སྤྲོད་བྱེད་ནི། བྱ་ཚིག་དང་བྱ་ཡིག་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བརྡ་སྤྲད་བྱ་གཅིག་ལ་བརྡ་སྤྲོད་བྱེད་གཉིས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན། རྟགས་འཇུག་སྦྱོང་བའང་དགོས་དོན་སྙིང་པོ་བྱ་བ་རྣམས་གཞན་ལ་བརྡ་ཡང་དག་པར་སྤྲོད་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། གལ་སྲིད་བྱ་བ་རྣམས་གཞན་ལ་བརྡ་ཡང་དག་པར་སྤྲོད་མ་ཐུབ་ཚེ་རྟགས་འཇུག་སྦྱངས་པའི་དགོས་སྙིང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་བརྡ་ཡང་དག་པར་སྤྲོད་པའི་གཞུང་རྟགས་འཇུག་ཅེས་རྗོད་སྐབས་བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་ལམ་ནས་བྱ་བ་རྣམས་གཞན་ལ་བརྡ་ཡང་དག་པར་སྤྲོད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་གཞུང་རྟགས་འཇུག་ཅེས་གོ་དགོས་པས། སྐབས་དོན་གཙོ་བོ་སྨྲང་བྱ་ནི་བྱ་བ་རྣམས་ཡི་གེའི་ལམ་ནས་བརྡ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱ་ཡིག་ལ་གོ་དགོས། སྒྲའི་ལམ་ནས་བརྡ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུན་ལྡན་འཚོ་བའི་ཁྲོད་དུ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་པས་དམིགས་བསལ་གྱིས་སྦྱོང་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ངལ་མེད། དེས་ན་སྐབས་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་གསུམ་སྟེ། ༡༽ བྱ་བ། ༢༽ བྱ་ཚིག ༣༽ བྱ་ཡིག །ཅེས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དབྱེ་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེ། ཞིབ་ཆའི་སྒོ་ནས་འཆད་པའི་ཚེ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས། ཚད་མ་རིགས་གཏེར་ལས། འཆད་ཚེ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བས་མཁས། །འཇུག་ཚེ་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་བས་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རགས་པའི་སྒོ་ནས་ལག་ལེན་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་ན། བྱ་བ་བྱ་ཚིག་བྱ་ཡིག་གསུམ་ག་ལའང་བྱ་ཚིག་ཅེས་རྗོད་ཅིང་རྣམ་པར་མ་ཕྱེ་བར་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས་ལག་ལེན་ཐོག་འཇུག་ཅིང་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན། ཞིབ་ཆའི་སྒོ་ནས་འཆད་པའི་སྐབས་དང་། དེ་རྗེས་ལག་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་སྐབས་ཏེ། སྐབས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་དགོས་པ་ནི་སྐབས་འདིར་ཡང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ།

དཔེར་ན། ལོ་མ་ལྷུང་གིས་སྐྱོད་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། བྱ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། བྱ་ཚིག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། བྱ་ཡིག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་བཅས་གསུམ་ཡོད། དེ་ཡང་། ལྷུང་ཐོག་པའི་དབང་གིས་ལོ་

མ་གཡོ་ཞིང་འགྱུལ་བའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་འཕོ་འགྱུར་དེ་ཉིད་ནི་བྱ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། ལོ་མའི་སྟེང་གི་འཕོ་འགྱུར་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་བརྗ་སྤྲོད་པར་བྱ་བའི་སླད་དུ་སྒྲའི་ལམ་ནས་ངག་ནས་ལོ་མ་ត្លུང་གིས་སྐྱོད་ཀྱིན་འདུག་ཅེས་རྗོད་པ་ན། རྣ་ཤེས་ཀྱིས་མཉན་བྱར་གྱུར་པའི་སྐྱོད྄་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེ་ཉིད་ནི་བྱ་ཚིག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན། ཡང་རླུང་ཐོག་པའི་དབང་གིས་ལོ་མ་གཡོ་ཞིང་འགྱུལ་བའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་འཕོ་འགྱུར་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་བརྗ་སྤྲོད་པར་བྱ་བའི་སླད་དུ་ཡི་གེའི་ལམ་ནས་ལོ་མ་རླུང་གིས་སྐྱོད་ཀྱིན་འདུག་ཅེས་འབྲི་བ་ན། ཤོག་བུའི་སྟེང་དུ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བྱར་གྱུར་པའི་སྐྱོད྄་ཅེས་པའི་ཡིག་གཟུགས་དེ་ཉིད་ནི་བྱ་ཡིག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེ་ཡིན། དེས་ན་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཕོ་འགྱུར་གྱི་ངོ་བོར་ཡོད་ཅིང་། བྱ་ཚིག་ནི་སྐྱེས་བུའི་ངག་གི་སྟེང་དུ་སྒྲ་ཚིག་གི་ངོ་བོར་ཡོད་ལ། བྱ་ཡིག་ནི་ཤོག་བུ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་ཡོད། བྱ་བ་ནི་བེམ་ཤེས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་། བྱ་ཚིག་ནི་ངག་སྒྲ་རང་མཚན་པ་དང་། བྱ་ཡིག་ནི་ཡི་གེའི་གཟུགས་རང་མཚན་པ་ཞིག་ཡིན།

བོད་སྐད་ལ་ལས་དང་པོ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་དང་བྱ་ཡིག་གཉིས་ཀ་སྦྱོང་དགོས་ཀྱང་། བོད་སྐད་ཤེས་པའམ་བོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་ནི་ཆུང་དུས་ནས་ངག་ཐོག་ལ་ཡོད་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། གཙོ་བོ་བྱ་ཡིག་ཇི་ལྟར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་ཚུལ་སྦྱོང་བའི་སྐབས་ཡིན། ཚིག་གཞན་གྱིས་ཞུས་ན། བྱ་ཡིག་གི་ལམ་ནས་སམ་ཡི་གེའི་ལམ་ནས་བྱ་བ་འམ་དངོས་པོ་དག་གི་འཕོ་འགྱུར་རྣམས་གཞན་ལ་བརྡ་ཡང་དག་པར་སྤྲོད་པར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྦྱོང་བའི་སྐབས་ཡིན། དེའི་ཞར་ལ་རང་གི་ངག་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ལའང་ལེགས་བཅོས་དང་སྡུས་དག་ཏུ་བཏང་ནས། དངོས་པོ་དག་གི་འཕོ་འགྱུར་རྣམས་ངག་སྒྲ་ཡི་ལམ་ནས་གཞན་ལ་བརྡ་སྤྲོད་པའི་ཆེ་ནའང་བརྡ་ཡང་དག་པར་འཕྲོད་ཐབས་སུ་འབད་བརྩོན་བསྐྱེན་དགོས་པའང་ལྟ་ཅི་སྨོས།

༡༽ བྱ་བ། དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་བའམ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ཞིག་དོད་པ་ལ་བྱ་བ་ཟེར།

༢༽ བྱ་ཚིག །དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་བའམ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ཞིག་དོད་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱ་ཚིག་ཟེར།

༣༽ བྱ་ཡིག །དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་བའམ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ཞིག་དོད་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞིག་ལ་བྱ་ཡིག་ཟེར།

དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་ཡི་གེ་ཞེས་པ་སྐད་དང་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཡི་གེ་སྟེ་ཡིག་གཟུགས་ལ་གོ་དགོས། སྐད་ཡིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞུས་ན། བྱ་ཚིག་ནི་སྐད་དང་། བྱ་ཡིག་ནི་ཡི་གེ་ཡིན། བོད་སྐད་དང་བོད་ཡིག་སྟེ་བོད་ཀྱི་སྐད་དང་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་འདིར་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་སྤྱོད་བའི་སྐབས་ཡིན་གྱི་བོད་ཀྱི་སྐད་སྤྱོད་བའི་སྐབས་མ་ཡིན་པས། གོང་དུ་བྱ་ཚིག་དང་བྱ་ཡིག་གཉིས་ལས་སྔར་བྱ་གཙོ་བོ་བྱ་ཡིག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཡོད།

འོན་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་ཐོག་རྟགས་འཇུག་གི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་བྱ་ཚིག་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། བྱ་བ་བྱ་ཚིག་བྱ་ཡིག་ཅེས་གསུམ་དུ་མ་ཕྱེ་བར་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའམ། ཡང་ན། ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས། རྟགས་འཇུག་གི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལས། སྤྱིར་ཡི་གེའི་བྱེད་ལས་ནི་སྐད་ཀྱི་ཚབ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རང་ཡིན། གལ་ཏེ་ཡི་གེས་སྐད་ཀྱི་ཚབ་བྱེད་མ་ཐུབ་ན་ཡི་གེ་དེའི་ནུས་པ་ཤོར་བ་ཡིན་པས་སྐད་དང་ཡི་གེ་གཉིས་གཅིག་གྱུར་ཅི་ཙམ་བྱུང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ལེགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིར་ཡི་གེ་ནི་སྐད་ཀྱི་ཚབ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཐེ་ཐག་ཏུ་བྱ་ཡིག་གི་བྱེད་ལས་ནི་བྱ་ཚིག་གི་ཚབ་བྱ་རྒྱུ་དེ་རང་ཡིན་པས། དེའི་དབང་གིས་བྱ་ཡིག་ལའང་བྱ་ཚིག་ཅེས་རྗོད་ཚོག་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ནས་འཆད་པའི་ཚེ་ན་བྱ་ཚིག་དང་བྱ་ཡིག་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་དགོས་པའི་གནད་གསང་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པས། བྱ་ཚིག་དང་བྱ་ཡིག་གི་ཁྱད་པར་ཤེས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱིར་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་བྱ་ཚིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་ན་འཇུག་བདེའོ།།

བཞི་པ། བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་དང་བྱ་ཚིག་དངོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས།

བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་དང་བྱ་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་མ་ཐུབ་ཚེ། ལག་ལེན་ཐོག་བྱ་ཚིག་བཀོལ་སྤྱོད་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡོང་དཀའ་བས། བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་བདེ་ བླག་ཏུ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པར་འདོད་ན་ངེས་པར་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་མཁྱེན་དགོས། བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ནི། མིང་ཚིག་ཡིན་པ་ལས་བྱ་ཚིག་གཏན་ནས་མིན་ཞིང་། ཚིགས་གསུམ་ལས་མིང་གི་ཚོགས་སུ་གཏོགས། འོན་ཀྱང་མིང་ཚིག་གཞན་དང་མ་འདྲ་བར་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་ནས་སམ་བྱ་ཚིག་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ལ་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཡང་བྱ་ཚིག་མ་ཡིན་ཞེས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་དགོས། ཚིག་གཞན་གྱིས་ཞུས་ན། བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ། བྱ་ཚིག་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་གོ་དགོས། དེ་

ཡང་མིང་ལ་གོང་གསལ་ལྟར། མིང་རྐྱང་དང་། བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ཞེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞིང་། བྱ་ཚིག་དང་གཏན་ནས་མ་འབྲེལ་བའི་མིང་ཞིག་ལ་མིང་རྐྱང་ཞེས་བརྗོད། དཔེར་ན། ཁང་པ། ཀ་བ། རི། མི། ལག་པ། རྐང་པ། མགོ །ཡི་གེ །ལྟ་བུ་དང་། བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་ནས་མིང་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ལ་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ཞེས་བརྗོད། དཔེར་ན། འཛིན་ཁང་། དུད་འགྲོ། འབྲི་དེབ། སྦྱོངས་ཡིག །ལྟ་བུ་སྟེ། འཛིན་ཁང་ཞེས་པའི་མིང་དེ་བྱ་ཚིག་འཛིན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ཡིན། སློབ་གྲྭ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་བྱ་ཚིག་སློབ་པ་དང་འབྲེལ་ཡོད། དུད་འགྲོ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་བྱ་ཚིག་དུད་པ་དང་འགྲོ་བ་གཉིས་དང་འབྲེལ་ཡོད། འབྲི་དེབ་ཅེས་པའི་མིང་དེ་བྱ་ཚིག་འབྲི་དང་འབྲེལ་ཡོད། སྦྱོངས་ཡིག་ཅེས་པའི་མིང་དེ་བྱ་ཚིག་སྦྱོངས་དང་འབྲེལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་། འཛིན་ཁང་། སློབ་གྲྭ །དུད་འགྲོ། འབྲི་དེབ། སྦྱོངས་ཡིག །ཅེས་པ་དེ་རྣམས་བྱ་ཚིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་གཏན་ནས་མིན། འོ་ན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོགས་གསུམ་ལས་མིང་གི་ཚོགས་ཡིན་པར་རྩོད་པ་མེད། དེ་དག་མིང་གི་ཚོགས་ཡིན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དེ་དག་གི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ལའང་འགྱུར་བ་གཏན་ནས་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ནས་ཤེས་ན། བྱ་ཚིག་གི་ལག་ལེན་ལ་ཕན་གྲོགས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་དང་བྱ་ཚིག་དངོས་གཉིས་ནོར་སོའང་ཆེ་བས། འདིར་དབྱེ་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་གི་ཞིབ་ཆ་བཤད་པར་བྱའོ།།

བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་གི་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་ཞིབ་པར་བཤད་པ།

དུས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ལ་དབྱེ་ན།

༡༽ བྱ་ཚིག་འདས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༢༽ བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༣༽ བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༤༽ སྐུལ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

བྱ་ཚིག་གི་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།

༡༽ བྱ་ཚིག་གཅིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༢༽ བྱ་ཚིག་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༣༽ བྱ་ཚིག་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༤༽ བྱ་ཚིག་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༥༽ བྱ་ཚིག་ལྷ་ཡན་ཆད་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

གྲངས་དང་དུས་གསུམ་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།

༡༽ བྱ་ཚིག་འདས་པ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༢༽ བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༣༽ བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༤༽ སྐུལ་ཚིག་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༥༽ བྱ་ཚིག་འདས་ད་ལྟ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༦༽ བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༧༽ བྱ་ཚིག་མ་འོངས་ད་ལྟ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༨༽ བྱ་ཚིག་འདས་སྐུལ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༩༽ བྱ་ཚིག་མ་སྐུལ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༡༠༽ བྱ་ཚིག་ད་སྐུལ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༡༡༽ བྱ་ཚིག་འདས་པ་གསུམ་ཚོགས་ཀྱི་མིང་།

༡༢༽ བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་གསུམ་ཚོགས་ཀྱི་མིང་།

༡༣༽ བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་གསུམ་ཚོགས་ཀྱི་མིང་།

༡༤༽ བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ཚོགས་ཀྱི་མིང་།

བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།

༡༽ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༢༽ བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༣༽ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་མིང་།

༤༽ བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་མིང་།

༥༽ བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་མིང་།

མིང་རྐྱང་དང་ཚིག་ཕྲད་དང་འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།

༡༽ མིང་རྐྱང་དང་བྱ་ཚིག་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་མིང་།

༢༽ ཚིག་ཕྲད་དང་བྱ་ཚིག་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་མིང་།

བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།

༡༽ བྱ་ཚིག་མིང་མཐའ་དང་བཅས་ཐད་ཀར་མིང་དུ་གྱུར་པ།

༢༽ བྱ་ཚིག་གི་སྔོན་འཇུག་བསྒྱུར་ནས་མིང་དུ་གྱུར་པ།

༣༽ བྱ་ཚིག་ལ་རྗེས་འཇུག་གམ་ཡང་འཇུག་གསར་དུ་བསྣན་པས་རྣམ་པ་འགྱུར་ནས་མིང་དུ་གྱུར་པ།

༤༽ བྱ་ཚིག་བདག་སྒྲ་དང་འབྲེལ་ནས་མིང་དུ་གྱུར་པ།

༥༽ བྱ་ཚིག་གི་མིང་མཐའ་འགྱུར་ནས་མིང་དུ་གྱུར་པ་བཅས་སོ། །དེ་དུང་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ན་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་རིགས་བསྒྲེས་ནཤེས་སླ་བས་ཐམས་ཅད་འདིར་མི་དགོད་དོ།།

དང་པོ། བྱ་ཚིག་འདས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༡༽ སྦྱོངས་ཡིག ༢༽ གདམས་ངག ༣༽ དྲིས་ལན། ༤༽ བསྐུངས་ཡིག ༥༽ སྦྲུར་དུག ༦༽ བཤུས་ཡིག ༧༽ བསྡོམས་ཚིག ༨༽ བྲིས་མ། ༩༽ བྲིས་སྐྱ། ༡༠༽ བྲིས་ཐང་། ༡༡༽ སུག་བྲིས། ༡༢༽ ལག་བྲིས། ༡༣༽ བྲིས་རྒྱུན། ༡༤༽ བྲིས་རྙིང་། ལྟ་བུ།

ཨང་།	དཔེར་བརྗོད།	བྱ་མིང་།	བྱ་ཚིག
༡༽	ཐ་ཡུལ་ལ་**སྦྱོངས་ཡིག**་སྦྱོ༷ངས་ཟིན་པ་ཡིན། ཐ་ཡུལ་ལ་**སྦྱོངས་ཡིག**་སྦྱོ༷ང་བཞིན་པ་ཡིན། ཐ་ཡུལ་ལ་**སྦྱོངས་ཡིག**་སྦྱོ༷ང་རྒྱུ་ཡིན། ཐ་ཡུལ་ལ་**སྦྱོངས་ཡིག**་སྦྱོ༷ངས་ཤིག	སྦྱོངས་ཡིག	སྦྱོངས། སྦྱོང་། སྦྱོང་། སྦྱོངས།
༢༽	ཡིག་རྒྱུགས་སྐབས་ཤན་ལ་**དྲིས་ལན**་དྲི༷ས་པ་ཡིན། ཡིག་རྒྱུགས་སྐབས་ཤན་ལ་**དྲིས་ལན**་འདྲི༷་ཡི་ཡོད། ཡིག་རྒྱུགས་སྐབས་ཤན་ལ་**དྲིས་ལན**་དྲི༷་རྒྱུ་ཡིན། ཡིག་རྒྱུགས་སྐབས་ཤན་ལ་**དྲིས་ལན**་དྲི༷ས་ཤིག	དྲིས་ལན།	དྲིས། འདྲི། དྲི། དྲིས།

གཉིས་པ། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༡༽ བདུག་སྤོས། ༢༽ དགག་ཕྱོགས། ༣༽ དགག་ལན། ༤༽ གདགས་གཞི། ༥༽ གདུལ་ཞིང་། ༦༽ སྒྲུང་གཞི། ༧༽ བསླབ་གཞི། ༨༽ དགག་སྒྲ། ༩༽ བསླབ་ཚིག ༡༠༽ བཟའ་ཆས། ༡༡༽ བཟའ་སྣུམ། ༡༢༽ བཟའ་སྣོད། ༡༣༽ བཏུང་སྣོད། ༡༤༽ གཏང་རག ༡༥༽ འཕང་མདུང་། ལྟ་བུ།

ཨང་།	དཔེར་བརྗོད།	བྱ་མིང་།	བྱ་ཚིག
༡༽	ཁང་པའི་ནང་དུ་**བདུག་སྤོས**་བདུགས་ཡོད། ཁང་པའི་ནང་དུ་**བདུག་སྤོས**་བདུག་གིན་ཡོད། ཁང་པའི་ནང་དུ་**བདུག་སྤོས**་བདུག་རྒྱུ་ཡིན། ཁང་པའི་ནང་དུ་**བདུག་སྤོས**་བདུགས་ཤིག	བདུག་སྤོས།	བདུགས། བདུག བདུག བདུགས།
༢༽ ༣༽	**དགག་ཕྱོགས**་ནས་**དགག་ལན**་བརྩམས་འདུག **དགག་ཕྱོགས**་ནས་**དགག་ལན**་རྩོམ་བཞིན་འདུག **དགག་ཕྱོགས**་ནས་**དགག་ལན**་བརྩམ་རྒྱུ་རེད་འདུག **དགག་ཕྱོགས**་ནས་**དགག་ལན**་རྩོམས་ཤིག	དགག་ཕྱོགས། དགག་ལན།	བརྩམས། རྩོམ། བརྩམ། རྩོམས།
༤༽	**གདགས་གཞི**་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན། **གདགས་གཞི**་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་མིང་འདོགས་ཀྱི་ཡོད། **གདགས་གཞི**་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་མིང་གདགས་རྒྱུ་ཡིན། **གདགས་གཞི**་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་མིང་ཐོགས་ཤིག	གདགས་གཞི།	བཏགས། འདོགས། གདགས། ཐོགས།

གསུམ་པ། བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༡༽ སློབ་ཚན། ༢༽ ཀློག་དེབ། ༣༽ སྒྲུབ་ཕྱོགས། ༤༽ སྒྲུབ་བྱེད། ༥༽ གཏོང་ཡིག ༦༽ སློབ་གྲྭ། ༧༽ མཐོ་སློབ། ༨༽ སྒྲིག་གཞི། ༩༽ སྒྲིག་ཁྲིམས། ༡༠༽ འཛིན་ཁང་། ༡༡༽ འཛིན་གྲྭ། ༡༢༽ འཛིན་ཆས། ༡༣༽ འཛིན་ཤོག ༡༤༽ སློབ་ཕྲུག ༡༥༽ སློབ་དཔོན། ༡༦༽ འབྲི་དེབ། ལྟ་བུ།

ཨང་།	དཔེར་བརྗོད།	བྱ་མིང་།	བྱ་ཚིག

༡༽	སློབ་ཚན་དང་པོ་བསླབས་ཟིན། སློབ་ཚན་དང་པོ་སློབ་བཞིན་པ་ཡིན། སློབ་ཚན་དང་པོ་བསླབ་རྒྱུ་ཡིན། སློབ་ཚན་དང་པོ་སློབས་ཤིག	སློབ་ཚན།	བསླབས། སློབ། བསླབ། སློབས།
༢༽	གློག་དེབ་ཆ་ཚང་བཀླགས་ཡོད། གློག་དེབ་ཆ་ཚང་ཀློག་གིན་ཡོད། གློག་དེབ་ཆ་ཚང་བཀླག་རྒྱུ་ཡིན། གློག་དེབ་ཆ་ཚང་ཀློགས་ཤིག	གློག་དེབ།	བཀླགས། ཀློག བཀླག ཀློགས།
༣༽	སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་འདུག སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་ཀྱི་འདུག སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་དགོད་རྒྱུ་ཡིན། སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་ཁོད་ཅིག	སྒྲུབ་ཕྱོགས། སྒྲུབ་བྱེད།	བཀོད། འགོད། དགོད། ཁོད།

བཞི་པ། སྐུལ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༡༽ སྐེད་ཆིངས། ༢༽ ཁྲུས་ཁང་། ༣༽ ཆིངས་ཡིག ༤༽ བློས་སྐྱོན། ༥༽ མིག་ལྟོས། ༦༽ ལྟོས་བཅས། ༧༽ རྗེས་བློས། ༨༽ ཚོས། ༩༽ རྩིས། ༡༠༽ རྩིས་ཁྲ། ༡༡༽ ཐོངས་མཆན། ༡༢༽ ཁྲུས། ༡༣༽ ཁྲུས་ཆུ། ༡༤༽ ཁྲུས་རས། ༡༥༽ ཆིབས་རྟ། ༡༦༽ ཡིད་སྨུབས། ༡༧༽ མགུལ་ཆིངས། ༡༨༽ སྐྱོགས། ཆུ་སྐྱོགས། ལྕགས་སྐྱོགས། ཟངས་སྐྱོགས། ལྟ་བུ།

ཨང་།	དཔེར་བརྗོད།	བྱ་མིང་།	བྱ་ཚིག
༡༽	སྐེད་པ་ལ་སྐེད་ཆིངས་བཅིངས་འདུག སྐེད་པ་ལ་སྐེད་ཆིངས་འཆིང་བཞིན་འདུག སྐེད་པ་ལ་སྐེད་ཆིངས་བཅིང་རྒྱུ་རེད་འདུག སྐེད་པ་ལ་སྐེད་ཆིངས་ཆིངས་ཤིག	སྐེད་ཆིངས།	བཅིངས། འཆིང་། བཅིང་། ཆིངས།
༢༽	ཁྲུས་ཁང་བཀྲུས་ཟིན་པ་ཡིན།		བཀྲུས།

	ཁྲུས་ཁང་འཁྲུད་བཞིན་པ་ཡིན། **ཁྲུས་ཁང**་བཀྲུ་རྒྱུ་ཡིན། **ཁྲུས་ཁང**་ཁྲུས་ཤིག	ཁྲུས་ཁང་།	འཁྲུད། བཀྲུ། ཁྲུས།
༣༽	**ཚངས་ཡིག**་གིས་ཚངས་ཤིག	ཚངས་ཡིག	ཚངས།
༤༽	ཚིག་དོན་ལ་**བློས་སྦྱོན**་སྦྱོངས་ཤིག	བློས་སྦྱོན།	སྦྱོངས།
༥༽	**མིག་ལྟོས**་བཟང་པོར་ལྟོས་ཤིག	མིག་ལྟོས།	ལྟོས།
༦༽	**ལྟོས་བཅས**་ཀྱི་འཚོ་བར་ལྟོས་ཤིག	ལྟོས་བཅས།	ལྟོས།
༧༽	ཚིག་འདིའི་**རྗེས་བློས**་གྲིས་ཤིག	རྗེས་བློས།	གྲིས།
༨༽	**ཚོས**་ཀྱིས་སེམས་ཚོས་ཤིག	ཚོས།	ཚོས།
༩༽	**རྩིས**་ལ་མཁས་པས་རྩིས་ཤིག	རྩིས།	རྩིས།
༡༠༽	ལོ་འཁོར་མོ་གཅིག་གི་**རྩིས་ཁྲ**་རྩིས།	རྩིས་ཁྲ།	རྩིས།
༡༡༽	**ཁྲུས་ཆུས**་གཏོང་པ་ཁྲུས་ཤིག	ཁྲུས་ཆུ།	ཁྲུས།
༡༢༽	ལམ་ཐག་རིང་བས་**ཚབས་པ**་ཚབས་ཤིག	ཚབས་པ།	ཚབས།

ལྔ་པ། བྱ་ཚིག་འདས་པ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༡༽ སྦས་བསྐུངས། ༢༽ སྐྱེས་སྦྱངས། ༣༽ སྦྱངས་བརྡུངས། ༤༽ བདམས་ཐོན། ༥༽ བྲིས་བཤུས། ༦༽ སྦྱང་སོང་། ༧༽ སངས་རྒྱས། ༨༽ སྐྱེས་ཤོར། ལྟ་བུ།

ཨང་།	དཔེར་བརྗོད།	བྱ་མིང་།	བྱ་ཚིག
༡༽	མཚོན་ཆ་**སྦས་བསྐུངས**་བྱས་འདུག མཚོན་ཆ་**སྦས་བསྐུངས**་བྱེད་བཞིན་འདུག མཚོན་ཆ་**སྦས་བསྐུངས**་བྱ་རྒྱུ་རེད་འདུག མཚོན་ཆ་**སྦས་བསྐུངས**་བྱོས་ཤིག	སྦས་བསྐུངས།	བྱས། བྱེད། བྱ། བྱོས།
༢༽	**སྐྱེས་སྦྱངས**་ཀྱི་ཤེས་རབ་ངོམས།	སྐྱེས་སྦྱངས།	ངོམས།
༣༽	ལྕགས་རྗེན་པ་**སྦྱངས་བརྡུངས**་བྱས་ཟིན།	སྦྱངས་བརྡུངས།	བྱས།

༤༽	མི་བརྒྱ་ལས་**བདམས་ཐོན**་བྱུང་།	བདམས་ཐོན།	བྱུང་།
༥༽	གཞན་གྱི་ཡི་གེ་**བྲིས་བཤུས**་བྱེད་མི་རུང་།	བྲིས་བཤུས།	བྱེད།
༦༽	ལོ་གཅིག་གི་**བྱུང་སོང**་བསྡོམས་ཡོད།	བྱུང་སོང་།	བསྡོམས།

དྲུག་པ། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༡༽ སྤང་བླང་། ༢༽ བཟའ་བཏུང་། ༣༽ བསྐུ་མཉེ། ༤༽ བཟའ་བཅའ། ༥༽ དགག་དབྱེ། ༦༽ བསྒོ་གཞག ༧༽ བརྒྱུད་བསྐུལ། ལྟ་བུ།

ཨང་།	དཔེར་བརྗོད།	བྱ་མིང་།	བྱ་ཚིག
༡༽	དགེ་སྡིག་གི་སྤང་བླང་བསྟནད་ཟེར། དགེ་སྡིག་གི་སྤང་བླང་སྟོན་བཞིན་ཡོད། དགེ་སྡིག་གི་སྤང་བླང་བསྟན་རྒྱུ་ཡིན། དགེ་སྡིག་གི་སྤང་བླང་སྟོནད་ཅིག	སྤང་བླང་།	བསྟནད། སྟོན། བསྟན། སྟོནད།
༢༽	སློང་མོ་བར་**བཟའ་བཏུང**་བྱིན་ཟེར།	བཟའ་བཏུང་།	བྱིན།
༣༽	ལུས་ལ་**བསྐུ་མཉེ**་བཏང་།	བསྐུ་མཉེ།	བཏང་།
༤༽	**བཟའ་བཅའ**་ཡི་ཚོང་ཁང་དུ་ཕྱིན།	བཟའ་བཅའ།	ཕྱིན།
༥༽	དགེ་འདུན་པ་རྣམས་**དགག་དབྱེ**་འཚོགས།	དགག་དབྱེ།	འཚོགས།
༦༽	ལས་བྱེད་**བསྒོ་གཞག**་བྱས།	བསྒོ་གཞག	བྱས།
༧༽	རྐང་ལག་**བརྒྱུད་བསྐུལ**་བྱེད།	བརྒྱུད་བསྐུལ།	བྱེད།

བདུན་པ། བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༡༽ སློབ་སྦྱོང་། ༢༽ སྒྲིག་འཛུགས། ༣༽ རྡུང་རྡེག ༤༽ གསོ་སྐྱོང་། ༥༽ འབོད་སྐུལ། ༦༽ སྐུལ་འདེད། ༧༽ སྐྱོབ་གསོ། ༨༽ སྲུང་སྐྱོབ། ༩༽ ལྟ་སྐྱོད། ༡༠༽ འདུལ་སྦྱོང་། ༡༡༽ སློབ་གསོ། ལྟ་བུ།

ཨང་།	དཔེར་བརྗོད།	བྱ་མིང་།	བྱ་ཚིག

༡༽	གནའ་དེང་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་**སློབ་སྦྱོང་**སྦྱངས་ཡིན། གནའ་དེང་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་**སློབ་སྦྱོང་**སྦྱོང་བཞིན་ཡོད། གནའ་དེང་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་**སློབ་སྦྱོང་**སྦྱང་རྒྱུ་ཡིན། གནའ་དེང་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་**སློབ་སྦྱོང་**སྦྱོངས་ཤིག	སློབ་སྦྱོང་།	སྦྱངས། སྦྱོང་། སྦྱང་། སྦྱོངས།
༢༽	གཞོན་སྐྱེས་ཀྱི་**སྒྲིག་འཛུགས་**བཙུགས་འདུག གཞོན་སྐྱེས་ཀྱི་**སྒྲིག་འཛུགས་**འཛུགས་བཞིན་འདུག གཞོན་སྐྱེས་ཀྱི་**སྒྲིག་འཛུགས་**གཟུགས་རྒྱུ་རེད་འདུག གཞོན་སྐྱེས་ཀྱི་**སྒྲིག་འཛུགས་**ཚུགས་ཤིག	སྒྲིག་འཛུགས།	བཙུགས། འཛུགས། གཟུགས། ཚུགས།
༣༽	ཕྲུ་གུ་མང་པོར་**ཧུང་ཧེག་**བཏང་འདུག	ཧུང་ཧེག	བཏང་།
༤༽	ཕ་མས་བུ་ཕྲུག་**གསོ་སྐྱོང་**གནང་།	གསོ་སྐྱོང་།	གནང་།
༥༽	མི་དམངས་ལ་**འབོད་སྐུལ་**ཞུས།	འབོད་སྐུལ།	ཞུས།
༦༽	དགེ་བ་ལ་**སྐུལ་འདེད་**མཛད།	སྐུལ་འདེད།	མཛད།
༧༽	ཉམ་ཐག་རྣམས་ལ་**སྐྱོབ་གསོ་**བསྐྱལ།	སྐྱོབ་གསོ།	བསྐྱལ།
༨༽	ཕྲུ་གུར་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་སྐོར་**སློབ་གསོ་**སྤྲོད་ཅིག	སློབ་གསོ།	སྤྲོད།

བརྒྱད་པ། སྐུལ་ཚིག་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༡༽ ཚོང་[1]ཆིངས། ལྟ་བུ།

ཨང་།	དཔེར་བརྗོད།	བྱ་མིང་།	བྱ་ཚིག
༡༽	ཕན་ཚུན་**ཚོང་ཆིངས་**ཀྱིས་བཅིངས་ཟིན། ཕན་ཚུན་**ཚོང་ཆིངས་**ཀྱིས་འཆིང་དགོས། ཕན་ཚུན་**ཚོང་ཆིངས་**ཀྱིས་བཅིང་རྒྱུ་ཡིན། ཕན་ཚུན་**ཚོང་ཆིངས་**ཀྱིས་ཆིངས་ཤིག	ཚོང་ཆིངས།	བཅིངས། འཆིང་། བཅིང་། ཆིངས།
༢༽	རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱིས་**ཚོང་ཆིངས་**བཞག་འདུག		བཞག

[1] དེང་ཕལ་མོ་ཆེས་བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལྟར་སྐུལ་ཚིག་ལ་ས་མཐའ་མེད་པར་ཚོང་ཞེས་འབྲི་བ་བཞིན་འདིར་དཔེ་མཚོན་ཙམ་དུ་བཀོད།

	རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱིས་**ཚོང་ཆིངས**་འཇོག་བཞིན་འདུག རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱིས་**ཚོང་ཆིངས**་གཞག་རྒྱུ་རེད་འདུག རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱིས་**ཚོང་ཆིངས**་ཞོག་ཅིག	ཚོང་ཆིངས།	འཇོག གཞག ཞོག

དགུ་པ། བྱ་ཚིག་འདས་ད་ལྟ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༡༽ བྱུང་འཛིན། ༢༽ བཀག་ཉར། ༣༽ བཀག་འགོག ༤༽ བཀོད་སྒྲིག ༥༽ བཀོད་འདོམས། ༦༽ བཅིངས་འགྲོལ། ༧༽ འཛིན་བཟུང་། ༨༽ སློབ་ཁྲིད། ༩༽ སྒོམ་བརླས། ༡༠༽ ཐབ་ལེན། ལྟ་བུ།

ཨང་།	དཔེར་བརྗོད།	བྱ་མིང་།	བྱ་ཚིག
༡༽	དངུལ་གྱི་**བྱུང་འཛིན**་བླངས་ཟིན། དངུལ་གྱི་**བྱུང་འཛིན**་ལེན་བཞིན་ཡོད། དངུལ་གྱི་**བྱུང་འཛིན**་བླང་རྒྱུ་ཡིན། དངུལ་གྱི་**བྱུང་འཛིན**་ལོངས་ཤིག	བྱུང་འཛིན།	བླངས། ལེན། བླང་། ལོངས།
༢༽	བཙོན་ཁང་དུ་**བཀག་ཉར**་བགྱིས།	བཀག་ཉར།	བགྱིས།
༣༽	མི་མང་པོ་**བཀག་འགོག**་བྱས།	བཀག་འགོག	བྱས།
༤༽	ལས་ཀའི་**བཀོད་སྒྲིག**་གནང་།	བཀོད་སྒྲིག	གནང་།
༥༽	ཀུན་མ་**འཛིན་བཟུང**་བྱས།	འཛིན་བཟུང་།	བྱས།
༦༽	འཕྲུལ་དེབ་**ཐབ་ལེན**་བྱས།	ཐབ་ལེན།	བྱས།

བཅུ་པ། བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༡༽ བསྐང་བཤགས། ༢༽ བསགས་སྦྱང་། ༣༽ བསམ་གྲུབ། ༤༽ བསམ་བྱུང་། ༥༽ ཞིབ་བསྡུབ། ལྟ་བུ།

ཨང་།	དཔེར་བརྗོད།	བྱ་མིང་།	བྱ་ཚིག
༡༽	སྔོན་མའི་**བསྐང་བཤགས**་བཏོན་ཟིན་པ་ཡིན། སྔོན་མའི་**བསྐང་བཤགས**་འདོན་བཞིན་ཡོད། སྔོན་མའི་**བསྐང་བཤགས**་གདོན་རྒྱུ་ཡིན།	བསྐང་བཤགས།	བཏོན། འདོན། གདོན།

	སྣང་མའི་**བསྙང་བཀུགས་**ཐོན་ཅིག		ཐོན།
༢༽	སྔོན་འགྲོ་འབུམ་ལྔ་**བསགས་སྦྱོང་**གྲུབ།	བསགས་སྦྱོང་།	གྲུབ།
༣༽	**བསམ་བྱུང་**གི་ཤེས་རབ་སྐྱེས།	བསམ་བྱུང་།	སྐྱེས།
༤༽	ཡིག་རྒྱུགས་སྐབས་**བྲིས་བསུབ་**བྱས་མེད།	བྲིས་བསུབ།	བྱས།

བཅུ་གཅིག་པ། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་ད་ལྟ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༡༽ བསམ་འཆར། ༢༽ དགག་སྒྲུབ། ༣༽ བསྐྱར་སྦྱོང་། ༤༽ བསམ་སྦྱོར། ༥༽ སྣང་བརྩི། ༦༽ བརྩི་འཛོག ༧༽ བསླབ་སྡོམ། ༨༽ གཟུང་འཛིན། ༩༽ བསྡུ་གསོག །ལྟ་བུ།

ཨང་།	དཔེར་བརྗོད།	བྱ་མིང་།	བྱ་ཚིག
༡༽	མི་ཚང་མས་**བསམ་འཆར་**བཤད་འདུག མི་ཚང་མས་**བསམ་འཆར་**ཤོད་ཀྱིན་འདུག མི་ཚང་མས་**བསམ་འཆར་**བཤད་རྒྱུ་རེད། མི་ཚང་མས་**བསམ་འཆར་**ཤོད་ཅིག	བསམ་འཆར།	བཤད། ཤོད། བཤད། ཤོད།
༢༽	རྣམ་དབྱེ་གཉིས་བཞིའི་སྐོར་**དགག་སྒྲུབ་**བྱེད་དགོས།	དགག་སྒྲུབ།	བྱེད།
༣༽	སྐད་ཡིག་སློབ་ཚན་གྱི་**བསྐྱར་སྦྱོང་**བཙུགས།	བསྐྱར་སྦྱོང་།	བཙུགས།
༤༽	དུས་རྒྱུན་དུ་དགེ་བའི་**བསམ་སྦྱོར་**བཅང་ངོ་།།	བསམ་སྦྱོར།	བཅང་།
༥༽	མི་ལོ་ཉེར་ལྔ་འཁོར་བའི་དུས་དྲན་**སྣང་བརྩི་**ཞུས།	སྣང་བརྩི།	ཞུས།
༦༽	རང་ལས་རྒན་པ་རྣམས་ལ་**བརྩི་འཛོག་**བྱོས།	བརྩི་འཛོག	བྱོས།
༧༽	ཅ་དངོས་ཚང་མ་**བསྡུ་གསོག་**བརྒྱབས།	བསྡུ་གསོག	བརྒྱབས།

བཅུ་གཉིས་པ། བྱ་ཚིག་འདས་སྐུལ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༡༽ ཚིབས་བསྒྱུར། ༢༽ བཏང་སྙོམས། ༣༽ ལྟོས་གྲུབ། ༤༽ ཚིབས་བསྐྱོད། ༥༽ བསྡོམས་རྩིས། ལྟ་བུ།

ཨང་།	དཔེར་བརྗོད།	བྱ་མིང་།	བྱ་ཚིག

༡༽	སྲིད་བློན་མཆོག་**ཚིབས་བསྒྱུར་**བསྐྱངས་འདུག སྲིད་བློན་མཆོག་**ཚིབས་བསྒྱུར་**སྐྱོང་བཞིན་འདུག སྲིད་བློན་མཆོག་**ཚིབས་བསྒྱུར་**བསྐྱང་རྒྱུ་རེད་འདུག སྲིད་བློན་མཆོག་**ཚིབས་བསྒྱུར་**སྐྱོངས་ཤིག	ཚིབས་བསྒྱུར།	བསྐྱངས། སྐྱོང་། བསྐྱང་། སྐྱོངས།
༢༽	ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར་**བཏང་སྙོམས་**བསྙོམ།	བཏང་སྙོམས།	བསྙོམ།
༣༽	**ལྷོས་གྲུབ་**ཀྱི་རང་བཞིན་བསམས།	ལྷོས་གྲུབ།	བསམས།
༤༽	གཟིགས་སྐོར་དུ་**ཚིབས་བསྐྱོད་**གནང་།	ཚིབས་བསྐྱོད།	གནང་།
༥༽	**བསྒོམས་རྩིས་**བརྒྱབས།	བསྒོམས་རྩིས།	བརྒྱབས།

བཅུ་གསུམ་པ། བྱ་ཚིག་མ་སྐྱུལ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༡༽ ཚིབས་བསྒུ། ༢༽ ཚིབས་བཀུག ༣༽ བསྐྱར་ཟློས། ༤༽ ཁྲུས་གསོལ། ལྟ་བུ།

ཨང་།	དཔེར་བརྗོད།	བྱ་མིང་།	བྱ་ཚིག
༡༽	བླ་མར་**ཚིབས་བསྒུ་**ཞུས་པ་ཡིན། བླ་མར་**ཚིབས་བསྒུ་**ཞུ་བཞིན་ཡོད། བླ་མར་**ཚིབས་བསྒུ་**ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། བླ་མར་**ཚིབས་བསྒུ་**ཞུས་ཤིག	ཚིབས་བསྒུ།	ཞུས། ཞུ། ཞུ། ཞུས།
༢༽	**ཚིབས་བཀུག་**གསར་པ་བཟོས།	ཚིབས་བཀུག	བཟོས།
༣༽	སྐད་ཆ་ལ་**བསྐྱར་ཟློས་**བྱེད་མི་རུང་།	བསྐྱར་ཟློས།	བྱེད།
༤༽	ལྷ་ལ་**ཁྲུས་གསོལ་**ཕུལ།	ཁྲུས་གསོལ།	ཕུལ།

བཅུ་བཞི་པ། བྱ་ཚིག་ད་སྐྱུལ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༡༽ ལོངས་སྤྱོད། ༢༽ སྙོམས་འཇུག ༣༽ ཚོང་སྒྱུར། ༤༽ རྩིས་སྤྲོད། ༥༽ རྩིས་ལེན། ༦༽ རྩིས་འཇོག ༧༽ ལྷོས་འཇོག །ལྟ་བུ།

ཨང་།	དཔེར་བརྗོད།	བྱ་མིང་།	བྱ་ཚིག
༡༽	རྒྱུ་ནོར་**ལོངས་སྤྱོད**་བསག༷ས་ཡོད། རྒྱུ་ནོར་**ལོངས་སྤྱོད**་གསོ༷ག་གིན་ཡོད། རྒྱུ་ནོར་**ལོངས་སྤྱོད**་བས༷ག་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱུ་ནོར་**ལོངས་སྤྱོད**་སོག༷ས་ཤིག	ལོངས་སྤྱོད།	བསགས། གསོག བསག སོགས།
༢༽	**སྙོམས་འཇུག**་སྙོམ༷ས།	སྙོམས་འཇུག	སྙོམས།
༣༽	དེབ་འདི་ཆོས་སྦྱིན་ལས་**ཚོང་སྒྱུར**་བྱེ༷ད་མི་ཆོག	ཚོང་སྒྱུར།	བྱེད།
༤༽	ཅ་ལག་ཉིང་པ་ཚང་མ་**རྩིས་སྤྲོད**་ཞུ༷ས།	རྩིས་སྤྲོད།	ཞུས།
༥༽	ལྟོས་ས་**ལྟོས་འཛོག**་གིས་བཟང་ངན་བརྩི༷།	ལྟོས་འཛོག	བརྩི།

བཅོ་ལྔ་པ། བྱ་ཚིག་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༡༽ ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ། ༢༽ འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ། ༣༽ བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ། ༤༽ འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ། ༥༽ མནན་བསྲེགས་འཕངས་གསུམ། ༦༽ མཐོང་ཐོས་མྱོང་གསུམ། ༧༽ བསྲེགས་བཅད་བརྡར་གསུམ། ༨༽ དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། ལྟ་བུ།

ཨང་།	དཔེར་བརྗོད།	བྱ་མིང་།	བྱ་ཚིག
༡༽	**བསྲེགས་བཅད་བརྡར**་གསུམ་གྱིས་བརྟག༷ས་ཡོད། **བསྲེགས་བཅད་བརྡར**་གསུམ་གྱིས་རྟོག༷་བཞིན་པ་ཡིན། **བསྲེགས་བཅད་བརྡར**་གསུམ་གྱིས་བརྟག༷་རྒྱུ་ཡིན། **བསྲེགས་བཅད་བརྡར**་གསུམ་གྱིས་རྟོག༷ས་ཤིག	བསྲེགས་བཅད་བརྡར་གསུམ།	བརྟགས། རྟོག བརྟག རྟོགས།
༢༽	ཆོས་ལ་**ཐོས་བསམ་སྒོམ**་གསུམ་བགྱི༷ས།	ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ།	བགྱིས།
༣༽	**འཆད་རྩོད་རྩོམ**་གསུམ་ལ་འབ༷ད།	འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ།	འབད།
༤༽	**བཤད་སྒྲུབ་ལས**་གསུམ་ལ་ཞུག༷ས།	བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ།	ཞུགས།
༥༽	རྒྱལ་བསྟན་**འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ**་གསུམ་བྱ༷།	འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ།	བྱ།
༦༽	ཕྱུགས་པས་**མནན་བསྲེགས་འཕངས**་གསུམ་བྱེ༷ད།	མནན་བསྲེགས་འཕངས་གསུཾ།	བྱེད།
༧༽	**མཐོང་ཐོས་མྱོང**་གསུམ་བྱི༷ས།	མཐོང་ཐོས་མྱོང་གསུམ།	བྱིས།
༨༽	**དགག་གཞག་སྤང**་གསུམ་གྱིས་གནད་དོན་བཀྲ༷ལ།	དགག་གཞག་སྤང་གསུམ།	བཀྲལ།

བཅུ་དྲུག་པ། བྱ་ཚིག་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

༡༽ འཆད་ཉན་སྒོམ་སྒྲུབ། ༢༽ སྣོན་འཕྲི་སྦྱོར་གཅོག ༣༽ འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག ༤༽ རྩིས་སྤྲོད་རྩིས་ལེན། ༥༽ བཏང་འགྲོ་བཞག་སྡོད། ༦༽ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ༧༽ སྐྱེ་ཀ་ན་འཆི། ༨༽ འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར། ལྟ་བུ།

ཨང་།	དཔེར་བརྗོད།	བྱ་མིང་།	བྱ་ཚིག
༡༽	ཆོས་**འཆད་ཉན་སྒོམ་སྒྲུབ**་བགྱིས་པའི་དགེ་བ། ཆོས་**འཆད་ཉན་སྒོམ་སྒྲུབ**་བགྱིད༵་བཞིན་པའི་དགེ་བ། ཆོས་**འཆད་ཉན་སྒོམ་སྒྲུབ**་བགྱི༵་རྒྱུའི་དགེ་བ། ཆོས་**འཆད་ཉན་སྒོམ་སྒྲུབ**་གྱིས༵་ཤིག་ཅེས་པའི་དགེ་བ།	འཆད་ཉན་སྒོམ་སྒྲུབ།	བགྱིས། བགྱིད། བགྱི། གྱིས།
༢༽	ཡི་གེ་འདིར་**སྣོན་འཕྲི་སྦྱོར་གཅོག**་བྱེ༵ད་མི་ཆོག	སྣོན་འཕྲི་སྦྱོར་གཅོག	བྱེད།
༣༽	རྣམ་ཀུན་རང་གི་**འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག**་ལ་བརྟག༵	འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག	བརྟག
༤༽	དེ་རིང་**རྩིས་སྤྲོད་རྩིས་ལེན**་བྱུ༵ས།	རྩིས་སྤྲོད་རྩིས་ལེན།	བྱུས།
༥༽	སེམས་**བཏང་འགྲོ་བཞག་སྡོད**་ལ་རང་དབང་ཐོ༵བ།	བཏང་འགྲོ་བཞག་སྡོད།	ཐོབ།
༦༽	**སྐྱེ་ཀ་ན་འཆི**་ཡི་སྡུག་བསྔལ་མྱོ༵ང་ས།	སྐྱེ་ཀ་ན་འཆི།	མྱོང་ས།
༧༽	ཉེན་རྟོག་པས་**འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར**་བྱུ༵ས།	འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར།	བྱུས།

བཅུ་བདུན་པ། བྱ་ཚིག་འདས་པ་གསུམ་ཚོགས་ཀྱི་མིང་།

མནན་བསྡིགས་འཕངས་གསུམ། བསྡིགས་བཅད་བཏར་གསུམ།

བཅོ་བརྒྱད་པ། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་གསུམ་ཚོགས་ཀྱི་མིང་།

དགག་གཞག་སྤང་གསུམ།

བཅུ་དགུ་པ། བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་གསུམ་ཚོགས་ཀྱི་མིང་།

འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ། འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ།

ཉི་ཤུ་པ། བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ཚོགས་ཀྱི་མིང་།

ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ།

ཉེར་གཅིག་པ། བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་གཉིས་དང་འདས་པ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་མིང་།

འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར། བཏང་འགྲོ་བཞག་སྡོད།

ཉེར་གཉིས་པ། བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བཞི་ཚོགས་ཀྱི་མིང་།

འཆད་ཉན་སྒོམ་སྒྲུབ། སྟོན་འཕྲི་སྦྱོར་གཅོག

ཉེར་གསུམ་པ། བྱ་ཚིག་ལྔའམ་ལྔ་ཡན་ཆད་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་།

ཟེག༷་མཆོག་རྣམ་གྲོལ༷་བཤད༷་སྒྲུབ༷་དར༷་རྒྱས༷་གླིང་། སྔ་འགྱུར༷་མཐོ་སློབ༷་མདོ་སྔགས༷་རིག༷་པའི་འབྱུང༷་གནས་གླིང་།

ཉེར་བཞི་པ། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་མིང་།

སློབ་སྦྱོང་། དགག་སྒྲུབ། བཅིངས་འགྲོལ། བསྒྱུར་བཅོས། སྦྱོང་བརྡར། འཛིན་འཁྱེར། བཟོ་ལྟ། བརྟག་དཔྱད། སྒྲུང་བརྗོན། བརྩོན་འགྲུས། སྦྱོར་གློག །བསྡུས་གློག །ལྟ་བུ།

ཉེར་ལྔ་པ། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་མིང་།

འབར་གས། ཚོགས་འདུ། འགྲོ་གྲོན། འགྲོ་སོང་། སངས་རྒྱས། གྲུབ་ཐོབ། དུད་འགྲོ། སྐྱེ་འགག །འཕེལ་འགྲིབ། དར་རྒྱུད། འགྱུལ་བཞུད། འདུ་ཤེས། རྟེན་འབྲེལ། རྟེན་འབྱུང་། ཆག་གྲུམ། ཉམས་ཆག །ཞེན་ཆགས། ལྟ་བུ།

དཔེར་ན། **འབར་གས**་བཀུས༷། **ཚོགས་འདུ**་འཚོགས༷། **འགྲོ་གྲོན**་བཏང༷་། **འགྲོ་སོང་**་སོང༷་། **སངས་རྒྱས**་བྱོན༷། **གྲུབ་ཐོབ**་མཇལ༷། **དུད་འགྲོར**་སྐྱེས༷། **སྐྱེ་འགག**་བྱེད༷། **འཕེལ་འགྲིབ**་བྱུང༷་། **དར་རྒྱུད**་བྱུང༷་། **འགྱུལ་བཞུད**་མཛད༷། **འདུ་ཤེས**་བཅངས༷། **རྟེན་འབྲེལ**་བསམས༷། **རྟེན་འབྱུང**་རྟོགས༷། **ཆག་གྲུམ**་ཤོར༷། **ཉམས་ཆག**་ཕྱིན༷། **ཞེན་ཆགས**་སྤྱངས༷། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། སྔ་མ་རྣམས་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་དང་། ལྷ་ཆེས་རྟགས་ཅན་རྣམས་བྱ་ཚིག་དངོས་ཡིན། སྐབས་འདིར་བྱ་ཚིག་དངོས་ལ་འདས་ཚིག་ཤ་སྟག་སྤྱད་པ་ནི་དཔེ་མཚོན་ཙམ་ལས། དུས་གསུམ་སྐུལ་ཚིག་བཞི་པོ་སྐབས་དོན་བྱ་བའི་འཐོ་འགྱུར་ལ་གཞིགས་ནས་

སྦྱོད་པར་བྱ་དགོས། ཁོན་ཀྱང་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ལ་ནི་རྣམ་ཀུན་འགྱུར་བ་གཏན་ནས་མེད། གནད་དོན་འདི་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཉེར་དྲུག་པ། བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་མིང་།

བསྟན་འགྱུར། ཁྲབ་བསྒྲགས། གསལ་བསྒྲགས། འབྲུག་སྒྲོང་། ཐེབས་བསྒུ། སྐྱེ་བརྟག །འཕྲོད་བསྟེན། ཟིན་བྲིས། འཛིན་ཆགས། ལྷ་གྲུབ། འདུ་འགོད། འཕར་སྟོན། ཉམས་གསོ། ལྷ་བུ།

དེ་ཡང་། **བསྟན་འགྱུར་**བསྒྱུ༷ར། **ཁྲབ་བསྒྲགས་**ཁྲ༷བ། **གསལ་བསྒྲགས་**བསྒྲ༷གས། **འབྲུག་སྒྲོང་**བསྒྲ༷ངས། **ཐེབས་བསྒུས་**བསྒུ༷། **སྐྱེ་བརྟག་**བརྟ༷གས་ནས་**སྐྱེ་བརྟག་**བཞེ༷ངས། **འཕྲོད་བསྟེན་**བསྟེ༷ན། **ཟིན་བྲིས་**བྲི༷ས། **ལྷ་གྲུབ་**སྒྲུ༷ངས། **འདུ་འགོད་**བྱ༷ས། **འཕར་སྟོན་**བརྒྱ༷བས། **ཉམས་གསོ་**མཛ༷ད། ལྷ་བུའོ།།

ཉེར་བདུན་པ། མིང་རྐྱང་དང་བྱ་ཚིག་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་མིང་།

སློབ་གྲྭ། བཤད་གྲྭ། མཐོ་སློབ། འཛིན་ཁང་། སློབ་ཕྲུག །འབྲི་དེབ། ཀློག་དེབ། གདམས་ངག །སྒྲིག་གཞི། སློབ་དཔོན། ཚོང་ཁང་། འགྲེམས་སྟོན་ཁང་། གཉེར་ཁང་། བསྡོམས་ཚིག །ལྟ་བུ།

དེ་ཡང་། སློབ་གྲྭ་ཞེས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ན་སློབ་ནི་བྱ་ཚིག་དང་གྲྭ་ནི་མིང་རྐྱང་ཡིན། ཁོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ་ན་སློབ་གྲྭ་ཞེས་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་དུ་གྲུབ། བཤད་གྲྭ་ཞེས་པའི་བཤད་ནི་བྱ་ཚིག་དང་གྲྭ་ནི་མིང་རྐྱང་།

མཐོ་སློབ་ཅེས་པའི་མཐོ་ནི་མིང་རྐྱང་དང་སློབ་ནི་བྱ་ཚིག །འཛིན་ཁང་ཞེས་པའི་འཛིན་ནི་བྱ་ཚིག་དང་ཁང་ནི་ཁང་པ་སྟེ་མིང་རྐྱང་།

སློབ་ཕྲུག་ཅེས་པའི་སློབ་ནི་བྱ་ཚིག་དང་ཕྲུག་ནི་མིང་རྐྱང་། འབྲི་དེབ་ཅེས་པའི་འབྲི་ནི་བྱ་ཚིག་དང་དེབ་ནི་མིང་རྐྱང་།

ཀློག་དེབ་ཅེས་པའི་ཀློག་ནི་བྱ་ཚིག་དང་དེབ་ནི་མིང་རྐྱང་། གདམས་ངག་ཅེས་པའི་གདམས་ནི་བྱ་ཚིག་དང་ངག་ནི་མིང་རྐྱང་།

དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་ཚིག་ཅིག་དང་མིང་རྐྱང་ཞིག་མཉམ་དུ་ཚོགས་པ་ན་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་ཏུ་ཡོད་པའི་མིང་རྐྱང་མ་ཟད་བྱ་ཚིག་དེ་དག་ལའང་འགྱུར་བ་གཏན་ནས་མེད། གཞན་རྣམས་ལའང་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཉེར་བརྒྱད་པ། ཚིག་ཕྲད་དང་བྱ་ཚིག་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་མིང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ལྷས་བྱིན། རབ་ཏུ་བྱུང་བ། སྐྱེ་མེད། སྟོང་ཉིད། མ་རིག་པ། སྦྱོར་བཏང་། ལྟ་བུ།

དཔེར་ན། **དེ་བཞིན་གཤེགས་པ**་གཤེགས། **བཅོམ་ལྡན་འདས**་ཀྱིས་བདུད་བཅོམ། **ལྷས་བྱིན**་གྱིས་བྱིན། **རབ་ཏུ་བྱུང་བ**་ལ་ཡོན་ཕུལ། **སྐྱེ་མེད**་རྟོགས། **སྟོང་ཉིད**་སྒོམ། **མ་རིག་པ**་སྤྲངས། ལྟ་བུའོ།།

ཉེར་དགུ་པ། བྱ་ཚིག་མིང་མཐའ་དང་བཅས་མིང་དུ་འགྱུར་བ།

བཟའ་བ། བཅའ་བ། བཏུང་བ། གདིང་བ། དྲི་བ། རྟོད་པ། སྟོན་པ། འཁོར་བ། འབུལ་བ། མིད་པ། བཞོན་པ། རྟིག་པ། འཆིང་བ། བསྒོ་བ། སྡོམ་པ། ལྟུང་བ། བཤགས་པ། མཆོད་པ། བསྟོད་པ། ཤེས་པ། སྒྲིབ་པ། ཐོས་པ། བསམ་པ། སྒོམ་པ། ལྟ་བ། སྒོམ་པ། སྤྱོད་པ། ཞར་བ། ཡོང་བ། འོན་པ། སྨྱོན་པ། བཟོད་པ། ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་བྱ་ཚིག་མིང་མཐའ་པ་བ་གང་རུང་དང་བཅས་པ་སྟེ། མིང་མཐའ་མ་བསྣུབས་པར་བྱ་ཚིག་ཆ་ཚང་བ་ཐད་ཀར་མིང་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན།

དཔེར་ན། གོ་བ་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་ཚིག་དངོས་དང་ལྷོ་སྦྱར་ནས་བཤད་ན། **བཟའ་བ**་བཟལ། **བཅའ་བ**་བཅལ། **བཏུང་བ**་བཏུང་། **གདིང་བ**་གདིང་། **དྲི་བ**་དྲི། **རྟོད་པ**་རྟོད། **སྟོན་པས**་སྟོན། **འཁོར་བར**་འཁོར། **འབུལ་བ**་འབུལ། **བཞོན་པ**་བཞོན། **རྟིག་པ**་རྟིག །**མིད་པར**་མིད། **འཆིང་བས**་འཆིང་། **ཤེས་པས**་ཤེས། **སེམས་པས**་སེམས། **སྒྲིབ་པས**་སྒྲིབ། **ཆོས**་ཀྱིས་ཆོས། **ལྟུང་བས**་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་། སྟོབས་བཞི་ཚང་བའི་**བཤགས་པས**་བཤགས། འདོད་ཡོན་ལྔ་ཡི་**མཆོད་པས**་མཆོད། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཉེར་གཅིག་གི་**བསྟོད་པས**་བསྟོད། ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྔ་མ་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་དང་། ཕྱི་མ་ཟླ་ཚེས་རྟགས་ཅན་རྣམས་བྱ་ཚིག་དངོས་ཡིན།

གཞན་ཡང་། **བཟའ་བཅའ་བཏུང་**གསུམ་བཤམས། **གདིང་བ**་བཏིང་ནས་**སྟོན་པ**་ལ་ཕྱག་འཚལ། **བཤགས་པ**་བཏོན་རྗེས་**མཆོད་པ**་ཕུལ་ཅིང་**བསྟོད་པ**་བརྗོད། **སྒྲིབ་པ**་སྤྲངས། **སྡོམ་པ**་སྲུང་། **སྲུང་བ**་བཏགས། **བསྒོ་བ**་བཏབ། ལྟ་བུ་ནག་པོ་རྣམས་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་དང་། ཟླ་ཚེས་རྟགས་ཅན་རྣམས་བྱ་ཚིག་དངོས་ཡིན་ནོ།།

ཨང་།	དཔེར་བརྗོད།	བྱ་མིང་།	བྱ་ཚིག
༡༽	བྲི་བ་བྲིས་ཟིན་པ་ཡིན། བྲི་བ་འབྲི་བཞིན་པ་ཡིན། བྲི་བ་བྲི་རྒྱུ་ཡིན། བྲི་བ་བྲིས་ཤིག	བྲི་བ།	བྲིས། འབྲི། བྲི། བྲིས།
༢༽	རྩིག་པ་བརྩིགས་ཟིན་འདུག རྩིག་པ་རྩིག་བཞིན་འདུག རྩིག་པ་བརྩིག་རྒྱུར་ལུས་འདུག རྩིག་པ་རྩིགས་ཤིག	རྩིག་པ།	བརྩིགས། རྩིག བརྩིག རྩིགས།
༣༽	རྟོད་པ་བརྟད་ཟིན་པ་ཡིན། རྟོད་པ་རྟོད་བཞིན་པ་ཡིན། རྟོད་པ་བརྟད་རྒྱུ་ཡིན། རྟོད་པ་རྟོད་ཅིག	རྟོད་པ།	བརྟད། རྟོད། བརྟད། རྟོད།

སུམ་ཅུ་པ། བྱ་ཚིག་སྔོན་འཇུག་བསྣུབས་ནས་མིང་དུ་འགྲོ་བ།

ཟས། གྲོགས། ཚོང་། གྲོས། བློ་གྲོས། སྐྱབས། ལྟས་ངན། སྡུགས། བྱིན་རླབས། ཁ་རྟོན། ལྟ་བུ།

དེ་ཡང་། བྱ་ཚིག་བཟས་ཀྱི་སྔོན་འཇུག་བ་བསྣུབས་པས་ཟས་ཞེས་མིང་དུ་གྱུར། བྱ་ཚིག་འགྲོགས་ཀྱི་སྔོན་འཇུག་འ་བསྣུབས་པས་གྲོགས་ཞེས་མིང་དུ་གྱུར། བྱ་ཚིག་འཚོང་གི་སྔོན་འཇུག་འ་བསྣུབས་པས་ཚོང་ཞེས་མིང་དུ་གྱུར། བྱ་ཚིག་བགྲོས་ཀྱི་སྔོན་འཇུག་བ་བསྣུབས་པས་གྲོས་ཞེས་མིང་དུ་གྱུར། བྱ་ཚིག་བསྐྱབས་ཀྱི་སྔོན་འཇུག་བ་བསྣུབས་པས་སྐྱབས། སྐྱབས་འགྲོ། སྐྱབས་གནས་ཞེས་མིང་དུ་གྱུར། བྱ་ཚིག་བལྟས་ཀྱི་སྔོན་འཇུག་བ་བསྣུབས་པས་ལྟས་ངན་ཞེས་མིང་དུ་གྱུར། བྱ་ཚིག་བསྡུགས་ཀྱི་སྔོན་འཇུག་བ་བསྣུབས་པས་སྡུགས་ཞེས་མིང་དུ་གྱུར། བྱ་ཚིག་བརླབས་ཀྱི་སྔོན་འཇུག་བ་བསྣུབས་པས་བྱིན་རླབས་ཞེས་མིང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། **ཁ་ཟས**་བཟས། **གྲོགས**་དང་འགྲོགས། **ཚོང**་བརྒྱབས། **ཚོང**་ཁང་འཚོང་། **བློ་གྲོས**་ལྡན་པ་གཉིས་བགྲོས། **སྐྱབས་གནས**་ཀྱིས་བསྐྱབས། **ལྟས**་བཟང་ངན་ལ་བལྟས། མདོ་སྡུགས་གཉིས་

ལས་**སྡུགས**་ནི་མཆོག་ཏུ་བསྡུགས། རང་ལ་**བྱིན་རླབས**་ཡོད་པས་གཞན་བྱིན་གྱིས་བརླབས། **ཁ་ཧྲོན**་བརྙོན། ལྟ་བུའོ།།

སོ་གཅིག་པ། བྱ་ཚིག་ལ་རྗེས་འཇུག་གམ་ཡང་འཇུག་གསར་དུ་བསྣན་པས་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་པ་འགྱུར་ནས་མིང་དུ་གྲུབ་པ།

གཟུངས་མ། གཟུངས་སྡུགས། མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས། རྒུན་པོ། ལྟད་མོ། རྩེད་མོ། ཟན། རྐན། བཤན་པ། དབྱེན། དབྱེན་འབྱེད། དབྱེན་འདུམས། དབྱེན་སྦྱོར། གཡོན་ཅན། སྐྱེན་པོ། ལྟ་བུ།

དཔེར་ན། **གཟུངས་མ**་གཟུང་། **མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས**་ཀྱིས་གཟུང་། **རྒུན་པོ**ས་རྒུ། **ལྟད་མོ**་ལྟ། **རྩེད་མོ**་རྩེ། **ཟན**་ཟ། **རྐན་པོ**་རྐུས། **བཤན་པ**ས་བཤས། **དབྱེན**་པས་དབྱེ། **གཡོན་གཏམ**་གྱིས་མི་སེམས་གཡོ། ལྟ་བུ།

སོ་གཉིས་པ། བྱ་ཚིག་བདག་སྒྲ་ཕལ་པ་དང་འབྲེལ་ནས་མིང་དུ་གྲུབ་པ།

ཚ་པོ། གྲང་མོ། གསོན་པོ། དྲང་པོ། འཁྱོག་པོ། སྐྱོ་པོ། ཕྱུག་པོ། དབུལ་པོ། སློང་མོ། ཞ་བོ། སྐྱེ་བོ། ཟ་མ། སྤགས་མ། བསྲུབས་མ། རྐོ་མ། སྤར་མ། ཕྱགས་མ། སློབ་མ། རྟོག་པོ། རྟོག་མ། དྭངས་མ། འཕར་མ། ལྷག་མ། རྨས་མ། རྒུ་མ། སྟོན་མོ། བསྐུ་མ། བཤུས་མ། བྲིས་མ། ལྟ་བུ།

དཔེར་ན། ཉི་མ་**ཚ་པོ**ས་གདོང་ཚ། གནམ་གཤིས་**གྲང་མོ**ས་ལུས་གྲང་། **གསོན་པོ**ར་གསོན། མི་**དྲང་པོ**འི་སྐད་ཆ་དྲང་། མི་**འཁྱོག་པོ**འི་སྐད་ཆ་འཁྱོག །**སྐྱོ་པོ**་ཡིད་སྐྱོ། **ཕྱུག་པོ**་ནོར་གྱིས་ཕྱུག །**དབུལ་པོ**་ནོར་གྱིས་དབུལ་བས་**སློང་མོ**་སློང་། **ཞ་བོ**འི་རྐང་པ་ཞ། **སྐྱེ་བོ**་དམན་པར་སྐྱེ། ཟ་མ་ཟ། **སྤགས་མ**་སྤགས། ཇ་**བསྲུབས་མ**་བཏུངས། **རྐོ་མ**ས་ཞིང་ནང་གི་རྩྭ་དང་རྐོ། སྡེ་དགེ་**སྤར་མ**་ལན་མང་སྤར། **ཕྱགས་མ**ས་ཕྱགས། **སློབ་མ**ར་སློབ། ཆུ་**རྟོག་མ**་སླར་ཡང་རྟོག །ཤེལ་ལྟར་དྭངས་པའི་སེམས་**དྭངས་མ**་ཡོད། ལྟ་བུའོ།།

སོ་གསུམ་པ། བྱ་ཚིག་གི་མིང་མཐའ་འགྱུར་ནས་མིང་དུ་གྲུབ་པ།

འགྲེལ་པ། གླ་པ། གཉེར་པ། ཐར་པ། འབྱོར་པ། བཟོ་པ། ལྟ་བུ།

དཔེར་ན། རྟགས་འཇུག་གི་དཀའ་གནད་འགྲེལ་བའི་**འགྲེལ་པ**་མང་པོ་ཡོད། ཐབ་ཚང་གི་ལས་ཀ་གཉེར་བའི་ཚེ་ན་**གཉེར་པ**་གཙོ་བོ་ཡིན། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་**ཐར་པ**་ཞེས་པ་ཞིག་ལོས་ཡོད། ལྟ་བུའོ།།

བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་གི་གནད་འགག་བཤད་པ།

གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར། བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་གི་དབྱེ་བ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དེ་དག་གི་སྒྲ་གཟུགས་ལ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྱུར་བ་གཏན་ནས་མེད། དེ་ཡང་། དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་འབྲི་སྲོལ་ལ། བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་གང་ཞིག་ད་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན། རྣམ་ཀུན་འགྱུར་བ་མེད་པར་ད་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་འབྲི་དགོས། འདས་པའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན། རྣམ་ཀུན་འགྱུར་བ་མེད་པར་འདས་ཚིག་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྲི་དགོས། མ་འོངས་པའི་སྒོ་ནས་མིང་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན། རྣམ་ཀུན་འགྱུར་བ་མེད་པར་མ་འོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྲི་དགོས། སྐུལ་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་མིང་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་སྐུལ་ཚིག་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྲི་དགོས།

གཞན་ཡང་གོང་གསལ་ལྟར། བྱ་ཚིག་འདས་པ་གཉིས་སམ། མ་འོངས་པ་གཉིས་སམ། ད་ལྟ་བ་གཉིས་སམ། སྐུལ་ཚིག་གཉིས་སམ། འདས་མ་འོངས་གཉིས་སམ། འདས་ད་ལྟ་གཉིས་སམ། མ་འོངས་ད་ལྟ་གཉིས་སམ། འདས་སྐུལ་གཉིས་སམ། ད་སྐུལ་གཉིས་སམ། མ་སྐུལ་གཉིས་སོགས་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་འབྲི་སྲོལ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་འབྲི་དགོས། འོན་ཀྱང་བྱ་ཚིག་དངོས་ལ་ནི་སྐབས་དོན་འཕོ་འགྱུར་ལ་བལྟས་ནས་འཕོ་འགྱུར་བྱུང་ཟིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འདས་པ་དང་། འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་བཞིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ད་ལྟ་བ། འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་ན་མ་འོངས་པ། འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་བར་སྐུལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན་སྐུལ་ཚིག་བཅས་འབྲི་བ་ཡིན།

འོ་ན་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་དུ་ཡོད་པའི་བྱ་ཚིག་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ལ་བྱ་ཚིག་དངོས་ལ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ནི་མིང་ཡིན་ཞིང་དངོས་པོའི་འཕོ་འགྱུར་བྱུང་བའམ་འབྱུང་བཞིན་པའམ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་སྟོན་བྱེད་མ་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་བྱ་ཚིག་ལ་དུས་གསུམ་སྐུལ་ཚིག་གི་འགྱུར་བ་མེད་ལ། བྱ་ཚིག་དངོས་ནི་དངོས་པོའི་འཕོ་འགྱུར་བྱུང་བའམ་འབྱུང་བཞིན་པའམ་འབྱུང་འགྱུར་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པས། སྐབས་དོན་བཞིན་དུས་གསུམ་སྐུལ་ཚིག་གི་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་ཡིན། དེས་ན་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ཡིན་མིན་དང་། བྱ་ཚིག་དངོས་ཡིན་མིན་སྒྲ་གཟུགས་ལ་འགྱུར་བ་ཡོད་མེད་ལ་བལྟས་ནས་ཀྱང་འཛོག་ཐུབ་སྟེ། བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ཡིན་ན་སྒྲ་གཟུགས་ལ་དུས་གསུམ་སྐུལ་ཚིག་གི་འགྱུར་བ་མེད་པས་ཁྱབ་ཅིང་། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྒྲ་གཟུགས་གཅིག་རང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བའི་སྟེང་གི་འཕོ་འགྱུར་ལ་ལྟ་མི་དགོས་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན།

རང་ཉིད་ཀྱི་མིང་བཞིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱི་མིང་ལ་བསྟན་འཛིན་དོན་གྲུབ་ཟེར་བའི་དབང་དུ་བཏང་ན། བསྟན་པ་འཛིན་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་དང་དོན་གྲུབ་ཟིན་པ་ཡིན་མིན་སོགས་ལ་མནོ་བསམ་བཞེས་མི་དགོས་པར་ཐད་ཀར་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བསྟན་འཛིན་དོན་གྲུབ་ཅེས་འགྱུར་བ་མེད་པར་བྲིས་དང་འབྲི་བཞིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་། བསྟན་འཛིན་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ལས་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་གྲུབ༷། ཅེས་སམ། བསྟན་འཛིན་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ལས་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ༷ས། ཞེས་བརྗོད་ན། མཐའ་མའི་གྲུབ༷་དང་བསྒྲུབས་ཞེས་པ་བྱ་ཚིག་དངོས་ཡིན་པས། སྔ་མ་ལ་འགྲུབ་དང་གྲུབ། ཕྱི་མ་ལ་བསྒྲུབས། སྒྲུབ། བསྒྲུབ། སྒྲུབས། ཞེས་སྐབས་ཐོག་འཕོ་འགྱུར་རམ་བྱ་བ་ལ་བལྟོས་ནས་འབྲི་དགོས་པས། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གྲུབ་བམ་བསྒྲུབས་རང་བྲིས་ན་གཏན་ནས་མི་འགྲིག །དེར་བརྟེན་བྱ་ཚིག་དངོས་ཡིན་ན་སྒྲ་གཟུགས་ལ་དུས་གསུམ་སྐུལ་ཚིག་གི་འགྱུར་བ་གཞག་ཏུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན། གནད་འགག་འདི་ནི་འཆད་པའི་ཚེ་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་དང་བྱ་ཚིག་དངོས་གཉིས་ཤན་འབྱེད་ཀྱི་ཚད་ཐིག་ལྟ་བུ་དང་། ལག་ལེན་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་དང་བྱ་ཚིག་དངོས་གཉིས་མ་ནོར་མ་འཛོལ་བར་བཀོལ་སྤྱོད་བདེ་བར་བྱེད་པའི་ལྡེ་མིག་ལྟ་བུ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ནས་གོང་གསལ་བརྒྱ་བཤད་སྟོང་བཤད་ཀྱི་འབབ་སའི་གནད་དོན་གཙོ་བོ་ཞིག་ནི། འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཡང་སྒྲོས་སུ་དུས་གསུམ་བཤད་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དུས་གསུམ་སྐུལ་ཚིག་དང་དེ་འབྲེལ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་ཚུལ་གྱི་གནད་འགག་ཀུན་ཀྱང་བྱ་ཚིག་དངོས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ལ་ནི་མ་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས། བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ནི་མིང་ཡིན་པས་བྱ་ཚིག་འདས་མ་ད་སྐུལ་བཞི་གང་ཞིག་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་མིན་ལན་གཅིག་བློར་ངེས་ཟིན་ཚེ། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དེ་ལྟར་འབྲི་བརྗོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པས། དམིགས་བསལ་དུས་གསུམ་སྐུལ་ཚིག་གི་གོ་བ་གང་ཡང་རྒྱག་མི་དགོས།

དཔེར་ན། སློབ་གྲྭ་ཞེས་པ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ཞིག་ཡིན་པས་ན། རྣམ་ཀུན་སློབ་གྲྭ་ཞེས་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་དགོས་པ་ལས། བསླབས་གྲྭ་ཞེས་བྱ་ཚིག་འདས་པ་དང་། བསླབ་གྲྭ་ཞེས་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་དང་། སློབས་གྲྭ་ཞེས་སྐུལ་ཚིག་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གང་བྱུང་བྱུང་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་མི་རུང་། འགའ་ཞིག་གི་ཁ་སྐད་ཐོག་བསླབ་གྲྭ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མདངས་ཐོན་ཀྱང་ཡི་གེར་འབྲི་བའི་ཚེ་ན་སློབ་གྲྭ་ཞེས་འབྲི་དགོས། མ་ཟད་རབ་བྱུང་ན་ཁ་སྐད་ཀྱི་སྒྲ་མདངས་ལའང་ལེགས་བཅོས་ཀྱིས་སློབ་

གྲྭ་ཞེས་པའི་སྒྲ་མདངས་ཨེ་འགྲོན་ལྟ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ། འཛིན་ཁང་ཞེས་པའང་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ཡིན་པས་ན། རྣམ་ཀུན་འཛིན་ཁང་ཞེས་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་འབྲི་བརྗོད་བྱ་ཡི། བཟུང་ཁང་། ཞེས་བྱ་ཚིག་འདས་པ་དང་། གཟུང་ཁང་། ཞེས་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ། ཟུངས་ཁང་། ཞེས་སྐུལ་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་འབྲི་བརྗོད་གཏན་ནས་བྱེད་མི་རུང་། གང་ཡིན་ཞེ་ན། འཛིན་ཁང་ཞེས་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་མིང་དུ་འབྲི་སྲོལ་དར་རྒྱས་གཏན་འབེབས་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཟིན་པར་བརྟེན་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་དཔྱད་ར་མི་དགོས་པར་ཐད་ཀར་འཛིན་ཁང་ཞེས་འབྲི་རྒྱུར་བྱེད་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ། མཐོ་སློབ་ཅེས་འབྲི་བརྗོད་བྱ་ཡི། མཐོ་བསླབ་དང་། མཐོ་བསླབས། མཐོ་སློབས་ཞེས་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་མི་རུང་། དེ་བཞིན་དུ། དུས་དང་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཚོང་ཁང་ཞེས་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི། བཙོངས་ཁང་དང་། བཙོང་ཁང་། འཚོང་ཁང་། ཚོངས་ཁང་། ཞེས་འབྲི་བརྗོད་གཏན་ནས་བྱེད་མི་རུང་སྟེ། མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བསྟན་འཛིན་བཤད་སྒྲུབ། ཅེས་པའི་མིང་བཞིན་ནོ།།

དེ་ཡང་། བསྟན་འཛིན་བཤད་སྒྲུབ་ཅེས་པའི་མིང་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། རྣམ་ཀུན་དེ་ལྟར་འབྲི་བ་ནི། མི་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་བཞིན་པ་ཡིན་པ་དང་། གང་ཞིག་བཤད་ཟིན་པའམ་བཤད་རྒྱུ་ཡིན་པ། གང་ཞིག་སྒྲུབ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར། སྤྱིར་གྱི་འབྲི་སྲོལ་ལ་བསྟན་ཞེས་བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་གང་རུང་དང་། འཛིན་ཞེས་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ། བཤད་ཅེས་བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་གང་རུང་། སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བཅས་བྱ་ཚིག་བཞི་བསྡོམས་ནས་བསྟན་འཛིན་བཤད་སྒྲུབ་ཅེས་མིའི་མིང་དུ་འབྲི་སྲོལ་ཡོངས་ཁྱབ་ཏུ་གྱུར་པས་ཡིན། དེ་ལ་ནི་དམིགས་བསལ་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་གོ་བ་བརྒྱུག་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་། དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་འབྲི་སྲོལ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་ཡིན།

དེས་ན་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་གི་སྐབས་འདིར་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་འབྲི་སྲོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡག་ཤོས་དེ་ཡིན། དེ་མིན། བཟུང་ཁང་། གཟུང་ཁང་། ཟུངས་ཁང་། ཞེས་མི་འབྲི་བར་འཛིན་ཁང་ཞེས་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་འབྲི་བ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་ན་ལན་ཡང་དག་པ་ཞིག་རྙེད་དཀའ། དེ་བཞིན་དུ་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ཀུན་ལ་རིགས་བསྒྲེས་ནས་དེ་དང་དེར་བྱ་ཚིག་འདས་མ་ད་སྐུལ་ཅིའི་ཕྱིར་བྲིས་ཞེས་སྨྲས་ན། དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་འབྲི་སྲོལ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། དགག་ཕྱོགས། ཞེས་པའི་ཚེ་ན་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་འབྲི་བ་དང་། སྒྲུབ་ཕྱོགས། ཞེས་པའི་ཚེ་ན་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་བ་ཡིན། གོ་བ་དབང་བཙན་དུ་བྱས་ན། དགག་ཕྱོགས་

ལ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་བྲིས་ན། དེའི་ཟླ་བོ་ལའང་བསྒྲུབ་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་འབྲི་རུང་བ་དང་། ཡང་ན། སྒྲུབ་ཕྱོགས་ལ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བྲིས་ན། དེའི་ཟླ་བོ་ལའང་འགོག་ཕྱོགས་ཞེས་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་མི་རུང་བ་མེད་པར་སྣང་བས། དགག་ཕྱོགས། བསྒྲུབ་ཕྱོགས། ཞེས་པའམ། ཡང་ན། འགོག་ཕྱོགས། སྒྲུབ་ཕྱོགས། ཞེས་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་བྲིས་ན་འབྲི་མཉམ་དང་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བྲིས་ན་འབྲི་མཉམ་བྱེད་དགོས་པའི་སྣང་བ་འཆར་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་གོ་བ་དབང་བཙན་པ་བྱ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་གྲགས་འབྲི་སྲོལ་དབང་བཙན་པ་བྱེད་དགོས་པས། ཡོངས་གྲགས་འབྲི་སྲོལ་ལ། དགག་ཕྱོགས་ཞེས་མ་འོངས་པ་དང་། སྒྲུབ་ཕྱོགས་ཞེས་ད་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་འབྲི་བ་ཡིན་པས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་པ་ཡིན།

གཞན་ཡང་། སྒྲུང་རྩོམ་དང་། བརྩམས་སྒྲུང་། ཞེས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཡང་། སྒྲུང་རྩོམ་ཞེས་པའི་ཚེ་ན་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་། བརྩམས་སྒྲུང་ཞེས་པའི་ཚེ་ན་བྱ་ཚིག་འདས་པའི་སྒོ་ནས་འབྲི་བ་ཡིན། དེ་ནི་འབྲི་སྲོལ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཟིན་པ་ཙམ་ལས། གནས་ལུགས་དང་རྒྱུ་མཚན་གོ་བ་སོགས་གང་ཡང་བཤད་དུ་མེད་ཅིང་ཤོད་ཀྱང་མི་དགོས། དོན་ལ་ཁྱད་པར་མི་འདུག་ཟེར་ནས། སྒྲུང་བརྩམས། ཞེས་བྲིས་ན་ནོར་བ་ཡིན་ཞིང་། རྩོམ་སྒྲུང་། ཞེས་བྲིས་ནའང་ནོར་བ་ཡིན། མཐའ་གཅིག་ཏུ། སྒྲུང་རྩོམ་མམ། བརྩམས་སྒྲུང་ཞེས་འབྲི་དགོས། དེ་ནི་བྱ་ཚིག་མ་ཡིན་པར་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་སྟེ་མིང་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན།

དེ་མཚུངས་གཞན་ཡང་། སྔན་རྩོམ། དཔྱད་རྩོམ། བསྒྱུར་རྩོམ། གསུང་རྩོམ། ཞེས་པ་རྣམས་ལ་ད་ལྟ་བ་རྩོམ་ཞེས་འབྲི་བར་བྱེད་ཀྱང་། བརྩམས་ཆོས་ཞེས་པའི་ཚེ་ན་འདས་པ་བརྩམས་ཞེས་འབྲི་བ་ཡིན།

གཞན་ཡང་། གཟུང་འཛིན་དང་འཛིན་བཟུང་། དཔྱད་སྒོམ་དང་འཇོག་སྒོམ། རྟོག་དཔྱོད་དང་བརྟག་དཔྱད། དྲི་བ་དང་དྲིས་ལན་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ། བསྐྱར་སྦྱོང་། དབུགས་སྦྱོང་། བློ་སྦྱོང་། རང་སྦྱོང་། སྦྱོང་བརྡར། སློབ་སྦྱོང་། ཞེས་པ་རྣམས་སུ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་སྦྱོང་ཞེས་པ་ཡོད་ཀྱང་། བསགས་སྦྱང་། སྦྱང་བརྩོན། བཤར་སྦྱང་། ཞེས་པ་རྣམས་སུ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་སྦྱང་ཞེས་པ་དང་། སྐྱེས་སྦྱངས། སྦྱངས་བརྡུངས། ཞེས་པར་བྱ་ཚིག་འདས་པ་སྦྱངས་ཞེས་གསལ་ཡོད། དེས་ན་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ལ། འདི་དང་འདིའི་ཚེ་ན་བྱ་ཚིག་འདི་ཞེས་བྱ་བ་འབྲི་དགོས། དེ་དང་དེའི་ཚེ་ན་བྱ་ཚིག་དེ་ཞེས་བྱ་བ་འབྲི་དགོས་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁ་ཚོན་གཅོད་ཐབས་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ།།

བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་གསར་དུ་འདོགས་ཚུལ་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་ན། དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་འབྲི་སྲོལ་ལ་མེད་པའི་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་གསར་པ་འབྲི་དགོས་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྔར་གྱི་འབྲི་སྲོལ་དང་རིགས་འདྲ་བ་རྣམས་སྔར་སྲོལ་ལ་དཔེ་བལྟས་ནས་བྲི་བ་སྟེ། དཔེར་ན། མཁས་དབང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་རྟགས་འཇུག་འཆད་ཁྲིད་གནང་འདུག །རྟགས་འཇུག་འཆད་ཁྲིད་མཁན་ནི་མཁས་དབང་བཀྲ་ཤིས་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དེང་སང་གི་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་གསར་དུ་བྱུང་བ། འཆད་ཁྲིད་དམ། འཆད་ཁྲིད་མཁན་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། བྱ་ཚིག་གཉིས་ལས་གྲུབ་པའི་མིང་ཡིན་པས། བྱ་ཚིག་དང་པོ་འཆད་ཅེས་པ་ནི་སླ་ལ། བྱ་ཚིག་གཉིས་པ་ཁྲིད་ཅེས་པར་སྦྲ་མདངས་གཅིག་ལ་སྔོན་འཇུག་འ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། གང་ལྟར་འབྲི་དགོས་ཞེས་རྩོད་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཚེ་ཐབས་ཤེས་དང་པོ་ནི་དེ་དང་རིགས་མཚུངས་པའི་དམ་པ་གོང་མའི་འབྲི་སྲོལ་ལ་མིག་ལྟོས་ཡར་བལྟ་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན། སློབ་ཁྲིད། དམར་ཁྲིད། ལག་ཁྲིད། མཇུབ་ཁྲིད། སྨྱོང་ཁྲིད། ཉམས་ཁྲིད། ཁྲིད་གཞུང་། ཁྲིད་ཆེན། ཁྲིད་ཡིག །སླུ་ཁྲིད། སྣེ་ཁྲིད་ལ་སོགས་པ་ཁྲིད་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ཐམས་ཅད་སྔོན་འཇུག་མེད་པའི་ཁྲིད་དེ་འདས་སྐུལ་གང་རུང་བྲིས་ཡོད། དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་འབྲི་སྲོལ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་། འཆད་ཁྲིད། འཆད་ཁྲིད་མཁན། ཞེས་སྔོན་འཇུག་འ་མེད་པའི་ཁྲིད་དེ་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན། འཆད་འཁྲིད། འཆད་འཁྲིད་མཁན། ཞེས་སྔོན་འཇུག་ཡོད་པའི་འཁྲིད་དེ་འབྲི་མི་རུང་། དེས་ཀུན་ལ་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་དམ་པ་གོང་མའི་འབྲི་སྲོལ་ལ་མིག་ལྟོས་བྱེད་ས་མེད་པའི་རིགས་ཡིན་ན། ཐབས་ཤེས་གཉིས་པ་ནི། དེང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་མིན་ལ་བལྟས་ནས། ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན། འཕྲུལ་དེབ་དང་མཉེན་ཆས་**ཕབ་ལེན་**བྱས་ཟིན། ཕྱི་རྒྱལ་ལ་འགྲོ་རྒྱུའི་**ཐོངས་མཚན་**སྤྲད་མི་འདུག །ཅེས་པའི། ཕབ་ལེན་དང་། ཐོངས་མཚན། ལྟ་བུ། ཕབ་ལེན་ནི་བྱ་ཚིག་འདས་པ་ཕབ་དང་ད་ལྟ་བ་ལེན་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་མིང་། ཐོངས་མཚན་ནི་སྐུལ་ཚིག་ཐོངས་དང་མིང་རྐྱང་མཚན་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་མིང་ཞིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་ན། དེ་ཉིད་རིམ་བཞིན་དམ་པའི་འབྲི་སྲོལ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེས་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་འབྲི་དགོས་ཚེ། ཕབ་ལེན། ཐོངས་མཚན། ཞེས་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་འབྲི་དགོས། དེ་ལས་གཞན། ཕབ་བླང་། ཕབ་བླངས། ཕབ་ལོངས། འབེབས་ལེན། འབེབས་བླང་། འབེབས་ལོངས། དབབ་ལེན། དབབ་བླང་། དབབ་ལོངས། ཞེས་བྲིས་ན་དོན་ཐོག་ནས་གོ་

དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཡང་། ཚིག་ཐོག་ནས་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་དང་འགལ་བ་དང་། མིང་ཚིག་གཅིག་གྱུར་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གནོད་པ་ལས་ཕན་འབྲས་གང་ཡང་མེད། དེས་ན་ཡོངས་གྲགས་ལྟར། ཕབ་ལེན། ཐོངས་མཆན། ཞེས་བྲི་བར་བྱ།

དེ་ཡང་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་བྲི་བར་བྱ་ཞེས་པའི་ཚེ་ན། ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚིག་གི་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་འབྲི་བ་པོའམ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་པོའམ་འདོགས་པ་པོའི་བརྡ་སྦྱོར་མཁན་པོ་མཁས་ལྡན་སུ་ཡིན་མིན་དང་། ཡུལ་ལུང་གང་ནས་ཡིན་མིན་སོགས་གཏན་ནས་དཔྱོད་མི་དགོས་ཤིང་། དཔྱོད་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད། ལྷག་པར་དུ་སྐབས་དོན་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་བྱ་ཚིག་དུས་གསུམ་སྐྱུལ་ཚིག་གི་གོ་བ་བརྒྱབས་ནས། དཔེར་ན། ཕབ་ལེན། ཞེས་པར་བྱ་ཚིག་འདས་པ་ཕབ་ཅེས་བྲིས་པ་མི་འཐད་དེ། ཕབ་ཟིན་པ་མ་ཡིན་པར་གཞི་ནས་དབབ་རྒྱུ་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་འབེབས་བཞིན་པ་ཡིན་པས། དབབ་ལེན་ནམ། འབེབས་ལེན། ཞེས་འབྲི་དགོས་ཞེས་རྗོད་སྲིད། དོན་གྱི་གོ་བ་དབང་བཙན་དུ་བྱས་ན། འཕྲུལ་དེབ་སོགས་གང་ཞིག་མར་དབབ་རྒྱུ་དང་བླང་རྒྱུ་ཡིན་པས། དབབ་བླང་། ཞེས་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱིས་བྲིས་ན་དོན་ལ་གནས་སོད། འོན་ཀྱང་མིང་ནི་མིང་རང་ཡིན་པས། ཐོག་མར་བརྡ་སྦྱོར་མཁན་གང་རུང་ཞིག་གིས་བརྡ་སྦྱར་ནས་ཕྱིས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་གས་འཐུས། ཕབ་ལེན། ཞེས་པའི་མིང་འདིའི་ཐོག་མའི་བརྡ་སྦྱོར་མཁན་པོ་མཁས་ལྡན་བར་མ་སུ་ཞིག་ཡིན་རུང་། དོན་གྱི་གོ་བ་དབང་བཙན་དུ་མ་བྱས་པར་ཐད་ཀར་སྐབས་ཐོག་དེར་བརྗོད་བདེ་དབང་བཙན་དུ་བྱེད་པའམ་དག་ཐོག་ཏུ་གང་ཐོན་བྲིས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ཚོད་དཔག་བྱེད་ཐུབ། ཐོག་མའི་གནས་ཚུལ་གང་ལྟར་ཡང་ད་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ། ཕབ་ལེན་ཞེས་པའི་མིང་འདི་ཆེས་ཡོངས་གྲགས་སུ་གྱུར་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་གཅིག་གྱུར་དུ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་གནད་ཆེ།

ཡང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་དེང་དུས་ཀྱི་འཚོ་བ་མཚོན་པའི་སྐད་དག་གམ་སྐྲུང་རྩོམ་ཞིག་འབྲི་བའི་དབང་དུ་བཏང་ན། དེར་སྔར་མེད་ཀྱི་དངོས་པོའམ་འཚོ་བ་མཚོན་ཕྱིར་སྔར་མེད་ཀྱི་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ཞིག་འབྲི་དགོས་བྱུང་ཚེ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐོག་མའི་སྐབས་ཡིན་པས། རྟོག་དཔྱོད་ཞུགས་ནས་འབྲི་བའམ། རྟོག་དཔྱོད་མ་ཞུགས་པར་འབྲི་བ་གང་ཡང་ཆོག །

དང་པོ་རྟོག་དཔྱོད་ཞུགས་ནས་འབྲི་བའི་དབང་དུ་བཏང་ན། སྐབས་དོན་འཕོ་འགྱུར་ལ་ཞིབ་ཀྱིས་བལྟས་ནས་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་འདོགས་པའམ། ཡང་ན། འདི་ལྟར་བཏགས་ན་བརྗོད་བདེ་བའི་ཁྱད་མཆིས་ཞེས་བརྗོད་བདེ་བའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་མིང་འདོགས་རུང་།

གཉིས་པ་རྟོག་དཔྱོད་མ་ཞུགས་པར་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་གསར་དུ་འབྲི་བའི་དབང་དུ་བཏང་ན། དམིགས་བསལ་གྱིས་རྟོག་དཔྱོད་གང་ཡང་མེད་པར་ཐོག་མའི་སྐབས་དེར་རང་གི་བློ་ངོར་བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་སྐུལ་ཚིག་གང་ཞིག་ཤར་བ་ལྟར་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་འདོགས་ཆོག་པ་ཡིན། དེ་ནི་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ཐོག་མར་གསར་དུ་འདོགས་ཚུལ་ལམ་འབྲི་ཚུལ་ཡིན། དེ་རྗེས་དེ་ཉིད་ལ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་མིག་ལྟོས་ཀྱིས་ཁྱབ་གདལ་དུ་སོང་ནས་ཡོངས་གྲགས་སུ་གྱུར་པ་ན། དེ་ཉིད་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ཚད་ལྡན་ཚིག་མཛོད་དུ་འགོད་འོས་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན།

དེ་དག་ནི་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་གསར་དུ་འདོགས་པ་ལ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་སྔར་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཟིན་པའི་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ལ་ནི་མ་ཡིན་པས། སྔར་གྱི་འབྲི་སྲོལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཉིད་ཚད་མར་འཛིན་དགོས།

བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་གི་ཚིགས་བཅད་དཔེར་བརྗོད།

རིག་པ་ནང་པར་འཆི་ཡང་བསླབ། །ཚེ་འདིར་**མཁས་པར**་མ་གྱུར༷་ཀྱང་། །
སྐྱེ་བ་ཕྱི་མརྂ་བཙོ༷ལ་བ་ཡིྂ། །ནོར་ལ་རང་ཉིད་ལེ༷ན་པ་འདྲ། །

ཞེས་པའི་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ལ་མཚོན་ན། ༡༽ རིག་པ། ༢༽ མཁས་པ། ༣༽ སྐྱེ་བ། ཞེས་པ་རྣམས་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་དང་། ༡༽ འཆི། ༢༽ བསླབ། ༣༽ གྱུར། ༤༽ བཙོལ། ༥༽ ལེན་པ། ཞེས་པ་རྣམས་བྱ་ཚིག་དངོས་ཡིན།

སྨྲས༷་ཤིང་བསྐྱལ༷་བར་གྱུར༷་པ་ན། །**དུད་འགྲོ**་ལ་ཡང་**གོ་བ**་**སྐྱེ**༷། །
མ་བསྐྱལ༷་གཞན་གྱིས་མ་སྨྲས༷་པར། །**བསམ་པ**་ཤེ༷ས་ན་**མཁས་པ**་ཡིན། །

༡༽ དུད་འགྲོ། ༢༽ གོ་བ། ༣༽ བསམ་པ། ༤༽ མཁས་པ། ཞེས་པ་རྣམས་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་དང་། ༡༽ སྨྲས། ༢༽ བསྐྱལ། ༣༽ གྱུར། ༤༽ སྐྱེ། ༥༽ བསྐྱལ། ༦༽ སྨྲས། ༧༽ ཤེས། ཞེས་པ་རྣམས་བྱ་ཚིག་དངོས་ཡིན།

བློ་དང་ལྡན་ན་མ་སྨྲས༷་ཀྱང་། །**རྣམ་འགྱུར**་ཉིད་ལས་**བསམ་པ**་གོ༷།

བལ་པོའི་སེའུ་མ་ཟློ༵ས་ཀྱང་། །ཁ་དོག་ཉིད་ལས་**ཟློ་བ**་ཤེ༵ས། །

༡༽ རྣམ་འགྱུར། ༢༽ བསམ་པ། ༣༽ ཟློ་བ། ཞེས་པ་རྣམས་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་དང་། ༡༽ སྨྲས། ༢༽ གོ ༣༽ ཟློས། ༤༽ ཤེས། ཞེས་པ་རྣམས་བྱ་ཚིག་དངོས་ཡིན།

གང་ན་**བཟའ་བཏུང**་ཡོད་དེར་རྒྱུ༵ག །དགོས་པའི་བྱ་བ་བཙོལ་ཡང་འགྲོ༵ས། །
གཏམ་དང་**བཞད་གད**་ཤེ༵ས་ན་ཡང་། །མཐུག་མ་མེད་པ༵འི་**ཁྲི་ཀུན**་ཡིན། །

༡༽ བཟའ་བཏུང་། ༢༽ བཞད་གད། ༣༽ ཁྲི་ཀུན། ཞེས་པ་རྣམས་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་དང་། ༡༽ རྒྱུག ༢༽ བཙོལ། ༣༽ འགྲོས། ༤༽ ཤེས། ཞེས་པ་རྣམས་བྱ་ཚིག་དངོས་ཡིན།

གང་གིས་མིང་གཞི་སྟོན་གསུང༵ས་པ། །**ཏག་ཞི**་བ་ལ་**ཕྱག**་འཚ༵ལ་ལོ། །
སྤེལ་སྦྱོར་ལེགས་མཛ༵ད་**མཁས**་རྣམས་དང་། །བླ་མ་ལ་ཡང་**ཕྱག**་འཚ༵ལ་ནས། །

བསླབ་པ་ཀུན་གྱི་གཞི་འཛི༵ན་ཅིང་། །**རིག་བྱེད་སླ**་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ། །
མིང་ཚིག་**བརྗོད་པ**་ཀུན་གྱི་གཞི། །**ཡི་གེའི་སྦྱོར**་བ་བཤ༵ད་པར་བྱ༵། །

༡༽ ཏག་ཞི་བ། ༢༽ ཕྱག ༣༽ སྤེལ་སྦྱོར། ༤༽ མཁས་པ། ༥༽ ཕྱག ༦༽ བསླབ་པ། ༧༽ རིག་བྱེད་སླ་བ། ༨༽ བརྗོད་པ། ༩༽ ཡི་གེའི་སྦྱོར་བ། ཞེས་པ་རྣམས་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་དང་། ༡༽ གསུངས་པ། ༢༽ འཚལ། ༣༽ མཛད། ༤༽ འཚལ། ༥༽ འཛིན། ༦༽ བཤད། ༧༽ བྱ། ཞེས་པ་རྣམས་བྱ་ཚིག་དངོས་ཡིན།

བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་གི་ཐོག་མའི་ཁུངས་ལུང་།

དེ་ལྟར་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་གི་སྐོར་བསྡུས་ཙམ་གླེང་སློང་གི་ཚུལ་དུ། ཨ་ལག་ཤ་ངག་དབང་བསྟན་དར་གྱིས། ཡི་གེའི་བཤད་པ་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ལས། དེར་མ་ཟད་བོད་སྐད་ཀྱིས་མིང་འདོགས་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བྱེད་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་བརྗོད་ཚུལ། ལས་སམ་བྱ་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་ཚུལ། བྱ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་ཚུལ། སྐུལ་ཚིག་གིས་བརྗོད་ཚུལ། བྱ་བྱེད་སོགས་གང་དུ་ཡང་མི་གཏོགས་པའི་བརྗོད་ཚུལ་སོགས་ཡོད་པ་ལས། **བྱེད་ཚིག་གིས་བརྗོད**

པའི་མིང་ནི། སྒྲུབ་ཐབས་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་དང་། སྒོམ་ཆེན་པ་ཞེས་པའི་སྒོམ་དང་། འབོགས་ཆོག་ཅེས་པའི་འབོགས་དང་། ཆོས་སྐྱོང་ཞེས་པའི་སྐྱོང་སོགས་བྱེད་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་བཏགས་པའི་མིང་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་བསྒྲུབས་ཟིན་སྒྲུབས་ཤིག་དང་། བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་བསྒོམས་ཟིན་སྒོམས་ཤིག་དང་། དབོག་བྱ་འབོགས་བྱེད་ཕོགས་ཟིན་ཕོག་ཅིག་དང་། བསྐྱང་བྱ་སྐྱོང་བྱེད་བསྐྱངས་ཟིན་སྐྱོངས་ཤིག །ཅེས་པའི་བྱེད་ཚིག་དང་འབྲེལ་གྱི་གཞན་རྣམས་དང་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྟོམ་པ་འབུལ་བ་འཆད་རྟོད་རྩོམ་སོགས་ལ་དཔག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བྱ་ཚིག་གིས་བཏགས་པའི་མིང་ནི། བྱིན་བརླབ་ཅེས་པའི་བརླབ། བསྔན་བཅོས་ཞེས་པའི་བསྔན། བསླབ་པ་གསུམ་ཞེས་པའི་བསླབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་བཞིན་དུ། བརླབ་བྱ་རློབ་བྱེད་བརླབས་ནས་རློབས་ཤིག་དང་། བསྔན་བྱ་སྔོན་བྱེད་བསྔནད་དོ་སྔོནད་ཅིག་དང་། བསླབ་བྱ་སློབ་བྱེད་བསླབས་སོ་སློབས་ཤིག་ཅེས་པའི་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་གྱི་གཞན་རྣམས་དང་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མཉམ་གཞག་དང་གདིང་བ་སོགས་ལ་མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ།

བྱ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུའམ་འདས་ཚིག་གིས་མིང་བཏགས་པ་ནི། སྟོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ཞེས་པའི་བཀོད་པ། དཀྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་པའི་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དགོད་བྱ་འགོད་བྱེད་བཀོད་ཆར་ཁོད་ཅིག་དང་། གཞོམ་བྱ་འཇོམས་བྱེད་བཅོམ་ཟིན་ཆོམས་ཤིག་ཅེས་པའི་འདས་ཚིག་དང་འབྲེལ་གྱི་གཞན་དང་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།

སྐུལ་ཚིག་གིས་མིང་བཏགས་པ་ནི། ཡིད་སྲུབས་ཞེས་པའི་སྲུབས། མགུལ་ཆིངས་ཞེས་པའི་ཆིངས། ཟློས་སྐྱོན་ཞེས་པའི་ཟློས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས། བསྲུབ་བྱ་སྲུབ་བྱེད་བསྲུབས་ནས་སྲུབས་ཤིག་དང་། བཅིང་བྱ་འཆིང་བྱེད་བཅིངས་ནས་ཆིངས་ཤིག་དང་། བཟླ་བྱ་ཟློ་བྱེད་བཟླས་ཟིན་ཟློས་ཤིག །ཅེས་པའི་སྐུལ་ཚིག་དང་མཐུན་གྱི་གཞན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་སྐུལ་ཚིག་ལ་སྟོན་འཇུག་མི་དགོས་སོ། །

བྱ་བྱེད་སོགས་གང་དུ་ཡང་མི་གཏོགས་པའི་མིང་ནི། བྱིན་རླབས་ཞེས་པའི་རླབས། ཁང་བརྩེགས་ཞེས་པའི་བརྩེགས། དུལ་བ་ཞེས་པའི་དུལ་བ། ཚོང་པ་ཞེས་པའི་ཚོང་དང་བློ་གོམས་པ་ཞེས་པའི་གོམས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས། བརླབ་བྱ་རློབ་བྱེད་རླབས་ཟིན་རློབས་ཤིག་དང་། བརྩིག་བྱ་རྩིག་བྱེད་བརྩིགས་ཚར་རྩིགས་ཤིག་དང་། གདུལ་བྱ་འདུལ་བྱེད་བཏུལད་དོ་ཐུལད་ཅིག་དང་། བཙོང་བྱ་འཚོང་བྱེད་བཙོངས་ནས་ཚོངས་ཤིག་སོགས་ཀྱི་གང་དུ་ཡང་མི་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཡི་གེ་ཡོད་པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་

དོ། །ཞེས་དང་། དེ་དག་ལས་བྱེད་ཚིག་གིས་མིང་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་། བྱ་ཚིག་གིས་མིང་ཐོབ་པ་དེ་ཙམ་དུ་མི་མང་། འདས་ཚིག་གིས་བརྗོད་པ་ཙུང་། སྐུལ་ཚིག་གིས་བརྗོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་བསམས། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ཉིད་ལས། བྱེད་ཚིག་ཅེས་པ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་། བྱ་ཚིག་ཅེས་པ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ། བྱ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུའམ་འདས་ཚིག་ཅེས་པ་བྱ་ཚིག་འདས་པ་བཅས་ལ་གོ་དགོས། ཐ་སྙད་དེ་དག་ནི་སྔར་གྱི་བརྡ་སྤྲོད་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་སྦྱོད་ཚུལ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གོང་དུ་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་འཇུག་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་སྦྱད་ནས་བྲིས་ཡོད། གང་ལྟར་ཡང་རྟོགས་དཀའ་སླ་ཙམ་ལས་ཁྱད་མེད།

མདོར་ན། བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་དང་བྱ་ཚིག་དངོས་གཉིས་ཀྱི་ཕན་འབྱེད་ནི་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་དང་ལག་ལེན་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས། དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པའི་ནང་བྱོན་པའི་ཨ་ལག་ཤ་ངག་དབང་བསྟན་དར་གྱིས་ཡིག་བཤད་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ཉིད་གཞི་རྩར་བཟུང་ནས། འདིར་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་གི་རྣམ་གཞག་གི་ཁ་བཤད་དང་ལག་ལེན་གཉིས་ཀ་ཞིབ་རྒྱས་སུ་སྤྲོས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ། བྱ་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

དང་པོ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་སྟེ་གཉིས།

གཉིས་པ། གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་སྟེ་གཉིས།

གསུམ་པ། རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། གཟུགས་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་དང་། གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་སྟེ་གཉིས།

བཞི་པ། སྡེ་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། དུས་གསུམ་སྦྱོར་བཏང་བ། དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པ། དུས་གསུམ་ཐོར་བུ། དུས་གསུམ་ཁྱབ་མཉམ་སྟེ་བཞི།

ལྔ་པ། ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བྱས་ཚིག །བྱེད་ཚིག །བྱ་ཚིག །བྱོས་ཚིག་སྟེ་བཞི།

དྲུག་པ། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ལས་ཚིག་འདས་པ། ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ། ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ། སྐུལ་ཚིག་སྟེ་བཞིའོ།།

བྱ་ཚིག་གི་དབྱེ་སྒོ་དང་པོ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།
བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༡༽ བྱ་ཚིག་ལ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གཉིས་སུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ།
༢༽ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།
༣༽ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་སྒྲ་བཤད་བཤད་པ།
༤༽ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ།
༥༽ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་ངོ་བོའི་ཁུངས་ལུང་བཤད་པ།
༦༽ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།
༧༽ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་མཚན་གཞི་དང་དོས་འཛིན་དཔེར་བརྗོད་བཤད་པ།
༨༽ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།
༩༽ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཕན་ཚུན་བླ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།
༡༠༽ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་ལག་ལེན་གནད་འགག་བཤད་པ།
༡༡༽ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་བྱེད་ལས་བཤད་པའོ།།

དང་པོ། བྱ་ཚིག་ལ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གཉིས་སུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན།

སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བས། མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་མུ་ཏིག་ཕྲེང་མཛེས་ལས། ཡང་འགྲེལ་བྱེད་སྔ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདི་སྐབས་ལས་ཀྱི་ཚིག་ལ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་མཛད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་ལེགས་ཏེ། དེ་མ་ཤེས་ན་བྱེད་པོ་དང་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཀྱི་ཚིག་སོ་སོར་ངོས་མི་ཟིན་ཅིང་། དེ་མ་ཟིན་པས་འདིར་བསྟན་བདག་གཞན་གྱི་ཐ་སྙད་གང་ལ་འཇུག་པ་ཚུལ་བཞིན་མ་རྟོགས་པར་ཡོང་བའི་འཁར་བ་བཞིན་གར་འཇུགས་མེད་པའི་ཅལ་ཅོལ་མང་པོ་བྱུང་བར་སྣང་ངོ་། །དེས་ན་གནད་འདི་རྟོགས་པ་གཞུང་དོན་ཇི་བཞིན་མ་འཛིངས་པར་འཆད་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་ཀྱི་ཚིག་གམ་བྱ་ཚིག་ལ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི། བྱ་ཚིག་གི་ཚིག་དོན་གཉིས་ལས་དོན་གྱི་གོ་བའི་ཆ་ནས་གོ་བ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་སྐྱེར་བས། དབྱེ་ཚུལ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན།

འོ་ན་བྱ་ཚིག་ལ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་འདི་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱ་ཚིག་གིས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱ་བ་ལ། བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་དང་། བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་བྱུང་བས་ན། དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བྱ་ཚིག་ལའང་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་ཚིག་དང་། བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་ཚིག་གཉིས་སུ་བྱུང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། བརྡ་སྤྲོད་པ་ཞེས་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། བརྡ་སྤྲད་བྱའི་བྱ་བ་ལ། བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་དང་། བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། བརྡ་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་བྱ་ཚིག་ལའང་། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གཉིས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན།

དེས་ན་གོང་དུ་ཞིབ་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཚེ་ན། བྱ་བ། བྱ་ཚིག བྱ་ཡིག །ཅེས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ། བྱ་བ་ལ། བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་དང་། བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས། བྱ་ཚིག་ལ། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གཉིས། བྱ་ཡིག་ལ། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཡིག་དང་། བྱེད་མེད་ལས་ཡིག་གཉིས་བཅས་སུ་དབྱེ་ན་སྤྱི་བམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་དགེ་མཚན་ཡོད། དེ་དག་གི་གོ་དོན་ནི་གཤམ་གསལ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

དེ་ཡང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མ་ཤེས་ན་མིང་ཚིག་ཉིད་ལ་མགོ་རྨོངས་ནས་དོན་ལ་འཇུག་མི་ནུས་པས་ན། འདིར་ཐོག་མར་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་དེ། སྤྱིར་གོང་བཤད་ལྟར། ལས་ཚིག་དང་བྱ་ཚིག་དོན་གཅིག་པ་བཞིན། བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་བྱ་ཚིག་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན།

བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཅེས་པའི་ལས་དེ་ལས་ཀ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། ལས་ཀ་དང་བྱ་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། དེས་ན་འོག་ནས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཅེས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་ཅེས་སུ་གོ་དགོས་པ་དང་། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཅེས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་མེད་བྱ་ཚིག་ཏུ་གོ་དགོས་པ་གལ་ཆེ།

སྤྱིར་བྱ་ཚིག་གི་སྒྲ་བཤད་དང་ངོ་བོ་འཆད་པའི་ཚེ་ན་བྱ་ཚིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་མ་གཏོགས་ལས་ཚིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་བཀོལ་སྤྱོད་ཆེར་མི་འབྱུང་། འོན་ཀྱང་བྱ་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་ཚེ་ན་ལས་ཚིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་གཙོ་བོར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག །བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག །གཟུགས་འགྱུར་

བའི་ལས་ཚིག་དང་། གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག །ལས་ཚིག་འདས་པ་དང་། ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ། ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ། ཞེས་ཡོངས་གྲགས་སུ་འབྱེད་བཞིན་པ་ཡིན། དོན་དུ་ལས་ཚིག་ཅེས་པ་མཐའ་དག་བྱ་ཚིག་ལས་གཞན་དུ་གོ་མི་རུང་། བྱ་ཚིག་དང་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གོ་དགོས།

དེ་ཡང་ཁ་བསྐྱར་ན། བྱེད་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་དང་། བྱེད་མེད་བྱ་ཚིག །བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་ཚིག་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་ཚིག །གཟུགས་འགྱུར་བའི་བྱ་ཚིག་དང་། གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་བྱ་ཚིག །བྱ་ཚིག་འདས་པ་དང་། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ། བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ། ཞེས་བརྗོད་ན་ཚིག་ཙམ་ལས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་སྤྱུ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཤེས་དགོས། དེ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཤེས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་འབྱེད་བཞིན་པའི་ཚེ་ན་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་སོགས་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ལས་ཚིག་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་བཞིན་དགོས། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་གྲགས་ཟིན་པའི་ཐ་སྙད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་སྒྲ་བཤད་བཤད་པ།

དང་པོ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་སྒྲ་བཤད་ནི། བྱེད་ཅེས་པ་ནི་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་ལ་གོ་རྒྱུ་དང་། འབྲེལ་ཞེས་པ་ནི་བརྟེན་པ་ལ་གོ་དགོས། དེས་ན་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པས་ན་བྱེད་འབྲེལ་ཞེས་བྱ། ལས་ཞེས་པ་ནི་ལས་ཀ་སྟེ་བྱ་བ་ལ་གོ་རྒྱུ་དང་། ཚིག་ཅེས་པ་ནི་སྒྲ་ལ་གོ་དགོས། དེས་ན་ལས་ཀ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་ལས་ཚིག་ཅེས་བྱ། བྱ་ཚིག་དང་དོན་གཅིག

སྤྱིར་བྱ་ཚིག་གི་སྒྲ་བཤད་ལ། བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱ་ཚིག་ཟེར། ཞེས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་སྒྲ་བཤད་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཟེར།

ཡང་ན། བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཟེར། ཡང་ན། བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་ཀ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཟེར།

ཡང་ན། བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཟེར། ཡང་ན། བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པའི་ལས་ཀ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཟེར། ཞེས་གང་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་བསྟན་དོན་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། སྐབས་འདིར། འབྲེལ་བ་དང་། བརྟེན་པ། ཡོད་པ། ཞེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་གོ་དགོས།

༡༽ **བྱེད།** བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་གང་རུང་།
༢༽ **འབྲེལ།** བརྟེན་པའམ་ཡོད་པ།
༣༽ **ལས།** ལས་ཀ་སྟེ་བྱ་བ།
༤༽ **ཚིག** །སྒྲ། རྣ་ཤེས་ཀྱིས་མཉན་བྱ།

གཉིས་པ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་སྒྲ་བཤད་ནི། བྱེད་ཅེས་པ་ནི་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་ལ་གོ་རྒྱུ་དང་། མེད་ཅེས་པ་ནི་མ་དམིགས་པ་ལ་གོ་དགོས། དེས་ན་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་མ་དམིགས་པས་བྱེད་མེད་ཅེས་བྱ། ལས་ཞེས་པ་ནི་ལས་ཀ་སྟེ་བྱ་བ་ལ་གོ་རྒྱུ་དང་། ཚིག་ཅེས་པ་ནི་སྒྲ་ལ་གོ་དགོས། སྦྱོར་བྱ་ཚིག་གི་སྒྲ་བཤད་ལ། བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱ་ཚིག་ཟེར། ཞེས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་སྒྲ་བཤད་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་ན། བྱེད་པ་པོ་མ་དམིགས་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཟེར། ཡང་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཟེར། ཡང་ན། བྱེད་པ་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཟེར། ཡང་ན། བྱེད་པ་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ལས་ཀ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཟེར། ཡང་ན། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཟེར། ཡང་ན། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ལས་ཀ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཟེར། ཞེས་གང་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་བསྟན་དོན་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། སྐབས་འདིར། མེད་པ་དང་། མ་དམིགས་པ། མ་འབྲེལ་བ། མ་བརྟེན་པ། ཞེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་གོ་དགོས།

༡༽ **བྱེད།** བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་གང་རུང་།
༢༽ **མེད།** མ་དམིགས་པ། མ་འབྲེལ་བ། མ་བརྟེན་པ།
༣༽ **ལས།** ལས་ཀ་སྟེ་བྱ་བ།
༤༽ **ཚིག** །སྒྲ། རྣ་ཤེས་ཀྱིས་མཉན་བྱ།

སྒྲ་བཤད་དེ་དག་ལས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རགས་ཙམ་རྟོགས་ཐུབ་སྟེ། ༡༽ བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིན།

༢༽ བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་། བྱེད་པ་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིན།

༣༽ བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིན།

༤༽ བྱེད་པ་པོ་དམིགས་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་། བྱེད་པ་པོ་མ་དམིགས་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིན།

འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་སྒྲ་བཤད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་། སྔོན་འགྲོའི་རྒྱལ་སྐྱོང་གི་ཆ་རྐྱེན་དུ་བསྟེན་ན་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་ངོ་བོ་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན།

བཞི་པ། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ།

དང་པོ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ནི། གོང་དུ་སྒྲ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའམ། བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའམ། བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་ངོ་བོ་རུ་བཞག་ན་ཁྱབ་ཆེ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། འགྲོ་བ་དང་། ལངས་པ། སྡོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པས། དེ་དག་ལ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་སྐྱོན་ཡོད། སྐྱོན་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའམ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའམ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཡོད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་གཞན་སྒྲ་ངེས་པར་དུ་སྨོན་དགོས།

དེ་ལྟར་བསྣན་པས། འགྲོ་བ། ལངས་པ། སྡོད་པ་སོགས་ལ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་སྐྱོན་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་ནི་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་། བྱེད་པ་པོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཀྲ་ཤིས་ལྷ་སར་འགྲོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། འགྲོ་བར་བྱེད་པ་པོ་དང་འགྲོ་བར་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་བཀྲ་ཤིས་ལས་གཞན་དུ་མེད། དེ་བཞིན་ལང་བར་བྱ་བ་ལས་གཞན་དུ་ལང་བར་བྱེད་པ་པོ་མེད། བསྡད་པར་བྱ་བ་ལས་གཞན་དུ་སྡོད་པར་བྱེད་པ་པོ་མེད་པས། གཞན་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་མཐའ་དག་གཅོད་པ་ཡིན།

འོ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་ངོ་བོ་འཛོག་ཐུབ་བམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འདུང་སྙེ་ད་དུང་ཁྱབ་ཆེ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། རྩ་མཁན་གྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། མ་བྱུན་གྱིས་ཆུ་བསྐོལ་ནས་ཁོལ་འདུག །ཞིང་པས་ཆུ་བསྐྱིལ་ནས་འཁྱིལ་འདུག །ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྐད་ཡིག་སྦྱངས་ནས་ཤེས་སོང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་དཀར་ཡོལ་ས་ལ་བརྡབས་ནས་ཆག་སོང་། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་བ་དང་། ཁོལ་བ། འཁྱིལ་བ། ཤེས་པ། ཆག་པ་རྣམས་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་སྐྱོན་ཡོད།

སྐྱོན་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྔར་གྱི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ཞེས་པར་དངོས་སུ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཅིག་གསར་དུ་བསྣན་པས། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ཞེས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་ངོ་བོའམ་མཚན་ཉིད་ཆ་ཚང་བ་དེ་ཡིན།

གོང་གསལ་རྩ་མཁན་གྱིས་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ནས་འཁོར། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། འཁོར་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་དེའི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་རྩ་མཁན་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་། འཁོར་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་ན་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བློ་ངོར་ལ་མི་སྣང་བར་འཁོར་ལོ་ཉིད་འཁོར་བའི་བྱ་བ་ཙམ་སྣང་བ་ཡིན་པས། འཁོར་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་དེས་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པ་ཡིན། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ནི་དེས་པར་དུ་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དངོས་སུ་གསལ་པོར་སྟོན་བྱེད་ཅིག་ཡིན་དགོས།

དེས་ན། དངོས་སུ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་དེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་མཐའ་དག་གཅོད་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་ངོ་བོའམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་དངོས་སུ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་མ་སྦྱར་ན། མ་བསྐོར་བར་རང་བཞིན་གྱིས་འཁོར་བ་དང་། མ་བསྐྱིལ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་འཁྱིལ་བ། མ་བཅགས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཆག་པ། མ་བསླབས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ལོབས་པ། མ་བཀག་པར་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པ་སོགས་ལ་ནི་ཁྱབ་ཆེ་བའི་སྐྱོན་མེད་ཀྱང་། བསྐོར་ནས་འཁོར་བ་དང་། བསྐྱིལ་ནས་འཁྱིལ་བ། བསྒོམས་ནས་གོམས་པ། བསླབས་ནས་ལོབས་པ། བསྒྲུབས་ནས་གྲུབ་པ། བཀག་ནས་འགགས་པ། བསྐྱོགས་ནས་འཁྱོག་པ། བཀུག་ནས་གུག་པ། བཀྲོལ་ནས་འགྲོལ་བ་སོགས་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ཅིང་

འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཁ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པས། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཏུ་འཛོག་མི་ནུས་པས། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ཞེས་སྦྱར་དགོས། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཏུ་འཛོག་མི་ནུས་པས། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཞེས་སྦྱར་དགོས།

དེས་ན།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བ།

༢༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ།

༣༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ།

དེ་བཞིན་དུ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་པ།

༢༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ།

༣༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པ།

དེ་བཞིན་དུ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པ།

༢༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཡོད་པ།

༣༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་ཡོད་པ།

ཞེས་པའི་རིམ་པ་གསུམ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་ངོ་བོ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ངེས་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཡིན། མདོ་དོན་ཡང་སྙིང་། **བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཟེར།**

སྐབས་འདིར་ངེས་པར་ཞིབ་ཆ་དགོས་པ་ནི། བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་དང་། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེ། བྱ་ཚིག་གང་ཞིག་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཡིན་མིན་ནི་ཁོང་གིས་བསྟན་བྱའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་ཡིན་མིན་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོག་པ་ཡིན། འདིར་སླུ་རིས་ཕྱེ་

ནས་བཤད་ན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་ཟེར། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཟེར། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞིག་ལ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཡིག་ཟེར། དེ་ལྟ་ན། གོང་དུ་བྱ་ཚིག་གི་ངོ་བོ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་རིགས་བསྒྲེས་ནས།

༡༽ བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ།

༢༽ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག

༣༽ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཡིག །ཅེས་གསུམ་དུ་དབྱེ་དགོས།

གཉིས་པ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ནི། སྤྱིར་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་ན་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ནི་དེའི་ལྡོག་ཕྱོགས་དེ་ཡིན་པས་རྟོགས་སླ། འོན་ཀྱང་འདིར་ཞིབ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་གཤིས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གོང་དུ་སྒྲ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསལ་བ་ལྟར། བྱེད་པ་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། བྱེད་པ་པོ་མ་དམིགས་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། བྱེད་པ་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ཅེས་པ་རྣམས་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་སྒྲ་བཤད་ཙམ་ལས་ངོ་བོར་འཛོག་མི་རུང་། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ན་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པས་ཁྱབ་ཆུང་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། འགྲོ། བཞུགས། ལངས། སྡོད་ལྟ་བུའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་རྣམས་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད། དེ་དག་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིན་ཡང་བྱེད་པ་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན། ཁྱབ་ཆུང་བའི་སྐྱོན་དེ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་གཞན་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་བསྣན་ནས། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་བརྗོད་ན། འགྲོ། བཞུགས། ལངས། སྡོད་ལྟ་བུའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་རྣམས་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་མེད། དེ་དག་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཡང་། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པས། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན།

འོ་ན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ཞེས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་འཛོག་རུང་ངམ་ཞེ་ན། མི་རུང་སྟེ། ད་དུང་ཁྱབ་ཆུང་བའི་སྐྱོན་ཡོད། དེ་ཡང་། གོང་གསལ་ལྟར། འཁོར་ལོ་འཁོར་ཞེས་པའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ལ་མཚོན་ན། བསྐོར་ནས་འཁོར་བ་ཞིག་དང་མ་བསྐོར་རང་བཞིན་གྱིས་འཁོར་བ་གཉིས་ཡོད་པས། མ་བསྐོར་རང་བཞིན་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་མཚན་ཉིད་

དེ་ལྟར་ཡང་། བསྒྱུར་ནས་འཁོར་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པས། བསྒྱུར་ནས་འཁོར་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་འཁོར་དེ་ཉིད་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ། བསྐྱིལ་ནས་འཁྱིལ་བ། བཅགས་ནས་ཆག་པ། བསླབས་ནས་ལོབ་པ། སྦྱངས་ནས་ཤེས་པ། བཀག་ནས་འགགས་པ། བསྒོམས་ནས་གོམས་པ། བསྒྲུབས་ནས་གྲུབ་པ་སོགས་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེར་བརྟེན་དེ་ལྟ་བུའི་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་སྤང་བའི་སླད་དུ། དངོས་སུ་ཞེས་པའི་ཚིག་བསྣན་པས། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ཞེས་སུ་གྲུབ་ཅིང་། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ཆ་ཚང་བ་དེ་ཡིན། སྐྱོན་སྤོང་ཚུལ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་སྐབས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟ་མཁན་གྱིས་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་ནས་འཁོར། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། འཁོར་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་དེའི་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་གཞན་རྟ་མཁན་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི་མ་འབྲེལ་བ་མིན་ཀྱང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་། འཁོར་ཞེས་རྗོད་པའི་ཆེ་ན་བྱེད་པ་པོ་གཞན་རྟ་མཁན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཐོས་པ་པོའམ་བརྗ་སྤྲོད་པའི་གང་ཟག་དེའི་བློ་ངོར་ལ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བར་འཁོར་ལོ་ཉིད་འཁོར་བའི་བྱ་བ་ཙམ་སྣང་བ་ཡིན་པས། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའམ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་ལ་དངོས་སུ་མ་བརྟེན་པའམ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མེད་པ། ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེས་ན། དངོས་སུ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་དེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་མཐའ་དག་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་སྤོང་བ་ཡིན།

ཡང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཅེས་པའི་དགག་སྒྲ་མེད་ཡིག་ལ་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ནས། ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཅེས་པ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་གོ་ནོར་ཐེབས་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་མེད་ཅེས་པ་ནི། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མེད་པ་ཅེས་པའི་སྒྲ་བསྡུས་ནས་བྱེད་མེད་ཅེས་སུ་གྲུབ་པ་མཁྱེན་དགོས།

དེ་ཡང་། བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཞེས་པ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མེད་པ་ལ་གོ་དགོས། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མེད་པ་ཞེས་པ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མི་སྣང་བ་ལ་གོ་དགོས། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མི་སྣང་བ་ཞེས་པ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་བློ་ངོར་ལ་མི་སྣང་བ་ལ་གོ་དགོས། བྱེད་པ་པོ་གཞན་

དངོས་སུ་བློ་ངོ་ལ་མི་སྣང་བ་ཞེས་པ་བརྡ་སྦྱོད་སའི་གང་ཟག་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོ་ལ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མི་སྣང་བ་ལ་གོ་དགོས། བློ་ངོ་ལ་མི་སྣང་བ། བློ་ངོ་ལ་མ་དམིགས་པ། བློ་ངོ་ལ་མེད་པ་ཞེས་པ་རྣམས་སྐབས་འདིར་དོན་གཅིག་ཏུ་གོ་དགོས།

དེར་བརྟེན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མི་སྣང་བ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་བློ་ངོ་ལ་མི་སྣང་བ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་བློ་ངོ་ལ་མ་དམིགས་པ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་བློ་ངོ་ལ་མེད་པ། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚིག་གི་རྗོད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལས་སྐབས་འདིར་གོ་བ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། དེ་ལྟའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་གཅིག་ཡིན་ནའང་རྗོད་པར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་དོན་ལ་གོ་བ་རྟེད་ཚུལ་ལ་ཁྱད་ཡོད་པས་བློ་ཀུན་ནས་བསམ་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། ད་གཟོད་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་གཏིང་དང་མཐའ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།།

མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཙམ་གྱིས་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཏུ་འཇོག་མི་ནུས་པས། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཞེས་སྦྱར་དགོས། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཏུ་འཇོག་མི་ནུས་པས། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བ་ཞེས་སྦྱར་དགོས།

དེས་ན།

༡) བྱེད་པ་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བ།

༢) བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བ།

༣) བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བ།

དེ་བཞིན་དུ།

༡) བྱེད་པ་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པ།

༢) བྱེད་པ་པོ་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པ།

༣) བྱེད་པ་པོ་གཞན་ལ་དངོས་སུ་མ་བརྟེན་པ།

དེ་བཞིན་དུ།

༡) བྱེད་པ་པོ་མེད་པ།

༢) བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད་པ།

༣) བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མེད་པ།

ཞེས་པའི་རིམ་པ་གསུམ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་ངོ་བོ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ངེས་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཡིན། མདོ་དོན་ཡང་སྙིང་། **བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཟེར།** ཡང་ན། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཅེས་པའི་མེད་སྒྲ་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་ན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མེད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཟེར།

སྐབས་འདིར་ངེས་པར་ཞིབ་ཆ་དགོས་པ་ནི། བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེ། བྱ་ཚིག་གང་ཞིག་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིན་མིན་ནི་ཁོང་གིས་བསྟན་བྱའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་མིན་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་པ་ཡིན། འདིར་སྤྱི་རིས་ཕྱེ་ནས་བཤད་ན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་ཟེར། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཟེར། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞིག་ལ་བྱེད་མེད་ལས་ཡིག་ཟེར། དེ་ལྟ་ན། གོང་དུ་བྱ་ཚིག་གི་ངོ་བོ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་རིགས་བསྒྲེས་ནས།

༡༽ བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ།

༢༽ བྱེད་མེད་ལས་ཚིག

༣༽ བྱེད་མེད་ལས་ཡིག །ཅེས་གསུམ་དུ་དབྱེ་དགོས།

དེ་ལྟར་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་ངོ་བོ་ཞིབ་ཙིང་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་དོན་གྱི་ཚུལ་དུ་མཐར་ཆགས་སུ་ཞུས་ན།

བརྡ་སྤྲོད་བྱའི་བྱ་བ་ལ།

༡༽ བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་དང་། ༢༽ བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས།

ཀ༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་ཟེར།

ཁ༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་ཟེར།

བརྡ་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ།

༡༽ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་། ༢༽ བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གཉིས།

ཀ༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཟེར།

ཁ༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཟེར།

བརྡ་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ།

༡༽ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཡིག་དང་། ༢༽ བྱེད་མེད་ལས་ཡིག་གཉིས།

ཀ༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞིག་ལ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཡིག་ཟེར།

ཁ༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞིག་ལ་བྱེད་མེད་ལས་ཡིག་ཟེར།

ལྔ་པ། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་ངོ་བོའི་ཁུངས་ལུང་།

སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བས། མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་མུ་ཏིག་ཕྲེང་མཛེས་ལས། འདིར་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི། **དངོས་པོ་གང་ཞིག་ལ་ལས་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ལས་ཏེ།** དཔེར་ན། ལྕགས་གསེར་དུ་བསྒྱུར་རྡ་ཟིན། བསྒྱུར་བར་བྱ། སྒྱུར་བར་བྱེད། ཤིང་བཅད་ཟིན། གཅད་པར་བྱ། གཅོད་པར་བྱེད། འབྱུང་ཁུངས་ནས་ཕྱུང་ཟིན། དབྱུང་བར་བྱ། འབྱིན་པར་བྱེད་ལྟ་བུ་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། **དངོས་པོ་གང་ཞིག་ལ་ལས་གང་ཞིག་བྱེད་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མེད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འགྲུབ་པར་སྣང་བ་འདི་ནི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་ལས་ཏེ།** དཔེར་ན། ལྕགས་གསེར་དུ་གྱུར་རྡ་ཟིན། འགྱུར་བཞིན་པ། འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །ཤིང་ཆད་ཟིན། འཆད་བཞིན་པ། འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གནས་ནས་བྱུང་། འབྱུང་བཞིན་པ། འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྒྲེས་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་སྔ་མའི་དོན་ནི་རྟོགས་སླ་ལ་ཕྱི་མ་ནི་དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་ཞིག་གི་མདུན་དུ་ལྕགས་གོང་རང་བཞིན་གྱིས་གསེར་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། ལྕགས་རང་ཉིད་ལ་ཡོད་པའི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པས་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ལ། སྐྱེས་བུ་དེ་ཡི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པས་བསོད་ནམས་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་དངོས་སུ་མི་སྣང་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་གནས་ནས་འབྱིན་པ་པོ་མེད་པར་རང་ཉིད་གནས་ནས་འབྱུང་བའི་ཚེ་རང་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་ཞིབ་མོའི་བློས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

མཁས་དབང་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོས། རྟགས་འཇུག་གི་དཀའ་གནད་མདོར་བསྡུས་ལས། **དངོས་པོ་གང་ཞིག་ལ་ལས་ཀའམ་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ལས་ཀའམ་བྱ་བ་སྟེ།** དཔེར་ན། བཟོ་པས་བྲག་གོང་དུམ་བུར་གཏོར་སོང་ཞེས་རྗོད་པའི་ཚེ་གཏོར་བ་དེ་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བྱེད་པ་པོས་དངོས་སུ་བསྒྲུབས་པའི་ཆ་ནས་གཏོར་བྱ

དང་གཏོར་བྱེད་༼གཏོར་རྒྱུའི་ བྲག་གོང་དང་གཏོར་མཁན་བཟོ་པའམ། སྦྱིར་བཏང་ལྟར་ན་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་༽གཉིས་སུ་དབྱེ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ།།

དངོས་པོ་གང་ཞིག་ལ་ལས་ཀ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མེད་པར་རང་གི་ཐོག་ནས་བྱུང་བར་སྣང་བ་དེ་ནི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་ལས་ཀའམ་བྱ་བ་སྟེ། དཔེར་ན། བྲག་གོང་དུམ་བུར་འཐོར་སོང་ཞེས་རྗོད་པའི་ཚེ་ན་འཐོར་བ་དེ་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། འཐོར་བའི་གནས་སྐབས་དེར་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མི་སྣང་བའི་ཆ་ནས་འཐོར་བྱ་དང་འཐོར་བྱེད་༼འཐོར་རྒྱུའི་བྲག་གོང་དང་འཐོར་བར་བྱེད་མཁན་མིའམ། སྦྱིར་བཏང་ལྟར་ན་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་༽གཉིས་སུ་དབྱེ་རྒྱུ་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གོང་གསལ་དེ་ཉིད་མཁས་དབང་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་གསུངས་ཀྱང་། གསུང་ཚུལ་བྱེད་འབྲེལ་དང་བྱེད་མེད་ཀྱི་གོ་བའི་སྒོ་ནས་གསུངས་འདུག་ཅིང་། བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་དོན་ལ་ཁྱད་མེད་པས་ཀྱང་འདིར་ཁུངས་ལུང་དུ་དྲངས་པ་ཡིན་ནོ།།

དྲུག་པ། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

དང་པོ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་པའི་བྱེད་པ་པོ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས། དེ་ཡང་། སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་སོགས་ཀྱིས། བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་། བྱེད་པ་པོ་ཕལ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། དཀར་ལེབ་དྲུང་ཡིག་སོགས་ཀྱིས། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་ཞེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་གང་ལྟར་ཡང་ཐ་སྙད་བྱེད་ཚོག །སྔ་མའི་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་ཕྱི་མའི་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཅིང་། སྔ་མའི་བྱེད་པ་པོ་ཕལ་པ་དང་ཕྱི་མའི་བྱེད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་གནས་ཡོད། འོན་ཀྱང་འཇུག་པ་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་ན་ལེགས་པར་ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གསུངས།

སྔ་མ་ལྟར་བྱས་ན། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ལ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་།

༢༽ བྱེད་པ་པོ་ཕལ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག །ཅེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས།

ཕྱི་མ་ལྟར་བྱས་ན། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ལ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་།

༢༽ བྱེད་པ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག །ཅེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས།

དེས་ན། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་པ་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་གཅིག་པུ་མིན་པར་བྱེད་པ་པོ་ཕལ་པ་ལའང་གོ་ཆོག་པས། ཚིག་རྟོག་སྤྱང་བའི་སླད་དུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་པུ་སྨོས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དུ་རྒྱས་པར་བྱས་ན། བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོའམ་ཕལ་པ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ཞེས་པ་བསྡུས་ཡོད།

ཡང་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལྟར་ན། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ལ། བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་བརྟེན་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ལ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཅིག་དང་། བྱེད་པ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཅིག་བཅས་གཉིས་ཡོད།

དང་པོ། བྱེད་པ་པོ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ནི། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཞིང་བཅད། དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཡི་གེ་བྲིས། ལུག་གིས་རྩྭ་བཟས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོ་དངོས་བསྟན་ཚིག་ཟིན་དུ་ཡོད་པ་དང་། སྟ་རེས་ཞིང་བཅད། སྨྱུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས། ཁ་ཡིས་རྩྭ་བཟས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོ་དངོས་བསྟན་ཚིག་ཟིན་དུ་མེད་ཀྱང་ཤུགས་བསྟན་དུ་ཡོད་པའི་བྱ་ཚིག་བཅད། བྲིས། བཟས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ། བྱེད་པ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ནི། སེར་བས་ལོ་ཏོག་བཅོམ། རྩ་ལོག་གིས་ཁང་པ་ཁྱེར། བྱ་སྤྱུ་རླུང་གིས་འདེད། ལས་ངན་གྱིས་ངན་སོང་དུ་འཕངས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱ་ཚིག་བཅོམ། ཁྱེར། འདེད། འཕངས། ཞེས་པ་རྣམས་བྱེད་པ་པོ་དངོས་བསྟན་ཚིག་ཟིན་དུ་མེད་པ་མ་ཟད་ཤུགས་བསྟན་དུའང་མེད་མོད། བྱེད་པ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན། དེས་ན་བྱེད་འབྲེལ་ཞེས་པ་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་

འབྲེལ་བ་ཙམ་ལ་གོ་ན་ཁྱབ་ཆུང་བའི་སྐྱོན་ཡོད། དེ་ལྟའི་ཞིབ་ཆ་འཇོན་པའི་སྐད་དུ། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ལ། བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་དང་། བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་སྟེ་གཉིས། ཡང་ན། རྗོད་ཚུལ་གཞན་གྱིས་ཞུས་ན། བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་དང་། བྱེད་པ་པོ་ཞལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་བཅས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ཡིན།

ད་དུང་ཞིབ་ཏུ་དབྱེ་ན། དང་པོ་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ལའང་།

༡༽ སེམས་ལྡན་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་།

༢༽ སེམས་ལྡན་སྨྲ་ཤེས་དོན་མི་གོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་སྟེ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཆུ་བཏུངས། དགེ་རྒན་གྱིས་དཔེ་ཆ་ཁྲིད། སློབ་ཕྲུག་གིས་ལེགས་པར་མཉན། ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། རྟ་ཡིས་ཆུ་བཏུངས། སྟག་གིས་མི་བསད། སྦྲུལ་གྱིས་སོ་བཏབ། ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་བྱེད་པ་པོ་ཞལ་བའམ་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ལའང་།

༡༽ སེམས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་།

༢༽ བློའམ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་སྟེ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། སེར་བས་ལོ་ཏོག་བཅོམ། ཉི་མས་སྐྱུན་པ་འཇོམས། ཟླ་བས་མུན་པ་བསལ། ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཞེ་སྡང་གིས་དགེ་རྩ་འཇོམས། ཆགས་པས་སྡུག་བསྔལ་འདྲེན། ཞྭོངས་པས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་སྐྱེད། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཞྭོངས་པ་སེལ། ཉོན་མོངས་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ། ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མི་སྣང་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞི་སྟེ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གཏན་ནས་མི་སྣང་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག

༢༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་མི་སྣང་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག

༣༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མི་སྣང་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག

༤༽ བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་མི་སྣང་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གོ།

དང་པོ། བྱེད་པ་པོ་གཏན་ནས་མི་སྣང་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ནི། ཉི་མ་ཤར། ཉི་མ་ནུབ། སྤྲིན་པ་འཁྲིགས། རླུང་གཡོས། དབྱར་ཁ་ཆར་བབས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་རྣམས་ཏེ། བྱེད་པ་

པོ་དངོས་ཤུགས་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་གཏན་ནས་མི་སྣང་བ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་བསྟན་ཤུགས་བསྟན་གང་དུའང་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཡིན། བྱེད་པ་པོ་མ་དམིགས་པ་ཡིན། བྱེད་པ་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན། བྱེད་པ་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་དེ་ལྟའི་བྱ་ཚིག་དག་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིན་པར་རྟོད་པ་དང་སོམ་ཉི་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ཡིན།

གཉིས་པ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་མི་སྣང་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ནི། བཀྲ་ཤིས་ལྷ་སར་འགྲོ། བཀྲ་ཤིས་གདན་ལ་བཞུགས། བཀྲ་ཤིས་སྟན་ལས་ལངས། བཀྲ་ཤིས་མལ་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་ཉལ། དེ་བཞིན་དུ། སྡོད་པ། འདུག་པ། མཆོང་བ། རྒྱུག་པ། ལྡེབ་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་རྣམས་ཏེ། སྔ་མ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་གཏན་ནས་མི་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་པ་པོ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ཡང་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གཏན་ནས་མི་སྣང་བ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་ཤུགས་གང་དུའང་བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད་པ་ཡིན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་མ་དམིགས་པ་ཡིན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་དེ་ལྟའི་བྱ་ཚིག་དེ་སྟེད་ཅིག་མཚིས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་པར་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན།

གསུམ་པ། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མི་སྣང་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ནི། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་རྫ་མཁན་གྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ལྕགས་གསེར་དུ་གྱུར། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཡང་། ཞིང་པས་ཆུ་བསྐྱིལ་ནས་འཁྱིལ། བདག་གིས་སྙིང་རྗེ་བསྒོམས་ནས་གོམས། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་བསྒྲུབས་ནས་གྲུབ། ལུགས་སྲོལ་ངན་པ་བཀག་ནས་ཁེགས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་རྣམས་ཏེ། སྔ་མ་གཉིས་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་གཞན་མི་སྣང་བ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་པ་པོ་གཞན་སྣང་བ་ཡིན་ཡང་། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་བློ་ངོར་ལ་མི་འཆར་བས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མི་སྣང་བ་ཡིན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མེད་པ་ཡིན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མ་དམིགས་པ་ཡིན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་ལ་དངོས་སུ་མ་བརྟེན་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་དེ་ལྟའི་བྱ་ཚིག་དེ་སྟེད་ཅིག་མཚིས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་གསུམ་པར་འཇོག་དགོས།

བཞི་པ། བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་མི་སྣང་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ནི། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྦྲུལ་མཐོང་། དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གཅན་གཟན་གྱི་སྒྲ་ཐོས། བདག་གིས་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་། ཁྱིའི་སྣས་ཐག་རིང་གི་དྲི་ཚོར། བདག་གིས་བོད་ཡིག་ཤེས། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་རྣམས་ཏེ། སྦྱོར་དེ་དག་དབྱེ་བ་གསུམ་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ཡང་། གོང་གསལ་དབྱེ་བ་གསུམ་པའི་བྱ་ཚིག་དག་དང་ཅུང་ཟད་

ཁྱད་པར་ཡོད་ཅིང་། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་ནོར་སོ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པས་འདིར་དམིགས་བསལ་གྱིས་དབྱེ་བ་བཞི་པ་ཞེས་ལོགས་སུ་བཀར་བ་ཡིན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྦྲུལ་མཐོང་། ཞེས་པའི་ཚེ་ན། མཐོང་བ་པོ་བཀྲ་ཤིས་བློ་ངོར་བཀྲ་ལམ་གྱིས་སྣང་ཞིང་འཆར་བ་ཡིན་ཡང་། མཐོང་བ་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རྩོལ་བ་མི་སྣང་བས་ན། འདི་རིགས་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཏུ་འཇོག་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྦྲུལ་ལ་བལྟས། ཞེས་བརྗོད་ཚེ། ལྟ་བར་བྱེད་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རྩོལ་བ་བློ་ངོར་སྣང་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གཅན་གཟན་གྱི་སྒྲ་ལ་ཉན། ཞེས་བརྗོད་ཚེ། ཉན་པར་བྱེད་པ་པོ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྩོལ་བ་བློ་ངོར་སྣང་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གཅན་གཟན་གྱི་སྒྲ་ཐོས། ཞེས་བརྗོད་ཚེ། ཐོས་པ་པོ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྩོལ་བ་མི་སྣང་བ་ཡིན། གཟན་གཟན་གྱི་སྒྲ་དེ་ཉིད་ཚུར་འབབ་མེད་དང་གིས་རྣ་ལམ་དུ་གྲགས་པ་ཙམ་དང་། སྦྲུལ་དེ་ཉིད་ཚུར་མིག་ལམ་དུ་དང་གིས་ཤར་བ་ཙམ་ཡིན།

དེས་ན་བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་མི་སྣང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་སྣང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་སྣང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།།

བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་མི་སྣང་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་འདི་ལྟ་བུར། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཅིང་ཐ་དད་དུ་གསལ་པོར་སྣང་བའི་དབང་གིས། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་མཐོང་། དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཐོས། ཞེས་བྱེད་སྒྲ་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་ཡང་། བལྟས་ནས་མཐོང་། མཉན་ནས་ཐོས། སྣྲུངས་ནས་ཤེས། བསྒོམས་ནས་རྟོགས། ཞེས་ལྟོ་སྦྱར་ནས་བསམས་ན་སྔ་མ་བལྟས་མཉན་སྦྲུངས་རྣམས་བྱེད་འབྲེལ་དང་། ཕྱི་མ་མཐོང་ཐོས་ཤེས་རྣམས་བྱེད་མེད་ཡིན་པར་རྟོགས་སླ། སྔ་མ་རྣམས་བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན་པ་བདེ་བླག་ཏུ་ངེས་ཐུབ།

དེར་བརྟེན་མཐོང་བ་ཐོས་པ་ཤེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ནི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་རྩོལ་བ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བ་ཡིན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་རྩོལ་བ་དངོས་སུ་མེད་པ་ཡིན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་རྩོལ་བ་དངོས་སུ་མ་དམིགས་པ་ཡིན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་རྩོལ་བ་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་རྩོལ་བ་ལ་དངོས་སུ་མ་བརྟེན་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་དེ་ལྟའི་བྱ་ཚིག་ཇི་སྙེད་ཅིག་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་བཞི་པར་འཇོག་དགོས། དབྱེ་བ་བཞི་པ་འདི་གསུམ་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཀྱང་འདིར་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བ་སོགས་དགོས་པའི་དབང་གིས་ལོགས་སུ་བཀོད་དོ།།

བདུན་པ། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་མཚན་གཞི་དང་ངོས་འཛིན་དཔེར་བརྗོད་བཤད་པ།

རིག་པ་ནང་བར་འཆི་ཡང་བསླབ། །ཚེ་འདིར་མཁས་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །
སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་བཅོལ་བ་ཡི། །ཉོར་ལ་རང་ཉིད་ལེན་པ་འདྲ། །

༡ ༽ **འཆི།** བྱེད་པ་པོ་གཞན་མི་སྣང་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག ༢ ༽ **བསླབ།** བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག ༣ ༽ **གྱུར།** བྱེད་པ་པོ་གཞན་མི་སྣང་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག ༤ ༽ **བཅོལ།** བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག ༥ ༽ **ལེན་པ།** བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་བཅས་སོ།།

མཁས་པ་རང་གིས་དཔྱོད་ཤེས་ཀྱི། །ལྷུན་པོ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་། །
ཁྲི་ཏན་ཀུ་ཙེ་འདོན་པ་ན། །རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་གཞན་དག་རྒྱུག །

༡ ༽ **དཔྱོད།** བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་གང་ཟག་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་བུ་དང་འབྲེལ་བས་སོ། །རྟོགས་སླ།

༢ ༽ **ཤེས།** བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་མི་སྣང་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་སྟེ། ཤེས་བྱ་དཔྱོད་ཚུལ་དང་ཤེས་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་བུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་སྣང་ཡང་། དཔྱོད་ཚུལ་དེ་ཉིད་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཙམ་ལས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སླད་དུ་ཧབ་འབད་རྩོལ་བྱེད་པའི་རྩོལ་ཤུགས་མི་སྣང་བས་སོ། །

༣ ༽ **གྲགས་པ།** བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་ཞིག་གིས་མ་བསྒྲགས་པར་གྲགས་ཐབས་མེད་པས། སྤྱིར་བྱེད་པ་པོ་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་མི་སྣང་བ་མིན་ཡང་། བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བློ་ངོར་ལ་མི་སྣང་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིན།

༤ ༽ **འབྲང་།** བྱེད་པ་པོ་གཞན་མི་སྣང་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་སྟེ། རྗེས་སུ་འབྲང་བ་པོ་ལྷུན་པོ་ལས་གཞན་དུ་འབྲང་བྱ་མེད་ལ། རྗེས་སུ་འབྲང་བྱ་ལྷུན་པོ་ལས་གཞན་དུ་འབྲང་བ་པོ་མི་སྣང་བས་སོ།།

༥ ༽ **འདོན་པ།** བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་ཁྲི་ཏན་དང་འབྲེལ་བས་སོ། །རྟོགས་སླ།

༦༽ **རྒྱུག** །བྱེད་པ་པོ་གཞན་མི་སྣང་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་རྒྱུག་པ་པོ་ཕྱི་རྐྱེན་གཞན་དག་ལས་གཞན་དུ་རྒྱུག་བྱ་མི་སྣང་ལ། རྒྱུག་བྱ་ཕྱི་རྐྱེན་གཞན་དག་ལས་གཞན་དུ་རྒྱུག་པ་པོ་མི་སྣང་བས་སོ། །དེས་ན། རྒྱུག་པ་པོའང་ཕྱི་རྐྱེན་གཞན་དག་རྒྱུག་བྱའང་ཕྱི་རྐྱེན་གཞན་དག་ཡིན་པས་ན། སྤྱིར་བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་སྣང་ཡང་། བྱེད་པ་པོ་གཞན་མི་སྣང་བ་དེའི་ཕྱིར་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཏུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ།།

དམ་པ་མ་བཅོལ་ལེགས་པར་སྟོན༎ །དམན་ལ་དྲིས་ཀྱང་ལོག་པར་ཤོད༎ །
རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་བརྡུས་ཀྱང་བརྟེ༎ །འཆི་བདག་མཆོད་ཀྱང་གསོད་པ་ཡིན༎ །

༡༽ བཅོལ། ༢༽ སྟོན། ༣༽ དྲིས། ༤༽ ཤོད། ༥༽ བརྡུས། ༦༽ བརྟེ། ༧༽ མཆོད། ༨༽ གསོད། ཅེས་ཚིགས་བཅད་དེར་བྱ་ཚིག་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཀུན་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་། བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཁོ་ན་ཡིན། ཚིགས་བཅད་དེར་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མེད། རྟོགས་སླ།

ཟླ་བ་ཤར་ན་ཀུ་མུད་ཏ། །ཁ་འབྱེད་འགྱུར་གྱི་པདྨོ་ཟུམ། །

༡༽ **ཤར།** བྱེད་པ་པོ་གཏན་ནས་མི་སྣང་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་སྟེ། ནམ་མཁར་ཟླ་བ་ཤར་བ་ཙམ་ལས་འཆར་བར་བྱེད་པ་པོའམ་འཆར་བྱེད་གང་ཡིན་དངོས་ཤུགས་གང་དུའང་མི་སྣང་བས་སོ། །ཕྱོགས་གང་ནས་བསམས་ཀྱང་དངོས་ཤུགས་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་ཟླ་བ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཤར་བ་ཙམ་ལས། ཤར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་བློ་ངོ་ལ་གཏན་ནས་མི་སྣང་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ན་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིན།

འོན་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པར་དཔྱད་ན། ནམ་མཁར་ཟླ་བ་ཤར་བ་ནི། སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་ནུབ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཉིད་ཟླ་བ་འཆར་བྱེད་ཡིན་གཤིས། བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་མེད་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཕལ་པའམ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་ཟླ་བ་ཤར་ཅེས་པ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཏུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ནས་བྱེད་པ་བློ་ངོར་སྣང་བ་ཡིན་པས། འདིར་འཇོག་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། འདིར་ཞིབ་དཔྱད་མིན་པར་འཇིག་རྟེན་རང་ག་མའི་བློ་ངོར་སྣང་མི་སྣང་ལ་འཇོག་དགོས་པ་ཡིན།

༥༽ **འབྱེད།** བྱེད་པ་པོ་ཐལ་བའམ་བྱེད་པ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་སྟེ། ཟླ་བ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་ཏོག་ཀུ་མུད་ཏ་ཁ་འབྱེད་པ་ཡིན་པས། ཁ་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་ཅིག་དང་མི་འབྲེལ་ཡང་ཁ་འབྱེད་བྱེད་ཟླ་བ་ཤར་བ་དང་འབྲེལ་བས་སོ། །འདི་ལྟའི་རིགས་ལ་བྱེད་པ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཟེར།

༦༽ **འགྱུར།** བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག

༧༽ **ཟུམ།** བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་སྟེ། མེ་ཏོག་པདྨ་ཁ་ཟུམ་པ་ཟླ་བ་ཤར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིན་མོད། པདྨ་ཟུམ་ཞེས་པའི་ཚེ་ན། པདྨ་ཁ་ཟུམ་པའི་འགྱུར་ལྡོག་ཙམ་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཐལ་བའམ་བྱེད་པ་ཟླ་བ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་རིགས་ལ་བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཟེར།

ལྷུན་པོས་དགོས་པའི་སར་མི་བྱིན། །མི་དགོས་པ་ལ་ལྷུག་པར་འཆོར། །
ཆུ་མིག་ངན་པ་དབྱར་འབབ་ཀྱི། །དཔྱིད་དུས་དགོས་པའི་ཚེ་ན་སྐམ། །

༡༽ **བྱིན།** བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག ༢༽ **འཆོར།** བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག ༣༽ **འབབ།** བྱེད་པ་པོ་གཏན་ནས་མི་སྣང་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག ༤༽ **སྐམ།** བྱེད་པ་པོ་གཏན་ནས་མི་སྣང་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་བཅས་སོ།།

བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། །སྦྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །
ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཡང་། །ཁོང་ཁྲོ་གཅིག་གིས་འཇོམས་པར་བྱེད། །

༡༽ **བསགས།** ༢༽ **སྦྱིན།** ༣༽ **མཆོད།** བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་སྟེ། བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་དགེ་རྩ་གསོག་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་པོ། བདེ་གཤེགས་མཆོད་པར་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་བཀྲ་ཤིས་ལྟ་བུ་དང་འབྲེལ་བས་སོ། །ཞར་ལ་དགེ་རྩ་གསོག་བྱེད་དང་། ལོངས་སྤྱོད་སྦྱིན་བྱེད། བདེ་གཤེགས་མཆོད་བྱེད་དེ། བྱེད་པ་པོ་ཐལ་བའམ་བྱེད་པའང་ཡོད་པར་ཤེས་སླ།

༤༽ **འཇོམས།** བྱེད་པ་པོ་ཐལ་བའམ་བྱེད་པ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་སྟེ། སྐབས་དེར་ཁོང་ཁྲོ་ནི་དགེ་རྩ་འཇོམས་བྱེད་ཡིན་གྱི་འཇོམས་པ་པོ་མ་ཡིན་ཞིང་། འཇོམས་པ་པོ་ནི་དངོས་ཤུགས་གང་དུའང་མེད་པས་ན། བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་བྱེད་པ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིན།

འོ་ན་ཁོང་ཁྲོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་བུ་འཇོམས་པ་པོ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཇོམས་བྱེད་ཁོང་ཁྲོ་ལྡན་ཡུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི་འཇོམས་པ་པོ་ཞེས་མི་བྱ།

༥༽ བྱེད། བྱེད་པ་པོ་ཐལ་བའམ་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་སྟེ། སྐབས་འདིར་འཇོམས་དང་བྱེད་གཉིས་ལ་དོན་ནམ་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་གཉིས་བསྟན་དུ་མེད་པས། སྤྱི་མ་འཇོམས་དང་འདྲ།

བརྒྱད་པ། བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

དང་པོ་ཚིག་གི་ངོ་རིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་། གཉིས་པ་དོན་གྱི་གོ་བའི་ཐོག་ནས་ཁྱད་པར་བཤད་པ། གསུམ་པ་མཐའ་ཚོད་ཅིང་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་བཤད་པ་བཅས་གསུམ་གྱིས་བཤད་ན་ཕན་ནུས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཐོང་བས། དེ་ལྟར་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པར་བྱའོ།།

དང་པོ། ཚིག་གི་ངོ་རིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

ཚིག་གི་ཁྱད་པར་དང་པོ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག

༢༽ བྱེད་པ་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག

ཚིག་གི་ཁྱད་པར་གཉིས་པ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག

༢༽ བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག

ཚིག་གི་ཁྱད་པར་གསུམ་པ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག

༢༽ བྱེད་པ་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག

ཚིག་གི་ཁྱད་པར་བཞི་པ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་དམིགས་པ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག

༢༽ བྱེད་པ་པོ་མ་དམིགས་པ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གོ།

གཉིས་པ། དོན་གྱི་གོ་བའི་ཐོག་ནས་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

དོན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་པོ།

༡༽ བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་སྣང་བ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག

༢༽ བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྣང་བ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག

དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་པ།

༡༽ གཙོ་བོ་བྱེད་པ་པོས་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཞིག་ལ་ཕར་བྱ་བ་བྱེད་པར་སྣང་བ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག

༢༽ གཙོ་བོ་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཞིག་ལས་ཚུར་བྱ་བ་འབྱུང་བར་སྣང་བ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག

དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་པ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་འགྱུར་དུ་ཐོན་པ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག

༢༽ བྱ་བའི་ཡུལ་འགྱུར་དུ་ཐོན་པ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག

དོན་གྱི་ཁྱད་པར་བཞི་པ།

༡༽ བྱེད་ལས་དམིགས་སུ་བཀར་བ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག

༢༽ བྱ་ལས་དམིགས་སུ་བཀར་བ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གོ།

གསུམ་པ། མཐའ་ཆོད་ཅིང་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་བཤད་པ།

གོང་གསལ་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་རྣམས་ནི། བྱེད་འབྲེལ་དང་བྱེད་མེད་ཅེས་པའི་ཕྱིའི་ཚིག་གི་ངོ་རིས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ངོར་འཆར་ཚུལ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་པས། མཐའ་ཆོད་ཅིང་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་ཅིག་མིན། དེ་བཞིན། གོང་གསལ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ནི། ལས་དང་པོ་བའི་གནས་སྐབས་ལས་བརྒལ་ནས་ཅུང་ཟད་གོ་བ་ལོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་གོ་བ་དབང་བཙན་དུ་བྱས་ནས་བཀོད་པ་ཡིན་པས། ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་འཇོག་ཤེས་ན་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ལ་གོ་བ་གང་འཚམས་ཐོབ་པའི་རྟགས་ཡིན་ཀྱང་། གཤིས་དགའ་འོས་པ་ཞིག་ཡིན་མོད། ད་དུང་མཐའ་ཆོད་ཅིང་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་ཅིག་མིན།

ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚིག་གི་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་དང་། བྱེད་པ་པོ་ཡོད་མེད། བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་མ་བརྟེན། བྱེད་པ་པོ་དམིགས་མ་དམིགས་ཀྱིས་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་

ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་འཇོག་མི་ནུས་ཏེ། འགྲོ། བཞུགས། ལངས། མཐོང་། ཐོས། ཤེས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གོང་གསལ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཏུ་མ་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བ། བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པ། བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་པ། བྱེད་པ་པོ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལས། ཁྱད་པར་དང་པོ་བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་ལ་བལྟོས་མ་བལྟོས་སམ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་མ་བྱུང་གིས་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་འཇོག་མི་ནུས་ཏེ། འགྲོ། བཞུགས། ལངས། བསྐོར་ནས་འཁོར། བཅོས་ནས་ཆོས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཏུ་མ་ཞིག་བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། རང་བཞིན་དང་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེས་ན། ཨ་ལག་ཤ་ངག་དབང་བསྟན་དར་གྱིས། ཡིག་བཤད་མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་ལས། སྒྲུབ་པ་ནི་བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན་པས། འདི་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་འདས་མ་འོངས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་རྒྱུ་ཡོད་ལ། གྲུབ་པ་ནི་རང་གི་ངང་ཤུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མིང་ཡིན་པས་འདི་ལ་དུས་གསུམ་དང་བྱ་བྱེད་སོགས་སྦྱོར་རྒྱུ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་།

སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་གྱིས་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དངོས་པོ་གང་ཞིག་ལ་ལས་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ལས་ཏེ། ཞེས་དང་། དངོས་པོ་གང་ཞིག་ལ་ལས་གང་ཞིག་བྱེད་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མེད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འགྲུབ་པར་སྣང་བ་འདི་ནི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་ལས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས། སྤྱིར་བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་ལ་བལྟོས་མ་བལྟོས་དང་རང་བཞིན་དང་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུང་མ་བྱུང་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྟ་བུར་གསུངས་མོད། དེ་ཉིད་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་ཞེས་རྣམ་པར་ཕྱེད་དགོས།

འོན་ཀྱང་ཁྱད་པར་དང་པོ་བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་ལ་བལྟོས་མ་བལྟོས་དང་རང་བཞིན་དང་གིས་བྱུང་མ་བྱུང་ཞེས་པ་འདི་ནི། སྤྱིར་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་གོ་བ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་དང་ཕན་ནུས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པའང་མཁྱེན་དགོས།

དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་འཇོག་མི་ནུས་ཏེ། འགྲོ། བཞུགས། ལངས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཏུ་མ་ཞིག་གཙོ་བོ་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཞིག་ལས་ཚུར་བྱ་བ་བྱུང་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་པ་ལྟར་ཡང་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་འཇོག་མི་ནུས་ཏེ། འགྲོ། བཞུགས། ལངས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་དུ་མ་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་འབྱུང་དུ་ཐོན་པ་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དོན་གྱི་ཁྱད་པར་བཞི་པ་ལྟར་ཡང་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་འཇོག་མི་ནུས་ཏེ། འགྲོ། བཞུགས། ལངས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་དུ་མ་ཞིག་བྱེད་ལས་དམིགས་སུ་བཀར་བ་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟ་ན་གོང་གསལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་ཏུ་འཇོག་མི་ནུས་ཀྱང་། སྦྱོར་བྱེད་འབྲེལ་དང་བྱེད་མེད་ལ་གོ་བ་མཐིལ་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཡོན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་ནུས་ཆེ་ཞིང་། འགྲོ་བཞུགས་ལངས་སོགས་ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་འགའ་ཞིག་དམིགས་བསལ་ཟུར་ཕུད་ཀྱིས། གོ་བ་དབང་བཙན་དུ་བྱས་ནས་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཞག་ཀྱང་མ་ཚོག་པ་མེད།

གོང་གསལ་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་ཚིག་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཟུར་བཞི་ཡ་བརྒྱད་པོ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་གོ་བའི་སྙིང་པོ་ཕྱོགས་བསྡོམས་སུ་སྤྱངས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་ཅིས་ཀྱང་དོན་སྙིང་ཡོན་པར་བྱས་ནས་ད་གཟོད་མཐའ་ཚོད་ཅིང་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཡིན། འོ་ན་མཐའ་ཚོད་ཅིང་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། གོང་དུ་ངོ་བོའི་སྐབས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་འདིར་གཟིགས་བདེ་ཞིང་ངེས་སླ་བའི་སླད་དུ་བསྡུས་དོན་དུ་དགོད་པར་བྱའོ། །

མཐའ་ཚོད་ཅིང་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དང་པོ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་པ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག

༢༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟོན་པ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག

མཐའ་ཚོད་ཅིང་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་པ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་པ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག

༢༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མེད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་པ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག

མཐའ་ཚོད་ཅིང་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་པ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་སྟོན་པ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག

༢༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་ལ་དངོས་སུ་མ་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་སྟོན་པ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག

མཐའ་ཚོད་ཅིང་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་བཞི་པ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་བྱ་བ་སྟོན་པ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག

༢༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མ་དམིགས་པའི་བྱ་བ་སྟོན་པ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག

མཐའ་ཚོད་ཅིང་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ལྔ་པ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་སྣང་བའི་བྱ་བ་སྟོན་པ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག

༢༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མི་སྣང་བའི་བྱ་བ་སྟོན་པ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག

མཐའ་ཚོད་ཅིང་ཁྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དྲུག་པ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་བློ་ངོ་ལ་འཆར་བར་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག

༢༽ བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་བློ་ངོ་ལ་འཆར་བར་མི་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གོ།

དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་དྲུག་པོ་གང་ལྟར་ཡང་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་དག་ཏུ་འཛོག་ཐུབ། སྤྱིར་གོང་དུ་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞིབ་པར་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དོན་གྱིས་ཁྱད་པར་ཡང་བཤད་ཟིན་པ་ཡིན་པས་དབང་པོ་རྣོན་པོ་རྣམས་ལ་དེ་གས་འཐུས་ཀྱང་། དབང་པོ་འབྲིང་དང་མཐའ་མ་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལོགས་སུ་བཀར་ནས་བཤད་ན་གསལ་པོར་རྟོགས་ཐུབ་པའི་དགེ་མཚན་ཡོད་པས་འདིར་དམིགས་བསལ་གྱིས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ཞེས་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

དགུ་པ། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་ཟླ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་བཤད་པ།

ཀ༽

བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ།	བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག	བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག
དུ་བ་སོགས།	དཀྲིགས་ནས་འཁྲིགས།	མ་དཀྲིགས་འཁྲིགས།
རྡོ་སོགས།	དཀྲུམས་ནས་བྲུམ།	མ་དཀྲུམས་བྲུམ།
ལུགས་ངན་སོགས།	བཀག་ནས་ཁེགས།	མ་བཀག་ཁེགས།
ཆུ་སོགས།	བཀག་ནས་འགགས།	མ་བཀག་འགགས།

འདོད་པ་སོགས།	བཀང་ནས་ཁེངས།	མ་བཀང་ཁེངས།
སྡོད་སོགས།	བཀང་ནས་གང་།	མ་བཀང་གང་།
ལག་སོགས།	བཀན་ནས་ཁེན།	མ་བཀན་ཁེན།
ཁྲལ་སོགས།	བཀལ་ནས་ཁེལ།	མ་བཀལ་ཁེལ།
ཤིང་སོགས།	བཀས་ནས་གས།	མ་བཀས་གས།
དགྲ་སོགས།	བཀུག་ནས་ཁུག	མ་བཀུག་ཁུག
ཤིང་སོགས།	བཀུག་ནས་གུག	མ་བཀུག་གུག
སྐྱག་སོགས།	བཀུམས་ནས་གུམ།	མ་བཀུམས་གུམ།
ལྷན་པ་སོགས།	བཀོག་ནས་གོག	མ་བཀོག་གོག
ལོ་རྒྱུས་སོགས་སུ།	བཀོད་ནས་འཁོད།	མ་བཀོད་འཁོད།
གཡོག་སོགས།	བཀོལ་ནས་ཁོལ།	མ་བཀོལ་ཁོལ།
རྐང་ལག་སོགས།	བཀྱིགས་ནས་འཁྱིག	མ་བཀྱིགས་འཁྱིག
ཐང་རིང་སོགས་སུ།	བཀྱེས་ནས་གྱེས།	མ་བཀྱེས་གྱེས།
གྲོགས་སོགས།	དཀྲུགས་ནས་འཁྲུགས།	མ་དཀྲུགས་འཁྲུགས།
བྱ་སོགས།	དཀྲིགས་ནས་འཁྲིགས།	མ་དཀྲིགས་འཁྲིགས།
རོལ་མོ་སོགས།	དཀྲོལ་ནས་འཁྲོལ།	མ་དཀྲོལ་འཁྲོལ།
ཚོང་ཟླས་སོགས།	བཀྲམ་ནས་གྲམ།	མ་བཀྲམ་གྲམ།
མི་སོགས།	བཀྲོངས་ནས་གྲོངས།	མ་བཀྲོངས་གྲོངས།
མདུད་པ་སོགས།	བཀྲོལ་ནས་གྲོལ།	མ་བཀྲོལ་གྲོལ།
དགོངས་པ་སོགས།	བཀྲོལ་ནས་འཁྲོལ།	མ་བཀྲོལ་འཁྲོལ།
དཀའ་གནད་སོགས།	བཀྲལ་ནས་ཁྲོལ།	མ་བཀྲལ་ཁྲོལ།
ཡི་གེ་སོགས།	བཀླགས་ནས་ལྷོགས།	མ་བཀླགས་ལྷོགས།
རྩྭ་སོགས།	བསྐམས་ནས་སྐམ།	མ་བསྐམས་སྐམ།
དྲི་མ་སོགས།	བསྐུས་ནས་གོས།	མ་བསྐུས་གོས།

བྲན་སོགས།	བསྐུལ་ནས་འཁུལ།	མ་བསྐུལ་འཁུལ།
རྐང་ལག་སོགས།	བསྐུམས་ནས་འཁུམས།	མ་བསྐུམས་འཁུམས།
རྒྱན་ཆ་སོགས།	བསྐོན་ནས་འཁོན།	མ་བསྐོན་འཁོན།
འཁོར་ལོ་སོགས།	བསྐོར་ནས་འཁོར།	མ་བསྐོར་འཁོར།
ཆུ་སོགས།	བསྐོལ་ནས་ཁོལ།	མ་བསྐོལ་ཁོལ།
ཅ་དངོས་སོགས།	བསྐྱལ་ནས་འཁྱོལ།	མ་བསྐྱལ་འཁྱོལ།
ལས་དོན་སོགས།	བསྐྱངས་ནས་འཁྱོངས།	མ་བསྐྱངས་འཁྱོངས།
ཆུ་སོགས།	བསྐྱིལ་ནས་འཁྱིལ།	མ་བསྐྱིལ་འཁྱིལ།
ཁེངས་པ་སོགས།	བསྐྱུངས་ནས་འཁྱུངས།	མ་བསྐྱུངས་འཁྱུངས།
ལས་དོན་སོགས།	བསྐྱུར་ནས་འཁྱུར།	མ་བསྐྱུར་འཁྱུར།
སྙིང་རྗེ་སོགས།	བསྐྱེད་ནས་སྐྱེས།	མ་བསྐྱེད་སྐྱེས།
ལམ་སོགས།	བསྐྱོགས་ནས་འཁྱོག	མ་བསྐྱོགས་འཁྱོག
ཆུ་སོགས།	བསྐྱོམས་ནས་འཁྱོམས།	མ་བསྐྱོམས་འཁྱོམས།

ག་ཀ

ལྷན་པ་སོགས།	གླན་ནས་ལྷན།	མ་གླན་ལྷན།
སེམས་སོགས།	གློད་ནས་ལྷོད།	མ་གློད་ལྷོད།
དྲི་མ་སོགས།	བགོས་ནས་གོས།	མ་བགོས་གོས།
དུས་ཡུན་སོགས།	བགོར་ནས་འགོར།	མ་བགོར་འགོར།
དུས་ཡུན་སོགས།	བགྱངས་ནས་འགྱངས།	མ་བགྱངས་འགྱངས།
ཆུ་རྙོག་སོགས།	བགྲུངས་ནས་གྲུངས།	མ་བགྲུངས་གྲུངས།
ཆུ་རྙོག་སོགས།	བགྲུངས་ནས་དྭངས།	མ་བགྲུངས་དྭངས།
སྐེ་སོགས།	བསྒགས་ནས་འགགས།	མ་བསྒགས་འགགས།
དཀར་ཡོལ་སོགས།	བསྒྲུལ་ནས་འགྲུལ།	མ་བསྒྲུལ་འགྲུལ།
ཟན་སོགས།	བསྒོངས་ནས་གོང་།	མ་བསྒོངས་གོང་།

བཟོད་པ་སོགས།	བསྒོམས་ནས་གོམས།	མ་བསྒོམས་གོམས།
ལུས་སོགས།	བསྒྱིངས་ནས་འགྱིངས།	མ་བསྒྱིངས་འགྱིངས།
སྤྱོད་ལམ་སོགས།	བསྒྱུར་ནས་འགྱུར།	མ་བསྒྱུར་འགྱུར།
ཀ་བ་སོགས།	བསྒྱེལ་ནས་འགྱེལ།	མ་བསྒྱེལ་འགྱེལ།
གཏམ་སོགས།	བསྒྲགས་ནས་གྲགས།	མ་བསྒྲགས་གྲགས།
འཇིགས་པ་སོགས་ལས།	བསྒྲལ་ནས་གྲོལ།	མ་བསྒྲལ་གྲོལ།
དགྲ་བོ་སོགས།	བསྒྲལ་ནས་གྲོལ།	མ་བསྒྲལ་གྲོལ།
རྟེན་འབྲེལ་སོགས།	བསྒྲིགས་ནས་འགྲིགས།	མ་བསྒྲིགས་འགྲིགས།
ཡོན་ཏན་སོགས།	བསྒྲིབས་ནས་འགྲིབ།	མ་བསྒྲིབས་འགྲིབ།
སྐུད་པ་སོགས།	བསྒྲིམས་ནས་གྲིམས།	མ་བསྒྲིམས་གྲིམས།
ཐབ་རྡོ་སོགས།	བསྒྲིལ་ནས་འགྲིལ།	མ་བསྒྲིལ་འགྲིལ།
ལས་དོན་སོགས།	བསྒྲུབས་ནས་གྲུབ།	མ་བསྒྲུབས་གྲུབ།
རྡོ་རིང་སོགས།	བསྒྲེངས་ནས་འགྲེངས།	མ་བསྒྲེངས་འགྲེངས།
ཆོས་མཚུངས་སོགས།	བསྒྲེས་ནས་འགྲེས།	མ་བསྒྲེས་འགྲེས།

ཅ་༽

གནད་དོན་སོགས།	གཅོལ་ནས་འཆོལ།	མ་གཅོལ་འཆོལ།
དཀར་ཡོལ་སོགས།	བཅགས་ནས་ཆག	མ་བཅགས་ཆག
རྐྱག་གྲ་སོགས།	བཅགས་ནས་འཇགས།	མ་བཅགས་འཇགས།
ཐག་པ་སོགས།	བཅད་ནས་ཆད།	མ་བཅད་ཆད།
ཤིང་སོགས།	བཅད་ནས་ཆོད།	མ་བཅད་ཆོད།
སེམས་སོགས།	བཅིངས་ནས་ཆིངས།	མ་བཅིངས་ཆིངས།
ནད་སོགས།	བཅིལ་ནས་འཛིལ།	མ་བཅིལ་འཛིལ།
ལས་སོགས་ལ།	བཅུག་ནས་འཇུག	མ་བཅུག་འཇུག
ཕྲུ་གུ་སོགས།	བཅུན་ནས་ཆུན།	མ་བཅུན་ཆུན།

ཀོ་བ་སོགས།	བཅུམ་ནས་ཆུམ།	མ་བཅུམ་ཆུམ།
ཀྲང་ཚིགས་སོགས།	བཅུས་ནས་འཆུས།	མ་བཅུས་འཆུས།
བུམ་པ་སོགས།	བཅོམ་ནས་ཞོམ།	མ་བཅོམ་ཞོམ།
དགྲ་བོ་སོགས།	བཅོམ་ནས་ཆོམ།	མ་བཅོམ་ཆོམ།
ནོར་འབྲུལ་སོགས།	བཅོས་ནས་ཆོས།	མ་བཅོས་ཆོས།

ཉ༽

ཅ་དངོས་སོགས།	བསྙབས་ནས་སྙོབ།	མ་བསྙབས་སྙོབ།
ས་གཞི་སོགས།	བསྙམས་ནས་མཉམ།	མ་བསྙམས་མཉམ།
སྦྲུ་གུ་སོགས།	བསྙལ་ནས་ཉལ།	མ་བསྙལ་ཉལ།
རི་སོགས།	བསྙིལ་ནས་ཉིལ།	མ་བསྙིལ་ཉིལ།
གྲངས་ཀ་སོགས།	བསྙུངས་ནས་ཉུང་།	མ་བསྙུངས་ཉུང་།
ཆུ་སོགས།	བསྙོགས་ནས་ཉོག	མ་བསྙོགས་ཉོག

ཏ༽

དུ་བ་སོགས།	གཏིབས་ནས་འཐིབས།	མ་གཏིབས་འཐིབས།
ཁང་རྙིང་སོགས།	བརྟིབས་ནས་བརྡིབས།	མ་བརྟིབས་བརྡིབས།
མགོ་སོགས།	གཏུགས་ནས་ཐུག	མ་གཏུགས་ཐུག
ཤ་སོགས།	གཏུབས་ནས་དུབས།	མ་གཏུབས་དུབས།
མེ་ཏོག་སོགས།	གཏོར་ནས་འཐོར།	མ་གཏོར་འཐོར།
ལོངས་སྤྱོད་སོགས།	བཏང་ནས་ཐོངས།	མ་བཏང་ཐོངས།
མར་ཁུ་སོགས།	བཏིགས་ནས་འཐིག	མ་བཏིགས་འཐིག
ལུས་སོགས།	བཏུད་ནས་དུད།	མ་བཏུད་དུད།
སྣམ་སོགས།	བཏུམས་ནས་ཐུམ།	མ་བཏུམས་ཐུམ།
དགྲ་བོ་སོགས།	བཏུལ་ནས་ཐུལ།	མ་བཏུལ་ཐུལ།
སེམས་སོགས།	བཏུལ་ནས་དུལ།	མ་བཏུལ་དུལ།

ཁྲུར་སོགས།	བཏེགས་ནས་ཐེག	མ་བཏེགས་ཐེག
སྲོལ་བཟང་སོགས།	བཏོད་ནས་ཐོད།	མ་བཏོད་ཐོད།
མི་ངན་སོགས།	བཏོན་ནས་ཐོན།	མ་བཏོན་ཐོན།
རྣག་སོགས།	བརྟོལ་ནས་བརྡོལ།	མ་བརྟོལ་བརྡོལ།
གྲུ་སོགས།	བསྟིམས་ནས་ཐིམ།	མ་བསྟིམས་ཐིམ།
ཐག་པ་སོགས།	བསྟུངས་ནས་ཐུང་།	མ་བསྟུངས་ཐུང་།
འབྲེལ་ལམ་སོགས།	བསྟུད་ནས་མཐུད།	མ་བསྟུད་མཐུད།
གྲོགས་པོ་སོགས།	བསྟུན་ནས་མཐུན།	མ་བསྟུན་མཐུན།
དུ་བ་སོགས།	བསྟུལ་ནས་འཐུལ།	མ་བསྟུལ་འཐུལ།

ད་ཀྱི

མི་ཆེན་སོགས་གདན།	དྲངས་ནས་འདྲོངས།	མ་དྲངས་འདྲོངས།
ངེས་ཤེས་སོགས།	དྲངས་ནས་འདྲོངས།	མ་དྲངས་འདྲོངས།
མགོ་སོགས།	བརྡབས་ནས་བརྡབས།	མ་བརྡབས་བརྡབས།
ཐག་པ་སོགས།	བསྡམས་ནས་དམ།	མ་བསྡམས་དམ།
མི་སོགས།	བསྡུས་ནས་འདུས།	མ་བསྡུས་འདུས།
འཁོན་སོགས།	བསྡུམས་ནས་འདུམས།	མ་བསྡུམས་འདུམས།

ན་ཀྱི

མགོ་སོགས།	མནན་ནས་ནོན།	མ་མནན་ནོན།
ཁ་སྐོང་སོགས།	བསྣན་ནས་ནོན།	མ་བསྣན་ནོན།
འཁྱིག་སོགས།	བསྣར་ནས་ནར།	མ་བསྣར་ནར།
ལུས་སོགས།	བསྣུད་ནས་ནུད།	མ་བསྣུད་ནུད།
སྐྱིད་ངན་སོགས།	བསྣུབས་ནས་ནུབ།	མ་བསྣུབས་ནུབ།
ནུ་མ་སོགས།	བསྣུན་ནས་ནུས།	མ་བསྣུན་ནུས།
མཚོན་སོགས།	བསྣུན་ནས་ནུན།	མ་བསྣུན་ནུན།

སྣག་ཚ་སོགས།	བསྣུར་ནས་ལྷུར།	མ་བསྣུར་ལྷུར།
ཀོ་གྲོང་སོགས།	བསྙེམས་ནས་ཉེམ།	མ་བསྙེམས་ཉེམ།
ཡིག་ཆ་སོགས།	བསྙོར་ནས་ཉོར།	མ་བསྙོར་ཉོར།
རི་མོ་སོགས།	བརྙོགས་ནས་ཉོགས།	མ་བརྙོགས་ཉོགས།
གོང་འོག་སོགས།	བསྙོགས་ནས་ཉོགས།	མ་བསྙོགས་ཉོགས།

པ་)

གོས་སོགས།	དབྱུངས་ནས་འབྱུངས།	མ་དབྱུངས་འབྱུངས།
གོ་ས་སོགས།	སྤགས་ནས་འཕགས།	མ་སྤགས་འཕགས།
རྒྱ་ནོར་སོགས།	སྤངས་ནས་ཕོངས།	མ་སྤངས་ཕོངས།
གོ་ས་སོགས།	སྤར་ནས་འཕར།	མ་སྤར་འཕར།
འབྲུ་སོགས།	སྤུངས་ནས་ཕུང་།	མ་སྤུངས་ཕུང་།
བྱ་སོགས།	སྤུར་ནས་འཕུར།	མ་སྤུར་འཕུར།
སྤྱོད་བཟང་སོགས།	སྤེལ་ནས་འཕེལ།	མ་སྤེལ་འཕེལ།
རྣམ་ཤེས་སོགས།	སྤོས་ནས་འཕོས།	མ་སྤོས་འཕོས།
གྱུ་སོགས།	སྤྱིངས་ནས་ཕྱིང་།	མ་སྤྱིངས་ཕྱིང་།
མ་བུ་སོགས་ཁ།	སྤྲད་ནས་ཕྲད།	མ་སྤྲད་ཕྲད།
འོད་ཟེར་སོགས།	སྤྲོས་ནས་འཕྲོས།	མ་སྤྲོས་འཕྲོས།
མགོ་སོགས།	སྤྲུལ་ནས་འཁྲུལ།	མ་སྤྲུལ་འཁྲུལ།
སྒྱུ་མ་སོགས།	སྤྲུལ་ནས་འཕྲུལ།	མ་སྤྲུལ་འཕྲུལ།

ཕ་)

ཚར་སོགས།	ཕབ་ནས་བབས།	མ་ཕབ་བབས།
རིགས་པས་གཏན་ལ།	ཕབ་ནས་ཕེབས།	མ་ཕབ་ཕེབས།
ཨི་ཁྲུང་སོགས།	ཕུག་ནས་ཕིགས།	མ་ཕུག་ཕིགས།

གོས་སོགས།	ཕུད་ནས་བུད།	མ་ཕུད་བུད།
ཛ་སོགས།	ཕོས་ནས་བོས།	མ་ཕོས་བོས།
གྲོགས་སོགས།	ཕྲལ་ནས་བྲལ།	མ་ཕྲལ་བྲལ།
ཟས་སོགས།	ཕྲི་ནས་བྲི།	མ་ཕྲི་བྲི།
སློབ་གྲྭ་སོགས་ལས།	ཕྱུང་ནས་བྱུང་།	མ་ཕྱུང་བྱུང་།
སྒོ་སོགས།	ཕྱེ་ནས་བྱེ།	མ་ཕྱེ་བྱེ།
དཀའ་གནད་སོགས།	ཕྱེ་ནས་ཕྱེད།	མ་ཕྱེ་ཕྱེད།

བ་༽

གདམས་ངག་སོགས།	འབོགས་ནས་ཕོགས།	མ་འབོགས་ཕོགས།
ཚོང་སོགས།	བྲིམས་ནས་བྲིན།	མ་བྲིམས་བྲིན།
གོས་སོགས།	སྦྲངས་ནས་བངས།	མ་སྦྲངས་བངས།
མེ་སོགས།	སྦྲར་ནས་འབར།	མ་སྦྲར་འབར།
མི་གཙང་བ་སོགས།	སྦྲགས་ནས་འབགས།	མ་སྦྲགས་འབགས།
སྣོད་ཀྱི་ཁ་སོགས།	སྦྲུབས་ནས་བུབ།	མ་སྦྲུབས་བུབ།
ཤེས་རིག་སོགས།	སྦྱངས་ནས་བྱང་།	མ་སྦྱངས་བྱང་།
བློ་སོགས།	སྦྱངས་ནས་འབྱོངས།	མ་སྦྱངས་འབྱོངས།
ཤོག་བུ་སོགས།	སྦྱར་ནས་འབྱར།	མ་སྦྱར་འབྱར།
གྲོགས་སོགས།	སྦྲེལ་ནས་འབྲེལ།	མ་སྦྲེལ་འབྲེལ།
ཤོག་བུ་སོགས།	དབྲལ་ནས་རལ།	མ་དབྲལ་རལ།

མ་༽

ཟས་ཀྱི་རོ་སོགས།	མྱངས་ནས་མྱོང་།	མ་མྱངས་མྱོང་།
ཟས་སྐོམ་སོགས།	སྨྱུངས་ནས་ཉུང་།	མ་སྨྱུངས་ཉུང་།

ཙ་༽

སྤྲོལ་བཟང་སོགས།	བཙུགས་ནས་ཚུགས།	མ་བཙུགས་ཚུགས།
ཁྲི་སོགས།	བཙུགས་ནས་ཟུག	མ་བཙུགས་ཟུག
སློབ་གྲྭ་སོགས་སུ།	བཙུད་ནས་ཚུད།	མ་བཙུད་ཚུད།
མིག་སོགས།	བཙུམས་ནས་ཟུམ།	མ་བཙུམས་ཟུམ།
ཤ་སོགས།	བཙོས་ནས་ཚོས།	མ་བཙོས་ཚོས།
ཙ་དངོས་སོགས།	བཙོངས་ནས་ཚོངས།	མ་བཙོངས་ཚོངས།

ཚ་ཀྱི

གཡར་སྐྱིན་སོགས།	འཚབས་ནས་འཚོབས།	མ་འཚབས་འཚོབས།
ཚོགས་འདུ་སོགས།	འཚོགས་ནས་ཚོགས།	མ་འཚོགས་ཚོགས།

ཞ་ཀྱི

མར་སོགས།	བཞུས་ནས་ཞུས།	མ་བཞུས་ཞུས།

ཟ་ཀྱི

སློ་འཛིན་སོགས།	བཟུང་ནས་ཟིན།	མ་བཟུང་ཟིན།
ལས་དོན་སོགས་ལས།	བཟུར་ནས་ཟུར།	མ་བཟུར་ཟུར།
རྐྱེན་ངན་སོགས།	བཟློག་ནས་ལྡོག	མ་བཟློག་ལྡོག

ཡ་ཀྱི

ལས་འགན་སོགས།	གཡོལ་ནས་ཡོལ།	མ་གཡོལ་ཡོལ།

ར་ཀྱི

ཤིང་ཏོག་སོགས།	དབྲུལ་ནས་རུལ།	མ་དབྲུལ་རུལ།

ལ་ཀྱི

རྒྱལ་ཁ་སོགས།	བླངས་ནས་ལོན།	མ་བླངས་ལོན།
རྟིག་པ་སོགས།	བསླུགས་ནས་ལུག	མ་བསླུགས་ལུག

ཀ་༽

རྫོག་པ་སོགས།	བཤིགས་ནས་ཞིག	མ་བཤིགས་ཞིག

ས་༽

བསོད་ནམས་སོགས།	བསགས་ནས་སོག	མ་བསགས་སོག
དྲི་མ་སོགས།	བསངས་ནས་སངས།	མ་བསངས་སངས།
མི་སོགས།	བསད་ནས་ཤི	མ་བསད་ཤི
ཡི་གེ་སོགས།	བསྒྲུབས་ནས་གྲུབ།	མ་བསྒྲུབས་གྲུབ།
མེ་ཏོག་གི་ཁ་སོགས།	བསྒྲུམས་ནས་གྲུམ།	མ་བསྒྲུམས་གྲུམ།
ནད་སོགས།	གསོས་ནས་སོས།	མ་གསོས་སོས།
ངལ་སོགས།	བསོས་ནས་སོས།	མ་བསོས་སོས།
གསེར་དངུལ་སོགས།	བསོགས་ནས་སོགས།	མ་བསོགས་སོགས།
སྣལ་ཚིགས་སོགས།	བསྲངས་ནས་སྲོང་།	མ་བསྲངས་སྲོང་།
རྟ་སོགས།	བསྲེགས་ནས་ཚིག	མ་བསྲེགས་ཚིག
ཆུ་དང་འོ་མ་སོགས།	བསྲེས་ནས་འདྲེས།	མ་བསྲེས་འདྲེས།
ཀ་བ་སོགས།	བསླངས་ནས་ལངས།	མ་བསླངས་ལངས།
ཤེས་ཡོན་སོགས།	བསླབས་ནས་ལོབས།	མ་བསླབས་ལོབས།
ཀུན་སྤྱོད་སོགས།	བསླད་ནས་ལད།	མ་བསླད་ལད།
ཁང་སྡིང་སོགས།	བསློགས་ནས་ལོག	མ་བསློགས་ལོག
རང་གནས་སོགས་སུ་ཕྱིར།	བསློགས་ནས་ལོག	མ་བསློགས་ལོག
དངུལ་ལྷག་སོགས།	བསློགས་ནས་ལོག	མ་བསློགས་ལོག
གོས་སོགས་ཕྱི་ནང་།	བསློགས་ནས་ལོག	མ་བསློགས་ལོག

སྦྱོར་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཚོད་ཀྱི་ཟླ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་། བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཚོད་ཀྱི་ཟླ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་བརྟེན། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཚོད་ཀྱི་ཟླ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡོད་དགོས་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད།

འོན་ཀྱང་སྔོན་དང་ད་ལྟའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཡིན་ཡང་དེའི་ བློ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་འབྲི་བརྗོད་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་ཅི་རིགས་དང་། ཡོད་ཀྱང་དཔེ་ཚ་སོགས་སུ་འཁོད་མིན་ཅི་རིགས། དཔེ་ཚ་སོགས་སུ་འཁོད་ཀྱང་དག་ཡིག་དང་ཚིག་མཛོད་རྣམས་སུ་འཁོད་མིན་ཅི་རིགས་སུ་གནས་ཡོད།

དཔེར་ན། ཤིང་ཏོག་དབྲུལ་ནས་ཧྲུལ་བ་དང་། མ་དབྲུལ་བར་ཧྲུལ་བ་བཅས་ཤིང་ཏོག་སོགས་ཧྲུལ་བ་ལའང་རིགས་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཤེས་བྱ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་དག་ཡིག་དང་ཚིག་མཛོད་དག་ཏུ་ཧྲུལ་ཞེས་པའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ལས་དབྲུལ་ཞེས་པའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་འཁོད་མེད། དེ་ཡང་ལ་ཕུག་ཧྲུལ་དུ་བཅུག་པའམ་ཧྲུལ་བར་བྱས་ནས་སྐྱུར་ཚལ་བཟོ་བ་ནི་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་དུ་གྲགས་ཆེ་ཞིང་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་བརྡ་སྤྲོད་དགོས་ན། ལ་ཕུག་དབྲུལ་ནས་སྐྱུར་ཚལ་བཟོས་འདུག་ཅེས་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་བློ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་སྐད་ཐོག་ཏུ་ཡོད་ལ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་མེད་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན། དེ་ལྟར་ཧྲུལ་ཞེས་པའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་དེས་མཚོན། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གང་ཞིག་སྐད་དང་ཡི་གེ་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ཡོད་ལ་རང་གི་བློ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ནི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀའམ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འཁོད་མེད་པ་གཞན་ཡང་དུ་མ་སྣང་སྟེ། མཚན་གཞི་འགའ་ཞིག་བཀོད་ན། གྲོགས་སོགས་དང་འཆམས། སྙིང་སྟོབས་སོགས་ཞུམ། དུ་བ་སོགས་འཕྱུལ། ལྟོ་བ་སོགས་ལྡིར། ཞེས་པའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་སྟེ། འཆམས། ཞུམ། འཕྱུལ། ལྡིར། ཞེས་པ་རྣམས་ལ་རང་གི་བློ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཅིག་ཡོད་ངེས་ཀྱང་། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དེ་དག་བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་ཐོག་རྙེད་དཀའ། དེར་བརྟེན་ཁ་སྐོང་གི་ཚུལ་དུ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་ན། གྲོགས་པོ་གཉིས་བཅམས་ནས་འཆམས། མ་བཅམས་འཆམས། སྙིང་སྟོབས་བཞུམས་ནས་ཞུམ། མ་བཞུམས་ཞུམ། དུ་བ་བསྤྱུལ་ནས་འཕྱུལ། མ་བསྤྱུལ་འཕྱུལ། ལྟོ་བ་བལྡིར་ནས་ལྡིར། མ་བལྡིར་ལྡིར། ཞེས་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་ཆོག །བཅམ་བྱ། གཅམ་བྱེད། བཅམས་ཟིན། ཆོམས་ཤིག །བཞུམ་བྱ། གཞུམ་བྱེད། བཞུམས་ཟིན། ཞུམས་ཤིག །བསྤྱུལ་བྱ། སྤྱུལ་བྱེད། བསྤྱུལ་ཟིན། སྤྱུལ་ཅིག །བལྡིར་བྱ། ལྡིར་བྱེད། བལྡིར་ཟིན། ལྡིར་ཅིག །ཅེས་བྱ་བྱེད་འདས་སྐུལ་དེ་དག་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕལ་ཆེར་མེད་ངེས་ཀྱང་། སྐད་ཐོག་ཏུ་མེད་པར་མ་ངེས་ཤིང་། ཕལ་ཆེར་ཡོད་ཤས་ཆེ་བ་ལྟ་བུར་སྣང་། མདོར་ན། དེ་དག་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གང་ཞིག་རང་གི་བློ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཅིག་ཡོད་དགོས་པར་ངེས་ནི་ངེས་ལ། ཡིག་ཐོག་ཏུ་ནི་མི་གསལ་བའི་མཚན་གཞི་དག་ཡིན། དེས་རིགས་བསྒྲེས་ནས་མང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

སྦྱོར་སྐད་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱ་ཚིག་ཡིན་ན་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འཁོད་པའི་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། ཡིག་ཐོག་ཏུ་འཁོད་པའི་བྱ་ཚིག་ཡིན་ནའང་དག་ཡིག་དང་ཚིག་མཛོད་དག་ཏུ་འཁོད་པའི་ངེས་པ་མེད། དཔེར་ན། རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཕེབས། སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་ཕེབས། ཞེས་པའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཕེབས་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་དབུ་མའི་གཞུང་འགྲེལ་དང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་དག་ཏུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཀྱང་། དག་ཡིག་དང་ཚིག་མཛོད་དུ་འཁོད་མེད་པ་ལྟ་བུའོ།།

ད་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་ཟླ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཅེས་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་མེད་པའི་མཚན་གཞི་འགའ་ཞིག་བཀོད་ན། ལས་དོན་སོགས་ལས། བཟུར་ནས་ཟུར། མ་བཟུར་ཟུར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཟུར་བྱ། འཛུར་བྱེད། བཟུར་ཟིན། ཟུར་ཅིག །ཅེས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ཟླ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་སྟེ། ཟུར། ཞེས་པ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཏུ་སྐད་ཐོག་ལ་བེད་སྤྱོད་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་མངོན་གསལ་ཡིན་ཡང་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཟུར་ཞེས་པ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིན་པར་དག་ཡིག་དང་ཚིག་མཛོད་དག་ཏུ་འཁོད་མེད། དོན་དངོས་ཐོག་གཟུར་བྱ་འཛུར་བྱེད་བཟུར་ཟིན་ཟུར་ཅིག་ཅེས་པ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཡིན་པས་དེའི་ཟླ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡོད་དགོས། དཔེར་ན། མཁན་ཟུར། སློབ་ཟུར། སྤྱི་ཟུར། བཀའ་ཟུར། དམག་ཟུར། ཞེས་པའི་མིང་རྣམས་ཀྱི་ཟུར་ཞེས་པ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་བཟུར་གྱི་ཟླ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཟུར་ཡིན་པ་སྨོས་མེད་དུ་གསལ། གཞན་ཡང་། སྲིད་འཛིན་ཟུར་པ། སྲིད་བློན་ཟུར་པ། དམག་སྤྱི་ཟུར་པ། ཞེས་བོད་སྐད་ཐོག་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཟུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་གོང་གསལ་ལྟར་ཡིན། མཁན་ཟུར་ཞེས་པ་མཁན་པོའི་ཕྱག་ལས་ཀྱི་ལོ་ཚད་སོགས་ཚང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟུར་བ་ཞིག་དང་། ལོ་ཚད་མ་ཚང་ཡང་གནད་དོན་ལེགས་ཉེས་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཆེད་དུ་བཟུར་བ་སྟེ། ཟུར་དུ་བཙུག་པའམ་ཟུར་བར་བྱས་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཟུར་དུ་བཙུག་པའམ་ཟུར་བར་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱག་ལས་ནས་བཟུར་འདུག་ཅེས་རྗོད། དེ་ལྟར་མིན་པར་ལོ་ཚད་ཚང་བ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡིན་ན། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱག་ལས་ནས་ཟུར་ནས་ད་ལྟ་མཁན་ཟུར་ཆགས་འདུག་ཅེས་རྗོད། དེས་རིགས་བསྒྲེས་ནས། སྲིད་འཛིན་མཆོག་གོ་གནས་ལས་བཟུར་འདུག་ཅེས་པ་དང་། སྲིད་འཛིན་མཆོག་གོ་གནས་ལས་ཟུར་འདུག་ཅེས་པ་གཉིས་ལ་གནམ་སའི་ཁྱད་ཡོད།

དེ་ལྟར་ཟུར་ཞེས་པའི་ཚིག་འདིས་མཚོན་སྦྱོར་དག་ཡིག་དང་ཚིག་མཛོད་སོགས་སུ་གསལ་པོར་ཡོད་ཀྱང་བྱ་ཚིག་གི་ངོ་བོར་འགྲེལ་བཤད་མ་འཁོད་པ་འདི་འདྲའི་རིགས་གཞན་ཡང་མང་དུ་སྣང་སྟེ། མང་།

ཉུང་། རིང་། ཐུང་། ཆེ། ཆུང་། སྲབ། འཐུག །འཇམ། རྩུབ། དམ། ལྷོད། སྲ། སླི། མཉེན། གྱོང་། ཚ། གྲང་། ཁྲ། སྦོམ། མཐོ། དམའ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དོན་དངོས་སུ་ལེགས་པར་བསམས་ན་དེ་དག་ཀུན་ལ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ཚང་བས་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཁ་སྐོང་ཡིན། དེ་ཡང་། བསྙུངས་ནས་ཉུང་། མ་བསྙུངས་ཉུང་། བསྡུངས་ནས་ཐུང་། མ་བསྡུངས་ཐུང་། བསྡམས་ནས་དམ། མ་བསྡམས་དམ། གློད་ནས་ལྷོད། མ་གློད་ལྷོད། བསྲབས་ནས་སྲབ། མ་བསྲབས་སྲབ། ཅེས་འབྲི་བརྗོད་བྱུར་ཡོད་པ་ལྟར། ཉུང་། ཐུང་། དམ། ལྷོད། སྲབ། ཅེས་པའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་བོ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དག་ཡིག་དང་ཚིག་མཛོད་དུ་འཁོད་ཡོད་ཀྱང་། གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཟླ་བོའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་འཁོད་མེད།

ཉུང་དུ་གཏོང་བའམ། ཉུང་བར་བྱེད་པ་ལ་བསྙུངས་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་ཡོད་ན། མང་དུ་གཏོང་བ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མེད། ཐུང་དུ་གཏོང་བའམ། ཐུང་བར་བྱེད་པ་ལ་བསྡུངས་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་ཡོད་ན། རིང་དུ་གཏོང་བའམ། རིང་བར་བྱེད་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་མེད། དེ་བཞིན་དུ། ཆེ་རུ་གཏོང་བའམ་ཆེ་བར་བྱེད་པ། ཆུང་དུ་གཏོང་བའམ་ཆུང་དུར་བྱེད་པ། འཇམ་དུ་གཏོང་བའམ་འཇམ་པར་བྱེད་པ། རྩུབ་ཏུ་གཏོང་བའམ་རྩུབ་པར་བྱེད་པ། གྱོང་དུ་གཏོང་བའམ་གྱོང་བར་བྱེད་པ་སོགས་ལ་བྱ་བ་དེ་སྟོན་པའི་བྱ་ཚིག་ཅིའི་ཕྱིར་མེད། དེས་ན། ཉུང་བར་བྱེད་པ་ལ་བསྙུངས་བསྙུང་སྙུང་སྙུངས་ཞེས་བྱ་ཚིག་སྤྱོད་པ་བཞིན། མང་དུ་གཏོང་བའམ་མང་བར་བྱེད་པ་ལའང་འདི་ལྟའི་ཚིག་རིང་པོ་སྨོས་མི་དགོས་པར་བྱ་ཚིག་གཅིག་གིས་སྨོས་ན། སྨང་བྱ། སྨོང་བྱེད། སྨངས་ཟིན། སྨོངས་ཤིག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ཚོག

ད་དུང་གོ་སླ་བའི་ཆེད་དུ། བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་དཔེར་བརྗོད། མི་གྲངས་མང་དྲགས་པའི་སྐྱོན་འདུག་པས་བསྙུང་དགོས། འགྲོ་སོང་གི་གྲངས་འབོར་སྙུང་བ། ཞེས་པ་ལྡོག་ཕྱོགས་ནས་བརྗོད་ན། མི་གྲངས་ཉུང་དྲགས་པའི་སྐྱོན་འདུག་པས་སྨང་དགོས། འགྲོ་སོང་གི་གྲངས་འབོར་སྨང་བ། ཞེས་འབྲི་བརྗོད་གཉིས་ཀ་བྱེད་ཚོག །བསྙུང་དགོས་ཞེས་པ་ཉུང་དུ་གཏང་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ལྟར། སྨང་དགོས་ཞེས་པ་མང་དུ་གཏང་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ལོས་ཡིན། གཞན་ལའང་རིགས་བསྒྲེས་ན་ཤེས་སླ་བ་ནི་ག་ཤམ་གསལ་ལྟར་ཏེ།

མང་བར་བྱེད་པའམ་མང་དུ་གཏོང་བ་ལ། སྨང་བྱ། སྨོང་བྱེད། སྨངས་ཟིན། སྨོངས་ཤིག

༼ཉུང་བར་བྱེད་པའམ་ཉུང་དུ་གཏོང་བ་ལ། བསྙུང་བྱ། སྙུང་བྱེད། བསྙུངས་ཟིན། སྙུངས་ཤིག༽

རིང་བར་བྱེད་པའམ་རིང་དུ་གཏོང་བ་ལ། དབྲིང་བྱ། དབྲིང་བྱེད། དབྲིངས་ཟིན། དབྲིངས་ཤིག

༼ཐུང་བར་བྱེད་པའམ་ཐུང་དུ་གཏོང་བ་ལ། བསྡུང་བྱ། སྡུང་བྱེད། བསྡུངས་ཟིན། སྡུངས་ཤིག༽

ཚེ་བར་བྱེད་པའམ་ཚེ་རུ་གཏོང་བ་ལ། བཙེན་བྱ། གཙེན་བྱེད། བཙེན་ཟིན། ཚེན་ཅིག
ཚུང་བར་བྱེད་པའམ་ཚུང་དུ་གཏོང་བ་ལ། བཙུང་བྱ། གཙུང་བྱེད། བཙུངས་ཟིན། ཚུངས་ཤིག

(སྲབ་པར་བྱེད་པའམ་སྲབ་ཏུ་གཏོང་བ་ལ། བསྲབ་བྱ། སྲབ་བྱེད། བསྲབས་ཟིན། སྲོབས་ཤིག)
འཐུག་པར་བྱེད་པའམ་འཐུག་ཏུ་གཏོང་བ་ལ། བསྟུག་བྱ། སྟུག་བྱེད། བསྟུགས་ཟིན། སྟུགས་ཤིག

འཇམ་པར་བྱེད་པའམ་འཇམ་དུ་གཏོང་བ་ལ། གཅམ་བྱ། གཅོམ་བྱེད། གཅམས་ཟིན། ཇོམས་ཤིག
རྒུབ་པར་བྱེད་པའམ་རྒུབ་ཏུ་གཏོང་བ་ལ། བརྒུབ་བྱ། རྒུབ་བྱེད། བརྒུབས་ཟིན། རྒུབས་ཤིག

(དམ་པར་བྱེད་པའམ་དམ་དུ་གཏོང་བ་ལ། བསྡམ་བྱ། སྡོམ་བྱེད། བསྡམས་ཟིན། སྡོམས་ཤིག)
(ལྷོད་པར་བྱེད་པའམ་ལྷོད་དུ་གཏོང་བ་ལ། གློད་བྱ། གློད་བྱེད། གློད་ཟིན། གློད་ཅིག)

སྲ་བར་བྱེད་པའམ་སྲ་རུ་གཏོང་བ་ལ། བསྲ་བྱ། སྲ་བྱེད། བསྲས་ཟིན། སྲོས་ཤིག
སྙི་བར་བྱེད་པའམ་སྙི་རུ་གཏོང་བ་ལ། བསྙི་བྱ། སྙི་བྱེད། བསྙིས་ཟིན། སྙིས་ཤིག

མཉེན་པར་བྱེད་པའམ་མཉེན་དུ་གཏོང་བ་ལ། བརྙེན་བྱ། རྙེན་བྱེད། བརྙེན་ཟིན། རྙེན་ཅིག
གྱོང་བར་བྱེད་པའམ་གྱོང་དུ་གཏོང་བ་ལ། བརྐྱོང་བྱ། རྐྱོང་བྱེད། བརྐྱོངས་ཟིན། རྐྱོངས་ཤིག

ཚ་བར་བྱེད་པའམ་ཚ་རུ་གཏོང་བ་ལ། བཙ་བྱ། ཙ་བྱེད། བཙས་ཟིན། ཙོས་ཤིག
གྲང་བར་བྱེད་པའམ་གྲང་དུ་གཏོང་བ་ལ། བསྒྲང་བྱ། སྒྲོང་བྱེད། བསྒྲངས་ཟིན། སྒྲོངས་ཤིག

(སྦོམ་པར་བྱེད་པའམ་སྦོམ་དུ་གཏོང་བ་ལ། སྦམ་བྱ། སྦོམ་བྱེད། སྦམས་ཟིན། སྦོམས་ཤིག)
ཕྲ་བར་བྱེད་པའམ་ཕྲ་རུ་གཏོང་བ་ལ། སྤྲ་བྱ། སྤྲོ་བྱེད། སྤྲས་ཟིན། སྤྲོས་ཤིག

མཐོ་བར་བྱེད་པའམ་མཐོ་རུ་གཏོང་བ་ལ། བསྟོ་བྱ། སྟོ་བྱེད། བསྟོས་ཟིན། སྟོས་ཤིག
ཡང་ན། བསྟོད་བྱ། བསྟོད་བྱེད། བསྟོད་ཟིན། བསྟོད་ཅིག
དམའ་བར་བྱེད་པའམ་དམའ་རུ་གཏོང་བ་ལ། སྨ་བྱ། སྨོ་བྱེད། སྨས་ཟིན། སྨོས་ཤིག
ཡང་ན། སྨད་བྱ། སྨོད་བྱེད། སྨད་ཟིན། སྨོད་ཅིག

གོང་གསལ་གྱུག་རྟགས་ནང་ཡོད་པ་རྣམས་སྔར་ནས་དག་ཡིག་དང་ཚིག་མཛོད་དུ་འཁོད་ཟིན་པ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། གཞན་རྣམས་དེ་ལ་རིགས་བསྒྲེས་ནས་སྐབས་འདིར་བྱེད་འབྲེལ་དང་བྱེད་མེད་ལས་

ཚིག་ལ་གོ་བ་གཉིང་ཚུགས་པ་ཞིག་ཡོན་པའི་སླད་དུ། ཁོ་བོས་གསར་དུ་དཔྱད་གཞིའི་སྒོ་མོ་འབྱེད་ཅིང་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་ས་བོན་དུ་སྤྲུངས་པ་ཙམ་ཡིན།

དེ་ལྟ་ན། བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཕན་ཚུན་ཟླ་བོ་ལྟོ་སྦྱར་ནས་ཁ་སྐོང་གི་ཚུལ་དུ་ཞུས་ན།
མི་གྲངས་སྣོང་ནས་མང་། མ་སྣོང་མང་། མི་གྲངས་བསྟུངས་ནས་ཉུང་། མ་བསྟུངས་ཉུང་།
ཐག་པ་དབྲིངས་ནས་རིང་། མ་དབྲིངས་རིང་། ཐག་པ་བསྡུངས་ནས་ཐུང་། མ་བསྡུངས་ཐུང་།
སྟོབས་ཤུགས་བཅེན་ནས་ཆེ། མ་བཅེན་ཆེ། སྟོབས་ཤུགས་བཅུངས་ནས་ཆུང་། མ་བཅུངས་ཆུང་།
སྤང་ལེབ་བསྲབས་ནས་སྲབ། མ་བསྲབས་སྲབ། སྤང་ལེབ་བསྡུགས་ནས་འཐུག །མ་བསྡུགས་འཐུག
གཤིས་རྒྱུད་གཅམས་ནས་འཇམ། མ་གཅམས་འཇམ། གཤིས་རྒྱུད་བརྩུབས་ནས་རྩུབ། མ་བརྩུབས་རྩུབ།
ཐག་པ་བསྣམས་ནས་དམ། མ་བསྣམས་དམ། ཐག་པ་གློད་ནས་ལྷོད། མ་གློད་ལྷོད།
པགས་པ་བསྲུས་ནས་སྲ། མ་བསྲུས་སྲ། པགས་པ་བསྙིས་ནས་སྙི། མ་བསྙིས་སྙི།
གཤིས་རྒྱུད་བརྙེན་ནས་མཉེན། མ་བརྙེན་མཉེན། གཤིས་རྒྱུད་བཀྱོངས་ནས་གྱོང་། མ་བཀྱོངས་གྱོང་།
ལུས་བཙས་ནས་ཚ། མ་བཙས་ཚ། ལུས་བསྒྲངས་ནས་གྲང་། མ་བསྒྲངས་གྲང་།
སྐྱིད་པ་སྤྲུས་ནས་ཕྲ། མ་སྤྲུས་ཕྲ། སྐྱིད་པ་སྦོམས་ནས་སྦོམ། མ་སྦོམས་སྦོམ།
དབུ་འཕང་བསྟོས་ནས་མཐོ། མ་བསྟོས་མཐོ། དབུ་འཕང་སྨས་ནས་དམའ། མ་སྨས་དམའ།

ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དཔེ་མཚོན་ཙམ་མོ།།

འོ་ན། མང་། ཉུང་། རིང་། ཐུང་། ཆེ། ཆུང་། སྲབ། འཐུག །འཇམ། རྩུབ། དམ། ལྷོད། སྲ། སྙི། མཉེན། གྱོང་། ཚ། གྲང་། ཕྲ། སྦོམ། མཐོ། དམའ། ཞེས་པ་རྣམས་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་མ་ཡིན་ནམ། དེ་དག་ནི་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན་པས་བྱ་ཚིག་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཕྱེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་དག་གི་མཐར་མིང་མཐའ་པོ་མོ་སོགས་སྦྱར་ཚེ་ཁྱད་གཞི་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་ཁྱད་ཆོས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན་ཡང་། མིང་མཐའ་མ་སྦྱར་ཚེ་བྱ་ཚིག་ཡིན་ཞིང་བྱ་ཚིག་ལས་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིན་ཞེས་ཁྱད་པར་འབྱེད་དགོས། འདི་ལ་ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས་བྱ་ཚིག་ཙམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མཛད་ཡོད། འོན་ཀྱང་གོང་གསལ་སྦྱིར་བྱ་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དག་སློར་ཆུད་ཚེ་འདི་དག་ལ་བྱ་ཚིག་སྤྱི་མཚུངས་ལྟར་ཐད་ཀར་བྱ་ཚིག་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་མི་ཆོག་པ་མེད། ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་གོ་བ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་བྱ་ཚིག་ཙམ་ཞེས་མིང་བཏགས་ཀྱང་འགལ་བ་མ་མཐོང་།

དེས་ན། དེ་དག་མིང་མཐའ་དང་བཅས་པ་སྟེ། མང་པོ། ཉུང་ངུ། རིང་པོ། རིང་མོ། ཐུང་ངུ། ཆེན་པོ། ཆེན་མོ། ཆུང་ངུ། སྲབ་པོ། སྲབ་མོ། འཐུག་པོ། འཐུག་མོ། འཇམ་པོ། འཇམ་མོ། རྩུབ་པོ། རྩུབ་མོ། དམ་པོ། དམ་མོ། ལྷོད་པོ། ལྷོད་མོ། སྲ་པོ། སྲ་མོ། སྙི་པོ། སྙི་མོ། མཉེན་པོ། མཉེན་མོ། གྱོང་པོ། གྱོང་མོ། ཚ་པོ། ཚ་མོ། གྲང་མོ། ཁྲ་མོ། སྨྲིམ་པོ། མཐོན་པོ། མཐོན་མོ། དམའ་པོ། དམའ་མོ། ཞེས་བརྗོད་པ་ན། བྱ་ཚིག་གཏན་ནས་མ་ཡིན་པར་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་ཁོ་ན་ཡིན། ཚིགས་བཅད་ཀྱིས་གཙོས་བརྗོད་པ་འགའ་ཞིག་ནང་སྐབས་འགར་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་མིང་མཐའ་དེ་དག་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་མང་ཉུང་རིང་ཐུང་སོགས་ཐད་ཀར་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་པའང་ཡོད། དེ་ནི་མིང་མཐའ་མི་མངོན་པར་བྱས་པ་ཙམ་ལས་དོན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་ཉིད་ཡིན། དེ་དག་བྱ་ཚིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་ན་མིང་མཐའ་པོ་མོ་སོགས་དངོས་ཤུགས་གང་དུའང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་དག་གི་ཐོག་མའི་གླེང་སློང་ནི། ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས། རྟགས་འཇུག་གི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལས། ཡང་མཐོན་པོ་དང་། དམའ་པོ། ཆེན་པོ། དཀར་པོ། མང་པོ་སོགས་ཀྱི་མིང་མཐར་པོ་སྒྲ་སྦྱར་ན་ཆོས་བརྗོད་པའམ་ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་རྐྱང་ཡིན་ཡང་། མིང་དེ་དག་གི་མཐར་པ་དང་བ་ཡི་སྒྲ་སྦྱར་ཚེ་བྱ་ཚིག་ཙམ་དུ་འགྲོ་བའང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཁྲི་གང་གིས་མཐོ་བ། སོར་གང་གིས་དམའ་བ། ཞིང་ག་མཐོ་གང་གིས་ཆེ་བ། གདོང་རང་བཞིན་གྱིས་དཀར་བ། གྲངས་ཀ་གསུམ་གྱིས་མང་བ་སོགས་ལྟ་བུ་ཡིན། བྱ་ཚིག་འདི་རིགས་ལ་བདག་གཞན་དང་། དུས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཇོག་ཏུ་མེད་པས་བྱ་ཚིག་ཏུ་འཇོག་མི་རིགས་སྙམ་པ་ཡོང་སྲིད་ཀྱང་། འདི་རིགས་ལ་གོང་དུ་ཁོ་བོས་བྱ་ཚིག་ཙམ་ཞེས་བརྗོད་དོན་ཡང་བྱ་ཚིག་གཞན་དང་མི་འདྲ་བས་ཡིན་ཡང་། བྱ་ཚིག་གཏན་ནས་མིན་པར་འདོད་ན། འོ་ན་དེ་དག་གི་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པའི་རྐྱེན་རྣམས་ལ་ཉུས་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་བཟློག་མེད་དུ་འབབ་པོ་སྙམ་པས་དཔྱོད་ལྡན་དག་གིས་བརྟག་པར་རིགས་སོ། །འོན་ཀྱང་མཐོན་པོ་དང་། ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་རྗེས་འཇུག་ན་ཡིག་སྦྱར་ཚེ་པོ་འབྲི་དགོས་པ་དང་། མཐོ་དང་། ཆེ་ལྟ་བུ་ལ་རྗེས་འཇུག་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་ཚེ་བ་ཡིག་སྦྱར་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའང་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས་དགོས། ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཡང་། རིང་། ཐུང་། མང་། ཉུང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མིང་མཐའ་པ་བ་གང་རུང་དང་སྦྱར་ཚེ་བྱ་ཚིག་ཙམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་མ་སྦྱར་ཚེ་མི་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་ནི་གོ་མི་རུང་སྟེ། འཁོར་ལོ་འཁོར། འཁོར་ལོ་འཁོར་བ། ཞེས་མིང་མཐའ་པ་བ་ཡོད་མེད་གཉིས་སྐབས་དོན་ཚིག་སྦྱོར་བཞིན་སྤྱོད་པ་ལྟར། ཐག་པ་ཐུང་། ཐག་པ་ཐུང་བ། ཞེས་པ་སོགས་མིང་མཐའ་པ་བ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་སྐབས་ཐོག་ཚིག་དོན་ལ་བལྟས་ནས་

སྦྱོད་ཚོག །གོང་གསལ་ལྟར་མིང་མཐའ་པོ་མོ་སོགས་ཡོད་མེད་ཀྱིས་བྱ་ཚིག་ཡིན་མིན་ཁྱབ་འབྱེད་ནུས་ཀྱང་། མིང་མཐའ་པ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་བྱ་ཚིག་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱབ་འབྱེད་མི་ནུས་པའི་ཞིབ་ཆ་མཁྱེན་དགོས། དེས་ན། ཁྲི་གང་གིས་མཐོ་འདུག །ཁྲི་གང་གིས་མཐོ་བ་འདུག །སོར་གང་གིས་དམའ་འདུག །སོར་གང་གིས་དམའ་བ་འདུག །ཅེས་གང་ལྟར་ཡང་དོན་སྟོན་ཚུལ་ཙམ་ལས་ཁྱད་ཆེན་པོ་མེད།

ད་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་རྣ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་སྐད་ཐོག་ཏུ་ཡོད་མེད་ཅི་རིགས་ལ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་མེད་པའི་མཚན་གཞི་འགའ་ཞིག་བཀོད་ན། ཤིང་བཅད་ཅེས་པའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ལ་རང་གི་རྣ་བོ་ཤིང་ཆད་ཅེས་པའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡོད་ཀྱང་། ཤིང་གཏུབས་ཤ་གཏུབས་ཐག་པ་གཏུབས་ཞེས་པའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གཏུབས་ལ་རང་གི་རྣ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བསྟན་དུ་མེད། དེ་ཡང་། བཅད་ནས་ཆད། མ་བཅད་ཆད། ཅེས་པ་ལྟར། གཏུབས་ནས………། མ་གཏུབས………། བཙོངས་ནས………། མ་བཙོངས………། ཞེས་འབྲི་བརྗོད་བྱར་ཡོད་དགོས་ཀྱང་རྙེད་དཀའ། དེར་བརྟེན་ཁ་སྐོང་གི་ཚུལ་དུ། ཤིང་གཏུབས་ནས་དུབས། མ་གཏུབས་དུབས། ཞེས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གཏུབས་ཀྱི་རྣ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ནི་དུབས་ཞེས་འཇོག་ཚོག་སྙམ། བོད་ཀྱི་དག་ཡིག་དང་ཚིག་མཛོད་དུ་འཁོད་མེད་ཀྱང་དོ་སྣང་ཙུང་ཟད་གནང་ན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཐོག་ཏུ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་སྣང་། ཤིང་སྡོང་དེའི་ཡལ་ག་གཏུབས་འདུག །ཤིང་སྡོང་དེའི་ཡལ་ག་དུབས་འདུག །དེབ་ཆ་ཚང་བཙོངས་འདུག །དེབ་ཆ་ཚང་ཚོངས་འདུག །ཅེས་སྔ་མ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་ཕྱི་མ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིན། དུས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ན། ཤིང་དུབས་ཟིན། ཤིང་དུབ་བཞིན་པ། ཤིང་དུབ་རྒྱུ། དེབ་ཚོངས་ཟིན། དེབ་ཚོང་བཞིན་པ། དེབ་ཚོང་རྒྱུ། ཞེས་སློགས། །

དེ་བཞིན། སེམས་བཙོས་ནས………། མ་བཙོས………། གདན་བཏིང་ནས………། མ་བཏིང………། གུར་ཕུབ་ནས………། མ་ཕུབ………། སྐུད་པ་བརྒྱུས་ནས………། མ་བརྒྱུས………། ན་བཟའ་བསྒྲོན་ནས…། མ་བསྒྲོན………། དབུགས་བརྟུབས་ནས………། མ་བརྟུབས………། རི་དྭགས་བརྔོན་ནས………། མ་བརྔོན………། དགེ་རྩ་བསྔོས་ནས………། མ་བསྔོས………། སྐྱོན་མཚང་བསྔོགས་ནས………། མ་བསྔོགས………། བསྣོལ་ནས………། མ་བསྣོལ………། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྔར་དང་འདྲ། དེ་དག་ཁ་བསྐངས་ན། བཏིང་ནས་ཐིངས། བཙོས་ནས་ཚོས། ཕུབ་ནས་བུབ། བརྒྱུས་ནས་གྱུས། བསྒྲོན་ནས་གྲོན། བརྟུབས་ནས་དུབས། བརྔོན་ནས་ངོན། བསྔོས་ནས་ངོས། བསྔོགས་ནས་ངོགས། བསྣོལ་ནས་ནོལ། ཞེས་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་ཚོག་པར་སྣང་།

དེ་ལྟར་གོང་གསལ་དག་བསྡུས་དོན་དུ་བྱས་ན་བཞི་སྟེ། དང་པོ། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཕན་ཚུན་ལྷ་བོར་གྱུར་པ་གཉིས་ཀ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འཁོད་པའི་རིགས། བསྐོར་འཁོར། བཅོས་ཆོས། སྤེལ་འཕེལ། ལྟ་བུ།

གཉིས་པ། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འཁོད་ཀྱང་དེའི་ལྷ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིག་ཐོག་ཏུ་མ་འཁོད་པའི་རིགས། གཏུབས། བཏིང་། ཕྱུབ། བསྡོལ། ལྟ་བུ།

གསུམ་པ། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འཁོད་ཀྱང་དེའི་ལྷ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཡིག་ཐོག་ཏུ་མ་འཁོད་པའི་རིགས། རུལ། ཞུམ། འཐུལ། ལྡིར། ལྟ་བུ།

བཞི་པ། སྦྱོར་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འཁོད་ཀྱང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིན་ཞེས་ངོས་འཛིན་མ་འཁོད་པའི་རིགས། ཟུར། མང་། ཉུང་། རིང་། ཐུང་། ལྟ་བུའོ།།

བཅུ་པ། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་ལག་ལེན་གྱི་གནད་འགག་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་ངོ་བོ་དབྱེ་བ་སོགས་ཞིབ་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་འབབ་ས་ལག་ལེན་མཇུག་མའི་རྗེས་འབབ་དགོས་པ་ཡིན་པས། ད་ནི་ལག་ལེན་ཐོག་ཇི་ལྟར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་ཚུལ་གྱི་གོ་བ་ཞུའོ། །སྦྱོར་གོང་དུ་ཡང་ཡང་ཞུས་པ་ལྟར། བྱ་ཚིག་ནི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཅིག་ཡིན་པས། བསྟན་བྱ་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་ནི་གནད་ཡིན། བྱ་བ་སྟོན་ཚུལ་ལའང་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་འདིར་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གིས་བྱ་བ་སྟོན་ཚུལ་ནི། བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ལམ། བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོའི་བྱེད་རྩོལ་ལ་བརྟེན་མ་བརྟེན་ནམ། བྱ་བ་དེ་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལྟོག་ཆ་ནས་སྟོན་པ་དེ་ཡིན་པས་ལག་ལེན་ཐོག་ཤིན་ཏུ་གནད་འགག་ཆེ་ཞིང་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཕན་ཐོགས་ཆེ།

དེ་ཡང་ལག་ལེན་ཐོག་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་ཚུལ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དོན་དངོས་གཞིར་བཟུང་ནས་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་ཞེ་འདོད་གཞིར་བཟུང་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་བཅས་གཉིས་ཡོད།

དང་པོ། དོན་དངོས་གཞིར་བཟུང་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་གོང་གསལ་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག་ན་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་འབྲི་བརྗོད་

བྱེད་དགོས་ཤིང་། དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་གོང་གསལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག་ན་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་འབྲི་བཟོད་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་། བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའམ། བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའམ། བྱ་བ་གང་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་ཡོད་པའམ། བྱ་བ་གང་ཞིག་གི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་སྣང་བའམ། བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་རྩོལ་བ་དངོས་སུ་སྣང་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག་ན། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས།

ཡང་། བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའམ། བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ལ་དངོས་སུ་མ་བརྟེན་པའམ། བྱ་བ་གང་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མེད་པའམ། བྱ་བ་གང་ཞིག་གི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མི་སྣང་བའམ། བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་རྩོལ་བ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བར་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་བར་སྣང་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག་ན། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས། དེ་ནི་དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ནས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་ཚུལ་ཡིན།

གཉིས་པ་རང་གི་ཞེ་འདོད་གཞིར་བཟུང་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཚེ། རང་གི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས། བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དེ་ཉིད་ཅན་པ་པོའི་བློ་ངོར་དངོས་སུ་འཆར་བར་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང་། བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དེ་ཉིད་ཅན་པ་པོའི་བློ་ངོར་དངོས་སུ་འཆར་བར་བྱེད་འདོད་མེད་པ་ཡིན་ན། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན།

ཚིག་གཞན་གྱིས་ཞུས་ན། དོན་དངོས་ཐོག་བསྟན་བྱའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་མིན་དང་བརྟེན་མིན་དང་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཡང་། རང་གི་ཞེ་འདོད་ལ་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་ནས་བྱུང་བར་སྟོན་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་། བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བར་བྱུང་བར་སྟོན་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་སྤྱོད་དགོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། གཞུང་ལམ་དུ་མི་ཞིག་བསད་འདུག །ཅེས་པ་དང་། གཞུང་ལམ་དུ་མི་ཞིག་ཤི་འདུག །ཅེས་པའི་བརྗོད་པ་གཉིས་པོར་གནམ་སའི་ཁྱད་ཡོད། མི་ཞིག་བསད་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ཚེ། སུས་བསད་འདུག །ཅེས་པའི་དྲི་བ་དེ་ཐོག་མར་འཕོན་པ་ཡིན་ཞིང་། མི་ཞིག་ཤི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ཚེ། སུ་ཤི་འདུག །ཅེས་པའི་དྲི་བ་དེ་དང་པོར་འཕོན་པ་ཡིན། འོ་ན་དེ་གཉིས་ལས་གང་ཞིག་འབྲི་བརྗོད་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དོན་དངོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་། རང་གི་ཞེ་འདོད་གང་རུང་ལ་བལྟ་སྟེ། མི་ཞིག་འཆི་ལམ་དུ་སོང་བ་དེ་བྱེད་

པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་ན། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་བསད་འདུག་ཅེས་སྦྱོར་དགོས། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་ཚུལ་ནི། འཆི་ལམ་དུ་སོང་བའི་མི་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་བུ་ཞིག་གིས་གྲི་བསྣུན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་རྗོལ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་དེ་འཆི་ལམ་དུ་སོང་བ་ལ་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་འཆི་བ་དེ་ཉིད་འཆི་བར་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཡོད་ནས་ཤི་བ་ཡིན། གསོད་པར་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཡོད་ནས་ཤི་བ་ཡིན། གསོད་པ་པོ་གཞན་ཡོད་ནས་ཤི་བ་ཡིན་པས། གཞུང་ལམ་དུ་མི་ཞིག་བསད་འདུག་ཅེས་བརྗོད།

གལ་སྲིད་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་འཆི་ལམ་དུ་སོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཤི་འདུག་ཅེས་སྦྱོར་དགོས། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མེད་ཚུལ་ནི། འཆི་ལམ་དུ་སོང་བའི་མི་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་བུ་ཞིག་གིས་གྲི་བསྣུན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་རྗོལ་ལ་མ་བརྟེན་པར་མི་དེ་འཆི་ལམ་དུ་སོང་བ་ལ་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་འཆི་བ་དེ་ཉིད་འཆི་བར་བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད་ནས་ཤི་བ་ཡིན། གསོད་པར་བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད་ནས་ཤི་བ་ཡིན། གསོད་པ་པོ་གཞན་མེད་ནས་ཤི་བ་ཡིན་པས། གཞུང་ལམ་དུ་མི་ཞིག་ཤི་འདུག་ཅེས་སམ། མི་ཞིག་འཆི་བཞིན་འདུག་ཅེས་སམ། མི་ཞིག་འཆི་རྒྱུ་ཡིན་འདུག་ཅེས་བརྗོད།

ཡང་གལ་སྲིད་མི་ཞིག་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་གཏན་དུ་ཆད་ནི་ཆད་ལ། དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་བྱེད་རྗོལ་ལ་བརྟེན་པའམ་འབྲེལ་བ་ཡོད་མིན་མ་ཤེས་པའམ་མ་ངེས་ཚེ། མི་ཞིག་ཤི་འདུག་ཅེས་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་འབྲི་བརྗོད་བྱས་ན་བཟང་བ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་ཞིག་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་གཏན་དུ་ཆད་པས་ཤི་བར་ངེས་ཤིང་། འཆི་བར་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཡོད་མེད་མ་ངེས་པས་སོ།།

ཅི་སྟེ་མི་ཞིག་བསད་འདུག་ཅེས་འབྲི་བརྗོད་བྱས་ཚེ། གོང་གསལ་ལྟར་སུས་བསད་འདུག་ཅེས་པའི་དྲི་བ་ལ་ལན་འདེབས་དགོས་པར་འགྱུར་བས་དཀའ་རྙོག་ཏུ་ཚུད་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། དེ་ལས་ཀྱང་མི་ཞིག་ཤི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ཚེ། སུ་ཤི་འདུག་ཅེས་པའི་དྲི་བ་ཙམ་འབྱུང་བས། བཀྲ་ཤིས་ཤི་འདུག །དོན་གྲུབ་ཤི་འདུག །གལ་ཏེ་མིང་མ་ཤེས་ན། རྒྱ་གར་གྱི་མི་ཞིག་ཤི་འདུག །བོད་མི་ཞིག་ཤི་འདུག །བྱིས་པ་ཞིག་ཤི་འདུག །གཞོན་ནུ་ཞིག་ཤི་འདུག །རྒན་པོ་ཞིག་ཤི་འདུག །འོན་ཀྱང་མིང་མ་ཤེས་སོགས་ལན་འདེབས་སླ་བ་ཡིན།

དེ་ལྟ་ན་བསད་དང་ཤི་ཡི་དཔེར་བརྗོད་འདིས་ལག་ལེན་ཐོག་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཇི་ལྟར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་ཚུལ་གསལ་བར་བསྟན་ཡོད།

གཞན་ཡང་། ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ནས་འགྱུར་བ་ལ། དེང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་རྒྱ་གར་མཁས་པས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ནས་འགྱུར་བ་ལ་བསྟན་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་དཔེར་མཚོན་ནས་བཤད་ན། བཀའ་འགྱུར༷་དང་བསྟན་འགྱུར༷་ཏེ་མིང་ཟུར་ལ་འགྱུར་ཞེས་པའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་འབྲི་བརྗོད་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

འོ་ན། བཀའ་བསྒྱུར་དང་བསྟན་བསྒྱུར། ཞེས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་མི་རུང་བའམ་མི་ཚིག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ནས་བསྒྱུར་ནས་བོད་སྐད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། རྗེས་འཇུག་མཁས་པའི་བསྟན་བཅོས་དག་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ནས་བསྒྱུར་ནས་བོད་སྐད་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ་བསྡུས་ནས་བརྗོད་ན། བསྒྱུར་ནས་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། རྟེན་འབྲེལ་མ་བསྒྲིགས་རང་འགྲིགས། ཞེས་པ་ལྟར་མ་བསྒྱུར་རང་འགྱུར་མ་ཡིན་པས་ན། ཐོག་མར་མིང་འདོགས་སྐབས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་བཏགས་ཀྱང་འགལ་བ་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་བཏགས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། བཀའ་བསྒྱུར། བཀའ་འགྱུར། བསྟན་བསྒྱུར། བསྟན་འགྱུར། ཞེས་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་དོན་ལ་གནས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཐོག་མའི་བརྡ་སྦྱོར་མཁན་པོ་དེས་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ཞེས་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་བཏགས་ཤིང་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཟིན་པའི་མིང་ཞིག་ཡིན་པས། གཉིས་ཀ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་ཀྱང་བཀའ་འགྱུར་བསྟན་འགྱུར་ཞེས་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཁོ་ནས་འབྲི་བརྗོད་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་རྗེས་འཇུག་མཁས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཕལ་མོ་ཆེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར༷་ཟིན་འདུག །ཅེས་སམ། མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་རྗེས་འཇུག་མཁས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཕལ་མོ་ཆེ་བོད་སྐད་དུ་འགྱུར༷་ཟིན་འདུག །ཅེས་པའི་བརྗོད་པ་གཉིས་པོ་གང་ལྟར་ཡང་དོན་ལ་གནས་ཡོད།

གང་ལྟར་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་མིན་ནི་གོང་དུ་ཐོག་མར་ཞུས་པ་ལྟར་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་པ་པོའི་ཞེ་འདོད་ལ་རག་ལས་པ་སྟེ། ཉན་པ་པོའམ་ཀློག་པ་པོའི་བློ་ངོར་སྐབས་དོན་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་འཆར་བར་བྱེད་དགོས་པའི་སྐབས་སམ་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་བསྒྱུར་ཞེས་པ་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་དགོས་ཤིང་། ཉན་པ་པོའམ་ཀློག་པ་པོའི་བློ་ངོར་སྐབས་

དོན་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་འཆར་བར་བྱེད་དགོས་པའི་སྐབས་སམ་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་འགྱུར་ཞེས་འབྲི་བཇོད་བྱེད་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ། དེབ་འདིའི་མིང་ལ་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལག་ལེན་བཅུད་བསྡུས་ཆེན་མོ་ཞེས་བཏགས་ཡོད། དེ་ལས། ལག་ལེན་བཅུད་བསྡུས། ཞེས་པར་མཚོན་ན་བྱ་ཚིག་བསྡུས་དང་འདུས་གཉིས་ལས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་བསྡུས་བྲིས་ཡོད། འོ་ན་ལག་ལེན་བཅུད་འདུས་ཞེས་བྲིས་ན་མི་འགྲིག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལག་ལེན་བཅུད་བསྡུས་དང་། ལག་ལེན་བཅུད་འདུས། གང་ལྟར་བྲིས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་སྐབས་འདིར་དོན་ལ་གནས་ཡོད། བྱེད་པ་པོ་ཁོ་བོས་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་གྱི་བཅུད་རྣམས་ཚུར་བསྡུས་ནས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བཟེན། ལག་ལེན་བཅུད་བསྡུས་ཞེས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་འབྲི་བཇོད་བྱེད་ཚོག་ཅིང་། བསྡུས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་པོའི་བྱེད་རྩོལ་འགགས་ཟིན་ཀྱང་ད་དུང་སྔ་མཐུད་དེབ་འདིའི་ནང་དམ་པ་གོང་མའི་ལག་ལེན་གྱི་བཅུད་རྣམས་འདུས་ནས་ཡོད་པར་བཟེན། ལག་ལེན་བཅུད་འདུས་ཞེས་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་འབྲི་བཇོད་བྱས་ཀྱང་ཚོག་པ་ཡིན།

འོ་ན་ལག་ལེན་བཅུད་བསྡུས་ཞེས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་བྲིས་ཤེ་ན། དེ་នི་དེབ་འདིའི་རྩོམ་པ་པོ་ཁོ་བོའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཏེ། དེབ་འདིའི་ནང་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་གྱི་བཅུད་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད། མ་བསྡུས་རང་བཞིན་གྱིས་འདུས་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་བྱེད་པ་པོ་ཁོ་བོ་འབྲོང་དུར་ཆོས་རྗེའི་བྱེད་རྩོལ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་གློག་པ་པོའི་བློ་ངོར་འཆར་བར་བྱེད་འདོད་ཡོད་པས་ན། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་བསྡུས་ཞེས་བྲིས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལག་ལེན་བཅུད་བསྡུས་ཞེས་པའི་མིང་འདི་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཏེ་བྱེད་ལས་བཀྲ་ལམ་གྱིས་སྣང་བའམ་འཆར་བ་ཡིན། ཅི་སྟེ་ལག་ལེན་བཅུད་འདུས་ཞེས་མིང་བཏགས་ཡོད་ཚེ་མིང་འདི་མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་ན་བྱེད་པ་པོའི་བྱེད་ལས་བཀྲ་ལམ་གྱིས་མི་སྣང་མི་འཆར་ཞིང་། དེབ་འདིའི་ནང་ལག་ལེན་གྱི་བཅུད་རྣམས་འདུས་ཡོད་པ་ཙམ་སྣང་ཞིང་འཆར་བ་ཡིན། བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་བློ་ངོར་སྣང་བར་བྱེད་མི་བྱེད་ནི་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་ལག་ལེན་གྱི་གནད་འགག་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བཞག་ནས་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་བེད་སྤྱོད་བྱེད་དགོས།

ད་དུང་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་གོ་བ་ལྷག་པར་བསྐྱེད་པའི་སླད་དུ་ཞུས་ན། གོང་གསལ་ལྟར། བཀའ་འགྱུར། བསྟན་འགྱུར། ཞེས་པའི་མིང་ལ་མཚོན་ན། ཐོག་མའི་བརྡ་སྦྱོར་མཁན་སུ་ཞིག་ཡིན་རུང་

དེས་ཐོག་མར་མིང་འདོགས་པའི་ཚེ་ན། བཀའ་བསྒྱུར། བསྟན་བསྒྱུར། ཞེས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གིས་བཏགས་ན་ཅུང་ཟད་ཚིག་གི་ནུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་མཚན་ཆེ་བར་མངོན་ཏེ། དེ་ལྟར་འབྲི་བརྗོད་བྱས་པས། ཁྲིན་བསྒོམས་གླིགས་བམ་སུམ་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་པ་དེ་དག་གནམ་ནས་ཆར་བབས་པ་བཞིན་དང་ས་ནས་རྩྭ་སྐྱེས་པ་བཞིན་མིན་པར་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སོགས་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་པོ་གང་ཞིག་དང་འབྲེལ་ཞིང་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་བློ་ངོར་སྣང་ཐུབ་པས། སྔོན་གྱི་ལོ་པཎ་རྣམས་ཀྱིས་སྐུ་ངལ་འོ་བརྒྱལ་བསྐྱོན་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དགེ་མཚན་ཡོད།

ཕྱིས་སུ་གསར་དུ་བྱུང་བའི་མིང་། བསྒྱུར་རྩོམ། རྩོམ་སྒྱུར། བསྒྱུར་རྩིས། ཞེས་པ་སོགས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གིས་བྲིས་པ་ཡོངས་གྲགས་སུ་གྱུར་པ་དག་ཀྱང་། འགྱུར་རྩོམ། རྩོམ་འགྱུར། འགྱུར་རྩིས། ཞེས་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གིས་འབྲི་མི་ཚོག་པ་མེད་ཀྱང་། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གིས་བྲིས་ཡོད་པའང་གནད་འགག་གོང་གསལ་ལྟར་རོ།།

གཞན་ཡང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཡིག་རྒྱུགས་ནང་ཨང་དང་པོ་བླངས་འདུག །ཅེས་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཡིག་རྒྱུགས་ནང་ཨང་དང་པོ་ལོན་འདུག །ཅེས་པ་གཉིས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སྔ་མ་ལ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་བླངས་དང་། ཕྱི་མ་ལ་དེའི་ཟླ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ལོན་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་པས་གཞན་གྱི་བློ་ངོར་དོན་སྤྱི་འཆར་བར་བྱེད་ཚུལ་ལ་གནམ་སའི་ཁྱད་པར་ཡོད། གལ་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་ཉིད་ལ་འདམ་ག་སྤྲིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། ཨང་དང་པོ་བླངས་འདུག །ཅེས་པ་འབྲི་དགོས་པར་བརྗོད་ངེས། བླངས་འདུག་ཅེས་པ་དེས་བྱེད་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་བྱེད་རྩོལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིག་རྒྱུགས་ནང་ཨང་དང་པོར་སོན་པ་དང་། ལོན་འདུག་ཅེས་པ་དེས་བྱེད་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་བྱེད་རྩོལ་ལ་བརྟེན་མ་བརྟེན་མི་གསལ་བར་སྤྱིར་ཨང་དང་པོར་སོན་པ་ཙམ་དང་། དེ་ཡང་བཀྲ་ཤིས་ལ་ཨང་དང་པོ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐོབ་པའམ་གཞན་གྱིས་སྟེར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་རང་ཉིད་ཀྱིས་འབད་བརྩོན་བྱས་ནས་ཐོབ་པར་སྟོན་པའི་ནུས་པ་མེད། འོན་ཀྱང་བླངས་འདུག་ཅེས་པར་དེའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ཡིན། དེས་ན་སྐབས་འདིར་བཀྲ་ཤིས་མགུ་བར་བྱེད་འདོད་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཡིག་རྒྱུགས་ནང་ཨང་དང་པོ་བླངས་འདུག་ཅེས་འབྲི་བའམ་རྗོད་དགོས། འོན་ཀྱང་ཨང་དང་པོ་ལོན་འདུག་ཅེས་འབྲི་བའམ་བརྗོད་ཆེ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་མེད་པའང་མིན་ཏེ། བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་མཐིལ་ཕྱིན་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཁྱད་ནུས་ལྡན་ཡོད། དེ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་ཟླ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་མཐའ་དག་གི་ལག་ལེན་ཐོག་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཐུན་མིན་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཡིན།

དེ་ཡང་། འཆར་གཞི་ལྟར་ལས་དོན་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབས་ཡོད། ཅེས་པ་དང་། འཆར་གཞི་ལྟར་ལས་དོན་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ཡོད། ཅེས་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། སྔ་མས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་འབྱུར་དུ་བཏོན་པ་དང་། ཕྱི་མས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ལས་དོན་ཉིད་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱོགས་ཆ་འབྱུར་དུ་བཏོན་ཡོད་པས། གནས་དུས་གང་ཟག་ལ་བལྟོས་ནས་སྐབས་ཐོག་དེར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་འབྱུར་དུ་གཏོད་དགོས་ན་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་བསྒྲུབས་འབྲི་དགོས་ཤིང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ལས་དོན་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱོགས་ཆ་འབྱུར་དུ་གཏོད་དགོས་ན་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གྲུབ་འབྲི་དགོས། དེས་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ཀུན་ལ་ཤེས་པར་བྱ། ཚིག་གཞན་གྱིས་ཞུས་ན། བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་སྔོ་བྱེད་ལས་རྩལ་བཏོན་བྱེད་པར་འདོད་ཚེ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་། བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་འཕོ་འགྱུར་ཙམ་སྔོ་བྱ་ལས་རྩལ་བཏོན་བྱེད་པར་འདོད་ཚེ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་འབྲི་དགོས། བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན། དགེ་མཚོན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གཉིས་ལག་ལེན་ཐོག་ཇི་ལྟར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་འགག་དང་ཁྱད་པར་གསལ་པོར་མཐོང་ཐུབ།

དེ་ཡང་ཐོས་པ་བརྒྱ་ལས་མཐོང་བ་གཅིག་ལྷག་ཅེས་པའི་དཔེ་ལྟར། འགྲེལ་བཤད་མང་དུ་བྱས་པ་ལས་དཔེར་བརྗོད་མང་ཙམ་བཀོད་ན་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་དང་ལག་ལེན་གྱི་གནད་གསང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་པར་འགྱུར་བས་ན། གལ་པོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཕན་ཚུན་ཕྱོ་སྦྱར་ནས་དཔེ་མཚོན་དུ་དགོད་པར་བྱའོ།།

༡༽ ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲོ་ལམ་བཀ༷ག་འདུག
༢༽ ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲོ་ལམ་འག༷གས་འདུག

༡༽ གསེར་གྱི་བུམ་པ་མི་གཙང་བས་བཀ༷ང་འདུག
༢༽ གསེར་གྱི་བུམ་པ་མི་གཙང་བས་ག༷ང་འདུག

༡༽ ཐབ་ཚང་ནང་དུ་ཇ་སྐོ༷ལ་བཞིན་འདུག
༢༽ ཐབ་ཚང་ནང་དུ་ཇ་འཁོ༷ལ་བཞིན་འདུག

༡༽ ལམ་སྒྲོལ་དེ་ལོ་ལྔ་བཅུའི་རིང་རྒྱུན་བསྐྱ༷ངས་འདུག
༢༽ ལམ་སྒྲོལ་དེ་ལོ་ལྔ་བཅུའི་རིང་རྒྱུན་འཁྱོ༷ངས་འདུག

༡༽ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེ༷ད་དགོས།
༢༽ བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ༷་དགོས།

༡༽ ཁ་སང་ཚོགས་འདུ་ཆུ་ཚོད་གཉིས་བསྒྱ༷ངས་འདུག
༢༽ ཁ་སང་ཚོགས་འདུ་ཆུ་ཚོད་གཉིས་འགྱ༷ངས་འདུག

༡༽ ཞིང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཡང་བསྐྱ༷ལ་འདུག
༢༽ ཞིང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཡང་འཁྱ༷ལ་འདུག

༡༽ བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་བསྒྱུ༷ར་འདུག
༢༽ བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་འགྱུ༷ར་འདུག

༡༽ ལས་དོན་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་བསྒྲུ༷བས་ཡོད།
༢༽ ལས་དོན་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་གྲུ༷བ་ཡོད།

༡༽ དཀར་ཡོལ་མང་པོ་བཙ༷གས་འདུག
༢༽ དཀར་ཡོལ་མང་པོ་ཚ༷ག་འདུག

༡༽ སྒྲོ་འདོགས་བཅ༷ད་འདུག
༢༽ སྒྲོ་འདོགས་ཆོ༷ད་འདུག

༡༽ ལུགས་སྲོལ་ངན་པ་དེའི་རྒྱུན་བཅ༷ད་འདུག
༢༽ ལུགས་སྲོལ་ངན་པ་དེའི་རྒྱུན་ཆ༷ད་འདུག

༡༽ བུམ་པ་ཐམས་ཅད་བཅོ༷མ་འདུག
༢༽ བུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཞོ༷མ་འདུག

༡༽ ཞེ་སྡང་གི་དགྲ་བོ་བཅོ༷མ་འདུག
༢༽ ཞེ་སྡང་གི་དགྲ་བོ་ཆོ༷མ་འདུག

༡༽ ཆུ་འགྲམ་གྱི་རི་ཆེན་པོ་དེ་བསྙི༷ལ་འདུག
༢༽ ཆུ་འགྲམ་གྱི་རི་ཆེན་པོ་དེ་ཉི༷ལ་འདུག

༡༽ ཉལ་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་ཕྲུ་གུ་བསྙ༷ལ་ཡོད།
༢༽ ཉལ་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་ཕྲུ་གུ་ཉ༷ལ་ཡོད།

༡༽ མི་བརྒྱ་ལས་ཉི་ཤུ་བསྡུ༷ངས་འདུག
༢༽ མི་བརྒྱ་ལས་ཉི་ཤུ་ཉུ༷ང་འདུག

༡༽ ཁང་པ་རྙིང་པ་བཅུ་ལྷག་གཏི༷བས་སོང་།
༢༽ ཁང་པ་རྙིང་པ་བཅུ་ལྷག་བརྡི༷བས་སོང་།

༡༽ ཕྱོགས་བཞིའི་དགྲ་ཐམས་ཅད་བཏུ༷ལ་འདུག
༢༽ ཕྱོགས་བཞིའི་དགྲ་ཐམས་ཅད་ཐུ༷ལ་འདུག

༡༽ ལུགས་སྲོལ་བཟང་པོ་བཏོ༷ད་འདུག
༢༽ ལུགས་སྲོལ་བཟང་པོ་ཏོ༷ད་འདུག

༡༽ བཀྲ་ཤིས་སློབ་གྲྭ་ནས་བཏོ༷ན་འདུག
༢༽ བཀྲ་ཤིས་སློབ་གྲྭ་ནས་ཐོ༷ན་འདུག

༡༽ གཉན་འབུར་གྱི་རྣག་བཏོ༷ལ་འདུག
༢༽ གཉན་འབུར་གྱི་རྣག་བརྡོ༷ལ་འདུག

༡༽ མི་ཚོགས་ཧ་ཅང་མང་པོ་བསྡུ༷ས་འདུག
༢༽ མི་ཚོགས་ཧ་ཅང་མང་པོ་འདུ༷ས་འདུག

༡༽ མི་ངན་ཚོའི་མགོ་མན༷ན་འདུག
༢༽ མི་ངན་ཚོའི་མགོ་ནོ༷ན་འདུག

༡༽ སློབ་གྲྭའི་ནང་སྤྱོད་ངན་ཕལ་ཆེ་བ་བསྣུ༷བས་འདུག
༢༽ སློབ་གྲྭའི་ནང་སྤྱོད་ངན་ཕལ་ཆེ་བ་ནུ༷བ་འདུག

༡༽ བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གོ་གནས་སྤར༷་འདུག
༢༽ བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གོ་གནས་འཕ༷ར་འདུག

༡༽ སློབ་གྲྭའི་ནང་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་སྤེ༷ལ་འདུག
༢༽ སློབ་གྲྭའི་ནང་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་འཕེ༷ལ་འདུག

༡༽ དེ་རིང་ཆར་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཕ༷བ་འདུག
༢༽ དེ་རིང་ཆར་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བབ༷ས་འདུག

༡༽ མི་མང་པོའི་དཀྱིལ་ལ་ཞྭ་མོ་ཕུ༷ད་འདུག
༢༽ མི་མང་པོའི་དཀྱིལ་ལ་ཞྭ་མོ་བུ༷ད་འདུག

༡༽ དེ་རིང་གྲུམ་གདན་ཐོག་ལ་ཇ་ཕོ༷ས་འདུག
༢༽ དེ་རིང་གྲུམ་གདན་ཐོག་ལ་ཇ་བོ༷ས་འདུག

༡༽ གྱོན་གོས་ཚང་མ་སྦྲ༷ངས་འདུག
༢༽ གྱོན་གོས་ཚང་མ་བད༷ངས་འདུག

༡༽ ལྷ་ཁང་ནང་དུ་མཆོད་མེ་སྤར༷་འདུག
༢༽ ལྷ་ཁང་ནང་དུ་མཆོད་མེ་འབ༷ར་འདུག

༡༽ དེབ་ཀྱི་ལྡེབ་མ་གཉིས་མཉམ་དུ་སྦྱར༷་འདུག
༢༽ དེབ་ཀྱི་ལྡེབ་མ་གཉིས་མཉམ་དུ་འབྱ༷ར་འདུག

༡༽ རིན་ཐང་བྲལ་བའི་གོས་ཆེན་དེ་དབྲ༷ལ་འདུག
༢༽ རིན་ཐང་བྲལ་བའི་གོས་ཆེན་དེ་ར༷ལ་འདུག

༡༽ ལུགས་སྲོལ་བཟང་པོ་བཙུ༷གས་འདུག
༢༽ ལུགས་སྲོལ་བཟང་པོ་ཚུ༷གས་འདུག

༡༽ ལག་པ་ལ་ཁབ་བཙུ༷གས་འདུག
༢༽ ལག་པ་ལ་ཁབ་ཟུ༷ག་འདུག

༡༽ སྦྲུ་གུ་སློབ་གྲྭ་གསར་པར་བཙུ༷ད་འདུག
༢༽ སྦྲུ་གུ་སློབ་གྲྭ་གསར་པར་ཚུ༷ད་འདུག

༡༽ ཏ་ཡང་ནང་ལ་ཤ་བཙོ༷ས་འདུག
༢༽ ཏ་ཡང་ནང་ལ་ཤ་ཚོ༷ས་འདུག

༡༽ མཆོད་མེའི་མར་བཞུ༷ས་འདུག
༢༽ མཆོད་མེའི་མར་ཞུ༷ས་འདུག

༡༽ རྩིག་པ་རྙིང་པ་ཡོད་ཚད་བཤིག༷ས་འདུག
༢༽ རྩིག་པ་རྙིང་པ་ཡོད་ཚད་ཞི༷ག་འདུག

༡༽ རྩིག་ངོས་ཀྱི་རི་མོ་བསུ༷བས་འདུག
༢༽ རྩིག་ངོས་ཀྱི་རི་མོ་ཟུ༷བ་འདུག

༡༽ ཆུ་དང་འོ་མ་མཉམ་དུ་བསྲེ༷ས་འདུག
༢༽ ཆུ་དང་འོ་མ་མཉམ་དུ་འདྲེ༷ས་འདུག

༡༽ སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ཡར་བསླ༷ངས་འདུག
༢༽ སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ཡར་ལ༷ངས་འདུག

༡༽ སྤྱོད་པ་ངན་པ་བསླ༷བས་འདུག
༢༽ སྤྱོད་པ་ངན་པ་ལོ༷བས་འདུག

༡༽ བཀྲ་ཤིས་སློབ་གྲྭ་ནས་ཁྱིམ་ལ་བསློག༷ས་འདུག
༢༽ བཀྲ་ཤིས་སློབ་གྲྭ་ནས་ཁྱིམ་ལ་ལོ༷ག་འདུག

༡༽ སྟོད་གོས་ཕྱི་ནང་བསློག༷ས་འདུག
༢༽ སྟོད་གོས་ཕྱི་ནང་ལོ༷ག་འདུག

དེ་ལྟར་ན། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷས། སྤྱོད་འཇུག་ལས། མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས། །བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་། །ཐུབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལྟོས། །ཞེས་པ་ལྟར། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་ལག་ལེན་གྱི་གནད་འགག་མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ། གོང་གསལ་དཔེ་མཚོན་དུ་བཀོད་པའི་བརྗོད་པ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་དང་། ལག་ལེན་ཐོག་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཇི་ལྟར་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་དགོས་མིན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་ངེས་སོ།།

བཅུ་གཅིག་པ། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་བྱེད་ལས་བཤད་པ།

དེ་ཡང་། **དང་པོ། བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན།** བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་བྱེད་ལས་དང་། བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་བྱེད་ལས་ཡིན། དེར་བརྟེན་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་སྟོན་དགོས་པའམ་སྟོན་པར་འདོད་ན་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་འབྲི་དགོས། བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་སྟོན་དགོས་པའམ་སྟོན་པར་འདོད་ན་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་འབྲི་དགོས། ཚིག་གཞན་གྱིས་ཞུས་ན། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཏེ་བྱེད་ལས་སྣང་བར་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་བྱེད་ལས་དང་། བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཏེ་བྱ་ལས་སྣང་བར་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་བྱེད་ལས་ཡིན།

གཉིས་པ། འབྲིང་གི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་བྱེད་ལས་དང་། བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་བྱེད་ལས་ཡིན། ཚིག་གཞན་གྱིས་ཞུས་ན། བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་བྱེད་ལས་དང་། བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ལ་དངོས་སུ་མ་བརྟེན་པར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་བྱུང་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་བྱེད་ལས་ཡིན།

གསུམ་པ། རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། བྱ་བ་གང་ཞིག་གི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱི་རྩོལ་བ་ཉན་པ་པོའམ་ཀློག་པ་པོའི་བློ་ངོར་སྣང་བའམ་འཆར་བར་བྱེད་པ་ནི། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་ཐུན་མིན་བྱེད་ལས་ཡིན། དཔེར་ན། འབྲས་ལེགས་པར་བཙོས་ཡོད། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱ་བ་དེར་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་གང་ལྟར་ཡང་ཉན་པ་པོའམ་ཀློག་པ་པོའི་བློ་ངོར་སྣང་བའམ་འཆར་བར་མི་བྱེད་པ་ནི། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་ཐུན་མིན་བྱེད་ལས་ཡིན། དཔེར་ན། འབྲས་ལེགས་པར་ཚོས་ཡོད། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་རམ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ཞིག་ཐོན་པ་ན། དེ་ཉིད་སྐད་དང་ཡི་གེ་གང་རུང་གི་ལམ་ནས་གཞན་ལ་བརྗོད་སྤྲོད་དགོས་པའི་ཚེ། འཕོ་འགྱུར་རམ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ཞིག་ཐོན་པ་དེ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཞིག་གི་བྱེད་རྩོལ་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་བརྗོད་སྤྲོད་སའི་གང་ཟག་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར

འཆར་བར་བྱེད་པ་ནི། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་བྱེད་ལས་ཡིན། དཔེར་ན། ཐབ་ཚང་ནང་ཚུ་སྐོལ་བཞིན་འདུག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་རམ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ཞིག་ངོད་པ་ན། དེ་ཉིད་སྐད་ཡིག་གང་རུང་གི་ལམ་ནས་གཞན་ལ་བརྗོད་སྒྲོད་དགོས་པའི་ཚེ། འཕོ་འགྱུར་རམ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ཞིག་ངོད་པ་དེ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཞིག་གི་བྱེད་རྩོལ་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཡང་བརྗོད་སྒྲོད་སའི་གང་ཟག་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་འཆར་བར་མི་བྱེད་པར་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་ཉིད་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་རམ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ཞིག་ངོད་པ་ཙམ་སྣང་བར་བྱེད་པ་ནི། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་བྱེད་ལས་ཡིན། དཔེར་ན། ཐབ་ཚང་ནང་ཚུ་འཁོལ་བཞིན་འདུག །ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་འདུག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ལྟར་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ནི། བོད་ཀྱི་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་དང་ལག་ལེན་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཆེས་གལ་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་འཆད་པའི་ཚེ་ན་རྣམ་པར་དབྱེ་དཀའ་བའི་གནད་དམ་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། འདིར་ཉེར་མཁོའི་ས་བཅད་བཅུ་གཅིག་གིས་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང་། དགོས་དོན། བསྡུས་དོན། ཚིག་དོན། མཚམས་སྦྱོར། བརྒལ་ལན། ཞེས་པའི་འཆད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ཆེན་པོ་ལྔའང་སྐབས་བབ་བཞིན་གང་ལ་གང་འོས་སྤྱད་ནས་བྲིས་པར་བྱས་ཡོད་དོ།།

བྱ་ཚིག་གི་དབྱེ་སྒོ་གཉིས་པ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱིས་དབྱེ་བ།
བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་བཤད་པ།

༡༽ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གཉིས་སུ་ཕྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ།
༢༽ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།
༣༽ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་སྒྲ་བཤད་བཤད་པ།
༤༽ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ།
༥༽ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་མིན་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་མིན་དཔྱོད་ཚུལ་གྱི་གནད་འགག་བཤད་པ།
༦༽ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།
༧༽ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་མཚན་གཞི་དང་ངོས་འཛིན་དཔེར་བརྗོད་བཤད་པ།

༡༽ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།
༩༽ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་བྱེད་ལས་བཤད་པའོ།།

དང་པོ། བྱ་ཚིག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གཉིས་སུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ།

ཐོག་མར་བྱ་ཚིག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་འདི་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱ་ཚིག་གིས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱ་བ་ལ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་བྱུང་བས་ན། དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བྱ་ཚིག་ལའང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་ཚིག་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་ཚིག་གཉིས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན།

བརྡ་སྤྲོད་པ་ཞེས་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། བརྡ་སྤྲད་བྱའི་བྱ་བ་ལ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། བརྡ་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་བྱ་ཚིག་ལའང་། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་ཚིག་གཉིས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན།

དེས་ན་གོང་དུ་ཞིབ་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཚེ་ན། བྱ་བ། བྱ་ཚིག །བྱ་ཡིག །ཅེས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྟེ། བྱ་བ་ལ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་གཉིས། བྱ་ཚིག་ལ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གཉིས། བྱ་ཡིག་ལ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཡིག་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཡིག་གཉིས་བཅས་སུ་དབྱེ་ན་སྤྱི་བམ་པར་མི་འགྱུར་བའི་དགེ་མཚན་ཡོད། དེ་དག་གི་གོ་དོན་ནི་གཤམ་གསལ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

དེ་ཡང་། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་ཚིག་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་ཚིག་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། དེ་དག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་གྱི་སྤྱི་འགྲོས་ནི་གོང་དུ་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཤེས་སླ།

འདིར་ངེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་གནད་དོན་ཞིག་ནི། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་། བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱི་ལྡོག་ཆ་ནས་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་དང་། བྱ་བ་གང་ཞིག་ལ་བྱ་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལྡོག་ཆ་ནས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་བཤད་པ་ཡིན།

ད་དུང་བྱ་ཡུལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལྡོག་ཆ་ནས། ཡུལ་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་། ཡུལ་མེད་ལས་ཚིག །བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱི་ལྡོག་ཆ་ནས། རྩོལ་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་། རྩོལ་མེད་ལས་ཚིག །ཅེས་པ་སོགས་མིང་སྣ་ཚོགས་འདོགས་ཆོག །དཔེར་ན། བསིལ་བའི་རེག་བྱ་སྦྱིན་པའི་ལྡོག་ཆ་ནས་བསིལ་ཟེར་ཅན་དང་། རི་བོང་གི་གཟུགས་བརྙན་འཛིན་པའི་ལྡོག་ཆ་ནས་རི་བོང་འཛིན། མཚན་མོའི་མུན་པ་སེལ་བའི་ཆ་ནས་མཚན་མོའི་མགོན་སོགས་ལྡོག་ཆ་སོ་སོ་ནས་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་སྣང་བ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ཡང་། ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས། སུམ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཚིག་གི་འགྲེལ་པ་བྱིས་པ་དགའ་བའི་གཏམ་ལས། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ལས། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་དེར་ལྟོས། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་ལས། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་དེར་ལྟོས། ཞེས་དང་།

དསུ་དགེ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོས། བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྤྱི་རྣམ་བློ་གསལ་འཇུག་ངོགས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། སྦྱོར་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དང་། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ལས་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་བྱེད་པོ་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། རས་ཡུག་དཀར་པོ་ཞིག་ལ་ཚོས་བརྒྱབ་སྟེ་མདོག་དམར་པོར་བསྒྱུར་བ་ལ་མཚོན་ན། བྱེད་པ་པོ་ཚོས་མཁན་དངོས་སུ་ཡོད་སྟབས་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚིག་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དམར་པོར་བསྒྱུར་བྱའི་རས་ཡུག །གཞན། དམར་པོར་སྒྱུར་བ་པོ། བྱེད་པ་པོ། དམར་པོར་སྒྱུར་བྱེད་ཚོན། བྱེད་པ། དམར་པོར་སྒྱུར་བར་བྱེད། བྱེད་པའི་ལས། དམར་པོར་བསྒྱུར་བར་བྱ། བྱ་བའི་ལས། དམར་པོར་བསྒྱུརད་ཟིན། འདས་པ། དམར་པོར་སྒྱུརད་ཅིག །སྐུལ་ཚིག །འདི་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའང་ཟེར། ལས་དང་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མེད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འགྲུབ་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ལས་

ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། སོས་ཀར་དྲོད་ཀྱི་དབང་གིས་རི་ལུང་ཀུན་ཏུ་རྩྭ་སྔོན་རྒྱས་ཏེ་སྔོ་ལྗང་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ལ། སྔོ་ལྗང་དུ་འགྱུར་རྒྱུའི་རི་ལུང་། གཞན། སྔོ་ལྗང་དུ་འགྱུར་བཞིན་པ། ད་ལྟ་བ། སྔོ་ལྗང་དུ་འགྱུར་ངེས། མ་འོངས་པ། འདི་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའང་ཟེར། ཞེས་ཉན་ཤུལ་དང་དམུ་དགེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དོན་གཅིག་དང་། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་གསལ་པོར་གསུངས་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ། གོང་དུ་དྲངས་པའི་སི་ཏུའི་མུ་ཏིག་ཕྲེང་མཛེས་དང་། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ངོ་བོ་གསུངས་པ་དག་དང་། ག་ཤམ་དུ་དྲང་བར་འགྱུར་བའི་དངུལ་ཚའི་སི་ཏུའི་ཞལ་ལུང་དང་། ཉན་ཤུལ་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་བཅས་སུའང་དོན་གྱིས་དེ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ་གཞིར་བཞག་ནས་བཤད་ཡོད། དེས་ན་མཁས་པ་སོ་སོས་རྩལ་འདོན་མཛད་ཚུལ་ཙམ་ལས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་གཏན་ནས་མེད།

དེ་ཡང་། གྲགས་ཆེ་བའི་དག་ཡིག་གསར་བསྒྲིགས་ནང་བྱ་ཚིག་རྣམས་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྐབས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད་ཅིང་། གྲགས་ཆེ་བའི་བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ནང་བྱ་ཚིག་རྣམས་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྐབས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་སྒོ་ནས་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད། མ་ཟད་མ་ཚིག་དང་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་ཚུལ་ལ་བསམས་ནའང་། དག་ཡིག་གསར་བསྒྲིགས་ནང་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཅེས་པའི་མ་ཚིག་དང་འགྲེལ་བཤད་འཁོད་ཡོད་ཀྱང་། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་པའི་མ་ཚིག་དང་འགྲེལ་བཤད་འཁོད་མེད། དེ་བཞིན་དུ་བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ནང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཅེས་པའི་མ་ཚིག་དང་འགྲེལ་བཤད་འཁོད་ཡོད་ཀྱང་། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཅེས་པའི་མ་ཚིག་དང་འགྲེལ་བཤད་འཁོད་མེད།

དེ་ཡང་། དག་ཡིག་གསར་བསྒྲིགས་ནང་། (བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག) བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ལས་ཚིག་སྟེ། ལས་ཚིག་ནང་གི་བསྒོ། སྒོ། བསྒོས་དང་། གཟུགས། འཛུགས། བཙུགས། ཚུགས། ཤེས། སླེང་། གཟིགས་ལྟ་བུ་སོགས་ནི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། (བྱེད་མེད་ལས་ཚིག) བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མེད་པའི་ལས་ཚིག་སྟེ། ལས་ཚིག་གི་ནང་གི་རྐྱལ། རྐྱོལ། འཁྱམ། འཁྱམས། བརྒྱུག །རྒྱུག །བརྒྱུགས། རྒྱུགས། མཁས། ཕན་ལྟ་བུ་སོགས་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིན་ལ། ཞེས་དཔེར་བརྗོད་དང་བཅས་འགྲེལ་བཤད་བྲིས་ཡོད་ཀྱང་། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ

ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་ཡང་འཁོད་མེད། བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ནང་། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ། རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་དགོངས་དོན་ལྟར་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ལ་ལས་ཀ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ། སྐོར་བ། སྒྲུབ་པ། ཞེས་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ། རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་དགོངས་དོན་ལྟར་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ལ་ལས་ཀ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མེད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འགྲུབ་པ། འཁོར་བ། འགྲུབ་པ། ཞེས་དཔེར་བརྗོད་དང་བཅས་འགྲེལ་བཤད་བྲིས་ཡོད་ཀྱང་། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཅེས་པའི་མིང་ཙམ་ཡང་འཁོད་མེད།

སྤྱིར་དག་ཡིག་གསར་བསྒྲིགས་སྔོན་དང་བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། བྱུང་སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་ལྟར་ན་བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ནང་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་འགྲེལ་བཤད་འཁོད་དགོས་པ་ལྟར་སྣང་ཞིང་། མ་ཟད་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ནི་ཚིག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་ལས་གོ་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་ལ། དེའི་སྒོ་ནས་བྱ་ཚིག་ངོས་འཛིན་སོགས་བྱས་ན་ལག་ལེན་ཐོག་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཕན་ཐོགས་ རླབས་ཆེ་བ་ནི་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་ཉམས་མྱོང་གིས་བརྗོད་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས། བྱ་ཚིག་རྣམས་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྐབས་སྔ་མ་དག་ཡིག་གསར་བསྒྲིགས་ལྟར་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད་ན་དགེ་མཚན་ཆེ་བར་སྙམ། འོན་ཀྱང་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཡང་འཁོད་མེད་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཞན་ཆར་མཐོང་། བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་གཉིས་ཀར་སི་ཏུའི་འགྲེལ་ཆེན་སོགས་ཁུངས་ལུང་ཡོད་པ་ནི་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

ཅི་སྟེ་བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོར་སྔར་གྱི་དག་ཡིག་གསར་བསྒྲིགས་ལྟར་བྱ་ཚིག་རྣམས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད་ཚེ། ད་ལྟ་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་ཀྱི་ཡིག་རྟོག་མང་པོ་འདི་སྤྱུང་དགོས་པ་མི་འབྱུང་ཞིང་། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་གཉེར་བ་གསར་བུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་མེད་ཀྱི་ངལ་བ་ལྷག་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་བསྐྱེན་མི་དགོས་པ་ཡིན། གལ་སྲིད་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ལས་ལྷག་ཅིག་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་ཀྱིས་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ན་ནི་ལེགས་ཀྱང་། དེ་ནི་མེད་དེ། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་ཐ་དད་མི་དད་ཙམ་གྱིས་དབྱེ་བར་ཟད་ཅིང་། འཆད་པའི་ཚེ་ན་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་སླ་བས་འཆད་བདེ་བ་ཙམ་ལས་དམིགས་བསལ་གྱིས་གོ་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་མེད། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལ་ནི་གོང་བཤད་ལྟར་གོ་བ་དང་ཁྱད་ནུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། སྤྱིར་ན་གང་ནུས་པ་ཆེ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཟིན་པ་

དེ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་ན་གཅིག་གྱུར་དང་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཁྱད་ཡོད། ད་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་ཅེས་པ་རྒྱ་ཆེར་ཁྱབ་ཟིན་པའི་ཐ་སྙད་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་ཟིན་པར་བརྟེན་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ཅིག་བཤད་ནས་བཟུང་འདིའི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་སོགས་མ་བཤད་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར་ཡོད་པས། གཤམ་ནས་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ནས་བཤད་དོ།།

ཡང་སྔོན་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ངེས་དགོས་པ་ནི། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ཡིན། དེ་མིན་ཐ་སྙད་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་མགོ་རྫོངས་ནས་དོན་མི་ཟིན་པའི་ཉེན་ཡོད།

དེ་ལྟར་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་གོ་དོན་གྱི་ཐོག་ནས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཀྲལ་ཡོད་ཀྱང་། བྱ་ཚིག་བྱེ་བྲག་པ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ན་དག་ཡིག་གསར་བསྒྲིགས་དང་བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཕལ་ཆེ་བ་མཐུན་མོད། མི་མཐུན་པའི་ཆའང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད། དཔེར་ན། མཐོང་། ཐོས། ཚོར། སྨྱོང་། ཤེས། རྟོགས། རིག །དྲན། འཁྱོངས། ཁྱུག །འཁྱེར། ཐུབ། ཐེག །རྙེད། ཁེབས། ཞེས་པ་རྣམས་དག་ཡིག་གསར་བསྒྲིགས་ནང་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད་ཅིང་། བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ནང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད། དོན་དངོས་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་ཀྱི་ངོ་བོའམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསམས་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཁ་སྐག་ཆགས་ཡོད།

དེ་དག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཡང་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་པས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཏུ་གཏན་ནས་མི་འཐད། དེ་དག་ཇི་ལྟར་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་མ་ཡིན་ཚུལ་དང་། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིན་ཚུལ་དངོས་ནི་གོང་དུ་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། ཇི་ལྟར་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཚུལ་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བས་འདིར་མི་སྤྲོའོ། །དེ་དག་ནི་དག་ཡིག་གསར་བསྒྲིགས་ཀྱིས་བྱ་ཚིག་ངོས་འཛིན་ནོར་བ་དང་བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོས་བྱ་ཚིག་ངོས་འཛིན་འགྲིགས་པའི་མཚན་གཞི་འགའ་ཞིག་ཡིན།

ཡང་། བསྒྲོ། བསྒྲོས། མདུད། ཐུད། རྫི། བརྫི། བརྫིས། རྫིས། བཞད། བཞད། བཞད། བཞོད། དགྲོང་། དགྲོང་། བགྲངས། དགྲངས། སྐྱིལ་ཀྱང་དང་གནས་སོགས་བཅའ། བཅས། འཆའ། ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོར་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་དང་། དག་ཡིག་གསར་བསྒྲིགས་སུ་བྱེད་

འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་མཛད་ཡོད། དོན་ལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་གཉིས་ལས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་། བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་གཉིས་ལས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་ཙམ་ཡང་མེད་པས་ན། དེ་དག་ནི་བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོས་བྱ་ཚིག་ངོས་འཛིན་ནོར་བ་དང་། དག་ཡིག་གསར་བསྒྲིགས་ཀྱིས་བྱ་ཚིག་ངོས་འཛིན་འགྲིགས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན།

ཡང་། འཁྱུད། ཅེས་པ་དག་ཡིག་གསར་བསྒྲིགས་ནང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་དང་། བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ནང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད། དེ་ཡང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་པས་ན། འདིར་ཡང་བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ནོར་བ་དང་། དག་ཡིག་གསར་བསྒྲིགས་འགྲིགས་ཡོད།

ཡང་། གཟབ། གཟེམ། གཟེམས། ཞེས་པ་དག་ཡིག་གསར་བསྒྲིགས་ནང་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་། བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ནང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་གཉིས་ལས་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་གཉིས་ལས་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་སྤུ་ཙམ་མེད་པས་ན། འདིར་དག་ཡིག་གསར་བསྒྲིགས་ནོར་བ་དང་། བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་འགྲིགས་ཡོད།

ཡང་། ལྡོད་པ། ཐྲན་པ། ཞེས་པ་དག་ཡིག་གསར་བསྒྲིགས་ནང་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་། བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ནང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་གཉིས་ལས་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་གཉིས་ལས་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་ཙམ་ཡང་མེད་པས་ན། དག་གསར་དང་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་གཉིས་ཀས་ཐུན་མོང་དུ་བྱ་ཚིག་ངོས་འཛིན་ནོར་བའི་མཚན་གཞི་ཡིན།

ཡང་། བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོར། སྲུན་པ་དང་བྱེད་སྙིང་མི་འདོད་པའི་དོན་སྟོན་པའི་བྱ་ཚིག་མཆེར་ལ་སྐུལ་ཚིག་བྲིས་པ་དང་། ཤེས་པའམ་རྟོགས་པའི་ཞེ་ས་བྱ་ཚིག་མཁྱེན་ལའང་སྐུལ་ཚིག་བྲིས་ཡོད་པ་ནི། ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྐུལ་ཚིག་མེད་པའི་བྱ་ཚིག་ཡིན། མཆེར་ཅིག །མཁྱེན་ཅིག །ཅེས་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་སྲོལ་གཏན་ནས་མེད། དཔེར་ན། ཤེས་པ་དང་རྟོགས་པ་ལ་སྐུལ་ཚིག་མི་འཇུག་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཞེ་ས་མཁྱེན་པ་ལ་སྐུལ་ཚིག་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག །དེ་དག་ལ་སྐུལ་ཚིག་དངོས་མི་འཇུག་པའི་དབང་གིས་སྐུལ་མ་འདེབས་པ་ན། ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག །མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། ཁྲོ་བ། སྡང་བ། ཆགས་པ། སྐྱོ་བ། དགའ་བ།

སྒྲག་པ། ཞེས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱུལ་ཚིག་མི་འཇུག་པ་ལྟར། དེ་དག་དང་རིགས་མཚུངས་པའི་ནང་སེམས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་མཚོར་བ་ལའང་སྐྱུལ་ཚིག་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག །

དེ་དག་ལ་སྐྱུལ་ཚིག་དགོས་མི་འཇུག་པའི་དབང་གིས་སྐྱུལ་མ་འདེབས་པ་ན། ཁྲོ་བར་གྱིས་ཤིག །སྡང་བར་གྱོས། དགའ་བར་གྱིས་ཤིག །སྒྲག་པར་མཛོད་ཅིག །མཚོར་བར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་དག་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། དགག་སྒྲའི་སྐྱུལ་ཚིག་འཇུག་ལ་སྐྱུལ་ཚིག་དགོས་མི་འཇུག་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན། ཡང་། བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ནང་། སྐྱིལ་ཀྲུང་དང་གནས་སོགས་འཆའ་བ་ལ་སྐྱུལ་ཚིག་མ་བྲིས་པ་ནི་ཆད་པའི་སྐྱོན་ཏེ། སྐྱིལ་ཀྲུང་ལེགས་པར་ཆོས་ཤིག །ཅེས་སྐྱུལ་ཚིག་འཇུག་པ་ལ་དོགས་པའི་གནས་མེད།

དེ་ལྟ་བུའི་ནོར་བ་ཕལ་ཆེ་བ་དག་ནི་ལག་ནོར་དང་ཡིག་ནོར་ཙམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཉལ་བ། ཞེས་པ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཞེ་ཚིག་གཟིམ་པ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཚུལ་མེད་ཅིང་། གད་མོ་བགད་པ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཞེ་ཚིག་བཞད་པའང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་ནི་ཤེས་སླ་བ་ཞིག་ཡོས་ཡིན། ཤེས་པ་དང་རྟོགས་པ་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་ལ་སྐྱུལ་ཚིག་མི་འཇུག་ན། དེའི་ཞེ་ཚིག་མཁྱེན་པ་ལ་སྐྱུལ་ཚིག་འཇུག་དོན་མེད་པའང་རྟོགས་སླ་བ་ཞིག་ཡོས་ཡིན།

དེས་ན་འདིར་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ནས་འཆད་ཅིང་སྦྱོང་བའི་སྐབས་ཡིན་པས། བྱ་ཚིག་གང་ཞིག་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་གང་ཞིག་ཡིན་མིན་ནི། དག་ཡིག་དང་ཚིག་མཛོད་དུ་ཇི་ལྟར་གསལ་མིན་ཁོ་ནར་ཆ་མི་འཇོག་པར་གོང་གསལ་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་གཞན་གསལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྟན་མིན་ལ་བརྟེན་ནས་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བྱ་ཚིག་ལ་རྒྱལ་ཊེ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བའི་དགེ་མཚན་ཡོད།

འདིར་དག་གསར་དང་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ངོས་འཛིན་མི་མཐུན་པའི་རིགས་དང་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་རིགས་བཤད་པའང་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གོ་རྟོགས་མཐིལ་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་ཙམ་ལས། དག་ཡིག་དང་ཚིག་མཛོད་དེ་དག་སྐྱོན་ཅན་དང་ཡིད་རྟོན་མི་རུང་བའི་དོན་དུ་གཏན་ནས་གོ་མི་རུང་། བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྦྱོར་བ་ལ་དག་གསར་དང་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་གཉིས་པོ་དེས་མཛད་རྗེས་ རླབས་པོ་ཆེ་བཞག་དང་འཛོག་བཞིན་པ་ཀུན་གསལ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་དང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡིན་གཤིས་དག་ཡིག་དང་ཚིག་མཛོད་གཉིས་པོ་དེ་འགལ་ཟླར་མི་གཟུང་བར་མིག་དང་སྙིང་ལྟ་བུར་བཅང་བར་བྱ་དགོས་པ་གལ་ཆེ།

དེ་དག་གིས་མཚོན་གྲགས་ཆེ་བའི་དག་ཡིག་དང་ཚིག་མཛོད་གཉིས་པོ་དེར་ངོས་འཛིན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་ཤར་ཤིག་ཡོད་པ་ཕྱུང་དེ་མིན་བྱ་ཚིག་ཕལ་ཆེ་བ་མཐུན་པར་ངོས་འཛིན་མཛད་ཡོད་དེ། དག་གསར་དུ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་རྣམས་བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོར་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་གྱུང་མཐུན་པ་དང་། དག་གསར་དུ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་རྣམས་བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོར་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་རྟེ་མཐུན་པ་བྱུང་ཡོད།

གསུམ་པ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་སྒྲ་བཤད་བཤད་པ།

དང་པོ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་སྒྲ་བཤད་ནི། བྱ་ཞེས་པ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས། བྱེད་ཅེས་པ་ནི་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་ལ་གོ་དགོས། ཐ་དད་པ་ཞེས་པ་ནི་སོ་སོར་གྲུབ་པ་ལ་གོ་དགོས། དེས་ན་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་གཉིས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་ན་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱ། ལས་ཞེས་པ་ནི་ལས་ཀ་སྟེ་བྱ་བ་ལ་གོ་རྒྱུ་དང་། ཚིག་ཅེས་པ་ནི་སྒྲ་ལ་གོ་དགོས། དེས་ན་ལས་ཀ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་ལས་ཚིག་ཅེས་བྱ། བྱ་ཚིག་དང་དོན་གཅིག །སྤྱིར་བྱ་ཚིག་གི་སྒྲ་བཤད་ལ། བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱ་ཚིག་ཟེར། ཞེས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་སྒྲ་བཤད་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་ན། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཟེར།

༡༽ **བྱ།** བྱ་བའི་ཡུལ། རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ།

༢༽ **བྱེད།** བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ།

༣༽ **ཐ་དད་པ།** སོ་སོར་གྲུབ་པ།

༤༽ **ལས།** ལས་ཀ་སྟེ་བྱ་བ།

༥༽ **ཚིག །**སྒྲ། རྣ་ཤེས་ཀྱིས་མཉན་བྱ།

གཉིས་པ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་སྒྲ་བཤད་ནི། བྱ་ཞེས་པ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས། བྱེད་ཅེས་པ་ནི་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་ལ་གོ་དགོས། ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་པ་ནི་སོ་སོར་མ་གྲུབ་པ་ལ་

གོ་དགོས། དེས་ན་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་གཉིས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་ན་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་བྱ། ལས་ཞེས་པ་ནི་ལས་ཀ་སྟེ་བྱ་བ་ལ་གོ་རྒྱུ་དང་། ཚིག་ཅེས་པ་ནི་སྒྲ་ལ་གོ་དགོས། དེས་ན་ལས་ཀ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་ལས་ཚིག་ཅེས་བྱ། བྱ་ཚིག་དང་དོན་གཅིག ། སྤྱིར་བྱ་ཚིག་གི་སྒྲ་བཤད་ལ། བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱ་ཚིག་ཟེར། ཞེས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་སྒྲ་བཤད་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་ན། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཟེར།

༡༽ **བྱ།** བྱ་བའི་ཡུལ། རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ།

༢༽ **བྱེད།** བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ།

༣༽ **ཐ་མི་དད་པ།** སོ་སོར་མ་གྲུབ་པ།

༤༽ **ལས།** ལས་ཀ་སྟེ་བྱ་བ།

༥༽ **ཚིག །**སྒྲ། རྣ་ཤེས་ཀྱིས་མཉན་བྱ།

བཞི་པ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ།

དང་པོ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ནི། གོང་དུ་སྒྲ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསལ་བ་ལྟར། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ཞེས་པ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་ངོ་བོར་བཞག་ན་ཁྱབ་ཆེ་བའི་སྐྱོན་དང་ཁྱབ་ཆུང་བའི་སྐྱོན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་དེ་ནི་སྒྲ་བཤད་ཙམ་ཡིན། དང་པོ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་སྐྱོན་ནི། མཐོང་། ཐོས། ཚོར། སྨྲོང་། ཤེས། རྟོགས། རིག །ནྲན། ཐུབ། ཐེག །རྙེད། ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དུ་མ་ཞིག་ལ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། མཐོང་བྱ་གཟུགས། མཐོང་བྱེད་མིག །མཐོང་བ་པོ་བཀྲ་ཤིས། ཐོས་བྱ་སྒྲ། ཐོས་བྱེད་རྣ་བ། ཐོས་པ་པོ་དོན་གྲུབ་སོགས་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ཅིང་ཡོད་པ་ནི་རྟོགས་སླ། གཞན་ཡང་། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་སྐབས་སུ་གསལ་བ་ལྟར། འཁོར་ལོ་རང་བཞིན་གྱིས་འཁོར་བ་དང་། ཆུ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱིལ་བ། ལས་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་

པ་སོགས་ལ་བྱ་བྱེད་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་། འཁོར་ལོ་བསྐོར་ནས་འཁོར་བ་དང་། ཆུ་བསྐྱིལ་ནས་འཁྱིལ་བ། ལས་དོན་བསྒྲུབས་ནས་གྲུབ་པ་སོགས་ལ་ནི་བྱ་བྱེད་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་ན། དེ་ལྟའི་འཁོར་འཁྱིལ་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ལ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་སྐྱོན་ཡོད།

གཉིས་པ་མ་ཁྱབ་པའམ་ཁྱབ་ཆུང་བའི་སྐྱོན་ནི། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གར་འཁྲབས། ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་འཁྲབས་ལྟ་བུའི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། འཁྲབས་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་དེ་ཉིད། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁྲབ་བྱ་དང་འཁྲབ་པ་པོ་ཐ་དད་སོ་སོར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཁྲབ་བྱ་གར་ནི་འཁྲབ་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་མེད་ཅིང་། འཁྲབ་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས་ནི་འཁྲབ་བྱ་གར་ལས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེར་བརྟེན་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཞེས་པའི་ཐ་དད་པའི་དོན་ནི། སོ་སོར་གྲུབ་པའམ་སོ་སོར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་མི་འཛོག་པར་བློ་ངོར་སོ་སོར་སྣང་བ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས། དེ་ལྟར་ན། གོང་གི་མཚན་གཞི། མཐོང་། ཐོས། ཚོར། ཤེས། རྟོགས། དྲན། ཞེས་སོགས་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བྱར་གྱུར་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ཅིང་ཡོད་ཀྱང་། བློ་ངོ་ལ་སོ་སོར་མི་སྣང་བ་ཡིན། མཐོང་ཞེས་པའི་ཚེ་ན། གཟུགས་མིག་ལམ་དུ་ཆུར་དང་གིས་ཤར་བ་ཙམ་ལས་བྱེད་པ་པོ་མི་སྣང་བ་ཡིན། ཐོས་ཞེས་པའི་ཚེ་ན། སྒྲ་རྣ་ལམ་དུ་ཆུར་གྲགས་པ་ཙམ་ལས་བྱེད་པ་པོ་མི་སྣང་བ་ཡིན། དངོས་པོའི་འགྱོ་འགྱུར་ཙམ་ལས་འགྱོ་འགྱུར་དེ་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་མི་སྣང་བས་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན། མཐོང་ཐོས་ཤེས་སོགས་གོང་གསལ་བྱ་ཚིག་རྣམས་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་གྱི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་མིན་ཞེས་པའི་གནད་འགག་ཀྱང་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་བློ་ངོ་ལ་སོ་སོར་སྣང་མི་སྣང་འདིར་ཐུག་ཡོད།

གཞན་ཡང་། འཁྲབས། ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་ལ་མཚོན་ན། ཡུལ་དངོས་སུ་འཁྲབ་བྱ་དང་འཁྲབ་པར་བྱེད་པ་པོ་སོ་སོར་མེད་ཀྱང་། འཁྲབས་ཞེས་བརྗོད་ཚེ། བློ་ངོར་འཁྲབ་བྱ་གར་དང་། འཁྲབ་པར་བྱེད་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྟ་བུ་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་སྣང་བས་ན། འཁྲབས། ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཞིབ་པར་བཤད་པའི་མདོ་དོན་སྙིང་པོ། **བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཟེར།** དེ་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན།

སྐབས་འདིར་ངེས་པར་ཞིབ་ཆ་དགོས་པ་ནི། གོང་དུ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེ། བྱ་ཚིག་གང་ཞིག་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་མིན་ནི། བསྟན་བྱའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་མིན་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོག་པ་ཡིན། འདིར་སྤྱི་རིས་ཕྱེ་ནས་བཤད་ན། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་ཟེར། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཟེར། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞིག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཡིག་ཟེར། དེ་ལྟ་ན། གོང་དུ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་ངོ་བོ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་རིགས་བསྒྲེས་ནས།

༡༽ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ།

༢༽ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག

༣༽ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཡིག །ཅེས་གསུམ་དུ་དབྱེ་དགོས།

གཉིས་པ། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ནི། སྤྱིར་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་ན་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ནི་དེའི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཡིན་པས་རྟོགས་སླ། འོན་ཀྱང་འདིར་ཞིབ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་གཤིས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གོང་དུ་སྒྲ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསལ་བ་ལྟར། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ཅེས་པ་ནི་སྒྲ་བཤད་ཙམ་ལས་ངོ་བོར་འཛོག་མི་རུང་། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱབ་ཆེ་བ་དང་ཁྱབ་ཆུང་བའི་སྐྱོན་གཉིས་ཀ་ཡོད། དེ་ཡང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན། གོང་གསལ་ལྟར། མཐོང་། ཐོས། ཤེས། དྲན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དུ་མ་ཞིག་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པར་རྩོད་མེད་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་པས། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པའམ་མེད་པ་ཞེས་པ་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་ན། དེ་དག་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད། གཞན་ཡང་གོང་གསལ་ལྟར། འཁོར་ལོ་བསྐོར་ནས་འཁོར་བ་སོགས་

ལའང་མ་ཁྱབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། དེ་དག་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པའམ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཞན་ཡང་། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ན་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའང་མེད་དེ། གོང་གསལ་ལྟར། འབྲབས་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་དེས་མཚོན་ནུས། འབྲབས་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པར་རྩོད་མེད་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་ཚིག་དག་ལ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་སྐྱོན་ཡོད།

དེར་བརྟེན་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་པའི་ཐ་མི་དད་པའི་དོན་ནི། སོ་སོར་མ་གྲུབ་པའམ། སོ་སོར་མེད་པ་ཙམ་ལ་མི་འཇོག་པར་བློ་ངོར་སོ་སོར་མི་སྣང་བ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས། རྒྱས་པར་བྱས་ན། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་མི་ཟེར་བར་བློ་ངོར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་། མཐོང་། ཐོས། ཚོར། ཤེས། རྟོགས། དྲན། ཞེས་པ་རྣམས་ལ། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་རྩོད་པ་མེད་ཀྱང་། མཐོང་ཞེས་པའི་ཚེ་ན། གཟུགས་མིག་ལམ་དུ་ཚུར་དང་གིས་ཤར་བ་ཙམ་ལས་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་ཞིང་། ཐོས་ཞེས་པའི་ཚེ་ན། སྒྲ་རྣ་ལམ་དུ་ཚུར་གྲགས་པ་ཙམ་ལས་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བ་ཡིན། ཤེས་ཞེས་པའི་ཚེ་ན། ཤེས་བྱ་གང་ཞིག་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ཙམ་ལས་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བ་ཡིན་པས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ཡིན།

གཞན་ཡང་། འབྲབས། ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་ལ་མཚོན་ན། ཡུལ་དངོས་སུ་འབྲབ་བྱ་དང་འབྲབ་པར་བྱེད་པ་པོ་སོ་སོར་མ་གྲུབ་ཅིང་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་། འབྲབས་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། བློ་ངོར་འབྲབ་བྱ་གར་དང་། འབྲབ་པར་བྱེད་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལྟ་བུ་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བ་མ་ཡིན་པས་ན། འབྲབས། ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་མི་བྱེད་པ་ཡིན། དེས་ན་ཡང་སྙིང་། ཡུལ་གྱི་སྟེང་དུ་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་མེད་དང་། བློ་ངོར་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྣང་མི་སྣང་གི་ཞིབ་ཆ་ཕྱེད་ཐུབ་ན། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་སླ།

དེ་ཡང་། ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས། རྟགས་འཇུག་གི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལས། གཉིས་པ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་འདི་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་བྱ་བ་དེ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཞིག་མེད་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་བྱ་བ་དེ་འགྲུབ་བཞིན་པའི་སྐབས་བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བའམ། ཡང་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་

ལས་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན། ཞེས་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་གསལ་པོར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

ཡང་། ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས། སུམ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཚིག་གི་འགྲེལ་པ་བྱིས་པ་དགའ་བའི་གཏམ་ལས། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ། བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱ་བའི་ཡུལ་ལམ་ལས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། མགར་བས་ལྕགས་ཀྱི་སྐམ་པ་བཟོས། ལྟ་བུའི་བྱེད་པོ་མགར་བ་དང་། བྱ་ཡུལ་ལམ་ལས་ལྕགས་ཀྱི་སྐམ་པ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དོན་དུ་དངོས་པོ་བདག་མགར་བ་དང་། དངོས་པོ་གཞན་ལྕགས་ཀྱི་སྐམ་པ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ། བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱ་བའི་ཡུལ་ལམ་ལས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། རྟ་བོ་རི་ལ་བསྐྱོད། ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱོད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་པོ་རྟ་བོ་དང་། བསྐྱོད་བྱའམ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡང་རྟ་བོ་ལས་གཞན་འཇོག་ཏུ་མེད་པས་བྱ་བ་འདི་གྲས་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་པ་ནི། ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་གོ་དོན་དང་དཔེར་བརྗོད་ངོ་སྤྲོད་ཙམ་ཡིན་གྱི། ཞིབ་ཆ་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པ་ནི་གོང་གསལ་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱ་བྱེད་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པར་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྣང་མི་སྣང་གིས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་གཉིས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན། མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་ན། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པའམ་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཏུ་འཇོག་མི་ནུས་པས། **བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཟེར།** འདི་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན།

སྐབས་འདིར་ངེས་པར་ཞིབ་ཆ་དགོས་པ་ནི། གོང་དུ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེ། བྱ་ཚིག་གང་ཞིག་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་མིན་ནི། བསྟན་བྱའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་མིན་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་པ་ཡིན། འདིར་སྤྱི་རིས་ཕྱེ་ནས་བཤད་ན། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བའི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་ཟེར། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཟེར། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་

ཀྱི་ཡི་གེ་ཞིག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཡིག་ཟེར། དེ་ལྟ་ན། གོང་དུ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་ངོ་བོ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་རིགས་བསྒྲེས་ནས།

༡༽ བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ།

༢༽ བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག

༣༽ བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཡིག །ཅེས་གསུམ་དུ་དབྱེ་དགོས།

དེ་ལྟར་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་ངོ་བོ་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་དོན་གྱི་ཚུལ་དུ་མཐར་ཆགས་སུ་ཞུས་ན།

བརྡ་སྤྲོད་བྱའི་བྱ་བ་ལ།

༡༽ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ། ༢༽ བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ།

ཀ༽ བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་ཟེར།

ཁ༽ བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བའི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་ཟེར།

བརྡ་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ།

༡༽ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག ༢༽ བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག

ཀ༽ བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཟེར།

ཁ༽ བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞིག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཟེར།

བརྡ་སྦྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ།

༡༽ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཡིག ༢༽ བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཡིག

ཀ༽ བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞིག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཡིག་ཟེར།

ཁ༽ བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞིག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཡིག་ཟེར།

གོང་གསལ་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་པ་རྣམས་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་ཐལ་གསུང་སྒྲོལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་བྱེད་པ་པོ་ཐལ་པ་གཉིས་ཀ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་གསུང་སྒྲོལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གོ་དགོས། དེས་ན་འདིར་གསུང་སྒྲོལ་སྔ་མ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་པའི་མིང་འདི་གཙོ་ཐལ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཚོག་པས་ན། འདིར་ཡིག་ཐོར་ཡང་ཞིང་ཚིག་ཟིན་བདེ་བའི་སླད་དུ་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྔ་པ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་མིན་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་མིན་དབྱོད་ཚུལ་གྱི་གནད་འགག་བཤད་པ།

དེ་ཡང་བྱ་ཚིག་གང་ཞིག་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཡིན་མིན་དང་། བྱེད་འབྲེལ་དང་བྱེད་མེད་ཡིན་མིན་ནི། བྱ་ཚིག་དེ་ཉིད་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་གཞན་དང་མ་འབྲེལ་བར་རང་ཉིད་གཅིག་པུར་བཞག་ནས་ལྟ་དགོས་པ་ལས། ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་དང་འབྲེལ་ནས་བརྟགས་ན་སྔ་ཕྱིར་སྦྱར་བའི་ཚིག་དག་གི་ཤུགས་རྐྱེན་གྱིས་ཕན་འབྱེད་ལེགས་པོ་ཞིག་ནམ་ཡང་མི་ཐུབ། དཔེར་ན། བལྟས། མཐོང་། མཉན། ཐོས། སྦྱངས། ཤེས། བཅོས། ཆོས། བསྐོར། འཁོར། བཅོམ། ཆོམ། ཞེས་བྱ་ཚིག་རང་ཉིད་གཅིག་པུར་བཞག་ནས་བློ་ངོ་ལ་དོན་སྤྱི་འཆར་བར་བྱེད་ཚུལ་ལ་བསམམས་ནས། བལྟས། ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་འདི་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་གམ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཡིན། མཐོང་། ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་འདི་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའམ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིན། ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་མིན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་། དོན་གྲུབ་ཀྱིས་དཔེ་ཆ་ཤེས། དོན་གྲུབ་ཀྱིས་འབྲས་བཙོས་ནས་ཆོས། རྫ་མཁན་གྱིས་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ནས་འཁོར། ཞེས་ཚིག་སྦྱོར་དང་འབྲེལ་ནས་བརྟགས་ན་གཞན་རྣམས་མ་ཟད་ཆོས་དང་འཁོར་སོགས་ཀྱང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་གམ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དེ། བརྗོད་ཚིག་དེའི་དབང་གིས། འཁོར་བྱ་འཁོར་ལོ་དང་འཁོར་བར་བྱེད་པ་པོ་རྫ་མཁན་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཅིང་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཟད་ལྷུམ་ར་བས་ཉིན་ལྟར་ཆུ་ཐྭུགས་པས་རྩི་ཤིང་ལེགས་པར་སྐྱེས་ཤིང་མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་ཤར། ཡུལ་འདིའི་ཡུལ་མི་རྣམས་བསོད་ནམས་ཆེ་བས་དུས་རྟག་ཏུ་ཆར་ཆུ་དུས་སུ་བབས། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་བྱམས་བརྩེས་དགྲ་བོ་ཐུལ་འདུག །བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་རང་སེམས་ཆོས་ཀྱིས་ཐུལ་བ་ཞིག་བྱུང་འདུག །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའམ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་མཐའ་དག་ལ་དེ་ལྟར་ཚིག་གི་སྦྱོར་བ་སྦྱར་དུ་ཡོད་ཅིང་། བརྗོད་པ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་ནས་བསམམས་ན། བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་སྣང་བ་དང་། བྱ་བྱེད་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བས་ན། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད།

དེར་བརྟེན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་བོད་ཡིག་ཤེས། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྒྲ་ཐོས། ཞེས་བརྗོད་ཚེ། བཀྲ་ཤིས་ཚིག་ཟིན་དུ་ཡོད་ཅིང་གཟུགས་ཀྱང་ཚིག་ཟིན་དུ་ཡོད་པས། མཐོང་བ་པོ་བཀྲ་ཤིས་དང་མཐོང་བྱ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་དགྲ་བོ་

ལེགས་པར་ཐུལ་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ཚེ། བཀྲ་ཤིས་དང་དགྲ་བོ་གཉིས་ཀ་ཚིག་ཟིན་དུ་ཡོད་པས། ཐུལ་བྱ་དགྲ་བོ་དང་ཐུལ་བར་བྱེད་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། སེམས་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཆར་ཆུ་དུས་སུ་བབས། མི་ནད་ཕྱུགས་ནད་ཞི། ཚེ་བསོད་དཔལ་འབྱོར་རྒྱས། ཞེས་བརྗོད་ཚེ། དེ་དག་ཚིག་ཟིན་དུ་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་དབང་གིས། དུས་སུ་འབབ་བྱ་ཆར་ཆུ་དང་དུས་སུ་འབབ་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་ཞེས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། ཞི་བར་བྱ་བ་མི་ནད་ཕྱུགས་ནད་དང་ཞི་བར་བྱེད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་ཞེས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའང་ཆོས་ཉིད་ཡིན། རྒྱས་བྱ་ཚེ་བསོད་དཔལ་འབྱོར་དང་རྒྱས་བྱེད་སེམས་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་ཞེས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའང་ཆོས་ཉིད་ཡིན།

དེ་ལྟར་བསམས་ན་བྱ་ཚིག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཅིང་ཐ་དད་དུ་སྣང་བར་ངེས་པས་ན། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཞིག་གཏན་ནས་རྙེད་མི་སྲིད། དེར་བརྟེན་སྔ་ཕྱིའི་ཚིག་སྦྱོར་ལ་མི་ལྟ་བར་བྱ་ཚིག་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་སྣང་བར་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ན་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་། བྱ་ཚིག་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་སྣང་བར་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག་ན་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། བྱ་ཚིག་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བྱེད་པ་པོ་སྣང་བར་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ན་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་། བྱ་ཚིག་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བྱེད་པ་པོ་སྣང་བར་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག་ན་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། བྱ་ཚིག་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཞེས་པ་སྔ་ཕྱིའི་ཚིག་སྦྱོར་ལ་མ་བལྟོས་པར་རང་ཉིད་ཁེར་རྐྱང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

དཔེར་ན། བསྐོར། ཞེས་བརྗོད་ཚེ། བྱེད་པ་པོ་ཞིག་དངོས་སུ་བཀྲ་ལམ་གྱིས་འཆར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཏུ་འཇོག་ཅིང་། འཁོར། ཞེས་བརྗོད་ཚེ། བྱེད་པ་པོ་ཞིག་དངོས་སུ་བཀྲ་ལམ་གྱིས་འཆར་བར་མི་བྱེད་པར་གང་ཞིག་འཁོར་བ་ཙམ་ཞིག་འཆར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཏུ་འཇོག་པ་ཡིན། བསྐོར། ཞེས་བརྗོད་ཚེ། བྱེད་པ་པོ་ཞིག་གིས་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་འཁོར་བར་བྱེད་པ་བཀྲ་ལམ་གྱིས་བློ་ངོར་ལ་འཆར་བར་བྱེད་པ་སྟེ་བྱ་བྱེད་གཉིས་སུ་སྣང་བས་ན། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཅིང་། འཁོར། ཞེས་བརྗོད་ཚེ། བྱེད་པ་པོ་ཞིག་གིས་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་འཁོར་བར་བྱེད་པ་བཀྲ་ལམ་གྱིས་བློ་ངོར་ལ་མི་འཆར་བར་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་འཁོར་བ་ཙམ་ཞིག་འཆར་བར་བྱེད་པ་སྟེ་བྱ་བྱེད་གཉིས་སུ་མི་སྣང་བས་ན། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཏུ་འཇོག་པ་ཡིན།

བལྟས། ཞེས་བརྗོད་ཆེ། བྱེད་པ་པོ་ཞིག་གིས་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མཐོང་བར་བྱེད་པ་བཀྲ་ལམ་གྱིས་བློ་ངོ་ལ་འཆར་བར་བྱེད་པ་སྟེ་བྱ་བྱེད་གཉིས་སུ་སྣང་བས་ན། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཏུ་འཇོག་ཅིང་། མཐོང་། ཞེས་བརྗོད་ཆེ། བྱེད་པ་པོ་ཞིག་གིས་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མཐོང་བར་བྱེད་པ་བཀྲ་ལམ་གྱིས་བློ་ངོ་ལ་འཆར་བར་མི་བྱེད་པར་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མིག་ལམ་དུ་ཚུར་སྣང་བ་ཙམ་ཞིག་འཆར་བར་བྱེད་པ་སྟེ་བྱ་བྱེད་གཉིས་སུ་མི་སྣང་བས་ན། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པར་འཇོག་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་བྱ་ཚིག་གང་ཞིག་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཡིན་མིན་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཡིན་མིན། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཡིན་མིན་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་མིན་ལྟ་དགོས་པ་ཡིན། སྤྱི་ཕྱིའི་ཚིག་སྦྱོར་ལ་བལྟས་ན་ནམ་ཡང་ཤན་འབྱེད་མི་ནུས་ཤིང་མགོ་རྨོངས་སུ་འགྱུར་རྒྱུ་ཞིག་གཅིག་ཡིན།

༤ཕྲུག་པ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་གསུང་ཚུལ་ལ། ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས། རྟགས་འཇུག་གི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལས། ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་དགུ་ལྡན་དང་བདུན་ལྡན་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་དང་། དབྱུལ་ཚུ་རྣམ་རྣ་བྲ་དང་མཁས་དབང་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱིས་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཞིབ་ཆའི་དབྱེ་བ་གསུངས་པ་སོགས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་གོང་གསལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་ཀྱི་ངོ་བོ་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གོ་བ་དང་འབྲེལ་ཆེ་ཞིང་། གོ་བ་དེ་ཉིད་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ངེས་ཅན་ཞིག་མཐོང་བས་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཕྱི་མ་ལྟར་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་དབྱེ་བ་ཐོག་མར་བཤད་པར་བྱའོ།།

དང་པོ། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

དབྱུལ་ཚུ་རྣམ་རྣ་བྲས། རྟགས་འཇུག་གི་འགྲེལ་པ་སི་ཏུའི་ཞལ་ལུང་ལས། ཐོ་ན་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱ་བ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མི་སྣང་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་བྱེད་པ་པོ་གཞན་མི་སྣང་ཞེས་པས། དཔེར་ན། བདག་འགྲོའོ། །ལྟ་བུའི་ཆེ། འགྲོ་

བ་དེ་བྱ་ཚིག་ཡིན་ཡང་། འགྲོ་བྱ་འགྲོ་བྱེད་གཉིས་ཀ་བདག་ཡིན་པས་འགྲོ་བྱ་ལས་གཞན་པའི་འགྲོ་བྱེད་མེད་པས་ན་འདི་ལ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བའང་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་བྱ་བ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་མི་སྣང་ཞེས་པས། དཔེར་ན། རྫ་མཁན་གྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་རོ། །ལྷ་བུའི་ཚེ། དང་པོར་སྐོར་བྱེད་གཞན་ཡོད་ཀྱང་། འཁོར་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐོར་བྱེད་གཞན་མེད་པར་རང་ཉིད་ངང་གིས་འཁོར་བས་གནས་སྐབས་དེར་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ཚ་ནས་བསྐོར་ཞེས་མི་བརྗོད་པར་འཁོར་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མི་སྣང་ཞེས་པས། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་ཞིག་གི་མདུན་དུ་ལྷུགས་ཤིག་རང་བཞིན་གྱིས་གསེར་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ། སྐྱེས་བུ་དེའི་བསོད་ནམས་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བ་དང་ལྷུགས་རང་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པས་འགྱུར་བའི་ཚ་ནས་ལྷུགས་གསེར་དུ་བསྒྱུར་ཅེས་མི་བརྗོད་པར་གྱུར་ཅེས་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་དངོས་པོའི་རང་མཚན་སོ་སོ་ནས། རང་གིས་རང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་འགལ་ཡང་། སྤྱི་ཕྱོག་རགས་པ་ནས་ཐ་སྙད་ཙམ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་དག་གིས་མཚོན་ནས་སྐབས་འདིར་ཕྲ་ཞིང་ཞིབ་པའི་བློས་བརྟག་དགོས་པ་མང་དུ་སྣང་། ཞེས་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ལ་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད།

མཁས་དབང་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོས། རྟགས་འཇུག་གི་དཀའ་གནད་མདོར་བསྡུས་ལས། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པར་ནང་གསེས་རགས་ཙམ་ཕྱེ་ན།

༡༽ བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལམ་ལས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དང་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་དང་།

༢༽ བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཐ་དད་ཡིན་རུང་བྱ་བ་དེ་འགྲུབ་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མི་སྣང་བའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ།

༣༽ བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཐ་དད་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ།

༤༽ བྱེད་པ་པོ་ཞིག་གིས་དངོས་སུ་རྩོལ་བ་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲུབས་པར་མ་བཤད་ཀྱང་དེའི་ནུས་པས་རང་ཤུགས་སུ་བྱ་བ་ཞིག་གྲུབ་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ།

༥༽ བྱེད་པ་པོ་གཏན་ནས་མི་མངོན་པར་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་བཅས་ལྔ་ཡོད།

(༡)བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལམ་ལས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དང་སྒྲུབ་པ་པོ་དེ་གཉིས་དངོས་པོ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ནི། དཔེར་ན། བདག་འགྲོའོ་ལྟ་བུ་རྗོད་པའི་ཚེ་འགྲོ་ཞེས་པ་དེ་བྱ་ཚིག་ཡིན་ཡང་། འགྲོ་བྱ་དང་འགྲོ་བྱེད་གཉིས་ཀ་བདག་འགྲོ་བ་པོ་རང་ཉིད་ལས་འགྲོ་བྱ་ལོགས་སུ་མེད་པས་འདི་འདྲ་ལ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བའང་མི་བྱེད་ཅིང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཟེར། ཡང་བསྐྱར་བཤད་ན། འགྲོ་བྱེད་ཕྱུང་པོ་དེ་འགྲོ་བ་པོ་རང་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་དབྱེ་རྒྱུ་མེད་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ།།

(༢) བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཐ་དད་ཡིན་རུང་བྱ་བ་དེ་འགྲུབ་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མི་སྣང་བའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ནི། དཔེར་ན། ར�F་མཁན་གྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་རོ། །ལྟ་བུ་རྗོད་པའི་ཚེ་ན་འཁོར་ཞེས་པ་དེ་བྱ་ཚིག་ཡིན་ཞིང་། དང་པོ་སྐོར་བྱེད(སྐོར་མཁན)གཞན་ཡོད་ཀྱང་། འཁོར་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐོར་བ་པོ་གཞན་མེད་པར་རང་ཉིད་ངང་གིས་འཁོར་བའི་སྐབས་དེར་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ཚ་ནས་བསྐོར་ཞེས་མི་བརྗོད་པར་འཁོར་ཞེས་ཟེར། ཡང་བསྐྱར་བཤད་ན་འཁོར་བ་དེ་བྱ་ཚིག་ཡིན་ཞིང་། སྐབས་སྔ་མར་སྐོར་བ་པོ་གཞན་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་ཕྱི་མར་མེད་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ(བསྐོར་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ)དང་སྒྲུབ་བྱེད(སྐོར་མཁན་མི)ཐ་དད་ཡིན་རུང་བྱ་བ་དེ་འགྲུབ་བཞིན་པའི(འཁོར་བཞིན་པའི)གནས་སྐབས་སུ་སྒྲུབ་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མི་སྣང་བའི་ཚ་ནས་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ།།

(༣)བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ནི། དཔེར་ན། ཁོས་རྒྱ་ཡིག་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ལྟ་བུ་རྗོད་པའི་ཚེ་ན་ཤེས་ཞེས་པ་དེ་བྱ་ཚིག་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་ཐ་དད་ཡིན་པས་དང་པོ་བསླབས་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཁོང་དུ་ཆུབ་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ཚ་ནས་བསླབས་ཞེས་མི་བརྗོད་པར་ཤེས་ཞེས་ཟེར། ཡང་བསྐྱར་བཤད་ན། ཤེས་ཞེས་པ་དེ་བྱ་ཚིག་ཡིན་ཞིང་། བསྒྲུབ་བྱ(ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ)དང་སྒྲུབ་བྱེད(ཤེས་པར་བྱེད་མཁན)ཐ་དད་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི(ཤེས་པར་བྱེད་པའི)བྱ་བ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པའི(ཤེས་པའི)བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ།།

(༤) བྱེད་པ་པོས་དངོས་སུ་རྩོལ་བ་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲུབས་པར་མ་བཤད་ཀྱང་། དེའི་ནུས་པས་རང་ཤུགས་སུ་བྱ་བ་ཞིག་གྲུབ་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ནི། དཔེར་ན། གུང་གོའི་དྲག་པོའི་དཔུང་གིས་དགྲ་བོའི་དཔུང་ཚོགས་མཐའ་དག་ལེགས་པར་ཐུལ་སོང་ལྟ་བུ་རྗོད་པའི་ཚེ་ན་ཐུལ་ཞེས་པ་དེ་བྱ་ཚིག་ཡིན་ཞིང་། གདུལ་བྱ་དང་འདུལ་བྱེད་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཚིག་ཟིན་དུ་བཏུལ་ཞེས་མ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་

ལམ་ལས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཐོག་གྲུབ་པའི་བྱ་བ་ཐུལ་བ་ཙམ་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་ཐུལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཡང་བསྐྱར་བཤད་ན། བྱེད་པ་པོས་༼དྲག་པོའི་དཔུང་༽དངོས་སུ་རྩོལ་བ་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲུབས་པར་༼དགྲ་བོ་བཏུལ་བར་༽མ་བཤད་ཀྱང་། དེའི་ནུས་པས་བྱ་བ་ཞིག་གྲུབ་པའི་༼དགྲ་བོ་ཐུལ་བའི་༽བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ལྟ་བུའོ།།

༼༥༽ བྱེད་པ་པོ་གཏན་ནས་མེད་པར་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ནི། དཔེར་ན། ས་ནས་རྩྭ་སྐྱེས། གནམ་ནས་ཆར་བབ་ལྟ་བུ་རྗོད་པའི་ཚེ་ན་སྐྱེས་པ་དང་བབ་པ་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་བྱ་ཚིག་ཡིན་རུང་། དེ་ནི་གནམ་སའི་འབྱུང་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པས་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱེད་པ་པོ་འདིས་བྱས་ཞེས་བཤད་དུ་མེད་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་གཏན་ནས་མེད་པར་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ།།

གོང་གསལ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ནང་གསེས་མི་འདྲ་བ་ལྔ་གང་ཞིག་ཡིན་རུང་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་པོ་དངོས་པོ་བདག་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་དངོས་པོ་གཞན་ཞེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་ལས་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ལས་ཞེས་པའང་དབྱེ་རྒྱུ་མེད་དོ།།

ཞེས་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ནས་གསུངས་པ་ནི། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ལ་གོ་བ་མཐིལ་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་འཁུམས། གུག་རྟགས་དང་གུག་རྟགས་ནང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོས་རྟགས་འཇུག་གི་དཀའ་གནད་མདོར་བསྡུས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་ལས་གསར་དུ་མཆན་བཏབ་པ་སོགས་མ་ཡིན།

མཁས་དབང་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོའི་གསུང་དེ་ཉིད་ཚིག་ཚོགས་བསྡུས་ནས་གོ་བདེར་བཀོད་ན། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་ལྔ།

༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་དངོས་པོ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ། བདག་འགྲོའོ། །ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་འགྲོ་ལྟ་བུ།

༢༽ བྱ་ཡུལ་དང་བྱེད་པོ་ཐ་དད་ཡིན་རུང་བྱ་བ་དེ་འགྲུབ་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མི་སྣང་བའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ། རྒྱ་མཁན་གྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་རོ། །ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་འཁོར་ལྟ་བུ།

༣༽ བྱ་ཡུལ་དང་བྱེད་པོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། བྱེད་པ་པོའི་བྱ་བ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་འབྲས་བུ་གྲུབ་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ། ཁོས་བོད་ཡིག་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཅེས་པའི་བྱ་ཚིག་ཤེས་ལྟ་བུ།

༩༽ བྱེད་པ་པོས་དངོས་སུ་རྩོལ་བ་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲུབས་པར་མ་བཤད་ཀྱང་དེའི་ནུས་པས་རང་ཤུགས་སུ་བྱ་བ་ཞིག་གྲུབ་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ། ཀྱང་གོའི་དྲག་པོའི་དམག་དཔུང་གིས་དགྲ་བོའི་དཔུང་ཚོགས་མཐའ་དག་ལེགས་པར་ཐུལ་སོང་། ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་ཐུལ་ལྟ་བུ།

༥༽ བྱེད་པ་པོ་གཏན་ནས་མེད་པར་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ། ས་ནས་རྩྭ་སྐྱེས། གནམ་ནས་ཆར་བབ། ཅེས་པའི་བྱ་ཚིག་སྐྱེས་དང་བབ་ལྟ་བུའོ།།

ཡང་། གོང་གསལ་དང་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཚིག་གི་རྗོད་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་བཤད་ཀྱང་ཆོག་སྟེ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གཏན་ནས་མི་སྣང་བས་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ། ཉི་མ་ཤར། ཆར་པ་བབས། རི་ལ་རྩྭ་སྐྱེས། ཆུ་རང་བཞིན་གྱིས་འཁྱིལ། ལྟ་བུ།

༢༽ བྱ་བའི་ཡུལ་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་བྱེད་པ་པོ་མི་སྣང་བས་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ། འགྲོ། བཞུགས། ལངས། ཉལ། ལྟ་བུ།

༣༽ བྱ་བའི་ཡུལ་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་མི་སྣང་བས་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ། འདི་ལ་རིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ། འབྲས་བཙོས་ནས་ཚོས། ཇ་བསྐོལ་ནས་ཁོལ། རྫ་མཁན་གྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར། ལྟ་བུ།

གཉིས་པ། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ནང་ཆོས་ཤེས། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གླང་ཆེན་མཐོང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་འབྲེའི་སྐད་ཐོས། དུག་གིས་ཤི། སེམས་ཀྱིས་རྟོགས། མིག་གིས་མཐོང་། མེས་ཚིག། ནད་ཀྱིས་མནར། རང་རྒྱུད་ཆོས་ཀྱིས་ཐུལ། ལྟ་བུའོ།།

མདོ་དོན་སྙིང་པོ། དངུལ་ཆུ་ལྟར་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའམ། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་ལྟར་ལྔ་རུ་དབྱེ་བའམ། མཐའ་མ་ལྟར་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་གང་ལྟར་ཡང་། ཚིག་གི་རྗོད་ཚུལ་དང་ཞིབ་ཆ་ཆེ་ཆུང་ཙམ་ལས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད། དངུལ་ཆུ་རྣམ་ཟླ་ནས་གསུངས་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་པོ་དེས་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་མཐའ་དག་སྡུད་པར་བྱེད་ནུས་ནའང་། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོས་ལྔར་གསུངས་པ་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པར་རིགས་མི་འདྲ་བ་འདི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་ཞིབ་ཀྱིས་མཚོན་པའི་སླད་དུ་ཡིན།

མཐའ་མར་ཁོ་བོས་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་བཤད་པ་ནི། གོང་གསལ་གཉིས་པོར་རྩལ་སྦྱོང་ཙམ་གྱི་སླད་དུ་ཡིན། དེས་ན། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་ལྟར་ལྔ་དང་། བསྡུས་ཏེ་དབྱེ་ན། དངུལ་ཆུ་ལྟར་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ནི་ཙུང་ཟད་མགོ་རྙོག་ཅན་ཡིན་པས། དབྱེ་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་རྒྱས་པར་ཞུས་ནས། ད་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ནི་ཙུང་ཟད་རྟོགས་སླ་བས་གོང་གསལ་ལྟར་རྒྱས་བཤད་མི་དགོས་པས་མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་ན། རྩ་བའི་དབྱེ་བ་གཉིས་ཏེ།

༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ཐ་དད་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་།
༢༽ བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ཐ་དད་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་གོ།

དང་པོ་ནི། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྨྱུ་གུས་རི་མོ་བྲིས། ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྟ་རེས་ཤིང་བཅད། ཞིང་པས་ལོ་ཏོག་བཏབ། དགེ་རྒན་གྱིས་སློབ་ཚན་ཁྲིད། ལྟ་བུའོ།།
གཉིས་པ་ནི། སེར་བས་ལོ་ཏོག་བཅོམ། ཆུ་ལོག་གིས་ཁང་པ་ཁྱེར། བྱ་སྤུ་རླུང་གིས་བདས། ཞེ་སྡང་གིས་དགེ་རྩ་འཇོམས། ལས་ངན་གྱིས་དམྱལ་བར་འཕངས། ལྟ་བུའོ།།

དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ན་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཅེས་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་མིན་པར་བྱེད་པ་པོ་གཏན་ནས་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་ཐ་དད་པས་ཀྱང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཏུ་འཇོག་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་ཐུབ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་དང་། བྱེད་པ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ཞེས་པ་དེར་ལེགས་པར་རྩལ་སྦྱོང་བའི་སླད་དུ། ད་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་རྩལ་སྦྱོང་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པར་བྱའོ།།

བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་རྩལ་སྦྱོང་དབྱེ་བ་བསྡུ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ། ➔ བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཤིང་བཅད། ལྟ་བུ།
༢༽ བྱེད་པ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ། ➔ སྟ་རེས་ཤིང་བཅད། སེར་བས་ལོ་ཏོག་བཅོམ། ལྟ་བུ།
༣༽ བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ། ➔ བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གར་འཁྲབ། ལྟ་བུ།
༤༽ བྱེད་པ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ། ➔ རྐང་པས་བྲོ་འཁྲབས། ལག་པས་ཕྱག་རྒྱ་བཅས། མཐེ་བོང་དང་གུང་མོ་གཉིས་ཀྱིས་སེ་གོལ་གཏོགས། ལྟ་བུ།
༥༽ བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ། ➔ བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྨྱུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས། ལྟ་བུ།

༦༽ བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ། ➔ བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་རྐང་པས་གར་འཁྲབས། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ། ལྟ་བུ།
༧༽ བྱེད་པ་པོ་བྱ་ཡུལ་དང་ཐ་དད་ཀྱང་བྱེད་པ་བྱ་ཡུལ་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ། ➔ བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ངག་གིས་བསྟོད་ཚིག་བརྗོད། ཡིད་ཀྱིས་དད་མོས་བསྐྱེད། ལྟ་བུ།
༨༽ བྱེད་པ་བྱ་ཡུལ་དང་ཐ་དད་ཀྱང་བྱེད་པོ་བྱ་ཡུལ་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ། ➔ བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྤྲོ་བ་ཆེན་པོས་སེ་ཏྲེ་འཆམས། ལྟ་བུ།
༩༽ བྱེད་པ་མ་གཏོགས་བྱེད་པ་པོ་ཐ་དད་དུ་གཏན་ནས་མེད་པ། ➔ བྱ་སྤུ་རླུང་གིས་ཁྱེར། ལས་ངན་གྱིས་ལྷས་བྱིན་དམྱལ་བར་འཕངས། སེར་བས་ལོ་ཏོག་བཅོམ། ལྟ་བུ།
༡༠༽ བྱེད་པ་པོ་མ་གཏོགས་བྱེད་པ་གཏན་ནས་མེད་པ། ➔ འདི་འདྲའི་བྱ་བ་མི་སྲིད་དོ།།

དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དངུལ་ཆུ་དྷརྨ་བྷ་དྲ་དང་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོས་གསུང་ཚུལ་ལྟར་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་བཤད་ཟིན་ནས། ད་ནི་ཉན་ཤུལ་གྱི་ལུགས་ལྟར་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྟགས་པ་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས། རྟགས་འཇུག་གི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལས། བྱ་ཚིག་ལའང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་། ཐ་མི་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཐ་དད་པ་ལའང་ནང་གསེས་སུ་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་དགུ་ལྡན་དང་། བདུན་ལྡན། དེ་བཞིན་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ལའང་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་ལྔ་ལྡན་དང་། དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན། ཡང་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་ལྔ་ལྡན་བཅས་ཡོད་པས་སོ་སོར་དཔེར་བརྗོད་དང་། དགོས་ངེས་རིགས་ལ་སྦྱོར་ཚིག་དང་བཅས་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ།།

དང་པོ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ལ། དབྱེ་བ་དགུ་ལྡན་དང་། དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན་གཉིས་སོ།།

ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་དགུ་ལྡན་བཤད་པ།

དང་པོ་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་དགུ་ལྡན་ནི། ལས་ཚིག་གང་ཞིག་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྟེ། ༡༽ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ། ༢༽ བྱེད་པ་པོ་སེམས་ལྡན་ཡིན་པ། ༣༽ དེའང་སྒྲ་ཤེས་དོན་གོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་བཅས་སོ། །

དབྱེ་བ་དགུ་ནི། དེ་ཉིད་ལས།

བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱེད་ལས་བྱ་བའི་ལས། །བྱེད་ལས་མ་འོངས་བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། །
འདས་དང་སྐུལ་ཚིག་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ལ། །དབྱེ་བ་དགུ་ལྡན་ལས་ཚིག་ཅེས་བརྗོད་དོ། །

ཞེས་པ་ལྟར། ༡༽ བྱེད་པ་པོའམ་དངོས་པོ་བདག །༢༽ ལས་སམ་དངོས་པོ་གཞན། ༣༽ བྱེད་ལས། ༤༽ བྱ་ལས། ༥༽ བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། ༦༽ བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། ༧༽ འདས་པ། ༨༽ སྐུལ་ཚིག ༩༽ དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་བཅས་སོ། །དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་རི་མོ་བྲིས། ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་བྲིས་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དབྱེ་བ་དགུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན།

༡༽ བྱེད་པ་པོའམ་དངོས་པོ་བདག → འབྲི་བ་པོ་བཀྲ་ཤིས།
༢༽ ལས་སམ་དངོས་པོ་གཞན། → བྲི་བྱ་རི་མོ།
༣༽ བྱེད་ལས། → འབྲི་བར་བྱེད།
༤༽ བྱ་ལས། → བྲི་བར་བྱ།
༥༽ བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། → འབྲི་བར་འགྱུར།
༦༽ བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། → འབྲི་བཞིན་པ།
༧༽ བྱས་ཟིན་འདས་པ། → བྲིས་ཟིན་པ།
༨༽ སྐུལ་ཚིག → བྲིས་ཤིག
༩༽ དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག → མ་འབྲི་ཞིག

གཞན་ཡང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཤིང་བཅ྄ད། ཅེས་པའི་བྱ་ཚིག་བཅ྄ད་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དབྱེ་བ་དགུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན།

༡༽ བྱེད་པ་པོའམ་དངོས་པོ་བདག → གཅོད་པ་པོ། བཀྲ་ཤིས།
༢༽ ལས་སམ་དངོས་པོ་གཞན། → གཅད་བྱ། ཤིང་།
༣༽ བྱེད་ལས། → གཅོད་པར་བྱེད།
༤༽ བྱ་ལས། → གཅད་པར་བྱ།
༥༽ བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། → གཅོད་པར་འགྱུར།

༦༽ བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། ➔ གཙོད་བཞིན་པ།

༧༽ བྱས་ཟིན་འདས་པ། ➔ བཅད་ཟིན་པ།

༨༽ སྐུལ་ཚིག ➔ ཆོད་ཅིག

༩༽ དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག ➔ མ་གཙོད་ཅིག

འོ་ན་གོང་དུ་དཔེར་བརྗོད་དུ་བཀོད་པའི་བྱ་ཚིག་བྲིས་དང་བཅད་ལྟ་བུར་དབྱེ་བ་དགུ་རུ་ངེས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དབྱེ་བ་དགུ་ལྡན་དང་བདུན་ལྡན་སོགས་གསུངས་པ་ནི་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་གྲངས་དགུ་དང་བདུན་སོགས་སུ་བཅད་ཅིང་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ་ཙམ་ལས་དེ་ལས་མང་བ་མེད་པའི་དོན་གཏན་ནས་མིན། དེ་ཡང་། འབྲིང་དུ་དབྱེ་ན། དགུ་པོ་དེའི་སྟེང་དུ། ༡༠༽ འབྲི་བྱེད། གཙོད་བྱེད། ལྟ་བུ། བྱེད་པ་བསྟན་པས་བཅུ། ༡༡༽ བྲི་རྒྱུ། གཅད་རྒྱུ། ལྟ་བུ། མ་འོངས་པ་བསྟན་པས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་ཅིང་། རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། ༡༢༽ འབྲི་དུས། གཙོད་དུས། ལྟ་བུ། བྱེད་དུས་བསྟན་པས་བཅུ་གཉིས། ༡༣༽ འབྲི་ཚུལ། གཙོད་ཚུལ། ལྟ་བུ། བྱེད་ཚུལ་བསྟན་པས་བཅུ་གསུམ། ༡༤༽ འབྲི་ས། གཙོད་ས། ལྟ་བུ། བྱེད་ས་བསྟན་པས་བཅུ་བཞི། ༡༥༽ འབྲི་རོགས། གཙོད་རོགས། ལྟ་བུ། བྱེད་རོགས་བསྟན་པས་བཅོ་ལྔ་ཡོད།

འབྲིང་དུ་དབྱེ་བ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བཅུ་གཅིག་ལྡན།

བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཏོག་རྩེས་ས་བསྐོར།

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ སྐོ་བ་པོ་བཀྲ་ཤིས།

༢༽ ལས། ➔ བསྐོ་བྱ་ས།

༣༽ བྱེད་པ། ➔ སྐོ་བྱེད་ཏོག་རྩེ།

༤༽ བྱེད་ལས། ➔ སྐོ་བར་བྱེད།

༥༽ བྱ་ལས། ➔ བསྐོ་བར་བྱ།

༦༽ བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། ➔ སྐོ་བར་འགྱུར།

༧༽ བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། ➔ སྐོ་བཞིན་པ།

༨༽ བྱས་ཟིན་འདས་པ། ➔ བསྐོས་ཟིན་པ།

༩༽ བྱ་རྒྱུ་མ་འོངས་པ། ➔ བསྐོ་རྒྱུ།

༡༠༽ སྐུལ་ཚིག ➔ སྐོས་ཤིག

༡༡༽ དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག ➔ མ་སྐོ་ཞིག

ཧག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་མདས་ཕྱུག་བདག་བཙོམ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ འཇོམས་པ་པོ་ཧག་པ་རྣམས།

༢༽ ལས། ➔ གཞོམ་བྱ་ཕྱུག་བདག

༣༽ བྱེད་པ། ➔ འཇོམས་བྱེད་མེ་མདའ།

༤༽ བྱེད་ལས། ➔ འཇོམས་པར་བྱེད།

༥༽ བྱ་ལས། ➔ གཞོམ་པར་བྱ།
༦༽ བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། ➔ འཇོམས་པར་འགྱུར།
༧༽ བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། ➔ འཇོམས་བཞིན་པ།
༨༽ བྱས་ཟིན་འདས་པ། ➔ བཅོམ་ཟིན་པ།
༩༽ བྱ་རྒྱུ་མ་འོངས་པ། ➔ གཞོམ་རྒྱུ།
༡༠༽ སྐུལ་ཚིག ➔ ཆོམས་ཤིག
༡༡༽ དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག ➔ མ་འཇོམས་ཤིག

བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་བྱེད་པ་དང་། །བྱེད་ལས་བྱ་ལས་བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། །
འདས་དང་མ་འོངས་ད་ལྟ་སྐུལ་ཚིག་དང་། །དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་དབྱེ་བ་བཅུ་གཅིག་གོ །

ཞེས་གོང་གསལ་ཉན་ཤུལ་གྱི་བསྡོམས་ཚིག་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་བསྣན་པས་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བཅུ་གཅིག་ལྡན་གྱི་བསྡོམས་ཚིག་ཏུ་རྫོད་ཆོག

རྒྱས་པར་དབྱེ་བ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བཅོ་ལྔ་ལྡན།

རེས་གཟའ་སྤེན་པའི་ཉིན་མོར་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལི་གསར་པར་ཧྲག་ཤུག་ལྔ་ཁྲིད་ཡོད་པའི་ཧྲག་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གདུག་རྩུབ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཁྲིམ་གཞུང་གི་མི་བརྒྱ་ལྷག་མེ་མདའ་དང་འབར་རྫས་ཀྱིས་བསད་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ གསོད་པ་པོ། ཧྲག་དཔོན་བཀྲ་ཤིས།
༢༽ ལས། ➔ གསད་བྱ། ཁྲིམ་གཞུང་གི་མི་བརྒྱ་ལྷག
༣༽ བྱེད་པ། ➔ གསོད་བྱེད། མེ་མདའ་དང་འབར་རྫས།
༤༽ བྱེད་དུས། ➔ གསོད་དུས། རེས་གཟའ་སྤེན་པའི་ཉིན་མོ།
༥༽ བྱེད་ས། ➔ གསོད་ས། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ས་ལྡི་ལི་གསར་པ།
༦༽ བྱེད་ཚུལ། ➔ གསོད་ཚུལ། གདུག་རྩུབ་ཆེན་པོ།
༧༽ བྱེད་རོགས། ➔ གསོད་རོགས། ཧྲག་ཤུག་ལྔ།
༨༽ བྱེད་ལས། ➔ གསོད་པར་བྱེད།
༩༽ བྱ་ལས། ➔ གསད་པར་བྱ།
༡༠༽ བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། ➔ གསོད་པར་འགྱུར།
༡༡༽ བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། ➔ གསོད་བཞིན་པ།

༡༢༽ བྱས་ཟིན་འདས་པ། → བསད་ཟིན་པ།

༡༣༽ བྱ་རྒྱུ་མ་འོངས་པ། → གསད་རྒྱུ།

༡༤༽ སྐུལ་ཚིག ། → སོད་ཅིག

༡༥༽ དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག → མ་གསོད་ཅིག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱིས་ཐུགས་བསྐྱེ་བ་ཆེན་པོས་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་དང་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་གཉིས་དང་ལྷན་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཐའ་འཁོབ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བཀའ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྲོལ་བཙུགས།

༡༽ བྱེད་པ་པོ། → འཛུགས་པ་པོ། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན།

༢༽ ལས། → གཟུགས་བྱ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བཀའ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྲོལ།

༣༽ བྱེད་པ། → འཛུགས་བྱེད། ཐུགས་བསྐྱེ་བ་ཆེན་པོ།

༤༽ བྱེད་དུས། → འཛུགས་དུས། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་།

༥༽ བྱེད་ས། → འཛུགས་ས། མཐའ་འཁོབ་བོད་ཀྱི་ཡུལ།

༦༽ བྱེད་ཚུལ། → འཛུགས་ཚུལ། རིམ་པ་བཞིན་དུ།

༧༽ བྱེད་རོགས། → འཛུགས་རོགས། སློབ་དཔོན་པདྨ་དང་མཁན་ཆེན་ཞི་འཚོ།

༨༽ བྱེད་ལས། → འཛུགས་པར་བྱེད།

༩༽ བྱ་ལས། → གཟུགས་པར་བྱ།

༡༠༽ བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། → འཛུགས་པར་འགྱུར།

༡༡༽ བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། → འཛུགས་བཞིན་པ།

༡༢༽ བྱས་ཟིན་འདས་པ། → བཙུགས་ཟིན་པ།

༡༣༽ བྱ་རྒྱུ་མ་འོངས་པ། → གཟུགས་རྒྱུ།

༡༤༽ སྐུལ་ཚིག → ཚུགས་ཤིག

༡༥༽ དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག → མ་འཛུགས་ཤིག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ལྟར་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་དེ་དག་གི་གནད་འགག་མཚྱེན་དགོས་པ་ཞིག་ནི། བྱེད་པ་པོ། བྱེད་པ། བྱེད་དུས། བྱེད་ས། བྱེད་ཚུལ། བྱེད་རོགས། བྱེད་ལས། བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། བྱེད་

བཞིན་དུ་ལྟ་བ། དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་བཅས་བཅུ་པོ་ནི་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱ་ཚིག་དུ་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་འབྲི་དགོས་ཤིང་། ལས་དང་། བྱ་ལས། བྱ་རྒྱུ་མ་འོངས་པ་བཅས་གསུམ་པོ་ནི་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པའི་སྒོ་ནས་འབྲི་དགོས། བྱས་ཟིན་འདས་པ་དང་སྐུལ་ཚིག་ནི་འདས་ཚིག་ཉིད་དང་སྐུལ་ཚིག་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྲི་དགོས་པའི་གནད་འགག་ཞིག་དགོས་པ་གལ་ཆེ།

ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན་བཤད་པ།

གཉིས་པ། ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན་ལའང་གཉིས་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན་དང་། བྱེད་པ་པོ་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན་ནོ།།

དང་པོ། བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན་ནི། ལས་ཚིག་གང་ཞིག་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྟེ། ༡༽ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ། ༢༽ བྱེད་པ་པོ་སེམས་ལྡན་ཡིན་པ། ༣༽ དེའང་སྒྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་བཅས་སོ།།

དབྱེ་བ་བདུན་ནི།

བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱེད་ལས་བྱ་བའི་ལས། །བྱེད་ལས་མ་འོངས་བྱེད་བཞིན་དུ་ལྟ་བ། །
འདས་པ་བཅས་ལ་དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན་གྱི། །ལས་ཚིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ཡིན། །

ཞེས་ཉན་ཤུལ་གྱིས་རྟགས་འཇུག་གི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ༡༽ བྱེད་པ་པོའམ་དངོས་པོ་བདག ༢༽ ལས་སམ་དངོས་པོ་གཞན། ༣༽ བྱེད་ལས། ༤༽ བྱ་ལས། ༥༽ བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། ༦༽ བྱེད་བཞིན་དུ་ལྟ་བ། ༧༽ བྱས་ཟིན་འདས་པ་བཅས་སོ། །དཔེར་ན། ལུག་གིས་རྩྭ་བཟས། ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་བཟས་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དབྱེ་བ་བདུན་དང་ལྡན་པ་ཡིན། འདིར་བྱེད་པ་པོ་སྒྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གོང་གི་དབྱེ་བ་དགུ་ལྡན་གྱི་ནང་ནས་སྐུལ་ཚིག་དང་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་གཉིས་མི་འཇུག་པས་དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན།

༡༽ བྱེད་པ་པོའམ་དངོས་པོ་བདག → ཟ་བ་པོ། ལུག
༢༽ ལས་སམ་དངོས་པོ་གཞན། → བཟའ་བྱ། རྩྭ།
༣༽ བྱེད་ལས། → ཟ་བར་བྱེད།

༤) བྱ་ལས། → བཟའ་བར་བྱ།

༥) བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། → ཟ་བར་འགྱུར།

༦) བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། → ཟ་བཞིན་པ།

༧) བྱས་ཟིན་འདས་པ། → བཟས་ཟིན་པ། བཅས་སོ།།

ཁ་སྐོང་།

༨) བྱ་རྒྱུ་མ་འོངས་པ། → བཟའ་རྒྱུ།

༩) བྱེད་པ། → ཟ་བྱེད།

༡༠) བྱེད་དུས། → ཟ་དུས།

༡༡) བྱེད་ས། → ཟ་ས།

༡༢) བྱེད་ཚུལ། → ཟ་ཚུལ།

༡༣) བྱེད་རོགས། → ཟ་རོགས།

ཁ་སང་མདུན་གྱི་ནགས་ཚལ་ནང་འཁྱམ་འཁྱམ་འགྲོ་སྐབས་གཟུགས་སྟོབས་ཆེ་བའི་སྟག་མོ་ཞིག་གིས་སྟག་མོ་གཞན་གཉིས་དང་ལྷན་དུ་སྦར་མོ་དང་སོ་བརྡབ་ནས་ངའི་གྲོགས་པོ་གསུམ་དུས་གཅིག་ལ་བསད་སོང་།

༡) བྱེད་པ་པོ། → གསོད་པ་པོ། གཟུགས་སྟོབས་ཆེ་བའི་སྟག་མོ།

༢) ལས། → གསད་བྱ། ངའི་གྲོགས་པོ་གསུམ།

༣) བྱེད་ལས། → གསོད་པར་བྱེད།

༤) བྱ་ལས། → གསད་པར་བྱ།

༥) བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། → གསོད་པར་འགྱུར།

༦) བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། → གསོད་བཞིན་པ།

༧) བྱས་ཟིན་འདས་པ། → བསད་ཟིན་པ། བཅས་སོ།།

ཁ་སྐོང་།

༨) བྱ་རྒྱུ་མ་འོངས་པ། → གསད་རྒྱུ།

༩) བྱེད་པ། → གསོད་བྱེད། སྦར་མོ་དང་སོ།

༡༠༽ བྱེད་དུས། ➔ གསོད་དུས། ཁ་སང་།

༡༡༽ བྱེད་ས། ➔ གསོད་ས། མདུན་གྱི་ནགས་ཚལ།

༡༢༽ བྱེད་ཚུལ། ➔ གསོད་ཚུལ། གློ་བུར་དུ་དུས་གཅིག་ལ།

༡༣༽ བྱེད་རོགས། ➔ གསོད་རོགས། སྟག་མོ་གཞན་གཉིས། བཅས་སོ།།

འདིར་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དབྱེ་བ་བདུན་ཉིད་དུ་ངེས་པ་མེད་དེ། བདུན་དུ་དབྱེ་བ་ནི་བསྡུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། འབྲིང་དུ་དབྱེ་ན། བདུན་པོ་དེའི་སྟེང་དུ། ༨༽ ཟ་བྱེད། གསོད་བྱེད། ལྟ་བུ། བྱེད་པ་བསྣན་པས་བརྒྱད། ༩༽ བཟའ་རྒྱུ། གསད་རྒྱུ། ལྟ་བུ། མ་འོངས་པ་བསྣན་པས་དགུ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། ༡༠༽ ཟ་དུས། གསོད་དུས། ལྟ་བུ། བྱེད་དུས། ༡༡༽ ཟ་ཚུལ། གསོད་ཚུལ། ལྟ་བུ། བྱེད་ཚུལ། ༡༢༽ ཟ་ས། གསོད་ས། ལྟ་བུ། བྱེད་ས། ༡༣༽ ཟ་རོགས། གསོད་རོགས། ལྟ་བུ། བྱེད་རོགས་ཏེ་བཞི་བསྣན་པས་བཅུ་གསུམ་ཡོད། དེས་ན་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན་སྤྱི་མ་འདིར། བསྡུས་ན་དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན། འབྲིང་ན་དབྱེ་བ་དགུ་ལྡན། རྒྱས་ན་དབྱེ་བ་བཅུ་གསུམ་ལྡན་བཅས་ཤེས་སློ། །འདི་ལྟ་བུའི་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་གཤམ་གསལ་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན་ཕྱི་མ་དང་ལྔ་ལྡན་དང་གསུམ་ལྡན་རྣམས་ལའང་ཡོད་པར་མཚུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན་ལྔ་ལྡན་སོགས་གསུངས་པ་ནི་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་གྲངས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་ལས་དེ་དང་དེར་ངེས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་དགུ་ལྡན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ། བྱེད་པ་པོ་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན་ནི། ལས་ཚིག་གང་ཞིག་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་སྟེ། ༡༽ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ། ༢༽ དེའང་བྱེད་པ་པོ་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་ཙམ་དང་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ། ༣༽ བྱེད་པ་དེའང་སེམས་ལྡན་ཡིན་མིན་ཅི་རིགས་ཡིན་པ་བཅས་སོ། །དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། བྱེད་པ་སེམས་ལྡན་མིན་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན་དང་། བྱེད་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་རུང་ཡིན་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན་བཅས་སོ།།

དང་པོ། བྱེད་པ་སེམས་ལྡན་མིན་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན་ནི། སེར་བས་ལོ་ཏོག་བཙོ༷མ། ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་བཙོ༷མ་ལྟ་བུ་ཡིན།

༡༽ བྱེད་པ། ➔ འཇོམས་བྱེད། ➔ སེར་བ།

༢༽ ལས། ➔ གཞོམ་བྱ། ➔ ལོ་ཏོག

༣༽ བྱེད་ལས། ➔ འཇོམས་པར་བྱེད།

༤༽ བྱ་ལས། ➔ གཞོམ་པར་བྱ།

༥༽ བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། ➔ འཇོམས་པར་འགྱུར།

༦༽ བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། ➔ འཇོམས་བཞིན་པ།

༧) བྱས་ཟིན་འདས་པ། → བཅོམ་ཟིན་པ།

ཁ་སྐོང་།

༨) བྱ་རྒྱུ་མ་འོངས་པ། → གཞོམ་རྒྱུ།

༩) བྱེད་དུས། → འཇོམས་དུས།

༡༠) བྱེད་ས། → འཇོམས་ས།

༡༡) བྱེད་ཚུལ། → འཇོམས་ཚུལ།

༡༢) བྱེད་རིགས། → འཇོམས་རིགས།

བྱ་སྤུ་རླུང་གིས་བདས། ས་གཞི་རྡུལ་གྱིས་གཡོགས། དར་ལྕོག་རླུང་གིས་བསྐྱོད།

༡) བྱེད་པ། → འདེད་བྱེད། → རླུང་།

༢) ལས། → བདའ་བྱ། → བྱ་སྤུ།

༣) བྱེད་ལས། → འདེད་པར་བྱེད།

༤) བྱ་ལས། → བདའ་བར་བྱ།

༥) བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། → འདེད་པར་འགྱུར།

༦) བྱེད་བཞིན་དུ་ལྡན་པ། → འདེད་བཞིན་པ།

༧) བྱས་ཟིན་འདས་པ། → བདས་ཟིན་པ།

ཁ་སྐོང་།

༨) བྱ་རྒྱུ་མ་འོངས་པ། → བདའ་རྒྱུ།

༩) བྱེད་དུས། → འདེད་དུས།

༡༠) བྱེད་ས། → འདེད་ས།

༡༡) བྱེད་ཚུལ། → འདེད་ཚུལ།

༡༢) བྱེད་རིགས། → འདེད་རིགས།

ཉི་མས་མུན་པ་བསལ། སྤྲིན་གྱིས་ཉི་མ་བསྒྲིབས། ཟླ་བས་ཀུ་མུད་འབྱེད།

༡) བྱེད་པ། → སེལ་བྱེད། ཉི་མ།

༢) ལས། → བསལ་བྱ། མུན་པ།

༣) བྱེད་ལས། → སེལ་བར་བྱེད།

༤) བྱ་ལས། → བསལ་བར་བྱ།

༥) བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། → སེལ་བར་འགྱུར།

༦) བྱེད་བཞིན་དུ་ལྡན་པ། → སེལ་བཞིན་པ།

༧) བྱས་ཟིན་འདས་པ། → བསལད་ཟིན་པ།

ཁ་སྐོང་།

༨) བྱ་རྒྱུ་མ་འོངས་པ། → བསལ་རྒྱུ།

༩) བྱེད་དུས། → སེལ་དུས།

༡༠) བྱེད་ས། → སེལ་ས།

༡༡) བྱེད་ཚུལ། → སེལ་ཚུལ།

༡༢) བྱེད་རིགས། → སེལ་རིགས།

གཉིས་པ། བྱེད་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་རུང་ཡིན་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན་ནི། ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་འཇོམས། ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་འཇོམས། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་བསྐྱོགས། ཞེས་པའི་བསྐྱོགས་ལྟ་བུ།

༡༽ བྱེད་པ། → ཟློག་བྱེད། ཉོན་མོངས།

༢༽ ལས། → བཟློག་བྱ། སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ།

༣༽ བྱེད་ལས། → ཟློག་པར་བྱེད།

༤༽ བྱ་ལས། → བཟློག་པར་བྱ།

༥༽ བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། → ཟློག་པར་འགྱུར།

༦༽ བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། → ཟློག་བཞིན་པ།

༧༽ བྱས་ཟིན་འདས་པ། → བཟློགས་ཟིན་པ།

ཁ་སྐོང་།

༨༽ བྱ་རྒྱུ་མ་འོངས་པ། → བཟློག་རྒྱུ།

༩༽ བྱེད་དུས། → ཟློག་དུས།

༡༠༽ བྱེད་ས། → ཟློག་ས།

༡༡༽ བྱེད་ཚུལ། → ཟློག་ཚུལ།

༡༢༽ བྱེད་རིགས། → ཟློག་རིགས།

ཞེ་སྡང་གིས་ལྷས་བྱིན་དམྱལ་བར་འཕངས།

༡༽ བྱེད་པ། → འཕེན་བྱེད། ཞེ་སྡང་།

༢༽ ལས། → འཕང་བྱ། ལྷས་བྱིན།

༣༽ བྱེད་ལས། → འཕེན་པར་བྱེད།

༤༽ བྱ་ལས། → འཕང་བར་བྱ།

༥༽ བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། → འཕེན་པར་འགྱུར།

༦༽ བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། → འཕེན་བཞིན་པ།

༧༽ བྱས་ཟིན་འདས་པ། → འཕངས་ཟིན་པ།

ཁ་སྐོང་།

༨༽ བྱ་རྒྱུ་མ་འོངས་པ། → འཕང་རྒྱུ།

༩༽ བྱེད་དུས། → འཕེན་དུས།

༡༠༽ བྱེད་ས། → འཕེན་ས།

༡༡༽ བྱེད་ཚུལ། → འཕེན་ཚུལ།

༡༢༽ བྱེད་རིགས། → འཕེན་རིགས།

འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་གཅེས་འཛིན་དང་ལྷན་དུ་རེ་དོགས་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་འདིར་དམ་དུ་བཅིངས་ཡོད།

༡༽ བྱེད་པ། → འཆིང་བྱེད། རེ་དོགས།

༢༽ ལས། → བཅིང་བྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད།

༣༽ བྱེད་ལས། → འཆིང་བར་བྱེད།

༤༽ བྱ་ལས། → བཅིང་བར་བྱ།

༥༽ བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། → འཆིང་བར་འགྱུར།

༦༽ བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། → འཆིང་བཞིན་པ།

༧༽ བྱས་ཟིན་འདས་པ། → བཅིངས་ཟིན་པ།

ཁ་སྐོང་།

༨༽ བྱ་རྒྱུ་མ་འོངས་པ། → བཅིང་རྒྱུ།

༩༽ བྱེད་དུས། → འཆིང་དུས། འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས།

༡༠༽ བྱེད་ས། → འཆིང་ས། འཁོར་བ།

༡༡༽ བྱེད་ཚུལ། → འཆིང་ཚུལ། དམ་དུ།

༡༢༽ བྱེད་རིགས། → འཆིང་རིགས། རང་གཅེས་འཛིན།

གོང་དུ་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་དགུ་ལྡན་ལ་བྱེད་པ་པོ་སེམས་ལྡན་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། སྐུལ་ཚིག་དང་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་གཉིས་ཐོབ་པས་དབྱེ་བ་དགུ་བྱུང་ཞིང་། འདིར་དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན་དང་པོར་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ་མ་ཡིན་པས་སྐུལ་ཚིག་དང་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་མི་འཐོབ་ལ། དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན་གཉིས་པར་བྱེད་པ་པོ་གཏན་ནས་མེད་པར་བྱེད་པ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་གཤིས་སྐུལ་ཚིག་དང་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་དེ་བས་ཀྱང་མི་འཐོབ་པས་དབྱེ་བ་བདུན་བྱུང་བ་ཡིན། སྐུལ་ཚིག་དང་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ནི་བྱེད་པ་པོ་སེམས་ལྡན་གང་ཟག་ཅིག་དང་དེའང་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན།

དེར་མ་ཟད་གོང་གི་དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན་གྱི་གསུམ་པ་བྱ་ལས་ཏེ། སེར་བས་ལོ་ཏོག་བཅོམ། ཞེས་པའི་ཚེ་ན། གཞོམ་པར་བྱ་དང་། བྱ་སྤུ་རླུང་གིས་བདས། ཞེས་པའི་ཚེ་ན། བདའ་བར་བྱ། ཉི་མས་སྨུན་པ་བསལ། ཅེས་པའི་ཚེ་ན། བསལ་བར་བྱ། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་བསྐྱོགས། ཞེས་པའི་ཚེ་ན། བསྐྱོག་པར་བྱ། ཞེ་སྡང་གིས་ལྷས་བྱིན་དམྱལ་བར་འཕངས། ཞེས་པའི་ཚེ་ན། འཕང་བར་བྱ། རེ་དོགས་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་འཁོར་བར་བཅིངས། ཞེས་པའི་ཚེ་ན། བཅིང་བར་བྱ། ཞེས་པའི་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་སེམས་ལྡན་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བའི་རིགས་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་མེད་བེམ་པོ་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། སེར་བ་ལ་ལོ་ཏོག་ཚོམས་ཤིག་དང་མ་འཇོམས་ཤིག་ཅེས་སྐུལ་ཚིག་དང་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་མི་འཇུག་པ་བཞིན་དུ། སེར་བ་ལ་ལོ་ཏོག་གཞོམ་པར་བྱ་དང་གཞོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མི་འཐོབ་པ་ཡིན། ཉི་མས་སྨུན་པ་བསལ། ཅེས་པའི་ཚེ་ན། ཉི་མ་ལ་སྨུན་པ་སོལ་ཅིག་དང་མ་སེལ་ཞིག་ཅེས་སྐུལ་ཚིག་དང་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་མི་འཇུག་པ་བཞིན་དུ། ཉི་མ་ལ་སྨུལ་པ་བསལ་བར་བྱ་དང་སྨུན་པ་བསལ་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་ལས་མི་འཇུག་པ་ནི་ངེས་སླ་བ་ཞིག་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། ཞེ་སྡང་གིས་ལྷས་བྱིན་དམྱལ་བར་འཕངས། ཞེས་པའི་ཚེ་ན། ཞེ་སྡང་ལ་ལྷས་བྱིན་དམྱལ་བར་འཕང་བར་བྱ་དང་འཕང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་ལས་མི་འཇུག་པ་སོགས་གཞན་རྣམས་ལའང་རིགས་བསྒྲེས་ན་ཤེས་ནུས། འདིའི་ཐད་ཉན་ཤུལ་གྱིས་ཙུང་ཟད་ཞིབ་ཆ་མ་མཛད་པར་སྣང་།

འོན་ཀྱང་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་དགུ་ལྡན་དང་བདུན་ལྡན་འདི་དག་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཙམ་ལས་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་མིན་པ་དང་། བྱ་ཚིག་གི་རྒྱལ་སྤྱོད་ལ་དགེ་མཚན་ལྡན་པ་ཙམ་ཡིན་པས། གནད་ཆེན་པོ་འཕྱུག་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་གཤིས། གོང་དུ

དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན་དུ་ཅན་ཤུལ་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ལས་ཀྱང་བཀོད་ཡོད། མདོ་དོན་སྦྱོར་བཤད་ན་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་བྱེད་པ་སེམས་མེད་བེམ་པོ་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལ། སྐུལ་ཚིག་དང་གཅིག །དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་དང་གཉིས། བྱ་ལས་དང་གསུམ་མི་འཇོག་པ་ཡིན།

འོ་ན་སེམས་མེད་བེམ་པོ་རྣམས་ལ་སྐུལ་ཚིག་དང་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་དང་བྱ་ལས་གཏན་ནས་མི་འཇུག་གམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། སེམས་མེད་བེམ་པོ་དེ་ཉིད་སེམས་ལྡན་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བའི་ངོ་བོར་བློ་ཡིས་བསླངས་ཏེ། སྙན་ངག་པའི་སྒྲ་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ནས་སེམས་མེད་བེམ་པོ་རྣམས་ལའང་སྐུལ་ཚིག་དང་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། སྙན་ངག་མེ་ལོང་མའི་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་ལས་སེམས་མེད་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་བཞིན་ཏེ། དེའི་དཔེར་བརྗོད་དུ། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས། མཛའ་བོར་ལུས་ཐུབ་འཁྲིལ་བག་གིས། །འདོད་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་སྤྱོད་པར། །བ་སྤུའི་ཚོགས་རྣམས་ཉེར་ལངས་ཏེ། །མགོ་བོ་བཏེགས་ནས་བལྟ་བ་བཞིན། ། ཞེས་པར་མཚོན་ན། བྱ་ཚིག་བཏེགས་དང་བལྟ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་སེམས་མེད་བེམ་པོ་བ་སྤུའི་ཚོགས་རྣམས་ཡིན་ཡང་། སྐབས་འདིར་སྙན་ངག་པའི་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་དབང་གིས། བ་སྤུའི་ཚོགས་རྣམས་ཉེ་བར་ལངས་ཏེ་མགོ་བོ་བཏེགས་ནས་ལྟོས་ཤིག་དང་། མགོ་བོ་བཏེགས་ནས་མ་ལྟ་ཞིག་དང་། མགོ་བོ་བཏེགས་ནས་བལྟ་བར་བྱ། ཞེས་སྐུལ་ཚིག་གསུམ་ཀ་འཇོག་པ་ཡིན། ཡང་ན། བ་སྤུའི་ཚོགས་རྣམས་ཉེ་བར་ལངས་ཏེ་མགོ་བོ་ཐེགས་ཤིག་དང་། བ་སྤུའི་ཚོགས་རྣམས་མགོ་བོ་མ་འདེགས་ཤིག་དང་། བ་སྤུའི་ཚོགས་རྣམས་མགོ་བོ་གདེགས་པར་བྱ། ཞེས་སྐུལ་ཚིག་གསུམ་ཀ་འཇོག་པ་ཡིན།

གཞན་ཡང་། རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་མགུར་གླུ་ལས། བྱ་དེ་ཁྲུང་ཁྲུང་དཀར་མོ། །གཤོག་རྩལ་ང་ལ་གཡོར་དང་། །ཐག་རིང་རྒྱང་ལ་མི་འགྲོ། །ལི་ཐང་བསྐོར་ནས་སླེབ་ཡོང་། །ཞེས་དང་། སྟོབས་ལྡན་ཏ་ལོའི་མེ་ཏོག །མཆོད་པའི་རྫས་ལ་ཕེབས་ན། །གཡུ་སྦྲང་གཞོན་ནུ་ང་ཡང་། །ལྷ་ཁང་ནང་ལ་ཁྲིད་དང་། །ཞེས་དང་། དབུས་ཀྱི་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ། །མི་འགྱུར་བརྟན་པོར་བཞུགས་དང་། །ཉི་མ་ཟླ་བའི་འཁོར་ཕྱོགས། །ནོར་ཡོང་བསམ་པ་མི་འདུག །ཅེས་པ་སོགས་བོད་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་གཉིས་ཀའི་ཐོག་སེམས་མེད་བེམ་པོ་རྣམས་ལའང་སྐུལ་ཚིག་འཇུག་སྲོལ་ཡོད་པ་ནི་ཆེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། སེམས་ལྡན་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ་མ་ཡིན་པ་དུད་འགྲོ་ལྟ་བུ་དང་སེམས་མེད་བེམ་པོ་རྣམས་ལ་སྐུལ་ཚིག་དང་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་མི་འཇོག་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི་སྦྱོར་བཏང་གི་དབང་དུ་མཛད་པར་ཤེས་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ལ་དབྱེ་བ་བཞི་སྟེ། ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་ལྔ་ལྡན་དང་། ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན། ཡང་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་ལྔ་ལྡན། ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བཞི་ལྡན་བཅས་སོ།།

ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་ལྔ་ལྡན་སྔ་མ་བཤད་པ།

དང་པོ། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་ལྔ་ལྡན་སྔ་མ་ནི། ལས་ཚིག་གང་ཞིག་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ༡) བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་པ། ༢) བྱེད་པ་པོ་སེམས་ལྡན་ཡིན་པ། ༣) དེའང་སྒྲ་ཤེས་དོན་གོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་བཅས་སོ།།

དབྱེ་བ་ལྔ་ནི།

འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པ། །ད་ལྟ་བ་དང་སྐུལ་ཚིག་དང་། །
དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་དང་བཅས་ལ། །དབྱེ་བ་ལྔ་ལྡན་ལས་ཚིག་བརྗོད། །

ཅེས་རྟགས་འཇུག་གི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ༡) བྱས་ཟིན་འདས་པ། ༢) བྱ་རྒྱུ་མ་འོངས་པ། ༣) བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། ༤) སྐུལ་ཚིག ༥) དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་སྟེ་ལྔའོ། །དཔེར་ན། **བཀྲ་ཤིས་གདན་ལ་བཞུགས།** ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་བཞུགས་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དབྱེ་བ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། འདིར་བཞུགས་བྱ་བཞུགས་བྱེད་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་ཅིང་། དེ་མེད་པས་གོང་གི་དབྱེ་བ་དགུ་ལྡན་གྱི་ནང་ནས། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས། བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་བཅས་བཞིའི་དབྱེ་བ་མ་མཛད་སྟབས་དབྱེ་བ་ལྔ་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན།

༡) བྱས་ཟིན་འདས་པ། ➔ བཞུགས་ཟིན་པ།

༢) བྱ་རྒྱུ་མ་འོངས་པ། ➔ བཞུགས་རྒྱུ།

༣) བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། ➔ བཞུགས་བཞིན་པ།

༤) སྐུལ་ཚིག ➔ བཞུགས་ཤིག

༥) དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག ➔ མ་བཞུགས་ཤིག

བཀྲ་ཤིས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ།

༡༽ བྱས་ཟིན་འདས་པ། → ཕྱིན་ཟིན་པ།
༢༽ བྱ་རྒྱུ་མ་འོངས་པ། → འགྲོ་རྒྱུ།
༣༽ བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། → འགྲོ་བཞིན་པ།
༤༽ སྐུལ་ཚིག → སོང་ཞིག
༥༽ དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག → མ་འགྲོ་ཞིག
ཁ་སྐོང་།
༦༽ བྱེད་པ་པོ། → འགྲོ་བ་པོ། བཀྲ་ཤིས།
༧༽ བྱེད་པ། → འགྲོ་བྱེད། རྐང་པ།
༨༽ བྱེད་ལས། → འགྲོ་བར་བྱེད།
༩༽ བྱ་ལས། → འགྲོ་བར་བྱ།
༡༠༽ བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། → འགྲོ་བར་འགྱུར།
༡༡༽ བྱེད་དུས། → འགྲོ་དུས།
༡༢༽ བྱེད་ས། → འགྲོ་ས།
༡༣༽ བྱེད་ཚུལ། → འགྲོ་ཚུལ།
༡༤༽ བྱེད་རོགས། → འགྲོ་རོགས།

ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན་བཤད་པ།

གཉིས་པ། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན་ལའང་གསུམ་སྟེ། དང་པོ། བྱེད་པ་པོ་སེམས་ལྡན་སྒྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ་ཡིན་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན་དང་། གཉིས་པ། བྱེད་པ་པོ་སེམས་ལྡན་སྒྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན། གསུམ་པ། བྱེད་པ་སེམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན་ནོ།།

དང་པོ། བྱེད་པ་པོ་སེམས་ལྡན་སྒྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ་ཡིན་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན་ནི། ལས་ཚིག་གང་ཞིག་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ༡༽ བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་པ། ༢༽ བྱེད་པ་པོ་སེམས་ལྡན་ཡིན་པ། ༣༽ དེའང་སྒྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ་ཡིན་པ་བཅས་སོ།།

དབྱེ་བ་གསུམ་ནི། ༡༽ འདས་པ། ༢༽ མ་འོངས་པ། ༣༽ ད་ལྟ་བ་བཅས་སོ། །དཔེར་ན། ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྗེ་ཤཱཀྱའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས། །ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་འཁྲུངས་ལྟ་བུ་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན་དང་པོ་ཡིན།

འདིར་འཁྲུང་བྱ་དང་འཁྲུང་བྱེད་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པས། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས། བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་བཅས་བཞིའི་དབྱེ་བ་མ་བྱས་ཤིང་། སྒྲ་ཤེས་དོན་གོ་བའི་གང་ཟག་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཡང་སྐུལ་ཚིག་དང་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་མི་འཇུག་པས་ན་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན།

༡༽ འདས་པ། ➔ འཁྲུངས་ཟིན་པ། ༢༽ མ་འོངས་པ། ➔ འཁྲུང་རྒྱུ། ༣༽ ད་ལྟ་བ། ➔ འཁྲུང་བཞིན་པ།

བཀྲ་ཤིས་སྐྱེ། བཀྲ་ཤིས་ཀྲུ། བཀྲ་ཤིས་ནུ། བཀྲ་ཤིས་འཆི།

༡༽ འདས་པ། ➔	སྐྱེས་ཟིན།	ཀྲུས་ཟིན།	ནུ་ཟིན།	ཤི་ཟིན།
༢༽ མ་འོངས་པ། ➔	སྐྱེ་རྒྱུ།	ཀྲུ་རྒྱུ།	ནུ་རྒྱུ།	འཆི་རྒྱུ།
༣༽ ད་ལྟ་བ། ➔	སྐྱེ་བཞིན་པ།	ཀྲུ་བཞིན་པ།	ནུ་བཞིན་པ།	འཆི་བཞིན་པ།

གཉིས་པ། བྱེད་པ་པོ་སེམས་ལྡན་སླ་ཤེས་དོན་གོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན་ནི། ལས་ཚིག་གང་ཞིག་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ༡༽ བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་པ། ༢༽ བྱེད་པ་པོ་སེམས་ལྡན་ཡིན་པ། ༣༽ དེའང་སླ་ཤེས་དོན་གོ་བ་མ་ཡིན་པ་བཅས་སོ།།

དབྱེ་བ་གསུམ་ནི། ༡༽ འདས་པ། ༢༽ མ་འོངས་པ། ༣༽ ད་ལྟ་བ་བཅས་སོ། །དཔེར་ན། གདུག་སྦྲུལ་ཁུང་དུ་འཛུལ། ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་འཛུལ་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན་གཉིས་པ་ཡིན། འདིར་འཛུལ་བྱ་འཛུལ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པས། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས། བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་བཅས་བཞིའི་དབྱེ་བ་མ་མཛད་ཅིང་། བྱེད་པ་པོ་སླ་ཤེས་དོན་གོ་བ་མ་ཡིན་པས་སྐུལ་ཚིག་དང་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་མི་འཇུག་པས་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན།

༡༽ བྱས་ཟིན་འདས་པ། ➔ འཛུལ་ཟིན་པ།

༢༽ བྱ་རྒྱུ་མ་འོངས་པ། ➔ འཛུལ་རྒྱུ།

༣༽ བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། ➔ འཛུལ་བཞིན་པ།

གླང་ཆེན་ཆུ་ལ་ཞུགས། ཆུ་སྲིན་ཆུ་ནས་བྲོས། ཉ་མོ་ཆུ་ནང་འཁྱུགས། བྱ་གནམ་ལ་འཕུར།

༡༽ བྱས་ཟིན་འདས་པ། ➔	ཞུགས་ཟིན་པ།	བྲོས་ཟིན་པ།	འཁྱུགས་ཟིན་པ།
༢༽ བྱ་རྒྱུ་མ་འོངས་པ། ➔	འཛུག་རྒྱུ།	འབྲོས་རྒྱུ།	འཁྱུག་རྒྱུ།
༣༽ བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། ➔	འཛུག་བཞིན་པ།	འབྲོས་བཞིན་པ།	འཁྱུག་བཞིན་པ།

གསུམ་པ། བྱེད་པ་སེམས་མེད་ཀྱི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན་ནི། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གང་ཞིག་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ༡༽ བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་པ། ༢༽ བྱེད་པ་པོ་མེད་པ། ༣༽ བྱེད་པ་སེམས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་བཅས་སོ།།

དབྱེ་བ་གསུམ་ནི། ༡༽ འདས་པ། ༢༽ མ་འོངས་པ། ༣༽ ད་ལྟ་བ་བཅས་སོ། །དཔེར་ན། གནམ་གྲུ་གནམ་ལ་འཕུར། ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་འཕུར་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན་གསུམ་པ་ཡིན།

༡༽ འདས་པ། ➔ འཕུར་ཟིན་པ། ༢༽ མ་འོངས་པ། ➔ འཕུར་རྒྱུ། ༣༽ ད་ལྟ་བ། ➔ འཕུར་བཞིན་པ།

གནམ་ནས་ཆར་བབས། ས་ནས་རྩྭ་སྐྱེས། ནམ་མཁར་ཉི་མ་ཤར། དཀར་ཡོལ་ཆག

༡༽ འདས་པ། ➔ བབས་ཟིན་པ། སྐྱེས་ཟིན་པ། ཤར་ཟིན་པ།

༢༽ མ་འོངས་པ། ➔ འབབ་རྒྱུ། སྐྱེ་རྒྱུ། འཆར་རྒྱུ།

༣༽ ད་ལྟ་བ། ➔ འབབ་བཞིན་པ། སྐྱེ་བཞིན་པ། འཆར་བཞིན་པ།

ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་ལྔ་ལྡན་ཕྱི་མ་བཤད་པ།

གསུམ་པ། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་ལྔ་ལྡན་ཕྱི་མ་ནི། ལས་ཚིག་གང་ཞིག་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ༡༽ བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་པ། ༢༽ བྱེད་པ་པོ་མི་སྣང་བ། ༣༽ འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་ཙམ་དང་ལས་ཙམ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་གཞག་ཏུ་ཡོད་པ་བཅས་སོ། །དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་དུག་གིས་ཤི །ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་ཤི་དང་། མེ་ཡིས་གོས་ཚིག །ཅེས་པའི་བྱ་ཚིག་ཚིག་ལྟ་བུ་ནི། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་ལྔ་ལྡན་ཕྱི་མ་ཡིན།

༡༽ བྱེད་པ་ཙམ། ➔ འཆི་བྱེད་དུག

༢༽ ལས་ཙམ། ➔ འཆི་བྱ་བཀྲ་ཤིས།

༣༽ འདས་པ། ➔ ཤི་ཟིན་པ།

༤༽ མ་འོངས་པ། ➔ འཆི་རྒྱུ།

༥༽ ད་ལྟ་བ། ➔ འཆི་བཞིན་པ།

༡༽ བྱེད་པ་ཙམ། ➔ འཚིག་བྱེད་མེ།

༢༽ ལས་ཙམ། ➔ འཚིག་བྱ་གོས།

༣༽ འདས་པ། ➔ ཚིག་ཟིན།

༤༽ མ་འོངས་པ། ➔ འཚིག་རྒྱུ།

༥༽ ད་ལྟ་བ། ➔ འཚིག་བཞིན་པ།

མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་། རྣ་བས་སྒྲ་ཐོས། སྣ་ཡིས་དྲི་ཚོར། སེམས་ཀྱིས་དོན་རྟོགས།
སྨན་གྱིས་ནད་སོས། ཆོས་ཀྱིས་སེམས་ཐུལ། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་རིག་གནས་ཤེས།

༡༽ བྱེད་པ་ཙམ། ➔ མཐོང་བྱེད་མིག ཐོས་བྱེད་རྣ་བ། ཚོར་བྱེད་སྣ། ཤེས་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས།

༢༽ ལས་ཙམ། ➔ མཐོང་བྱ་གཟུགས། ཐོས་བྱ་སྒྲ། ཚོར་བྱ་དྲི། ཤེས་བྱ་དོན།

༣༽ འདས་པ། ➔ མཐོང་ཟིན། ཐོས་ཟིན། ཚོར་ཟིན། ཤེས་ཟིན།
༤༽ མ་འོངས་པ། ➔ མཐོང་རྒྱུ། ཐོས་རྒྱུ། ཚོར་རྒྱུ། ཤེས་རྒྱུ།
༥༽ ད་ལྟ་བ། ➔ མཐོང་བཞིན་པ། ཐོས་བཞིན་པ། ཚོར་བཞིན་པ། ཤེས་བཞིན་པ།

ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བཞི་ལྡན་བཤད་པ།

བཞི་པ། ནང་གི་བསམ་བློ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་དམིགས་བསལ་དབྱེ་བ་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བཞི་ལྡན་ནི། ལས་ཚིག་གང་ཞིག་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ༡༽ བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་པ། ༢༽ བྱེད་པ་པོ་མེད་པ། ༣༽ བྱེད་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་རུང་ཡིན་པ་བཅས་སོ།།

དབྱེ་བ་བཞི་ནི། ༡༽ འདས་པ། ༢༽ མ་འོངས་པ། ༣༽ ད་ལྟ་བ། ༤༽ དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་བཅས་སོ། །དཔེར་ན། དགྲ་ལ་སྡ༷ང་བ། གཉེན་ལ་ཆག༷ས་པ། གནས་ལུགས་ལ་རྨོང༷ས་པ། རང་ཕྱོགས་ལ་ཞེ༷ན་པ། གཞན་ཕྱོགས་ལ་ཁྲོ༷་བ། གནོད་བྱེད་ལ་འཁོ༷ན་པ། འདོད་ཡོན་ལ་ཧ༷མ་པ། དམག་འཐབ་ལ་དཔའ༷་བ། གཤིན་རྗེ་ལ་འཇིག༷ས་པ། ལས་མཁན་ལ་སྡ༷ངས་པ། ཉེན་ཏོག་པར་སྐྲག༷་པ། བཙོན་ཁང་ལ་སྐྱོ༷་བ། མགོན་སྐྱབས་ལ་རེ༷་བ།

དཀོན་མཆོག་ལ་དད༷་པ། སེམས་ཅན་ལ་བྱམས༷་པ། ཕ་མ་ལ་གུས༷་པ། ཤེས་ཡོན་ལ་མོས༷་པ། ཚན་རིག་ལ་སྨོན༷་པ། ཆོས་ལ་དགའ༷་བ། གཞན་དོན་ལ་སྤྲོ༷་བ། དགེ་བ་ལ་འདུན༷་པ། གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང༷་བ། གྲོགས་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས༷་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ལ་སྐུལ་ཚིག་མེད་ཀྱང་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་འཇུག་པས། དུས་གསུམ་དང་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་སྟེ། ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བཞི་ལྡན་ཡིན།

དཔེར་ན། དེ་ལ་མ་འཇིགས་ཤིག །མ་སྡངས་ཤིག །མ་སྐྲག་ཅིག །ཅེས་སོགས་དང་། ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་མགུར་གླུ་ལས། མེ་ཏོག་ནམ་ཟླ་ཡལ་སོང་། །གཡུ་སྦྲང་སེམས་པ་**མ་སྐྱོ**། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་འཇུག་ཀྱང་། དེ་ལ་འཇིགས་ཤིག །སྡངས་ཤིག །སྐྲག་ཅིག །སྐྱོ་ཞིག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐུལ་ཚིག་ནི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀའི་ཐོག་མ་དམིགས་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ། དགྲ་ལ་མ་སྡང་། གཉེན་ལ་མ་ཆགས། གནས་ལུགས་ལ་མ་རྨོངས། རང་ཕྱོགས་ལ་མ་ཞེན། གཞན་ཕྱོགས་ལ་མ་ཁྲོ། གནོད་བྱེད་ལ་མ་འཁོན། འདོད་ཡོན་ལ་མ་ཧམ། ཞེས་སོགས་དང་། ཇོ་

བོ་རྗེ་ལྷ་གཅིག་གི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁོང་**མ་ཁྲོ།** གནོད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ན། བཟོད་པ་ཅི་ཙམ་ན་བསྒོམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་འཇུག་ཀྱང་། དགྲ་ལ་སྡང་ཞིག །གཉེན་ལ་ཆགས་ཤིག །ཅེས་པ་སོགས་སྐུལ་ཚིག་དངོས་ནི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀའི་ཐོག་མ་གྲུབ་པ་ཡིན།

ཡང་སྟེང་གོང་གསལ་ནང་བསམ་བློ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མ་གཏོགས་སྐུལ་ཚིག་དངོས་མེད་པའི་བྱ་ཚིག་ཁ་སྟག་ཡིན་ཞིང་། དེའི་སྟེང་དུ་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་འཇུག་པས་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བཞི་ལྡན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

དཔེར་ན། **དགེ་རྒན་བཀྲ་ཤིས་ནི་དོན་གྲུབ་ལ་རབ་ཏུ་ཁྲོས་འདུག** །ཅེས་དང་། **གྲོགས་ངན་ལ་ཡིད་སྐྱོ།** ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་ཁྲོས་དང་སྐྱོ་གཉིས་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དབྱེ་བ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིན།

༡༽ འདས་པ། ➔ ཁྲོས་ཟིན།
༢༽ མ་འོངས་པ། ➔ ཁྲོ་རྒྱུ།
༣༽ ད་ལྟ་བ། ➔ ཁྲོ་བཞིན་པ།
༤༽ དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག ➔ མ་ཁྲོ་ཞིག

༡༽ འདས་པ། ➔ སྐྱོ་སོང་།
༢༽ མ་འོངས་པ། ➔ སྐྱོ་རྒྱུ།
༣༽ ད་ལྟ་བ། ➔ སྐྱོ་བཞིན་པ།
༤༽ དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག ➔ མ་སྐྱོ་ཞིག

དེ་ལྟར་ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས་རྟགས་འཇུག་གི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལས་གསུངས་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་དགུ་ལྡན་གཅིག་དང་། བདུན་ལྡན་སྔ་ཕྱི་གཉིས། ལྔ་ལྡན་སྔ་ཕྱི་གཉིས། གསུམ་ལྡན་གཅིག་བཅས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དེའི་སྟེང་དུ། བློ་གྲོས་ཀྱི་སྐྱེད་གདོན་པའི་སླད་དུ། དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན་ཕྱི་མ་ལ་ནང་གསེས་གཉིས་དང་། དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན་ལ་ནང་གསེས་གསུམ། དེ་བཞིན། དབྱེ་བ་བཞི་ལྡན་གཅིག་བཅས་གསར་དུ་བསྣན་ཅིང་། འགའ་ཞིག་དབྱེ་བ་དགུ་ལྡན་དང་བདུན་ལྡན་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དེ་དང་དེར་གྲངས་ངེས་སམ་མ་ངེས་ཞེས་དོགས་པའང་ཡོད་པས། དེ་བསལ་བའི་སླད་དུ་དེ་དང་དེར་གྲངས་མ་ངེས་པའི་ཚུལ་ཁ་སྐོང་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་དང་བཅས་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན།

ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་དགུ་ལྡན་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་འདིར་ནི། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་དངོས་པོ་བདག་གཞན་དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་སྐུལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་ཚོགས་ཡོད་པས། བདག་གཞན་དུས་གསུམ་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་མ་བཤད་པའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྔོན་འགྲོའི་རྒྱལ་སྒྲོང་ལྟ་བུའང་ཡིན། དེ་ལྟའི་དགེ་མཚན་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་གཡམ་གསལ་ངོས་འཛིན་དཔེར་བརྗོད་རྣམས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ལྟར་རྒྱས་པར་བྱ་ཞིང་། དངུལ་ཆུ་དྷརྨ་བྷ་དྲ་དང་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་དེ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་

ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་དང་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས། གོང་དུ་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དཔེར་བརྗོད་དེས་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བདུན་པ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་ངོས་འཛིན་དཔེར་བརྗོད་བཤད་པ།

རིག་པ་ནང་པར་འཆི་ཡང་བསླབ། །ཚེ་འདིར་མཁས་པར་མ་གྱུར༷་ཀྱང་། །
སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་བཙོལ༷་བ་ཡི། །ནོར༷་ལ་རང་ཉིད་ལེན༷་པ་འདྲ། །

ཀ་༽ **འཆི།** བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན་དང་པོ།

༡༽ འདས་པ། ➔ ཤི་ཟིན་པ། ༢༽ མ་འོངས་པ། ➔ འཆི་རྒྱུ། ༣༽ ད་ལྟ་བ། ➔ འཆི་བཞིན་པ།

ཁ་༽ **བསླབ།** བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་དགུ་ལྡན།

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ སློབ་པ་པོ། རང་ཉིད།
༢༽ ལས། ➔ བསླབ་བྱ། རིག་པ།
༣༽ བྱེད་ལས། ➔ སློབ་པར་བྱེད།
༤༽ བྱ་ལས། ➔ བསླབ་པར་བྱ།
༥༽ བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། ➔ སློབ་པར་འགྱུར།
༦༽ བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། ➔ སློབ་བཞིན་པ།
༧༽ འདས་པ། ➔ བསླབས་ཟིན་པ།
༨༽ སྐུལ་ཚིག ➔ སློབས་ཤིག
༩༽ དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག ➔ མ་སློབ་ཅིག

ག་༽ **གྱུར།** བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན་དང་པོ།

༡༽ འདས་པ། ➔ གྱུར་ཟིན་པ། ༢༽ མ་འོངས་པ། ➔ འགྱུར་རྒྱུ། ༣༽ ད་ལྟ་བ། ➔ འགྱུར་བཞིན་པ།

ང་༽ **བཙོལ།** བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་དགུ་ལྡན།

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ འཚོལ་བ་པོ། རང་ཉིད།
༢༽ ལས། ➔ བཙོལ་བྱ། ནོར།
༣༽ བྱེད་ལས། ➔ འཚོལ་བར་བྱེད།
༤༽ བྱ་ལས། ➔ བཙོལ་བར་བྱ།
༥༽ བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། ➔ འཚོལ་བར་འགྱུར།
༦༽ བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། ➔ འཚོལ་བཞིན་པ།
༧༽ འདས་པ། ➔ བཙོལ་ཟིན་པ།
༨༽ སྐུལ་ཚིག ➔ ཚོལ་ཅིག
༩༽ དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག ➔ མ་འཚོལ་ཞིག

ཅ་༽ **ལེན་པ།** བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་དགུ་ལྡན།

༡༽ བྱེད་པ་པོ། → ལེན་པ་པོ། རང་ཉིད།
༢༽ ལས། → བླང་བྱ། ནོར།
༣༽ བྱེད་ལས། → ལེན་པར་བྱེད།
༤༽ བྱ་ལས། → བླང་བར་བྱ།
༥༽ བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། → ལེན་པར་འགྱུར།
༦༽ བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། → ལེན་བཞིན་པ།
༧༽ འདས་པ། → བླངས་ཟིན་པ།
༨༽ སྐུལ་ཚིག → ལོངས་ཤིག
༩༽ དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག → མ་ལེན་ཅིག

མཁས་པ་རང་གིས་དཔྱོད༷་ཤེས༷་ཀྱི། །བླུན་པོ་གྲགས༷་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང༷་། །
ཁྱི་རྒན་ཀུ་ཅོ་འདོན༷་པ་ན། །རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་གཞན་དག་རྒྱུག༷།

ཀ་༽ **དཔྱོད།** བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་དགུ་ལྡན།

༡༽ བྱེད་པ་པོ། → དཔྱོད་པ་པོ། མཁས་པ།
༢༽ ལས། → དཔྱད་བྱ། གནས་ཚུལ།
༣༽ བྱེད་ལས། → དཔྱོད་པར་བྱེད།
༤༽ བྱ་ལས། → དཔྱད་པར་བྱ།
༥༽ བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། → དཔྱོད་པར་འགྱུར།
༦༽ བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། → དཔྱོད་བཞིན་པ།
༧༽ འདས་པ། → དཔྱད་ཟིན་པ།
༨༽ སྐུལ་ཚིག → དཔྱོད་ཅིག
༩༽ དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག → མ་དཔྱོད་ཅིག

ཁ་༽ **ཤེས།** བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་ལྔ་ལྡན་ཕྱི་མ།

༡༽ བྱེད་པ། → ཤེས་བྱེད། མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱོད།
༢༽ ལས། → ཤེས་བྱ། གནས་ཚུལ།
༣༽ འདས་པ། → ཤེས་ཟིན་པ།
༤༽ མ་འོངས་པ། → ཤེས་རྒྱུ།
༥༽ ད་ལྟ་བ། → ཤེས་བཞིན་པ།

ག་༽ **གྲགས་པ།** བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན་གསུམ་པ།

༡༽ འདས་པ། → གྲགས་ཟིན་པ། ༢༽ མ་འོངས་པ། → གྲགས་རྒྱུ། ༣༽ ད་ལྟ་བ། → གྲགས་བཞིན་པ།

ང་༽ **འབྲང་།** བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་ལྔ་ལྡན་སྔ་མ།

༡༽ འདས་པ། → འབྲངས་ཟིན་པ།
༢༽ མ་འོངས་པ། → འབྲང་རྒྱུ།
༣༽ ད་ལྟ་བ། → འབྲང་བཞིན་པ།
༤༽ སྐུལ་ཚིག → འབྲོངས་ཤིག
༥༽ དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག → མ་འབྲང་ཞིག

ཅ༽ **འདོན་པ།** བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན་སྔ་མ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ འདོན་པ་པོ། ཁྲི་རྒན།

༢༽ ལས། ➔ གདོན་བྱ། ཀུ་ཅོ།

༣༽ བྱེད་ལས། ➔ འདོན་པར་བྱེད།

༤༽ བྱ་ལས། ➔ གདོན་པར་བྱ།

༥༽ བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། ➔ འདོན་པར་འགྱུར།

༦༽ བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། ➔ འདོན་བཞིན་པ།

༧༽ འདས་པ། ➔ བཏོན་ཟིན་པ།

ཆ༽ **རྒྱུག** །བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན་གཉིས་པ།

༡༽ འདས་པ། ➔ རྒྱུགས་ཟིན་པ། ༢༽ མ་འོངས་པ། ➔ རྒྱུག་རྒྱུ། ༣༽ ད་ལྟ་བ། ➔ རྒྱུག་བཞིན་པ།

ཡུལ་གྱི་བདག་པོར་ཞེ་སྡང༷་ཡང་། །དེ་ལ་དགའ༷་བས་བསྙེན༷་ཏེ་བསྟེད༷། །
ས་ལ་ཐང་པ་འདྲེན༷་གྱུར༷་ན། །ས་ཉིད་ལ་ནི་བརྟེན༷་པ་བཞིན། །

ཀ༽ **སྡང་།** བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བཞི་ལྡན།

༡༽ འདས་པ། ➔ སྡང་ཟིན་པ། ཡུལ་གྱི་བདག་པོར་ཞེ་སྡང་སོང་།

༢༽ མ་འོངས་པ། ➔ སྡང་རྒྱུ། ཡུལ་གྱི་བདག་པོར་ཞེ་སྡང་རྒྱུ་ཡིན།

༣༽ ད་ལྟ་བ། ➔ སྡང་བཞིན་པ། ཡུལ་གྱི་བདག་པོར་ཞེ་སྡང་བཞིན་འདུག

༤༽ དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག ➔ མ་སྡང་ཞིག །ཡུལ་གྱི་བདག་པོར་ཞེ་མ་སྡང་ཞིག

ཁ༽ **དགའ།** བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བཞི་ལྡན།

༡༽ འདས་པ། ➔ དགའ་ཟིན་པ། དེ་ལ་དགའ་སོང་།

༢༽ མ་འོངས་པ། ➔ དགའ་རྒྱུ། དེ་ལ་དགའ་རྒྱུ་ཡིན།

༣༽ ད་ལྟ་བ། ➔ དགའ་བཞིན་པ། དེ་ལ་དགའ་བཞིན་ཡོད།

༤༽ དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག ➔ མ་དགའ་ཞིག །དེ་ལ་མ་དགའ་ཞིག

ག༽ **བསྙེན།** བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་དྲུག་ལྡན།

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ སྙེན་པ་པོ། རང་ཉིད།

༢༽ ལས། ➔ བསྙེན་བྱ། ཡུལ་གྱི་བདག་པོ།

༣༽ བྱེད་ལས། ➔ སྙེན་པར་བྱེད།

༤༽ བྱ་ལས། ➔ བསྙེན་པར་བྱ།

༥༽ བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། ➔ སྙེན་པར་འགྱུར།

༦༽ བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། ➔ སྙེན་བཞིན་པ།

༢) འདས་པ། ➔ བསྙེནད་ཟིན་པ།
༣) སྐུལ་ཚིག ➔ སྙེནད་ཅིག

༤) དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག ➔ མ་སྙེན་ཞིག

ང་) **བསྡད།** བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་ལྔ་ལྡན་སྔ་མ།
༡) འདས་པ། ➔ བསྡད་ཟིན་པ།
༢) མ་འོངས་པ། ➔ བསྡད་རྒྱུ།
༣) ད་ལྟ་བ། ➔ སྡོད་བཞིན་པ།

༤) སྐུལ་ཚིག ➔ སྡོད་ཅིག
༥) དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག ➔ མ་སྡོད་ཅིག

ཅ་) **འདྲེད།** བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན་དང་པོ།
༡) འདས་པ། ➔ འདྲེད་ཟིན་པ། ༢) མ་འོངས་པ། ➔ འདྲེད་རྒྱུ། ༣) ད་ལྟ་བ། ➔ འདྲེད་བཞིན་པ།

ཆ་) **གྱུར།** བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན་དང་པོ།
༡) འདས་པ། ➔ གྱུར་ཟིན་པ། ༢) མ་འོངས་པ། ➔ འགྱུར་རྒྱུ། ༣) ད་ལྟ་བ། ➔ འགྱུར་བཞིན་པ།

ཇ་) **བརྟེན།** བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་ལྔ་ལྡན་སྔ་མ།
༡) འདས་པ། ➔ བརྟེནད་ཟིན་པ།
༢) མ་འོངས་པ། ➔ བརྟེན་རྒྱུ།
༣) ད་ལྟ་བ། ➔ རྟེན་བཞིན་པ།

༤) སྐུལ་ཚིག ➔ རྟེནད་ཅིག
༥) དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག ➔ མ་རྟེན་ཞིག

གཅིག་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་ཡི། །བྱ་བ་གཞན་ལ་གནོད་པ་སྲིད། །
ཟླ་བ་ཤར་ན་ཀུ་མུད་དྷ། །ཁ་འབྱེད་འགྱུར་གྱི་པདྨ་ཟུམ། །

ཀ་) **ཕན།** བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་ལྔ་ལྡན་ཕྱི་མ།
༡) བྱེད་པ་ཅམ། ➔ ཕན་བྱེད། བྱ་བ།
༢) ལས་ཅམ། ➔ ཕན་བྱ། ག་གེ་མོ་ཞིག
༣) འདས་པ། ➔ ཕན་ཟིན་པ།

༤) མ་འོངས་པ། ➔ ཕན་རྒྱུ།
༥) ད་ལྟ་བ། ➔ ཕན་བཞིན་པ།

ཁ་) **འགྱུར།** བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན་གསུམ་པ།
༡) འདས་པ། ➔ གྱུར་ཟིན་པ། ༢) མ་འོངས་པ། ➔ འགྱུར་རྒྱུ། ༣) ད་ལྟ་བ། ➔ འགྱུར་བཞིན་པ།

ག་༽ **གནོད།** བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་ལྔ་ལྡན་ཕྱི་མ།

༡༽ བྱེད་པ་ཙམ། ➔ གནོད་བྱེད། བྱ་བ།

༢༽ ལས་ཙམ། ➔ གནོད་བྱ། ག་གེ་མོ་ཞིག

༣༽ འདས་པ། ➔ གནོད་ཟིན་པ།

༤༽ མ་འོངས་པ། ➔ གནོད་རྒྱུ།

༥༽ ད་ལྟ་བ། ➔ གནོད་བཞིན་པ།

ང་༽ **ཤར།** བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན་གསུམ་པ།

༡༽ འདས་པ། ➔ ཤར་ཟིན་པ། ༢༽ མ་འོངས་པ། ➔ འཆར་རྒྱུ། ༣༽ ད་ལྟ་བ། ➔ འཆར་བཞིན་པ།

ཅ་༽ **འབྱེད།** བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན་ཕྱི་མ།

༡༽ བྱེད་པ། ➔ འབྱེད་བྱེད། ཟླ་བ། མེ་ཏོག་ཀུ་མུད་ཏ་ཁ་འབྱེད་བྱེད་ནི་ཟླ་བ་ཡིན་གྱི་ཉི་མ་མིན།

༢༽ ལས། ➔ དབྱེ་བྱ། ཀུ་མུད་ཏ། ཟླ་བས་ཁ་དབྱེ་བྱའི་མེ་ཏོག་ནི་ཀུ་མུད་ཡིན་གྱི་པདྨ་མིན།

༣༽ བྱེད་ལས། ➔ འབྱེད་པར་བྱེད། ཟླ་བས་ཀུ་མུད་ཏ་ཁ་འབྱེད་པར་བྱེད།

༤༽ བྱ་ལས། ➔ དབྱེ་བར་བྱ། ×ཟླ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུ་མུད་ཁ་དབྱེ་བར་བྱ།× སྤྱིར་མི་འཐོབ།

༥༽ བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། ➔ འབྱེད་པར་འགྱུར། ཟླ་བས་ཀུ་མུད་ཁ་འབྱེད་པར་འགྱུར།

༦༽ བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། ➔ འབྱེད་བཞིན་པ། ཟླ་བས་ཀུ་མུད་ཁ་འབྱེད་བཞིན་པ།

༧༽ འདས་པ། ➔ ཕྱེ་ཟིན་པ། ཟླ་བས་ཀུ་མུད་ཁ་ཕྱེ་ཟིན་པ།

ཆ་༽ **འགྱུར།** བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན་གསུམ་པ།

༡༽ འདས་པ། ➔ གྱུར་ཟིན་པ། ༢༽ མ་འོངས་པ། ➔ འགྱུར་རྒྱུ། ༣༽ ད་ལྟ་བ། ➔ འགྱུར་བཞིན་པ།

ཇ་༽ **ནུབ།** བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན་གསུམ་པ།

༡༽ འདས་པ། ➔ ནུབ་ཟིན་པ། ༢༽ མ་འོངས་པ། ➔ ནུབ་རྒྱུ། ༣༽ ད་ལྟ་བ། ➔ ནུབ་བཞིན་པ།

འདམ་སྐྱེས་འདམ་གྱིས་མི་གོ༷ས་ལ། །དེ་ཉིད་ཉི་མས་ཏག་ཏུ་སྐྱོ༷ང་། །

ཀ་༽ **གོས།** བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྡན་གསུམ་པ།

༡༽ འདས་པ། ➔ གོས་ཟིན་པ། ༢༽ མ་འོངས་པ། ➔ འགོ་རྒྱུ། ༣༽ ད་ལྟ་བ། ➔ འགོ་བཞིན་པ།

ཁ་༽ **སྐྱོང་།** བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་བདུན་ལྡན་ཕྱི་མ།

༡༽ བྱེད་པ། ➔ སྐྱོང་བྱེད། ཉི་མ། མེ་ཏོག་པདྨ་སྐྱོང་བྱེད་ནི་ཉི་མ་ཡིན་གྱི་ཟླ་བ་མིན།

༢༽ ལས། → བསྐྱང་བྱ། མེ་ཏོག་བཏྣ། ཉི་མས་བསྐྱང་བྱའི་མེ་ཏོག་དེ་བཏྣ་ཡིན་གྱི་ཀུ་སུད་མིན།

༣༽ བྱེད་ལས། → སྐྱོང་བར་བྱེད། ཉི་མས་མེ་ཏོག་བཏྣ་སྐྱོང་བར་བྱེད།

༤༽ བྱ་ལས། → བསྐྱང་བར་བྱ། ×ཉི་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཏྣ་བསྐྱང་བར་བྱ།× སྦྱོར་མི་འཇུག

༥༽ བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། → སྐྱོང་བར་འགྱུར། ཉི་མས་མེ་ཏོག་བཏྣ་སྐྱོང་བར་འགྱུར།

༦༽ བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། → སྐྱོང་བཞིན་པ། ཉི་མས་མེ་ཏོག་བཏྣ་སྐྱོང་བཞིན་པ།

༧༽ འདས་པ། → བསྐྱངས་ཟིན་པ། ཉི་མས་མེ་ཏོག་བཏྣ་བསྐྱངས་ཟིན་པ།

གཉམ་གསལ་བྱ་ཚིག་རྣམས་གོང་གསལ་ལྟར་ལས་ཚིག་དབྱེ་བ་དགུ་ལྡན་སོགས་གང་ཡིན་ངོས་ཟུངས།

ནང་དུ་ཙུང་ཟད་འཁྱོར་གྱུར་ན། །ཕྱི་རུ་རིགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན། །
ཆུ་ཡིས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་ཚེ། །སྤྲིན་རྣམས་གཡོ་ཞིང་འབྲུག་སྒྲ་སྒྲོགས། །

རྨོངས་པ་བདེ་བ་འདོད་བཞིན་དུ། །བྱ་བ་སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ། །
གདོན་གྱིས་བཏབ་པའི་སྐྱེ་བོ་འགའ། །སྡུག་བསྔལ་སྔང་ཕྱིར་ལྟེབས་པ་མཐོང་། །

དེས་ན་ལས་ཀྱིས་མནར་བས་ན། །མཁས་པ་ བླུན་པོའི་ནང་དུ་འཁྱམས། །
ལྷུང་གིས་བདས་པའི་མ་ལི་ཀ །དྲི་ཞིམ་ཕྱུག་བདར་ཁྲོད་ན་བཟྡ། །

བློ་ཆུང་ཙུང་ཟད་རྒྱལ་བས་ངོམས། །གལ་ཏེ་ཕམ་ན་གཉེན་ལ་འཁུང་། །
གྲོས་ལ་འཚོགས་ན་འཕབ་རྟོད་སློང་། །གསང་གྲོས་བྱུས་ན་སྐོག་ཏུ་སྨྲ། །

དམན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་ན་ཡང་། །རིགས་ལྡན་རྒུད་པས་ཟེལ་གྱིས་གནོན། །
བགྲེས་པ་སྟག་གི་ངར་སྒྲ་ཡིས། །སྤྲེའུ་ཤིང་གི་རྩེ་ལས་ལྟུང་། །

བླུན་པོའི་ཡོན་ཏན་ཁར་འབྱིན་ཏེ། །མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁོང་དུ་སྦེད། །
སོག་མ་ཆུ་ཡི་སྟེང་ན་འཕྱོ། །ནོར་བུ་སྟེང་དུ་བཞག་ཀྱང་འབྱིང་། །

འདི་ཉིད་མ་བསླབས་འདི་དོན་མ་རྟོགས་པར། །མཆོངས་ཐེངས་གཅིག་གིས་གཞུང་ཆེན་ཁང་སྟེང་དུ། །
འཛེག་པར་འདོད་པ་རྒྱ་འབྲས་གོ་ལྡོག་གི །ལྟ་ཚུལ་འདི་ལ་སུ་ཞིག་ཡིད་རྟོན་བྱེད། །ཅེས་སོ།།

བརྒྱད་པ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

སྦྱོར་གོང་དུ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་སོགས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུབ་ན་ཁྱད་པར་ཡང་ཞར་ལ་རྟོགས་པར་འགྱུར་སོད། འདིར་མ་ངེས་པ་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་རྟོགས་ཟིན་བརྟན་པར་བྱ་བའི་སླད་དུ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོགས་སུ་བཀར་ནས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན། སྦྱོར་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ངོ་རིས་ལ་བལྟས་ན། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མངོན་ཡང་། དེ་ནི་ཚིག་གི་ངོ་རིས་ཙམ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་བྱ་བ་དེའི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་མིན་ནམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཛོག་མི་ཐུབ་པ་ཐོག་མར་བློ་ལ་ངེས་རྒྱུ་གལ་ཆེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱ་བ་དེའི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་པའང་ཡོད་ཅིང་། བྱ་བ་དེའི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་ཐ་དད་པ་མིན་པའམ་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་། དོན་གྲུབ་ཀྱིས་རྒྱ་སྐད་ཤེས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བྱ་བ་མཐོང་བ་དེའི་བྱ་བའི་ཡུལ་མཐོང་བྱ་གཟུགས་དང་བྱེད་པ་པོ་མཐོང་བ་པོ་བཀྲ་ཤིས་གཉིས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཡང་མཐོང་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པ་བཞིན་དང་། བྱ་བ་ཤེས་པ་དེའི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཤེས་བྱ་རྒྱ་སྐད་དང་བྱེད་པ་པོ་ཤེས་པ་པོ་དོན་གྲུབ་གཉིས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཡང་ཤེས་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། དུག་གིས་མི་ཤི །མེས་གོས་ཚིག །ཆོས་ཀྱིས་སེམས་ཐུལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བྱ་བ་ཤི་བ་དེའི་བྱ་བའི་ཡུལ་འཆི་བྱ་མི་དང་བྱེད་པ་འཆི་བྱེད་དུག་གཉིས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཡང་ཤི་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན། བྱ་བ་ཚིགས་པ་དེའི་བྱ་བའི་ཡུལ་འཚིག་བྱ་གོས་དང་བྱེད་པ་འཚིག་བྱེད་མེ་གཉིས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཡང་ཚིགས་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན། བྱ་བ་ཐུལ་བ་དེའི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཐུལ་བྱ་སེམས་དང་བྱེད་པ་ཐུལ་བྱེད་ཆོས་གཉིས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཡང་ཐུལ་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ། རྫ་མཁན་གྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར། མ་བྱུན་གྱིས་ཆུ་བསྐོལ་ནས་ཁོལ་འདུག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། སྐབས་འདིའི་བྱ་བ་འཁོར་བ་དེའི་བྱ་བའི་ཡུལ་འཁོར་བྱ་འཁོར་ལོ་དང་འཁོར་བར་བྱེད་པ་པོ་རྫ་མཁན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཅིང་། བྱ་བ་ཁོལ་བ་དེའི་བྱ་བའི་ཡུལ་འཁོལ་བྱ་ཆུ་དང་འཁོལ་བར་བྱེད་པ་པོ་མ་བྱུན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་བྱ་ཚིག་འཁོར་དང་ཁོལ་ནི་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷུགས་གསེར་དུ་བསྒྱུར། ཅེས་པ་ལྟ་བུ། སྐབས་འདིའི་བྱ་བ་བསྒྱུར་བ་དེའི་བྱ་ཡུལ་འགྱུར་བྱ་ལྷུགས་དང་བྱེད་པ་འགྱུར་བྱེད་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གཉིས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཞིང་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། བསྒྱུར་ཅེས་པའི་བྱ་ཚིག་ནི་རྣམ་ཀུན་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་བརྟེན་བྱ་བ་དེའི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་མིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན།

གཉིས་པ། བྱ་བ་དེའི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ཐ་དད་པ་མིན་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་ནི། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གར་འཁྲབས། དོན་གྲུབ་ཀྱིས་སེ་ཧྲེ་འཆམས། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བྱ་བ་འཁྲབས་པ་དེའི་བྱ་བའི་ཡུལ་འཁྲབ་བྱ་གར་དང་བྱེད་པ་པོ་འཁྲབ་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས་གཉིས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཡང་འཁྲབས་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན། བྱ་བ་འཆམས་པ་དེའི་འཆམ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་སེ་ཧྲེ་དང་འཆམ་པར་བྱེད་པ་པོ་དོན་གྲུབ་གཉིས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཡང་འཆམས་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་རང་ཉིད་བཏུལ། རང་གིས་རང་བསྲེགས། རང་གིས་རང་བཙུན། རང་གིས་རང་བཅོས། རང་གིས་རང་བསླུས། རང་གིས་རང་བརླུགས། རང་མགོ་རང་གིས་བསྐོར། རང་ཉིད་བདེ་ལ་བཀོད། རང་ཉིད་ལྷ་རུ་བསྒོམས། རང་ཉིད་ཡི་དམ་སྤྱན་རས་གཟིགས་སུ་བསྐྱེད། རང་སྡུག་རང་གིས་ཉོས། རང་ཚོད་རང་གིས་བཟུང་། རང་ཁྲིམས་རང་གིས་བསྲུངས། རང་གིས་རང་བསྟོད། རང་གིས་རང་སྨད། ཅེས་པའི་བྱ་ཚིག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བྱེད་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ལས། གཞན་དོན་ལྟར་སྣང་སྒྲུབ་དོན་དུ། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་རང་ཉིད་འཛེམས། །ཞེས་དང་། རྫུན་གྱིས་ཕ་རོལ་བསླུས་སོ་ཞེས། །སྙམ་ན་རང་ཉིད་བསླུས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། རིགས་རྒྱུད་ཕྱུག་པོར་བྱ་སྙམ་ནས། །རང་ཉིད་བཙོངས་ནས་བུ་ལ་སྟེར། །ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག

འཇོམས་བསྒྱུས་བཙོངས་ཞེས་པ་རྣམས་ལའང་བྱ་བྱེད་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།།

དེར་བརྟེན་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་པ་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་ཐ་དད་ཡིན་མིན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་ཐ་དད་དུ་སྣང་མི་སྣང་གི་སྒོ་ནས་བཞག་པ་ཞིག་ཡིན། སྣང་མི་སྣང་གི་དོན་ནི་གོང་དུ་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

མདོར་ན། དོན་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཡང་བློ་ངོར་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་ན་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཞིང་། དོན་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཡང་བློ་ངོར་ཐ་དད་དུ་སྣང་ན་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན། བྱ་བྱེད་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་མིན་པར་བྱ་བྱེད་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་མི་སྣང་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམ་དག་ཡིན། དོན་དངོས་སུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཡང་བློ་ངོ་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཚོག་པ་ཡིན། བློ་ངོ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྣང་ཞེས་པ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཁོ་ན་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་པར་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ལ་ཡང་གོ་དགོས།

དཔེར་ན། མཐོང་། ཐོས། ཤེས། ཤི ཚིག །ཐུལ། འཁོར། ཁོལ། ཚོས། གྱུར། ཅེས་པའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ལ་གནས་ཚུལ་ལ་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། བྱ་ཚིག་དེ་དག་ཐོས་པ་པོ་དང་ཀློག་པ་པོའི་བློ་ངོར་བྱ་བྱེད་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་བྱ་ཚིག་དེ་དག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཟེར། འོན་ཀྱང་། བལྟས། མཉན། སྒྲུངས། བསད། བསྒྲིགས། བཏུལ། བསྐོར། བསྐོལ། བཙོས། བསྒྱུར། ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ལ་ནི་གནས་ཚུལ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ལྟར། བྱ་ཚིག་དེ་དག་ཉན་པ་པོའམ་ཀློག་པ་པོའི་བློ་ངོར་ཡང་བྱ་བྱེད་གཉིས་པོ་བཀྲ་ལམ་གྱིས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཡིན།   མ་ཟད། འབྲབས། འཆམས། ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་དག་ལ་གནས་ཚུལ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་། བྱ་ཚིག་དེ་དག་ཉན་པ་པོའམ་ཀློག་པ་པོའི་བློ་ངོར་བྱ་བྱེད་གཉིས་པོ་བཀྲ་ལམ་གྱིས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་བྱ་ཚིག་དེ་དག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཟེར། དེ་དག་ནི། བལྟས། མཐོང་། མཉན། ཐོས། སྒྲུངས། ཤེས། བསད། ཤི། ཞེས་ཕྱོ་སྒྱུར་ནས་གཟིགས་ན་བྱ་ཚིག་གང་ལ་བྱ་བྱེད་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་དང་གང་ལ་མི་སྣང་བ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་ཐུབ།

འདིར་སྣང་མི་སྣང་ཞེས་པ་དེ་ཡང་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་མ་བྱས་པའི་འཇིག་རྟེན་རང་ག་བའི་བློ་ངོར་སྣང་མི་སྣང་ལ་འཇོག་གི་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་དཔྱད་པ་ཞུགས་པའི་བློ་ངོར་སྣང་མི་སྣང་

ལ་ནི་འཇོག་པ་མིན། ཚིག་གཞན་གྱིས་ཞུས་ན། ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་བློ་ངོར་སྣང་མི་སྣང་ལ་མི་འཇོག་སྟེ། ཞིབ་འཇུག་བྱས་ན་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་རྙེད་མི་སྲིད་དེ། ཞིབ་ཀྱིས་བརྟགས་ན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བྱེད་གཉིས་པོ་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཟད་བློ་ངོར་ཡང་བྱ་བྱེད་གཉིས་པོ་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཡིན།

དེ་ཡང་། ཉན་ཤུལ་དང་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན་བྱ་ཚིག་ཅིག་ཡིན་ནས་བཟུང་ཁྲིད་ཀྱིས་བསྟན་བྱའི་བྱ་བ་དེ་ལ་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་ཞིག་མེད་པ་མི་སྲིད་པས། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་མི་རྙེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དཔེར་ན། ཞིབ་འཇུག་བྱས་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བའང་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤར་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་མིན་པས། ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བའི་བྱ་བ་དེ་ལའང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཅིང་སྣང་སྟེ། སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ནི་ཉི་མ་འཆར་བྱེད་དེ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཆར་བྱ་ནི་ཉི་མ་སྟེ་བྱ་བའི་ཡུལ་བཅས་བྱ་བྱེད་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའམ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པའི་བློ་ངོར་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་ཞིབ་ཀྱིས་མི་འཇུག་པའི་འཇིག་རྟེན་རང་ག་བའི་བློ་ངོར་ཉི་མ་ཤར་ཅེས་རྗོད་པའི་ཚེ་ན། ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ཤར་བ་ཙམ་ལས་གང་གིས་འཆར་བར་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་མི་སྣང་བ་ཡིན། བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་མི་སྣང་བས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡང་མི་སྣང་སྟེ། བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཉིད་མེད་ན། དེ་གཉིས་ཐ་དད་པ་ཞེས་པ་ཡོང་ཐབས་མེད། དེ་གཉིས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་གཞག་བྱར་མེད་པ་དེར་བརྟེན་ནས་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཟེར། བྱ་བྱེད་གཉིས་པོ་ཡོད་ནས་ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་པའི་དོན་མིན།

འགའ་ཞིག་གིས། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་པའི་ཚེ་ན། ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་ནས་དབྱེར་མེད་པའམ་ཐ་མི་དད་པ་ལྟ་བུར་གོ་སྲིད་པས་དེ་ལྟར་གོ་མི་རུང་། ཆུ་དང་འོ་མ་འདྲེས་ནས་དབྱེར་མེད་པའམ་ཐ་མི་དད་པའི་ཚེ་ན་ཆུ་ཡང་ཡོད་ལ་འོ་མ་ཡང་ཡོད། འོན་ཀྱང་དབྱེ་བ་འབྱེད་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དབྱེར་མེད་དང་ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་པ་ནི། བྱ་བ་གང་ཞིག་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་གཏན་ནས་མིན། ལས་དང་པོ་བ་དུ་མ་ཞིག་གོ་བ་ལེན་སྟངས་དེས་རྨོངས་པར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་པ་ན། དང་པོ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞིག་བསམས། གཉིས་པ་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་བསམས། དེ་ནས་དེ་གཉིས་ཐ

མི་དད་པ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་བསམ་མི་རུང་། དཔེར་ན། བྱས་མི་རྟག་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན། ཞེས་བརྗོད་ཆོ། བྱས་པའང་ཡོད་ལ་མི་རྟག་པའང་ཡོད། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པས་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་གོ་བ་ལྟ་བུར་འཆར་སྲིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མིན། འདིར་མདོར་ན། ཚུ་དང་འོ་མ་ཐ་མི་དད་པ་དང་། བྱས་མི་རྟག་ཐ་མི་དད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་ཤེས་དགོས་པ་གནད་ཆེ།

ཉེ་མ་ཤཱུར། ཅེས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་ཤར་བའི་བྱ་བ་དེའི་བྱེད་པ་པོ་སྐྱེ་འཆར་བར་བྱེད་པ་པོ་འདི་ཞེས་འཛིག་རྟེན་རང་ག་མའི་བློ་ངོར་གཞག་ཏུ་མེད་ཅིང་མི་སྣང་ལ། བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་གཞག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡང་ཡོང་ཐབས་ག་ལ་ཡོད། དེས་ན་ཤར་ཅེས་པའི་བྱ་ཚིག་དེར་བྱ་བྱེད་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་གཞག་ཏུ་མེད་པའམ་བརྗེ་རུ་མེད། ཚིག་གཞན་གྱིས་ཞུས་ན། ཤར་ཅེས་པའི་བྱ་ཚིག་དེར་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱར་མེད་པས་ན། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ཡིན།

མདོ་དོན་སྙིང་པོ། བྱ་བ་གང་ཞིག་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡོད་ཀྱང་ཆོག་ལ་མེད་ཀྱང་ཆོག །བྱེད་པ་པོ་ཡོད་ཀྱང་རུང་ལ་མེད་ཀྱང་རུང་། ཡང་སྙིང་བྱ་བྱེད་གཉིས་པོ་ཡུལ་གྱི་སྟེང་དུ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་མེད་མ་ཡིན་པར་བློ་ངོ་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་འདི་དང་བྱེད་པ་པོ་འདི་ཞེས་ངོ་བོ་དང་ལྡོག་པ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་ཐ་དད་པར་སྣང་མི་སྣང་ནི། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དང་མི་དད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ།།

གོང་དུ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་སྐབས་སུ། བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་གཞན་དངོས་སུ་སྣང་བ་ཞེས་པ་དང་སྐབས་འདིའི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ཞེས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཅིང་། གོང་དུ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་སྐབས་སུ། བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་གཞན་དངོས་སུ་མི་སྣང་བ་ཞེས་པ་དང་སྐབས་འདིའི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བ་ཞེས་པ་གཉིས་ཚིག་གི་རྗོད་ཚུལ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་གྱི་གོ་ཚུལ་གཅིག་ཡིན་ནོ།།

དགུ་པ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་བྱེད་ལས་བཤད་པ།

དང་པོ། བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་བྱེད་ལས་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་བྱེད་ལས་ཡིན། དེར་བརྟེན་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་དགོས་པའམ་སྟོན་པར་འདོད་

ན་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་འབྲི་དགོས་ཤིང་། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་དགོས་པའམ་སྟོན་པར་འདོད་ན་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་འབྲི་དགོས།

གཉིས་པ། འབྲིང་གི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། བྱ་བ་གང་ཞིག་གི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་བྱེད་ལས་དང་། བྱ་བ་གང་ཞིག་གི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་བྱེད་ལས་ཡིན།

གསུམ་པ། རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། བྱ་བ་གང་ཞིག་གི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་གཉིས་པོ་ཉན་པ་པོའམ་ཀློག་པ་པོའི་བློ་ངོར་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའམ་འཆར་བར་བྱེད་པ་ནི། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་ཐུན་མིན་བྱེད་ལས་ཡིན། དཔེར་ན། འབྲས་ལེགས་པར་བཙོས་ཡོད། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱ་བ་གང་ཞིག་གི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་གཉིས་པོ་ཡུལ་གྱི་སྐྱེང་དུ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཡང་ཉན་པ་པོའམ་ཀློག་པ་པོའི་བློ་ངོར་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའམ་འཆར་བར་མི་བྱེད་པ་ནི། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་ཐུན་མིན་བྱེད་ལས་ཡིན། དཔེར་ན། འབྲས་ལེགས་པར་ཚོས་ཡོད། ལྟ་བུའོ།།

བཞི་པ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་ སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་རམ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ཞིག་འདོད་པ་ན། དེ་ཉིད་སྐད་དང་ཡི་གེ་གང་རུང་གི་ལམ་ནས་གཞན་ལ་བརྗོད་སྤྲོད་དགོས་པའི་ཚེ། འཕོ་འགྱུར་རམ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ཞིག་འདོད་པ་དེ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཞིག་གི་བྱེད་རྩོལ་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་བརྗོད་སྤྲོད་སའི་གང་ཟག་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་འཆར་བར་བྱེད་པ་ནི། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་བྱེད་ལས་ཡིན། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བྱ་བྱེད་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བས། བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་འཕོ་འགྱུར་འདི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་མིན་པར་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་གཞན་ཞིག་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་བློ་ངོར་སྣང་བ་ཡིན། དཔེར་ན། ཐབ་ཚང་ནང་ཚུ་སྐྱོལ་བཞིན་འདུག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་རམ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ཞིག་འདོད་པ་ན། དེ་ཉིད་སྐད་ཡིག་གང་རུང་གི་ལམ་ནས་གཞན་ལ་བརྗོད་སྤྲོད་དགོས་པའི་ཚེ། འཕོ་འགྱུར་རམ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ཞིག་འདོད་པ་དེ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཞིག་གི་བྱེད་རྩོལ་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཡང་བརྗོད་སྤྲོད་སའི་གང་ཟག་ཕ་རོལ་པོའི་བློ་ངོར་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་འཆར་བར་མི་བྱེད་པར་དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་ཉིད་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ

འགྱུར་རམ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ཞིག་དོད་པ་ཙམ་སྣང་བར་བྱེད་པ་ནི། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་བྱེད་ལས་ཡིན། དེ་ལྟར་ཞེ་ན། བྱ་བྱེད་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བས། བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་འཕོ་འགྱུར་འདི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་གཏོགས་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་གཞན་ཞིག་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་བློ་ངོར་མི་སྣང་བ་ཡིན། དཔེར་ན། ཐབ་ཚང་ནང་ཆུ་འཁོལ་བཞིན་འདུག ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ལྟར་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་འདི་གོང་གི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་བཞིན་དུ་འཆད་པའི་ཚེ་ན་དཀའ་བའི་གནད་ཅིག་དང་ལག་ལེན་གྱི་ཚེ་ན་དམིགས་བསལ་ཕན་ནུས་ལྡན་པ་ཞིག་མིན་ཡང་། འདིའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་ན་དངོས་པོ་བདག་གཞན་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཤེས་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད།

མ་ཟད་ཉེ་རབས་ཀྱི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་བརྙ་སྤྲོད་པའི་གཞུང་དག་ཏུ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱ་ཚིག་ངོས་འཛིན་མཛད་སྲོལ་ཡོད་པར་བརྟེན། སྤྱིར་འདི་ཉིད་དང་གོང་གི་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་སྒྲ་བཤད་ཁྲིད་པར་བྱེད་ལས་སོགས་ཀྱང་མ་བཤད་ཐབས་མེད་དང་མ་ཤེས་ཐབས་མེད་ཅིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་འདིར་སྐབས་བབས་བཞིན། དགོས་དོན། བསྡུས་དོན། ཚིག་དོན། མཚམས་སྦྱོར། བརྒལ་ལན་ཏེ་འཆད་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ལྔ་ཀས་བརྒྱན་ཅིང་། ཉེར་མཁོའི་ས་བཅད་དགུ་ཡིས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ། རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།
གཟུགས་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་དང་གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་བཤད་པ།

དེ་ཡང་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཞེས་པ་ནི། བྱ་ཚིག་གི་ཕྱིའི་རྣམ་པ་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཞིག་ཡིན། བྱ་ཚིག་གི་ཕྱིའི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིར་སྐད་དང་ཡི་གེ་གཉིས་ཀར་འཇོག་ཚོག་པ་སྟེ། སྐད་ཐོག་གི་བྱ་ཚིག་གི་སྒྲ་མདངས་ཀྱི་རྣམ་པ་འགྱུར་བ་ལ་སྒྲའི་འགྱུར་ཚུལ་དང་། ཡིག་ཐོག་གི་བྱ་ཚིག་གི་ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འགྱུར་བ་ལ་ཡི་གེའམ་གཟུགས་ཀྱི་འགྱུར་ཚུལ་ཡིན། གཉིས་པོ་དེ་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། སྒྲ་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་དང་སྒྲ་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་ཅེས་མ་སྨོས་པར་གཟུགས་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་དང་གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་ཅེས་གཟུགས་འགྱུར་མི་འགྱུར་

ཞེས་སློས་པ་ཡིན། དེས་ན་གོང་དུ་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་ཅེས་པ་བྱ་ཚིག་གི་ངོ་བོའམ་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། འདིར་གཟུགས་འགྱུར་མི་འགྱུར་ཞེས་པ་བྱ་ཚིག་གི་ཕྱིའི་རྣམ་པ་ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཡིན་པས། སྔ་མར་དོན་གྱི་གོ་བ་ལ་བསམ་པ་གཙོ་ཞིང་། ཕྱི་མར་ཚིག་གི་ངོ་རིས་སམ་དག་ཆ་ལ་བརྟག་པ་གཙོ་བ་ཡིན། དེ་ཡང་། གཤམ་གསལ་གཟུགས་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་དང་གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་གི་ཞིབ་ཕྲའི་རྣམ་གཞག་འདི་ཤེས་ན། དུས་གསུམ་སྐུལ་ཚིག་གི་དག་ཆ་ངེས་པ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པས། འདིར་བྱ་ཚིག་གི་གཟུགས་འགྱུར་ཚུལ་ཞིབ་ཙམ་ཕྲ་བ་ནས་དཔེར་བརྗོད་དང་བཅས་ཞུ་བར་བྱའོ།།

དང་པོ། གཟུགས་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་ཅེས་པ་ནི། འདས་མ་ད་སྐུལ་བཞི་གང་རུང་གི་ཡིག་གཟུགས་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་བྱ་ཚིག་ཅིག་ལ་གཟུགས་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་ཟེར། ཚིག་གཞན་གྱིས་བརྗོད་ན། འདས་མ་ད་སྐུལ་བཞི་གང་རུང་གི་དག་ཆ་ལ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་བྱ་ཚིག་གི་རིགས་ལ་གཟུགས་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་ཟེར།

གཉིས་པ། གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་ཅེས་པ་ནི། འདས་མ་ད་གསུམ་མ་གཏོགས་མེད་པའམ། འདས་མ་ད་སྐུལ་བཞི་ཀ་ཡོད་པ་གང་ལྟར་ཡང་། གསུམ་ཀ་དང་བཞི་ཀར་ཡིག་གཟུགས་གཏན་ནས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བྱ་ཚིག་ཅིག་ལ་གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་ཟེར། ཚིག་གཞན་གྱིས་བརྗོད་ན། འདས་མ་ད་གསུམ་མ་གཏོགས་མེད་པའམ། འདས་མ་ད་སྐུལ་བཞི་ཀ་ཡོད་པ་གང་ལྟར་ཡང་། དག་ཆ་ལ་འགྱུར་བ་གཏན་ནས་མེད་པར་དག་ཆ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པའི་བྱ་ཚིག་གི་རིགས་ལ་གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་ཟེར། སྐབས་འདིར་བྱ་ཚིག་གི་སྔོན་འཇུག །རྗེས་འཇུག །ཡང་འཇུག །མིང་གཞི། མགོ་ཅན། འདོགས་ཅན། དབྱངས་དང་བཅས་པ་ལས་གང་རུང་གཅིག་འགྱུར་ནའང་གཟུགས་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན། གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་ལ་སྔོན་རྗེས་སོགས་དེ་དག་གང་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དམིགས་བསལ་ཞིག་ལ། ཡང་འཇུག་ད་ས་གཉིས་ལས་ཡང་འཇུག་ད་ནི་དེང་ཡི་གེར་དངོས་སུ་འབྲི་སྲོལ་མེད་པས། ད་དྲག་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཟུགས་འགྱུར་མི་འགྱུར་དུ་མ་བརྩིས་ཀྱང་ཚིག་གཤིས། འདིར་ད་དྲག་ཡོད་མེད་ཀྱིས་གཟུགས་འགྱུར་མི་འགྱུར་བརྩི་རྒྱུ་མིན། བྱ་ཚིག་གང་ཞིག་སྔའི་ཐོག་ནས་བསམས་ན་ད་དྲག་ཡོད་པ་རྣམས་སྒྲ་དྲག་པ་དང་མེད་པ་རྣམས་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་ཞན་པ་ཡོད་པས་སྒྲ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཡང་། འདིར་གཟུགས་འགྱུར་མི་འགྱུར་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། བྱ་ཚིག་གང་ཞིག་ཡི་གེའི་ཐོག་གཟུགས་འགྱུར་མི་འགྱུར་ཁོ་ནས་བརྩི་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ལ། གཟུགས་འགྱུར་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་། གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག །བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ལ། གཟུགས་འགྱུར་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་དང་། གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་བཅས་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་བཞི་ཡོད། དེ་ལྟར་ངེས་ན་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་ནི་དེ་དག་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པས། གཟུགས་འགྱུར་བའི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་སོགས་ཀྱིས་སློས་ཀྱང་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད།

དང་པོ། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གཟུགས་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་དང་མཚན་གཞིའི་དཔེར་བརྗོད།

དང་པོ། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གཟུགས་འགྱུར་མི་འགྱུར་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་འགྱུར་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་ནང་གསེས་ཞིབ་ཕྲའི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་བྱུང་སྟེ།

༡༽ འདས་མ་ད་སྐུལ་བཞི་ཀ་གཟུགས་འགྱུར་བ།

༢༽ འདས་མ་ད་སྐུལ་བཞི་ཀ་གཟུགས་མི་འགྱུར་བ།

༣༽ འདས་མ་ད་གསུམ་གཟུགས་གཅིག་ལ། སྐུལ་ཚིག་གཟུགས་ཐ་དད།

༤༽ མ་ད་གཉིས་གཟུགས་གཅིག་ལ། འདས་སྐུལ་གཉིས་གཟུགས་གཅིག

༥༽ འདས་མ་གཉིས་གཟུགས་གཅིག་ལ། ད་སྐུལ་གཉིས་གཟུགས་གཅིག

༦༽ མ་ད་གཉིས་གཟུགས་གཅིག་ལ། འདས་སྐུལ་གཉིས་གཟུགས་ཐ་དད།

༧༽ འདས་མ་གཉིས་གཟུགས་གཅིག་ལ། ད་སྐུལ་གཉིས་གཟུགས་ཐ་དད།

༨༽ མ་ད་གཉིས་གཟུགས་ཐ་དད་ལ། འདས་སྐུལ་གཉིས་གཟུགས་གཅིག་བཅས་སོ།།

༡༽ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག །འདས་མ་ད་སྐུལ་བཞི་ཀ་གཟུགས་འགྱུར་བ།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
གཞན་དོར་སོགས།	བཀྲུ།	ཁྲུ།	བཀྲུས།	ཁྲུས།
སྐྱོན་སོགས།	དགག	འགོག	བཀག	ཁོག
ཡོན་ཏན་སོགས།	བསྒྲུབ།	སྒྲུབ།	བསྒྲུབས།	སྒྲུབས།
ལྷ་སོགས།	བསྒོམ།	སྒོམ།	བསྒོམས།	སྒོམས།
དེབ་སོགས།	བཅང་།	འཆང་།	བཅངས།	ཆོངས།

ལྟད་མོ་སོགས།	བལྟ།	ལྟ།	བལྟས།	ལྟོས།
བྱས་རྗེས་སོགས།	གཞག	འཇོག	བཞག	ཞོག

༢༽ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག །འདས་མ་ད་སྐུལ་བཞི་ཀ་གཟུགས་མི་འགྱུར་བ།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
ཡོན་ཏན་ཅན་ལ།	བསྟོད།	བསྟོད།	བསྟོད།	བསྟོད།
རྒྱུན་སོགས།	མཐུད།	མཐུད།	མཐུད།	མཐུད།
ལྷ་སོགས།	མཆོད།	མཆོད།	མཆོད།	མཆོད།
ཟས་སོགས།	མིད།	མིད།	མིད།	མིད།
མཐུ་སོགས།	དམོད།	དམོད།	དམོད།	དམོད།
ཞལ་ཟས་སོགས།	བཞེས།	བཞེས།	བཞེས།	བཞེས།
མིང་སོགས།	སྨོས།	སྨོས།	སྨོས།	སྨོས།

༣༽ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག །འདས་མ་ད་གསུམ་གཟུགས་གཅིག་ལ། སྐུལ་ཚིག་གཟུགས་ཐ་དད།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
མིག་སོགས།	བགྲད།	བགྲད།	བགྲད།	བགྲོད།
ཟ་འཕྲུག་སོགས།	འདྲད།	འདྲད།	འདྲད།	འདྲེད།
རྫན་པ་སོགས།	གནང་།	གནང་།	གནང་།	གནོངས།
བྱ་བ་སོགས།	ལས།	ལས།	ལས།	ལོས།
སྐད་ཆ་སོགས།	ལབ།	ལབ།	ལབ།	ལོབས།
གཞན་དོན་སོགས།	འབད།	འབད།	འབད།	འབོད།
སྲུང་སྐྱོབ་སོགས།	མཛད།	མཛད།	མཛད།	མཛོད།

༤༽ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག །མ་ད་གཉིས་གཟུགས་གཅིག་ལ། འདས་སྐུལ་གཉིས་གཟུགས་གཅིག

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
དུམ་བུར།	གཏུབ།	གཏུབ།	གཏུབས།	གཏུབས།

གླིང་བུ་སོགས།	འབུད།	འབུད།	བུས།	བུས།
ནད་སོགས།	འཛེམ།	འཛེམ།	འཛེམས།	འཛེམས།
ཆོས་སོགས།	གསུང་།	གསུང་།	གསུངས།	གསུངས།
འབྲུ་སོགས།	སྦྲུང་།	སྦྲུང་།	སྦྲུངས།	སྦྲུངས།
ཆུ་སོགས།	དཀྲུག	དཀྲུག	དཀྲུགས།	དཀྲུགས།
ཞོ་དང་འོ་མ་སོགས།	དཀྲོག	དཀྲོག	དཀྲོགས།	དཀྲོགས།

༥༽ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག །འདས་མ་གཟུགས་གཅིག་ལ། ད་སྐུལ་གཟུགས་གཅིག

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
གད་མོ།	བགད།	དགོད།	བགད།	དགོད།
མཐའ་ལ།	བསྐྲད།	སྐྲོད།	བསྐྲད།	སྐྲོད།
གཞན་ལ།	སྨད།	སྨོད།	སྨད།	སྨོད།
ཛན་པ་སོགས།	སྦྲད།	སྦྲོད།	སྦྲད།	སྦྲོད།
ཡོངས་སུ།	སྦྱད།	སྦྱོད།	སྦྱད།	སྦྱོད།
གནས་ལུགས་སོགས།	དཔྱད།	དཔྱོད།	དཔྱད།	དཔྱོད།
ཁ་མཚུ་སོགས།	བཙད།	ཙོད།	བཙད།	ཙོད།

༦༽ བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག །མ་ད་གཟུགས་གཅིག་ལ། འདས་སྐུལ་གཟུགས་ཐ་དད།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
གོས་སོགས་ཀྱིས།	གཏུམ།	གཏུམ།	བཏུམས།	ཐུམས།
རྩམ་པ་སོགས།	འགམ།	འགམ།	འགམས།	འགོམས།
ཐལ་རྡུལ་སོགས།	འཕྱུག	འཕྱུག	འཕྱུགས།	ཕྱོགས།
བྲོ་སོགས།	འཁྲབ།	འཁྲབ།	འཁྲབས།	འཁྲོབས།
གླ་མི་སོགས།	གླ།	གླ།	གླས།	གློས།
དུས་སོགས།	བགྲང་།	བགྲང་།	བགྲངས།	བགྲོངས།

ཐོ་ཞ་སོགས།	མངག	མངག	མངགས།	མངོགས།

༧) བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག །འདས་མ་གཟུགས་གཅིག་ལ། ད་སྐུལ་གཟུགས་ཐ་དད།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
ཐག་རིང་སོགས་སུ།	བསྐྱལ།	སྐྱེལ།	བསྐྱལ།	སྐྱོལ།
ཕྱུག་སོགས།	བཙལ།	འཚལ།	བཙལ།	འཚོལ།
ནོར་བ་སོགས།	བཅོས།	འཆོས།	བཅོས།	ཆོས།
ཆོས་སོགས།	བཤད།	འཆད།	བཤད།	ཤོད།
འོག་ཏུ།	མནན།	གནོན།	མནན།	ནོན།
སྣོད་སོགས།	བཟེད།	འཛེད།	བཟེད།	ཟེད།
སྨུན་པ་སོགས།	བསལ།	སེལ།	བསལ།	སོལ།

༨) བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག །མ་ད་གཟུགས་ཐ་དད་ལ། འདས་སྐུལ་གཟུགས་གཅིག

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
ཀོ་བ་སོགས།	མཉེ།	མཉེད།	མཉེས།	མཉེས།
ཡི་གེ་སོགས།	བྲི།	འབྲི།	བྲིས།	བྲིས།
དྲི་བ་སོགས།	དྲི།	འདྲི།	དྲིས།	དྲིས།
སྣོད་གཞན་དུ།	བྱོ།	འབྱོ།	བྱོས།	བྱོས།
ཆུ་སོགས།	དབོ།	འབོ།	བོས།	བོས།
རྒྱུ་ནོར་སོགས།	དབུལ།	འབུལ།	ཕུལ།	ཕུལ།
དངུལ་སོགས།	བགོ།	བགོད།	བགོས།	བགོས།

གཉིས་པ། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་གཟུགས་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ་དང་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གཟུགས་འགྱུར་མི་འགྱུར་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་ནང་གསེས་ཞིབ་ཕྲའི་དབྱེ་བ་བཅུ་བྱུང་སྟེ།

༡༽ འདས་མ་ད་སྐུལ་བཞི་ཀ་གཟུགས་མི་འགྱུར་བ།

༢༽ འདས་མ་ད་སྐུལ་བཞི་ཀ་གཟུགས་འགྱུར་བ།

༣༽ འདས་མ་ད་གསུམ་གཟུགས་གཅིག་ལ། སྐུལ་ཚིག་གཟུགས་ཐ་དད།

༤༽ འདས་མ་ད་གསུམ་གཟུགས་མི་འགྱུར་བ། སྐུལ་ཚིག་མེད་པ།

༥༽ འདས་མ་ད་གསུམ་གཟུགས་འགྱུར་བ། སྐུལ་ཚིག་མེད་པ།

༦༽ མ་ད་གཉིས་གཟུགས་གཅིག་ལ། འདས་ཚིག་གཟུགས་ཐ་དད། སྐུལ་ཚིག་མེད་པ།

༧༽ འདས་མ་གཉིས་གཟུགས་གཅིག་ལ། ད་ལྟ་བ་གཟུགས་ཐ་དད། སྐུལ་ཚིག་མེད་པ།

༨༽ མ་ད་གཉིས་གཟུགས་གཅིག་ལ། འདས་སྐུལ་གཉིས་གཟུགས་ཐ་དད།

༩༽ མ་ད་གཉིས་གཟུགས་གཅིག་ལ། འདས་སྐུལ་གཉིས་གཟུགས་གཅིག

༡༠༽ ད་སྐུལ་གཉིས་གཟུགས་གཅིག་ལ། འདས་མ་གཉིས་གཟུགས་གཅིག

༡༽ བྱེད་མེད་ལས་ཚིག །འདས་མ་ད་སྐུལ་བཞི་ཀ་གཟུགས་མི་འགྱུར་བ།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
ལམ་སོགས་སུ།	བཞུད།	བཞུད།	བཞུད།	བཞུད།
གདན་སོགས་སུ།	བཞུགས།	བཞུགས།	བཞུགས།	བཞུགས།
གདན་སོགས་སུ།	འདུག	འདུག	འདུག	འདུག
འགྲོ་བའི་ཞེ་ས།	ཕེབས།	ཕེབས།	ཕེབས།	ཕེབས།
ལམ་སོགས།	བགྲོད།	བགྲོད།	བགྲོད།	བགྲོད།
ཁ་སོགས།	ཕྱོགས།	ཕྱོགས།	ཕྱོགས།	ཕྱོགས།
རྒྱབ་མདུན་སོགས་སུ།	ཐུད།	ཐུད།	ཐུད།	ཐུད།

༢༽ བྱེད་མེད་ལས་ཚིག །འདས་མ་ད་སྐུལ་བཞི་ཀ་གཟུགས་འགྱུར་བ།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
ངལ་གསོ་བའི་དོན།	བསྟི།	སྟི།	བསྟིས།	སྟིས།

༣༽ བྱེད་མེད་ལས་ཚིག །འདས་མ་ད་གསུམ་གཟུགས་གཅིག་ལ། སྐུལ་ཚིག་གཟུགས་ཐ་དད།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
བྲག་ཕུག་སོགས་སུ།	གབ།	གབ།	གབ།	གོབ།
འཁྲུམ་པའི་དོན།	འཕྲུན།	འཕྲུན།	འཕྲུན།	འཕྲོན།

༣༽ བྱེད་མེད་ལས་ཚིག །འདས་མ་ད་གསུམ་གཟུགས་མི་འགྱུར་བ། སྐུལ་ཚིག་མེད་པ།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
འཁོར་ལོ་སོགས།	འཁོར།	འཁོར།	འཁོར།	×
མེ་སོགས།	མཆེད།	མཆེད།	མཆེད།	×
སྣོད་སོགས།	གང་།	གང་།	གང་།	×
མེ་སོགས།	འབར།	འབར།	འབར།	×
གཟུགས་སོགས།	མཐོང་།	མཐོང་།	མཐོང་།	×
སྒྲ་སོགས།	ཐོས།	ཐོས།	ཐོས།	×
སློབ་སྦྱོང་སོགས།	ཤེས།	ཤེས།	ཤེས།	×

༤༽ བྱེད་མེད་ལས་ཚིག །འདས་མ་ད་གསུམ་གཟུགས་འགྱུར་བ། སྐུལ་ཚིག་མེད་པ།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
རྩེ་ཤིང་མེ་ཏོག་ཚུ་སོགས།	བསྐམ།	སྐེམ།	བསྐམས།	×
མདོག་སྔོན་པོར་འགྱུར་བ།	བསྔོ།	སྔོ།	བསྔོས།	×
ན་བའི་ཞེ་ས།	བསྙུང་།	སྙུང་།	བསྙུངས།	×
འཇིགས་པའི་དོན།	བསྔེང་།	སྔེང་།	བསྔེངས།	×
ང་རྒྱལ་བྱེད་པ།	བསྙེམ།	སྙེམ།	བསྙེམས།	×
སྐྲག་པའི་དོན།	བཏབ།	ཏབ།	བཏབས།	×

༥༽ བྱེད་མེད་ལས་ཚིག །མ་ད་གཉིས་གཟུགས་གཅིག་ལ། འདས་ཚིག་གཟུགས་ཐ་དད། སྐུལ་ཚིག་མེད་པ།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
ཆུ་སོགས།	འཁོལ།	འཁོལ།	ཁོལ།	×

མི་སོགས།	འཆི།	འཆི།	ཤི།	×
གད་མོ་སོགས།	འཚོར།	འཚོར།	ཤོར།	×
ཉི་མ་སོགས།	འཆར།	འཆར།	ཤར།	×
ལས་དོན་སོགས།	འགྲུབ།	འགྲུབ།	གྲུབ།	×
འབྲས་བུ་སོགས།	འབྱུང་།	འབྱུང་།	བྱུང་།	×
མེ་ཏོག་སོགས།	སྐྱེ།	སྐྱེ།	སྐྱེས།	×

༧) བྱེད་མེད་ལས་ཚིག །འདས་མ་གཉིས་གཟུགས་གཅིག་ལ། ད་ལྟ་བ་གཟུགས་ཐ་དད། སྐུལ་ཚིག་མེད་པ།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
ནད་ན་བའི་ཞེ་ས།	བསྙུན།	སྙུན།	བསྙུན།	×
བུ་ག་སོགས།	བརྡོལ།	རྡོལ།	བརྡོལ།	×
ཁ་སོགས།	སྒོམ།	སྒོམས།	སྒོམ།	×
མི་དྲན་པའམ་བརྗེད་པ།	བསྐྱུད།	སྐྱུད།	བསྐྱུད།	×
སླེབས་པའི་དོན།	བརྟོལ།	རྟོལ།	བརྟོལ།	×
རྨས་པའི་དོན།	བསྣད།	སྣད།	བསྣད།	×

༨) བྱེད་མེད་ལས་ཚིག །མ་ད་གཉིས་གཟུགས་གཅིག་ལ། འདས་སྐུལ་གཉིས་གཟུགས་ཐ་དད།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
ཧ་སོགས་ལས།	འབབ།	འབབ།	བབ།	བོབ།
གདན་སོགས་ལས།	ལང་།	ལང་།	ལངས།	ལོངས།
གནས་ངེས་མེད་དུ།	འཁྱམ།	འཁྱམ།	འཁྱམས།	འཁྱོམས།
ཡུལ་གཞན་དུ།	འགྲོ།	འགྲོ།	ཕྱིན།	སོང་།
རང་གནས་སོགས་སུ།	འདོང་།	འདོང་།	དོང་།	དེངས།
གྲིན་སོགས་སུ།	འཕག	འཕག	འཕགས།	འཕོགས།
ངུ་བའི་ཞེ་ས།	བཤུམ།	བཤུམ།	བཤུམས།	ཤུམས།

༩༽ བྱེད་མེད་ལས་ཚིག །མ་ད་གཉིས་གཟུགས་གཅིག་ལ། འདས་སྐུལ་གཉིས་གཟུགས་གཅིག

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
དགྲ་བོ་སོགས་དང་།	འཛིང་།	འཛིང་།	འཛིངས།	འཛིངས།
མི་ཚོགས་སོགས།	འདུ།	འདུ།	འདུས།	འདུས།
སྐབས་སུ།	མཆི།	མཆི།	མཆིས།	མཆིས།
གནས་གཞན་དུ།	མཆོང་།	མཆོང་།	མཆོངས།	མཆོངས།
ཆུ་སོགས་ལ།	ལྟེབ།	ལྟེབ།	ལྟེབས།	ལྟེབས།
ལུས་སོགས།	འཁྲིང་།	འཁྲིང་།	འཁྲིངས།	འཁྲིངས།
བྲིས་པ་སོགས།	ངུ།	ངུ།	ངུས།	ངུས།

༡༠༽ བྱེད་མེད་ལས་ཚིག །ད་སྐུལ་གཉིས་གཟུགས་གཅིག་ལ། འདས་མ་གཉིས་གཟུགས་གཅིག

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
ས་ཕྱོགས་གཞན་དུ།	བསྐྱོད།	སྐྱོད།	བསྐྱོད།	སྐྱོད།
གཞན་ལ།	བརྟེན།	རྟེན།	བརྟེན།	རྟེན།
གནས་སོགས་སུ།	བསྡད།	སྡོད།	བསྡད།	སྡོད།

དེ་དག་ནི་གཟུགས་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བའི་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་གཞི་དཔེ་མཚོན་ཙམ་ཡིན་པས། དེས་རིགས་བསྒྲེས་ནས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བྱ་ཚིག་མགོ་གཅིག །མགོ་གཉིས། མགོ་གསུམ། མགོ་བཞིའི་རྣམ་གཞག

དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་དང་གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་དེ་དག་རྗོད་ཚུལ་གཞན་གྱིས་དབྱེ་ན། བྱ་ཚིག་མགོ་གཅིག །བྱ་ཚིག་མགོ་གཉིས། བྱ་ཚིག་མགོ་གསུམ། བྱ་ཚིག་མགོ་བཞི་བཅས་བཞི་རུ་ཕྱེ་ནས་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱས་ན་ཕན་པ་ཆེ། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན། ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་ཕྱིན་ནི་འདས་པ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་ཚིག་མགོ་གཅིག་ཟེར། བཀྲ་ཤིས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ། ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་འགྲོ་ནི་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་གཉིས་ལ་འཇུག་པས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་

བྱ་ཚིག་མགོ་གཉིས་ཟེར། བཀྲ་ཤིས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ལས་ལ་འབབ། ཅེས་པའི་བྱ་ཚིག་འབབ་ནི་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ལ་འཇུག་པས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་ཚིག་མགོ་གསུམ་ཟེར། བཀྲ་ཤིས་གདན་ལ་བཞུགས། ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་བཞུགས་ནི་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་སྐུལ་ཚིག་བཞི་ཀར་འཇུག་པས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་ཚིག་མགོ་བཞི་ཟེར།

བྱ་ཚིག་མགོ་གཅིག

༡༽ སྒྲིང་། སྒྲིང་། དགག །བསྒྲུབ། གདུལ། གདུད། གདོན། གཞོམ། བསམ། བསྲུང་། བརྙུ། བརྐོ། བསྟུང་། བསྙེང་། བསྙེམ། བསྙི། བསླབ། གདབ། ཞེས་པ་སོགས་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པའི་མགོ་གཅིག་ཁོ་ན་དང་།

༢༽ སྒྲོང་། སྒྲོང་། འགོག །སྒྲུབ། འདུལ། འདུད། འདོན། འཇོམས། སེམས། སྲུང་། རྙུ། རྐོ། སྟུང་། སྙེང་། སྙེམ། སྙི། ཞེས་པ་སོགས་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བའི་མགོ་གཅིག་ཁོ་ན།

༣༽ སྒྲངས། སྒྲངས། བཀག །བསྒྲུབས། གྲུབ། བཏུལ། བཏུད། བཏོན། བཅོམ། བསམས། བསྲུངས། བརྙུས། བརྐོས། བསྟུངས། བསྙེངས། བསྙིས། ཞེས་པ་སོགས་བྱ་ཚིག་འདས་པའི་མགོ་གཅིག་ཁོ་ན།

༤༽ སྒྲོངས། སྒྲོངས། ཁོག །སྒྲུབས། ཐུད། སོམས། སྲུངས། རྐུས། རྐོས། བོབ། ཡོངས། འཁྱིམས། སོང་། དེངས། ལྡོངས། ཤུམས། ཞེས་པ་སོགས་སྐུལ་ཚིག་གི་མགོ་གཅིག་ཁོ་ན་བཅས་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཞི་ཡོད།

བཏུལ་གྱི་སྐུལ་ཚིག་ཐུལ་དང་། བཏོན་གྱི་སྐུལ་ཚིག་ཐོན། བཅོམ་གྱི་སྐུལ་ཚིག་ཆོམ་རྣམས་ནི་བྱ་ཚིག་མགོ་གཅིག་ཏུ་མི་འཛོག་སྟེ། དེ་དག་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་སྐུལ་ཚིག་ཏུ་འགྲོ་བ་མ་ཟད་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཏུའང་འགྲོ་བས། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་མགོ་གཅིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་མགོ་གཅིག་བཅས་མགོ་གཉིས་ཡོད་པས་བྱ་ཚིག་མགོ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན།

བྱ་ཚིག་མགོ་གཉིས།

༡༽ འགྲོ། གཏུབ། ལྟུག །འཛེམ། གསུང་། འཕུར། སྤུང་། གླེང་། དཀྲུག །དཀྲིག །འཁོལ། འཆི། འཚོར། འཆར། འགག །འགྲུབ། འབྱུང་། སྐྱེ། འོང་། འཆིག །ཅེས་པ་སོགས་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་མགོ་གཉིས་ཏེ། མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་དག་ཆ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་བྱ་ཚིག་གི་རིགས་ཡིན།

༢༽ བཙོས། བཤད། བཟེད། བགད། བསྒྲད། སྣད། སྤྲད། བརྩད། དཔྱད། བསྐྱེད། བསྟུན། བརྗོལ། སྐོམ། བསྐྱུད། བརྗོལ། བསྣད། བསྐྱོད། བརྟེན། བསྐུར། བསྐུལ། བསྡད། ཅེས་པ་སོགས་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པ་མགོ་གཉིས་ཏེ། མ་འོངས་པ་དང་འདས་པ་དག་ཆ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་བྱ་ཚིག་གི་རིགས་ཡིན།

༣༽ རྟོད། དགོད། སྒྲོད། སྣོད། སྤྲོད། སྤྲོད། དཔྱོད། འདོམས། སྐྱེད། སྟེན། རྟེན། སྐྱོད། སྟོད། ཅེས་པ་སོགས་ད་ལྟ་བ་དང་སྐུལ་ཚིག་མགོ་གཉིས་ཏེ། ད་ལྟ་བ་དང་སྐུལ་ཚིག་གི་དག་ཆ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་བྱ་ཚིག་གི་རིགས་ཡིན།

༤༽ མཉེས། བྲིས། དྲིས། བྱོས། ཕོས། ཕྱུལ། བྲོས། བཞོས། བགོས། གཏུབས། ཐླུགས། བུས། འཛེམས། གསུངས། ཁུར། སྤྱུངས། གླིངས། དཀུགས། དཀྲོགས། འཛིངས། འདུས། མཆིས། མཚོངས། ལྟེབས། འཁྲིམས། ཐུས། ཞེས་པ་སོགས་འདས་པ་དང་སྐུལ་ཚིག་མགོ་གཉིས་ཏེ། འདས་པ་དང་སྐུལ་ཚིག་དག་ཆ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་བྱ་ཚིག་གི་རིགས་ཡིན།

བྱ་ཚིག་མགོ་གསུམ།

གནང་། འབབ། བགྲད། གཟར། འབར། མཆེད། ཐིམ། མོས། འདྲད། ལས། ལབ། མཛལ། ཉར། ཐྲལ། མཛད། གབ། འཕྱན། འཕོར། མཆེད། གང་། མོས། འབར། མཐོང་། ཐོས། ཤེས། དགའ། སྐྱོ། ཞེས་པ་སོགས་འདས་པ་མ་འོངས་པ་ད་ལྟ་བ་བཅས་ཀྱི་མགོ་གསུམ་སྟེ། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་གྱི་དག་ཆ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་བྱ་ཚིག་གི་རིགས་ཡིན།

བྱ་ཚིག་མགོ་བཞི།

བཞུགས། མཐུད། གཟིགས། མིད། བཞེས། མཆོད། བསྟོད། སྨོས། གཤེ། གཉེར། བརྣས། དམོད། བཞུད། ཐེབས། བགྲོད། འཛུལ། ཞུལ། ཕྱོགས། ཐུད། ཐེབས། ཞེས་པ་སོགས་འདས་པ་མ་འོངས་པ་ད་ལྟ་བ་སྐུལ་ཚིག་བཅས་ཀྱི་མགོ་བཞི་སྟེ། འདས་མ་ད་སྐུལ་བཞི་ཀ་དག་ཆ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་བྱ་ཚིག་གི་རིགས་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་བྱ་ཚིག་མགོ་གཅིག །མགོ་གཉིས། མགོ་གསུམ། མགོ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་ན། བྱ་ཚིག་གི་དག་ཆ་ངེས་བདེ་བའི་དགེ་མཚན་མཐོང་སྟེ་ལོགས་སུ་རྗོད་ཚུལ་མ་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ཙམ་ལས། དོན་ལ་གོང་གི་གཟུགས་འགྱུར་མི་འགྱུར་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་མགོ་གཉིས་མ།

ད་དུང་བྱ་ཚིག་མགོ་གཉིས་མ་འདི་ནི། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་མགོ་གཉིས་ཡིན་པའི་བྱ་ཚིག་ཀྱང་ཡོད་དེ། འཆད། ཅེས་པའི་བྱ་ཚིག་འདི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་ཆོས་སོགས་བཤད་པའི་ད་ལྟ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཐག་པ་སོགས་ཆད་པའི་ད་ལྟ་བ་ལ་འཇུག་པས། བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་མགོ་གཉིས་ཡིན། གཞན་ཡང་། འཆོལ། ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་འདི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གཏམ་པའམ་གཉེར་དུ་གཏད་པའི་དོན་དང་། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་འཁྲུགས་པ་དང་ནོར་བའི་དོན་ལ་འཇུག་པས། བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་མགོ་གཉིས་ཡིན། འཛུ། ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་འདི་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་འཛིན་པའི་དོན་དང་། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ལྟོ་ཆས་ཟི་བཟས་བཅུད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱ་རིམ་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པས། བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་མགོ་གཉིས་ཡིན། གཞན་ཡང་། སྟོར། ཐོགས། འཐག །འཛིག །འཛིལ། ཞེས་པ་སོགས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གཉིས་ཀར་འཇུག་པ་སྟེ། བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་དག་ཆ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་བྱ་ཚིག་གི་རིགས་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་སྐུལ་ཚིག་ཕལ་ཆེ་བ་ཞིག་དེའི་ཟླ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ཏུའང་འཇུག་པ་ནི་གཤམ་གསལ་དཔེ་མཚོན་དག་ལས་རྟོགས་སླ།

བྱེད་འབྲེལ་སྐུལ་ཚིག	བྱེད་མེད་ལས་ཚིག
གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་བོ་ཕུ༵ག་ཅིག	གནོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་བོ་ཕུ༵ག་འདུག
བྲན་གཡོག་ལས་ལ་ཁྲོ༵ལ་ཅིག	བྲན་གཡོག་ལས་ལ་ཁྲོ༵ལ་འདུག
ཁུར་ཆེན་པོ་དེ་ཁྱོ༵ག་ཅིག	ཁུར་ཆེན་པོ་དེ་ཁྱོ༵ག་འདུག
གཞུང་གི་དཀའ་གནད་ཁྲོ༵ལ་ཅིག	གཞུང་གི་དཀའ་གནད་ཁྲོ༵ལ་འདུག
མ་ཤེས་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཆོ༵ད་ཅིག	མ་ཤེས་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཆོ༵ད་འདུག
ལག་པ་གཉིས་ཐག་པས་ཆི༵ངས་ཤིག	ལག་པ་གཉིས་ཐག་པས་ཆི༵ངས་འདུག
ཕྲུ་གུ་ལེགས་པར་ཆུ༵ན་ཅིག	ཕྲུ་གུ་ལེགས་པར་ཆུ༵ན་འདུག
དགྲ་བོ་ཆོ༵མ་ཞིག	དགྲ་བོ་ཆོ༵མ་འདུག
བསམ་བློ་ངན་པ་ཆོ༵ས་ཤིག	བསམ་བློ་ངན་པ་ཆོ༵ས་འདུག

ལུས་སྲོག་བློས་ཐོ༷ངས་ཤིག	ལུས་སྲོག་བློས་ཐོ༷ངས་འདུག
གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་ཐུ༷ལ་ཅིག	གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་ཐུ༷ལ་འདུག
གཞན་དོན་གྱི་ཁུར་ཆེན་ཐེ༷ག་ཅིག	གཞན་དོན་གྱི་ཁུར་ཆེན་ཐེ༷ག་འདུག
མི་ངན་བཀྲ་ཤིས་ཕྱིར་ཐོ༷ན་ཅིག	མི་ངན་བཀྲ་ཤིས་ཕྱིར་ཐོ༷ན་འདུག

ཅེས་པ་སོགས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་སྐུལ་ཚིག་དང་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་འདས་ཚིག་གཉིས་ཀར་འཇུག་པའི་བྱ་ཚིག་མགོ་གཉིས་ཡིན་པའི་མཚན་གཞི་དཔེ་མཚོན་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ། སྤྱི་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། དུས་གསུམ་སྐྱི་བྱེ་ཐོར་བུ་ཁྱབ་མཉམ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་དུས་གསུམ་སྐྱི་བྱེ་ཐོར་བུ་ཁྱབ་མཉམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདིའི་ཐོག་མའི་གླེང་གཞི་ལྷ་བུ་ཚོགས་ཤུལ་བླ་མ་ནོར་བུ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་གསར་གཏོད་གནང་བར་གྲགས་ཤིང་། དེ་རྗེས་རྣམ་གཞག་འདི་བྱ་ཚིག་བློར་ངེས་པ་ལ་ཕན་ནུས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པས་མཁས་པ་རིམ་བྱོན་གྱིས་བརྡ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་ཞིབ་ཚགས་སུ་བཀྲལ་སྟེ་སོ་སོའི་སྟོམ་ཚིག་དང་བཅས་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་དག་ལས་འདིར་ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས་རྟགས་འཇུག་གི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལས་གསུངས་པའི་སྟོམ་ཚིག་ལྟར་ས་བཅད་མ་སྟོང་ཙམ་དུ། ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་མཚན་གཞི་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞུ་བར་བྱ་བ་ཡིན།

དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་བྱ་ཚིག་རྣམས་སྤྱི་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ༡༽ དུས་གསུམ་སྦྱོར་བཏང་བ། ༢༽ དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པ། ༣༽ དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བ། ༤༽ དུས་གསུམ་ཁྱབ་མཉམ་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཕྱིར་གྲངས་བཞི་རུ་དབྱེ་བ་ཙམ་ལས་དེ་ལས་མང་མི་ཆོག་པའི་དོན་མིན་ཞིང་། བློ་གྲོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲུང་བའི་སླད་དུ་སྤྱི་ཚན་བཅུ་བཅོ་ལྔ་སོགས་མང་དུ་དབྱེར་ཡོད་པ་ཡིན།

གཞམ་གསལ་སྐྱི་བྱེ་ཐོར་ཁྱབ་བཞིའི་སྟོམ་ཚིག་ཏུ་ཕོ་མོ་མ་ནིང་ཞེས་པ་སྟོན་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕོ་མོ་མ་ནིང་ལ་གོ་དགོས་པས། ཐོག་མར་རྟགས་འཇུག་དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས། སྟོན་འཇུག་ལྔ་ཡི་བ་ཡིག་ཕོ། །ག་ད་མ་ནིང་འམ་ཡིག །མ་ནི་ཤིན་ཏུ་མོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྟོན་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་འདིར་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱེད་དགོས།

དང་པོ་དུས་གསུམ་སྦྱོར་བཏང་བ་བཤད་པ།

བྱ་ཚིག་མ་ཞིང་བྱེད་པ་མོ་ཡིས་འཕུལ། །པ་སྔེ་ལས་གཞན་འདས་ཚིག་ཕོ་ཡིས་འཕུལ། །
སླ་གདངས་ཐ་དད་མགོ་ཅན་མེད་ངེས་ལ། །བརྗོད་བདེར་བྱེད་ཚིག་མ་ཞིང་འགྱུར་ཡང་སྲིད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་ཚིག་གང་ཞིག་སྤྱི་ཡོངས་ནས་བཤད་ན་ཁྱད་པར་དྲུག་དང་ལྡན་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀར་ན་ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་དུས་གསུམ་སྦྱོར་བཏང་བ་ཟེར། དུས་གསུམ་སྦྱོར་བཏང་བའི་སྦྱོར་ཁྱད་པར་དྲུག་ནི།

༡༽ བྱ་ཚིག་མ་ཞིང་གིས་འཕུལ་བ་ཡིན་པ།

༢༽ བྱེད་པ་མོ་ཡིས་འཕུལ་བ་ཡིན་པ།

༣༽ པ་སྔེ་ལས་གཞན་འདས་ཚིག་ཕོ་ཡིས་འཕུལ་བ་ཡིན་པ།

༤༽ སླ་གདངས་ཐ་དད་ཡིན་པ།

༥༽ མགོ་ཅན་མེད་ངེས་ཡིན་པ།

༦༽ བརྗོད་བདེར་བྱེད་ཚིག་མ་ཞིང་འགྱུར་ཡང་སྲིད་པ་ཡིན་པ་བཅས་སོ།།

དང་པོ། བྱ་ཚིག་མ་ཞིང་གིས་འཕུལ་བ་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ནི། དུས་གསུམ་སྦྱོར་བཏང་བའི་དུས་གསུམ་ལས་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་རྣམས་སྔོན་འཇུག་ལྔ་ལས་སྔོན་འཇུག་མ་ཞིང་ག་དང་ད་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་འཕུལ་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

གཉིས་པ། བྱེད་པ་མོ་ཡིས་འཕུལ་བ་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ནི། དུས་གསུམ་སྦྱོར་བཏང་བའི་དུས་གསུམ་ལས་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་རྣམས་སྔོན་འཇུག་ལྔ་ལས་སྔོན་འཇུག་མོ་འ་ཡིག་གིས་འཕུལ་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

གསུམ་པ། པ་སྔེ་ལས་གཞན་འདས་ཚིག་ཕོ་ཡིས་འཕུལ་བ་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ནི། དུས་གསུམ་སྦྱོར་བཏང་བའི་དུས་གསུམ་ལས་པ་སྔེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བྱ་ཚིག་འདས་པ་རྣམས་སྔོན་འཇུག་ལྔ་ལས་སྔོན་འཇུག་ཕོ་བ་ཡིག་གིས་འཕུལ་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེའི་ཤུགས་ལ་གོ་དགོས་པ་ནི། པ་སྡེར་གྱུར་པའི་དུས་གསུམ་སྦྱོར་བཏང་བའི་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་རྣམས་སྔོན་འཇུག་མ་ཞིང་ད་ཡིག་དང་། བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་རྣམས་སྔོན་འཇུག་མོ་འ་ཡིག་གིས་འཕུལ་བ་སྔ་མ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། བྱ་ཚིག་འདས་པ་རྣམས་སྔོན་འཇུག་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

བཞི་པ། སྒྲ་གདངས་ཐ་དད་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ནི། དུས་གསུམ་སྦྱོར་བཏང་བའི་དུས་གསུམ་ཀ་ངག་ནས་རྗོད་པའི་ཚེ་ན་སྒྲ་གདངས་གཅིག་མཚུངས་མིན་པར་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། སྒྲ་གདངས་ཐ་དད་ཡོད་པས་ཡིག་གཟུགས་ཀྱང་ཐ་དད་ཡོད་པ་སྨོས་ཅི་དགོས།

ལྔ་པ། མགོ་ཅན་མེད་ངེས་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ནི། དུས་གསུམ་སྦྱོར་བཏང་བའི་དུས་གསུམ་ཀའི་མིང་གཞི་རྣམས་ར་མགོ་ལ་མགོ་ས་མགོ་སྟེ་མགོ་ཅན་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

དྲུག་པ། བརྗོད་བདེར་བྱེད་ཚིག་མ་ནིང་འགྱུར་ཡང་སྲིད་པ་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ནི། དུས་གསུམ་སྦྱོར་བཏང་བའི་དུས་གསུམ་གྱི་སྔོན་འཇུག་གི་འཇུག་ཚུལ་སྦྱོར་སྟངས་རྣམས་ལྟར་ཡིན་མོད། བརྗོད་བདེ་བའི་དབང་གིས་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འགའ་ཞིག་སྔོན་འཇུག་མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་གང་རུང་གིས་འཕུལ་བའང་སྲིད་པ་སྟེ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན།

དེས་ན་དུས་གསུམ་སྦྱོར་བཏང་བའི་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པའི་སྔོན་འཇུག་ཡིན་ན་སྔོན་འཇུག་མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། དུས་གསུམ་སྦྱོར་བཏང་བའི་ལས་ཚིག་འདས་པའི་སྔོན་འཇུག་ཡིན་ན་སྔོན་འཇུག་ཕོ་བ་ཡིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད། འོན་ཀྱང་། དུས་གསུམ་སྦྱོར་བཏང་བའི་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བའི་སྔོན་འཇུག་ཕལ་ཆེ་བ་སྔོན་འཇུག་མོ་འ་ཡིག་ཡིན་ཡང་། བརྗོད་བདེ་བའི་དབང་གིས་སྐབས་འགར་སྔོན་འཇུག་མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་པོའང་ཡོད་པ་ཡིན་པས། དུས་གསུམ་སྦྱོར་བཏང་བའི་ད་ལྟ་བ་ལ་སྔོན་འཇུག་ག་ད་འ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ། དུས་གསུམ་སྦྱོར་བཏང་བ་ཡིན་ན་དུས་གསུམ་ཀ་ལ་སྔོན་འཇུག་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། པ་སྟེར་གྱུར་པའི་དུས་གསུམ་སྦྱོར་བཏང་བ་རྣམས་ཀྱི་འདས་ཚིག་ལ་སྔོན་འཇུག་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྔོན་འཇུག་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་དུས་གསུམ་སྦྱོར་བཏང་བ་ལ་ནང་གསེས་སྡེ་ཚན་གསུམ་དུ་གནས་ཡོད།

༡༽ སྡེ་ཚན་དང་པོ། བྱ་ཚིག་མ་ནིང་དང་བྱེད་པ་མོ་ཡིས་འཕུལ་ཞིང་འདས་ཚིག་ཕོ་ཡིས་འཕུལ་བ།
༢༽ སྡེ་ཚན་གཉིས་པ། པ་སྟེའི་བྱ་ཚིག་མ་ནིང་དང་བྱེད་པ་མོ་ཡིས་འཕུལ་ཞིང་འདས་ཚིག་སྔོན་འཇུག་མེད་པ།
༣༽ སྡེ་ཚན་གསུམ་པ། བརྗོད་བདེར་བྱེད་ཚིག་མ་ནིང་འགྱུར་ཡང་སྲིད་པ་བཅས་སོ།།

དུས་གསུམ་སྦྱོར་བཏང་བའི་སྡེ་ཚན་དང་པོ།
བྱ་ཚིག་མ་ནིང་དང་བྱེད་པ་མོ་ཡིས་འཕུལ་ཞིང་འདས་ཚིག་ཕོ་ཡིས་འཕུལ་བ།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
གདན་སོགས།	གདིང་།	འདིང་།	བཏིང་།	ཐིང་།
དགྲ་བོ་སོགས།	གདུལ།	འདུལ།	བཏུལ།	ཐུལ།
རང་ལུགས་སོགས།	གཞག	འཇོག	བཞག	ཞོག
རྒྱུན་མ་སོགས།	གཟུང་།	འཛིན།	བཟུང་།	ཟུངས།
ཆུ་སོགས།	དགག	འགོག	བཀག	ཁོག
འཆར་གཞི་སོགས།	དགོད།	འགོད།	བཀོད།	ཁོད།
ཁང་པའི་ཐོག་སོགས།	དགབ།	འགེབས།	བཀབ།	ཁོབ།
མདུད་པ་སོགས།	དགྲོལ།	འགྲོལ།	བཀྲོལ།	ཁྲོལ།

དུས་གསུམ་སྒྱུར་བཏང་བའི་སྔེ་ཚན་གཉིས་པ།

པ་སྡེའི་བྱ་ཚིག་མ་ནིང་དང་བྱེད་པ་མོ་ཡིས་འཕུལ་ཞིང་འདས་ཚིག་སྔོན་འཇུག་མེད་པ།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
གུར་སོགས།	དབུབ།	འབུབས།	ཕུབ།	ཕུབ།
དོན་གཏན་ལ།	དབབ།	འབེབས།	ཕབ།	ཕོབ།
སྒོ་སོགས།	དབྱེ།	འབྱེད།	ཕྱེ།	ཕྱེས།
མཆོད་པ་སོགས།	དབུལ།	འབུལ།	ཕུལ།	ཕུལ།
ཆུ་སོགས།	དབོ།	འཕོ།	ཕོས།	ཕོས།
གཞན་ནོར་སོགས།	དབྲོག	འཕྲོག	ཕྲོགས།	ཕྲོགས།
གནས་ནས་སོགས།	དབྱུང་།	འབྱིན།	ཕྱུང་།	ཕྱུང་།

དུས་གསུམ་སྒྱུར་བཏང་བའི་སྔེ་ཚན་གསུམ་པ།

བརྗོད་བདེར་བྱེད་ཚིག་མ་ནིང་འགྱུར་ཡང་སྲིད་པ།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
ཤིང་སོགས།	གཅད།	གཅོད།	བཅད།	ཆོད།

སེམས་ཅན་སོགས།	གསད།	གསོད།	བསད།	སོད།
ཧྲ་ལྷུག་སོགས།	གཞུ།	གཞུ།	བཞུས།	གཞུས།
ཤིང་སོགས།	གཤག	གཤོག	བཤགས།	གཤོགས།
འཕྲིན་ཡིག་སོགས།	གཏང་།	གཏོང་།	བཏང་།	ཐོངས།
ལོགས་སོགས་སུ།	དགར།	དགར།	བཀར།	ཁོར།
ཡུལ་གྲོང་མ་སོགས།	དགྲོང་།	དགྲོང་།	བཀྲོངས།	དགྲོངས།

གཉིས་པ་དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པ་བཤད་པ།

བྱ་བ་དང་ནི་འདས་པ་པོ་ཡིས་འཕྲུལ། །བྱེད་ཚིག་ཕལ་ཆེར་འཕྲུལ་བྱེད་མེད་པ་དང་། །
སྐབས་འགར་འདས་དང་སྐུལ་ཚིག་གཉིས་པོ་ནི། །རྗེས་འཇུག་ས་ཡིག་རྐྱང་པས་སྟོན་པ་དང་། །
འདི་ནི་མགོ་ཅན་མང་བའི་སྤྱི་ཚན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱ་ཚིག་གང་ཞིག་སྤྱི་ཡོངས་ནས་བཤད་ན་ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྡན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀར་ན་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པ་ཟེར། དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་སྤྱིར་ཁྱད་པར་བཞི་ནི།

༡༽ བྱ་བ་དང་ནི་འདས་པ་པོ་ཡིས་འཕྲུལ་བ་ཡིན་པ།

༢༽ བྱེད་ཚིག་ཕལ་ཆེར་འཕྲུལ་བྱེད་མེད་པ་ཡིན་པ།

༣༽ སྐབས་འགར་འདས་སྐུལ་གཉིས་པོ་རྗེས་འཇུག་ས་ཡིག་རྐྱང་པས་སྟོན་པ་ཡིན་པ།

༤༽ མགོ་ཅན་མང་བའི་སྤྱི་ཚན་ཡིན་པ་བཅས་སོ།།

དང་པོ། བྱ་བ་དང་ནི་འདས་པ་པོ་ཡིས་འཕྲུལ་བ་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ནི། དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་དང་ལས་ཚིག་འདས་པ་གཉིས་སྔོན་འཇུག་ལྔ་ལས་སྔོན་འཇུག་པོ་བ་ཡིག་གིས་འཕྲུལ་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

གཉིས་པ། བྱེད་ཚིག་ཕལ་ཆེར་འཕྲུལ་བྱེད་མེད་པ་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ནི། དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་ཕལ་ཆེ་བར་འཕྲུལ་བྱེད་དམ་སྔོན་འཇུག་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། ཕལ་ཆེར་ཞེས་པའི་ཤུགས་ལ་དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ན་འཕྲུལ་བྱེད་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པར་འགའ་ཞིག་ལ་སྔོན་འཇུག་ག་ད་འ་གསུམ་གང་རུང་ཡོད་པའང་སྟོན་པ་ཡིན།

གསུམ་པ། སྐབས་འགར་འདས་སྐུལ་གཉིས་པོ་རྗེས་འཇུག་ས་ཡིག་རྐྱང་པས་སྟོན་པ་ཡིན་པ། **ཞེས་པ་ནི།** སྤྱིར་དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་འདས་ཚིག་དང་སྐུལ་ཚིག་གཉིས་པོ་ཡང་འཇུག་ད་ས་གཉིས་པོ་གང་རུང་གིས་སྟོན་པ་ཡིན་ཡང་། སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་འདས་ཚིག་དང་སྐུལ་ཚིག་གཉིས་པོ་ཡང་འཇུག་མེད་ནའང་རྗེས་འཇུག་ས་ཡིག་རྐྱང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོན་པའང་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན།

བཞི་པ། མགོ་ཅན་མང་བའི་སྡེ་ཚན་ཡིན་པ། **ཞེས་པ་ནི།** དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པ་འདི་ནི་ར་མགོ་ལ་མགོ་ས་མགོ་སྟེ་མགོ་ཅན་གསུམ་པོ་ཧ་ཅང་མང་བའི་སྡེ་ཚན་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། མང་བ་ཞེས་པའི་ཤུགས་ལ། དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་ན་མགོ་ཅན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པར་མགོ་ཅན་མེད་པའི་དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའང་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཡིན།

དེས་ན་དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པའི་སྔོན་འཇུག་ཡིན་ན་སྔོན་འཇུག་ཕོ་བ་ཡིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཀྱི་སྔོན་འཇུག་ཕོ་བ་ཡིག་མ་ཡིན་ན་དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པ་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་ཁྱབ་པ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་བའི་སྔོན་འཇུག་ཕོ་བ་ཡིག་མ་ཡིན་དགོས། ཡང་སྙིང་། འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཀྱི་སྔོན་འཇུག་ཕོ་བ་ཡིག་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་བའི་སྔོན་འཇུག་ཕོ་བ་ཡིག་མ་ཡིན་ན་དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡོད། དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་ད་ལྟ་བ་ནི་སྔོན་འཇུག་མེད་པའམ་ཡོད་ཀྱང་ག་ད་འ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་གཙོ་བོ་སྔོན་འཇུག་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ནང་གསེས་སྡེ་ཚན་གསུམ་དུ་གནས་ཡོད།

༡༽ སྡེ་ཚན་དང་པོ། བྱ་བ་དང་ནི་འདས་པ་པོ་ཡིས་འཕྲུལ་ཞིང་བྱེད་ཚིག་འཕྲུལ་བྱེད་མེད་པ།

༢༽ སྡེ་ཚན་གཉིས་པ། བྱ་བ་དང་ནི་འདས་པ་པོ་ཡིས་འཕྲུལ་ཞིང་བྱེད་ཚིག་འཕྲུལ་བྱེད་ཡོད་པ།

༣༽ སྡེ་ཚན་གསུམ་པ། སྐབས་འགར་འདས་དང་སྐུལ་ཚིག་གཉིས་པོ་རྗེས་འཇུག་ས་ཡིག་རྐྱང་པས་སྟོན་པའོ།།

དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་སྡེ་ཚན་དང་པོ།

བྱ་བ་དང་ནི་འདས་པ་པོ་ཡིས་འཕྲུལ་ཞིང་བྱེད་ཚིག་འཕྲུལ་བྱེད་མེད་པ།

དང་པོ། མགོ་ཅན།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
རྐང་ལག་སོགས།	བརྐྱང་།	རྐྱོང་།	བརྐྱངས།	རྐྱོངས།
ཐྲུ་གུ་སོགས།	བསྐྱང་།	སྐྱོང་།	བསྐྱངས།	སྐྱོངས།

ལས་དོན་སོགས།	བསྒྲུབ།	སྒྲུབ།	བསྒྲུབས།	སྒྲུབས།
དབུགས་སོགས།	བརྡུབ།	རྡུབ།	བརྡུབས།	རྡུབས།
བསྟན་བཅོས་སོགས།	བརྩམ།	རྩོམ།	བརྩམས།	རྩོམས།
གོས་སོགས།	བལྷབ།	ལྷེབ།	བལྷབས།	ལྷོབས།
ཞོ་སོགས།	བལྡག	ལྡག	བལྡགས།	ལྡོགས།

གཉིས་པ། འདོགས་ཅན།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
སྒྲིག་གཞི་སོགས།	བསྲུང་།	སྲུང་།	བསྲུངས།	སྲུངས།
རྩྭ་སོགས།	བསྲེག	སྲེག	བསྲེགས།	སྲེགས།
རྒྱུན་སོགས།	བསྲིང་།	སྲིང་།	བསྲིངས།	སྲིངས།
དེབ་སོགས།	བསླག	སློག	བསླགས།	སློགས།
ཡི་གེ་སོགས།	བསླབ།	སློབ།	བསླབས།	སློབས།
རྐྱེན་སོགས།	བཟློག	ཟློག	བཟློགས།	ཟློགས།
བྱིན་གྱིས།	བརླབ།	རློབ།	བརླབས།	རློབས།

གསུམ་པ། རྐྱང་པ།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
རྟ་སོགས།	བཞོན།	ཞོན།	བཞོན།	ཞོན།
སྐད་ཆ་སོགས།	བཤད།	ཤོད།	བཤད།	ཤོད།
ཟས་སོགས།	བཟའ།	ཟ།	བཟས།	ཟོ།
དོན་སོགས།	བསམ།	སེམས།	བསམས།	སོམས།

དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་སྡེ་ཚན་གཉིས་པ།

བྱ་བ་དང་ནི་འདས་པ་པོ་ཡིས་འཕྲུལ་ཞིང་བྱེད་ཚིག་འཕྲུལ་བྱེད་ཡོད་པ།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག

ཙ་དྲོས་སོགས།	བཏམ།	གཏམ།	བཏམས།	གཏོམས།
སྐུ་མདུན་དུ།	བཅར།	གཅོར།	བཅར།	གཅོར།
ཐིགས་པ་སོགས།	བཏིག	གཏིག	བཏིགས།	གཏིགས།
ཙ་ལག་སོགས།	བཀྲུག	འཁྲོུག	བཀྲུགས།	ཁྲོུག
ཡིད་སོགས་སུ།	བཙང་།	འཚང་།	བཙངས།	ཚོངས།
ཙ་དྲོས་སོགས།	བཙཽང་།	འཚཽང་།	བཙཽངས།	ཚཽངས།
གད་མོ་སོགས།	བགད།	དགོད།	བགད།	དགོད།

དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་སྡེ་ཚན་གསུམ་པ།

སྔབས་འགར་འདས་དང་སྐུལ་ཚིག་གཉིས་པོ་རྗེས་འཇུག་ས་ཡིག་རྐྱང་པས་སྟོན་པ།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
ས་སོགས།	བསྒོ།	སྒོ།	བསྒོས།	སྒོས།
ལས་བྱེད་སོགས།	བསྒྲོ།	སྒྲོ།	བསྒྲོས།	སྒྲོས།
གཞན་ནོར་སོགས།	བརྐུ།	རྐུ།	བརྐུས།	རྐུས།
གྲངས་སོགས།	བརྩི།	རྩི།	བརྩིས།	རྩིས།
ཙ་དྲོས་སོགས།	བརྡེ།	རྡེ།	བརྡེས།	རྡེས།
རྒྱབ་སོགས།	བསྙེ།	སྙེ།	བསྙེས།	སྙེས།
གཟུགས་སོགས།	བལྟ།	ལྟ།	བལྟས།	ལྟོས།

གསུམ་པ། དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བ་བཤད་པ།

གང་ཞིག་དུས་གསུམ་ཚིག་ལ་འཕྱུལ་མེད་དང་། །ཡོད་ཀྱང་འཕྱུལ་ཡིག་གཅིག་ལས་འགྱུར་མེད་དང་། །
འགྱུར་ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་པོ་ལ། །མི་མཐུན་པ་ནི་ཐོར་བུ་བ་ཞེས་བརྗོད། །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱ་ཚིག་གང་ཞིག་སྤྱི་ཡོངས་ནས་བཤད་ན་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀར་ན་ཁྱད་པར་གཅིག་གམ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བ་ཟེར། དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ནི།

༡༽ གང་ཞིག་དུས་གསུམ་ཚིག་ལ་འཕྱུལ་བྱེད་མེད་པ་ཡིན་པ།

༢༽ ཡོད་ཀྱང་འཕྱུལ་ཡིག་གཅིག་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན་པ།

༣༽ འགྱུར་ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་པོ་ལ་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པ་བཅས་སོ།།

དང་པོ། གང་ཞིག་དུས་གསུམ་ཚིག་ལ་འཕྱུལ་བྱེད་མེད་པ་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ནི། བྱ་ཚིག་གང་ཞིག་གི་དུས་གསུམ་ཀ་ལ་འཕྱུལ་བྱེད་དེ་སྔོན་འཇུག་གཏན་ནས་མེད་པ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

གཉིས་པ། ཡོད་ཀྱང་འཕྱུལ་ཡིག་གཅིག་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པ། ཞེས་པ་ནི། བྱ་ཚིག་གང་ཞིག་འཕྱུལ་བྱེད་སྔོན་འཇུག་ཡོད་ཀྱང་། གོང་གི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལྟར་སྔོན་འཇུག་འགྱུར་བ་ཅན་མ་ཡིན་པར་དུས་གསུམ་ཀར་སྔོན་འཇུག་འགྱུར་བ་མེད་པར་གཅིག་པ་གཅིག་རྐྱང་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། སྔོན་འཇུག་བ་ཡོད་ན་དུས་གསུམ་ཀར་སྔོན་འཇུག་བ་དང་། སྔོན་འཇུག་འ་ཡོད་ན་དུས་གསུམ་ཀར་སྔོན་འཇུག་འ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ། འགྱུར་ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་པོ་ལ་མི་མཐུན་པ་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ནི། གལ་སྲིད་སྔོན་འཇུག་འགྱུར་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་སྔོན་འཇུག་གཅིག་པ་མིན་པར་སྣ་ཚོགས་ཡིན་ན་ཡང་། གོང་གི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་སྔོན་འཇུག་འགྱུར་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། རྐང་པ་སོགས་ཀྱི་འོག་ཏུ། མནན། གནོན། མནན། ནོན། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྔོན་འཇུག་འགྱུར་བ་ཅན་ཡིན་ཡང་། སྔོན་འཇུག་འགྱུར་ཚུལ་དུས་གསུམ་སྤྱིར་བཏང་བ་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་སྤྱིར་བཏང་བའི་མ་འོངས་པའི་སྔོན་འཇུག་ཡིན་ན་སྔོན་འཇུག་མ་ནིང་ག་ད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་འདིར་སྔོན་འཇུག་ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་ཡིན་པ་དང་། དུས་གསུམ་སྤྱིར་བཏང་བའི་འདས་ཚིག་གི་སྔོན་འཇུག་ཡིན་ན་སྔོན་འཇུག་ཕོ་བ་ཡིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་འདིར་སྔོན་འཇུག་ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་དང་ཡང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་མ་འོངས་པ་དང་འདས་ཚིག་གི་སྔོན་འཇུག་ཡིན་ན་སྔོན་འཇུག་ཕོ་བ་ཡིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག་འདིར་སྔོན་འཇུག་མ་ཡིག་གིས་འཕྱུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཡི་གེ་སོགས་བྲི་འབྲི་བྲིས་བྲིས་ལ་སོགས་པ་གཞུམ་གསལ་དཔེར་བརྗོད་ལས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བར་སྡེ་ཚན་གསུམ་ཡོད་དེ།

༡༽ སྡེ་ཚན་དང་པོ། གང་ཞིག་དུས་གསུམ་ཚིག་ལ་འཕྱུལ་བྱེད་མེད་པ།

༢༽ སྡེ་ཚན་གཉིས་པ། ཡོད་ཀྱང་འཕྱུལ་ཡིག་གཅིག་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པ།

༣༽ སྡེ་ཚན་གསུམ་པ། འགྱུར་ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་པོ་དང་མི་མཐུན་པ་བཅས་སོ།།

དུས་གསུམ་ཐོར་བུའི་སྐྱེ་ཚན་དང་པོ།

གང་ཞིག་དུས་གསུམ་ཚིག་ལ་འཕྱུལ་བྱེད་མེད་པ།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
ཡོན་ཏན་སོགས།	སྦྱང་།	སྦྱོང་།	སྦྱངས།	སྦྱོངས།
སྡིག་པ་སོགས།	སྤང་།	སྤོང་།	སྤངས།	སྤོངས།
དགེ་བ་སོགས།	བླང་།	ལེན།	བླངས།	ལོངས།
ཅ་དངོས་སོགས།	ཉོ།	ཉོ།	ཉོས།	ཉོས།
ལོངས་སྤྱོད་སོགས།	སྤྱད།	སྤྱོད།	སྤྱད།	སྤྱོད།
ཟན་པ་སོགས།	སྤྲད།	སྤྲོད།	སྤྲད།	སྤྲོད།
བྱིས་པ་སོགས།	ངུ།	ངུ།	ངུས།	ངུས།

དུས་གསུམ་ཐོར་བུའི་སྐྱེ་ཚན་གཉིས་པ།

འཕྱུལ་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་འཕྱུལ་ཡིག་གཅིག་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པ།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
ཆོས་སོགས།	གསུང་།	གསུང་།	གསུངས།	གསུངས།
མཐུན་གྲོགས་སོགས།	དགུག	དགུག	དགུགས།	དགུགས།
གོས་སོགས།	བགོ།	བགོ།	བགོས།	བགོས།
དུས་སོགས།	བགྲང་།	བགྲང་།	བགྲངས།	བགྲོངས།
གཡང་སོགས་ལ།	མཆོང་།	མཆོང་།	མཆོངས།	མཆོངས།
བྲོ་སོགས།	འཁྲབ།	འཁྲབ།	འཁྲབས།	འཁྲོབས།
ཡར་གྱེན་དུ།	འགྲེང་།	འགྲེང་།	འགྲེངས།	འགྲེངས།

དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བའི་སྐྱེ་ཚན་གསུམ་པ།

སྔོན་འཇུག་འགྱུར་ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་པོ་དང་མི་མཐུན་པ།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
གདམས་ངག་སོགས།	གདམས།	འདོམས།	གདམས།	འདོམས།
དབང་སོགས།	མནོ།	ནོད།	མནོས།	ནོས།
སྐད་ཆ་སོགས།	མཉན།	ཉན།	མཉན།	ཉོན།
དར་ཆ་སོགས།	འཕྱར།	འཕྱར།	ཕྱར།	ཕྱོར།
ཡི་གེ་སོགས།	བྲི།	འབྲི།	བྲིས།	བྲིས།
དྲི་བ་སོགས།	དྲི།	འདྲི།	དྲིས།	དྲིས།
ནད་སོགས།	འགོ།	འགོ།	གོས།	×

བཞི་པ། དུས་གསུམ་ཁྱབ་མཉམ་བཤད་པ།

ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས་དུས་གསུམ་ཁྱབ་མཉམ་ཞེས་མ་གསུངས་ཀྱང་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འདིའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པས། འདིར་ཡང་དགེ་མཚན་དུ་མཐོང་ནས་བཞི་པར་བཀོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དུས་གསུམ་སྐུལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་ལ་སྦྱོན་འཇུག་གཏན་ནས་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་། མ་ཟད་དུས་གསུམ་སྐུལ་ཚིག་དང་བཅས་པའི་སྦྱོན་རྗེས་མིང་གསུམ་དབྱངས་དང་བཅས་པ་སྒྲ་གཟུགས་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་དུས་གསུམ་ཁྱབ་མཉམ་ཟེར།

འདི་དང་གོང་གི་དུས་གསུམ་ཐོར་བུའི་སྡེ་ཚན་གཉིས་པ་ཡོད་ཀྱང་འཕྱུལ་ཡིག་གཅིག་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། གོང་གི་དེ་དུས་གསུམ་སྐུལ་ཚིག་དང་བཅས་པར་སྔོན་འཇུག་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་ཙམ་ལས་སྔོན་རྗེས་མིང་དབྱངས་སོགས་སྒོ་ཀུན་ནས་གཅིག་མཚུངས་མ་ཡིན། འདིར་སྔོན་འཇུག་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དུས་གསུམ་སྐུལ་ཚིག་དང་བཅས་པའི་སྔོན་རྗེས་མིང་གཞི་དབྱངས་དང་བཅས་སྒོ་ཀུན་ནས་གཅིག་པ་གཅིག་རྐྱང་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད། འདི་ལ་ནང་གསེས་ཕྱེ་ན་སྔོན་འཇུག་ལྔའི་སྒོ་ནས་དབྱེར་ཡོད་ཀྱང་རྟོགས་སླ་བས་སྐབས་གཅིག་ཏུ་ཞུ་བར་བྱའོ།།

ཁ་བྱང་།	མ་འོངས་པ།	ད་ལྟ་བ།	འདས་པ།	སྐུལ་ཚིག
དོན་སོགས་ལ།	གཟིགས།	གཟིགས།	གཟིགས།	གཟིགས།
ཡུལ་སོགས་ལ།	དམིགས།	དམིགས།	དམིགས།	དམིགས།

ཡོན་ཏན་ཅན་སོགས།	བསྟོད།	བསྟོད།	བསྟོད།	བསྟོད།
གདན་སོགས་ལ།	བཞུགས།	བཞུགས།	བཞུགས།	བཞུགས།
ཞལ་ཟས་སོགས།	བཞེས།	བཞེས།	བཞེས།	བཞེས།
དཀོན་མཆོག་སོགས།	མཆོད།	མཆོད།	མཆོད།	མཆོད།
ལུས་སོགས་ལ།	འབྱུད།	འབྱུད།	འབྱུད།	འབྱུད།

དུས་གསུམ་སྤྱི་བྱེ་ཐོར་ཁྱབ་བཞིའི་སྒྲ་བཤད།

དང་པོ་དུས་གསུམ་སྤྱིར་བཏང་བའི་སྒྲ་བཤད་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་སྟེ་ཚན་འདིའི་ནང་སྦྱོན་འཇུག་ལྔ་ལས་ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་མ་གཏོགས་སྔོན་འཇུག་ག་ད་བ་འ་བཞི་འཇུག་པས་སྔོན་འཇུག་གི་འཇུག་པ་མང་ཞིང་། དེ་ཡང་སྔོན་འཇུག་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀར་ནས་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་སྔོན་འཇུག་ག་ད་བ་འ་བཞི་ཀ་སྤྱི་ཡོངས་ནས་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དུས་གསུམ་སྤྱིར་བཏང་བ་ཞེས་སྤྱི་སྒྲ་སྦྱོས་པ་ཙམ་ཡིན།

གཉིས་པ་དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་སྒྲ་བཤད་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་སྡེ་ཚན་འདིའི་ནང་སྔོན་འཇུག་ལྔ་ལས་ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་མ་གཏོགས་གཞན་བཞི་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་། ལས་ཚིག་མ་འོངས་ད་ལྟ་གཉིས་ལ་སྔོན་འཇུག་ཕོ་བ་ཡིག་འཇུག་པའི་བྱ་ཚིག་གི་རིགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་སྡེ་ཚན་དུ་བཀར་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པ་ཞེས་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲ་སྦྱོས་པ་ཡིན།

གསུམ་པ་དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བའི་སྒྲ་བཤད་ནི། གོང་གི་དུས་གསུམ་སྤྱི་བྱེ་གཉིས་དང་འོག་གི་དུས་གསུམ་ཁྱབ་མཉམ་བཅས་ཀྱི་ནང་དུ་མ་འདུས་པར་ཁ་འཐོར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་སྡེ་ཚན་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བ་ཞེས་ཐོར་བུའི་སྒྲ་སྦྱོས་པ་ཡིན།

བཞི་པ་དུས་གསུམ་ཁྱབ་མཉམ་པའི་སྒྲ་བཤད་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་སྔོན་རྗེས་མིང་གསུམ་ཀྲུང་འདོགས་བརྩེགས་གསུམ་དབྱངས་དང་བཅས་པ་འགྱུར་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་ཐམས་ཅད་གཅིག་མཚུངས་སུ་མཉམ་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། དུས་གསུམ་ཁྱབ་མཉམ་པ་ཞེས་ཁྱབ་མཉམ་གྱི་སྒྲ་སྦྱོས་པ་ཡིན།

སྤྱིར་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཐོར་བུ་ཁྱབ་མཉམ་ཞེས་པ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་དག་ཆའི་འགྲོས་གཅིག་པ་རྣམས་ཕྱོགས་སོ་སོར་གཅིག་ཏུ་སྡུད་ནས་སྡེ་ཚན་སྡེ་ཚན་དུ་བཟོས་པ་ཙམ་ཡིན་པས། ཞིབ་ཆ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་

དབང་དུ་བཏང་ན། གོང་གསལ་རྒྱ་བའི་སྡེ་ཚན་བཞི་དང་ནང་གསེས་གསུམ་རེས་མ་ཚད་པར་དེ་ལས་མང་བ་དང་དེ་ལས་ཞིབ་ཚགས་པ་དབྱེར་ཡོད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་རང་བློའི་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡེ་ཚན་མང་ཙུང་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་མོད། གཙོ་བོ་བྱ་ཚིག་གི་དག་ཆ་བློར་དེས་བྱེད་དུ་གྱུར་ན་དེས་འཐུས་པ་ཡིན་གཤིས། ད་ཅང་སྡེ་ཚན་མང་དྲགས་ནའང་དགེ་མཚན་ཆེན་པོ་མ་མཐོང་བས་འདིར་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་བྱས་ཤིང་། སློབ་པ་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གོང་དུ་གཟུགས་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་དང་གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་བཤད་པ་དང་། འདིར་དུས་གསུམ་སྐྱི་བྱེ་ཐོར་ཁྲབ་བཤད་པ་གཉིས་མིང་འདོགས་ཚུལ་དང་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་དོན་ལ་བྱ་ཚིག་གི་དག་ཆ་ངེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་གཟུགས་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་དེ་དག་མགོ་རྙོག་མང་པོ་མེད་པ་དང་རྟོགས་སླ་ཞིང་ངེས་སླ་བ་སོགས་དགེ་མཚན་ཆེ་བ་ཡོད་པས་ན། གོང་དུ་གཟུགས་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་ཡོད།

དུས་གསུམ་སྐྱི་བྱེ་ཐོར་མཉམ་བཞིའི་ངོས་འཛིན་དཔེར་བརྗོད།

རིག་པ་ནང་པར་འཆི་ཡང་བསླབ། །ཚེ་འདིར་མཁས་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །
སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་བཙོལ་བ་ཡི། །ནོར་ལ་རང་ཉིད་ལེན་པ་འདྲ། །

༡༽ **འཆི།** དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བའི་སྡེ་ཚན་གསུམ་པ། སྔོན་འཇུག་འགྱུར་ཡང་སྐྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བ། འཆི་རྒྱུ། འཆི་བཞིན་པ། ཤི་ཟིན་པ།

༢༽ **བསླབ།** དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་སྡེ་ཚན་དང་པོ། བྱ་བ་དང་ནི་འདས་པ་པོ་ཡིས་འཕུལ་ཞིང་བྱེད་ཚིག་འཕུལ་བྱེད་མེད་པའི་དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པ། བསླབ་རྒྱུ། སློབ་བཞིན་པ། བསླབས་ཟིན་པ། སློབས་ཤིག

༣༽ **གྱུར།** དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བའི་སྡེ་ཚན་གསུམ་པ། སྔོན་འཇུག་འགྱུར་ཡང་སྐྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བ། འགྱུར་རྒྱུ། འགྱུར་བཞིན་པ། གྱུར་ཟིན་པ།

༤༽ **བཙོལ།** དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་སྡེ་ཚན་གཉིས་པ། བྱ་བ་དང་ནི་འདས་པ་པོ་ཡིས་འཕུལ་ཞིང་བྱེད་ཚིག་འཕུལ་བྱེད་ཡོད་པའི་དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པ། བཙོལ་རྒྱུ། འཚོལ་བཞིན་པ། བཙོལ་ཟིན་པ། ཚོལ་ཅིག

༥) **ལེན་པ།** དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བའི་སྡེ་ཚན་དང་པོ། གང་ཞིག་དུས་གསུམ་ཚིག་ལ་འཕྱུལ་བྱེད་མེད་པའི་དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བ། བླང་རྒྱུ། ལེན་བཞིན་པ། བླངས་ཟིན་པ། ལོངས་ཤིག

མཁས་པ་རང་གིས་དཔྱོད་ཤེས་ཀྱི། །བློན་པོ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་། །
ཁྱི་ཐན་ཀུ་ཅོ་འདོན་པ་ན། །རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་གཞན་དག་རྒྱུག །

༡) **དཔྱོད།** དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བའི་སྡེ་ཚན་གཉིས་པ། སྔོན་འཇུག་ཡོད་ཀྱང་འཕྱུལ་ཡིག་གཅིག་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བ། དཔྱད་རྒྱུ། དཔྱོད་བཞིན་པ། དཔྱད་ཟིན་པ། དཔྱོད་ཅིག
༢) **ཤེས།** དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་སྡེ་ཚན་དང་པོ། གང་ཞིག་དུས་གསུམ་ཚིག་ལ་འཕྱུལ་བྱེད་མེད་པའི་དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བ། ཤེས་རྒྱུ། ཤེས་བཞིན་པ། ཤེས་ཟིན་པ།
༣) **གྲགས་པ།** དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བའི་སྡེ་ཚན་དང་པོ། གང་ཞིག་དུས་གསུམ་ཚིག་ལ་འཕྱུལ་བྱེད་མེད་པའི་དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བ། གྲགས་རྒྱུ། གྲགས་བཞིན་པ། གྲགས་ཟིན་པ།
༤) **འབྲང་།** དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བའི་སྡེ་ཚན་གཉིས་པ། སྔོན་འཇུག་ཡོད་ཀྱང་འཕྱུལ་ཡིག་གཅིག་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བ། འབྲང་རྒྱུ། འབྲང་བཞིན་པ། འབྲངས་ཟིན་པ། འབྲོངས་ཤིག
༥) **འདོན་པ།** དུས་གསུམ་སྤྱིར་བཏང་བའི་སྡེ་ཚན་དང་པོ། བྱ་ཚིག་མ་ནིང་དང་བྱེད་པ་མོ་ཡིས་འཕྱུལ་ཞིང་འདས་ཚིག་ཕོ་ཡིས་འཕྱུལ་བའི་དུས་གསུམ་སྤྱིར་བཏང་བ། གདོན་རྒྱུ། འདོན་བཞིན་པ། བཏོན་ཟིན་པ། ཐོན་ཅིག
༦) **རྒྱུག །**དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བའི་སྡེ་ཚན་དང་པོ། གང་ཞིག་དུས་གསུམ་ཚིག་ལ་འཕྱུལ་བྱེད་མེད་པའི་དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བ། རྒྱུག་རྒྱུ། རྒྱུག་བཞིན་པ། རྒྱུགས་ཟིན་པ། རྒྱུགས་ཤིག

དམ་པ་མ་བཙོལ་ལེགས་པར་སྟོན། །དམན་ལ་དྲིས་ཀྱང་ལོག་པར་ཤོད། །
རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་བརྙས་ཀྱང་བརྟེ། །འཆི་བདག་མཆོད་ཀྱང་གསོད་པ་ཡིན། །

༡) **བཙོལ།** དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་སྡེ་ཚན་གཉིས་པ། བྱ་བ་དང་ནི་འདས་པ་པོ་ཡིས་འཕྱུལ་ཞིང་བྱེད་ཚིག་འཕྱུལ་བྱེད་ཡོད་པའི་དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པ། བཙལ་རྒྱུ། འཚོལ་བཞིན་པ། བཙལ་ཟིན་པ། ཚོལ་ཅིག
༢) **སྟོན།** དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་སྡེ་ཚན་དང་པོ། བྱ་བ་དང་ནི་འདས་པ་པོ་ཡིས་འཕྱུལ་ཞིང་བྱེད་ཚིག་འཕྱུལ་བྱེད་མེད་པའི་དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པ། བསྟན་རྒྱུ། སྟོན་བཞིན་པ། བསྟན་ཟིན་པ། སྟོན་ཅིག

༣༽ **དྲིས།** དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བའི་སྦྱོ་ཚན་གསུམ་པ། སྔོན་འཇུག་འགྱུར་ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་བ། དྲི་རྒྱུ། འདྲི་བཞིན་པ། དྲིས་ཟིན་པ། དྲིས་ཤིག

༤༽ **ཤོད།** དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་སྦྱོ་ཚན་གཉིས་པ། བྱ་བ་དང་ནི་འདས་པ་པོ་ཡིས་འཕུལ་ཞིང་བྱེད་ཚིག་འཕུལ་བྱེད་མེད་པའི་དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པ། བཤད་རྒྱུ། ཤོད་བཞིན་པ། བཤད་ཟིན་པ། ཤོད་ཅིག

༥༽ **བརྟེན།** དུས་གསུམ་ཁྱབ་མཉམ། བརྟེན་རྒྱུ། བརྟེན་བཞིན་པ། བརྟེན་ཟིན་པ། བརྟེན་ཤིག

༦༽ **བརྩེ།** དུས་གསུམ་ཁྱབ་མཉམ། བརྩེ་རྒྱུ། བརྩེ་བཞིན་པ། བརྩེ་ཟིན་པ།

༧༽ **མཆོད།** དུས་གསུམ་ཁྱབ་མཉམ། མཆོད་རྒྱུ། མཆོད་བཞིན་པ། མཆོད་ཟིན་པ། མཆོད་ཅིག

༨༽ **གསོད།** དུས་གསུམ་སྤྱིར་བཏང་བའི་སྦྱོ་ཚན་གསུམ་པ། བརྗོད་བདེར་བྱེད་ཚིག་མ་ཉིང་འགྱུར་ཡང་སྲིད་པའི་དུས་གསུམ་སྤྱིར་བཏང་བ། གསད་རྒྱུ། གསོད་བཞིན་པ། བསད་ཟིན་པ། སོད་ཅིག །བཅས་སོ།།

ལྔ་པ། ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ། བྱ་བྱེད་བྱས་བྱོས་བཞི་བཤད་པ།

ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པ་བསལ་བའི་སླད་དུ་འདིར་དབྱེ་སྒོ་ལྔ་པར་བཞག་པ་ཡིན། དུས་གསུམ་ལ་ཐ་སྙད་བྱེད་སྟངས་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་གཞན་རྣམས་སྤྱོད་སྒོ་ཆེ་ཞིང་རྟོགས་སླ་ཡང་། ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་དུས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་འདི་སྤྱོད་སྒོ་ཆུང་ཞིང་ཐ་སྙད་རང་ངོས་ནས་འབྲེལ་གཞི་ཅན་ཡིན་པས་སྤྱུ་རིས་ལེགས་པར་ཕྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་། ལས་ཀའམ་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟོག་པ་ནས་མིང་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཟེར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ༡༽ བྱ་ཚིག ༢༽ བྱེད་ཚིག ༣༽ བྱས་ཚིག ༤༽ བྱོས་ཚིག་སྟེ་བཞི། ཡང་ན། ༡༽ བྱ་ཚིག ༢༽ བྱེད་ཚིག ༣༽ འདས་ཚིག ༤༽ སྐུལ་ཚིག་སྟེ་བཞིའོ། །བྱ་བ་བྱ་རྒྱུ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཅིག་ལ་བྱ་ཚིག་ཟེར། བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཅིག་ལ་བྱེད་ཚིག་ཟེར། བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པའམ་བྱ་བ་འདས་ཟིན་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཅིག་ལ་བྱས་ཚིག་གམ་འདས་ཚིག་ཟེར། བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱོས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་བྱེད་པར་སྐུལ་བའི་ཚིག་ཅིག་ལ་བྱོས་ཚིག་གམ་སྐུལ་ཚིག་ཟེར་རོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་བྱ་ཚིག་དང་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག །བྱེད་ཚིག་དང་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་གཉིས་དོན་གཅིག །བྱས་ཚིག་དང་ལས་ཚིག་འདས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག །བྱོས་ཚིག་དང་སྐུལ་ཚིག་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན། སྤྱིར་བྱ་ཚིག་ཅེས་པ་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པས་དུས་གསུམ་སྐུལ་ཚིག་དང་བཅས་པ་

ཐམས་ཅད་བྱ་ཚིག་ཡིན་ཡང་། འདིར་བྱ་ཚིག་ཅེས་པ་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་ལ་གོ་དགོས། དེར་བརྟེན་གོང་དུ་དུས་གསུམ་སྤྱི་བྱེ་ཐོར་མཉམ་འཆད་པའི་ཚེ་ན། བྱ་ཚིག་མ་ནིང་བྱེད་པ་མོ་ཡིས་འཕུལ། །ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་ཚིག་ཅེས་པ་བྱ་ཚིག་སྤྱི་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་པར་སྐབས་འདིར་བསྟན་བྱ་ཚིག་ལ་གོ་དགོས་པ་སྟེ། ལས་ཚིག་མ་འོངས་པར་གོ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ། བྱེད་པའམ་བྱེད་ཚིག་ཅེས་པའང་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་བྱེད་པ་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་པར་སྐབས་འདིར་བསྟན་བྱེད་ཚིག་སྟེ། ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན། འདས་པའམ་འདས་ཚིག་ཅེས་པ་ནི་གོ་སླ། སྐབས་འགར་བྱ་བྱེད་འདས་སྐུལ་བཞི་ཞེས་གསུངས་པའང་དབྱེ་ཚུལ་འདིའི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་སྟེ། བྱ་ཞེས་པ་བྱ་ཚིག་དང་། བྱེད་ཅེས་པ་བྱེད་ཚིག །འདས་ཞེས་པ་བྱས་ཚིག་གམ་འདས་ཚིག །སྐུལ་ཞེས་པ་བྱོས་ཚིག་གམ་སྐུལ་ཚིག་ལ་གོ་དགོས། དེ་དག་ཚུར་བསྡུས་ནས་བརྗོད་པ་ན། བྱ་བྱེད་འདས་སྐུལ་བཞི་ཞེས་གྲུབ་པ་ཡིན། དོན་དུ་བྱ་བྱེད་འདས་སྐུལ་བཞིའམ། བྱ་ཚིག །བྱེད་ཚིག །བྱས་ཚིག །བྱོས་ཚིག་བཞིའམ། འདས་མ་ད་སྐུལ་བཞིའམ། དུས་གསུམ་སྐུལ་ཚིག་བཞིའམ། ལས་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་སྐུལ་ཚིག་བཞི་བཅས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་ཚིག་གི་རྗོད་ཚུལ་གྱེས་བསྡུས་ཙམ་ལས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད། ཐ་སྙད་ལ་རྩྫོངས་པ་བསལ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་འདིར་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་ཞེས་མིང་གསར་དུ་བཏགས་ཏེ་གོ་དོན་ཞིབ་པར་བཤད་དོ།།

༤ག་པ། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ།

༡) ལས་ཚིག་འདས་པ། ༢) ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ། ༣) ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ། ༤) སྐུལ་ཚིག་བཅས་བཞིའོ། །དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་སྟེ་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་རྟགས་འཇུག་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོ་དང་བྱ་ཚིག་གི་དབྱེ་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། འོག་ནས་ཡང་སྐྱོས་སུ་དུས་གསུམ་བཤད་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ནས་རྒྱས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། འདིར་བྱ་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དབྱེ་སྒོ་དང་མིང་སློས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ།།

ལྔ་པ། བྱ་ཚིག་གི་བྱེད་ལས་བཤད་པ།

བྱ་ཚིག་གི་བྱེད་ལས་ནི། བྱ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། བྱ་བ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། བྱ་བ་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། བྱ་བ་བརྡ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་ན། བྱ་བ་འདས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱ་ཚིག་འདས་པའི་བྱེད་ལས་ཡིན། བྱ་བ་མ་འོངས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པའི་བྱེད་ལས་ཡིན། བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བའི་བྱེད་ལས་ཡིན་ནོ།།

ཆིངས་ཆེན་པོ་གཉིས་པ།

བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་བཤད་པ།

༡༽ བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་མདོར་བསྟན་པ།

༢༽ བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༣༽ བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༤༽ བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༥༽ བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༦༽ བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་བྱེད་ལས་བྱ་ལས་ངོས་འཛིན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་བཤད་པ།

༧༽ བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་ཤུགས་བསྟན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༨༽ བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༩༽ བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་ཤུགས་བསྟན་ངོས་འཛིན་དཔེར་བརྗོད་བཤད་པ།

༡༠༽ བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ།

༡༡༽ བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དྲུག་པོའི་དཔེར་བརྗོད་བཤད་པ།

༡༢༽ བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་གསུམ་བཤད་པ།

༡༣༽ བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པའི་གནད་འགག་བཤད་པ།

༡༤༽ བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་དཔེར་བརྗོད་རྒྱས་པ།

༡༥༽ གཟུགས་གཅིག་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཅུའི་ཕན་འབྱེད་བཤད་པ།

༡༦༽ གཟུགས་གཅིག་བྱ་ཡི་དབྱེ་བ་དྲུག་གི་ཕན་འབྱེད་བཤད་པ།

༡༧༽ གཟུགས་གཅིག་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དགུའི་ཕན་འབྱེད་བཤད་པ།

༡༨༽ བྱ་ལས། བྱེད་ལས། བྱས་ལས། བྱོས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༡༩༽ བྱ་ལས། བྱེད་ལས། བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

༢༠༽ བྱས་ལས་བྱེད་ལས་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པའི་གནད་འགག་གཞན་བཤད་པ།

༢༡༽ བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་རིགས་བཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༢༢༽ བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་རིགས་བཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༢༣༽ བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་རིགས་བཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༢༤༽ བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་དང་བྱ་ལས་མ་འོངས་པ་ལྟར་བྱས་ལས་མ་འོངས་པའང་ཡོད་མེད་བཤད་པ།

༢༥༽ བྱོས་ལས་གསལ་བྱེད་དེ་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་རིགས་གསུམ་ཚན་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༢༦༽ སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ་ཚན་གསུམ་པོའི་ལག་ལེན་གནད་འགག་བཤད་པ།

༢༧༽ བྱ་ལས། བྱེད་ལས། བྱས་ལས། བྱོས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་ལག་ལེན་བསྒོམས་ཚིག་བཤད་པ།

༢༨༽ བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐུལ་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་གཞན་བརྒྱད་བཤད་པ།

༢༩༽ སྐུལ་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་བསྒོམས་ཚིག་བཤད་པ།

༣༠༽ སྐུལ་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་དེ་དག་ལག་ལེན་ཐོག་ཇི་ལྟར་སྦྱོད་ཚུལ་གྱི་ཚིགས་བཅད་དཔེ་མཚོན་དགོད་པ།

༣༡༽ སྐུལ་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩལ་སྦྱོང་གི་དཔེར་བརྗོད་བཤད་པ།

༣༢༽ བྱེད་ལས། བྱས་ལས། བྱེད་མེད་སློན་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ་བཅས་སོ།།

དང་པོ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་མདོར་བསྟན་པ།

སྤྱིར་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས། དང་པོ་བྱ་ཞེས་པ་བྱ་བ་ལ་གོ་དགོས། གཉིས་པ་བྱེད་ཅེས་པ་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་ལ་གོ་དགོས། གསུམ་པ་ལས་ཞེས་པ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྔ་རེས་ཤིང་བཅད། ལྟ་བུར་མཚོན་ན། བཅད་པ་ནི་བྱ་བ། བཀྲ་ཤིས་ནི་བྱེད་པ་པོ། སྔ་རེ་ནི་བྱེད་པ། ཤིང་ནི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན། དེས་ན་བཅད་ཅེས་པའི་བྱ་ཚིག་དེ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཚང་བའི་བྱ་ཚིག་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ། ཉེན་རྟོག་པས་རྐུན་མ་བཟུང་། ལྟ་བུར་མཚོན་ན། བཟུང་བ་ནི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཡིན། ཉེན་རྟོག་པ་ནི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན། རྐུན་མ་ནི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན། གཞན་ཡང་། ལུག་གིས་རྩྭ་བཟས། ལྟ་བུར་མཚོན་ན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ནི་བཟས་པ་ཡིན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་ལུག་ཡིན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་རྩྭ་ཡིན། དགེ་རྒན་གྱིས་སློབ་ཚན་ཁྲིད། ཅེས་པར་མཚོན་ན། དགེ་རྒན་ནི་བྱེད་པ་པོ། སློབ་ཚན་ནི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ། ཁྲིད་པ་ནི་བྱ་བ་ཡིན། སློབ་ཕྲུག་གིས་དྲི་བ་དྲིས། ཞེས་པར་མཚོན་ན། སློབ་ཕྲུག་ནི་བྱེད་པ་པོ། དྲི་བ་ནི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ། དྲིས་པ་ནི་བྱ་བ་ཡིན། དེ་དག་ནི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་མདོར་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་གླེང་བསླངས་པ་ཙམ་མོ།།

དེ་ཡང་། ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས། རྟགས་འཇུག་གི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལས། བཞི་པ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཙུང་ཟད་འཆད་པ། འདི་ལྟར། བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་དང་། གང་ལས་སམ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ལས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་དང་། བྱེད་པ་པོས་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་བྱ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་ཡིན། ཞེས་དང་།

འདིར་ཡང་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་མདོ་ཙམ་བརྗོད་ན། ཡིག་མཁན་གྱིས་སྨྱུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཡིག་མཁན་བྱེད་པོ་དང་། སྨྱུ་གུ་བྱེད་པ་གཉིས་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་བྱེད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་དང་། ཡི་གེ་ལ་ནི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ལས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་དང་། བྲིས་ཞེས་པ་ཡི་གེ་འབྲི་བའི་བྱ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་དཔེར་བརྗོད་འདི་འདྲའི་སྐབས་སུ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་བྱ་ཞེས་པ་དེ་འདས་ཚིག་གིས་བསྟན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདས་ཚིག་ཁོ་ནས་སྟོན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བའི་དབང་གིས་སྐབས་འགར། ཡི་གེ་བྲི་དང་། སྐབས་འགར་འབྲི་སོགས་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན། ཞེས་དང་།

ཉན་ཤུལ་གྱིས། སུམ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཚིག་གི་འགྲེལ་པ་བྱིས་པ་དགའ་བའི་གཏམ་ལས། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ། ལས་གང་ཞིག་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་བྱེད་པོ་དང་། བྱེད་པ་ལ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལམ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ལས་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཡིག་མཁན་གྱིས་ཡི་གེ་བྲིས། ཞེས་པའི་ཡིག་མཁན་ལ་བྱེད་ཅེས་པ་དང་། ཡི་གེ་ལ་ལས་ཞེས་པ། བྲིས་པའི་བྱ་བ་ལ་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

སྤྱིར་བྱེད་པ་པོ་ལ་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་བྱེད་པ་པོ་ཕལ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་བྱེད་པ་པོ་ཕལ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གོ་ཆོག །དེར་བརྟེན། བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནའང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ། བྱེད་པ་པོ་ཕལ་པ་ཡིན་ནའང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན། བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་ཕལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་། བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་གང་རུང་ལས་མེད་པའང་ཡོད་པས། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་ཕལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དགོས་པའི་དོན་མིན། གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་ཚིག་ལ་གང་རུང་ལས་མེད་ཀྱང་

ཚིག །མདོར་ན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་ཕལ་གཉིས་ཀ་ལ་གོ་ཚིག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྐྱ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས། ལྟ་བུར་མཚོན་ན། བཀྲ་ཤིས་ནི་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་། སྐྱ་གུ་ནི་བྱེད་པ་པོ་ཕལ་པ་ཡིན།

ཡང་། དཀར་ལེབ་དྭངས་ཡིག་དང་ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས། བྱེད་པ་པོ་གཙོ་ཕལ་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་ན་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱེད་ཅེས་པ་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ལ་གོ་དགོས་ཞེས་རྗོད་ཚུལ་ཙང་ཟད་བསྒྱུར་དགོས་པ་ཙམ་ཡིན། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྐྱ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས། ལྟ་བུར་མཚོན་ན། བཀྲ་ཤིས་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་། སྐྱ་གུ་ནི་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་། ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས་རྟགས་འཇུག་གི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལས། གཞུང་གཞན་དུ་བྱེད་པོ་སེམས་ལྡན་དང་སེམས་མེད་གང་ཡིན་རུང་དངོས་པོ་བདག་ཅེས་བརྗོད་པ་མ་ཟད། བྱེད་པ་ལའང་བྱེད་པོ་ཕལ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་ཐད་ལ་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཅིག་བཀོད་ཡོད་པ་འདི་ལྟར། ཤིང་མཁན་གྱིས་སྟ་རེས་ཤིང་གཅོད། ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ཤིང་མཁན་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་། སྟ་རེ་ནི་བྱེད་པོ་ཕལ་བའམ། ཡང་ན་བྱེད་པ་ཞེས་བཀོད་འདུག་ཀྱང་། འདིར་ཁོ་བོས་ནི་བྱེད་པོ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་འདྲེས་པར་བྱས་ཏེ། ཤིང་མཁན་ལ་བདག་པོ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་པོ་སྒྲ་འཇུག་རུང་བ་ལས། སྟ་རེ་ལ་ནི་བྱེད་པ་ལས་བྱེད་པོ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་པོ་སྒྲ་མི་འཇུག་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་གོང་དུ་ཟུར་ཙམ་སྨོས་པ་ལྟར་དཀར་ལེབ་དྭངས་ཡིག་གི་འཆད་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པོ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་ན་ལེགས་ཏེ། ཤིང་མཁན་ནི་གཅོད་པ་པོ་ཡིན་པ་ལས་གཅོད་བྱེད་མིན་པ་དང་། སྟ་རེ་ནི་གཅོད་བྱེད་ཡིན་པ་ལས་གཅོད་པ་པོ་མིན་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་བོད་སྐད་དང་བོད་ཡིག་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་པ་དང་། སྦྱ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཕལ་མོ་ཆེས་ཀྱང་བདག་སྒྲའི་པ་པོ་དག་ནི་གང་ཟག་ལ་འཇུག་པ་ལས་བེམ་པོ་ལ་མི་འཇུག་པར་བཤད་བཞིན་དུ་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་སྟ་རེ་སོགས་ལ་བྱེད་པོ་ཕལ་པ་ཞེས་བདག་སྒྲའི་པ་པོ་སྦྱར་བ་ནི་ནང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཡང་བྱེད་པོ་གཙོ་ཕལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལྟར་བདག་སྒྲའི་པ་པོ་ལའང་གཙོ་ཕལ་ཏེ། ཤིང་མཁན་གྱི་བདག་སྒྲ་ནི་བདག་སྒྲ་གཙོ་བོ་དང་། སྟ་རེའི་ནི་བདག་སྒྲ་ཕལ་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་དགོས་པ་ཅིའང་མ་མཆིས་སྙམ། དེས་ན་ཤིང་མཁན་ལ་བྱེད་པ་པོའམ་དངོས་པོ་བདག་དང་། སྟ་རེ་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་ན་དེ་ནི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས།

དཀར་ལེབ་དྭངས་ཡིག་པདྨ་རྡོ་རྗེའམ་ཨོ་རྒྱན་རྡོ་རྗེས། རྩོད་ཡིག་རང་སྐྱེས་རང་ཟའི་རྩོད་ལན་འཛད་མེད་ཤིག་གི་ཐུམ་བུ་ལས། བོད་ལུགས་སུམ་རྟགས་བརྡ་སྤྲོད་སྐབས། །མིང་གི་མངོན་བརྗོད་དགོངས་དོན་

ལྟར། །གཙོད་བྱེད་སྐྱ་རེ་གཙོད་པོ་མིན། །འཆད་ཀྱང་སྐྱ་རེ་གཙོད་པ་པོར། །འདོད་པ་མཐའ་མཚམས་ཕྱོགས་རྗེའི་རྟགས། །ལྷུན་པོས་ཀྱང་ནི་མི་སླ་བའི། །བརྡ་ལོག་འདི་འདྲ་དྲན་རྒྱུ་ཨང་། །སྐྱ་རེ་ཐོ་བས་རྡུང་བའི་ཚེ། །གཙོད་པོ་ཐོ་བས་རྡུང་རྡུང་ངམ། །སྐྱ་རེ་སོལ་མེར་སྲེག་པའི་སྐབས། །ཤིང་མཁན་སྲེག་པ་ཁྱེད་མཐོང་ངམ། །ཞེས་དང་། འདི་ཙམ་དབྱེ་བའང་མི་མཁྱེན་ན། །ཁྲིམ་དུ་ཤ་ལ་མཛུབ་བཙུགས་ཏེ། །གསོད་པོ་འདི་རུ་ཤོག་གསུངས་དང་། །ཁྲི་ཞིག་སླེབ་བམ་མི་ཞིག་སླེབ། །གཟིགས་ན་དེ་དུས་བོད་སྐད་མཁྱེན། །དེས་ཀྱང་མཁྱེན་པར་མ་གྱུར་ན། །ཉེ་དུས་ཤིང་སྡོང་བཅད་ཤུལ་དུ། །བྱོན་ལ་ཤུལ་དེར་མཛུབ་བཙུགས་ཏེ། །གཙོད་པོ་འདི་རུ་ཤོག་གསུངས་ཤིག །སྐྱ་རེ་ཡོང་དང་ཤིང་མཁན་ཡོང་། །དེས་མཁྱེན་དེ་མིན་མདའ་བསྣུན་གྱིས། །བྱོལ་སོང་འཇིག་རྟེན་མི་གོ་ཇི་ལྟར་བྱ། །ཞེས་གསུང་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་སྟེ། །ད་རེས་སྐྱུ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ། །བོད་བརྡ་མཁྱེན་རྒྱུའི་རེ་ཐག་ཆོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་དགོས་པ་ལས། བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་བྱེད་པ་པོ་ཕལ་པ་ཞེས་སྐྱ་རེ་སོགས་བེམ་པོ་རྣམས་ལའང་བྱེད་པ་པོའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བ་ནི་མི་འཐད་པར་གསུངས།

སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བས། མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་མུ་ཏིག་ཕྲེང་མཛེས་ལས། དེའང་ཞིབ་མོར་དཔྱད་ན། བདག་གིས་རིག་སྔགས་ཀྱིས་ཚེ་སྒྲུབ་ལྟ་བུར་བདག་དང་རིག་སྔགས་གཉི་ག་སྒྲིར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་འཇུག་ཀྱང་། བདག་བྱེད་པོ་གཙོ་བོ་དང་རིག་སྔགས་བྱེད་པོ་ཕལ་པ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅིང་། ཡང་ན་བདག་བྱེད་པ་པོ་དང་རིག་སྔགས་ནི་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་བྱེད་པ་པོ་ཕལ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་བསྟན་ཡོད།

དེར་བརྟེན། བྱེད་པ་པོ་གཙོ་ཕལ་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། སི་ཏུས་གསུངས་པའི་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་དང་ཧན་ཤུལ་དང་དཀར་ལེབ་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཅིང་། སི་ཏུས་གསུངས་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཕལ་པ་དང་ཧན་ཤུལ་དང་དཀར་ལེབ་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བྱེད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་གཉིས་ཀའི་འགྲོས་དང་མཐུན་ཆེ་ཞིང་འཇུག་པ་བདེ་བ་ནི། དཀར་ལེབ་དྲུང་ཡིག་གིས་ཞིབ་ཆ་ཕྱེ་ཞིང་ཧན་ཤུལ་གྱིས་རྩལ་བཏོན་མཛད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་མཐོང་བས། འདིར་གཤམ་ནས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་སྐབས་དང་དངོས་པོ་བདག་གཞན་འཆད་སྐབས་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན།

དེ་ཡང་། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་འདི་ལའང་ནང་གསེས་རིགས་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། **དང་པོ་བྱེད་པ་པོ་ལ་དབྱེ་བ་གཉིས་ཏེ།** ༡༽ སེམས་ལྡན་སྐྱེ་ཤེས་དོན་གོ་བ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་། ༢༽ སེམས་ལྡན་སྐྱེ་ཤེས་དོན་གོ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ཡོད། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཡི་གེ་བྲིས། དགེ་རྒན་གྱིས་སློབ་ཚན་ཁྲིད། སློབ་ཕྲུག་གིས་སློབ་ཚན་ཉན། ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ལྡན་སྐྱེ་ཤེས་དོན་གོ་བ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན། ལུག་གིས་རྩྭ་བཟས། གཅན་གཟན་གྱིས་མི་བསད། ཞི་མིས་ཙི་ཙི་བཟུང་། གླང་ཆེན་གྱིས་ཆུ་བཏུངས། ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ལྡན་སྐྱེ་ཤེས་དོན་གོ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན། མདོར་ན་བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ལྡན་གང་ཟག་ཅིག་ཡིན་དགོས་པ་ལས། སེམས་ལྡན་གང་ཟག་མ་ཡིན་ན་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་པར་ངེས་པ་ཡིན།

གཉིས་པ་བྱེད་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ༡༽ བེམ་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་པ། ༢༽ ཤེས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་པ། ༣༽ ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་པ་བཅས་སོ།།

དང་པོ་བེམ་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་པ་ནི། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྨྱུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས། ཤིང་མཁན་གྱིས་སྟ་རེས་ཤིང་བཅད། དགེ་རྒན་གྱིས་དབྱུག་པས་སློབ་ཕྲུག་བརྡུངས། སེར་བས་ལོ་ཏོག་བཅོམ། ཆུ་ལོག་གིས་ཁང་པ་ཁྱེར། བྱ་སྤུ་རླུང་གིས་བདས། ཏིང་ཏིང་གི་སྒྲས་གཉིད་ལས་བསླངས། ཀ་བས་གདུང་མ་འདེགས། བུམ་པས་ཆུ་སྐྱོར། ས་ཡིས་མི་གཙང་བ་བཀབ། ཆུ་ཡིས་གདོང་བཀྲུས། མེ་ཡིས་ཤོག་བུ་བསྲེགས། རླུང་གིས་མར་མེ་བསད། ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་། འབྲི་བྱེད་སྨྱུ་གུ། གཅོད་བྱེད་སྟ་རེ། རྡུང་བྱེད་དབྱུག་པ། འཇོམས་བྱེད་སེར་བ། འཁྱེར་བྱེད་ཆུ་ལོག །འདེད་བྱེད་རླུང་། སློང་བྱེད་ཏིང་ཏིང་གི་སྒྲ། འདེགས་བྱེད་ཀ་བ། སྐྱོར་བྱེད་བུམ་པ། འགེབས་བྱེད་ས། འཁྲུད་བྱེད་ཆུ། སྲེག་བྱེད་མེ། གསོད་བྱེད་རླུང་བཅས་བྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བེམ་པོ་ཡིན་ཞིང་རྫོགས་སླ་བའི་བྱེད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན།

གཉིས་པ་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་པ་ནི། དགེ་རྒན་གྱིས་བརྩེ་བས་སློབ་མ་བསྐྱངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་ཡིས་དགྲ་བོ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྡུས། སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོ་བས་སློབ་ཚན་ཉན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ལྷག་བསམ་ཆེན་པོས་གཞུང་དོན་བསྒྲུབས། བདག་ཅག་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེ་སྡང་གིས་ལྐས་བྱིན་དམྱལ་བར་འཕངས། རེ་དོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་འཁོར་བར་བཅིངས། ཚོང་དཔོན་གྱིས་གཡོ་སྒྱུས་མི་དམངས་བསླུས། སྒྲོལ་མས་ཐུག་དོག་དང་འཁྲུན་སེམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་དཀྲུགས། དབྱངས་ཅན་གྱིས་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེས་ཞི་བདེ་

བསྐྲུན། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སློ་འདོགས་བཅད། འཕོན་འཛིན་གྱིས་རང་གཞན་སྡུག་ལ་སྐྱོར། བསམ་ཤེས་ཀྱིས་རང་གཞན་བདེ་ལ་འགོད། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་བེམ་པོ་མིན་པར་ནང་གི་བསམ་བློ་སྟེ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་། སྐྱོང་བྱེད་བརྩེ་བ། དབང་དུ་སྡུད་བྱེད་ཚད་མེད་བཞི། ཉན་བྱེད་སློ་བ། སྒྲུབ་བྱེད་ལྷག་བསམ་ཆེན་པོ། གསོལ་བ་འདེབས་བྱེད་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོ། དམྱལ་བར་འཕེན་བྱེད་ཞེ་སྡང་། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་རེ་དོགས། མི་དམངས་སླུ་བྱེད་གཡོ་སྒྱུ། སྒྱི་ཚོགས་དཀྲུག་བྱེད་ཐག་དོག་དང་འཁྲབ་སེམས། ཞི་བདེ་སྐྲུན་བྱེད་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ། སློ་འདོགས་གཅོད་བྱེད་ཤེས་རབ། སྡུག་ལ་སྐྱོར་བྱེད་འཕོན་འཛིན། བདེ་ལ་འགོད་བྱེད་བསམ་ཤེས་བཅས་བྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན།

གསུམ་པ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་པ་ནི། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་འབད་པས་ནོར་བཅོལ། ལྷ་མོས་ཨུ་ཚུགས་ཀྱིས་ཡིག་རྒྱུགས་མཐར་བསྐྱལ། དོན་གྲུབ་ཀྱིས་རྐྱལ་གྱིས་རྒྱ་མཚོ་བརྒལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་བཏུལ། རྣལ་འབྱོར་པས་འོད་ཟེར་སྦྲོ་བསྡུ་ཡིས་དགྲ་བོ་བཀུག །ཁྲབ་འཇུག་གིས་གོམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་བགོམས། སྨན་པ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་འཚོས་ཐབས་ཀྱིས་བཅོས་དཀའ་བའི་ནད་དུ་མ་བཅོས་འདུག །སློང་མོ་བའི་སྐྱོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་དེས་བདག་གི་ཡིད་ལ་ཟུག་རྫུ་བྱིན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས། །བདག་གི་ཡིད་ལ་ཟུག་རྫུ་བྱིན། །དམ་པའི་ལྷ་ཆོས་ཀྱིས་རང་སེམས་བཏུལ། འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས་ཀྱིས་གཞན་སེམས་བསྲུངས། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཐབས་ལ་མཁས་པོས་གཞན་དོན་གཉེར། བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྐྱོང་། བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤེལ། མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་གྱིས་འགྲོ་བའི་ཡིད་ཕྲོགས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་བེམ་པོ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་མིན་པར་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དམ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་རིགས་ཡིན།

དེ་ཡང་། འཚོལ་བྱེད་འབད་པ། ཡིག་རྒྱུགས་མཐར་སྐྱེལ་བྱེད་ཨུ་ཚུགས། རྒྱ་མཚོ་རྒལ་བྱེད་རྐྱལ། མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་འདུལ་བྱེད་རྫུ་འཕྲུལ། དགྲ་བོ་འགུགས་བྱེད་འོད་ཟེར་སྦྲོ་བསྡུ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་འགོམ་བྱེད་གོམ་པ་གཉིས། ཤིན་ཏུ་འཚོས་དཀའ་བའི་ནད་འཚོས་བྱེད་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་འཚོས་ཐབས། ཡིད་ལ་ཟུག་རྫུ་སྦྱིན་བྱེད་སྐྱོ་བའི་རྣམ་འགྱུར། རང་སེམས་འདུལ་བྱེད་དམ་པའི་ལྷ་ཆོས། གཞན་སེམས་སྲུང་བྱེད་འཇིག་རྟེན་མི་ཆོས། གཞན་དོན་གཉེར་བྱེད་ཐབས་ལ་མཁས་པ། བསྟན་པ་འཛིན་བྱེད་བཤད་པ་

དང་སྒྲུབ་པ། བསྟན་པ་སྐྱོང་བྱེད་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ། བསྟན་པ་སྤེལ་བྱེད་བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ། འགྲོ་བའི་ཡིད་འཕྲོག་བྱེད་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཐར་བཅས་བྱེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཤ་སྟག་ཡིན།

དེ་ཡང་། འདུལ་བ་གཞི་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་སྙམ་དུ་དགོངས་ཏེ། ཅི་འདི་གཉིས་རེ་ཞིག་སྟོན་པས་གདུལ་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གདུལ་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་དགོངས་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གདུལ་བ་ཡིན་པར་གཟིགས་སོ། །སློ་གང་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར། ཅི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་གདུལ་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་གདུལ་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་དགོངས་ན། སྤྱོད་ལམ་གྱིས་གདུལ་བ་ཡིན་པར་གཟིགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་གང་ལ་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་གདུལ་བ་དེ་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཧྲ་ཐུལ་གཏོང་བར་མཛད་དེ། འདི་ལྟར་དེའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་ནི་ལྷ་དང་མིའི་ཡིད་སྡུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཧྲ་ཐུལ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཧྲ་ཐུལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཞེ་རྒྱལ་དང་པང་ནས་སྐྱེས་གཉིས་ལ་སོམས་ཤིག །ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཧྲ་ཐུལ་གྱིས་ཅང་མི་སྨྲ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་དུ་བླངས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། སྟོན་པས་གདུལ་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གདུལ་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་དགོངས་ན། ཞེས་པའི་སྟོན་པ་དང་ཉན་ཐོས་ནི་འདུལ་བ་པོ་སྟེ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན། བྱེད་པ་པོ་ལའང་གཉིས་ལས་སེམས་ལྡན་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན། ཅི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་གདུལ་བ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་གདུལ་བ་ཡིན་སྙམ་དུ་དགོངས་ན། ཞེས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་སྤྱོད་ལམ་ནི་འདུལ་བྱེད་ཡིན་པས་བྱེད་པ་ཡིན། བྱེད་པ་ལའང་གསུམ་ལས་གསུམ་པ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བྱ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པའི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཞིབ་ཀྱིས་མ་ཤེས་ཚེ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་སྤྱི་བམ་པ་ཙམ་ལས་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ནས་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་མི་འབྱུང་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་བྱེད་པ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ།

གསུམ་པ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་འདི་ནི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལས་མགོ་རྟོག་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན་པས་འདིའི་རྣམ་གཞག་གསལ་པོར་ངེས་དགོས་པ་གལ་ཆེ། གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར། བརྡ་སྤྲོད་མཁན་པོ་ཕལ་ཆེ་བས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པར་ཞིབ་ཆ་མ་ཕྱེ་ན་འཁྲུལ་

གཞི་ཡོད་པས་ངེས་པར་དུ་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་དགོས། དེས་ན་ཞིབ་ཆ་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་དབྱེ་ན། སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་གཉིས། ཡང་ན། ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་གཉིས། ཡང་ན། བྱ་བ་བྱེད་ས་དང་བྱ་བ་འཇུག་ས་སྟེ་གཉིས། ཡང་ན། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་གཉིས། ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེ་དགོས་པ་ཡིན། སྐབས་འདིར་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་པར་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་པར་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན། ཚིག་གཞན་གྱིས་ཞུས་ན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། བྱ་བ་བྱེད་ས་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན་པར་བྱ་བ་འཇུག་ས་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟའི་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་མ་ཐུབ་ཚེ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་སྐབས་འདིར་ངོས་འཛིན་ལེགས་པོ་ཞིག་མི་འབྱུང་བ་ཡིན།

སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་ས་གསུམ་དོན་གཅིག་ཅིང་། རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། བྱ་བ་འཇུག་ས་གསུམ་དོན་གཅིག་ཡིན།

ད་དུང་ཞིབ་ཀྱིས་བཤད་ན། བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་སྦྱོང་བའི་གོ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བཏང་ན་སུམ་ཅུ་པ་སྔོན་དང་རྟགས་འཇུག་རྗེས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་པས། ཐོག་མར་སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གོ་དོན་ལ། བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ལ་དོན་ཅན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཞིག་ལ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ་ཟེར། ཞེས་གྲགས་ཤིང་། དཔེར་བརྗོད་དུ། བཀྲ་ཤིས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ། ཞེས་བཀོད་ནས། བྱ་བའི་ཡུལ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་བཀྲ་ཤིས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་སྟོན་པས་ན་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ་ཡིན། ཞེས་བརྗོད། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ནགས་སུ་ཤིང་བཅད། ཅེས་བཀོད་ནས། བྱ་བའི་ཡུལ་ནགས་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཤིང་གཅོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཙམ་སྟོན་པས་ན་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་དཔེར་བརྗོད་ཡིན་ཞེས་བརྗོད། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པའི་སྐབས་སུ། བྱ་བའི་ཡུལ་ལམ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་ནི་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ཡིན། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དཔེར་བརྗོད་དུ། རྒྱ་ལ་ཟམ་པ་བཙུགས། ཞེས་བཀོད་ནས། བྱ་བའི་ཡུལ་རྒྱ་ལ་ཟམ་པ་བཙུགས་པ་དེས་བྱ་བའི་ཡུལ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་རྒྱ་བརྒལ་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་པས་ན་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་ཡིན། ཞེས་བརྗོད། ཞིང་ལ་རྒྱ་འདྲེན།

ཞེས་བཀོད་ནས། བྱ་བའི་ཡུལ་ཞིང་ལ་ཆུ་བྲངས་པས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞིང་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཞིང་རྒྱས་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་པས་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ཡིན། ཞེས་འགྲེལ་བརྗོད་བྱེད་པ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་དེ་དག་ལས་གསལ་པོར་མཐོང་བ་ནི། སྲུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་སོགས་ཀྱི་ཚེ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། ཤར་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ། ཞེས་པའི་ཚེ་ན། ཤར་ཕྱོགས་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ནགས་སུ་ཤིང་བཅད། ཅེས་པའི་ཚེ་ན། ནགས་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན། ཆུ་ལ་ཟམ་པ་བཙུགས། ཞེས་པའི་ཚེ་ན། ཆུ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན། ཞིང་ལ་ཆུ་འདྲེན། ཞེས་པའི་ཚེ་ན། ཞིང་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན། དེས་ན་སྲུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་སུ་གང་ལ་ལ་དོན་འཇུག་པའི་ཡུལ་དེར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་དེ་དག་ལ་སྲུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་རྟགས་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་དངོས་པོ་བདག་གཞན་འཆད་པའི་སྐབས་སམ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་འཆད་པའི་སྐབས་སམ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་འཆད་པའི་སྐབས་རྣམས་སུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་པ་ནི། གོང་གི་སྲུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་མི་རུང་ལ་འཁྲུལ་མི་རུང་། དེ་ཡང་། རྟགས་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། གོང་གསལ་དཔེར་བརྗོད་རྣམས་ལས། བཀྲ་ཤིས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ། ཞེས་པར་མཚོན་ན། འགྲོ་བྱ་དང་འགྲོ་པོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པས་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་མེད། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ནགས་སུ་ཤིང་བཅད། ཅེས་པར་སྲུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་སུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ནགས་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱང་། རྟགས་འཇུག་གི་སྐབས་འདིར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཤིང་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ཡིན། དེས་ན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་ཤིང་ཡིན་གྱི་ནགས་མིན་ཞེས་ཚིག་ཐག་ཆོད་པོས་སྨྲ་དགོས། འོ་ན་ནགས་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྲུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཆུ་ལ་ཟམ་པ་བཙུགས། ཞེས་པར་སྲུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་སུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཆུ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱང་། རྟགས་འཇུག་གི་སྐབས་འདིར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཟམ་པ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ཡིན། དེས་ན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་ཟམ་པ་ཡིན་གྱི་ཆུ་མིན་ཞེས་ཚིག་ཐག་ཆོད་པོས་སྨྲ་དགོས། གཞན་ཡང་། ཞིང་ལ་ཆུ་འདྲེན། ཞེས་པར་སྲུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་སུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞིང་ཡིན་ཡང་། རྟགས་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་མིན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཆུ་ཡིན་ཞེས་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ཡིན། དེས་ན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་ཆུ་ཡིན་གྱི་ཞིང་མིན་ཞེས་སྨྲ་དགོས།

དེར་བརྟེན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ནགས་སུ་ཤིང་བཅད། ཅེས་པའི་ཚེ་ན། ནགས་ནི་སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། ཤིང་ནི་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན།

བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཆུ་ལ་ཟམ་པ་བཙུགས། ཞེས་པའི་ཚེ་ན། ཆུ་ནི་སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། ཟམ་པ་ནི་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན།

ཞིང་ལ་ཆུ་འདྲེན། ཞེས་པའི་ཚེ་ན། ཞིང་ནི་སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། ཆུ་ནི་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན། ཞེས་ཞིབ་ཆ་ཕྱེ་ན་རྩོད་པའི་གཞི་མེད།

རྫོད་ཚུལ་གཞན་གྱིས་བརྫོད་ན། ནགས་ནི་བྱ་བ་བྱེད་ས་དང་། ཤིང་ནི་བྱ་བ་འཇུག་ས་ཡིན། ཆུ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་ས་དང་། ཟམ་པ་ནི་བྱ་བ་འཇུག་ས་ཡིན། ཞིང་ནི་བྱ་བ་བྱེད་ས་དང་། ཆུ་ནི་བྱ་བ་འཇུག་ས་ཡིན། ཞེས་ཁྱད་འབྱེད་དགོས། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ནགས་སུ་ཤིང་བཅད། ཅེས་པའི་ཚེ་ན། གཅོད་པའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་ས་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་ན་ནགས་ཡིན་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ལས་ཤིང་ཡིན་ཞེས་ལན་མི་འདེབས་ཤིང་། གཅོད་པའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་འཇུག་ས་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་ན་ཤིང་ཡིན་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ལས་ནགས་ཡིན་ཞེས་ལན་མི་འདེབས་པ་ཡིན། སྔ་རེ་འདེགས་འཛོག་བྱེད་པའི་བྱ་བ་དེ་ཤིང་ལ་འཇུག་གི་ནགས་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་གང་དུ་བྱེད་སའི་ཡུལ་ལམ་གནས་ནི་ནགས་ཡིན་གྱི་ཤིང་མིན། གཅོད་པའི་བྱ་བ་དེ་ཤིང་ལ་འཇུག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཤིང་དུམ་བུ་དུམ་བུར་འགྱུར་བའི་འཕོ་འགྱུར་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན།

དཔེར་བརྗོད་གསར་པ་ཞིག་གིས་ཞུས་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཁྱིམ་ཁང་དུ་གདོང་པ་བཀྲུས། ཞེས་པའི་ཚེ་ན། བཀྲུས་པའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་ས་ནི་ཁྱིམ་ཁང་དང་། བཀྲུས་པའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་འཇུག་ས་ནི་ཁྱིམ་ཁང་མིན་པར་གདོང་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་སླ་བ་བཞིན་ཡིན། གདོང་པ་བཀྲུས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་གདོང་པ་གཙང་སིང་ངེར་གྱུར་པའང་བཀྲུས་པའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་གདོང་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྐབས་འདིར་ཁྱིམ་ཁང་ནི་སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། གདོང་པ་ནི་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན།

ཡང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཁྱིམ་ཁང་བཀྲུས། ཞེས་པའི་ཚེ་ན། བཀྲུས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ས་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་དང་། བཀྲུས་པའི་བྱ་བ་འཇུག་ས་ནི་ཁྱིམ་ཁང་ཡིན། བཀྲུས་པའི་བྱ་བ་ཁྱིམ་ཁང་ལ་འཇུག་པས་ན་

ཁྲུས་ཁང་གཙང་སེང་ངེར་གྱུར་པའི་འཕོ་འགྱུར་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཕྱི་རྒྱལ་ནི་སྐབས་འདིར་སྒྲུབ་ཚུ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། ཁྲུས་ཁང་ནི་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན།

ཡང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གདོང་པ་ལ་ཞག་རྩི་བྱུགས། ཞེས་པའི་ཚེ་ན། བྱུགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ས་ནི་གདོང་པ་དང་། བྱུགས་པའི་བྱ་བ་འཇུག་ས་ནི་ཞག་རྩི་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྐབས་འདིར་གདོང་པ་ནི་སྒྲུབ་ཚུ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། ཞག་རྩི་ནི་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན།

ཡང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཞག་རྩི་ལ་སྨན་བསྲེས། ཞེས་བརྗོད་ན། བསྲེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ས་ནི་ཞག་རྩི་དང་། བསྲེས་པའི་བྱ་བ་འཇུག་ས་ནི་སྨན་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྐབས་འདིར་ཞག་རྩི་ནི་སྒྲུབ་ཚུ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། སྨན་ནི་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན།

ཡང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཟ་ཁང་དུ་ཟ་མ་བཟས། ཞེས་པའི་ཚེ་ན། ཟ་ཁང་ནི་ཟ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ས་དང་། ཟ་མ་ནི་ཟ་བའི་བྱ་བ་འཇུག་ས་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྐབས་འདིར་ཟ་ཁང་ནི་སྒྲུབ་ཚུ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། ཟ་མ་ནི་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན།

ཡང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཟ་མ་ལ་ཚྭ་བཏབ། ཅེས་པའི་ཚེ་ན། ཟ་མ་ནི་བཏབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ས་དང་། ཚྭ་ནི་བཏབ་པའི་བྱ་བ་འཇུག་ས་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྐབས་འདིར་ཟ་མ་ནི་སྒྲུབ་ཚུ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། ཚྭ་ནི་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན།

ད་དུང་བྱ་བ་བྱེད་ས་དང་འཇུག་ས་གང་ཡིན་རྟོགས་སླ་རུ་བཏང་ན། བྱ་ཚིག་དེ་ཉིད་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བར་བསྒྱུར་ནས་དེ་མཐར་ས་ཞིག་སྦྱར་ནས་བརྟགས་ན་བྱ་བ་བྱེད་ས་གང་ཡིན་རྟོགས་སླ་ཞིང་། བྱ་ཚིག་དེ་ཉིད་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པར་བསྒྱུར་ནས་དེ་མཐར་བྱ་ཞིག་སྦྱར་ནས་བརྟགས་ན་བྱ་བ་འཇུག་ས་གང་ཡིན་རྟོགས་སླ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ནགས་སུ་ཤིང་བཅད། ཅེས་པའི་བྱ་ཚིག་བཅད་དེ་ཉིད་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་གཅོད་དུ་བསྒྱུར་ནས་དེ་མཐར་ས་ཞིག་སྦྱར་བས་གཅོད་ས་ཞེས་གྲུབ་ཅིང་། བྱ་ཚིག་བཅད་དེ་ཉིད་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་གཅད་དུ་བསྒྱུར་ནས་དེ་མཐར་བྱ་ཞིག་སྦྱར་བས་གཅད་བྱ་ཞེས་གྲུབ། དེ་ལྟ་ན་དཔེར་བརྗོད་དེར་གཅོད་ས་གང་ཡིན་བྱ་བ་བྱེད་ས་དང་། གཅད་བྱ་གང་ཡིན་བྱ་བ་འཇུག་ས་ཡིན།

འདི་ལྟར་བརྟགས་ན་བྱ་བ་བྱེད་ས་སྟེ་སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། བྱ་བ་འཇུག་ས་སྟེ་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་པོ་ནོར་འཁྲུལ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ།

བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཁྱིམ་ཁང་དུ་གནོད་པ་བཀལ། ཞེས་པ་ན། འབྲུད་ས་ཁྱིམ་ཁང་ཡིན་པས་ཁྱིམ་ཁང་ནི་བྱ་བ་བྱེད་ས་སྟེ་སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། བཀལ་བྱ་གནོད་པ་ཡིན་པས་གནོད་པ་ནི་བྱ་བ་འཇུག་ས་སྟེ་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན། དཔེར་བརྗོད་འདིར་ཁྱིམ་ཁང་ནི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། བཀལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་བརྗོད་དེར་བཀལ་བྱ་ནི་གནོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་གནོད་པ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་བདེ་བླག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ།

བདེ་བླག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་པའི་གནད་འགག་གི་རྩ་བ་ནི། འབྲུད་ས་དང་བཀལ་བྱ་ཞེས་པ་གཉིས་པོར་ཐུག་ཡོད། སྐབས་དེར་འབྲུད་ས་གང་ཞིག་ཡིན་མིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བ་བྱེད་ས་གང་ཞིག་ཡིན་མིན་རྟོགས་ཐུབ་ཅིང་། སྐབས་དེར་བཀལ་བྱ་གང་ཞིག་ཡིན་མིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བ་འཇུག་ས་གང་ཞིག་ཡིན་མིན་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཡིན།

བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཁྱིམ་ཁང་བཀལ། ཞེས་པ་ན། འབྲུད་ས་ཕྱི་རྒྱལ་ཡིན་པས་ཕྱི་རྒྱལ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་ས་སྟེ་སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་།   བཀལ་བྱ་ཁྱིམ་ཁང་ཡིན་པས་ཁྱིམ་ཁང་ནི་བྱ་བ་འཇུག་ས་སྟེ་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན། དེས་ན་སྐབས་འདིར་ཁྱིམ་ཁང་ནི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། བཀལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གནོད་པ་ལ་ཞག་ཕྲེ་བསྒུགས། ཞེས་པ་ན། འསྒུག་ས་གནོད་པ་ཡིན་པས་གནོད་པ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་ས་སྟེ་སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། བསྒུག་བྱ་ཞག་ཕྲེ་ཡིན་པས་ཞག་ཕྲེ་ནི་བྱ་བ་འཇུག་ས་སྟེ་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན། དེས་ན་སྐབས་འདིར་ཞག་ཕྲེ་ནི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། བསྒུག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཞག་ཕྲེ་ལ་སྣུམ་བསྲེས། ཞེས་པ་ན། སྲེ་ས་ཞག་ཕྲེ་ཡིན་པས་ཞག་ཕྲེ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་ས་སྟེ་སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། བསྲེ་བྱ་སྣུམ་ཡིན་པས་སྣུམ་ནི་བྱ་བ་འཇུག་ས་སྟེ་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན། དེས་ན་སྐབས་འདིར་སྣུམ་ནི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། བསྲེ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཡུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིན་འབྱེད་ལེགས་པར་ཕོང་དུ་ཚུད་ན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་མི་རྨོངས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ལ་འཆད་པའི་ཆེ་ནའང་འཆད་བདེ་ཞིང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་དཔེར་བརྗོད་འབྲི་བའི་ཆེ་ནའང་འབྲི་བདེ་བ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་ཆེ་ནའང་བྱེད་བདེ་བ་ཡིན་པས། ནམ་ཡང་དཀའ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་མི་སྲིད། དེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིན་འབྱེད་ལེགས་པར་ཕོང་དུ་མ་ཚུད་ཚེ། ནམ་ཡང་དཀའ་བའི་གནས་ལས་ཐར་མི་སྲིད་པ་ཡིན།

སྤྱིར་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་རྟགས་འཇུག་སྦྱོང་བའི་གནས་སྐབས་ན། སུམ་ཅུ་པ་སྦྱངས་པ་སྔོན་དུ་སོང་ཟིན་ཙམ་ཡིན་པར་བརྟེན། སུམ་ཅུ་པའི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་བཞིའི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་སྦྱངས་གོམས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེའི་དབང་གིས། རྟགས་འཇུག་གི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་མགོ་རྨོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དེས་ན་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སུམ་ཅུ་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་རྟགས་འཇུག་གི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་ཐ་སྙད་མཚུངས་ནའང་དོན་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཚུལ་ལ་གནམ་སའི་ཁྱད་ཡོད་པར་ངེས་ན་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཐོད་རྡོག་ཏུ་ཚུད་མི་སྲིད་ཅིང་། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་པའི་རྣམ་གཞག་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།

ཡང་རྗོད་ཚུལ་གཞན་ཞིག་གིས་བརྗོད་ན། འདིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་ཀྱང་རྗོད་ཆོག །སུམ་ཅུ་པའི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་འདིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཐོག་བྱ་བའི་ཡུལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་ལྟར་བཤད་པ་དང་། རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་འདིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྟངས་ལྟར་མ་ཡིན་པར། བྱ་བ་གང་ལ་འཇུག་སའི་དངོས་པོ་དེར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན། དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ནས་བསམས་ན། རྟགས་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་བྱ་བ་གང་ལ་འཇུག་སའི་དངོས་པོ་དེར་ལས་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་གིས་མ་འཁྱུས་པ་མེད་པས། བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་པའི་མིང་གཉིས་པ་ཞིག་མ་བཏགས་ཀྱང་ཆོག་པ་ཡིན། བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་མིང་གཉིས་པ་ཞིག་མ་བཏགས་པར་ལས་ཞེས་པའི་མིང་དེས་འཁྱུས་པར་བྱས་ཡོད་ཚེ་བྱ་བའི་ཡུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་དགོས་པའི་དཀའ་རྙོག་འདི་མི་འབྱུང་བ་ཡིན། མ་ཟད། ལེགས་པར་གཞིགས་ན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་ལ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་པའི་ཡུལ་གྱི་མིང་འོས་ཤིང་འཚམས་པའང་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། འབྲི་ཡུལ་ཤོག་བུ། བྲི་བྱ་ཡི་གེ །གཅོད་ཡུལ་ནགས། གཅད་བྱ་ཤིང་། འཇོག་ས་ཡུལ་ཆུ། གཟུགས་བྱ་ཟམ་པ། འཁྲིད་ཡུལ་ཁྲིམས་ཁང་།

བཀུ་བྱ་གདོང་པ། འཁྱུད་ཡུལ་ཕྱི་རྒྱལ། བཀུ་བྱ་ཁྲུས་ཁང་། འབྲུག་ཡུལ་གདོང་པ། བྲུག་བྱ་ཞག་རྟེ། སྲེ་ཡུལ་ཞག་རྟེ། བསྲེ་བྱ་སྣུམ། སྦྱིན་ཡུལ་དབུལ་པོ། སྦྱིན་བྱ་སྒོར་མོ། བསྲུང་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས། སྲུང་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་མཛེས་པ་སོགས། བཟོད་ཡུལ་དགྲ་བོ། བཟོད་བྱ་གནོད་འཚེ། བསྒོམ་བྱ་ལྷ། སྒོམ་ཡུལ་ལྷ་ཁང་། བཙལ་བྱ་ཕྱུག །འཚལ་ཡུལ་དཀོན་མཆོག །མཆོད་བྱ་མེ་ཏོག །མཆོད་ཡུལ་སངས་རྒྱས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གྱུང་བསྒྲིགས་ནས་བལྟས་ན། ཡུལ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་བ་བྱེད་ས་ལ་འཇུག་པ་ལས། རྟགས་འཇུག་གི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་བ་འཇུག་ས་ལ་མི་འཐོབ་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ། སྦྱིན་བྱ་སྦྱིན་བྱེད་སྦྱིན་ཡུལ་གསུམ། ཞེས་བརྗོད་པ་ན། སྦྱིན་བྱ་སྒོར་མོ། སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་ཆེ་གེ་མོ། སྦྱིན་ཡུལ་སློང་མོ་བ། ཞེས་ངོས་འཛིན་བྱེད། མཆོད་བྱ་མཆོད་བྱེད་མཆོད་ཡུལ་གསུམ། ཞེས་བརྗོད་པ་ན། མཆོད་བྱ་མེ་ཏོག་དང་བདུག་སྤོས་སོགས། མཆོད་པར་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་ཆེ་གེ་མོ། མཆོད་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ། ཞེས་ངོས་འཛིན་བྱེད། བསྔོ་བྱ་སྔོ་བྱེད་སྔོ་ཡུལ་གསུམ། ཞེས་བརྗོད་པ་ན། བསྔོ་བྱ་དགེ་བ། སྔོ་བར་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་གང་ཡང་རུང་བ། སྔོ་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད། ཅེས་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ཡིན། དེས་ན་རྣམ་གཞག་འདིས་ཀྱང་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་པའི་མིང་འདི་བྱ་བ་བྱེད་ས་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་ཡོད།

དེར་བརྟེན་རྟགས་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་པ་ཞིག་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་དགོས་དོན་གཏན་ནས་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་ལ་མིང་གཉིས་པ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་པའང་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཆེས་ཆེར་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཟིན་པ་ཞིག་ཡིན་པས། བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདིའི་ཐོག་ནས་ངེས་པར་འགྲེལ་བརྗོད་མ་བྱེད་ཀ་མེད་དུ་གྱུར་ཡོད་ཅིང་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པའང་ཡིན། དེ་མིན་བརྡ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ཞིག་གོ་དཀའ་རུ་འགྲོ་བའི་སྐྱོན་ཡོད།

ཅི་སྟེ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པར་ལས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཆོག་པར་བྱས་ཀྱང་། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་ཐ་དད་པ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་འགྲེལ་དགོས་པས། དེར་ལས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་སྲོལ་མེད། ལས་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་། ལས་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མེད། འོན་ཀྱང་དོན་དུ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་ཅེས་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་པོ་དོན་གཅིག་ཡིན། དེས་ན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་སྐབས་འདིར་སུམ་ཅུ་པའི་ལ་

དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། རྟགས་འཇུག་གི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་ངེས་པར་མཛད་དགོས་པ་གལ་ཆེ། དེ་དག་ནི་གནས་ལུགས་གསལ་བཤད་བྱེད་པ་ཙམ་ལས་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་མིན། སྤྱིར་ན་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་མིང་འདྲ་ནའང་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་ན་དཀའ་བའི་གནད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན།

གོང་གསལ་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐད་ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས་རྟགས་འཇུག་གི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལས། ཡང་དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གནམ་ལ་མདའ་འཕངས། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན། བཀྲ་ཤིས་ནི་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དངོས་པོ་བདག་དང་། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པོ་གཙོ་ཕལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱེད་པོ་གཙོ་བོ། ཀྱིས་ནི་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་སྒྲའམ་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པའི་རྐྱེན། གནམ་བྱ་བའི་ཡུལ། ལ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་རྐྱེན། མདའ་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དངོས་པོ་གཞན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལས། འཕངས་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་འདས་ཚིག་ཡིན། བཤད་མ་ཐག་པའི་མདའ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན་ལ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་ཀྱང་ཡིན་ཁར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡང་ཡིན། ཞེས་སྔ་འགྲེལ་ཕལ་མོ་ཆེའི་བཞེད་པ་མཐུན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་གནམ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟར་མདའ་ཡང་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་བཟུང་ན་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱེད་པོ་གཙོ་ཕལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་བྱ་ཡུལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་པར་འཐད་དམ་སྙམ་ན། དེ་ནི་མི་འདྲ་སྟེ། བྱེད་པོ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ནི་གཙོ་ཕལ་ཙམ་ལས་གང་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྐབས་སུའང་བྱེད་ཅེས་པར་གོ་ཆོག་ཀྱང་། མདའ་རྐྱང་པ་ལས་སུ་གོ་དགོས་པ་ལས་གནམ་ནམ་ཡང་ལས་སུ་མི་རུང་བས་གོ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལེན་མི་རིགས། དེས་ན་གཙོ་ཕལ་མིན་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པར་གྲུབ། སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་དུའང་། བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོའི་སྒྲ་ནི། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ། བསྟན་པར་བྱ་བ། གཅད་པར་བྱ་བ། དབྱུང་བར་བྱ་བ། བསྒྲུབ་བྱ། བསྟན་བྱ། གཅད་བྱ། དབྱུང་བྱ། ཞེས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ལས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་གསལ་བར་བསྟན་པ་དང་། ཡང་། གཟུགས་ལ་ལྟ། ཤར་དུ་འགྲོ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་དང་ཤར་རྣམས་ནི་ལྟ་བ་དང་འགྲོ་བ་རྣམས་བྱ་བ་འཇུག་པའི་ཡུལ། ཞེས་གསལ་བར་བསྟན་པ་བཞིན་སྔ་འགྲེལ་ཕལ་མོ་ཆེས་ཀྱང་བྱ་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསལ་བར་བསྟན་ཀྱང་བྱ་ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ཞིག་བསྟན་མེད་པ་མ་ཟད་བྱ་ཡུལ་གཉིས་ཡོད་པ

ཙམ་ཡང་བསྟན་མེད་པས་འདིར་འདིའི་སྐོར་རགས་ཙམ་བཀོད་པ་ཡིན། གོང་དུ་བཀོད་པའི་སི་འགྲེལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད། གཟུགས་ལ་ལྟ་དང་། ཤར་དུ་འགྲོ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་ཤར་ནི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། གཅད་བྱ་དང་། དབྱུང་བྱ། བསྒྲུབ་བྱ་སོགས་ནི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པས་གལ་ཏེ་བྱ་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་དགོས་ཚེ་བྱ་ཡུལ་གཉིས་ལ་མིང་དེ་ལྟར་འདོགས་རིགས་མིན་དང་། ཡང་ན། གོང་དུ་ཁོ་བོས། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གནམ་ལ་མདའ་འཕངས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ། བཀྲ་ཤིས་བྱེད་པ་དང་། ཀྱིས་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པའི་རྐྱེན། གནམ་བྱ་བའི་ཡུལ། ལ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་རྐྱེན། མདའ་ནི་ལས། འཕངས་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་དུས་འདས་པ་ཞེས་བཀྲལ་ན་འཐད་མིན་དཔྱོད་ལྡན་དག་གིས་བརྟག་པར་འཚལ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

མཁས་དབང་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོས། སུམ་རྟགས་སྐོར་གྱི་དྲི་བ་དྲིས་ལན་ལས། དྲི་བ། རྟགས་འཇུག་གི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལམ་ལས་ཞེས་པའི་ཡུལ་དང་། སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་རི་མགོར་ཤིང་འཕྲུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ལ་ལས་རྟགས་འཇུག་ཏུ་བཤད་པའི་ཡུལ་ལམ་ལས་ཞེས་པ་དེར་ལས་རང་ལས་ཡུལ་གཏན་ནས་ཟེར་མི་རུང་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན།

ལན། གནད་དོན་འདིར་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་དཔེར་བརྗོད་ཅིག་དགོད་པར་བྱ་སྟེ། ངས་གྲོགས་པོར་སྙིང་གཏམ་བཤད་ཅེས་པར་ཆ་མཚོན་ན། ང་ནི་བྱེད་པ་པོ་རེད། དེས་བྱ་བ་བྱེད་སའི་ཡུལ་གྲོགས་པོ་ལ་བྱ་བ་སྙིང་གཏམ་བཤད་པ་ཞིག་བསྟན་པ་རེད། དེས་ན། གྲོགས་པོ་དེ་སུམ་ཅུ་པའི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་ལ་གྲོགས་པོར་ཞེས་ལ་དོན་གྱི་སྒྲ་སྦྱར་དགོས། སྙིང་གཏམ་ནི་བཤད་བྱའམ་ལས་དེ་རེད། དེ་རྟགས་འཇུག་གི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལམ་ལས་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པས་སྙིང་གཏམ་ལ་ལ་དོན་མི་ཐོབ་པས་སྙིང་གཏམ་བཤད་ཅེས་བརྗོད་དགོས། དེ་ལ་ལ་དོན་སྦྱར་ན་སུམ་རྟགས་ཀྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལྟ་ཅི། སྐད་ཆའང་མི་ཤེས་པའི་ལྐུན་རྟགས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཡུལ་ཞེས་པ་དེའི་གོ་དོན་ཡང་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་དབང་གིས་མི་འདྲའོ། །ལ་ལས་རྟགས་འཇུག་ཏུ་བཤད་པའི་ཡུལ་ལམ་ལས་ཟེར་བ་དེར་ལས་དང་ཡུལ་ཞེས་གཏན་ནས་ཟེར་མི་རུང་ཞེས་བཤད་པ་དེའི་ཐད་ནི། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ལས་རང་མ་གཏོགས་ཡུལ་ཞེས་བརྗོད་མེད་པར་བརྟེན་ལས་ཁོ་ན་བརྗོད་པས་ཀྱང་འཐུས་མོད། འོན་ཀྱང་ལས་ཞེས་པ་ནི་ལས་ཀའམ་བྱ་བ་ལའང་འཇུག་པས་གལ་སྲིད་བྱ་བར་འཁྲུལ་ན་དེའང་མི་རུང་བར་བརྟེན་མཁས་པ་སྔ་མ་མང་པོས་ཡུལ་ཞེས་པ་རྐྱང་རྐྱང་བརྗོད་ན་སུམ་ཅུ་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་དོགས་དང་ལས་ཞེས་རྐྱང་རྐྱང་བརྗོད་ན་བྱ་བ་ལ་འཁྲུལ་དོགས་ཀྱིས་བྱ་བའི་ཡུལ་ལམ་ལས་ཞེས་བཀྲལ་བ་ལྟར

བཟུང་ན་ངེས་པ་གསལ་བ་ཡོང་རྒྱུ་ལས་སྐྱོན་ཅི་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ཚད་མ་རིག་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དབྱེ་ཚུལ་ལྟར་ན་ཡུལ་ཞེས་ཟེར་དགོས། འོན་ཀྱང་ཡུལ་ཞེས་པ་དང་ལས་ཞེས་པ་འདི་གཉིས་ཀར་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་གོ་དོན་དབྱེ་འབྱེད་ཤེས་པ་དང་ཡིད་ལ་ངེས་པ་ཞིག་དགོས། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ནི་རྩལ་སྦྱོང་བའི་སླད་དུ་ཕྱི་མ་སྐབས་སུ་བབས་པ་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ། **བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ལྔ་སྟེ།**

༡༽ སེམས་ལྡན་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ་ཡིན་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་།

༢༽ སེམས་ལྡན་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ།

༣༽ སེམས་མེད་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ།

༤༽ ནང་བསམ་བློ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ།

༥༽ བེམ་ཤེས་གང་ཡང་མིན་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ་བཅས་སོ།།

དང་པོ། སེམས་ལྡན་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ་ཡིན་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། དགེ་རྒན་གྱིས་ཐྲུ་གུ་བརྟུངས། ཉེན་རྟོག་པས་རྐུན་མ་བཟུང་། བླ་མས་སློབ་མ་བསྐྱངས། སློབ་མས་བླ་མ་བཀུར། ནད་པས་སྨན་པ་བསྟེན། གནམ་ལྕགས་ཐོག་གིས་མི་བསད། སྟག་གིས་མི་རྒན་ཞིག་བཟས། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་དོན་གྲུབ་བསླུས། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཐྲུ་གུ། རྐུན་མ། སློབ་མ། བླ་མ། སྨན་པ། མི། མི་རྒན། དོན་གྲུབ་རྣམས་སེམས་ལྡན་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ་ཁ་སྟག་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ལ་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ་ཡིན་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་བརྗོད།

གཉིས་པ། སེམས་ལྡན་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། ཤན་པས་དུད་འགྲོ་བསད། ཞི་མིས་ཙི་ཙི་བཟུང་། རྗེ་བོས་ལུག་འཚོས། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ནེ་ཙོ་ཉར། དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཁྱི་ཕྲུག་གསོས། སེང྄་ གེས་རི་དྭགས་བསྐྱངས། རྒན་པོས་ཁྱི་བརྟུངས། རྒན་མོས་བྱ་དཀྲིགས། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དུད་འགྲོ། ཙི་ཙི། ལུག །ནེ་ཙོ། ཁྱི་ཕྲུག །རི་དྭགས། ཁྱི། བྱ་རྣམས་སེམས་ལྡན་ཡིན་ཡང་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཁ་སྟག་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ལ་སེམས་ལྡན་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་བརྗོད།

གསུམ་པ། སེམས་མེད་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཤིང་བཅད། དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཡི་གེ་བྲིས། དགེ་རྒན་གྱིས་བྱི་རིལ་བསྟན། སློབ་ཕྲུག་གིས་ལག་པ་བརྐྱངས། འཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་ཚོགས་པས་ལྗོན་ཤིང་བཙུགས། ལྷུམ་ར་བས་ས་བརྐོས། མེ་ཏོག་ལ་ཆུ་བླུགས། ཤན་པས་ཤ་བཙོངས།

བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་དངུལ་སྤྲད། དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གནམ་གྲུ་བཞོན། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཤིང་། ཡི་གེ །བྱི་རིལ། ལག་པ། ལྗོན་ཤིང་། ས། ཆུ། ཤ །དངུལ། གནམ་གྲུ་རྣམས་སེམས་མེད་བེམ་པོ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ལ་སེམས་མེད་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་བརྗོད།

བཞི་པ། ནང་བསམ་བློ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། དགེ་རྒན་གྱིས་སློབ་མའི་སྦྱོ་བ་སྤེལ། སློབ་ཕྲུག་གིས་སྙིང་སྟོབས་བསྐྱེད། རྣལ་འབྱོར་པས་ཞེ་སྡང་སྤངས་ནས་བྱམས་པ་བསྒོམས། སྒྲོལ་མས་ཐག་དོག་དོར། ལྷ་མོས་འགྲན་སེམས་བསླངས། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གཞན་ཕན་གྱི་ཀུན་སློང་བཟུང་། དོན་གྲུབ་ཀྱིས་གཞན་ལ་བསམ་ངན་བཅངས། བདག་གིས་ཆོས་ཀྱིས་རང་སེམས་བཏུལ། གཞན་སེམས་བསྲུངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་བློ་བསྒྱུར། བྱམས་པས་ཁོང་ཁྲོ་བཅོམ། ཁོང་ཁྲོས་རང་རྒྱུད་བསྲེགས། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱོ་བ་དང་། སྙིང་སྟོབས། ཞེ་སྡང་། བྱམས་པ། ཐག་དོག །འགྲན་སེམས། གཞན་ཕན་གྱི་ཀུན་སློང་། བསམ་ངན། རང་སེམས། གཞན་སེམས། རང་གཅེས་འཛིན་གྱི་བློ། ཁོང་ཁྲོ། རང་རྒྱུད། ཅེས་པ་རྣམས་ནང་བསམ་བློ་ཤེས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ལ་ནང་བསམ་བློ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་བརྗོད།

ལྔ་པ། བེམ་ཤེས་གང་ཡང་མིན་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཡིག་རྒྱུགས་བཏང་། སློབ་ཕྲུག་གིས་དྲི་བ་དྲིས། དགེ་རྒན་གྱིས་ལན་བཏབ། སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་སྦྱོང་སྤྲད། སློབ་གཉེར་བས་ཡོན་ཏན་སྦྱངས། གོང་མས་བཀའ་སློབ་བསྩལ། འོག་མས་ཉམས་ལེན་མཛད། དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་འབུལ་ཞུས། དབྱངས་ཅན་གྱིས་དགེ་སྒྲུབ་སྡིག་སྤང་གི་ལས་དོན་གཉེར། དུད་འགྲོའི་རང་དབང་ཚོགས་པས་དུད་འགྲོ་མང་པོའི་སྲོག་བསྐྱབས། དོན་གྲུབ་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་ལམ་བསྒྱུར། དགེ་སློབ་ཚང་འཛོམས་ཐོག་བགྲོ་གླེང་འཚོགས། ཛ་དྲག་གི་ཚོགས་འདུ་བསྐོངས། བསྟན་འཛིན་གྱིས་རྒྱུན་དུ་བྱ་བ་བཟང་པོ་བསྒྲུབས། དཔལ་ལྡན་གྱིས་རྒྱུན་དུ་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་བཤད། ཁྲི་ལ་སེ་ཏྲེའི་མིང་བཏགས། སེ་ཏྲེས་ཁྲིའི་སྤྱོད་པ་བསྟན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་བཤད། ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་རིམ་པ་བཞིན། ཡིག་རྒྱུགས། དྲི་བ། ལན། སློབ་སྦྱོང་། ཡོན་ཏན། བཀའ་སློབ། ཉམས་ལེན། མཆོད་འབུལ། དགེ་སྒྲུབ་སྡིག་སྤང་གི་ལས་དོན། དུད་འགྲོ་མང་པོའི་སྲོག །ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་ལམ། བགྲོ་གླེང་། ཚོགས་འདུ། བྱ་བ་བཟང་པོ། གཞན་དོན་འབའ་ཞིག །སེ་ཏྲེའི་མིང་། ཁྲིའི་སྤྱོད་པ། ལོ་རྒྱུས། ཞེས་པ་རྣམས་བེམ་པོ་དང་ཤེས་པ་གང་ཡང་མིན་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དེའི་རིགས་ལ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ལྔར་

དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་དཔེར་བརྗོད་གསར་པ་འབྲི་བ་དང་། གཞན་གྱིས་བྲིས་ཟིན་པ་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ངོས་འཛིན་གྱིས་རྩལ་སྦྱོང་སོགས་བྱས་ན། ད་གཟོད་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།

གོང་དུ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་སྐབས་འདིའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་དོན་གཅིག་སྟེ། གོང་གི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱེད་པ་པོ་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བ་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་འདི་ཉིད་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། བྱ་བའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གསུམ་ཀ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་ཕྱིན་གོང་གསལ་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་རྟོགས་མི་སྲིད་ཅིང་། གཞུང་གསལ་བདག་གཞན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ལེགས་པར་རྟོགས་དཀའ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་རྟོགས་ཚེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདེ་བླག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་དངོས་པོ་བདག་གཞན་ནི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་མིང་གཞན་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་རྟོགས་ཟིན་ན་དངོས་པོ་བདག་གཞན་རྟོགས་ཟིན་པ་དང་ཁྱད་མེད་དོ།།

བཞི་པ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱིར་བྱ་བ་ལ་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་དང་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལ་གོ་དགོས། ཡང་ན། བྱ་བ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལ་གོ་དགོས། དེར་བརྟེན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་ཚིག་ཡིན་ན་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་མ་ཡིན་ན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་བརྩི་རྒྱུ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ནི་གཡག་གི་རྭ་གཡས་གཡོན་ལྟར་ཐ་དད་དུ་གཞག་ཏུ་ཡོད་དགོས་ཤིང་། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་དུ་མི་སྣང་བས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་པ་ཡིན། མདོར་ན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ནི་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་སྟེ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས།

དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཡི་གེ་བྲིས། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། བྲིས་པ་དེ་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཡིན། ཚིག་གཞན་གྱིས་ཞུས་ན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཚང་བའི་བྱ་བ་ཡིན། བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་དང་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བའི་རྣམ་གཞག་ནི་གོང་དུ་ཞིབ་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ།།

ཡང་། བཀྲ་ཤིས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། འགྲོ་བ་དེ་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བའམ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མིན། དེར་བརྟེན་བཀྲ་ཤིས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་ཞེས་པའི་བརྗོད་པ་དེར་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་བརྩི་རྒྱུ་མེད་དེ། འགྲོ་བ་པོའང་བཀྲ་ཤིས། འགྲོ་བྱའང་བཀྲ་ཤིས་ཡིན་པས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ། རྫ་མཁན་གྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར། ཐབ་ཚང་ནང་དུ་ཆུ་ཁོལ། བཀྲ་ཤིས་གདན་ལ་བཞུགས། དོན་གྲུབ་ཉལ་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་ཉལ། ཞེས་པ་སོགས་ལའང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་བརྩི་རུ་མེད་དེ། འཁོར། ཁོལ། བཞུགས། ཉལ། ཞེས་པའི་བྱ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་ངེས་པར་དུ་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བའམ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་དེའང་། ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས། རྟགས་འཇུག་གི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལས། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་པའི་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱེད་པ་པོའི་ལས་ཏེ་བྱེད་ལས་དང་། བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཏེ་བྱ་ལས་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་གོ་དགོས་པ་ལས་ཡ་བྲལ་གྱི་བྱ་བ་མིན་པ་ཤེས་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱ་ལས་དང་བྱེད་ལས་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས། ཡིན་དགོས་ཞེས་ཨུ་ཚུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བའམ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་ནས་བཟུང་བྱ་ལས་བྱེད་ལས་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཡོད། ཅི་སྟེ་བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་གཉིས་མ་ཚོགས་ན་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་ཞིག་གཏན་ནས་གྲུབ་མི་སྲིད་པས། བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་ཞིག་གྲུབ་པ་ལ་ངེས་པར་དུ་བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་གཉིས་ཚོགས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་གོ་བ་དང་ལག་ལེན་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས། འོག་ནས་བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་གཉིས་དམིགས་བསལ་ཡོགས་སུ་བཀར་ནས་དཔེར་བརྗོད་དང་བཅས་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་རྒྱུ་དང་། སླར་ཡང་བྱ་ལས་བྱེད་ལས་བྱས་ལས་བྱོས་ལས་བཅས་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་རྒྱུ་ཡིན།

བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ།✓ ༢༽ བྱེད་པ་པོ་ཕལ་པ།✓

༡༽ བྱེད་པ་པོ།✓ ༢༽ བྱེད་པ།✓

བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་སམ་བྱ་བའི་ཡུལ།

༡༽ སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ།✗ ༢༽ རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ།✓

༡༽ ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ།✗ ༢༽ བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ།✓

༡༽ བྱ་བ་བྱེད་ས།✗ ༢༽ བྱ་བ་འཇུག་ས།✓

༡༽ འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ།✗ ༢༽ རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ།✓

བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ།

༡༽ བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ།✓ ༢༽ བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ།✗

ལྔ་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ནི་བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་གཉིས་ཚོགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་པའི་བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ།

དང་པོ། བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད།

དང་པོ། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ནི། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཡིན་པས་ན་བྱེད་ལས་ཟེར། ཡང་ན། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཀ་ཡིན་པས་ན་བྱེད་ལས་ཟེར། ཡང་ན། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་བྱེད་ལས་ཟེར།

གཉིས་པ་བྱ་ལས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ནི། བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཡིན་པས་ན་བྱ་ལས་ཟེར། ཡང་ན། བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཀ་ཡིན་པས་ན་བྱ་ལས་ཟེར། ཡང་ན། བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་བྱ་ལས་ཟེར།

དེར་བརྟེན་བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་ཞེས་པའི་ལས་ནི་ལས་ཀ་སྟེ་བྱ་བ་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན། འཕོ་འགྱུར་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན། འགྱུར་ལྡོག་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན། རྣམ་འགྱུར་གཞན་ཞིག་དོད་པ་ལ་གོ་

དགོས་པ་ཡིན། བྱེད་ལས་བྱ་ལས་ཀྱི་ལས་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་གཉིས་སྒྲ་མཚུངས་ཀྱང་དོན་མི་མཚུངས་པས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་མི་རུང་། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས་པ་དང་། བྱེད་ལས་བྱ་ལས་ཀྱི་ལས་ནི་བྱ་བ་ལ་གོ་དགོས་པའི་ཁྱད་ཡོད།

གཉིས་པ། བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ།

བྱེད་ལས་དང་། བྱེད་པའི་ལས། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཀ། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་། བྱ་ལས་དང་། བྱ་བའི་ལས། བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས། བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཀ །བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ་ཐོག་མར་ངེས་དགོས་པ་གལ་ཆེ། སྐབས་འདིར་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཞེས་པའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་ཕལ་གཉིས་ཀ་སྟེ་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གོ་དགོས། ཞིབ་ཀྱིས་ཕྱེ་ན། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་དང་། བྱེད་པ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཏེ་གཉིས་ཡོད།

གསུམ་པ། བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ།

ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས། སུམ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཚིག་གི་འགྲེལ་པ་བྱིས་པ་དགའ་བའི་གཏམ་ལས། བྱེད་པའི་ལས། བྱ་བ་གང་ཞིག་གི་བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་ལ་བྱེད་པ་པོའི་ལས་སམ་བྱེད་ལས་ཞེས་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན། ཤིང་མཁན་གྱིས་ཤིང་གཙོད་པར་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་པོ་ཤིང་མཁན་གྱི་ལུས་ཀྱི་རྩོལ་བ་ལ་བྱེད་པའི་ལས་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །བྱེད་ལས། བྱེད་པའི་ལས་དང་དོན་གཅིག་པས་དེར་ལྟོས།

བྱ་བའི་ལས། བྱ་བ་གང་ཞིག་གི་བྱ་ཡུལ་གྱི་སྟེང་གི་བྱ་བ་ལ་བྱ་བའི་ལས་ཞེས་བརྗོད་དེ། དཔེར་ན། ཤིང་མཁན་གྱིས་ཤིང་གཅད་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བྱ་ཡུལ་ཤིང་གི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་གཙོད་པའི་བྱ་བ་འགྲུབ་པའི་ཆ་ལ་བྱ་བའི་ལས་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །བྱ་ལས། བྱ་བའི་ལས་དང་དོན་གཅིག་པས་དེར་ལྟོས། ཞེས་དང་།

རྟགས་འཇུག་གི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལས།   ཡང་བྱ་བའི་ལས་དང་བྱེད་པའི་ལས་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟར། དཔེར་ན་ཤིང་མཁན་གྱིས་ཤིང་གཙོད་པའི་ཚེ་ཤིང་མཁན་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྩོལ་བ་ལ་ནི་བྱེད་པའི་ལས་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། གལ་ཏེ་ལས་དེ་མེད་ན་ཤིང་གཙོད་པའི་ཆ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་

མེད་པ་དང་། ཤིང་མཁན་གྱིས་ཤིང་བཅད་ནས་ཆད་འགྲོ་བའི་ཆ་ལ་བྱ་བའི་ལས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་ལས་དེ་མེད་ན་བྱེད་པ་པོའི་ལས་ཡོད་ཀྱང་ཤིང་གཅོད་པའི་བྱ་བ་འགྲུབ་མི་སྲིད། དེས་ན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་ཞེས་པ་དེ་བྱ་ལས་དང་བྱེད་ལས་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བར་གོ་དགོས་ཞེས་པའི་གནད་ཀ་ཡང་འདི་ལ་ཐུག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ།།

དང་པོ། བྱེད་ལས་ཀྱི་གོ་དོན་ནི། བྱ་བ་གང་ཞིག་གི་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་ལ་སྣང་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་བྱུང་བའམ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ཞིག་དོད་པ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཏེ་བྱེད་ལས་ཟེར། ཡང་ན། བྱ་བ་གང་ཞིག་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ན་བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་ལ་བྱེད་ལས་ཟེར། འོན་ཀྱང་བྱེད་ལས་ཡིན་ན་བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་མ་ཟད། སྤྱིར་བཏང་ནས་རྩོལ་བ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆུ་ལོག་གིས་ཁང་པ་ཁྱེར། སེར་བས་ལོ་ཏོག་བཅོམ། བྱ་སྤུ་ རླུང་གིས་བདས། ཞེས་པ་སོགས་ལ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པས་བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་ཡོང་ཐབས་མེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་རྩོལ་བ་ཡོད་པར་བརྗོད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་ཞེས་པ་ཕལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བཏང་བར་གོ་དགོས། དེར་བརྟེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་གོ་དོན་ཡང་དག་ལ་རྩོལ་བ་ཞེས་མ་སྨྲར་བར། བྱ་བ་གང་ཞིག་གི་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་ལ་སྣང་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་བྱུང་བའམ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ཞིག་དོད་པ་ཞེས་སློས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྨྱུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས། ཞེས་པར་མཚོན་ན། བྱེད་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ལག་པས་སྨྱུ་གུ་བཟུང་ནས་ཤོག་བུའི་སྟེང་དུ་འཁྱུག་པར་བྱེད་པའི་འཕོ་འགྱུར་རམ་རྩོལ་བ། ལྟ་བུ་ཡིན། སེར་བས་ལོ་ཏོག་བཅོམ། ཞེས་པར་མཚོན་ན། བྱེད་པ་སེར་བ་ལོ་ཏོག་གི་སྟེང་དུ་བབས་པའི་རྣམ་འགྱུར། ལྟ་བུ་ཡིན།

གཉིས་པ། བྱ་ལས་ཀྱི་གོ་དོན་ནི། བྱ་བ་གང་ཞིག་གི་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་སྟེང་དུ་སྣང་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་བྱུང་བའམ་རྣམ་འགྱུར་གཞན་ཞིག་དོད་པ་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཏེ་བྱ་ལས་ཟེར། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྨྱུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས། ཞེས་པར་མཚོན་ན། ཤོག་བུའི་སྟེང་དུ་སྣང་མེད་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡི་གེའི་གཟུགས་གསར་དུ་དོད་པ། ལྟ་བུའོ། །སེར་བས་ལོ་ཏོག་བཅོམ། ཞེས་པར་མཚོན་ན། བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ་ཏོག་ས་ལ་ཉིལ་ཞིང་ཆོམ་པར་གྱུར་པའི་འཕོ་འགྱུར། ལྟ་བུའོ།།

དེ་ལྟར་ན། བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་འཕོ་འགྱུར་ཞེས་སྤྱི་བམ་པ་ཙམ་མིན་པར་བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ནས་འདི་དང་དེ་ཞེས་མཛུབ་མོ་བཙུགས་ནས་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་རེ་ཟུང་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཞིག

ཡིན་ནས་བཟུང་བྱེད་ལས་བྱ་ལས་གཉིས་ཚོགས་ཡིན་པས་ན། སྐབས་འདིའི་བྱེད་ལས་འདི་དང་བྱ་ལས་འདི་ཞེས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་དགོས་པ་ཡིན།

༡༽ **བྱེས་ལས།** བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ། བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ།

༢༽ **བྱ་ལས།** བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས། བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ། བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་འཕོ་འགྱུར།

བཞི་པ། བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་ཞིབ་ཏུ་ངོས་འཛིན་དང་། བྱེད་ལས་བྱ་ལས་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་དོན་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ།

བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྐ་རེས་ཤིང་བཅད། ཅེས་པར་མཚོན་ན། བྱེད་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ལག་པས་སྐ་རེ་བཟུང་ནས་ཡར་ནམ་མཁའ་ལ་འདེགས་པ་དང་མར་ཤིང་སྟེང་དུ་འཛོག་པའམ་གཞུ་བའི་རྩོལ་བ་ནི་བྱེད་ལས་ཡིན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྐ་རེ་འདེགས་འཛོག་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བའི་ཡུལ་ཤིང་དུམ་བུ་དུམ་བུར་གས་ཤིང་ཆད་འགྲོ་བ་ནི་བྱ་ལས་ཡིན། ལག་པས་སྐ་རེ་འདེགས་འཛོག་བྱེད་པའི་རྩོལ་བ་ནི་བྱེད་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པས་ན། དེ་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་སམ་བྱ་བ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དུམ་བུ་དུམ་བུར་གས་ཤིང་ཆད་འགྲོ་བ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཤིང་གི་སྟེང་དུ་ཡོད་པས་ན། དེ་ཉིད་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་སམ་བྱ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་གཉིས་དང་། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་མི་རུང་བའང་གལ་ཆེ།

ཅི་སྟེ་བྱེད་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ལག་པས་སྐ་རེ་འདེགས་འཛོག་གི་སྒོ་ནས་ཤིང་གི་སྟེང་དུ་སྟུན་པའི་རྩོལ་བ་ཡོད་ནའང་། བྱ་བའི་ཡུལ་ཤིང་གི་སྟེང་དུ་དུམ་བུར་གས་ཤིང་ཆད་འགྲོ་བའི་འཕོ་འགྱུར་མ་བྱུང་བའམ། ཚིག་གཞན་གྱིས་ཟུས་ན། བྱ་བའི་ཡུལ་ཤིང་དུམ་བུར་མ་གས་ཤིང་མ་ཆད་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྐ་རེས་ཤིང་བཅད། ཅེས་པའི་བྱ་བ་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན། སྐ་རེ་བཞུས་པའམ་སྐ་རེ་བསྣུན་ཅེས་བརྗོད་དགོས་པ་ལས། སྐ་རེཾས་ཤིང་བཅད། ཅེས་མི་བརྗོད།

ཡང་ཤིང་དུམ་བུར་གས་ཤིང་ཆད་འགྲོ་བ་ཡོད་ནའང་། བྱེད་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྐ་རེ་འདེགས་འཛོག་བྱེད་པའི་རྩོལ་བ་མེད་ན། དེའང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྐ་རེས་ཤིང་བཅད། ཅེས་པའི་བྱ་བ་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན། ཤིང་ཆད་པའམ་ཤིང་གས་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པ་ལས། ཤིང་བཅད་ཅེས་བརྗོད་མི་རུང་།

ནམ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྐ་རེ་འདེགས་འཛོག་གི་སྒོ་ནས་ཤིང་གི་སྟེང་དུ་བསྣུན་པའི་རྩོལ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་དུམ་བུར་གས་ཤིང་ཆད་པར་གྱུར་པ་གཉིས་ཀ་ཚང་ཞིང་ཚོགས་པ་ན། དཔེར་ན། དགོད་བཀྲ་

ཤེས་ཀྱིས་སྒྲ་རེས་ཤིང་བཅད་ཅེས་པའི་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་གོང་དུ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ནི་བྱེད་ལས་བྱ་ལས་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་གོ་དགོས་པ་ལས་ཡ་བྲལ་གྱི་བྱ་བ་མིན་པ་ཤེས་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

གཞན་ཡང་། **བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཁྲི་ཡིས་དོན་གྲུབ་བསད།** ཅེས་པར་མཚོན་ན། བྱེད་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ལག་པས་ཁྲི་གཞུ་བ་དང་འཛུགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྩོལ་བ་ནི་བྱེད་ལས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བའི་ཡུལ་དོན་གྲུབ་དེ་ཉིད་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཆད་དེ་ཤི་བ་ནི་བྱ་ལས་ཡིན། ལག་པས་ཁྲི་གཞུ་བ་དང་འཛུགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྩོལ་བ་ནི་བྱེད་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པས་ན། ཁྲི་གཞུ་བ་དང་འཛུགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྩོལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་སམ་བྱ་བ་ཟེར་ཞིང་། དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཆད་དེ་ཤི་བ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པས་ན། དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཆད་དེ་ཤི་བ་དེ་ཉིད་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་སམ་བྱ་བ་ཟེར་བ་ཡིན།

ཅི་སྟེ། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ལག་པས་ཁྲི་གཞུ་བ་དང་འཛུགས་པ་སོགས་ཀྱི་རྩོལ་བ་ཡོད་ནའང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཆད་དེ་ཤི་བའི་འབོ་འགྱུར་མ་བྱུང་བའམ། ཚིག་གཞན་གྱིས་ཞུས་ན། དོན་གྲུབ་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མ་ཆད་ཅིང་མ་ཤི་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཁྲིས་དོན་གྲུབ་བསད། ཅེས་བསད་པའི་བྱ་བ་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་དོན་གྲུབ་ལ་ཁྲི་བཙུགས་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པ་ལས། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་དོན་གྲུབ་ཁྲིས་བསད་ཅེས་མི་བརྗོད།

ཡང་དོན་གྲུབ་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཆད་ཅིང་ཤི་བ་ཡོད་ནའང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཁྲི་སྣུན་ཅིང་འཛུགས་པའི་རྩོལ་བ་མེད་ན། དེའང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཁྲིས་དོན་གྲུབ་བསད། ཅེས་པའི་བྱ་བ་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན། དོན་གྲུབ་དབུགས་ཆད་ནས་ཤི་འདུག །ཅེས་བརྗོད་དགོས་པ་ལས། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་དོན་གྲུབ་ཁྲིས་བསད་འདུག །ཅེས་མི་བརྗོད།

ནམ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཁྲི་སྣུན་འཛུགས་བྱེད་པའི་རྩོལ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྲུབ་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཆད་ཅིང་ཤི་བ་གཉིས་ཀ་ཚང་ཞིང་ཚོགས་པ་ན། ད་གཟོད་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཁྲིས་དོན་གྲུབ་བསད། ཅེས་པའི་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་གོང་དུ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ནི་བྱེད་ལས་བྱ་ལས་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་གོ་དགོས་པ་ལས་ཡ་བྲལ་གྱི་བྱ་བ་མིན་པ་ཤེས་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན།

བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་དོན་གྲུབ་ལ་ཁྲི་བཙུགས། ཞེས་པར་མཚོན་ན། བྱེད་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ལག་པས་ཁྲི་བཟུང་ནས་གཞུ་བ་ནི་བྱེད་ལས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་དོན་གྲུབ་ལ་ཟུག་པ་ནི་བྱ་

ལས་ཡིན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ལག་པས་གྲི་བཟུང་ནས་གཞུ་བའི་བྱེད་ལས་ཚང་ཡང་། དོན་གྲུབ་ལ་གྲི་ཟུག་པའི་བྱ་ལས་མ་ཚང་ན། གྲི་བཙུགས་པའི་བྱ་བ་མི་འགྲུབ། གྲི་བཟུང་ནས་གཞུ་བའི་བྱ་བ་ཙམ་གྲུབ་པས། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་དོན་གྲུབ་ལ་གྲི་བཞུས། ཞེས་བརྗོད་དགོས་པ་ལས། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་དོན་གྲུབ་ལ་གྲི་བཙུགས་ཞེས་མི་བརྗོད།

ཡང་། དོན་གྲུབ་ལ་གྲི་ཟུག་པའི་བྱ་ལས་ཚང་ཡོད་ཀྱང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ལག་པས་གྲི་བཟུང་ནས་བཞུས་པའི་བྱེད་ལས་མ་ཚང་ན། གྲི་བཙུགས་པའི་བྱ་བ་མི་འགྲུབ། དོན་གྲུབ་ལ་གྲི་ཟུག་པའི་བྱ་བ་ཙམ་གྲུབ་པས། དོན་གྲུབ་ལ་གྲི་ཟུག་འདུག །ཅེས་བརྗོད་དགོས་པ་ལས། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་དོན་གྲུབ་ལ་གྲི་བཙུགས་འདུག །ཅེས་མི་བརྗོད་པ་ཡིན།

ནམ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གྲི་བཞུས་པའི་བྱེད་ལས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྲུབ་ལ་གྲི་ཟུག་པའི་བྱ་ལས་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ན་གཞི་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་དོན་གྲུབ་ལ་གྲི་བཙུགས་ཞེས་པའི་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན། གྲི་བཞུས་ཀྱང་མ་ཟུག་ན་བཙུགས་མི་ཟེར་ལ། གྲི་ཟུག་ཀྱང་བཞུས་ནས་མ་ཡིན་ན་གྲི་བཙུགས་དེ་བས་ཀྱང་མི་ཟེར། གྲི་བཞུས་ནས་ཟུག་པ་ན་གཞི་ནས་གྲི་བཙུགས་ཟེར་བ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གྲི་གཞུ་བ་སྐྱེ་བྱེད་ལས་དང་། གྲི་ཟུག་པ་སྐྱེ་བྱ་ལས་བཅས་གྲི་བཙུགས་པའི་བྱ་བའི་བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ནས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེའི་བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་དང་། བྱེད་ལས་བྱ་ལས་གཉིས་ཚོགས་ཡིན་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེ། ད་དུང་ཞིབ་ཆ་ཆེ་རུ་བཏང་ན། བྱེད་ལས་ཏེ་བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་དེ་ལའང་ཕྲ་ཞིང་ཞིབ་པ་ནས་བཤད་དུ་ཡོད་ཅིང་། བྱ་ལས་ཏེ་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་འགོ་འགྱུར་དེ་ལའང་ཕྲ་ཞིང་ཞིབ་པ་ནས་བཤད་དུ་ཡོད།

དཔེར་ན། **བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཇ་བཏུངས།** ཞེས་པར་མཚོན་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཇའི་བསམ་བློ་བསྐྱེད། ཇ་ཡིས་གང་བའི་ཕོར་པ་ལ་མིག་གིས་བལྟས། ལག་པ་བརྐྱངས། ཇ་ཕོར་ལག་པས་བཟུང་། ཇ་ཕོར་ཡར་བཏེགས། ཁ་ལ་གཏུགས། ཇ་ཁའི་ནང་དུ་བཛུབས། མིད་པ་ནས་མིད། ལྟོ་བའི་ནང་དུ་བཏང་བ་སྟེ། ཐོག་མར་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཇ་འཐུང་དགོས་བསམས་པ་ནས་མཐར་ཇ་ལྟོ་བའི་ནང་དུ་བཏང་བའི་བར་གྱི་བྱ་བ་དེ་དག་ལ་སྐབས་དེའི་བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་བསམས་པ་དང་། བལྟས་པ། བརྐྱངས་པ། བཟུང་བ། བཏེགས་པ། གཏུགས་པ། བཛུབས་པ། མིད་པ། བཏང་བ་བཅས་ཀྱི་འགོ་འགྱུར་དགུ་སྐྱེ་བྱ་བ་དགུ་པོ་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ནས་ཚིག་གཅིག་གམ་བྱ་ཚིག་གཅིག་གིས་སྟོན་པར་འདོད་པ་ན།

བཏུངས། ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། བསམས་པ་ནས་བཏང་བའི་བར་གྱི་བྱ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པས་ན་དེ་དག་ལ་བྱེད་པ་པོའི་ལས་ཟེར། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་ཟེར། བྱེད་ལས་ཟེར།

གཉིས་པ་དེའི་བྱ་ལས་ནི། བཀྲ་ཤིས་ལ་ཛ་ཡི་བསམ་བློ་འཁོར། ཛ་ཕོར་ལག་པས་ཟིན། ཛ་ཕོར་ཡར་ཐེག །ཛ་ཕོར་ཁ་ལ་ཐུག །ཛ་ཁའི་ནང་དུ་དུབ། མིད་པ་ནས་ཕྱིན། ལྟོ་བའི་ནང་དུ་སླེབས་པ་སྟེ། ཐོག་མར་བཀྲ་ཤིས་ལ་ཛའི་བསམ་བློ་འཁོར་བ་ནས་མཐར་ཛ་ལྟོ་བའི་ནང་དུ་སླེབས་པའི་བར་གྱི་བྱ་བ་དེ་དག་ལ་སྐབས་དེའི་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་འགོ་འགྱུར་ཟེར། བྱ་བའི་ཡུལ་ཛ་དེ་ཐོག་མར་ལྷོག་ཅེའི་སྟེང་གི་ཕོར་པའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལས་འགོ་འགྱུར་བྱུང་ནས་རིམ་པ་བཞིན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ལག་པས་ཟིན། ལྷོག་ཅེའི་སྟེང་ནས་ཡར་ལ་ཐེག །བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཁ་ལ་ཐུག །ཁའི་ནང་དུ་སོན། མིད་པ་ནས་ན་ར་ར་ཕྱིན། མཐར་ལྟོ་བར་སླེབས་པ་སྟེ་ཛ་ཡི་སྟེང་དུ་འགོ་འགྱུར་ཕྲ་མོ་དུ་མ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་འགོ་འགྱུར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚིག་གཅིག་གམ་བྱ་ཚིག་གཅིག་གིས་སྟོན་པར་འདོད་པ་ན། ཐུངས། ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཛ་འཐུང་བའི་བསམ་བློ་འཁོར་བ་ནས་མཐར་ཛ་ལྟོ་བར་སླེབས་པའི་བར་གྱི་འགོ་འགྱུར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱ་བའི་ཡུལ་ཛའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པས་ན་དེ་དག་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་ཟེར། བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཟེར། བྱ་བའི་ལས་ཟེར། བྱ་ལས་ཟེར། དེ་ལྟ་ན་ཛ་ཕོར་གང་འཐུང་བ་ལ་ཡང་གོང་གསལ་བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་གཉིས་ཀ་ཚོགས་དགོས་ཀྱི་བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་གང་རུང་མ་ཚང་ཡང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཛ་བཏུངས་ཞེས་པའི་བྱ་བ་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན།

གཞན་ཡང་། **བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཤོག་བུའི་སྟེང་དུ་སྨྱུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས།** ཞེས་པར་མཚོན་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྨྱུ་གུ་བཟུང་ནས་ཤོག་བུའི་སྟེང་དུ་ཡར་མར་སྒྲུལ་ཞིང་སྐྱོད་པ་ནི་བྱེད་ལས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤོག་བུའི་སྟེང་དུ་སྔར་མེད་ཡི་གེའི་གཟུགས་གསར་དུ་དོད་པ་ནི་བྱ་ལས་ཡིན། སྨྱུ་གུ་བཟུང་ནས་ཤོག་བུའི་སྟེང་དུ་ཡར་མར་སྒྲུལ་ཞིང་སྐྱོད་པའི་བྱ་བ་དེ་ནི་བྱེད་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པས་ན། དེ་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་སམ་བྱ་བ་སྟེ་བྱེད་ལས་ཟེར་ཞིང་། ཤོག་བུའི་སྟེང་དུ་སྔར་མེད་ཡི་གེའི་གཟུགས་གསར་དུ་དོད་པ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡི་གེའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པས་ན། དེ་ཉིད་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་སམ་བྱ་བ་སྟེ་བྱ་ལས་ཟེར།

བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྨྱུ་གུ་བཟུང་ནས་ཤོག་བུའི་སྟེང་དུ་ཡར་མར་སྒྲུལ་ཞིང་སྐྱོད་པ་ཐེངས་བརྒྱ་ཕྲག་ཏུ་བྱས་ཀྱང་། གལ་སྲིད་ཤོག་བུའི་སྟེང་དུ་སྔར་མེད་ཡི་གེའི་གཟུགས་གསར་དུ་དོད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ཚེ། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཤོག་བུའི་སྟེང་དུ་སྨྱུ་གུ་བཟུང་ནས་ཡར་སྐྱོད་མར་སྐྱོད་བྱས་ཞེས་པ་ཙམ་ལས། ཡི་གེ་བྲིས་ཞེས་

མི་བརྗོད། ཡང་། ཤོག་བུའི་སྟེང་དུ་སྤར་མེད་ཡི་གེའི་གཟུགས་གསར་དུ་དོད་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྨྱུ་གུ་བཟུང་ནས་ཡར་མར་བསྒུལ་ཅིང་བསྐྱོད་པར་བྱས་མེད་ན། ཤོག་བུའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེའི་གཟུགས་དོད་པའམ་སྣང་ཞེས་པ་ཙམ་ལས། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཤོག་བུའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་བྲིས་ཞེས་མི་བརྗོད། ནམ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྨྱུ་གུ་བཟུང་ནས་ཤོག་བུའི་སྟེང་དུ་ཡར་མར་བསྒུལ་ཅིང་བསྐྱོད་པར་ཡང་བྱས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤོག་བུའི་སྟེང་དུ་སྤར་མེད་ཀྱི་ཡི་གེའི་གཟུགས་གསར་དུ་དོད་པའང་བྱུང་བ་དེའི་ཚེ་ད་གཟོད་གཞི་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྨྱུ་གུས་ཤོག་བུའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་བྲིས་ཞེས་པའི་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཡིན་ན་བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་ཡ་བྲལ་གྱི་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། གསུངས་པ་ལྟར་དོན་ལའང་གནས་ཡོད། དེ་ལྟར་རིགས་བསྒྲིས་ནས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་ལས་བྱ་ལས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་བྱེད་ལས་བྱ་ལས་གཉིས་ཚང་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པ་གནད་ཆེ།

དྲུག་པ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་བྱེད་ལས་བྱ་ལས་གཉིས་ངོས་འཛིན་གྱི་དཔེར་བརྗོད།

བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ས་སྨྱུག་གིས་ནག་ཐང་སྟེང་དུ་དཔེར་བརྗོད་བྲིས།

༡༽ **བཀྲ་ཤིས།** → བྱེད་པ་པོ། → སེམས་ལྡན་སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་པོ།

༢༽ **ས་སྨྱུག** → བྱེད་པ། → བེམ་པོ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ།

༣༽ **ནག་ཐང་།** → བྱ་བའི་ཡུལ། → སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ། → རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ།

༤༽ **དཔེར་བརྗོད།** → བྱ་བའི་ཡུལ། → རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ། → བྱ་ཡུལ་ལྔ་ལས་བེམ་པོ་ཡིན་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ།

༥༽ **བྲིས།** → བྱ་བ། → བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ། → བྱེད་ལས་བྱ་ལས་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ།

ཀ་༽ **བྱེད་ལས།** → བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ལག་པས་ས་སྨྱུག་བཟུང་ནས་ནག་ཐང་གི་སྟེང་དུ་འཛུག་པར་བྱེད་པ།

ཁ་༽ **བྱ་ལས།** → དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནག་ཐང་གི་སྟེང་དུ་སྤར་མེད་ཡི་གེའི་གཟུགས་གསར་དུ་དོད་པ།

དགེ་རྒན་གྱིས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་འཛིན་ཁང་དུ་སློབ་ཕྲུག་གི་སྤྲོ་བ་སྤེལ།

༡༽ **དགེ་རྒན།** → བྱེད་པ་པོ། → སྨྲ་ཤེས་དོན་གོ་བ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་པོ།

༢༽ **བརྩེ་བ་ཆེན་པོ།** ➔ བྱེད་པ། ➔ ཤེས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་པ།

༣༽ **འཛིན་ཁང་།** ➔ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ།

༤༽ **སློབ་ཕྲུག་གི་སྤྲོ་བ།** ➔ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ ནང་བསམ་བློ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ།

༥༽ **སྤེལ།** ➔ བྱ་བ། ➔ བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ། ➔ བྱེད་ལས་བྱ་ལས་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ།

ཀ་༽ **བྱེད་ལས།** ➔ དགེ་རྒན་གྱིས་བརྩེ་བས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་སྒྲུང་དང་མཚར་གཏམ་བཤད་པ། རྣམ་འགྱུར་འདྲ་མིན་སྟོན་པ། བཞད་གད་སློང་བ། སློབ་ཕྲུག་ལ་བྱེད་སྒོ་སྒྲུན་པ་སོགས།

ཁ་༽ **བྱ་ལས།** ➔ འཛིན་ཁང་ནང་དུ་ཡོད་པའི་སློབ་ཕྲུག་གི་སློབ་ཚན་ཉན་འདོད་དང་སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་སྤྲོ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་བརྟས་པ།

དགེ་རྒན་གྱི་ཐབས་ལམ་སྣ་ཚོགས་བྱས་ཀྱང་སློབ་ཕྲུག་གི་སྤྲོ་བ་མ་འཕེལ་ན་སློབ་ཕྲུག་གི་སྤྲོ་བ་སྤེལ་མི་ཐེར། སློབ་ཕྲུག་གི་སྤྲོ་བ་འཕེལ་ཞིང་བརྟས་ཀྱང་དགེ་རྒན་གྱི་ཐབས་ལམ་སྣ་ཚོགས་བྱས་མེད་ན་སྤྲོ་བ་འཕེལ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་སྤྲོ་བ་སྤེལ་མི་ཐེར། དེས་ན་སྤྲོ་བ་སྤེལ་ཞེས་པའི་བྱ་བ་འགྲུབ་པ་ལ། གོང་གསལ་བྱེད་ལས་བྱ་ལས་གཉིས་ཀ་ཚོགས་དགོས་པ་ཡིན། འོག་མ་རྣམས་ལའང་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

སྟག་མོས་མཆོང་རྒྱལ་གྱིས་ནགས་སུ་ཤ་བ་བསད།

༡༽ **སྟག་མོ།** ➔ བྱེད་པ་པོ། ➔ སེམས་ལྡན་སྣ་ཤེས་དོན་གོ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་པོ།

༢༽ **མཆོང་རྒྱལ།** ➔ བྱེད་པ། ➔ ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བྱ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱེད་པ།

༣༽ **ནགས།** ➔ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ།

༤༽ **ཤ་བ།** ➔ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ སེམས་ལྡན་སྣ་ཤེས་དོན་གོ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ།

༥༽ **བསད།** ➔ བྱ་བ། ➔ བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ། ➔ བྱེད་ལས་བྱ་ལས་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ།

ཀ་༽ **བྱེད་ལས།** ➔ སྟག་མོས་རྒྱལ་ཤུགས་ཆེན་པོས་ཤ་བའི་སྟེང་དུ་མཆོངས་ཤིང་བཟུང་ནས་སྐེ་ལ་མཆེ་བ་བཏབ་སྟེ་ཁྲག་འཛིབས་པ་སོགས།

ཁ་ ༽ **བྱ་ལས།** ➔ ཤ་བའི་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་གཏན་དུ་འགགས་ཤིང་ཆད་ནས་ཤི་བ།

སྒྲོལ་མས་ཁྲིས་ཁང་དུ་ཚུ་གྲང་མོས་གཟུགས་པོ་བཀྲུས།

༡༽ **སྒྲོལ་མ།** ➔ བྱེད་པ་པོ། ➔ སེམས་ལྡན་སྐྱེ་ཤེས་དོན་གོ་བ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་པོ།

༢༽ **ཁྲིས་ཁང་།** ➔ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ།

༣༽ **ཚུ་གྲང་མོ།** ➔ བྱེད་པ། ➔ བེམ་པོ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ།

༤༽ **གཟུགས་པོ།** ➔ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ། བེམ་པོ་ཡིན་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ།

༥༽ **བཀྲུས།** ➔ བྱ་བ། ➔ བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ། ➔ བྱེད་ལས་བྱ་ལས་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ།

ཀ་ ༽ **བྱེད་ལས།** ➔ སྒྲོལ་མས་ཁྲུང་ཁང་ནང་དུ་གཟུགས་པོར་ཚུ་གྲང་མོ་བླུགས་ནས་སྦྱངས། ཡི་ཅི་བརྡར་ནས་འཕྱུར། མཐར་ཚུ་ཡིས་བཤལ་བ།

ཁ་ ༽ **བྱ་ལས།** ➔ སྒྲོལ་མའི་གཟུགས་པོ་དག་ཅིང་གཙང་མར་གྱུར་པའོ།།

བདུན་པ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་ཤུགས་བསྟན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་ཤུགས་བསྟན་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ཤེས་དགོས་པའང་གལ་ཆེ་བས་ཞུ་བར་བྱ་བ་ལ་དབྱེ་བ་བཅུའོ།།

དང་པོ། བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱེད་པ། བྱ་བའི་ཡུལ། བྱ་བ་བཅས་ཐམས་ཅད་དངོས་བསྟན་ཡིན་པ་ནི། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྨྱུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས། ལྟ་བུ། བྱེད་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས་དངོས་བསྟན། བྱེད་པ་སྨྱུ་གུ་དངོས་བསྟན། བྱ་བའི་ཡུལ་ཡི་གེ་དངོས་བསྟན། བྱ་བ་བྲིས་པ་དངོས་བསྟན་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། དགེ་རྒན་གྱིས་བརྩེ་བས་སློབ་མ་བསྐྱངས། ལྟ་བུའང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཆ་ཚང་དངོས་བསྟན་ཡིན། བྱེད་པ་པོ་དགེ་རྒན་དངོས་བསྟན། བྱེད་པ་བརྩེ་བ་དངོས་བསྟན། བྱ་བའི་ཡུལ་སློབ་མ་དངོས་བསྟན། བྱ་བ་བསྐྱངས་པ་དངོས་བསྟན་ཡིན།

གཉིས་པ། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱ་བ་གསུམ་དངོས་བསྟན་ཡིན་ལ་བྱེད་པ་ཤུགས་བསྟན་ཡིན་པ་ནི། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཡི་གེ་བྲིས། དགེ་རྒན་གྱིས་སློབ་མ་བསྐྱངས། སྟག་མོས་ཤ་བ་བསད། ལུག་གིས་རྩྭ་བཟས། ལྟ་བུ།

གསུམ་པ། བྱེད་པ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱ་བ་གསུམ་དངོས་བསྟན་ཡིན་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཤུགས་བསྟན་ཡིན་པ་ནི། སྨྱུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས། བརྩེ་བས་སློབ་མ་བསྐྱངས། མཚོངས་ཐེངས་གཅིག་གིས་ཤ་བ་བསད། ཁ་ཡིས་རྩྭ་བཟས། ལྟ་བུ།

བཞི་པ། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱ་བ་དངོས་བསྟན་ཡིན་ལ་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་ཤུགས་བསྟན་ཡིན་པ་ནི། སློབ་གྲྭའི་རྩིག་པ་ལ་ཡི་གེ་བྲིས་འདུག །དེབ་དེའི་ནང་སློབ་མ་བསྐྱངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མི་འདུག །ནགས་སུ་ཤ་བ་བཅུ་བསད་འདུག །ཤིང་ཏོག་ཡོངས་རྫོགས་བཟས་ཚར་འདུག །མེ་ཏོག་འདེབས་དགོས། ཚྭ་བླུག་དགོས། དགེ་འདུན་པར་མང་ཇ་བྲང་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

ལྔ་པ། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་དང་བྱ་བ་དངོས་བསྟན་ཡིན་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཤུགས་བསྟན་ཡིན་པ་ནི། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྨྱུ་གུས་བྲིས། དགེ་རྒན་གྱིས་བརྩེ་བས་བསྐྱངས། སྟག་མོས་མཚོངས་ཐེངས་གཅིག་གིས་བསད། ལྟ་བུ།

དྲུག་པ། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བ་དངོས་བསྟན་ཡིན་ལ་བྱེད་པ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་ཤུགས་བསྟན་ཡིན་པ་ནི། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་བྲིས། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་བརྩམས། དགེ་རྒན་གྱིས་བཤད། སློབ་ཕྲུག་གིས་མཉན། སྒྲོལ་མས་བསྟན། ལྷ་མོས་བལྟས། ལྟ་བུ།

བདུན་པ། བྱེད་པ་པོ་ཁོ་ན་དངོས་བསྟན་ཡིན་པ་ནི། མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་སོ། །ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པས་སོ། །འཇམ་མགོན་ས་པཎ་གྱིས་སོ། །རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཐོན་མིས་སོ། །དགེ་རྒན་གྱིས་སོ། །ལྟ་བུ།

བརྒྱད་པ། བྱེད་པ་ཁོ་ན་དངོས་བསྟན་ཡིན་པ་ནི། སྨྱུ་གུ་སྔོན་པོས་མ་ཡིན་དམར་པོས་སོ། །གྲི་ཡིས་མ་ཡིན་སྟ་རེས་སོ། །ཁོང་ཁྲོས་མ་ཡིན་བརྩེ་བས་སོ། །ཤུ་ཚུགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་སྦྲོ་བས་སོ། །ལག་པས་མ་ཡིན་རྐང་པས་སོ། །ཁ་ཡིས་མ་ཡིན་སེམས་ཀྱིས་སོ། །ལྟ་བུ།

དགུ་པ། བྱ་བ་ཁོ་ན་དངོས་བསྟན་ཡིན་པ་ནི། མདུན་ཤོག་ཏུ་བྲིས། རིང་ནས་བསྐྱངས། སྒྱུར་དུ་བསད། རིམ་གྱིས་བཟས། དུས་རབས་ཉི་ཤུའི་ནང་བརྩམས། གསར་དུ་བཞེངས། གསུངས་སོ། །གསུང་ངོ་། །གསུང་བར་འགྱུར་རོ། །སང་ཉིན་ཉན་གྱི་ཡིན། གཞན་ལ་བསྟན་མེད། ལྟ་བུ།

བཅུ་པ། བྱེད་པ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱ་བ་གསུམ་མ་གཏོགས་བྱེད་པ་པོ་དངོས་བསྟན་དུ་མེད་པ་མ་ཟད་ཤུགས་བསྟན་དུའང་མེད་པ་ནི། སེར་བས་ལོ་ཏོག་བཅོམ། ཐོག་གིས་མི་བསད། ཆུ་ལོག་གིས་ཁང་པ་ཁྱེར། ཉི་མས་སྣུན་པ་སེལ། རླུང་གིས་དར་ལྕོག་བསྐྱོད། བྱ་སྤུ་རླུང་གིས་བདས། ཞེ་སྡང་གིས་དམྱལ་

བར་འཕངས། ཁོང་ཁྲོས་བསྐལ་པ་སྟོང་གི་དགེ་རྩ་འཇོམས། དགེ་བས་བདེ་བ་སྨིན། སྡིག་པས་སྡུག་བསྔལ་འབྲིན། རེ་དོགས་ཀྱིས་འཁོར་བར་བཅིངས། ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་བྱེད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་བྱེད་པ་པོ་དངོས་ཤུགས་གང་དུའང་མེད་པ་ཡིན།

དེས་ན་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་ན་བྱེད་པ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། བྱེད་པ་ཡོད་ན་བྱེད་པ་པོ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་དུ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན། བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཚིག་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཅིང་བྱེད་པའང་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ། དཔེར་ན། ཚུ་ལོག་གིས་ཁང་པ་ཁྱེར། ལྟ་བུའི་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་ཁྱེར་བ་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་འཁྱེར་བྱ་ཁང་པ་དང་བྱེད་པ་འཁྱེར་བྱེད་ཚུ་ལོག་ཡོད་ཀྱང་། འཁྱེར་བར་བྱེད་པ་པོ་ནི་དངོས་ཤུགས་གང་དུའང་མེད་པས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་འདི་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་ཙམ་ལས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་རིགས་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཚིག་ཟིན་དུ་སྦྱོར་ཐབས་མེད། དཔེར་ན། ཁྲོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་འཇོམས། ལྟ་བུར་མཚོན་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཁོང་ཁྲོས་དགེ་རྩ་འཇོམས། ཞེས་བྱེད་པ་པོ་སྦྱོར་ཐབས་གཏན་ནས་མེད།

འོན་ཀྱང་། སླུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས། སྨ་རེས་ཞིང་བཅད། ཅེས་པར་མཚོན་ན། བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་ཅིག་ལ་མ་བལྟོས་པར་སླུ་གུ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡི་གེ་འབྲི་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ཅིང་། སྨ་རེ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཞིང་གཅོད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པས་ན། དེ་གཉིས་ལ་དངོས་བསྟན་ཚིག་ཟིན་དུ་བྱེད་པ་པོ་མི་གསལ་ཡང་ཤུགས་བསྟན་དུ་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་ཅིག་ཡོད་ངེས་པ་ཡིན། ཡང་། ཐོག་གིས་མི་བསད། ལྟ་བུར་མཚོན་ན། སྡིགས་པས་ཐོག་གིས་མི་བསད། ཅེས་བྱེད་པ་པོ་སྦྱར་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། སྤྱིར་ཐོག་རང་བབས་ཀྱིས་མི་བསད་པ་ལ། ཐོག་གིས་མི་བསད། ཅེས་པ་ཙམ་ལས་བྱེད་པ་པོ་སྦྱར་དུ་མེད་པ་བཅས་རིགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཞིབ་ཆའང་ཤེས་དགོས་སོ།།

བརྒྱད་པ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

སྤྱིར་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ལ། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྨ་རེས་ཞིང་བཅད། སློབ་མས་སླུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས། ལྟ་བུ། དང་པོར་བྱེད་པ་པོ། གཉིས་པར་བྱེད་པ། གསུམ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། བཞི་པར་བྱ་བ་བཅས་སྤྱི་ཁྱིའི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་མང་ཞིང་། དཔེར་བརྗོད་ཐལ་ཆེ་བར་ཡང་དེ་ལྟར་བཀོད་པར་སྣང་མོད། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེ་ལྟར་མ་ངེས་ཤིང་། ཅི་སྟེ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཤེས་འདོད་ན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ཡང་ཤེས་

དགོས་པ་གལ་ཆེ། དེར་བརྟེན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ལ་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རྒྱལ་སྤྱོང་གི་སྐད་དུ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་དོན་མིན། རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་མང་དུ་དབྱེ་ཆོག

དང་པོ། ༡༽ བྱེད་པ་པོ། ༢༽ བྱེད་པ། ༣༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ༤༽ བྱ་བ་བཅས་ཀྱི་གོ་རིམ་ནི།

བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་དབྱུག་པས་ཁྱི་བརྡུངས། ༡༽ བྱེད་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས། ༢༽ བྱེད་པ་དབྱུག་པ། ༣༽ བྱ་བའི་ཡུལ་ཁྱི། ༤༽ བྱ་བ་བརྡུངས་པའོ།།

དགེ་རྒན་གྱིས་བརྩེ་བས་སློབ་མ་བསྐྱངས། ༡༽ བྱེད་པ་པོ་དགེ་རྒན། ༢༽ བྱེད་པ་བརྩེ་བ། ༣༽ བྱ་བའི་ཡུལ་སློབ་མ། ༤༽ བྱ་བ་བསྐྱངས་པའོ།།

གཉིས་པ། ༡༽ བྱེད་པ་པོ། ༢༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ༣༽ བྱེད་པ། ༤༽ བྱ་བ་བཅས་ཀྱི་གོ་རིམ་ནི།

དགེ་རྒན་གྱིས་སློབ་མ་རྣམས་བརྩེ་བས་བསྐྱངས། ༡༽ བྱེད་པ་པོ་དགེ་རྒན། ༢༽ བྱ་བའི་ཡུལ་སློབ་མ་རྣམས། ༣༽ བྱེད་པ་བརྩེ་བ། ༤༽ བྱ་བ་བསྐྱངས་པ། ལྟ་བུ།

བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཁྱི་རྣམས་དབྱུག་པས་བརྡུངས། ༡༽ བྱེད་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས། ༢༽ བྱ་བའི་ཡུལ་ཁྱི་རྣམས། ༣༽ བྱེད་པ་དབྱུག་པ། ༤༽ བྱ་བ་བརྡུངས་པ། ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ། ༡༽ བྱེད་པ་པོ། ༢༽ བྱེད་པ། ༣༽ བྱ་བ། ༤༽ བྱ་བའི་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་གོ་རིམ་ནི།

དགེ་རྒན་གྱིས་བརྩེ་བས་བསྐྱངས་པའི་སློབ་མ་རྣམས། ༡༽ བྱེད་པ་པོ་དགེ་རྒན། ༢༽ བྱེད་པ་བརྩེ་བ། ༣༽ བྱ་བ་བསྐྱངས་པ། ༤༽ བྱ་བའི་ཡུལ་སློབ་མ་རྣམས། ལྟ་བུ།

བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་དབྱུག་པས་བརྡུངས་པའི་ཁྱི་རྣམས། ༡༽ བྱེད་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས། ༢༽ བྱེད་པ་དབྱུག་པ། ༣༽ བྱ་བ་བརྡུངས་པ། ༤༽ བྱ་བའི་ཡུལ་ཁྱི་རྣམས། ལྟ་བུའོ།།

བཞི་པ། ༡༽ བྱེད་པ་པོ། ༢༽ བྱ་བ། ༣༽ བྱ་བའི་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་གོ་རིམ་ནི།

དགེ་རྒན་གྱིས་བསྟུལ་བའི་བསླབ་བྱ། ༡༽ དགེ་རྒན་ནི་བྱེད་པ་པོ། ༢༽ བསྟུལ་བ་ནི་བྱ་བ། ༣༽ བསླབ་བྱ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ།།

ཕ་མས་བསྐྱུར་བའི་རྟན་པ་སྒོར་བརྒྱ། ༡༽ ཕ་མ་ནི་བྱེད་པ་པོ། ༢༽ བསྐྱུར་བ་ནི་བྱ་བ། ༣༽ རྟན་པ་སྒོར་བརྒྱ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ། ལྟ་བུའོ།།

ལྔ་པ། ༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ༢༽ བྱེད་པ་པོ། ༣༽ བྱེད་པ། ༤༽ བྱ་བ་བཅས་ཀྱི་གོ་རིམ་ནི།

སློབ་མ་རྣམས་དགེ་རྒན་གྱིས་བརྩེ་བས་བསྐྱངས། ༡༽ སློབ་མ་རྣམས་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ། ༢༽ དགེ་རྒན་ནི་བྱེད་པ་པོ། ༣༽ བརྩེ་བ་ནི་བྱེད་པ། ༤༽ བསྐྱངས་པ་ནི་བྱ་བའོ།།

ཁྱི་རྣམས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་དབྱུག་པས་བརྡུངས། ༡༽ ཁྱི་རྣམས་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ། ༢༽ བཀྲ་ཤིས་ནི་བྱེད་པ་པོ། ༣༽ དབྱུག་པ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ། ༤༽ བརྡུངས་པ་ནི་བྱ་བ། ལྟ་བུའོ།།

དྲུག་པ། ༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ༢༽ བྱེད་པ་པོ། ༣༽ བྱ་བ་བཅས་ཀྱི་གོ་རིམ་ནི།

ཡི་གེ་འདི་བདག་གིས་བྲིས་པ་ཡིན། ༡༽ ཡི་གེ་འདི་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ། ༢༽ བདག་ནི་བྱེད་པ་པོ། ༣༽ བྲིས་པ་ནི་བྱ་བའོ།།

སུམ་རྟགས་གཉིས་ནི་སློབ་དཔོན་ཐོན་མིས་བརྩམས་པ་ཡིན། ༡༽ སུམ་རྟགས་གཉིས་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ། ༢༽ སློབ་དཔོན་ཐོན་མི་ནི་བྱེད་པ་པོ། ༣༽ བརྩམས་པ་ནི་བྱ་བ། ལྟ་བུའོ།།

བདུན་པ། བྱེད་པ། བྱ་བའི་ཡུལ། བྱ་བ་བཅས་ཀྱི་གོ་རིམ་ནི།

ཉི་མས་གླིང་བཞིའི་མུན་པ་བསལ། ༡༽ ཉི་མ་ནི་བྱེད་པ། ༢༽ གླིང་བཞིའི་མུན་པ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ། ༣༽ བསལ་བ་ནི་བྱ་བའོ།།

རླུང་འཚུབ་ཀྱིས་ཐལ་རྡུལ་བསླངས། ༡༽ རླུང་འཚུབ་ནི་བྱེད་པ། ༢༽ ཐལ་རྡུལ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ། ༣༽ བསླངས་ནི་བྱ་བའོ།།

བརྒྱད་པ། ༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ༢༽ བྱེད་པ། ༣༽ བྱ་བ་བཅས་ཀྱི་གོ་རིམ་ནི།

ཡི་གེ་ནི་ལག་པ་གཡས་པས་འབྲི་དགོས། ༡༽ ཡི་གེ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ། ༢༽ ལག་པ་གཡས་པ་ནི་བྱེད་པ། ༣༽ འབྲི་བ་ནི་བྱ་བའོ།།

ཐྲེང་བ་ནི་ལག་པ་གཡོན་པས་བགྲང་དགོས། ༡༽ ཐྲེང་བ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ། ༢༽ ལག་པ་གཡོན་པ་ནི་བྱེད་པ། ༣༽ བགྲང་བ་ནི་བྱ་བའོ།།

ཤོག་བུ་རླུང་གིས་ཁྱེར་སོང་། ༡༽ ཤོག་བུ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ། ༢༽ རླུང་ནི་བྱེད་པ། ༣༽ ཁྱེར་བ་ནི་བྱ་བའོ།།

ནང་མི་ཐམས་ཅད་ས་ཡོམ་གྱིས་བསད་སོང་། ༡༽ ནང་མི་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ། ༢༽ ས་ཡོམ་ནི་བྱེད་པ། ༣༽ བསད་པ་ནི་བྱ་བའོ།།

དགུ་པ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་ཤུགས་བསྟན་ངོས་འཛིན་དཔེར་བརྗོད།

སྐྱེས་མཆོག་རང་གི་སྐྱོན་ལ་ལྟ། །སྐྱེ་བོ་ངན་པ་གཞན་སྐྱོན་འཚོལ། །
རྨ་བྱ་རང་གི་ལུས་ལ་རྟོག །སྤྲིན་བྱ་གཞན་ལ་ལྟས་ངན་གཏོང་། །

༡ ༽ **སྐྱེས་མཆོག་རང་གི་སྐྱོན་ལ་ལྟ།** །བྱེད་པ་པོ་སྐྱེས་མཆོག་དངོས་བསྟན། བྱ་བའི་ཡུལ་རང་གི་སྐྱོན་དངོས་བསྟན། བྱ་བ་ལྟ་བ་དངོས་བསྟན། འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་ནི་ཤུགས་བསྟན་ཡིན།

ཀ་ ༽ **བྱེད་ལས།** སྐྱེས་མཆོག་གིས་རང་གི་སྐྱོན་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་བ་དང་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པ།

ཁ་ ༽ **བྱ་ལས།** རང་གི་སྐྱོན་བློ་ངོ་ལ་ཤར་ཞིང་མཐོང་བ།

༢ ༽ **སྐྱེ་བོ་ངན་པ་གཞན་སྐྱོན་འཚོལ།** །བྱེད་པ་པོ་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དངོས་བསྟན། བྱ་བའི་ཡུལ་གཞན་སྐྱོན་དངོས་བསྟན། བྱ་བ་འཚོལ་བ་དངོས་བསྟན། འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་ནི་ཤུགས་བསྟན་ཡིན།

ཀ་ ༽ **བྱེད་ལས།** སྐྱེ་བོ་ངན་པས་གཞན་གྱི་སྐྱོན་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ནས་གཞན་སྐྱོན་རྙེད་ཐབས་བྱེད་པ།

ཁ་ ༽ **བྱ་ལས།** གཞན་སྐྱོན་སྣ་ཚོགས་དངོས་བཏགས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་བློ་ངོ་ལ་ཤར་ཅིང་འཁོར་བ།

༣ ༽ **རྨ་བྱ་རང་གི་ལུས་ལ་རྟོག** །བྱེད་པ་པོ་རྨ་བྱ་དངོས་བསྟན། བྱ་བའི་ཡུལ་ལུས་དངོས་བསྟན། བྱ་བ་རྟོག་པ་དངོས་བསྟན། འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་ནི་ཤུགས་བསྟན་ཡིན།

ཀ་ ༽ **བྱེད་ལས།** རྨ་བྱས་རང་གི་ལུས་ལ་བསམ་བློ་ཡང་ཡང་གཏོང་བ་དང་དཔྱད་ཞིབ་བྱེད་པ།

ཁ་ ༽ **བྱ་ལས།** རྨ་བྱ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལེགས་ཉེས་སོགས་བློ་ངོ་ལ་ཤར་ཅིང་གསལ་བ།

༤ ༽ **སྤྲིན་བྱ་གཞན་ལ་ལྟས་ངན་གཏོང་།** །བྱེད་པ་པོ་སྤྲིན་བྱ་དངོས་བསྟན། བྱ་བའི་ཡུལ་ལྟས་ངན་དངོས་བསྟན། བྱ་བ་གཏོང་བ་དངོས་བསྟན། འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་ནི་ཤུགས་བསྟན་ཡིན། གཞན་ལ་ཞེས་པའི་གཞན་ནི་སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་བྱ་བ་བྱེད་ས་ཡིན་པས། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་མིན།

ཀ་ ༽ **བྱེད་ལས།** སྤྲིན་བྱས་གཞན་གྱི་ཁང་སྟེང་དུ་བབས་ནས་སྐད་སྒྲོག་པ་དང་འཕུར་ལྡིང་སོགས་བྱེད་པ།

ཁ་ ༽ **བྱ་ལས།** གཞན་ལ་མི་ཤི་གོད་ཆག་སོགས་ལྟས་ངན་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བ།

མཁས་རྣམས་རིག་པ་ཡོན་གྱིས་སློབ། །བླུན་པོ་རིག་པ་བསླབས་ཀྱང་སྤོང་། །
ཕལ་ཆེར་ན་ལ་སླན་ཟ་ཡང་། །ལ་ལ་གསོན་པོར་ལྟེབ་པ་ཡོད། །

༡༽ མཁས་རྣམས་རིག་པ་ཡོན་གྱིས་སློབ། །བྱེད་པ་པོ་མཁས་པ་རྣམས་དངོས་བསྟན། བྱ་བའི་ཡུལ་རིག་པ་དངོས་བསྟན། བྱེད་པ་ཡོན་དངོས་བསྟན། བྱ་བ་སློབ་པ་དངོས་བསྟན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ། བྱེད་པ། ལས། བྱ་བ་བཅས་ཐམས་ཅད་དངོས་བསྟན་ཡིན།

ཀ་༽ **བྱེད་ལས།** ཡོན་ཕུལ་ནས་རིག་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་འབད་བརྩོན་བྱེད་པ།

ཁ་༽ **བྱ་ལས།** རིག་པ་ཤེས་ཤིང་ཐོབ་པ།

༢༽ བླུན་པོ་རིག་པ་བསླབས་ཀྱང་སྦྱོང་། །བྱེད་པ་པོ་བླུན་པོ་དངོས་བསྟན། བྱ་བའི་ཡུལ་རིག་པ་དངོས་བསྟན། བྱ་བ་སྦྱོང་བ་དངོས་བསྟན། འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་ཤུགས་བསྟན་ཡིན། དེ་ནི་བྱ་ཚིག་སྦྱོང་ཞེས་པའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དངོས་བསྟན་ཤུགས་བསྟན་ཡིན། གཉིས་པ་བྱ་ཚིག་བསླབས་ལ་མཚོན་ན། བྱ་བ་བསླབས་པ་དངོས་བསྟན། བྱ་བའི་ཡུལ་བསླབ་བྱ་རིག་པ་དངོས་བསྟན། འོན་ཀྱང་སློབ་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་སློབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ཤུགས་བསྟན་ཡིན།

བྱ་ཚིག་བསླབས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བྱ་ལས་ནི།

ཀ་༽ **བྱེད་ལས།** བླུན་པོ་ལ་རིག་པ་ནི་འདི་ལྟར་རོ་ཞེས་བཤད་ཁྲིད་དང་མཚོན་སྟོན་སོགས་བྱེད་པ།

ཁ་༽ **བྱ་ལས།** བླུན་པོས་རིག་པ་ཤེས་ཤིང་ཐོབ་པ།

བྱ་ཚིག་སྦྱོང་གི་བྱེད་ལས་བྱ་ལས་ནི།

ཀ་༽ **བྱེད་ལས།** རིག་པའི་བཤད་ཁྲིད་དང་མཚོན་སྟོན་སོགས་ལ་མི་ཉན་མི་འཛུག་ཅིང་དང་ལེན་མི་བྱེད་པ།

ཁ་༽ **བྱ་ལས།** རིག་པ་བླུན་པོ་ལ་མི་ལྡན་པ་སྟེ་བླུན་པོ་རིག་པས་ཕོངས་པ།

༣༽ ཕལ་ཆེར་ན་ལ་སྨན་ཟ་ཡང་། །བྱེད་པ་པོ་ཕལ་ཆེར་དངོས་བསྟན། བྱ་བའི་ཡུལ་སྨན་དངོས་བསྟན། བྱ་བ་ཟ་བ་དངོས་བསྟན། འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་ཤུགས་བསྟན་ཡིན།

ཀ་༽ **བྱེད་ལས།** སྨན་ཁ་ནང་དུ་བླུགས་ཏེ། མིད་པ་ནས་མིད་པ།

ཁ་༽ **བྱ་ལས།** སྨན་ཕོག་པའི་ནང་དུ་སླེབས་པ།

༤༽ ལ་ལ་གསོན་པོར་ལྡེབ་པ་ཡོད། །ལྡེབ་པ་ནི་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་རྒྱུ་མེད་ཕྱིར། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དངོས་བསྟན་ཤུགས་བསྟན་ཀྱང་བརྗོད་མེད་ཅིང་། བྱེད་ལས་བྱ་ལས་ཀྱང་བརྗོད་མེད།

ཕན་བྱེད་དགྲ་བོ་ཡིན་ཡང་བསྟེན། །གཉེན་ཡང་གནོད་ན་སྤང་བར་བྱ། །

རྒྱ་མཚོའི་ནོར་བུ་རིན་གྱིས་ཉོ། །ཁོང་པའི་ཟུག་རྫུ་སྨན་གྱིས་འབྱིན། །

༡༽ **ཕན་བྱེད་དགྲ་བོ་ཡིན་ཡང་བསྟེན།** །བྱ་བའི་ཡུལ་ཕན་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་བོ་དངོས་བསྟན། བྱ་བ་བསྟེན་པ་དངོས་བསྟན། འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ཤུགས་བསྟན་ཡིན།

༢༽ **གཉེན་ཡང་གནོད་ན་སྤང་བར་བྱ།** །བྱ་བའི་ཡུལ་གཉེན་དངོས་བསྟན། བྱ་བ་སྤང་བ་དངོས་བསྟན། འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ཤུགས་བསྟན་ཡིན།

༣༽ **རྒྱ་མཚོའི་ནོར་བུ་རིན་གྱིས་ཉོ།** །བྱ་བའི་ཡུལ་རྒྱ་མཚོའི་ནོར་བུ་དངོས་བསྟན། བྱེད་པ་རིན་དངོས་བསྟན། བྱ་བ་ཉོ་བ་དངོས་བསྟན། འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཤུགས་བསྟན་ཡིན།

༤༽ **ཁོང་པའི་ཟུག་རྫུ་སྨན་གྱིས་འབྱིན།** །བྱ་བའི་ཡུལ་ཁོང་པའི་ཟུག་རྫུ་དངོས་བསྟན། བྱེད་པ་སྨན་དངོས་བསྟན། བྱ་བ་འབྱིན་པ་དངོས་བསྟན། འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ཤུགས་བསྟན་ཡིན།

ངན་པས་ཐོག་མར་ཚིག་གིས་འབྲིད། །བག་ཕེབས་གྱུར་ན་ཕྱི་ནས་བསླུ། །
ཉ་པས་ཟས་ཀྱིས་ཁ་བྲིད་ནས། །ཉ་རྣམས་གསོད་པར་བྱེད་ལ་ལྟོས། །

༡༽ **ངན་པས་ཐོག་མར་ཚིག་གིས་འབྲིད།** །བྱེད་པ་པོ་ངན་པ་དངོས་བསྟན། བྱེད་པ་ཚིག་དངོས་བསྟན། བྱ་བ་འབྲིད་པ་དངོས་བསྟན། འོན་ཀྱང་བྱ་བའི་ཡུལ་ཤུགས་བསྟན་ཡིན།

༢༽ **བག་ཕེབས་གྱུར་ན་ཕྱི་ནས་བསླུ།** །བྱ་བ་བསླུ་བ་དངོས་བསྟན། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་རྣམས་ཚིག་ཕྲད་འདིར་ཤུགས་བསྟན་ཡིན།

༣༽ **ཉ་པས་ཟས་ཀྱིས་ཁ་བྲིད་ནས།** །བྱེད་པ་པོ་ཉ་པ་དངོས་བསྟན། བྱེད་པ་ཟས་དངོས་བསྟན། བྱ་བའི་ཡུལ་ཁ་དངོས་བསྟན། བྱ་བ་བྲིད་པ་དངོས་བསྟན་ཏེ། འདིར་ཐམས་ཅད་དངོས་བསྟན་ཡིན།

༤༽ **ཉ་རྣམས་གསོད་པར་བྱེད་ལ་ལྟོས།** །བྱ་བ་གསོད་པ་དང་ལྟ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དངོས་བསྟན་ཤུགས་བསྟན་ནི། ཚིག་ཕྲད་འདིར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཉ་རྣམས་དངོས་བསྟན། བྱ་བ་གསོད་པ་དངོས་བསྟན། འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ཤུགས་བསྟན་ཡིན། ཚིག་ཕྲད་སྔ་མ་དང་འབྲེལ་ནས་བཤད་ན། བྱེད་པ་པོ་ཉ་པ་དངོས་བསྟན། བྱེད་པ་ཟས་ཀྱིས་ཉའི་ཁ་བྲིད་པ་དངོས་བསྟན་བཅས་ཚིག་ཕྲད་གཉིས་མཉམ་དུ་བཤད་ན་ཐམས་ཅད་དངོས་བསྟན་ཡིན། བྱ་བ་གཉིས་པ་ལྟ་བའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དངོས་བསྟན་ཤུགས་བསྟན་ནི། བྱ་བའི་ཡུལ་ཉ་པས་ཟས་ཀྱིས་ཁ་བྲིད་ནས་ཉ་རྣམས་གསོད་པར་བྱེད་པ་དངོས་བསྟན། བྱ་བ་ལྟ་བ་དངོས་བསྟན། འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ཤུགས་བསྟན་ཡིན།

ནགས་མེ་རླུང་གིས་སྐོར་མོད་ཀྱི། །དེ་ཡིས་སྒྲོན་མེ་ཆུང་ངུ་གསོད། །

༡༽ ནགས་མེ་རླུང་གིས་སྐོར་མོད་ཀྱི། །བྱེད་པ་རླུང་དངོས་བསྟན། བྱ་བའི་ཡུལ་ནགས་མེ་དངོས་བསྟན། བྱ་བ་སྐོར་བ་དངོས་བསྟན། འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་དངོས་བསྟན་དང་ཤུགས་བསྟན་གང་དུའང་མེད།

༢༽ དེ་ཡིས་སྒྲོན་མེ་ཆུང་ངུ་གསོད། །བྱེད་པ་ནགས་ཀྱི་རླུང་དེ་དངོས་བསྟན། བྱ་བའི་ཡུལ་སྒྲོན་མེ་ཆུང་ངུ་དངོས་བསྟན། བྱ་བ་གསོད་པ་དངོས་བསྟན། འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ནི་དངོས་ཤུགས་གང་དུའང་བསྟན་པ་མེད།

བླ་མ་མཆོག་དང་དབྱེར་མེད་པའི། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གུས་བཏུད་ནས། །
ཐོན་མིའི་ལེགས་བཤད་སུམ་ཅུ་པའི། །སྙིང་པོ་མདོར་བསྡུས་བཤད་པར་བྱ། །

༡༽ བླ་མ་མཆོག་དང་དབྱེར་མེད་པའི། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གུས་བཏུད་ནས། །བྱེད་པ་གུས་པ་དངོས་བསྟན། བྱ་བ་བཏུད་པ་དངོས་བསྟན། འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། བྱ་བའི་ཡུལ་གང་གི་སྒོ་གསུམ་པོ་ཤུགས་བསྟན་ཡིན། འོ་ན་བླ་མ་མཆོག་དང་དབྱེར་མེད་པའི་འཇམ་པའི་དབྱངས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན། བྱ་བ་བྱེད་ས་ཡིན། ཕྱག་འཚལ་ཡུལ་ཡིན། སྒོ་གསུམ་འདུད་ཡུལ་ཡིན། སྒོ་གསུམ་འདུད་ས་ཡིན།

༢༽ ཐོན་མིའི་ལེགས་བཤད་སུམ་ཅུ་པའི། །སྙིང་པོ་མདོར་བསྡུས་བཤད་པར་བྱ། །བྱ་བའི་ཡུལ་ཐོན་མིའི་ལེགས་བཤད་སུམ་ཅུ་པའི་སྙིང་པོ་མདོར་བསྡུས་དངོས་བསྟན། བྱ་བ་བཤད་པ་དངོས་བསྟན། འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་། བྱེད་པ་གཞན་ཡན་གྱི་ཀུན་སློང་སོགས་ཤུགས་བསྟན་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་རྟགས་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་ལྟ་བའི་མིག་དང་ཁོག་པའི་སྙིང་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། འདི་ཉིད་ལ་རྒྱལ་ལེགས་པོ་ཞིག་འབྱོངས་ན་གཞན་རྣམས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་སྤྱིར་བཏང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་འཆད་ཚུལ་ཙམ་དུ་མ་བཞག་པར་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་ཤུགས་བསྟན་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་གོ་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་དཔེར་བརྗོད་མང་དུ་བྲི་བར་བྱ་ཞིང་། དཔེར་བརྗོད་འབྲི་བའི་སྒོ་ཇི་ཙམ་མང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་དཔེར་བརྗོད་མང་དུ་འབྲི་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲི་རྩལ་དང་གོ་རྩལ་གཉིས་ཀ་ཇེ་བཟང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་འདིར་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

བཅུ་པ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ།

བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་དྲུག་སྟེ། ༡༽ བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ༢༽ བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ༣༽ བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ༤༽ བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ༥༽ བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ༦༽ བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཅས་སོ།།

༡༽ བྱེད་པ་པོ། བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ།
༢༽ བྱེད་པ། བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ།
༣༽ བྱ་བའི་ཡུལ། བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ།
༤༽ བྱ་བ། བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ།
༥༽ བྱེད་ལས། བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ།
༦༽ བྱ་ལས། བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ།

དང་པོ། བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་པ་ནི། བྱ་བ་གང་ཞིག་གི་བྱེད་པ་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྨྱུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས། ཞེས་པར་མཚོན་ན། བཀྲ་ཤིས་དེ་ཉིད་ཡི་གེ་བྲིས་པའི་བྱ་བ་དེའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་སྟོན་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་སྟེ། འབྲི་བ་པོ། འབྲི་བར་བྱེད་པ་པོ། འབྲི་པོ། ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཡིན། འབྲི་བ་པོ་བཀྲ་ཤིས། ཡང་ན། འབྲི་བར་བྱེད་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས། ཡང་ན། འབྲི་པོ་བཀྲ་ཤིས། ཞེས་བརྗོད་པས། བཀྲ་ཤིས་དེ་ཉིད་ཡི་གེ་བྲིས་པའི་བྱ་བ་དེའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པར་བདེ་བླག་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་དབྱེ་ན་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱིས་གསུམ་སྟེ། འབྲི་བར་བྱེད་པ་པོ་ལྟ་བུ་རྒྱས་པ། འབྲི་བ་པོ་ལྟ་བུ་འབྲིང་པོ། འབྲི་པོ་ལྟ་བུ་བསྡུས་པ་བཅས་སོ།།

གཉིས་པ། བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་པ་ནི། བྱ་བ་གང་ཞིག་གི་བྱེད་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྨྱུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས། ཞེས་པར་མཚོན་ན། སྨྱུ་གུ་དེ་ཉིད་ཡི་གེ་བྲིས་པའི་བྱ་བ་དེའི་བྱེད་པ་ཡིན་པར་སྟོན་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་སྟེ། འབྲི་བྱེད། འབྲི་བར་བྱེད་པ། ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དག་ཡིན། དེ་ཡང་། འབྲི་བར་བྱེད་པ་སྨྱུ་གུ །ཡང་ན། འབྲི་བྱེད་སྨྱུ་གུ། ཞེས་བརྗོད་པས། སྨྱུ་གུ་དེ་ཉིད་ཡི་གེ་བྲིས་པའི་བྱ་བ་དེའི་བྱེད་པ་ཡིན་པར་བདེ་བླག་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་དབྱེ་ན་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་སྟེ། འབྲི་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་རྒྱས་པ། འབྲི་བྱེད་ལྟ་བུ་འབྲིང་པོ། འབྲི་བའི་ལྟ་བུ་བསྡུས་པའོ། །ཡང་ན། ཤིང་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་སྟ་རེ་ལྟ་བུ་རྒྱས་པ། ཤིང་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྟ་རེ་ལྟ་བུ་འབྲིང་པོ། ཤིང་གཙོད་པའི་སྟ་རེ་ལྟ་བུ་བསྡུས་པའོ།།

གསུམ་པ། བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་པ་ནི། བྱ་བ་གང་ཞིག་གི་བྱ་བའི་ཡུལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སླྟུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས། ཞེས་པར་མཚོན་ན། ཡི་གེ་དེ་ཉིད་བྲིས་པའི་བྱ་བ་དེའི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པར་སྟོན་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་སྟེ། བྲི་བྱ། བྲི་བར་བྱ་བ། བྲི་བར་བྱ་བའི་ཡུལ། ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཡིན། དེ་ཡང་། བྲི་བྱ་ཡི་གེ །ཡང་ན། བྲི་བར་བྱ་བའི་ཡི་གེ །ཡང་ན། བྲི་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡི་གེ །ཞེས་བརྗོད་པས། ཡི་གེ་དེ་ཉིད་བྲིས་པའི་བྱ་བ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པར་བདེ་བླག་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་དབྱེ་ན་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་སྟེ། བྲི་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལྟ་བུ་རྒྱས་པ། བྲི་བར་བྱ་བ་ལྟ་བུ་འབྲིང་པོ། བྲི་བྱ་ལྟ་བུ་བསྡུས་པའོ།།

བཞི་པ། བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་པ་ནི། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སླྟུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས། ཞེས་པར་མཚོན་ན། བྱེད་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཡི་གེ་བྲིས་པའི་བྱ་བ་སྟོན་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་སྟེ། བྲི། འབྲི། བྲིས། བྲིས། ཞེས་བརྗོད་པའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཡིན། དེ་ཡང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཡི་གེ་བྲི་རྒྱུ། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཡི་གེ་འབྲི་བཞིན་པ། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཡི་གེ་བྲིས་ཟིན་པ། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཡི་གེ་བྲིས་ཤིག །ཅེས་བརྗོད་པས། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་གང་ཡིན་བདེ་བླག་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་དབྱེ་ན་དུས་གསུམ་སྐུལ་ཚིག་གིས་བཞི་སྟེ། བྲི་ལྟ་བུ་མ་འོངས་པ། འབྲི་ལྟ་བུ་ད་ལྟ་བ། བྲིས་ལྟ་བུ་འདས་པ། བྲིས་ཤིག་ལྟ་བུ་སྐུལ་ཚིག་བཅས་སོ།།

ལྔ་པ། བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་པ་ནི། བྱ་བ་གང་ཞིག་གི་བྱེད་ལས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སླྟུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས། ཞེས་པར་མཚོན་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ལག་པས་སྨྱུ་གུ་བཟུང་ནས་ཤོག་བུ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལག་པ་ཡར་རྒྱུགས་མར་རྒྱུགས་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དེ་ཉིད་སྟོན་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་སྟེ། འབྲི་བར་བྱེད། འབྲི་བར་བྱེད་དོ། །འབྲི་འོ། །ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཡིན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཡི་གེ་འབྲི་བར་བྱེད། ཡང་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཡི་གེ་འབྲི་བར་བྱེད་དོ། །ཡང་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཡི་གེ་འབྲི་འོ། །ཞེས་བརྗོད་པས། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ལག་པས་སྨྱུ་གུ་བཟུང་ནས་ཤོག་བུ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལག་པ་ཡར་རྒྱུགས་མར་རྒྱུགས་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དེ་ཉིད་བདེ་བླག་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལའང་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱིས་གསུམ་སྟེ། འབྲི་བར་བྱེད་དོ་ལྟ་བུ་རྒྱས་པ། འབྲི་བར་བྱེད་ལྟ་བུ་འབྲིང་པོ། འབྲི་འོ་ལྟ་བུ་བསྡུས་པ་བཅས་སོ།།

དྲུག་པ། བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་པ་ནི། བྱ་བ་གང་ཞིག་གི་བྱ་ལས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཞིག་ལ་ཟེར། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྐྱུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས། ཞེས་པར་མཚོན་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ལག་པས་སྨྱུ་གུ་བཟུང་ནས་ཤོག་བུ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡར་རྒྱུགས་མར་རྒྱུགས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤོག་བུའི་སྟེང་དུ་སྔར་མེད་ཡི་གེའི་གཟུགས་གསར་དུ་དོད་པའི་བྱ་ལས་དེ་ཉིད་སྟོན་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་སྟེ། བྲི་བར་བྱ། བྲི་བར་བྱའོ། །བྲིའོ། །ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཡིན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྨྱུ་གུས་ཡི་གེ་བྲི་བར་བྱ། ཡང་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྨྱུ་གུས་ཡི་གེ་བྲི་བར་བྱའོ། །ཡང་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྨྱུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིའོ། །ཞེས་བརྗོད་པས། གཙོ་བོ་ཤོག་བུའི་སྟེང་དུ་སྔར་མེད་ཡི་གེའི་གཟུགས་གསར་དུ་དོད་པའི་བྱ་ལས་དེ་ཉིད་བདེ་བླག་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་དབྱེ་ན་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱིས་གསུམ་སྟེ། བྲི་བར་བྱའོ་ལྟ་བུ་རྒྱས་པ། བྲི་བར་བྱ་ལྟ་བུ་འབྲིང་པོ། བྲིའོ་ལྟ་བུ་བསྡུས་པ་བཅས་སོ།།

བཅུ་གཅིག་པ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དྲུག་པོའི་དཔེར་བརྗོད།

ཤིང་མཁན་གྱིས་སྣ་རེས་ཤིང་བཅད།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གཅོད་པ་པོ། གཅོད་པར་བྱེད་པ་པོ། གཅོད་པོ།

༢༽ བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གཅོད་བྱེད། གཅོད་པར་བྱེད་པ།

༣༽ བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གཅད་བྱ། གཅད་པར་བྱ་བ། གཅད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ།

༤༽ བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གཅད། གཅོད། བཅད། ཆོད།

༥༽ བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གཅོད་པར་བྱེད། གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །གཅོད་དོ། །

༦༽ བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གཅད་པར་བྱ། གཅད་པར་བྱའོ། །གཅད་དོ། །

ཉིན་རྟོག་པས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྐུན་མ་བཟུང་།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འཛིན་པ་པོ། འཛིན་པར་བྱེད་པ་པོ། འཛིན་པོ།

༢༽ བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འཛིན་བྱེད། འཛིན་པར་བྱེད་པ།

༣༽ བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གཟུང་བྱ། གཟུང་བར་བྱ་བ། གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ།

༤༽ བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གཟུང་། འཛིན། བཟུང་། ཟུངས།

༥༽ བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འཛིན་པར་བྱེད། འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །འཛིན་ནོ། །
༦༽ བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གཟུང་བར་བྱ། གཟུང་བར་བྱའོ། །གཟུང་ངོ་། །

དགེ་རྒན་གྱིས་བཙེ་བས་སློབ་མ་བསྐྱངས།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ སྐྱོང་བ་པོ། སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་པོ། སྐྱོང་པོ།
༢༽ བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ སྐྱོང་བྱེད། སྐྱོང་བར་བྱེད་པ།
༣༽ བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བསྐྱང་བྱ། བསྐྱང་བར་བྱ་བ། བསྐྱང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ།
༤༽ བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བསྐྱང་། སྐྱོང་། བསྐྱངས། སྐྱོངས།
༥༽ བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ སྐྱོང་བར་བྱེད། སྐྱོང་བར་བྱེད་དོ། །སྐྱོང་ངོ་། །
༦༽ བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བསྐྱང་བར་བྱ། བསྐྱང་བར་བྱའོ། །བསྐྱང་ངོ་། །

སྒྲོལ་མས་ཆུ་གྲང་མོས་གཟུགས་པོ་བཀྲུས།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འཁྲུད་པ་པོ། འཁྲུད་པར་བྱེད་པ་པོ། འཁྲུད་པོ།
༢༽ བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འཁྲུད་བྱེད། འཁྲུད་པར་བྱེད་པ།
༣༽ བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བཀྲུ་བྱ། བཀྲུ་བར་བྱ་བ། བཀྲུ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ།
༤༽ བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བཀྲུ། འཁྲུད། བཀྲུས། ཁྲུས།
༥༽ བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འཁྲུད་པར་བྱེད། འཁྲུད་པར་བྱེད་དོ། །འཁྲུད་དོ། །
༦༽ བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བཀྲུ་བར་བྱ། བཀྲུ་བར་བྱའོ། །བཀྲུ་འོ། །

ཞི་མི་ཡིས་སྦྲར་མོས་ཙི་ཙི་བསད།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གསོད་པ་པོ། གསོད་པར་བྱེད་པ་པོ། གསོད་པོ།
༢༽ བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གསོད་བྱེད། གསོད་པར་བྱེད་པ།
༣༽ བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གསད་བྱ། གསད་པར་བྱ་བ། གསད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ།
༤༽ བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གསད། གསོད། བསད། སོད།
༥༽ བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གསོད་པར་བྱེད། གསོད་པར་བྱེད་དོ། །གསོད་དོ། །
༦༽ བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གསད་པར་བྱ། གསད་པར་བྱའོ། །གསད་དོ། །

བཅུ་གཉིས་པ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་གསུམ།

ཀ་྾ བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་དང་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་འབྲི་དགོས།

༡྾ ལྗོན་ཤིང་འདེབས་པ་པོ། ✓ ལྗོན་ཤིང་འདེབས་བྱེད། ✓ ལྗོན་ཤིང་འདེབས་པར་བྱེད། ✓

༢྾ ལྗོན་ཤིང་གདབ་པ་པོ། ✗ ལྗོན་ཤིང་གདབ་བྱེད། ✗ ལྗོན་ཤིང་གདབ་པར་བྱེད། ✗

༣྾ ལྗོན་ཤིང་བཏབ་པ་པོ། ✗ ལྗོན་ཤིང་བཏབ་བྱེད། ✗ ལྗོན་ཤིང་བཏབ་པར་བྱེད། ✗

༤྾ ལྗོན་ཤིང་ཐོབས་པ་པོ། ✗ ལྗོན་ཤིང་ཐོབས་བྱེད། ✗ ལྗོན་ཤིང་ཐོབས་པར་བྱེད། ✗

ཁ་྾ བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པའི་སྒོ་ནས་འབྲི་དགོས།

༡྾ གདབ་བྱའི་ལྗོན་ཤིང་། ✓ གདབ་པར་བྱ། ✓

༢྾ འདེབས་བྱའི་ལྗོན་ཤིང་། ✗ འདེབས་པར་བྱ། ✗

༣྾ བཏབ་བྱའི་ལྗོན་ཤིང་། ✗ བཏབ་པར་བྱ། ✗

༤྾ ཐོབས་བྱའི་ལྗོན་ཤིང་། ✗ ཐོབས་པར་བྱ། ✗

ག་྾ བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་འདས་མ་ད་སྐྱུལ་བཞི་སྐབས་ཐོབ་བྱ་བའི་འཕོ་འགྱུར་ལྟར་འབྲི་དགོས།

༡྾ ལྗོན་ཤིང་བཏབ། ✓ ༢྾ ལྗོན་ཤིང་འདེབས། ✓ ༣྾ ལྗོན་ཤིང་གདབ། ✓ ༤྾ ལྗོན་ཤིང་ཐོབས། ✓

བཅུ་གསུམ་པ། བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པའི་གནད་འགག་བཤད་པ།

སྤྱིར་བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་པ་དང་འབྲིང་སྟེ་བརྡ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་གསལ་པོར་སྣང་བའི་སྒྲ་སྟེ། ཤིང་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་སྟ་རེ་ལྟ་བུ་རྒྱས་པ་དང་། ཤིང་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྟ་རེ་ལྟ་བུ་འབྲིང་གཉིས་པོ་ནི་ཁ་བཤད་དང་ལག་ལེན་གཉིས་ཀ་སླ་ཡང་། བརྡ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་སྤྱིར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀའི་རང་གཤིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤིང་གཙོད་པའི་སྟ་རེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དག་ལ་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་མགོ་བོ་རྨོངས་བཞིན་པ་མཐོང་བས་འདིར་དམིགས་བསལ་གྱིས་ལོགས་སུ་བཤད་པ་ཡིན།

དོན་དུ་ཤིང་གཙོད་པའི་སྟ་རེ་ཞེས་པ་ནི། ཤིང་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་སྟ་རེའམ། ཤིང་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྟ་རེ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བསྡུས་པ་ཡིན་པས། གཙོད་པའི་ཞེས་པ་བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་བསྡུས་ཚིག་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཤེས་ཚེ་བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀུན་བྱ་ཚིག

ད་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་འབྲི་དགོས་པ་ལྟར། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་འབྲི་དགོས་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་དགེ་མཚན་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ། བླང་དོར་གྱི་ལམ་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན། ཞེས་བརྗོད་ཚེ། སྟོན་པའི་ཞེས་པ་ནི། བླང་དོར་གྱི་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན། ཞེས་པའི་བསྡུས་ཚིག་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས་པའང་སློས་ཅི་དགོས། དེས་ན་མང་དུ་བརྗོད་མི་དགོས་པར་གཤམ་གསལ་དཔེར་བརྗོད་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ལག་ལེན་གྱི་གནད་འགག་རྟོགས་པར་བྱའོ།།

༡༽ ཤིང་གཅོད་པའི་སྟ་རེ་གང་དུ་ཡོད།✓ ནད་འགོག་པའི་སྨན་ཟ་དགོས།✓
༢༽ ཤིང་གཅད་པའི་སྟ་རེ་གང་དུ་ཡོད།✗ ནད་དགག་པའི་སྨན་ཟ་དགོས།✗
༣༽ ཤིང་བཅད་པའི་སྟ་རེ་གང་དུ་ཡོད།✗ ནད་བཀག་པའི་སྨན་ཟ་དགོས།✗

༡༽ དགྲ་བོ་འཇོམས་པའི་མཚོན་ཆ་ལས།✓ རང་སེམས་འདུལ་བའི་དམ་ཆོས་ཡོད་ན་དགའ།✓
༢༽ དགྲ་བོ་གཞོམ་པའི་མཚོན་ཆ་ལས།✗ རང་སེམས་གདུལ་བའི་དམ་ཆོས་ཡོད་ན་དགའ།✗
༣༽ དགྲ་བོ་བཅོམ་པའི་མཚོན་ཆ་ལས།✗ རང་སེམས་བཏུལ་བའི་དམ་ཆོས་ཡོད་ན་དགའ།✗

༡༽ གཞན་ལ་ལྟ་བའི་མིག✓ ལེགས་བཤད་ཉན་པའི་རྣ་བ།✓ ལེགས་ཉེས་དབྱོད་པའི་ཤེས་རབ་དགོས།✓
༢༽ གཞན་ལ་བལྟ་བའི་མིག✗ ལེགས་བཤད་མཉན་པའི་རྣ་བ།✗ ལེགས་ཉེས་དབྱད་པའི་ཤེས་རབ་དགོས།✗
༣༽ གཞན་ལ་བལྟས་པའི་མིག✗ ལེགས་བཤད་མཉནད་པའི་རྣ་བ།✗ ལེགས་ཉེས་དབྱད་པའི་ཤེས་རབ་དགོས།✗

༡༽ མུན་པ་སེལ་བའི་སྒྲོན་མེ།✓ ཡིན་མིན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ།✓ ཉ་འཛིན་པའི་དྲ་བ།✓
༢༽ མུན་པ་བསལ་བའི་སྒྲོན་མེ།✗ ཡིན་མིན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་རིགས་པ།✗ ཉ་གཟུང་བའི་དྲ་བ།✗
༣༽ མུན་པ་བསལད་བའི་སྒྲོན་མེ།✗ ཡིན་མིན་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རིགས་པ།✗ ཉ་བཟུང་བའི་དྲ་བ།✗

༡༽ དགེ་ཚོགས་འཇོམས་པའི་ཁོང་ཁྲོ།✓ གཞན་སེམས་འབིགས་པའི་ཚིག་རྩུབ།✓ རྩོད་རྟོག་སྤོང་བའི་ཐབས།✓
༢༽ དགེ་ཚོགས་གཞོམ་པའི་ཁོང་ཁྲོ།✗ གཞན་སེམས་དབུག་པའི་ཚིག་རྩུབ།✗ རྩོད་རྟོག་སྤང་བའི་ཐབས།✗
༣༽ དགེ་ཚོགས་བཅོམ་པའི་ཁོང་ཁྲོ།✗ གཞན་སེམས་ཕུག་པའི་ཚིག་རྩུབ།✗ རྩོད་རྟོག་སྤངས་པའི་ཐབས།✗

༡༽ ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་བློ་གྲོས།✓ གོས་འཁྲུད་པའི་ཆུ།✓ འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་སྒྲུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན།✓
༢༽ ལེགས་ཉེས་དབྱེ་བའི་བློ་གྲོས།✗ གོས་བཀྲུ་བའི་ཆུ།✗ འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་བསྒྲུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན།✗
༣༽ ལེགས་ཉེས་ཕྱེ་བའི་བློ་གྲོས།✗ གོས་བཀྲུས་པའི་ཆུ།✗ འཛམ་གླིང་ཞི་བདེ་བསྒྲུབས་པའི་ཆ་རྐྱེན།✗

དེ་ལྟར་བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཚེ་རྣམ་ཀུན་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས། དེ་མིན་བྱ་ཚིག་འདས་པ་སོགས་ཀྱིས་ནི་བྱེད་པ་ཇི་བཞིན་གསལ་བར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་སྐྱོན་ཡོད། དཔེར་ན། གོས་བཀྲུས་པའི་ཆུ། ཞེས་འདས་ཚིག་བྲིས་ཆེ། ཆུ་དེ་ཉིད་གོས་བཀྲུས་ཟིན་པའི་ཆུ་ཡིན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་གྱི་གོས་འཁྲུད་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་ཡིན་པ་འབུར་དུ་སྟོན་མི་ཐུབ། དེ་བཞིན་དུ། གོས་བཀྲུ་བའི་ཆུ། ཞེས་བྲིས་ཆེ། ཆུ་དེ་ཉིད་གོས་བཀྲུ་རྒྱུའི་ཆུ་ཡིན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་གྱི་གོས་འཁྲུད་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་ཡིན་པ་འབུར་དུ་སྟོན་མི་ཐུབ། གོས་ཁྲུས་པའི་ཆུ། ཞེས་སྐུལ་ཚིག་ལ་ནི་གོ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། དེས་ན། གོས་འཁྲུད་པའི་ཆུ་ཞེས་བྲིས་ཆེ། ཆུ་དེ་ཉིད་གོས་བཀྲུས་ཟིན་པ་དང་གོས་བཀྲུ་རྒྱུ་སོགས་མ་ཕྱེ་བར་སྤྱིར་གོས་འཁྲུད་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་ཡིན་པར་གསལ་པོར་སྟོན་ཐུབ་ཅིང་། སྤྱིར་ཆུ་དེའི་བྱེད་ལས་ཏེ་གོས་འཁྲུད་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་གསལ་པོར་སྟོན་ཐུབ་པ་མ་ཟད། དམ་པ་གོང་མའི་འབྲི་སྲོལ་ལའང་དེ་དེ་བཞིན་སྣང་བ་ཡིན་པས། འདི་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་བསྒྲེས་ནས་རྣམ་ཀུན་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན།   གལ་ཏེ་གོས་བཀྲུས་ཟིན་པའི་ཆུ་ཞེས་པའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་དགོས་ཚེ་གོས་བཀྲུས་པའི་ཆུ་ཞེས་འབྲི་དགོས། འོན་ཀྱང་གོས་འཁྲུད་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་ཞེས་པའི་དོན་སྟོན་དགོས་པ་ན། གོས་འཁྲུད་པའི་ཆུ་ཞེས་འབྲི་དགོས་པ་ནི་གནད་འགག་ཡིན་ནོ།།

བཅུ་བཞི་པ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་དཔེར་བརྗོད།

གང་ཚེ་རྐང་གཉིས་གཙོ་བོ་ཁྲིད་བལྟམས་ཚེ། །

ཞེས་པའི་བལྟམས་ནི་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བའམ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་བརྩི་རྒྱུ་མེད།

ས་ཆེན་འདི་ལ་གོམ་པ་བདུན་བོར་ནས། །

༡) བྱེད་པ་པོ། ➔ རྐང་གཉིས་གཙོ་བོ། ➔ ཤུགས་བསྟན།

བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འབོར་བ་པོ། འབོར་བར་བྱེད་པ་པོ། འབོར་པོ།

༢) བྱེད་པ། ➔ ཞབས་གཉིས། ➔ ཤུགས་བསྟན།

བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འབོར་བྱེད། འབོར་བར་བྱེད་པ།

༣) བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ གོམ་པ་བདུན། ➔ དངོས་བསྟན།

བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འཁོར་བྱ། འཁོར་བར་བྱ་བ། འཁོར་བར་བྱ་བའི་ཡུལ།

༤༽ བྱ་བ། ➔ སྐོར་བ། ➔ དངོས་བསྟན།

བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འཁོར། འཁོར། སྐོར། སྐོར།

༥༽ བྱེད་ལས། ➔ ཞབས་གཡས་གཡོན་རེས་མོས་ཀྱིས་མདུན་དུ་རྐྱོང་ཞིང་སྐྱོད་པ།

བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འཁོར་བར་བྱེད། འཁོར་བར་བྱེད་དོ། །འཁོར་རོ། །

༦༽ བྱ་ལས། ➔ གོམ་པ་དང་པོ་ནས་གཉིས་པ་དང་གཉིས་པ་ནས་གསུམ་པ་སོགས་སུ་འཕོ་བར་གྱུར་པ།

བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འཁོར་བར་བྱ། འཁོར་བར་བྱའོ། །འཁོར་རོ། །

ང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མཆོག་ཅེས་གསུངས། །

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ རྐང་གཉིས་གཙོ་བོ། ➔ ཚིག་རྐང་དང་པོར་དངོས་བསྟན།

བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གསུང་བ་པོ། གསུང་བར་བྱེད་པ་པོ། གསུང་པོ།

༢༽ བྱེད་པ། ➔ ཞལ། ➔ ཤུགས་བསྟན།

བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གསུང་བྱེད། གསུང་བར་བྱེད་པ།

༣༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ ང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མཆོག་ཅེས་པའི་ཚིག ➔ དངོས་བསྟན།

བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གསུང་བྱ། གསུང་བར་བྱ་བ། གསུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ།

༤༽ བྱ་བ། ➔ གསུངས་པ། ➔ དངོས་བསྟན།

བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གསུང་། གསུངས། གསུང་། གསུངས།

༥༽ བྱེད་ལས། ➔ ལྗགས་དང་མཆུ་སོགས་སྒྱུལ་ཞིང་སྐྱོད་པ།

བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གསུང་བར་བྱེད། གསུང་བར་བྱེད་དོ། །གསུང་ངོ་། །

༦༽ བྱ་ལས། ➔ ང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མཆོག་ཅེས་པའི་ཚིག་ཞལ་ནས་ཐོན་ཅིང་གཞན་གྱི་རྣ་བར་ཐོས་པ།

བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གསུང་བར་བྱ། གསུང་བར་བྱའོ། །གསུང་ངོ་། །

དེ་ཚེ་མཁས་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ། ➔ ཤུགས་བསྟན།

བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འཚལ་བ་པོ། འཚལ་བར་བྱེད་པ་པོ། འཚལ་པོ།

༢༽ བྱེད་པ། ➔ ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད། དད་པ་དང་གུས་པ། ➔ ཞུགས་བསྟན།

བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འཚལ་བྱེད། འཚལ་བར་བྱེད་པ།

༣༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ ཕྱག ➔ དངོས་བསྟན།

བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བཙལ་བྱ། བཙལ་བར་བྱ་བ། བཙལ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ།

༤༽ བྱ་བ། ➔ འཚལ་བ། ➔ དངོས་བསྟན།

བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བཙལ། འཚལ། བཙལ། འཚོལ།

༥༽ བྱེད་ལས། ➔ ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དད་གུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དབྱུང་བ་ལ་འབད་པ།

བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འཚལ་བར་བྱེད། འཚལ་བར་བྱེད་དོ། །འཚལ་ལོ། །

༦༽ བྱ་ལས། ➔ ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་དད་གུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཐོན་པ།

བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བཙལ་བར་བྱ། བཙལ་བར་བྱའོ། །བཙལ་ལོ། །

དེ་ཚེ་མཁས་པ་ཁྱོད་ཅེས་པ་ནི། ➔ སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་བྱ་བ་བྱེད་ས་ཡིན།

བྱ་བ་བྱེད་ས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འཚལ་ས། འཚལ་ཡུལ།

དང་པོ་དགའ་ལྡན་ལྷ་ཡི་ཡུལ་ནས་བྱོན། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་ཞུགས། །
ལུམྦི་ནི་ཡི་ཚལ་དུ་ཐུབ་པ་བལྟམས། །བཅོམ་ལྡན་ལྷ་ཡི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

ཚིག་རྐང་དང་པོའི་བྱ་བ་བྱོན་དང་། ཚིག་རྐང་གཉིས་པའི་བྱ་བ་ཞུགས། ཚིག་རྐང་གསུམ་པའི་བྱ་བ་བལྟམས། ཞེས་པ་རྣམས་ནི་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པས། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་རེ་རེ་བཞིན་ཐ་དད་དུ་བརྗོ་རྒྱུ་མེད། ཚིག་རྐང་མཐའ་མའི་བྱ་བ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི་ཚིགས་བཅད་དང་པོ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་མ་མ་བརྒྱད་བཞིས་མཆོད། །

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ མ་མ་བརྒྱད་བཞི། ➔ དངོས་བསྟན།

བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཆོད་པ་པོ། མཆོད་པར་བྱེད་པ་པོ། མཆོད་པོ།

༢༽ བྱེད་པ། ➔ མ་མ་བརྒྱད་བཞིའི་ལག་པ་དང་གུས་བཅེ་སོགས། ➔ ཞུགས་བསྟན།

བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཆོད་བྱེད། མཆོད་པར་བྱེད་པ།

༣༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ འོ་མ་དང་ཞལ་ཟས་དེ་བཞིན་མེ་ཏོག་སོགས། ➔ ཤུགས་བསྟན།
བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཆོད་བྱ། མཆོད་པར་བྱ་བ། མཆོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ།
༤༽ བྱ་བ། ➔ མཆོད་པ། ➔ དངོས་བསྟན།
བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཆོད། མཆོད། མཆོད། མཆོད།
༥༽ བྱེད་ལས། ➔ མ་མ་བརྒྱད་བཞིས་འོ་མ་དང་ཞལ་ཟས་སོགས་འབུལ་ཞིང་གཅེས་སྐྱོང་བྱེད་པ།
བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཆོད་པར་བྱེད། མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །མཆོད་དོ། །
༦༽ བྱ་ལས། ➔ འོ་མ་དང་ཞལ་ཟས་སོགས་རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུའི་ཞལ་དང་ལྟོ་བ་སོགས་སུ་སོན་པ།
བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཆོད་པར་བྱ། མཆོད་པར་བྱའོ། །མཆོད་དོ། །
གཞལ་ཡས་ཁང་ནི། ➔ སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་བྱ་བ་བྱེད་ས་ཡིན།
བྱ་བ་བྱེད་ས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཆོད་ས། མཆོད་ཡུལ།

འོ་ན་རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མཆོད་པ་འབུལ་སའི་ཡུལ་ཏེ་མཆོད་སའམ་མཆོད་ཡུལ་ཡིན། དེ་ལྟ་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡང་མཆོད་སའམ་མཆོད་ཡུལ་ཡིན་པས་མཆོད་ཡུལ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས་སྐྱོན་མེད་དམ་སྙམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། གཞན་ཡས་ཁང་ནི་མཆོད་པ་འབུལ་སའི་ས་གནས་དང་། རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུ་ནི་མཆོད་པ་འབུལ་སའི་གང་ཟག་ཡིན། གཉིས་ཀར་མཆོད་ཡུལ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་དུ་འཇུག་པར་འགལ་བ་མེད། ཞིབ་ཀྱིས་ཞུས་ན། གཞལ་ཡས་ཁང་ནི། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བའི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུ་ནི། རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ཀྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ཞེས་ཁྱད་པར་འབྱེད་དགོས།

ཤཱཀྱའི་གྲོང་དུ་གཞོན་ནུས་རོལ་རྩེད་མཛད། །

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ། ➔ དངོས་བསྟན།
བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཛད་པ་པོ། མཛད་པར་བྱེད་པ་པོ། མཛད་པོ།
༢༽ བྱེད་པ། ➔ ཐུགས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་དང་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་ཞབས་སོགས། ➔ ཤུགས་བསྟན།
བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཛད་བྱེད། མཛད་པར་བྱེད་པ།
༣༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ རོལ་རྩེད། ➔ དངོས་བསྟན།
བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཛད་བྱ། མཛད་པར་བྱ་བ། མཛད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ།

༤༽ བྱ་བ། ➔ མཛད་པ། ➔ དངོས་བསྟན།

བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཛད། མཛད། མཛད། མཛོད།

༥༽ བྱེད་ལས། ➔ གཞོན་ནུས་མདའ་མདུང་རལ་གྲི་སོགས་ཀྱི་སྒྱུ་རྩལ་སྦྱོང་ཞིང་འགྲན་པ།

བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཛད་པར་བྱེད། མཛད་པར་བྱེད་དོ། །མཛད་དོ། །

༦༽ བྱ་ལས། ➔ རོལ་རྩེད་ཀྱི་བྱ་བ་གཞོན་ནུ་ལ་ལྡན་པར་གྱུར་པ།

བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཛད་པར་བྱ། མཛད་པར་བྱའོ། །མཛད་དོ། །

ཤླཽཀའི་གྲོང་ནི། ➔ སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་བྱ་བ་བྱེད་ས་ཡིན།

བྱ་བ་བྱེད་ས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཛད་ས། མཛད་ཡུལ།

སེར་སྐྱའི་གནས་སུ་ས་འཚོ་ཁབ་ཏུ་བཞེས། །

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ། ➔ ཤུགས་བསྟན།

བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། བཞེས་པ་པོ། བཞེས་པར་བྱེད་པ་པོ། བཞེས་པོ།

༢༽ བྱེད་པ། ➔ འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་དང་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཀུན་སློང་། ➔ ཤུགས་བསྟན།

བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བཞེས་བྱེད། བཞེས་པར་བྱེད་པ།

༣༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ ས་འཚོ། ➔ དངོས་བསྟན།

བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བཞེས་བྱ། བཞེས་པར་བྱ་བ། བཞེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ།

༤༽ བྱ་བ། ➔ བཞེས་པ། ➔ དངོས་བསྟན།

བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བཞེས། བཞེས། བཞེས། བཞེས།

༥༽ བྱེད་ལས། ➔ གཞོན་ནུས་ས་འཚོ་མ་རང་གི་བཙུན་མོར་ཁས་བླངས་ཤིང་ཁབ་ཏུ་བསུ་མ་སོགས་མཛད་པ།

བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བཞེས་པར་བྱེད། བཞེས་པར་བྱེད་དོ། །བཞེས་སོ། །

༦༽ བྱ་ལས། ➔ ས་འཚོ་མ་ཁབ་ཏུ་བྱོན་ནས་གཞོན་ནུའི་བཙུན་མོར་གྱུར་པ།

བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བཞེས་པར་བྱ། བཞེས་པར་བྱའོ། །བཞེས་སོ། །

སེར་སྐྱའི་གནས་སུ། ཞེས་དང་། ཁབ་ཏུ། ཞེས་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་སུ་སྣང་བས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་ཀ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བའི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། གཉིས་ཀ་སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་བྱ་བ་བྱེད་ས་ཡིན།

བྱ་བ་བྱེད་ས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བཞེས་ས། བཞེས་ཡུལ།

འོ་ན་བྱ་ཡུལ་གཉིས་པོ་དེའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། བྱ་བའི་ཡུལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་ཡོད། སེར་སྐྱའི་གནས་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་སྤྱི་དང་། ཁབ་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན། སེར་སྐྱའི་གནས་སུ་ཞེས་པས་གཞོན་ནུ་ས་འཚོ་བཙུན་མོར་བཞེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་སའི་ཡུལ་སྤྱིར་བསྟན་ཅིང་། སེར་སྐྱའི་གནས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ཏུ་གཞོན་ནུ་ས་འཚོ་བཙུན་མོར་བཞེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་སའི་ཡུལ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཁབ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་སླད་དུ་ཁབ་ཏུ་ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན།

སྲིད་གསུམ་མཚུངས་མེད་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་གོང་དུ་ཚིགས་བཅད་དང་པོའི་སྐབས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། སྲིད་གསུམ་མཚུངས་མེད་སྐུ་ནི། སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་བྱ་བ་བྱེད་ས་ཡིན། ཕྱག་འཚལ་ས་ཡིན། ཕྱག་འཚལ་ཡུལ་ཡིན། བཙལ་བྱ་ཕྱག་དང་། འཚལ་ཡུལ་སྲིད་གསུམ་མཚུངས་མེད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ནོ།།

གྲོང་ཁྱེར་སྔོ་བཞེར་སྐྱོ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། །

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ། ➔ ཤུགས་བསྟན།

བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ སྟོན་པ་པོ། སྟོན་པར་བྱེད་པ་པོ། སྟོན་པོ།

༢༽ བྱེད་པ། ➔ གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འགྱུར། ➔ ཤུགས་བསྟན།

བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ སྟོན་བྱེད། སྟོན་པར་བྱེད་པ།

༣༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ སྐྱོ་བའི་ཚུལ། ➔ དངོས་བསྟན།

བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བསྟན་བྱ། བསྟན་པར་བྱ་བ། བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ།

༤༽ བྱ་བ། ➔ བསྟན་པ། ➔ དངོས་བསྟན།

བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བསྟན། སྟོན། བསྟན། སྟོན།

༥༽ བྱེད་ལས། ➔ གཞོན་ནུས་རང་གི་ཞལ་རས་ལ་སྐྱོ་ཉམས་དང་ངག་ནས་སྐྱོ་ཚིག་གདོན་པ་ལ་འབད་པ།

བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ སྟོན་པར་བྱེད། སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །སྟོན་ནོ། །

༦༽ བྱ་ལས། ➔ གཞོན་ནུའི་ལུས་ངག་ལ་སྐྱོ་བའི་ཉམས་མངོན་པ།

བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བསྟན་པར་བྱ། བསྟན་པར་བྱའོ། །བསྟན་ནོ། །

གྲོང་ཁྱེར་སྒོ་བཞི་ནི། ➔ སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་བྱ་བ་བྱེད་ས་ཡིན།
བྱ་བ་བྱེད་ས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ སྟོན་ས། སྟོན་ཡུལ།

མཆོད་རྟེན་རྣམ་དག་དྲུང་དུ་དབུ་སྐྲ་བསིལ། །

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ། ➔ ཤུགས་བསྟན།
བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གསིལ་བ་པོ། གསིལ་བར་བྱེད་པ་པོ། གསིལ་པོ།
༢༽ བྱེད་པ། ➔ རལ་གྲི། ➔ ཤུགས་བསྟན།
བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གསིལ་བྱེད། གསིལ་བར་བྱེད་པ།
༣༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ དབུ་སྐྲ། ➔ དངོས་བསྟན།
བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བསིལ་བྱ། བསིལ་བར་བྱ་བ། བསིལ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ།
༤༽ བྱ་བ། ➔ གསིལ་བ། ➔ དངོས་བསྟན།
བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བསིལ། གསིལ། བསིལ། གསིལ།
༥༽ བྱེད་ལས། ➔ གཞོན་ནུས་རལ་གྲི་བཟུང་ནས་དབུ་སྐྲ་ལ་སྦྱིན་པ།
བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གསིལ་བར་བྱེད། གསིལ་བར་བྱེད་དོ། །གསིལ་ལོ། །
༦༽ བྱ་ལས། ➔ དབུ་སྐྲ་དུམ་བུར་ཆད་ཅིང་སིལ་བུར་གྱུར་པ།
བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བསིལ་བར་བྱ། བསིལ་བར་བྱའོ། །བསིལ་ལོ། །
མཆོད་རྟེན་རྣམ་དག་དྲུང་ནི། ➔ སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་བྱ་བ་བྱེད་ས་ཡིན།
བྱ་བ་བྱེད་ས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གསིལ་ས། གསིལ་ཡུལ།

ནེ་རཉྫ་ནའི་འགྲམ་དུ་དཀའ་ཐུབ་མཛད། །

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ། ➔ ཤུགས་བསྟན།
བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཛད་པ་པོ། མཛད་པར་བྱེད་པ་པོ། མཛད་པོ།
༢༽ བྱེད་པ། ➔ ལུས་སེམས། ➔ ཤུགས་བསྟན།
བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཛད་བྱེད། མཛད་པར་བྱེད་པ།
༣༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ དཀའ་ཐུབ། ➔ དངོས་བསྟན།
བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཛད་བྱ། མཛད་པར་བྱ་བ། མཛད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ།

༤༽ བྱ་བ། ➔ མཛད་པ། ➔ དངོས་བསྟན།

བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཛད། མཛད། མཛད། མཛོད།

༥༽ བྱེད་ལས། ➔ གཞོན་ནུས་ཉིན་རེར་རྒྱ་ཤུག་གི་འབྲུ་རེ་གསོལ་ཅིང་སྐྱིལ་ཀྲུང་གཅིག་གིས་ལོ་དྲུག་
རིང་མཉམ་བཞག་ལ་འབད་པ།

བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཛད་པར་བྱེད། མཛད་པར་བྱེད་དོ། །མཛད་དོ། །

༦༽ བྱ་ལས། ➔ གཞོན་ནུའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་དཀའ་བ་ཐུབ་པར་སྤྱད་པ་སྟེ་དཀའ་ཐུབ་དང་
ལྡན་པར་གྱུར་པ།

བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཛད་པར་བྱ། མཛད་པར་བྱའོ། །མཛད་དོ། །

ནི་རཱཛ་ནའི་འགྲམ་ནི། ➔ སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་བྱ་བ་བྱེད་ས་ཡིན།

བྱ་བ་བྱེད་ས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཛད་ས། མཛད་ཡུལ། དཀའ་ཐུབ་མཛད་ས།

སྒྲིབ་གཉིས་སྐྱོན་དང་བྲལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་སྔ་མ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཞིང་། སྒྲིབ་གཉིས་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་ནི། སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་བྱ་བ་བྱེད་ས་ཡིན། དེ་ནི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་གྱི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་མིན། དེ་ལྟ་ན། ཕྱག་ནི་བཙལ་བྱ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་འཚལ་ཡུལ་ཡིན། ཚིག་གཞན་གྱིས་ཞུས་ན། བཙལ་བྱ་ཕྱག་དང་། འཚལ་ཡུལ་སྒྲིབ་གཉིས་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་པ་ཡིན།

རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་བཏུལ། །

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། ➔ ཤུགས་བསྟན།

བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འདུལ་བ་པོ། འདུལ་བར་བྱེད་པ་པོ། འདུལ་པོ།

༢༽ བྱེད་པ། ➔ ཐུགས་ཀྱི་བྱམས་བརྩེ། སྐུའི་རྫུ་འཕྲུལ། གསུང་གི་ཆོས། ➔ ཤུགས་བསྟན།

བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འདུལ་བྱེད། འདུལ་བར་བྱེད་པ།

༣༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ། ➔ དངོས་བསྟན།

བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གདུལ་བྱ། གདུལ་བར་བྱ་བ། གདུལ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ།

༤༽ བྱ་བ། ➔ བཏུལ་བ། ➔ དངོས་བསྟན།

བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གདུལ། འདུལ། བཏུལ། ཐུལ།

༥༽ བྱེད་ལས། ➔ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། སྟོབས་བཅུའི་སྟོབས་ལྡན་རྨད་བྱུང་བའི། །སྟོབས་ཀྱི་མཐུ་ལ་ད་ལྟོས་ཤིག །ཅེས་བཀའ་སྩལ་ནས་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་སོར་མོ་ལྔ་ལས་སེང་གེ་རལ་པ་ཅན་ལྔ་སྤྲུལ་ཏེ་དེའི་དྲི་ཚོར་བ་ཙམ་གྱིས་ནོར་སྐྱོང་སྐྲག་ནས་གར་བབ་ཏུ་བྲོས་པ་ན། ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་མེ་འབར་བར་མཐོང་སྟེ་འབྲོས་པའི་གནས་མ་རྙེད་པར་མཇད་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་པའི་གནས་ཁོ་ན་ཞི་བར་ཤེས་ནས་གླང་པོ་ཆེ་དལ་བུས་ཞབས་དྲུང་དུ་ཡོང་བ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྱག་གིས་གླང་པོ་ཆེ་ནོར་སྐྱོང་ལ་བྱུགས་པར་མཇད་དེ། ཁྱོད་སྔོན་ཉེས་པར་སྤྱད་པས་དུད་འགྲོར་སྐྱེས་ལ། ད་དུང་གཞན་གྱི་སྲོག་བཅད་པས་འགྲོ་བ་ཅིར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ཆོས་བསྟན་ནས། ང་ལ་དད་པར་གྱིས་ཤིག་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་རོ། །[2] ཞེས་སྟོན་པས་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པ་དང་ཆོས་གསུངས་པ།

བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འདུལ་བར་བྱེད། འདུལ་བར་བྱེད་དོ། །འདུལ་ལོ། །

༦༽ བྱ་ལས། ➔ གླང་པོ་ཆེ་དེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཤིན་ཏུ་དད་པར་གྱུར་ཏེ་རབ་ཏུ་དགའ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བ་[3]སྟེ། མདོར་ན། གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་ཞི་དུལ་བག་ཡོད་དུ་གྱུར་ཅིང་ཐུལ་བ།

བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གདུལ་བར་བྱ། གདུལ་བར་བྱའོ། །གདུལ་ལོ། །

རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནི། ➔ སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་བྱ་བ་བྱེད་ས་ཡིན།

བྱ་བ་བྱེད་ས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འདུལ་ས། འདུལ་ཡུལ། གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་འདུལ་ས།

ཡངས་པ་ཅན་དུ་སྤྲེའུས་སྦྲང་རྩི་ཕུལ། །

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ སྤྲེའུ། ➔ དངོས་བསྟན།

བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འབུལ་བ་པོ། འབུལ་བར་བྱེད་པ་པོ། འབུལ་པོ།

༢༽ བྱེད་པ། ➔ དད་གུས་སེམ་ལག་པ། ➔ ཤུགས་བསྟན།

བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འབུལ་བྱེད། འབུལ་བར་བྱེད་པ།

༣༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ སྦྲང་རྩི། ➔ དངོས་བསྟན།

བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ དབུལ་བྱ། དབུལ་བར་བྱ་བ། དབུལ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ།

---

[2] ཚིག་ཕལ་ཆེ་བ། རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་མཛད་པ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་མཐོང་བས་དོན་ལྡན་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་བཅས་པ་དད་པའི་ཉིན་བྱེད་ཕྱོགས་བརྒྱར་འཆར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དྲངས།

[3] གོང་གསལ་རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་མཛད་པ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ཡིན།

༤༽ བྱ་བ། ➔ ཕྱུལ་བ། ➔ དངོས་བསྟན།

བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ དབྱུལ། འབྱུལ། ཕྱུལ། ཕྱུལ།

༥༽ བྱེད་ལས། ➔ སྤྲེའུ་རིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྷུང་བཟེད་བླངས་ཏེ། ཤིང་སཱ་ལའི་སྡོང་པོ་ལ་འཛེགས་ནས་སྦྲང་བུ་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་སྦྲང་རྩིའི་དྭངས་མ་བླངས་ཏེ་ལྷུང་བཟེད་བཀང་ནས་ལྗོན་ཤིང་ལས་བབས་ཏེ། སྟོན་པ་ལ་ཕྱུལ་བ་ན་མ་བཞེས་ཏེ། དེས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སོང་ནས། སྲོག་ཆགས་ཤི་བའི་ཡན་ལག་བྲ་མོ་ཡོད་པ་དག་བསལ་ནས་ཡང་ཕྱུལ། དེར་ཡང་མ་བཞེས་པ་ན། ཡང་ལྷུང་བཟེད་བླངས་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སོང་ནས་ཆུ་གཙང་མས་བྲན་ཏེ་ཕྱུལ་བ་ན། སྟོན་པས་ཕྱག་ཏུ་བཞེས་ཤིང་གསོལ་བར་མཛད་དོ། །[4]ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྲེའུས་གཉེར་བའི་བྱ་བ་དེ་དག་ལ་སྐབས་འདིའི་བྱེད་ལས་ཟེར།

བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འབྱུལ་བར་བྱེད། འབྱུལ་བར་བྱེད་དོ། །འབྱུལ་ལོ། །

༦༽ བྱ་ལས། ➔ སྦྲང་རྩི་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་ཕྱག་ཏུ་འབྱོར་ཅིང་སྟོན་པའི་ཞལ་ཟས་སུ་གྱུར་པ།

བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ དབྱུལ་བར་བྱ། དབྱུལ་བར་བྱའོ། །དབྱུལ་ལོ། །

ཡངས་པ་ཅན་ནི། ➔ སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་བྱ་བ་བྱེད་ས་ཡིན།

བྱ་བ་བྱེད་ས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འབྱུལ་ས། འབྱུལ་ཡུལ། སྦྲང་རྩི་འབྱུལ་ས།

མ་ག་དྷ་རུ་ཐུབ་པ་མངོན་སངས་རྒྱས། །

སངས་པ་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཐ་དད་དུ་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་མེད།

མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འབར་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

ཚིག་རྐང་མཐའ་མ་འདི་གོང་གི་ཚིག་རྐང་མཐའ་མ་རྣམས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས་ཞེས་སྨོས།

ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། །

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། ➔ ཤུགས་བསྟན།

བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ སྐོར་བ་པོ། སྐོར་བར་བྱེད་པ་པོ། སྐོར་པོ།

༢༽ བྱེད་པ། ➔ ཐུགས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ། ➔ ཤུགས་བསྟན།

བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ སྐོར་བྱེད། སྐོར་བར་བྱེད་པ།

༣༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ ཆོས་འཁོར། ➔ དངོས་བསྟན།

---

[4] གོང་གསལ་རྗེ་བཙུན་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐས་མཛད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་མཛད་པ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ཡིན།

བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བསྐོར་བྱ། བསྐོར་བར་བྱ་བ། བསྐོར་བར་བྱ་བའི་ཡུལ།

༤༽ བྱ་བ། ➔ བསྐོར་བ། ➔ དངོས་བསྟན།

བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བསྐོར། སྐོར། བསྐོར། སྐོར།

༥༽ བྱེད་ལས། ➔ སྟོན་པས་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོར་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །ཞེས་སོགས་བདེན་པ་བཞི་བཟླས་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གསུངས་པ།

བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ སྐོར་བར་བྱེད། སྐོར་བར་བྱེད་དོ། །སྐོར་རོ། །

༦༽ བྱ་ལས། ➔ བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ།

བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བསྐོར་བར་བྱ། བསྐོར་བར་བྱའོ། །བསྐོར་རོ། །

ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱི་ནི། ➔ སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་བྱ་བ་བྱེད་ས་ཡིན།

བྱ་བ་བྱེད་ས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ སྐོར་ས། སྐོར་ཡུལ། ཆོས་འཁོར་སྐོར་ཡུལ།

ཇོ་ཏའི་ཚལ་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན༎ །

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། ➔ ཤུགས་བསྟན།

བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ སྟོན་པ་པོ། སྟོན་པར་བྱེད་པ་པོ། སྟོན་པོ།

༢༽ བྱེད་པ། ➔ སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས། ➔ ཤུགས་བསྟན།

བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ སྟོན་བྱེད། སྟོན་པར་བྱེད་པ།

༣༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ ཆོས་འཕྲུལ་ཆེན་པོ། ➔ དངོས་བསྟན།

བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བསྟན་བྱ། བསྟན་པར་བྱ་བ། བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ།

༤༽ བྱ་བ། ➔ བསྟན། ➔ དངོས་བསྟན།

བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བསྟན། སྟོན། བསྟན། སྟོན།

༥༽ བྱེད་ལས། ➔ སྟོན་པ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། གདན་ལས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ནས་ཕྱོགས་བཞིའི་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་ལམ་བཞི་མཛད་པ་དང་། མེའི་ཁམས་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་འོད་ཟེར་དུག་འཁྱེད་པ་དང་། མེ་འབར་ཞིང་ཆུ་འབྱུག་པ་སོགས་ཟུང་གི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། གཞན་ཡང་རྫུ་འཕྲུལ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་དུ་མ་བསྟན་ནས་སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་པ་སོགས་མཛད་པ།

བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ སྟོན་པར་བྱེད། སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །སྟོན་ནོ། །

༦༽ བྱ་ལས། ➔ དེ་ལྟ་བུའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དེར་འདུས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ཞིང་མཐོང་བ།

བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བསྟན་པར་བྱ། བསྟན་པར་བྱའོ། །བསྟན་ནོ། །

ཛོ་ཏའི་ཚལ་ནི། ➔ སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་བྱ་བ་བྱེད་ས་ཡིན།

བྱ་བ་བྱེད་ས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ སྟོན་ས། སྟོན་ཡུལ། ཆོ་འཕྲུལ་སྟོན་ས།

རྒྱ་མཚོག་གྲོང་དུ་དགོངས་པ་མྱ་ངན་འདས། །འདས་ཞེས་པ་ནི་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱར་མེད། རྒྱ་མཚོག་གྲོང་ནི་སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ།།

ཐུགས་ནི་ནམ་མཁའ་འདྲ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཚིག་རྐང་འདིའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཚུལ་སོགས་ནི་ཚིགས་བཅད་སྔ་མ་དག་གི་རྐང་པ་མཐའ་མ་རྣམས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ནོ།།

གཤམ་གསལ་དཔེར་བརྗོད་རྣམས་ཀྱི། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ།
བྱེད་ལས་བྱ་ལས་བཅས་རེ་རེ་བཞིན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་གྱིས་ལ་རྩལ་སྦྱོངས།

༡༽ ཞིང་བཅད། ཞིང་ཁུར། ཞིང་བཙོངས།

༢༽ སྟོད་བཟེད། ཆུ་བླུགས། མེ་སྤར། ཆུ་བསྐོལ། མེ་བསད། ཆུ་བཏུངས།

༢༽ ཤ་བཟས། ཁྲག་བཏུངས། རུས་པ་སྦུར། རྐང་འཇིབ། ལྤགས་པ་གྱོན།

༣༽ མཆོད་རྟེན་བཞེངས། མཆོད་རྟེན་སྐོར། མཆོད་རྟེན་མཐོང། མཆོད་རྟེན་ཕྱུལ།

༤༽ གཟུགས་ལ་ལྟ། སྒྲ་ལ་ཉན། དྲི་ལ་སྣོམ། གོས་ལ་རེག །རོ་མྱོང་། མི་རྒན་པོའི་ཁ་ལ་ཉོན། ཇ་ཞིམ་པོའི་དྲི་ལ་སྣོམས།

༥༽ མདའ་བླངས། གཞུ་བཀུག །མདའ་འཕངས། འཕེན་གཏོར།

༦༽ སློབ་ཆེན་ཁྲིད། སློབ་ཆེན་མཉན། སློབ་ཆེན་བློ་ལ་བཟུང་། སློབ་ཆེན་བསྐྱར།

༧༽ ཡི་གེ་སྦྱངས། ཡི་གེ་བྲིས། ཡི་གེ་བསླབས། ཡི་གེ་བསྐྱར། ཡི་གེ་བསྲུབས།

༨༽ དཔེ་ཆ་སྦྱངས། དཔེ་ཆ་བལྟས། དཔེ་ཆ་ཉོས། དཔེ་ཆ་གཡུགས། དཔེ་ཆ་བགོམས།

༩༽ ཆོས་འཆད། ཆོས་རྩོད། འགྲེལ་པ་རྩོམ། དོན་བསམ། ཆོས་འཛིན། ཆོས་སྐྱོང་། ཆོས་སྤེལ། ཆོས་སྒྲུབ།

༡༠༽ བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱིས་གར་འཁྲབ། ངག་གིས་གླུ་ལེན། ཡིད་ཀྱིས་ལྷ་སྒོམ། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་རྐང་པས་བྲོ་འཁྲབ། ལག་པས་ཕྱག་རྒྱ་བཅས།

༡༡༽ ཆོས་ཆོས་བཞིན་དུ་མ་བྱས་ན་ཆོས་ཀྱིས་སླར་ངན་སོང་དུ་འཕེན་པའི་རྒྱུ་བྱེད། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོས་ནི་ཁྱེར། ལས་ཀྱི་རླུང་གིས་ནི་འདེད།

༡༢༽ ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཚེ་གི་མོ་སྐྱབས་མེད་པ་འདི་ལ་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག༔ མགོན་མཛོད་ཅིག༔ དཔུང་གཉེན་མཛོད་ཅིག༔ བར་དོའི་མུན་ནག་ཆེན་པོ་ལས་སྐྱོབས་ཤིག༔ ལས་ཀྱི་རླུང་དམར་ཆེན་པོ་ལས་བཟློག་ཅིག༔ གཤིན་རྗེའི་འཇིགས་སྐྲག་ཆེན་པོ་ལས་སྐྱོབས་ཤིག༔ བར་དོའི་འཕྲང་རིང་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲོལ་ཅིག༔ ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཁྱེད་རྣམས་ཐུགས་རྗེ་དེར་མ་ཆུང་ཞིག༔ ར་མདའ་མཛོད་ཅིག༔ ངན་སོང་གསུམ་དུ་མ་བཏང་ཞིག༔ སྔོན་གྱི་དམ་བཅའ་མ་གཡེལ་བར༔ ཐུགས་རྗེའི་ཤུགས་མྱུར་དུ་ཕྱུངས་ཤིག༔ སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཚེ་གི་མོ་འདི་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཐབས་དང་ནུས་པ་མ་ཆུང་ཞིག༔ ཐུགས་རྗེས་ཟུངས་ཤིག༔ སེམས་ཅན་ལས་ངན་པའི་དབང་དུ་མ་བཏང་ཞིག༔ དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་བར་དོའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ༔[5] བཅས་སོ།།

བཅོ་ལྔ་པ། གཟུགས་གཅིག་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཅུའི་ཤན་འབྱེད་བཤད་པ།

ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས། རྟགས་འཇུག་གི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལས། ལས་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བྱ་ལས་བྱེད་ལས་གཉིས་ཀྱི་ལས་དང་། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས། སྤྱིར་བྱ་ཚིག་ལ་ལས་ཚིག་ཅེས་པའི་ལས་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ཕན་ཚུན་མ་འཛིངས་པར་རྟོགས་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། འདིར་བཤད་པའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལས་ཞེས་པ་དེ་བྱ་ལས་དང་བྱེད་ལས་ཞེས་པའི་ལས་དང་ངོར་ཉེན་ཡོད་པས་དེ་དག་ཕན་ཚུན་ནང་མ་འདྲེས་པར་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་ཞེས་པའི་སྒྲ་མཚུངས་ཀྱང་དོན་མཚུངས་མི་མཚུངས་ཅི་རིགས་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་མ་ཤེས་ཚེ། ཕན་ཚུན་འཁྲུགས་ཤིང་འཁྲུལ་ནས་དོན་དབྱེས་ཕྱིན་པ་རྟོགས་པ་ལ་གེགས་སུ་ཆེ་བས། འདིར་གོང་གསལ་ཉན་ཤུལ་གྱིས་གསུངས་པའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ལས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཞན་ཡང་འགའ་ཞིག་བསྣན་ཏེ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན།

དང་པོ། ལས་ཀྱི་མིང་ཅན་བཅུ་ནི། ༡༽ བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཞེས་པའི་ལས། ༢༽ བྱེད་ལས་ཞེས་པའི་ལས། ༣༽ བྱ་ལས་ཞེས་པའི་ལས། ༤༽ ལས་ཚིག་ཅེས་པའི་ལས། ༥༽ ལས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞེས་པའི་ལས། ༦༽ རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ལས། ༧༽ ལས་དང་བྱ་ཡུལ་དོན་གཅིག་སྟེ་

[5] སློབ་དཔོན་པདྨས་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ར་མདའ་སྦྲན་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚིག་བཅོས་བསྒྲད་མེད་པར་དྲངས།

ཞེས་པའི་ལས། ༨༽ ནས་ལས་འབྱུང་ཁུངས་དགར་སྡུད་དེ་ཞེས་པའི་ལས། ༩༽ ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཞེས་པའི་ལས། ༡༠༽ ལས་ཀ་ཞེས་པའི་ལས་བཅས་སོ།།

དང་པོ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས་ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས།

གཉིས་པ། བྱེད་ལས་ཀྱི་ལས་ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱ་བ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་ལ་གོ་དགོས།

གསུམ་པ། བྱ་ལས་ཀྱི་ལས་ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱ་བ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་ལ་གོ་དགོས།

བཞི་པ། ལས་ཚིག་གི་ལས་ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱ་བ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། བྱ་བ་དེ་ཡང་བྱེད་འབྲེལ་དང་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ལ་གོ་དགོས།

ལྔ་པ། ལས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ལས་ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ལས་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས་པ་སྟེ་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན།

དྲུག་པ། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བའི་ལས་ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས།

བདུན་པ། ལས་དང་བྱ་ཡུལ་དོན་གཅིག་སྟེ། །ཞེས་པའི་ལས་ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས།

བརྒྱད་པ། ནས་ལས་འབྱུང་ཁུངས་དགར་སྡུད་དེ། །ཞེས་པའི་ལས་ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀར་གོ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཚིག་ཕྲད་ཅིག་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། ཚིག་ཕྲད་ཀྱི་ནང་ནས་རྣམ་དབྱེ་ལྔ་པ་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་ཚིག་ཕྲད་ལ་གོ་དགོས།

དགུ་པ། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ལས་ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱ་བ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱེད་འབྲེལ་དང་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་

ཡོད། བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་ན་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ལས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་། ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ལས་ལ་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་མ་ཟད་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བའང་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན།

བཅུ་པ། ལས་ཀའི་ལས་ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱ་བ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། བྱ་བ་དེ་ཡང་བྱེད་འབྲེལ་དང་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ལ་གོ་དགོས།

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ལས་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡོད་པར་མཚུངས་ཀྱང་དོན་མཚུངས་མི་མཚུངས་སྣ་ཚོགས་ཏེ། འགའ་ཞིག་དོན་གཅིག་དང་། འགའ་ཞིག་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ། འགའ་ཞིག་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་སྟེ་མུ་གསུམ། འགའ་ཞིག་ལ་མུ་བཞི་ཡི་ཁྱད་པར་ཡོད།

འཛིན་བདེ་བའི་སླད་དུ་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཅུའི་ངོས་འཛིན་མཐར་ཆགས་སུ་བཤད་པ།

༡༽ བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལས། ⇨ བྱ་བའི་ཡུལ། ⇨ རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས།
༢༽ བྱེད་ལས་ཀྱི་ལས། ⇨ བྱ་བ། ⇨ བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་ལ་གོ་དགོས།
༣༽ བྱ་ལས་ཀྱི་ལས། ⇨ བྱ་བ། ⇨ བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་ལ་གོ་དགོས།
༤༽ ལས་ཚིག་གི་ལས། ⇨ བྱ་བ། ⇨ བྱེད་འབྲེལ་དང་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ལ་གོ་དགོས།
༥༽ ལས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ལས། ⇨ བྱ་བའི་ཡུལ། ⇨ རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས།
༦༽ རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བའི་ལས། ⇨ བྱ་བའི་ཡུལ། ⇨ སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ།
༧༽ ལས་དང་བྱ་ཡུལ་དོན་གཅིག་གི་ལས། ⇨ བྱ་བའི་ཡུལ། ⇨ སུམ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ།
༨༽ ནས་ལས་འབྱུང་ཁུངས་དགར་སྡུད་ཀྱི་ལས། ⇨ ཚིག་ཕྲད། ⇨ རྣམ་དབྱེ་ལྔ་པ་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་ཕྲད་ལ་གོ།
༩༽ ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ལས། ⇨ བྱ་བ། ⇨ བྱེད་འབྲེལ་དང་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད།
༡༠༽ ལས་ཀའི་ལས། ⇨ བྱ་བ། ⇨ བྱེད་འབྲེལ་དང་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ལ་གོ་དགོས།

བཅུ་དྲུག་པ། གཟུགས་གཅིག་བྱ་ཡི་དབྱེ་བ་དྲུག་གི་ཤན་འབྱེད་བཤད་པ།

༡༽ བྱ༷་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ། ༢༽ བྱ༷་ལས་ཀྱི་བྱ། ༣༽ བྱ༷་ཚིག་གི་བྱ། ༤༽ བྱ༷་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་བྱ༷་བྱེད་ཐ་མི་དད་ཀྱི་བྱ། ༥༽ བྱ༷་བྱེད་འདས་སྐུལ་གྱི་བྱ། ༦༽ བསྒྲུབ་བྱ༷་གཅད་བྱ༷་སོགས་ཀྱི་བྱ།

དང་པོ། བྱ༷་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ་ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱ་བ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་གོ་དགོས།

གཉིས་པ། བྱ༷་ལས་ཀྱི་བྱ་ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས། བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས།

གསུམ་པ། བྱ༹་ཚིག་གི་བྱ་ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱ་བ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། བྱ་བ་དེ་ཡང་བྱེད་འབྲེལ་དང་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ལ་གོ་དགོས།

བཞི་པ། བྱ༹་བྱེད་ཐ་དད་མི་དད་ཀྱི་བྱ་ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས།

ལྔ་པ། བྱ༹་བྱེད་འདས་སྐྱུལ་གྱི་བྱ་ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱ་བ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། བྱ་བ་ལ་དུས་གསུམ་ལས་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་ལ་གོ་དགོས། བྱ་བ་མ་འོངས་པ་དེ་ཡང་བྱེད་འབྲེལ་དང་བྱེད་མེད་གཉིས་ཀའི་བྱ་བ་མ་འོངས་པར་གོ་དགོས།

དྲུག་པ། བསྒྲུབ་བྱ༹་གཅད་བྱ༹་སོགས་ཀྱི་བྱ་ནི། བྱ་བ་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་དགོས།

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡོད་པར་མཚུངས་ཀྱང་དོན་མཚུངས་མི་མཚུངས་སྣ་ཚོགས་ཏེ། འགའ་ཞིག་དོན་གཅིག་དང་། འགའ་ཞིག་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པ། འགའ་ཞིག་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་སྟེ་མུ་གསུམ། འགའ་ཞིག་ལ་མུ་བཞི་ཡི་ཁྱད་པར་ཡོད།

འཛིན་བདེ་བའི་སླད་དུ་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཅུའི་ངོས་འཛིན་མཐར་ཆགས་སུ་བཤད་པ།

༡༽ བྱ༹་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱ། ⇨ བྱ་བ། ⇨ བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བ།

༢༽ བྱ༹་ལས་ཀྱི་བྱ། ⇨ བྱ་བའི་ཡུལ། ⇨ རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ།

༣༽ བྱ༹་ཚིག་གི་བྱ། ⇨ བྱ་བ། ⇨ བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་ཡོངས་རྫོགས།

༤༽ བྱ༹་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་བྱ༹་བྱེད་ཐ་མི་དད་ཀྱི་བྱ། ⇨ བྱ་བའི་ཡུལ། ⇨ རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ།

༥༽ བྱ༹་བྱེད་འདས་སྐྱུལ་གྱི་བྱ། ⇨ བྱ་བ། ⇨ བྱ་བ་མ་འོངས་པ། ⇨ བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་གཉིས་ཀའི་བྱ་བ་མ་འོངས་པ།

༦༽ བསྒྲུབ་བྱ༹་གཅད་བྱ༹་སོགས་ཀྱི་བྱ། ⇨ བྱ་བའི་ཡུལ། ⇨ རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ།

བཅུ་བདུན་པ། གཟུགས་གཅིག་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དགུའི་ཁྱད་འབྱེད་བཤད་པ།

༡༽ བྱ་བྱེ༹ད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱེད། ༢༽ བྱེ༹ད་ལས་ཀྱི་བྱེད། ༣༽ བྱེ༹ད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་བྱེད། ༤༽ བྱེ༹ད་མེད་ལས་ཚིག་གི་བྱེད། ༥༽ བྱ་བྱེ༹ད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་བྱེད། ༦༽ བྱ་བྱེ༹ད་ཐ་མི་དད་པའི་

ལས་ཚིག་གི་བྱེད། ༧༽ བྱ་བྱེད་འདས་སྐལ་གྱི་བྱེད། ༨༽ བྱེད་ཚིག་གི་བྱེད། ༩༽ བྱེད་བཞིན་པ་ནི་ད་ལྟ་བ་ཞེས་པའི་བྱེད་བཅས་སོ།།

དང་པོ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་བྱེད་དང་། **གཉིས་པ་**བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱེད། **གསུམ་པ་**བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་གི་བྱེད། **བཞི་པ་**བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་བྱེད། **ལྔ་པ་**བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་བྱེད། **དྲུག་པ་**བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གི་བྱེད། ཅེས་པ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་ལ་གོ་དགོས་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

བདུན་པ་བྱ་བྱེད་འདས་སྐལ་གྱི་བྱེད་དང་། **བརྒྱད་པ་**བྱེད་ཚིག་གི་བྱེད། **དགུ་པ་**བྱེད་བཞིན་པ་ནི་ད་ལྟ་བ་ཞེས་པའི་བྱེད་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། བྱ་བ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། བྱ་བ་དེ་ཡང་བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་ལ་གོ་དགོས་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

དེས་ན། དང་པོ་དྲུག་པོ་ནི་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་ལ་གོ་དགོས་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་ལ་གོ་དགོས་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་ཡིན། དེ་ལྟ་ན་བྱེད་ཅེས་པའི་སྒྲ་འདི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་ལ་ངོས་འཛིན་མི་བྱ་བར་སྐབས་དོན་བཞིན་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

བཅོ་བརྒྱད་པ། བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། བྱོས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

སྔོན་བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་གོང་གསལ་ལྟར་བྱ་ལས་དང་བྱེད་ལས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་གསུངས་པ་མ་ཟད་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་ཞིབ་པར་གསུངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་བྱས་ལས་བྱོས་ལས་དང་། བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། བྱོས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་པའི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཞིག་མི་སྣང་མོད། བོད་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་གཉིས་ཀའི་ཐོག་བྱས་ལས་དང་བྱོས་ལས། བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། བྱོས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བྱ་ལས་བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལྟར་གཅིག་མཚུངས་སུ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པས། འདིར་ཁ་སྐོང་གི་ཚུལ་དུ། བྱས་ལས་དང་བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། བྱོས་ལས་དང་བྱོས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཅས་བསྟན་ནས། གསལ་བར་བྱ་བ། བྱ་ལས། བྱེད་ལས། བྱས་ལས། བྱོས་ལས་བཞི་དང་། གསལ་བར་བྱེད་པ། བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་

སྒྲ། བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། བྱོས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྟེ། གསལ་བྱ་བཞི་དང་གསལ་བྱེད་བཞི་ལས་འདིར་གཙོ་བོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཞི་པོའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན།

དང་པོ། བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་བཞི།

༡༽ བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་པ། ➔ བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །གཅད་པར་བྱའོ། །གདབ་པར་བྱའོ། །ལྟ་བུ།
༢༽ བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འབྲིང་པོ། ➔ བསྒྲུབ་པར་བྱ། གཅད་པར་བྱ། གདབ་པར་བྱ། ལྟ་བུ།
༣༽ བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པ། ➔ བསྒྲུབ་བོ། །གཅད་དོ། །གདབ་བོ། །ལྟ་བུ།
༤༽ བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ། ➔ བསྒྲུབ། གཅད། གདབ། ལྟ་བུ།

གཉིས་པ། བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་བཞི།

༡༽ བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་པ། ➔ སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །ལྟ་བུ།
༢༽ བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འབྲིང་པོ། ➔ སྒྲུབ་པར་བྱེད། གཅོད་པར་བྱེད། འདེབས་པར་བྱེད། ལྟ་བུ།
༣༽ བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པ། ➔ སྒྲུབ་བོ། །གཅོད་དོ། །འདེབས་སོ། །ལྟ་བུ།
༤༽ བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ། ➔ སྒྲུབ། གཅོད། འདེབས། ལྟ་བུ།

གསུམ་པ། བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་བཞི།

༡༽ བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་པ། ➔ བསྒྲུབས་པར་བྱས་སོ། །བཅད་པར་བྱས་སོ། །བཏབ་པར་བྱས་སོ། །ལྟ་བུ།
༢༽ བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འབྲིང་པོ། ➔ བསྒྲུབས་པར་བྱས། བཅད་པར་བྱས། བཏབ་པར་བྱས། ལྟ་བུ།
༣༽ བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པ། ➔ བསྒྲུབས་སོ། །བཅད་དོ། །བཏབ་བོ། །ལྟ་བུ།
༤༽ བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ། ➔ བསྒྲུབས། བཅད། བཏབ། ལྟ་བུ།

བཞི་པ། བྱོས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་བཞི།

༡༽ བྱོས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་པ། ➔ བསྒྲུབ་པར་བྱོས་ཤིག །གཅད་པར་བྱོས་ཤིག །གདབ་པར་བྱོས་ཤིག
༢༽ བྱོས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འབྲིང་པོ། ➔ བསྒྲུབ་པར་བྱོས། གཅད་པར་བྱོས། གདབ་པར་བྱོས། ལྟ་བུ།
༣༽ བྱོས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པ། ➔ སྒྲུབས་ཤིག །ཆོད་ཅིག །ཐོབ་ཅིག ལྟ་བུ།
༤༽ བྱོས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ། ➔ སྒྲུབས། ཆོད། ཐོབ། ལྟ་བུ།

དེ་དག་ལག་ལེན་ཐོག་ཇི་ལྟར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་གནད་འགག་བཤད་པ།

གོང་གསལ་སྒྲ་རྒྱུས་འབྲིང་བསྡུས་པ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་བཞི་ལས། བྱ་ལས་བྱེད་ལས་བྱས་ལས་གསུམ་གྱི་སྒྲ་རྒྱུས་པ་དང་འབྲིང་པོ་རྣམས་ནི་རྟོགས་སླ་ཡང་། སྒྲ་བསྡུས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་གཉིས་ཙུང་ཟད་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་གནད་འགག་ཀྱང་ཆེ་བས་འདིར་ཐོག་མར་སྒྲ་བསྡུས་པ་དང་དེ་རྗེས་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པའི་གནད་འགག་བཤད་པར་བྱའོ།།

དང་པོ། བྱ་ལས། བྱེད་ལས། བྱས་ལས། བྱོས་ལས་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པའི་ཁྱད་པར་ངོས་འཛིན།

དཔེར་ན། **གླུ་འདི་ལྟར་བླངས་སོ།** །**གླུ་འདི་ལྟར་བླང་ངོ་།** །**གླུ་འདི་ལྟར་ལེན་ནོ།** །**གླུ་འདི་ལྟར་ལོངས་ཤིག** །ཅེས་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། བཞི་པ་ལ་འཁྲུལ་གཞི་མེད་ཀྱང་། སྔ་མ་གསུམ་པོ་ནི་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་སྲིད་ཅིང་། སྐབས་གང་དང་གང་གི་ཚེ་གང་དང་གང་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་མིན་སོམ་ཉིའི་གནས་སུ་གྱུར་ཏེ་གང་བྱུང་བྱུང་འབྲི་བར་བྱེད་སྲིད་པས། འདིར་དེ་དག་གི་དོན་ཞིབ་ཕྲས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན།

༡༽ གླུ་འདི་ལྟར་བླངས་སོ། །ཞེས་པ་ནི། ཡིག་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གླུ་འདི་ལྟར་བླངས་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་དོན་བསྡུས་ཤིང་། ཕལ་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གླུ་འདི་ལྟར་བླངས་པ་རེད། གླུ་འདི་ལྟར་བླངས་ཡོད། གླུ་འདི་ལྟར་བླངས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་གང་རུང་གི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། རྗེ་བཙུན་མི་ལས་གླུ་འདི་ལྟར་བླངས་སོ། །ཞེས་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་མི་ལས་གླུ་འདི་ལྟར་བླངས་པར་བྱས་སོ། །རྗེ་བཙུན་མི་ལས་གླུ་འདི་ལྟར་བླངས་པ་རེད། རྗེ་བཙུན་མི་ལས་གླུ་འདི་ལྟར་བླངས་ཡོད། ཅེས་པའི་དོན་དང་། བདག་གིས་གླུ་འདི་ལྟར་བླངས་སོ། །ཞེས་པ་ནི། བདག་གིས་གླུ་འདི་ལྟར་བླངས་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

༢༽ གླུ་འདི་ལྟར་བླང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནི། ཡིག་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གླུ་འདི་ལྟར་བླང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཕལ་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གླུ་འདི་ལྟར་བླང་དགོས། གླུ་འདི་ལྟར་བླང་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། ཁྱེད་ཅག་གིས་གླུ་འདི་ལྟར་བླང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནི། ཁྱེད་ཅག་གིས་གླུ་འདི་ལྟར་བླང་བར་བྱའོ། །ཁྱེད་ཅག་གིས་གླུ་འདི་ལྟར་བླང་དགོས། ཞེས་པའི་དོན་དང་། བདག་གིས་གླུ་འདི་ལྟར་བླང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནི། བདག་གིས་གླུ་འདི་ལྟར་བླང་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

༣༽ སླུ་འདི་ལྟར་ལེན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། ཡིག་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སླུ་འདི་ལྟར་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཕལ་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སླུ་འདི་ལྟར་ལེན་གྱི་རེད། སླུ་འདི་ལྟར་ལེན་གྱི་འདུག །སླུ་འདི་ལྟར་ལེན་གྱི་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། ཁོང་ཚོས་སླུ་འདི་ལྟར་ལེན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། ཁོང་ཚོས་སླུ་འདི་ལྟར་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །ཁོང་ཚོས་སླུ་འདི་ལྟར་ལེན་གྱི་འདུག །ཁོང་ཚོས་སླུ་འདི་ལྟར་ལེན་གྱི་རེད། ཅེས་པའི་དོན་དང་། གུས་པས་སླུ་འདི་ལྟར་ལེན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། གུས་པས་སླུ་འདི་ལྟར་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། གུས་པས་སླུ་འདི་ལྟར་ལེན་གྱི་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

༤༽ སླུ་འདི་ལྟར་ལོངས་ཤིག །ཅེས་པ་ནི། སླུ་འདི་ལྟར་ལེན་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། དཔེར་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་སླུ་འདི་ལྟར་ལོངས་ཤིག །ཅེས་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་སླུ་འདི་ལྟར་ལེན་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། སྐུལ་ཚིག་འདི་ནི་གོ་སླའོ།།

༡༽ ལན་འདི་ལྟར་བཏབ་བོ། །ཞེས་པ་ནི། ཡིག་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལན་འདི་ལྟར་བཏབ་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཕལ་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལན་འདི་ལྟར་བཏབ་པ་རེད། ལན་འདི་ལྟར་བཏབ་ཡོད། ལན་འདི་ལྟར་བཏབ་སོང་། ལན་འདི་ལྟར་བཏབ་པ་ཡིན། ཞེས་པ་གང་རུང་གི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན། གཤམ་གསལ་ལྟར་ཡིན།

ཀ་༽ སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ལ་ནང་པས་ལན་འདི་ལྟར་བཏབ་བོ། །

ཁ་༽ སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ལ་ནང་པས་ལན་འདི་ལྟར་བཏབ་པར་བྱས་སོ། །

ག་༽ སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ལ་ནང་པས་ལན་འདི་ལྟར་བཏབ་པ་རེད།

ང་༽ སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ལ་ནང་པས་ལན་འདི་ལྟར་བཏབ་ཡོད།

ཅ་༽ སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ལ་ནང་པས་ལན་འདི་ལྟར་བཏབ་སོང་།

ཇ་༽ སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ལ་ནང་པས་ལན་འདི་ལྟར་བཏབ་པ་ཡིན།

༢༽ ལན་འདི་ལྟར་གདབ་བོ། །ཞེས་པ་ནི། ཡིག་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལན་འདི་ལྟར་གདབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཕལ་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལན་འདི་ལྟར་གདབ་དགོས། ལན་འདི་ལྟར་གདབ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

ཀ༽ སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ལ་ནང་པས་ལན་འདི་ལྟར་གདབ་བོ། །

ཁ༽ སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ལ་ནང་པས་ལན་འདི་ལྟར་གདབ་པར་བྱའོ། །

གཿ སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ལ་ནང་པས་ལན་འདི་ལྟར་གདབ་དགོས།

ངཿ སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ལ་ངེད་ཅག་ནང་པས་ལན་འདི་ལྟར་གདབ་རྒྱུ་ཡིན།

༣༽ ལན་འདི་ལྟར་འདེབས་སོ། །ཞེས་པ་ནི། ཡིག་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལན་འདི་ལྟར་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཕལ་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལན་འདི་ལྟར་འདེབས་ཀྱི་རེད། ལན་འདི་ལྟར་འདེབས་ཀྱི་འདུག །ལན་འདི་ལྟར་འདེབས་ཀྱི་ཡིན། ལན་འདི་ལྟར་འདེབས་ཀྱི་ཡོད། ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིན།

ཀཿ སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ལ་ནང་པས་ལན་འདི་ལྟར་འདེབས་སོ། །

ཁཿ སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ལ་ནང་པས་ལན་འདི་ལྟར་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །

གཿ སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ལ་ནང་པས་ལན་འདི་ལྟར་འདེབས་ཀྱི་རེད།

ངཿ སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ལ་ནང་པས་ལན་འདི་ལྟར་འདེབས་ཀྱི་འདུག

ཅཿ སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ལ་ངེད་ཅག་ནང་པས་ལན་འདི་ལྟར་འདེབས་ཀྱི་ཡིན།

ཆཿ སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ལ་ངེད་ཅག་ནང་པས་ལན་འདི་ལྟར་འདེབས་ཀྱི་ཡོད།

༤༽ ལན་འདི་ལྟར་ཐོབ་ཅིག །ཅེས་པ་ནི། ཡིག་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལན་འདི་ལྟར་འདེབས་པར་གྱོས་ཤིག །ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། སྐུལ་ཚིག་ལ་ལན་འདི་ལྟར་ཐོབ་པར་གྱོས་ཤིག་ཅེས་སྐུལ་ཚིག་ཉིས་བརྩེགས་འབྲི་སྲོལ་མེད།

ཀཿ སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ལ་ནང་པས་ལན་འདི་ལྟར་ཐོབ་ཅིག

ཁཿ སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་པ་ལ་ནང་པས་ལན་འདི་ལྟར་འདེབས་པར་གྱིས་ཤིག

ཀཿ སྨན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚབས་ཆེ་བའི་ན་ཚ་གསར་པ་བཀག་དང་འགོག་བཞིན་པའོ།།

བྱ་ལས། བྱེད་ལས། བྱས་ལས། བྱོས་ལས་གསལ་བྱེད་བསྡུས་པ།

༡༽ སྨན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚབས་ཆེ་བའི་ན་ཚ་གསར་པ་**དགག་གོ།** ➔ བྱ་ལས་གསལ་བ།

༢༽ སྨན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚབས་ཆེ་བའི་ན་ཚ་གསར་པ་**འགོག་གོ།** ➔ བྱེད་ལས་གསལ་བ།

༣༽ སྨན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚབས་ཆེ་བའི་ན་ཚ་གསར་པ་**བཀག་གོ།** ➔ བྱས་ལས་གསལ་བ།

༤༽ སྨན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚབས་ཆེ་བའི་ན་ཚ་གསར་པ་**ཁོག་ཅིག** ➔ བྱོས་ལས་གསལ་བ།

བྱ་ལས། བྱེད་ལས། བྱས་ལས། བྱོས་ལས་གསལ་བྱེད་རྒྱས་པ།

༡༽ སྨན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚབས་ཆེ་བའི་ན་ཚ་གསར་པ་**དགག་པར་བྱའོ**།། ➔ བྱ་ལས་གསལ་བ།

༢༽ སྨན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚབས་ཆེ་བའི་ན་ཚ་གསར་པ་**འགོག་པར་བྱེད་དོ**།། ➔ བྱེད་ལས་གསལ་བ།

༣༽ སྨན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚབས་ཆེ་བའི་ན་ཚ་གསར་པ་**བཀག་པར་བྱས་སོ**།། ➔ བྱས་ལས་གསལ་བ།

༤༽ སྨན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚབས་ཆེ་བའི་ན་ཚ་གསར་པ་**འགོག་པར་གྱིས་ཤིག**། ➔ གྱིས་ལས་གསལ་བ།

བྱ་ལས། བྱེད་ལས། བྱས་ལས། གྱིས་ལས་གསལ་བྱེད་འབྲིང་པོ།

༡༽ སྨན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚབས་ཆེ་བའི་ན་ཚ་གསར་པ་**དགག་པར་བྱ**། ➔ བྱ་ལས་གསལ་བ།

༢༽ སྨན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚབས་ཆེ་བའི་ན་ཚ་གསར་པ་**འགོག་པར་བྱེད**། ➔ བྱེད་ལས་གསལ་བ།

༣༽ སྨན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚབས་ཆེ་བའི་ན་ཚ་གསར་པ་**བཀག་པར་བྱས**། ➔ བྱས་ལས་གསལ་བ།

༤༽ སྨན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚབས་ཆེ་བའི་ན་ཚ་གསར་པ་**འགོག་པར་གྱིས**། ➔ གྱིས་ལས་གསལ་བ།

ཁ་༽ བླ་མའི་གདམས་ངག་སེམས་ལ་བཅངས་ནས་ཅི་གསུངས་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་དགོས།

བྱ་ལས། བྱེད་ལས། བྱས་ལས། གྱིས་ལས་གསལ་བྱེད་བསྡུས་པ།

༡༽ བླ་མའི་གདམས་ངག་སེམས་ལ་**བཅང་ངོ**། །ཅི་གསུངས་བཀའ་བཞིན་**བསྒྲུབ་བོ**། །

༢༽ བླ་མའི་གདམས་ངག་སེམས་ལ་**འཆང་ངོ**། །ཅི་གསུངས་བཀའ་བཞིན་**སྒྲུབ་བོ**། །

༣༽ བླ་མའི་གདམས་ངག་སེམས་ལ་**བཅངས་སོ**། །ཅི་གསུངས་བཀའ་བཞིན་**བསྒྲུབས་སོ**། །

༤༽ བླ་མའི་གདམས་ངག་སེམས་ལ་**ཚོངས་ཤིག** །ཅི་གསུངས་བཀའ་བཞིན་**སྒྲུབས་ཤིག**

བྱ་ལས། བྱེད་ལས། བྱས་ལས། གྱིས་ལས་གསལ་བྱེད་རྒྱས་པ།

༡༽ བླ་མའི་གདམས་ངག་སེམས་ལ་**བཅང་བར་བྱའོ**། །ཅི་གསུངས་བཀའ་བཞིན་**བསྒྲུབ་པར་བྱའོ**།།

༢༽ བླ་མའི་གདམས་ངག་སེམས་ལ་**འཆང་བར་བྱེད་དོ**། །ཅི་གསུངས་བཀའ་བཞིན་**སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ**།།

༣༽ བླ་མའི་གདམས་ངག་སེམས་ལ་**བཅངས་པར་བྱས་སོ**། །ཅི་གསུངས་བཀའ་བཞིན་**བསྒྲུབས་པར་བྱས་སོ**།།

༤༽ བླ་མའི་གདམས་ངག་སེམས་ལ་**འཆང་བར་གྱིས་ཤིག** །ཅི་གསུངས་བཀའ་བཞིན་**སྒྲུབ་པར་གྱིས་ཤིག**

བྱ་ལས། བྱེད་ལས། བྱས་ལས། གྱིས་ལས་གསལ་བྱེད་འབྲིང་པོ།

༡༽ བླ་མའི་གདམས་ངག་སེམས་ལ་**བཅང་བར་བྱ**། ཅི་གསུངས་བཀའ་བཞིན་**བསྒྲུབ་པར་བྱ**།

༢༽ བླ་མའི་གདམས་ངག་སེམས་ལ་**འཆང་བར་བྱེད**། ཅི་གསུངས་བཀའ་བཞིན་**སྒྲུབ་པར་བྱེད**།

༣༽ བླ་མའི་གདམས་ངག་སེམས་ལ་**བཅངས་པར་བྱས།** ཅི་གསུངས་བཀའ་བཞིན་**བསྒྲུབས་པར་བྱས།**

༤༽ བླ་མའི་གདམས་ངག་སེམས་ལ་**འཆང་བར་གྱིས།** ཅི་གསུངས་བཀའ་བཞིན་**སྒྲུབ་པར་གྱིས།**

ག༽ ད་ལོ་དམག་མིས་གྲོང་ཁྱེར་སྲུང་བ་དང་ཉེན་རྟོག་པས་མཐའ་མཚམས་སྲུང་བཞིན་འདུག

བྱ་ལས། བྱེད་ལས། བྱས་ལས། བྱོས་ལས་གསལ་བྱེད་བསྡུས་པ།

༡༽ ད་ལོ་དམག་མིས་གྲོང་ཁྱེར་**བསྲུང་ངོ་།** །ཉེན་རྟོག་པས་མཐའ་མཚམས་**བསྲུང་ངོ་།** །

༢༽ ད་ལོ་དམག་མིས་གྲོང་ཁྱེར་**སྲུང་ངོ་།** །ཉེན་རྟོག་པས་མཐའ་མཚམས་**སྲུང་ངོ་།** །

༣༽ ད་ལོ་དམག་མིས་གྲོང་ཁྱེར་**བསྲུངས་སོ།** །ཉེན་རྟོག་པས་མཐའ་མཚམས་**བསྲུངས་སོ།** །

༤༽ ད་ལོ་དམག་མིས་གྲོང་ཁྱེར་**སྲུངས་ཤིག** །ཉེན་རྟོག་པས་མཐའ་མཚམས་**སྲུངས་ཤིག**

བྱ་ལས། བྱེད་ལས། བྱས་ལས། བྱོས་ལས་གསལ་བྱེད་རྒྱས་པ།

༡༽ ད་ལོ་དམག་མིས་གྲོང་ཁྱེར་**བསྲུང་བར་བྱའོ།** །ཉེན་རྟོག་པས་མཐའ་མཚམས་**བསྲུང་བར་བྱའོ།** །

༢༽ ད་ལོ་དམག་མིས་གྲོང་ཁྱེར་**སྲུང་བར་བྱེད་དོ།** །ཉེན་རྟོག་པས་མཐའ་མཚམས་**སྲུང་བར་བྱེད་དོ།** །

༣༽ ད་ལོ་དམག་མིས་གྲོང་ཁྱེར་**བསྲུངས་པར་བྱས་སོ།** །ཉེན་རྟོག་པས་མཐའ་མཚམས་**བསྲུངས་པར་བྱས་སོ།** །

༤༽ ད་ལོ་དམག་མིས་གྲོང་ཁྱེར་**སྲུང་བར་གྱིས་ཤིག** །ཉེན་རྟོག་པས་མཐའ་མཚམས་**སྲུང་བར་གྱིས་ཤིག**

བྱ་ལས། བྱེད་ལས། བྱས་ལས། བྱོས་ལས་གསལ་བྱེད་འབྲིང་པོ།

༡༽ ད་ལོ་དམག་མིས་གྲོང་ཁྱེར་**བསྲུང་བར་བྱ།** ཉེན་རྟོག་པས་མཐའ་མཚམས་**བསྲུང་བར་བྱ།**

༢༽ ད་ལོ་དམག་མིས་གྲོང་ཁྱེར་**སྲུང་བར་བྱེད།** ཉེན་རྟོག་པས་མཐའ་མཚམས་**སྲུང་བར་བྱེད།**

༣༽ ད་ལོ་དམག་མིས་གྲོང་ཁྱེར་**བསྲུངས་པར་བྱས།** ཉེན་རྟོག་པས་མཐའ་མཚམས་**བསྲུངས་པར་བྱས།**

༤༽ ད་ལོ་དམག་མིས་གྲོང་ཁྱེར་**སྲུང་བར་གྱིས།** ཉེན་རྟོག་པས་མཐའ་མཚམས་**སྲུང་བར་གྱིས།**

བྱ་ལས། བྱེད་ལས། བྱས་ལས། བྱོས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ།

༡༽ ད་ལོ་དམག་མིས་གྲོང་ཁྱེར་**བསྲུང་།** ཉེན་རྟོག་པས་མཐའ་མཚམས་**བསྲུང་།**

༢༽ ད་ལོ་དམག་མིས་གྲོང་ཁྱེར་**སྲུང་།** ཉེན་རྟོག་པས་མཐའ་མཚམས་**སྲུང་།**

༣༽ ད་ལོ་དམག་མིས་གྲོང་ཁྱེར་**བསྲུངས།** ཉེན་རྟོག་པས་མཐའ་མཚམས་**བསྲུངས།**

༤༽ ད་ལོ་དམག་མིས་གྲོང་ཁྱེར་**སྲུངས།** ཉེན་རྟོག་པས་མཐའ་མཚམས་**སྲུངས།**

བཅུ་དགུ་པ། བྱ་ལས། བྱེད་ལས། བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

བྱ་ལས་བྱེད་ལས་བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་འདི་དག་སྤྱིར་ཚིག་ལྷུག་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་མིན་ཀྱང་། ཚིགས་བཅད་ལ་མང་དུ་འབྱུང་བས་འདིར་ཐོག་མར་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ལམ་ནས་ཞུགོ།།

བསླབ་ལ་བརྟོན་པའི་གང་ཟག་གིས། །དང་པོ་ང་རོ་རྣམས་ལ་སྒྲུང༷། །

སུམ་ཅུ་པའི་རྩ་ཚིག་དེའི་སྒྲུང༷་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་ནི། བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན། དེ་ཡང་། ཡིག་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། བསླབ་ལ་བརྟོན་པའི་གང་ཟག་གིས་དང་པོར་ང་རོ་རྣམས་ལ་སྒྲུང་བར་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཕལ་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། བསླབ་ལ་བརྟོན་པའི་གང་ཟག་གིས་དང་པོར་ང་རོ་རྣམས་ལ་སྒྲུང་དགོས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། སྐབས་འདིའི་བྱ་ཚིག་སྒྲུང་དང་འབྲེལ་ནས་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་བཞི་རིམ་བཞིན་བཀོད་ནས་བལྟས་ན་གོ་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་ཐུབ་པས་གཤམ་གསལ་ལྟར་ཡིན།

༡༽ བསླབ་ལ་བརྟོན་པའི་གང་ཟག་གིས་དང་པོར་ང་རོ་རྣམས་ལ་སྒྲུང༷།

༢༽ བསླབ་ལ་བརྟོན་པའི་གང་ཟག་གིས་དང་པོར་ང་རོ་རྣམས་ལ་སྒྲུང༷་ངོ༷། །

༣༽ བསླབ་ལ་བརྟོན་པའི་གང་ཟག་གིས་དང་པོར་ང་རོ་རྣམས་ལ་སྒྲུང༷་བར༷་བྱ༷།

༤༽ བསླབ་ལ་བརྟོན་པའི་གང་ཟག་གིས་དང་པོར་ང་རོ་རྣམས་ལ་སྒྲུང༷་བར༷་བྱ༷འོ༷། །

དེ་ལྟར་སྐབས་དེའི། སྒྲུང་བར་བྱའོ། །སྒྲུང་བར་བྱ། སྒྲུང་ངོ་། །སྒྲུང་། ཞེས་པའི་སྒྲ་བཞི་སྒྲ་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་དགོས་པ་གལ་ཆེ། ལྷག་པར་དུ་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་བྱ་ཚིག་སྒྲུང་ཞེས་པ་དེ་ཉིད། བྱ་བ་བྱེད་འགྱུར་མ་འོངས་དང་། །ཞེས་པའི་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པའི་དོན་དུ་གོ་ནོར་ཟེབས་མི་རུང་བ་གནད་འགག་ཡིན།

ལེགས་བཤད་བྲིས་པ་དག་ལས་ཀྱང་། །མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེ༷ན། །

ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་རྩ་ཚིག་དེའི་ལེན་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་ནི། བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན། དེ་ཡང་། ཡིག་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། ལེགས་བཤད་བྲིས་པ་དག

ལས་ཀྱང་མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན་པར་བྱེད། ཅེས་པའི་དོན་དང་། ཕལ་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། ལེགས་བཤད་བྱིས་པ་དག་ལས་ཀྱང་མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན་གྱི་རེད། ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། སྐབས་འདིའི་བྱ་ཚིག་ལེན་དང་འབྲེལ་ནས་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་ཞིན་ཏུ་བསྡུས་པ་བཞི་རིམ་བཞིན་བཀོད་ནས་བལྟས་ན་གོ་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་ཐུབ།

༡༽ ལེགས་བཤད་བྱིས་པ་དག་ལས་ཀྱང་མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན༷།

༢༽ ལེགས་བཤད་བྱིས་པ་དག་ལས་ཀྱང་མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན༷་ནོ༷། །

༣༽ ལེགས་བཤད་བྱིས་པ་དག་ལས་ཀྱང་མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན༷་པར༷་བྱེད༷།

༤༽ ལེགས་བཤད་བྱིས་པ་དག་ལས་ཀྱང་མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན༷་པར༷་བྱེད༷་དོ༷། །

དེ་ལྟར་སྐབས་དེའི། ལེན། ལེན་ནོ། །ལེན་པར་བྱེད། ལེན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་སྒྲ་བཞི་པོ་སྒྲ་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་དགོས་པ་གལ་ཆེ། ལྷག་པར་དུ་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་བྱ་ཚིག་**ལེན**་ཞེས་པ་དེ་ཉིད། བྱེད་བཞིན་པ་ནི་ད་ལྟ་བ། །ཞེས་པའི་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བའི་དོན་དུ་གོ་ནོར་ཐེབས་མི་རུང་བ་གནད་འགག་ཡིན།

རྒྱུན་དུ་འགྲོགས་པའི་གྲོགས་སྤྱངས༷་ནས། །གསར་བུ་འགའ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན། །

ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་རྩ་ཚིག་དེའི་སྤྱངས་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་ནི། བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན། དེ་ཡང་། ཡིག་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། རྒྱུན་དུ་འགྲོགས་པའི་གྲོགས་པོ་སྤྱངས་པར་བྱས་ནས་གསར་བུ་འགའ་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཕལ་སྐད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། རྒྱུན་དུ་འགྲོགས་པའི་གྲོགས་པོ་སྤྱངས་བྱས་གསར་བུ་འགའ་ལ་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། སྐབས་འདིའི་བྱ་ཚིག་སྤྱངས་དང་འབྲེལ་ནས་བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་བཞི་རིམ་བཞིན་བཀོད་ནས་བལྟས་ན་གོ་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་ཐུབ།

༡༽ རྒྱུན་དུ་འགྲོགས་པའི་གྲོགས་སྤྱངས༷།

༢༽ རྒྱུན་དུ་འགྲོགས་པའི་གྲོགས་སྤྱངས༷་སོ༷། །

༣༽ རྒྱུན་དུ་འགྲོགས་པའི་གྲོགས་སྤྱངས༷་པར༷་བྱས༷།

༤༽ རྒྱུན་དུ་འགྲོགས་པའི་གྲོགས་སྤྱངས༷་པར༷་བྱས༷་སོ༷། །

དེ་ལྟར་སྐབས་དེའི། སྤྱངས། སྤྱངས་སོ། །སྤྱངས་པར་བྱས། སྤྱངས་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་པའི་སྒྲ་བཞི་པོ་སྒྲ་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་དགོས་པ་གལ་ཆེ། ལྷག་པར་དུ་བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་བྱ་ཚིག་**སྤྱངས**་ཞེས་པ་དེ་ཉིད། བྱ་བ་བྱས་ཟིན་འདས་པ་དང་། །ཞེས་པའི་ལས་ཚིག་འདས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་གོ་ནོར་ཐེབས་མི་རུང་བ་གནད་འགག་ཡིན།

ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་བྱ་ཚིག་ཐམས་ཅད་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་དཔེ་མཚོན།

སྐྱེས་མཆོག་རང་གི་སྐྱོན་ལ་**ལྟ**། །སྐྱེ་བོ་ངན་པ་གཞན་སྐྱོན་**འཚོལ**། །
རྨ་བྱ་རང་གི་ལུས་ལ་**རྟོག** །ཕྲིན་བྱ་གཞན་ལ་ལྟས་ངན་**གཏོང**། །

སྐྱེས་མཆོག་རང་གི་སྐྱོན་ལ་ལྟ། །ཡིག་སྐད་ཀྱིས་ཞུས་ན། སྐྱེས་མཆོག་རང་གི་སྐྱོན་ལ་ལྟ་བར་བྱེད། ཅེས་པའི་དོན་དང་། ཕལ་སྐད་ཀྱིས་ཞུས་ན། སྐྱེས་མཆོག་རང་གི་སྐྱོན་ལ་ལྟ་ཡི་རེད། ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། ལྟ་ཞེས་པ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་མཆོག་རང་གི་སྐྱོན་ལ་ལྟ་བཞིན་པ་རེད་ཅེས་པའི་དོན་དུ་གོ་ནོར་ཐེབས་སྲིད་པས་དེ་ལྟར་གོ་བ་ལེན་མི་རུང་།

༡༽ སྐྱེས་མཆོག་རང་གི་སྐྱོན་ལ་**ལྟ**། ➔ བྱེད་གསལ་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ།
༢༽ སྐྱེས་མཆོག་རང་གི་སྐྱོན་ལ་**ལྟའོ**། ། ➔ བྱེད་གསལ་སྒྲ་བསྡུས་པ།
༣༽ སྐྱེས་མཆོག་རང་གི་སྐྱོན་ལ་**ལྟ་བར་བྱེད**། ➔ བྱེད་གསལ་སྒྲ་འབྲིང་པོ།
༤༽ སྐྱེས་མཆོག་རང་གི་སྐྱོན་ལ་**ལྟ་བར་བྱེད་དོ**། ། ➔ བྱེད་གསལ་སྒྲ་རྒྱས་པ།

སྐྱེ་བོ་ངན་པ་གཞན་སྐྱོན་འཚོལ། །ཡིག་སྐད་ཀྱིས་ཞུས་ན། སྐྱེ་བོ་ངན་པ་གཞན་སྐྱོན་འཚོལ་བར་བྱེད། ཅེས་པའི་དོན་དང་། ཕལ་སྐད་ཀྱིས་ཞུས་ན། སྐྱེ་བོ་ངན་པ་གཞན་སྐྱོན་འཚོལ་གྱི་རེད། ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། འཚོལ་ཞེས་པ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་གཞན་སྐྱོན་འཚོལ་བཞིན་པ་རེད་ཅེས་པའི་དོན་དུ་གོ་ཐོར་ཐེབས་སྲིད་པས་དེ་ལྟར་གོ་བ་ལེན་མི་རུང་།

༡༽ སྐྱེ་བོ་ངན་པ་གཞན་སྐྱོན་**འཚོལ**། ➔ བྱེད་གསལ་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ།
༢༽ སྐྱེ་བོ་ངན་པ་གཞན་སྐྱོན་**འཚོལ་ལོ**། ། ➔ བྱེད་གསལ་སྒྲ་བསྡུས་པ།

༣ ྀ སྐྱེ་བོ་ངན་པ་གཞན་སྐྱོན་**འཚོལ་བར་བྱེད།** ➔ བྱེད་གསལ་སྒྲ་འབྲིང་པོ།

༤ ྀ སྐྱེ་བོ་ངན་པ་གཞན་སྐྱོན་**འཚོལ་བར་བྱེད་དོ།** ། ➔ བྱེད་གསལ་སྒྲ་རྒྱས་པ།

ཆ་བྱ་རང་གི་ལུས་ལ་རྟོག །ཡིག་སྐད་ཀྱིས་ཞུས་ན། ཆ་བྱ་རང་གི་ལུས་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། ཅེས་པའི་དོན་དང་། ཕལ་སྐད་ཀྱིས་ཞུས་ན། ཆ་བྱ་རང་གི་ལུས་ལ་རྟོག་གི་རེད། ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། རྟོག་ཅེས་པ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་ནས་ཆ་བྱ་རང་གི་ལུས་ལ་རྟོག་བཞིན་པ་རེད་ཅེས་པའི་དོན་དུ་གོ་དོར་ཐེབས་སྲིད་པས་དེ་ལྟར་གོ་བ་ལེན་མི་རུང་།

༡ ྀ ཆ་བྱ་རང་གི་ལུས་ལ་**རྟོག** ➔ བྱེད་གསལ་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ།

༢ ྀ ཆ་བྱ་རང་གི་ལུས་ལ་**རྟོག་གོ** ། ➔ བྱེད་གསལ་སྒྲ་བསྡུས་པ།

༣ ྀ ཆ་བྱ་རང་གི་ལུས་ལ་**རྟོག་པར་བྱེད།** ➔ བྱེད་གསལ་སྒྲ་འབྲིང་པོ།

༤ ྀ ཆ་བྱ་རང་གི་ལུས་ལ་**རྟོག་པར་བྱེད་དོ།** ། ➔ བྱེད་གསལ་སྒྲ་རྒྱས་པ།

སྲིན་བྱ་གཞན་ལ་ལྟས་ངན་གཏོང་། །ཡིག་སྐད་ཀྱིས་ཞུས་ན། སྲིན་བྱ་གཞན་ལ་ལྟས་ངན་གཏོང་བར་བྱེད། ཅེས་པའི་དོན་དང་། ཕལ་སྐད་ཀྱིས་ཞུས་ན། སྲིན་བྱ་གཞན་ལ་ལྟས་ངན་གཏོང་གི་རེད། ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། གཏོང་ཞེས་པ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་ནས་སྲིན་བྱ་གཞན་ལ་ལྟས་ངན་གཏོང་བཞིན་པ་རེད་ཅེས་པའི་དོན་དུ་གོ་དོར་ཐེབས་སྲིད་པས་དེ་ལྟར་གོ་བ་ལེན་མི་རུང་།

༡ ྀ སྲིན་བྱ་གཞན་ལ་ལྟས་ངན་**གཏོང་།** ➔ བྱེད་གསལ་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ།

༢ ྀ སྲིན་བྱ་གཞན་ལ་ལྟས་ངན་**གཏོང་ངོ་།** ། ➔ བྱེད་གསལ་སྒྲ་བསྡུས་པ།

༣ ྀ སྲིན་བྱ་གཞན་ལ་ལྟས་ངན་**གཏོང་བར་བྱེད།** ➔ བྱེད་གསལ་སྒྲ་འབྲིང་པོ།

༤ ྀ སྲིན་བྱ་གཞན་ལ་ལྟས་ངན་**གཏོང་བར་བྱེད་དོ།** ། ➔ བྱེད་གསལ་སྒྲ་རྒྱས་པ།

ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་བྱ་ཚིག་ཐམས་ཅད་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་དཔེ་མཚོན།

མཁས་པ་དྲང་པོ་གུས་པས་**བསྙེན༷།** །མཁས་པ་གཡོ་ཅན་ཤེས་ན་གཟ༷བ། །
རྫོངས་པ་དྲང་པོ་བྱམས་པས་**བསྐྱ༷ང་།** །རྫོངས་པ་གཡོ་ཅན་མྱུར་དུ་སྤ༷ང་། །

མཁས་པ་དྲང་པོ་གུས་པས་བསྙེན། །ཡིག་སྐད་ཀྱིས་ཞུས་ན། མཁས་པ་དྲང་པོ་གུས་པས་བསྙེན་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཕལ་སྐད་ཀྱིས་ཞུས་ན། མཁས་པ་དྲང་པོ་གུས་པས་བསྙེན་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

བསྐྱེན་ཞེས་པ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་ནས་མཁས་པ་དྲང་པོ་གུས་པས་བསྐྱེན་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གོ་དོར་ཐབས་སྲིད་པས་དེ་ལྟར་གོ་བ་ལེན་མི་རུང་།

༡ ༽ མཁས་པ་དྲང་པོ་གུས་པས་**བསྐྱེན།** ➔ བྱ་གསལ་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ།

༢ ༽ མཁས་པ་དྲང་པོ་གུས་པས་**བསྐྱེན་ནོ།** ། ➔ བྱ་གསལ་སྒྲ་བསྡུས་པ།

༣ ༽ མཁས་པ་དྲང་པོ་གུས་པས་**བསྐྱེན་པར་བྱ།** ➔ བྱ་གསལ་སྒྲ་འབྲིང་པོ།

༤ ༽ མཁས་པ་དྲང་པོ་གུས་པས་**བསྐྱེན་པར་བྱའོ།** ། ➔ བྱ་གསལ་སྒྲ་རྒྱས་པ།

མཁས་པ་གཡོ་ཅན་ཤེས་ན་གཟབ། །ཡིག་སྐད་ཀྱིས་ཞུས་ན། མཁས་པ་གཡོ་ཅན་ཤེས་ན་གཟབ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཕལ་སྐད་ཀྱིས་ཞུས་ན། མཁས་པ་གཡོ་ཅན་ཤེས་ན་གཟབ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། གཟབ་ཅེས་པ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་ནས་མཁས་པ་གཡོ་ཅན་ཤེས་ན་གཟབ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གོ་མི་རུང་།

༡ ༽ མཁས་པ་གཡོ་ཅན་ཤེས་ན་**གཟབ།** ➔ བྱ་གསལ་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ།

༢ ༽ མཁས་པ་གཡོ་ཅན་ཤེས་ན་**གཟབ་བོ།** །➔ བྱ་གསལ་སྒྲ་བསྡུས་པ།

༣ ༽ མཁས་པ་གཡོ་ཅན་ཤེས་ན་**གཟབ་པར་བྱ།** ➔ བྱ་གསལ་སྒྲ་འབྲིང་པོ།

༤ ༽ མཁས་པ་གཡོ་ཅན་ཤེས་ན་**གཟབ་པར་བྱའོ།** ། ➔ བྱ་གསལ་སྒྲ་རྒྱས་པ།

སྔོངས་པ་དྲང་པོ་བྱམས་པས་བསྐྱང་། །ཡིག་སྐད་ཀྱིས་ཞུས་ན། སྔོངས་པ་དྲང་པོ་བྱམས་པས་བསྐྱང་བར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཕལ་སྐད་ཀྱིས་ཞུས་ན། སྔོངས་པ་དྲང་པོ་བྱམས་པས་བསྐྱང་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། བསྐྱང་ཞེས་པ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་ནས་སྔོངས་པ་དྲང་པོ་བྱམས་པས་བསྐྱང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གོ་ནོར་ཐབས་སྲིད་པས་དེ་ལྟར་གོ་བ་ལེན་མི་རུང་།

༡ ༽ སྔོངས་པ་དྲང་པོ་བྱམས་པས་**བསྐྱང་།** ➔ བྱ་གསལ་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ།

༢ ༽ སྔོངས་པ་དྲང་པོ་བྱམས་པས་**བསྐྱང་ངོ་།** ། ➔ བྱ་གསལ་སྒྲ་བསྡུས་པ།

༣ ༽ སྔོངས་པ་དྲང་པོ་བྱམས་པས་**བསྐྱང་བར་བྱ།** ➔ བྱ་གསལ་སྒྲ་འབྲིང་པོ།

༤ ༽ སྔོངས་པ་དྲང་པོ་བྱམས་པས་**བསྐྱང་བར་བྱའོ།** ། ➔ བྱ་གསལ་སྒྲ་རྒྱས་པ།

སྔོངས་པ་གཡོ་ཅན་སྦྱུར་དུ་སྤང་། །ཡིག་སྐད་ཀྱིས་ཞུས་ན། སྔོངས་པ་གཡོ་ཅན་སྦྱུར་དུ་སྤང་བར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཕལ་སྐད་ཀྱིས་ཞུས་ན། སྔོངས་པ་གཡོ་ཅན་སྦྱུར་དུ་སྤང་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

སྦྱང་ཞེས་པ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་ནས་རྫོངས་པ་གཡོ་ཅན་སྦྱུར་དུ་སྦྱང་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་གོ་ནོར་ཐེབས་སྲིད་པས་དེ་ལྟར་གོ་བ་ལེན་མི་རུང་། དེ་ཡང་། གོ་བ་ལེན་མི་རུང་། ཞེས་པའི་ཚིག་ལྷུག་འདིར་མཚོན་ནའང་། གོ་བ་ལེན་པར་བྱེད་མི་རུང་། ཞེས་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་གོ་དགོས་པ་ལས། གོ་བ་ལེན་བཞིན་པ་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་མིན།

ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་ཚིག་ཐམས་ཅད་བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་དཔེ་མཚོན།

བླུན་པོ་བྱ་བ་ལ་སྦྱར༷་ན། །དོན་ཉམས་དེ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར། །
ཨ་སྐྱེས་རྒྱལ་པོར་བསྒྲོས༷་པ་ཡིས། །འཕོར་སྤྱུག་རང་ཡང་བས༷ད་ཅེས་གྲགས། །

བླུན་པོ་བྱ་བ་ལ་སྦྱར༷་ན། །དོན་ཉམས་དེ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར། །བླུན་པོ་བྱ་བ་ལ་**སྦྱར་བར་བྱས་**ན་དོན་ཉམས་དེ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འདིར་གོང་གསལ་བྱ་ལས་དང་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལྟར་དམིགས་བསལ་ཡིག་སྐད་དང་ཕལ་སྐད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་མེད། མ་ཟད་ཚིག་ཕྲད་འདིར་བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་དང་འབྲིང་པོ་མ་གཏོགས་རྒྱས་པ་དང་བསྡུས་པ་གཉིས་དང་འབྲེལ་ནས་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གོང་གསལ་བྱ་ལས་དང་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ལ་སྒྲ་བཞི་པོ་གང་ལྟར་འབྲི་བརྗོད་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའང་ཤེས་དགོས།

ཨ་སྐྱེས་རྒྱལ་པོར་བསྒྲོས༷་པ་ཡིས། །འཕོར་སྤྱུག་རང་ཡང་བས༷ད་ཅེས་གྲགས། །ཨ་སྐྱེས་རྒྱལ་པོར་**བསྒྲོས་པར་བྱས་**པ་ཡིས་འཕོར་སྤྱུག་རང་ཡང་**བསད་པར་བྱས་**ཞེས་གྲགས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། ཚིག་ཕྲད་དང་པོ་གོང་དང་འདྲ་ཞིང་། ཚིག་ཕྲད་གཉིས་པར་བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་བཞི་ཀ་དང་སྦྱར་ནས་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་ཚོག

༡༽ འཕོར་སྤྱུག་རང་ཡང་**བསད་**ཅེས་གྲགས། ➔ བྱས་གསལ་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ།
༢༽ འཕོར་སྤྱུག་རང་ཡང་**བསད་དོ་**ཞེས་གྲགས། ➔ བྱས་གསལ་སྒྲ་བསྡུས་པ།
༣༽ འཕོར་སྤྱུག་རང་ཡང་**བསད་པར་བྱས་**ཞེས་གྲགས། ➔ བྱས་གསལ་སྒྲ་འབྲིང་པོ།
༤༽ འཕོར་སྤྱུག་རང་ཡང་**བསད་པར་བྱས་སོ་**ཞེས་གྲགས། ➔ བྱས་གསལ་སྒྲ་རྒྱས་པ།

ཚིགས་བཅད་གཅིག་གི་ནང་བྱ་ལས་བྱེད་ལས་བྱས་ལས་གསུམ་ཀའི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ཡོད་པའི་དཔེ་མཚོན།

རིག་པ་ནང་པར་འཆི་ཡང་**བསླབ**། །ཚེ་འདིར་མཁས་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །
སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་**བརྩོལ**་བ་ཡིས། །ནོར་ལ་རང་ཉིད་**ལེན**་པ་འདྲ། །

རིག་པ་ནང་པར་འཆི་ཡང་བསླབ། །ཅེས་པ་ནི། རིག་པ་ནང་པར་འཆི་ཡང་བསླབ་པར་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ཡིན།

སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་བརྩོལ་བ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་བརྩོལ་བར་བྱས་པ་ཡིས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ཡིན།

ནོར་ལ་རང་ཉིད་ལེན་པ་འདྲ། །ཞེས་པ་ནི། ནོར་ལ་རང་ཉིད་ལེན་པར་བྱེད་དང་འདྲ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ཡིན།

གཞུང་ངན་ནོར་ལ་གཅེས་**འཛིན**་པ། །མཛའ་བཤེས་ཡིན་ཡང་ཡིད་མི་**བརྟན**། །
ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གསུག་**ཐོས**་ནས། །གཉེན་གྱིས་**བརླགས་པར་བྱས**་པ་མང་། །

གཞུང་ངན་ནོར་ལ་གཅེས་འཛིན་པ། །ཞེས་པ་ནི། གཞུང་ངན་ནོར་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ཡིན།

མཛའ་བཤེས་ཡིན་ཡང་ཡིད་མི་བརྟན། །ཞེས་པ་ནི། མཛའ་བཤེས་ཡིན་ཡང་ཡིད་བརྟན་པར་མི་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ཡིན།

ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གསུག་ཐོས་ནས། །ཞེས་པ་ནི། ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གཟུག་ཐོས་པར་བྱས་ནས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ཡིན།

གཉེན་གྱིས་བརླགས་པར་བྱས་པ་མང་། །ཞེས་པ་ནི། བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འབྱིང་པོ་དངོས་བསྟན་ཚིག་ཟིན་ཡིན།

གཤམ་གསལ་གང་བློ་མའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་པོའི་བྱ་ཚིག་ཐམས་ཅད་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན།

འབྲུག་ལྟར་ཆེར་**སྒྲོག**་ཉོན་མོངས་གཉིད་**སློང**་ལས་ཀྱི་ལྕགས་སྒྲོག་**འགྲོལ**་མཛད་ཅིང་། །
མ་རིག་མུན་**སེལ**་སྡུག་བསྔལ་མྱུ་གུ་ཐེ་སྙེད་**གཅོད**་མཛད་རལ་གྲི་**བསྣམས**། །

༡༽ རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་འབྲུག་ལྟར་ཆེར་**སྒྲོག་པར་བྱེད**།
༢༽ རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉིད་ལས་**སློང་བར་བྱེད**།
༣༽ རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་ལས་ཀྱི་ལྕགས་སྒྲོག་**འགྲོལ་བར་བྱེད**།
༤༽ རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་**སེལ་བར་བྱེད**།
༥༽ རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མྱུ་གུ་ཐེ་སྙེད་**གཅོད་པར་བྱེད**་པའི་རལ་གྲི་**བསྣམས་པར་བྱེད**། ཅེས་བྱེད་ལས་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་བྱ་ཚིག་ཀྱང་ད་ལྟ་བ་ཁོ་ན་སྣང་བྲིས་ཡོད།

དེ་ལྟར་བྱ་ལས་བྱེད་ལས་བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་དེ་དག་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་སྔོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་བཀོལ་སྤྱོད་མང་དུ་མཛད་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེང་གི་ཡིག་ཐོག་ཏུ་སྒྲ་བསྡུས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་དེ་དག་བཀོལ་སྤྱོད་མཛད་པ་ཉུང་། གང་ལྟར་སྔོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་དོན་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱ་ལས་དང་བྱེད་ལས་དང་བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་འདི་དག་གི་དོན་མ་རྟོགས་ཐབས་མེད་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། ཐོས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ནི་སྐུལ་ཚིག་ཉིད་ཡིན་ཞིང་སྐུལ་ཚིག་ཉིད་ལ་གོ་དགོས་པས་དམིགས་བསལ་དཀའ་བའི་གནད་གང་ཡང་མེད་པས་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཀོད་མེད།

ཉི་ཤུ་པ། བྱས་ལས་བྱེད་ལས་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པའི་གནད་འགག་གཞན་བཤད་པ།

འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས། འདས་པ་དང་། མ་བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་**གསུངས་སོ**། །**གསུང་ངོ**། །**གསུང་བར་འགྱུར་རོ**། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱི་རྣམ་པར་གནོན་པས་ཞུས་པ་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟན་པ་ལས། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་

པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ན་བསླབ་པ་འདི་ལ་**བསླབས་སོ།** **།སློབ་བོ།** **།སློབ་པར་འགྱུར་རོ།** །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་བསླབ་པ་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པའི་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་**ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ།** །ཞེས་དང་།

འཕགས་པ་གློག་ཐོབ་ཀྱིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འདི་ལྟར་ཞེ་སྡང་གི་སྤྱོད་པ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དང་། སྤྱོད་པ་གཞན་གཏོགས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩོལ་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཞེ་སྡང་གི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱང་། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་**ཆོས་བསྟན་ཏོ།** **།སྟོན་ཏོ།** **།སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་**སྙམ་དུ་སེམས་པ་མེད་དོ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་སྡང་སྤྱོད་པའི་གཉེར་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་**སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་ངོ་།** **།ཡོངས་སུ་གཏོང་ངོ་།** **།ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་འགྱུར་རོ།** །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་**ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་སོ།** **།སྲུང་ངོ་།** **།སྲུང་བར་འགྱུར་རོ།** །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་**བཟོད་པ་བསྒོམས་སོ།** **།སྒོམ་མོ།** **།སྒོམ་པར་འགྱུར་རོ།** །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་**བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་སོ།** **།རྩོམ་མོ།** **།རྩོམ་པར་འགྱུར་རོ།** །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་**བསམ་གཏན་བསྐྱེད་དོ།** **།སྐྱེད་དོ།** **།སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ།** །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་**ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམས་སོ།** **།སྒོམ་མོ།** **།སྒོམ་པར་འགྱུར་རོ།** །ཞེས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་ལས་འདིར་དཔེ་མཚོན་ཙམ་དུ་དྲངས་པའི་མདོ་ལུང་དེ་དག་ཏུ་གསལ་བའི་གསུངས་སོ་གསུང་ངོ་གསུང་བར་འགྱུར་རོ་

ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་གོང་གསལ་བྱེད་ལས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་ཚུལ་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་དག་ལོགས་སུ་བཀར་ནས་རེ་རེ་བཞིན་བཤད་ན་གོ་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད།

གསུངས་སོ། །གསུང་ངོ་། །གསུང་བར་འགྱུར་རོ། །

དང་པོ། གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ནི། གསུངས་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པ་དང་། གཉིས་པ། གསུང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནི། གསུང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པ་དང་། གསུམ་པ། གསུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནི། གསུང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འདི་ཡང་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པ་ཡིན། དེས་ན་དང་པོ་བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པ་ཡིན།

བསླབ་པ་འདི་ལ་བསླབས་སོ། །སློབ་བོ། །སློབ་པར་འགྱུར་རོ། །

༡༽ བསླབ་པ་འདི་ལ་བསླབས་པར་བྱས་སོ། །

༢༽ བསླབ་པ་འདི་ལ་སློབ་པར་བྱེད་དོ། །

༣༽ བསླབ་པ་འདི་ལ་སློབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །

༡༽ ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱས་སོ། །

༢༽ ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

༣༽ ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཆོས་བསྟན་ཏོ། །སྟོན་ཏོ། །སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །

༡༽ ཆོས་བསྟན་པར་བྱས་སོ། །

༢༽ ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

༣༽ ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་ངོ་། །ཡོངས་སུ་གཏོང་ངོ་། །ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་འགྱུར་རོ། །

༡༽ སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་བཏང་བར་བྱས་སོ། །

༢༽ སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་བྱེད་དོ། །

༣༽ སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་སོ། །སྲུང་ངོ་། །སྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །

༡༽ ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པར་བྱས་སོ། །

༢༽ ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བར་བྱེད་དོ། །

༣༽ ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

བཟོད་པ་བསྒོམས་སོ། །སྒོམ་མོ། །སྒོམ་པར་འགྱུར་རོ། །

༡༽ བཟོད་པ་བསྒོམས་པར་བྱས་སོ། །

༢༽ བཟོད་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །

༣༽ བཟོད་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་སོ། །རྩོམ་མོ། །རྩོམ་པར་འགྱུར་རོ། །

༡༽ བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པར་བྱས་སོ། །

༢༽ བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་དོ། །

༣༽ བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

བསམ་གཏན་བསྐྱེད་དོ། །སྐྱེད་དོ། །སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

༡༽ བསམ་གཏན་བསྐྱེད་པར་བྱས་སོ། །

༢༽ བསམ་གཏན་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །

༣༽ བསམ་གཏན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམས་སོ། །སྒོམ་མོ། །སྒོམ་པར་འགྱུར་རོ། །

༡༽ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྒོམས་པར་བྱས་སོ། །

༢༽ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །

༣༽ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒོམ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་། བདག་གིས་དེ་ལྟར་**བསམས་སོ། །སེམས་སོ། །སེམས་པར་འགྱུར་རོ། །**

ཕ་མའི་བསླབ་བྱ་ཡིད་ལ་**བཅངས་སོ། །འཆང་ངོ་། །འཆང་བར་འགྱུར་རོ། །**

གནའ་དེང་གི་རིག་པའི་གནས་ཀུན་ལ་**སྦྱངས་སོ**། །**སྦྱོང་ངོ་**། །**སྦྱོང་བར་འགྱུར་རོ**། །
མ་རབས་ཐ་ཤལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ངན་པ་རྣམས་**སྤངས་སོ**། །**སྤོང་ངོ་**། །**སྤོང་བར་འགྱུར་རོ**། །
རང་སེམས་མ་རུངས་པ་འདི་ཆོས་ཀྱིས་**བཏུལ་ཏོ**། །**འདུལ་ལོ**། །**འདུལ་བར་འགྱུར་རོ**། །
ཉེན་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་མ་**བཟུང་ངོ་**། །**འཛིན་ཏོ**། །**འཛིན་པར་འགྱུར་རོ**། །
སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་མེད་གཏན་ལ་**ཕབ་བོ**། །**འབེབས་སོ**། །**འབེབས་པར་འགྱུར་རོ**། །
ཞོགས་པ་སྔ་མོར་ལངས་ཏེ་དཀོན་མཆོག་ལ་**མཆོད་པ་ཕུལ་ཏོ**། །**འབུལ་ལོ**། །**འབུལ་བར་འགྱུར་རོ**། །ཞེས་པ་སོགས་ཀུན་ལ་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གོང་གསལ་དེ་དག་ལས། གསུང་བར་འགྱུར་རོ། །སློབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །གཏོང་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྱང་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །ལེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་སོགས་ནི། ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས། རྟགས་འཇུག་གི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལས། གཅོད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་བསྡུས་པ་དེ་གཅོད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གསུང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བསྡུས་པས་གསུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་། སློབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྒྲ་བསྡུས་པས་སློབ་པར་འགྱུར་ཞེས་དང་། སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྒྲ་བསྡུས་པས་སྟོན་པར་འགྱུར་ཞེས་དང་། གཏོང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྒྲ་བསྡུས་པས་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞེས་དང་། སྤྱང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བསྡུས་པས་སྤྱང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། སྤྱོང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བསྡུས་པས་སྤྱོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། ལེན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བསྡུས་པས་ལེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་ཀུན་ལ་རིགས་བསྒྲེས་ནས་མདོར་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པ་ཡིན་པས་བྱེད་ལས་སྟོན་ཅིང་། བྱེད་ལས་དེ་ཡང་འགྱུར་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བས་མ་འོངས་པའི་བྱེད་ལས་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན། དེ་དག་ལ་བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

འོན་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་དང་སྔོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ། བསླབ་པར་འགྱུར་རོ། །བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །གཏང་བར་འགྱུར་རོ། །བསྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །བླང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་སོགས་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པའི་སྒོ་ནས་བྲིས་པའང་ཅུང་ཤས་ཤིག་ཡོད་པས། དེ་དག་ལ་བྱ་ལས་མ་འོངས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསླབ་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བསྡུས་པས་བསླབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། བསྟན་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བསྡུས་པས་བསྟན་པར་

འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། བསྒྱུར་བར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བསྒྲུས་པས་བསྒྱུར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། སྤྱང་བར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བསྡུས་པས་སྤྱང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དང་། བླང་བར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བསྡུས་པས་བླང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་ཀུན་ལ་རིགས་བསྒྲེས་ནས་མདོར་ན་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་ཤིང་། བྱ་ལས་དེ་ཡང་འགྱུར་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བས་མ་འོངས་པའི་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་ན། བྱ་ལས་མ་འོངས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་དང་བྱ་ལས་མ་འོངས་པ་ཞེས་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་བྱས་ལས་མ་འོངས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མ་མཐོང་། བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་དང་བྱ་ལས་མ་འོངས་པ་གཉིས་ལས་ཀྱང་། རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་གྱིས་གཙོས་སྔོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་བཀོལ་སྤྱོད་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། བྱ་ལས་མ་འོངས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཏ་ཅང་མང་པོ་མེད། བྱེད་ལས་མ་འོངས་པར་མཚོན་ན། སྟོན་པར་འགྱུར། སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་གསུམ་ཀ་གཅིག་མཚུངས་ཀྱིས་མང་དུ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་ཡོད། དཔེར་ན། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སུ་ཞིག་འཇིགས་ཆེན་འདི་ལས་བདག །ལེགས་པར་**སྐྱོབ་པར་བྱེད་འགྱུར**་ཞེས། །བྲེད་ཤ་ཐོན་པའི་མིག་བགྲད་ནས། །ཕྱོགས་བཞིར་སྐྱབས་དག་**འཚོལ་བར་བྱེད**། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། འོན་ཀྱང་། བྱ་ལས་མ་འོངས་པར་མཚོན་ན། བསྟན་པར་འགྱུར་དང་། བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་པ་བཞིན་བསྟན་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་པར་ཚིག་ཟིན་དུ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་པ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་། བྱེད་ལས་མ་འོངས་པའི་སྒྲ་ལ་ནི། སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། སྒྱུར་བར་བྱེད་པར་འགྱུར། གཏོང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར། སྒོམ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་སོགས་སྒྲ་མ་བསྡུས་པ་རྒྱས་པར་སློས་པའང་ཆ་སྙོམས་ཀྱིས་མང་དུ་སྣང་ཞིང་། གསུམ་ཀ་ལྟོ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་ཚེ་ནའང་། བསྟན་ཏོ། །སྟོན་ནོ། །སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་སློས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། བསྟན་ཏོ། །སྟོན་ནོ། །བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པའི་སྒོ་ནས་སློས་པ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་། མ་ཟད། དེ་ལྟར་ལྟོ་སྦྱར་ནས་འབྲི་བའི་ཚེ་ན། སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཡིན་ཞིང་། བསྟན་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་འདིར་ཅུང་ཟད་མི་འཚམ་པ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་**ཆོས་བསྟན་ཏོ། །སྟོན་ཏོ། །སྟོན་པར་འགྱུར་རོ།** ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱེད་ལས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་འབྲི་

དགོས་པ་ཡིན། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཏེ་བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་འབུར་དུ་བཏོན་གྱི་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་འཕོ་འགྱུར་འབུར་དུ་བཏོན་མེད། ཡང་སྙིང་། སྟོན་ཏོ་དང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ་གཉིས་ཀ་བྱེད་ལས་སྟོན་གྱི་བྱ་ལས་མི་སྟོན། དེའི་ཕྱིར་ན། སྟོན་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་འབྲི་བ་ཡིན།

སྤྱིར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་མ་འོངས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་བྱ་བ་དེའི་བྱེད་ལས་གསལ་བར་འདོད་ན་བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་དང་། བྱ་བ་དེའི་བྱ་ལས་གསལ་བར་འདོད་ན་བྱ་ལས་མ་འོངས་པ་འབྲི་དགོས་ཀྱང་། བྱ་ལས་མ་འོངས་པ་འབྲི་དགོས་པའི་སྐབས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ཞིང་། བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་འབྲི་བའི་སྐབས་ཤིན་ཏུ་མང་བས། རང་བཞིན་གྱིས་བྱེད་ལས་མ་འོངས་པའི་ཚིག་དེ་དག་མང་དུ་བྱུང་བ་ཡིན།

ད་དུང་ཞིབ་ཆགས་སུ་བཤད་ན། བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་ནི། རྒྱས་པར་བརྗོད་ན། འགོག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། འབྲིང་དུ་བརྗོད་ན། འགོག་པར་འགྱུར། བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་ན། འགོག་འགྱུར། ཞེས་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་ཀྱང་། བྱ་ལས་མ་འོངས་པ་ནི་གཤམ་གསལ་ལྟར་ཚིག་རྗོད་ཚུལ་ཙུང་ཟད་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་ན་ལེགས་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། བྱ་བ་བཟང་པོ་དེ་དག་ནི་མ་འོངས་པར་དགེ་སློབ་ཡོངས་ཀྱིས་བླང་བྱར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི། བྱ་བ་བཟང་པོ་དེ་དག་ནི་མ་འོངས་པར་དགེ་སློབ་ཡོངས་ཀྱིས་བླང་བར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བསྡུས་པ་ཡིན། བྱ་བ་ངན་པ་དེ་དག་ནི་མ་འོངས་པར་དགེ་སློབ་ཡོངས་ཀྱིས་སྤང་བྱར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི། བྱ་བ་ངན་པ་དེ་དག་ནི་མ་འོངས་པར་དགེ་སློབ་ཡོངས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བསྡུས་པ་ཡིན། དེས་ན། བླང་བར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །བླང་བྱར་འགྱུར་རོ། །སྤང་བར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །སྤང་བྱར་འགྱུར་རོ། །གཅད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །གཅད་བྱར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་རྣམས་ནི། བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཏེ་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་འཕོ་འགྱུར་འབུར་དུ་བཏོན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཏེ་བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་འབུར་དུ་མི་འདོན་པས་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱ་ལས་མ་འོངས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ལ་བྱ་ལས་མ་འོངས་པ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལེགས་པར་སྙམ།

དེ་ལྟ་ན། རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས། ལེན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རམ། ལེན་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་དང་། བླང་བར་བྱ་བར་འགྱུར་རམ། བླང་བྱར་འགྱུར། ཞེས་པ་བྱ་ལས་མ་འོངས་པ། སྤོང་བར་འགྱུར་རམ། སྤོང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་དང་། སྤང་བྱར་འགྱུར་རམ། སྤང་བར་བྱ་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་བྱ་ལས་མ་འོངས་པ། ཞེས་བརྗོད་ན་ཚིག་དོན་གཉིས་ཐད་ནས་སྐྱོན་དང་བྲལ་ཅིང་འབྲེལ་གཞི་སྤྱངས་ནས་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་ཐུབ་པའི་དགེ་མཚན་མཐོང་།

དེ་ཡང་། འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛེས་པ་དང་། སྐལ་པ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། **ཚིག་གཟུང་བར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ།** །གང་དང་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དང་དེར་སྐྱེ་བ་དྲན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་གཟུང་བར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་བྱ་ལས་མ་འོངས་པའི་མཚན་གཞི་ཡང་དག་ཡིན། དེ་ཉིད་བསྡུས་ནས་བརྗོད་ན། **ཚིག་གཟུང་བྱར་འགྱུར་རོ་**ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཚིག་གཟུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་དང་བྱ་ལས་མ་འོངས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཞིབ་དཔྱད་དང་བཅས་བཤད་ནས། གཤམ་གསལ་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་པོར་བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་རེ་རེ་བཀོལ་སྤྱོད་མཛད་ཡོད་པས་ལེགས་པར་བསམས་ན་གོང་གསལ་རྣམས་ལ་བོགས་འདོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན།

ཉམ་ངའི་གྲོས་དག་བྱེད་པ་ན། །མཛའ་ཡང་གསུམ་དུ་གྲོས་མི་བྱ། །
རོ་ལངས་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་ངན་ན། །ཐོག་མར་སྒྲུབ་པོ་ཟ༷་བར༷་འགྱུར༷། །

ནམ་དགོས་ཚེ་ན་ལེན་པ་ཡི། །ནོར་ནི་སྦྱིན་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །
བསགས་པའི་ནོར་ནི་སྦྲང་རྩི་ལྟར། །ནམ་ཞིག་གཞན་གྱིས་སྤྱོད༷་པར༷་འགྱུར༷། །

ཉེར་གཅིག་པ། བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་རིགས་བཞི་བཤད་པ།

བྱེད་འབྲེལ་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཞི།

༡༽ དོན་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ།
༢༽ དོན་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པར་བགྱི།
༣༽ དོན་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པར་མཛད།
༤༽ དོན་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པར་འགྱུར།

བྱེད་མེད་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཞི།

༡༽ དོན་ལེགས་པར་འགྲུབ་པར་བྱ།
༢༽ དོན་ལེགས་པར་འགྲུབ་པར་བགྱི།
༣༽ དོན་ལེགས་པར་འགྲུབ་པར་མཛད།
༤༽ དོན་ལེགས་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར།

དང་པོ། བསྒྲུབ་པར་བྱ། ཞེས་པའི་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི། དོན་གཉིས་ལ་འཇུག་སྟེ། གཞན་ལ་སྐུལ་མ་འདེབས་པར་འཇུག་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའོ།།

དང་པོ། གཞན་ལ་སྐུལ་མ་འདེབས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ལས། ཕན་བྱེད་དགྲ་བོ་ཡིན་ཡང་བསྟེན༷། །གཉེན་ཡང་གནོད་ན་སྤང༷་བར༷་བྱ༷། །ཞེས་དང་། ནད་ལྡན་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་། །རྒྱུན་

དུ་གྲོས་ཀྱིས་**བསྒྲུབ་པར་བྱ**། །ཞེས་དང་། མི་བསྲུན་འགྲོ་ལ་བྱམས་སེམས་**བསྐྱེད**། །རྩུབ་སྤྱོད་ཁོ་ནས་**གདུལ་བར་བྱ**། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དོན་མེད་གཡེང་བར་ལྟ་བ་ནི། །ནམ་ཡང་བདག་གིས་མི་བྱ་སྟེ། །ངེས་པར་སེམས་པས་རྟག་ཏུ་ནི། །མིག་ནི་ཐབ་སྟེ་**བལྟ་བར་བྱ**། །ལྟ་བ་ངལ་བསོའི་ཆེད་དུ་ནི། །རེས་འགའ་ཕྱོགས་སུ་**བལྟ་བར་བྱ**། །འགའ་ཞིག་མིག་ལམ་སྣང་གྱུར་ན། །བལྟས་ནས་འོངས་པ་ལེགས་ཞེས་**བརྗོད**། །ལམ་སོགས་འཇིགས་པ་བརྟག་པའི་ཕྱིར། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱོགས་བཞིར་**བལྟ**། །ངལ་བསོས་ཁ་ནི་ཕྱིར་བལྟས་ནས། །རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་**བལྟ་བར་བྱ**། །མདུན་དང་རྒྱབ་ཏུ་བརྟགས་བྱས་ནས། །འགྲོ་འམ་ཡང་ན་འོང་བྱ་སྟེ། །དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། །དགོས་པ་ཤེས་ནས་**སྤྱད་པར་བྱ**། །ཞེས་དང་། བྲེ་མོའི་གཏམ་ནི་སྣ་ཚོགས་དང་། །ངོ་མཚར་ལྟད་མོ་རྣམ་མང་པོ། །ཀུན་ལ་འཇུག་པར་གྱུར་པ་ན། །དེ་ལ་ཆགས་པ་**སྤང་བར་བྱ**། །ཞེས་དང་། སོ་ཤིང་དང་ནི་མཆིལ་མ་དག །དོར་བ་ན་ནི་**དགབ་པར་བྱ**། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་མ་དད་གྱུར་པ་ཀུན། །མཐོང་དང་དྲིས་ཏེ་**སྤང་བར་བྱ**། །སོར་མོས་བརྡ་ནི་མི་བྱ་སྟེ། །གུས་དང་བཅས་པས་གཡས་པ་ཡི། །ལག་པ་དག་ནི་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །ལམ་ཡང་དེ་ལྟར་**བསྟན་པར་བྱ**། །ཞེས་དང་། ཞེ་སྡང་ལྟ་བུའི་སྡིག་པ་མེད། །བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད། །དེ་བས་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་དུ། །སྣ་ཚོགས་ཚུལ་གྱིས་**བསྒོམ་པར་བྱ**། །ཞེས་དང་། བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་ནི། །དང་པོ་ཉིད་དུ་འབད་དེ་**བསྒོམ**། །བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་མཉམ་པས་ན། །ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་**བསྲུང་བར་བྱ**། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི། **སྤང་བར་བྱ**། **བསྒྲུབ་པར་བྱ**། **གདུལ་བར་བྱ**། **བལྟ་བར་བྱ**། **སྤྱད་པར་བྱ**། **དགབ་པར་བྱ**། **བསྟན་པར་བྱ**། **བསྒོམ་པར་བྱ**། **བསྲུང་བར་བྱ**། ཞེས་པའི་སྒྲ་རྒྱས་པ་རྣམས་དང་། **བསྟེན**། **བསྐྱེད**། **བརྗོད**། **བལྟ**། **བསྒོམ**། ཞེས་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པའི་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ནི་གཞན་ལ་སྐུལ་མ་འདེབས་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། ཕལ་སྐད་ཀྱིས་ཞུས་ན། **སྤང་དགོས**། **བསྒྲུབ་དགོས**། **གདུལ་དགོས**། **བལྟ་དགོས**། **སྤྱད་དགོས**། **དགབ་དགོས**། **བསྟན་དགོས**། **བསྒོམ་དགོས**། **བསྲུང་དགོས**། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

གཉིས་པ། རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི། སུམ་ཅུ་པ་ལས། མིང་ཚིག་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞི། །ཡི་གེའི་སྦྱོར་བ་**བཤད་པར་བྱ**། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་ལྗོན་དབང་ལས། ཐོན་མིའི་ལེགས་བཤད་སུམ་ཅུ་པའི། །སྙིང་པོ་མདོར་བསྡུས་**བཤད་པར་བྱ**། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདེ་གཤེགས་སྲས་ཀྱི་སྡོམ་ལ་འཇུག་པ་ནི། །ལུང་བཞིན་མདོར་བསྡུས་ནས་ནི་**བརྗོད་པར་བྱ**། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་

ཀྱང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་ཕྱིར། །ཕོངས་པ་མེད་པར་**གཏང་བར་བྱ།** །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི། **བཤད་པར་བྱ། བརྗོད་པར་བྱ། གཏང་བར་བྱ།** ཞེས་པའི་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ནི་གཞན་ལ་སྐུལ་མ་འདེབས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། ཡི་གེའི་སྦྱོར་བ་བཤད་རྒྱུ་ཡིན། སྙིང་པོ་མདོར་བསྡུས་བཤད་རྒྱུ་ཡིན། ལུང་བཞིན་མདོར་བསྡུས་ནས་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན། ཕོངས་པ་མེད་པར་གཏང་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

གཉིས་པ། བསྒྲུབ་པར་བགྱི། ཞེས་པའི་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི། གོང་ལྟར་དོན་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ལས། **དང་པོ། གཞན་ལ་སྐུལ་མ་འདེབས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི།** བཤེས་སྤྲིངས་ལས། ཁ་ཟས་སྨན་དང་འདྲ་བར་རིགས་པ་ཡིས། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་མེད་པར་**བསྟེན་བགྱི་**སྟེ། །ཞེས་དང་། གཞན་གྱི་ཚུང་མ་མི་ལྟ་མཐོང་ན་ཡང་། །ན་ཚོད་མཐུན་པར་མ་དང་བུ་མོ་དང་། །སྲིད་མོའི་འདུ་ཤེས་**བསྐྱེད་བགྱི་**ཆགས་གྱུར་ན། །མི་གཙང་ཉིད་དུ་ཡང་དག་**བསམ་པར་བགྱི།** །གཡོ་བའི་སེམས་ནི་ཐོས་མཚུངས་བུ་ལྟ་བུར། །གཏེར་བཞིན་སྲོག་དང་འདྲ་བར་**བསྲུང་བགྱི་**སྟེ། །གདུག་པ་དུག་དང་མཚོན་དང་དགྲ་བོ་དང་། །མེ་བཞིན་འདོད་པའི་བདེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་མཛོད། །འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཕུང་ཁྲོལ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་ཀིམྤའི་འབྲས་འདྲར་གསུངས། །དེ་དག་**སྤང་བགྱི་**དེ་ཡི་ལྕགས་སྒྲོག་གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་བཅིངས། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི། **བསྟེན་བགྱི། བསྐྱེད་བགྱི། བསམ་པར་བགྱི། བསྲུང་བགྱི། སྤང་བགྱི།** ཞེས་པའི་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ནི་གཞན་ལ་སྐུལ་མ་འདེབས་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། ཕལ་སྐད་ཀྱིས་ཞུས་ན། **བསྟེན་དགོས། བསྐྱེད་དགོས། བསམ་དགོས། བསྲུང་དགོས། སྤང་དགོས།** ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། བསྟེན་བགྱི་ཞིང་། ཞེས་པའི་ཚབ་ཏུ། བསྟེན་བྱ་ཞིང་། ཞེས་དང་། བསྐྱེད་བགྱི་སྟེ། ཞེས་པའི་ཚབ་ཏུ། བསྐྱེད་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། བསམ་པར་བགྱི། ཞེས་པའི་ཚབ་ཏུ། བསམ་པར་བྱ། ཞེས་དང་། བསྲུང་བགྱི་སྟེ། ཞེས་པའི་ཚབ་ཏུ། བསྲུང་བྱ་སྟེ་ཞེས་དང་། སྤང་བགྱི་ཞེས་པའི་ཚབ་ཏུ་སྤང་བྱ་ཞེས་པན་ཚུན་ཇི་ལྟར་བཀོལ་སྦྱོད་བྱེད་ཀྱང་ཆོག་པས། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། བསྟེན་བགྱི། བསྐྱེད་བགྱི། ཞེས་པ་སོགས་ནི། བསྟེན་པར་བགྱི། བསྐྱེད་པར་བགྱི། ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པ་ཡིན། མདོར་ན། བསྟེན་པར་བགྱི། བསྟེན་པར་བྱ། བསྐྱེད་པར་བགྱི། བསྐྱེད་པར་བྱ། བསམ་པར་བགྱི། བསམ་པར་བྱ། ཞེས་པ་སོགས་ཀུན་ལ་རིགས་བསྒྲེས་ནས་དོན་གཅིག་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ། རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི། བྱམས་སྨོན་ལས། བདག་གིས་སྡིག་པ་ཅི་བགྱིས་པ། །སངས་རྒྱས་སྤྱན་སྔར་མཆིས་ནས་སུ། །བདག་གིས་དེ་དག་**བཤགས་**

པར་བགྱི། །ཞེས་དང་། བཟང་སྤྱོད་ལས། མར་མེ་མཆོག་དང་བདུག་སྤོས་དམ་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བ་དེ་དག་ལ་ནི་**མཆོད་པར་བགྱི།** །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་**བསྐྱེད་བགྱི**་ཞིང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསླབ་པ་ལའང་། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་**བསླབ་པར་བགྱི།** །ཞེས་དང་། ཞལ་ཟས་བཟའ་བཏུང་སྣ་ཚོགས་བཅས་པ་ཡི། །ལྷ་བཤོས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་**དབུལ་བར་བགྱི།** །གསེར་གྱི་པདྨ་ཚར་དུ་དངར་བ་ཡི། །རིན་ཆེན་སྒྲོན་མ་རྣམས་ཀྱང་**དབུལ་བར་བགྱི།** །ས་གཞི་བསྐོར་བ་སྤོས་ཀྱིས་བྱུགས་པ་དེར། །མེ་ཏོག་ཡིད་འོང་སིལ་མ་**དགྲམ་པར་བགྱི།** །ཞེས་དང་། ལུང་བཤགས་ལས། གོང་མའི་ཡང་གོང་མ། བླ་མའི་ཡང་བླ་མར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་**བསྔོ་བར་བགྱིའོ།** །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་**བསྔོ་བར་བགྱིའོ།** །ཞེས་དང་། ཐུབ་བསྟོད་ལས། དུས་འདིར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེན་འགྲོ་བ་ཡི། །མགོན་གྱུར་ཁྱོད་ལ་བདག་གིས་**བསྟོད་པར་བགྱི།** །ཞེས་དང་། ཡོངས་གྲགས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་**འཐོབ་པར་བྱ།** དེའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་གསན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་**བླང་བར་བགྱིའོ**་སྙམ་པ་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་བཅས་གསན་པར་ཞུ། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི། **བཤགས་པར་བགྱི། མཆོད་པར་བགྱི། བསྐྱེད་བགྱི། བསླབ་པར་བགྱི། དབུལ་བར་བགྱི། དགྲམ་པར་བགྱི། བསྔོ་བར་བགྱིའོ།** །**བསྟོད་པར་བགྱི། བླང་བར་བགྱིའོ།** །ཞེས་པའི་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ནི་གཞན་ལ་སྐུལ་མ་འདེབས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། **བཤགས་རྒྱུ་ཡིན། མཆོད་རྒྱུ་ཡིན། བསྐྱེད་རྒྱུ་ཡིན། བསླབ་རྒྱུ་ཡིན། དབུལ་རྒྱུ་ཡིན། དགྲམ་རྒྱུ་ཡིན། བསྔོ་རྒྱུ་ཡིན། བསྟོད་རྒྱུ་ཡིན། བླང་རྒྱུ་ཡིན།** ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། འདིར་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བགྱི། །ཞེས་པའི་ཚབ་ཏུ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསླབ་པར་བྱ། །ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ། དེ་བཞིན་དུ། དབུལ་བར་བགྱི། དབུལ་བར་བྱ། དགྲམ་པར་བགྱི། དགྲམ་པར་བྱ། ཞེས་པ་སོགས་ཀུན་ལ་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ། བསྒྲུབ་པར་མཛད། ཅེས་པའི་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི། དེ་དག་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། སྔ་མ་གཉིས་པོས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྐུལ་མ་གསལ་བར་བྱེད་ནུས་པས་ཐད་ཀར་སྐུལ་ཚིག་གི་ངོ་བོར་འགྲོ་ཡང་། འདི་ཉིད་ཐད་ཀར་སྐུལ་ཚིག་གི་ངོ་བོར་མི་འགྲོ་ཞིང་། བསྒྲུབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཚིག་གཞན་དང་འབྲེལ་ནས་སྐུལ་ཚིག་གི་ངོ་བོར་འགྲོ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། བླ་མ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་

པོས་བདག་ལ་དབང་**བསྐུར་བར་མཛད་དུ་གསོལ།** ཞེས་དང་། ཅི་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་མ་ལུས་པ་**བསྒྲུབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ།** ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ཕྱིར་ཟློག་པ་སྟོབས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལས། བདག་ལ་བསྲུང་དུ་གསོལ། བསྲུང་དུ་གསོལ། འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་**བསྲུང་བར་མཛད་དུ་གསོལ།** ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཡོངས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། ཡོངས་སུ་བསྐྱང་དུ་གསོལ། ཞི་བ་དང་བདེ་ལེགས་སུ་**འགྱུར་བར་མཛད་དུ་གསོལ།** ཆད་པ་སྤོང་བར་མཛད་དུ་གསོལ། མཚོན་ཆ་སྤོང་བར་མཛད་དུ་གསོལ། མཚམས་**གཅད་པར་མཛད་དུ་གསོལ།** ས་**བཅིང་བར་མཛད་དུ་གསོལ།** ཞེས་དང་།

སྙིང་ཆེན་སྨྲོན་པ་**གདུལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ།** སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐར་པའི་ལམ་དུ་**དྲང་བར་མཛད་དུ་གསོལ།** རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱིན་གྱིས་**བརླབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ།** མ་རིག་པའི་མུན་པ་**བསལ་བར་མཛད་དུ་གསོལ།** སྡུག་བསྔལ་ལས་**གདོན་པར་མཛད་དུ་གསོལ།** བདེ་བ་ལ་**དགོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ།** ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་**བསྐོར་བར་མཛད་དུ་གསོལ།** དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཆོག་ནས་བདག་ལ་དབེ་ཆ་**བསླབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ།** ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར། བྱ་ཚིག་གསུམ་མཉམ་དུ་ཚོགས་ནས་གཞན་ལ་སྐུལ་མ་འདེབས་པའི་ཚིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན། བརྗོད་པ་མཐའ་མ་དེར་མཚོན་ན། བསླབ་དང་གཅིག །མཛད་དང་གཉིས། གསོལ་དང་གསུམ་ཚོགས་པས་བསླབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་སྐུལ་ཚིག་གི་ངོ་བོར་འགྲོ་བ་ཡིན། བསྒྲུབ་པར་མཛད་ཅེས་པའི་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྐུལ་མ་འདེབས་པའི་དོན་དུ་འཇུག་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ལ་ནི་མི་འཇུག་པ་ཡིན། དེས་ན་བསྒྲུབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དང་བསྒྲུབ་པར་བགྱི་ཞེས་པའི་ཚབ་ཏུ་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པ་ཡིན།

བཞི་པ། བསྒྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི། བྱ་ལས་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཞིང་སྐུལ་མ་གསལ་བར་མི་བྱེད་པས་སྔ་མ་གསུམ་དང་མི་མཚུངས། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། བཞི་པ་འདི་ནི་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་སླར་ཡང་འཆད་པ་ལ་དགོས་པ་མ་མཆིས།

དེ་ལྟར་བྱེད་འབྲེལ་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཞིའི་སྐོར་ཞུས་པ་དེ་དག་ལེགས་པར་རྟོགས་ན། བྱེད་མེད་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱང་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཙམ་མ་གཏོགས་རྟོགས་སླ་བས་གོང་གསལ་རྣམས་དང་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞིའི་དཔེར་བརྗོད།

ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་གཟུང་།

༡༽ ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་**གཟུང་བར་བྱ།**

༢༽ ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་**གཟུང་བར་བགྱི།**

༣༽ ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་**གཟུང་བར་མཛད་དུ་གསོལ།**

༤༽ ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་**གཟུང་བར་འགྱུར།**

སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་བསྒོམ།

༡༽ སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་**བསྒོམ་པར་བྱ།**

༢༽ སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་**བསྒོམ་པར་བགྱི།**

༣༽ སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་**བསྒོམ་པར་མཛད་དུ་གསོལ།**

༤༽ སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་**བསྒོམ་པར་འགྱུར།**

འཆི་ལ་ཉེ་བའི་དུད་འགྲོ་མང་པོའི་སྲོག་བསྐྱབ།

༡༽ འཆི་ལ་ཉེ་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་**བསྐྱབ་པར་བྱ།**

༢༽ འཆི་ལ་ཉེ་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་**བསྐྱབ་པར་བགྱི།**

༣༽ འཆི་ལ་ཉེ་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་**བསྐྱབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ།**

༤༽ འཆི་ལ་ཉེ་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་**བསྐྱབ་པར་འགྱུར།**

ཉེར་གཉིས་པ། བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་རིགས་བཞི་བཤད་པ།

བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཞི།

༡༽ དོན་ལེགས་པར་**སྒྲུབ་པར་བྱེད།**

༢༽ དོན་ལེགས་པར་**སྒྲུབ་པར་བགྱིད།**

༣༽ དོན་ལེགས་པར་**སྒྲུབ་པར་མཛད།**

༤༽ དོན་ལེགས་པར་**སྒྲུབ་པར་འགྱུར།**

བྱེད་མེད་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཞི།

༡༽ དོན་ལེགས་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད།

༢༽ དོན་ལེགས་པར་འགྲུབ་པར་བགྱིད།

༣༽ དོན་ལེགས་པར་འགྲུབ་པར་མཛད།

༤༽ དོན་ལེགས་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར།

དང་པོ། སྒྲུབ་པར་བྱེད། གཉིས་པ། སྒྲུབ་པར་བགྱིད། གསུམ་པ། སྒྲུབ་པར་མཛད། ཅེས་པ་གསུམ་པོ་ནི་དོན་གཅིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་གསུམ་པོ་དེ་དང་དོན་གཅིག་མ་ཡིན། བཞི་ཀས་བྱེད་ལས་གསལ་བར་བྱེད་པ་མཚུངས་ཀྱང་། ཕྱི་མས་བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་། སྔ་མ་གསུམ་པོས་དུས་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟའི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེ་བར་སྤྱི་ཡོངས་ནས་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན།

དང་པོ། སྒྲུབ་པར་བྱེད། ཅེས་པའི་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི། སྤྱིར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བྱེད་ཀྱི་འདུག །བྱེད་ཀྱི་རེད། ཅེས་པའི་དོན་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་ན། སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད། སྒྲུབ་ཀྱི་འདུག །སྒྲུབ་ཀྱི་རེད། ཅེས་སོགས་སྤྱི་ཡོངས་ནས་གནས་ཚུལ་བརྗོད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། ཕལ་སྐད་ཀྱིས་ཞུས་ན། བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ལས། ངན་པ་ཕལ་ཆེར་རང་གི་སྐྱོན། །གང་ཡིན་གཞན་ལ་**འགོད་པར་བྱེད།** །ཅེས་དང་། ཉ་པས་ཟས་ཀྱིས་ཁ་བྲིད་ནས། །ཉ་རྣམས་**གསོད་པར་བྱེད་**ལ་ལྟོས། །ཞེས་དང་། ངོ་ཚ་ཆུང་རྣམས་གཞན་ནོར་ལ། །བདག་གི་ཆེ་བ་**སྒྲུབ་པ་**ཡོད། །མགྲོན་ལ་གྲོགས་ཀྱི་གོས་བརྡིང་ནས། །བདག་གི་གྲུས་རྟགས་**སྟོན་པར་བྱེད།** །ཅེས་དང་། འཇམ་པོས་འཇམ་པོ་**འཇོམས་བྱེད་**ཅིང་། །འཇམ་པོས་རྩུབ་པོའང་**འཇོམས་པར་བྱེད།** །ཅེས་དང་། དཔའ་བོས་དགྲ་སྡེ་མ་བསད་ནའང་། །རང་ཕྱོགས་**གསོད་པར་བྱེད་**དམ་ཅི། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྡིག་ཆེན་རྣམས། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་**སྲེག་པར་བྱེད།** །ཅེས་དང་། དེ་ལྟར་འབད་དེ་བཙལ་ཀྱང་དེར། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྙིང་པོ་མ་མཐོང་ན། །ད་དུང་ཅི་ཕྱིར་ཆགས་ཚུལ་གྱིས། །ཁྱོད་ནི་ལུས་འདི་**སྲུང་བར་བྱེད།** །ཅེས་དང་། གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཡོན་ཏན་ནི། །སྐྱོ་བས་དྲེགས་པ་**སེལ་བར་བྱེད།** །ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱི། **འགོད་པར་བྱེད། སྟོན་པར་བྱེད། འཇོམས་པར་བྱེད། གསོད་པར་བྱེད། སྲེག་པར་བྱེད། སྲུང་བར་བྱེད། སེལ་བར་བྱེད།** ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་བཞིན་པའམ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའམ་བྱས་ཟིན་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་སྤྱིར་བྱ་བ་དེ་དག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་དོན་སྟོན་པ་ཡིན། ཕལ་སྐད་ཀྱིས་བཤད་ན། **འགོད་ཀྱི་ཡོད། འགོད་ཀྱི་འདུག །འགོད་ཀྱི་རེད། སྟོན་གྱི་ཡོད། སྟོན་གྱི་འདུག །སྟོན་གྱི་རེད། འཇོམས་ཀྱི་ཡོད། འཇོམས་ཀྱི་འདུག །འཇོམས་ཀྱི་རེད།** ཅེས་སྐབས་དོན་བཞིན་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་དོན་ཡིན། གོང་གསལ། བདག་གི་ཆེ་བ་**སྒྲུབ་པ་**ཡོད། །ཅེས་པའང་། བདག་གི་ཆེ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡོད། ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན། འདི་ལྟ་བུའི་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་རིགས་ཤིག་ཡོད་པའང་ཤེས་དགོས། དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། སྒྲུབ་པར་བགྱིད། ཅེས་པའི་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི། དོན་གཉིས་ལ་འཇུག་སྟེ། སྔ་མ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་པ་དང་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་དང་། སྔ་མ་དང་མི་མཚུངས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པའོ།།

དང་པོ། སྔ་མ་དང་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་ནི། སྤྱིར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བྱེད་ཀྱི་འདུག །བྱེད་ཀྱི་རེད། ཅེས་པའི་དོན་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་ན། སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད། སྒྲུབ་ཀྱི་འདུག །སྒྲུབ་ཀྱི་རེད། ཅེས་སྤྱི་ཡོངས་ནས་གནས་ལུགས་བརྗོད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། ཕལ་སྐད་ཀྱིས་ཞུས་ན། བྱ་བ་དེ་ཉིད་བགྱིད་ཀྱི་ཡོད་པའི་དོན་ཏེ། བྱམས་སྨོན་ལས། ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་**ཟློག་བགྱིད་**ཅིང་། །མཐོ་རིས་ལམ་ནི་རབ་**སྟོན་**ལ། །རྒ་ཤི་མེད་པར་**འདྲེན་བགྱིད་**པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་དང་། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། དེ་བཞིན་གཞན་དག་ཁྲོ་ཆུ་བཞུ་བ་ཡི། །ཁུ་བ་འབར་བ་འཁྲིགས་པ་**ལྷུད་པར་བགྱིད།** །ཁ་ཅིག་ལྕགས་ཀྱི་གསལ་ཤིང་རབ་འབར་བ། །ཆེར་མ་ཅན་ལ་ཀུན་ཏུ་**རྒྱུད་པར་བགྱིད།** །ཅེས་དང་། ཁ་ཅིག་སྲིན་བུ་སྦྲུར་བ་སྣ་ཚོགས་དང་། །ཤ་སྦྲང་སྦྲང་བུ་མཆུ་རིངས་ཁྲི་ཕྲག་དག །རེག་ན་མི་བཟད་རྣམ་སྤྲོལ་ཆེར་**འབྱིན་པས།** །**ཟ་བར་བགྱིད་**ཅིང་འབྲེ་ལྡོག་སྨྲེ་སྔགས་**འདོན།** །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་བསྐལ་དཀར་པོ་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྤྲིན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡི་གེ་དྲུག་པའི་རིག་སྔགས་ཆེན་མོ་རྒྱལ་འབྱོར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་བསམ་གཏན་དཔག་ཏུ་མ་མཆིས་པ་ཐེའུ་གྱིས་**གནོན་པར་བགྱིད་**པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་**སྟོན་པར་བགྱིད་**པ་ཐར་བར་**འཇུག་པར་བགྱིད་**པ། ཆོས་ཀྱི་མཛོད་ཡོངས་སུ་**གང་བར་བགྱིད་**པ། འཁོར་བ་རྒྱ་བ་ནས་**འབྱིན་པར་བགྱིད་**པ། འགྲོ་བ་ལྔ་**སྐེམས་པར་བགྱིད་**པ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་**འཇོམས་པར་བགྱིད་**པ་དང་། བྱོལ་སོང་གི་སྐྱེ་གནས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་**སྒྲོལ་བར་བགྱིད་**པ། ཆོས་ཀྱི་རོ་**སྦྱོང་བར་བགྱིད་**པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བཤད་པ་བས་མ་འཚལ་བ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པར་བགྱི། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི། **ཟློག་བགྱིད། འདྲེན་བགྱིད། ལྷུད་པར་བགྱིད། རྒྱུད་པར་བགྱིད། ཟ་བར་བགྱིད། གནོན་པར་བགྱིད། སྟོན་པར་བགྱིད། འཇུག་པར་བགྱིད། གང་བར་བགྱིད། འབྱིན་པར་བགྱིད། སྐེམས་པར་བགྱིད། འཇོམས་པར་བགྱིད། སྒྲོལ་བར་བགྱིད། སྦྱོང་བར་བགྱིད།** ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བགྱིད་བཞིན་པའམ་བགྱིད་པར་འགྱུར་བའམ་བགྱིས་ཟིན་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་སྤྱིར་བྱ་བ་དེ་དག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་དོན་སྟོན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་ཚབ་ཏུ། དཔེར་ན། ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་**ཟློག་བྱེད**

ཅིང་། །མཐོ་རིས་ལམ་ནི་རབ་སྟོན་ལ། །རྒ་ཤི་མེད་པར་འདྲེན་བྱེད་པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བགྱིད་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་བྱེད་ཅེས་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་ཚིག་པ་སྟེ། གང་ལྟར་ཡང་དོན་གཅིག་ཡིན།

གཉིས་པ། སྔ་མ་དང་མི་མཚུངས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན། ལུང་བཤགས་ལས། སྐྱན་ཆད་ཀྱང་གཅོད་ཅིང་སྡོམ་པར་བགྱིད་ལགས་སོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ན། །སྲིད་ན་མི་འཇིགས་སེམས་ཅན་ཕན་པ་བགྱིད། །སྔོན་གྱི་སྡིག་ལས་ཡང་དག་འདའ་བགྱིད་ཅིང་། །སྡིག་པ་གཞན་ཡང་སྐྱན་ཆད་མི་བགྱིད་དོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་རིག་སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དབུགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གླིང་བཞི་པའི་དབང་ཕྱུག་འབྱུང་པོའི་བདག་པོ་ཆེན་པོ་མཆེ་བ་གཙིགས་པ་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ལགས་ཏེ། བདག་གིས་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་མཆིས་པའི་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཚེ་བར་བགྱིད། རྡེག་པར་བགྱིད། འཚིང་བར་བགྱིད། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་དུ་འཕེན་པར་བགྱིད། ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ལག་རྣམས་རྣམ་པར་གཅོད་པར་བགྱིད་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གི་ཚེ་བདག་བཀྲེས་པར་གྱུར་པ་ན་དབུགས་གཏོང་སྟེ། དབུགས་དེས་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་འགེངས་པར་བགྱིད་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་མི་དང་མི་མ་ལགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟི་བྱིན་འཕྲོག་པར་བགྱིད་ལགས་ཏེ། དབུགས་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རིག་མ་ཐག་ཏུ་བྲོ་ནད་སྣ་ཚོགས་དག་འབྱུང་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི། སྡོམ་པར་བགྱིད། ཕན་པ་བགྱིད། འདའ་བར་བགྱིད། འཚེ་བར་བགྱིད། རྡེག་པར་བགྱིད། འཚིང་བར་བགྱིད། འཕེན་པར་བགྱིད། གཅོད་པར་བགྱིད། འགེངས་པར་བགྱིད། འཕྲོག་པར་བགྱིད། ཅེས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་བགྱིད་ཀྱི་ཡིན་ཏེ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་སྟོན་པ་ཡིན། ཕལ་སྐད་ཀྱིས་ཞུས་ན། སྡོམ་གྱི་ཡིན། ཕན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། འདའ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། རྡེག་གི་ཡིན། འཚིང་གི་ཡིན། འཕེན་གྱི་ཡིན། གཅོད་ཀྱི་ཡིན། འགེངས་ཀྱི་ཡིན། འཕྲོག་གི་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

གསུམ་པ། སྒྲུབ་པར་མཛད། ཅེས་པའི་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི། བྱ་བ་དེ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་མ་གཏོགས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་སྔ་མ་དག་ལྟར་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། ཁྱད་པར་ནི་མཛད་ཅེས་པ་བྱེད་དང་བགྱིད་ཀྱི་ཞེ་ས་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཡིན། བཀུར་འོས་གོང་མ་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་པར་མཛད་ཅེས་ཞེ་ས་ཞུ་ཞིང་། མཉམ་པ་དང་འོག་མ་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཕལ་ཚིག་བརྗོད་པའི་

ཁྱད་ཙམ་ཡིན། དོན་སྟོན་ཚུལ་སྔ་མ་རྣམས་དང་ཁྱད་མེད་པས་འདིར་རྒྱས་པར་མི་སྤྲོ་ཞིང་། མཚོན་ཙམ་བརྗོད་ན། ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་**ཀློག་མཛད་**ཅིང་། །མཐོ་རིས་ལམ་ནི་རབ་**སྟོན་**ལ། །རྒ་ཤི་མེད་པར་**འདྲེན་མཛད་**པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཡིན། གཞན་ཡང་། འདུལ་བ་གཞི་ལས། ནགས་སུ་གཤེགས་ནས་ལོ་དྲུག་ཏུ་དཀའ་བ་སྤྱད་དེ་དཀའ་བ་བྱེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་རིག་ནས་ཅི་བདེར་དབུགས་**ཕྱུང་བར་མཛད།** ཅི་བདེར་དབུགས་**འབྱིན་པར་མཛད་**ཅིང་འབྲས་ཆན་དང་ཟན་དྲོན་ལ་སོགས་པ་ཞལ་ཟས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་**གསོལ་བར་མཛད།** ཞུན་མར་དང་། འབྲུ་མར་དག་གིས་སྐུ་དག་ཀྱང་**སྐུད་པར་མཛད།** ཚ་དྲོན་པོས་ཀྱང་སྐུ་**བསིལ་བར་མཛད་**ཅིང་གྲོང་སྡེ་འདོད་དུ་གཤེགས་ནས་གྲོང་པའི་བུ་མོ་དགའ་མོ་དང་། དགའ་སྟོབས་མ་གཉིས་ལས་ལན་བཅུ་དྲུག་བཞླས་པའི་འོ་མ་སྦྲང་རྩི་དང་བསྲེས་པ་གསོལ་ཏེ། ཞེས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསྟོད་པ་ལས། སྨྲ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རིག་བྱེད་ཚིག །དབེན་པ་ཁོ་ནར་**སློ་བར་བགྱིད།** །ཁྱོད་ཀྱིས་བསྒྲགས་ནས་སེང་གེ་ཡི། །སྒྲ་ཡིས་ཆོས་རྣམས་**སྟོན་པར་མཛད།** །ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱི། **ཕྱུང་བར་མཛད།** **འབྱིན་པར་མཛད།** **གསོལ་བར་མཛད།** **སྐུད་པར་མཛད།** **བསིལ་བར་མཛད།** **སྟོན་པར་མཛད།** ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་མཛད་བཞིན་པའམ་མཛད་ཟིན་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་སྤྱིར་བྱ་བ་དེ་དག་མཛད་པའི་བྱེད་ལས་སྟོན་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བྲིས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། ཆད་པ་**སྤྱོད་བར་མཛད་དུ་གསོལ།** མཚོན་ཆ་**སྤྱོད་བར་མཛད་དུ་གསོལ།** ཞེས་གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར། མཚམས་**གཅད་པར་མཛད་དུ་གསོལ།** ས་**བཅིང་བར་མཛད་དུ་གསོལ།** ཞེས་པ་དེ་ཉིད། མཚམས་**གཅོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ།** ས་**འཆིང་བར་མཛད་དུ་གསོལ།** ཞེས་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་རྗོད་ཚིག་ཅིང་གཉིས་ཀ་རུང་། **བྱིན་གྱིས་རློབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ།** **བྱིན་གྱིས་བརླབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ།** ཞེས་བྱེད་ལས་བྱ་ལས་གཉིས་ཀས་རུང་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་སམ། བྱིན་གྱིས་རློབས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་འདས་ཚིག་དང་སྐུལ་ཚིག་གིས་འབྲི་སྲོལ་གཏན་ནས་མེད་པས་དེ་ལྟར་བྲི་བར་མི་བྱའོ། །

བཞི་པ། སྒྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི། བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཞིང་སྐུལ་མ་གསལ་བར་མི་བྱེད་པས་སྔ་མ་གསུམ་དང་མི་མཚུངས། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་ནི་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་སླར་ཡང་མི་སྤྲོའོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་འབྲེལ་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཞིའི་སྐོར་ཞུས་པ་དེ་དག

ལེགས་པར་རྟོགས་ན། བྱེད་མེད་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱང་རྟོགས་སླ་བས་གོང་གསལ་རྣམས་དང་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞིའི་དཔེར་བརྗོད།

ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་འཛིན།

༡༽ ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་འཛིན་པར་བྱེད།

༢༽ ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་འཛིན་པར་བགྱིད།

༣༽ ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་འཛིན་པར་མཛད། འཛིན་པར་མཛད་དུ་གསོལ།

༤༽ ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་འཛིན་པར་འགྱུར།

སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་སྒོམ།

༡༽ སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་སྒོམ་པར་བྱེད།

༢༽ སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་སྒོམ་པར་བགྱིད།

༣༽ སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་སྒོམ་པར་མཛད། སྒོམ་པར་མཛད་དུ་གསོལ།

༤༽ སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་སྒོམ་པར་འགྱུར།

འཆི་ལ་ཉེ་བའི་དུད་འགྲོ་མང་པོའི་སྲོག་སྐྱོབ།

༡༽ འཆི་ལ་ཉེ་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་སྐྱོབ་པར་བྱེད།

༢༽ འཆི་ལ་ཉེ་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་སྐྱོབ་པར་བགྱིད།

༣༽ འཆི་ལ་ཉེ་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་སྐྱོབ་པར་མཛད། སྐྱོབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ།

༤༽ འཆི་ལ་ཉེ་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་སྐྱོབ་པར་འགྱུར།

ཉེར་གསུམ་པ། བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་རིགས་བཞི་བཤད་པ།

བྱེད་འབྲེལ་བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཞི།

༡༽ དོན་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་པར་བྱས།

༢༽ དོན་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་པར་བགྱིས།

བྱེད་མེད་བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཞི།

༡༽ དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བྱས།

༢༽ དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བགྱིས།

༣༽ དོན་ལེགས་པར་**བསྒྲུབས་པར་མཛད།** ༣༽ དོན་ལེགས་པར་**སྒྲུབ་པར་མཛད།**
༤༽ དོན་ལེགས་པར་**བསྒྲུབས་པར་གྱུར།** ༤༽ དོན་ལེགས་པར་**སྒྲུབ་པར་གྱུར།**

བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་དག་ནི་གོང་གི་བྱ་ལས་དང་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལྟར་དོན་གཅིག་མི་གཅིག་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་ལྟར་མིན་པར། བྱེད་འབྲེལ་བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཞི་ཀ་དོན་གཅིག་ཅིང་། བྱེད་མེད་བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཞི་ཀ་དོན་གཅིག་ཡིན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱས་ཟིན་པ་དང་སྒྲུབ་ཟིན་པའམ། བྱས་ཟིན་པ་དང་སྒྲུབ་ཟིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་བ་གང་རུང་གི་དོན་ལ་འཇུག་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། མ་ཟད་བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཚབ་ཏུ་གཅིག་འགྲོ་བ་ཡིན།

དཔེར་ན། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ལས། སྨྲས་ཤིང་**བསྐུལ་བར་གྱུར**་པ་ན། །དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་གོ་བ་སྐྱེ། །མ་བསྐུལ་གཞན་གྱིས་མ་སྨྲས་པར། །བསམ་པ་ཤེས་ན་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བསྐུལ་བར་གྱུར་ཞེས་པ་ནི། བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཞིང་། སྨྲས་ཤིང་**བསྐུལ་བར་གྱུར**་པ་ན། །ཞེས་པའི་ཚབ་ཏུ། སྨྲས་ཤིང་**བསྐུལ་བར་བྱས**་པ་ན། །ཞེས་སམ། སྨྲས་ཤིང་**བསྐུལ་བར་བགྱིས**་པ་ན། །ཞེས་སམ། སྨྲས་ཤིང་**བསྐུལ་བར་མཛད**་པ་ན། །ཞེས་གང་ལྟར་འབྲི་བརྗོད་བྱས་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཡིན།

གཞན་ཡང་། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རྗེ་དཔོན་གྱིས། །འཁོར་ལ་དྲིན་གྱིས་**བསྐྱངས༵་གྱུར༵་པ**། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འཁོར་གཡོག་རྣམས། །རྗེ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་སྒྲུབ། །ཅེས་དང་། ངན་པ་ཇི་ལྟར་**བཅོས༵་གྱུར༵**་ཀྱང་། །རང་བཞིན་བཟང་པོ་འབྱུང་མི་སྲིད། །ཅེས་དང་། འབད་དེ་ཀུན་ནས་**བསྟེན༵་བྱས༵**་ཀྱང་། །ངན་པ་བློ་དང་ག་ལ་འདྲེས། །མཆིལ་པ་ཇི་ལྟར་**གསོས༵་གྱུར༵**་ཀྱང་། །བག་ཕེབས་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་དང་། དེས་ན་མཁས་པ་**རྒྱས༵་གྱུར༵**་ཀྱང་། །ཕྱི་མའི་དོན་དུ་རིག་པ་སློབ། །ཅེས་དང་། ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གསུག་ཐོས་ནས། །གཉེན་གྱིས་**བརླགས༵་པར༵་བྱས༵**་པ་མང་། །ཞེས་དང་།

སློབ་བསྟོད་ལས། ལྷ་མོ་ལ་གུས་ཡང་དག་ལྡན་པའི། །བློ་ལྡན་གང་གིས་རབ་དད་བརྗོད་པས། །སྲོད་དང་ཐོ་རངས་**ལངས༵་པར༵་བྱས**་ནས། །དྲན་པས་མི་འཇིགས་ཐམས་ཅད་རབ་སྟེར། །ཞེས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤ་སྟག་ཡིན། དེ་དག་ནི་རྟོགས་སླ་ཞིང་མགོ་རྙོག་ཆེར་མེད་པས་ག་ཤམ་གསལ་དཔེར་བརྗོད་ཙམ་གྱིས་འཐུས་པར་བྱས་ཤིང་། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་རྣམས་ཞིབ་པར་འདོད་ན་དེ་དག་ཏུ་བལྟའོ།།

བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞིའི་དཔེར་བརྗོད།

ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་བཟུང་།

༡༽ ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་**བཟུང་བར་བྱས།**

༢༽ ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་**བཟུང་བར་བགྱིས།**

༣༽ ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་**བཟུང་བར་མཛད།**

༤༽ ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་**བཟུང་བར་གྱུར།**

སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་བསྒོམས།

༡༽ སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་**བསྒོམས་པར་བྱས།**

༢༽ སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་**བསྒོམས་པར་བགྱིས།**

༣༽ སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་**བསྒོམས་པར་མཛད།**

༤༽ སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་**བསྒོམས་པར་གྱུར།**

འཆི་ལ་ཉེ་བའི་དུད་འགྲོ་མང་པོའི་སྲོག་བསྐྱབས།

༡༽ འཆི་ལ་ཉེ་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་**བསྐྱབས་པར་བྱས།**

༢༽ འཆི་ལ་ཉེ་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་**བསྐྱབས་པར་བགྱིས།**

༣༽ འཆི་ལ་ཉེ་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་**བསྐྱབས་པར་མཛད།**

༤༽ འཆི་ལ་ཉེ་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་**བསྐྱབས་པར་གྱུར།**

ཉེར་བཞི་པ། བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་དང་བྱ་ལས་མ་འོངས་པ་ལྟར་བྱས་ལས་མ་འོངས་པའང་ཡོད་མེད་བཤད་པ།

སྔེར་གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་དང་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་གཉིས་ལ་དབྱེ་བ་བཞི་པ་བྱ་ལས་མ་འོངས་པ་དང་བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཡོད་པར་སྣང་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཀྱང་། བྱས་ལས་མ་འོངས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཡོངས་སུ་གྲགས་མེད། འོ་ན་བྱས་ལས་མ་འོངས་པ་ཞེས་པའི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་ལས་མ་འོངས་པ་དང་བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་ལྟར། བྱས་ལས་མ་

འོངས་པའང་ཡོད་པ་ཡིན། དཔེར་ན། **དོན་གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག** །ཡོངས་སྤྱོད་**རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག** །ལྟ་བུ་བྱེད་མེད་བྱས་ལས་མ་འོངས་པ་དང་། ལེགས་པར་བསམས་པར་བྱས་ན། ལེགས་པར་བསམས་པར་གྱུར་ན། ལེགས་པར་བརྟགས་པར་བྱས་ན། ལེགས་པར་བརྟགས་པར་གྱུར་ན། ལྟ་བུ་བྱེད་འབྲེལ་བྱས་ལས་མ་འོངས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ལས། དམ་པ་དཔོན་དུ་**བསྐོས་གྱུར་ན།** །དོན་གྲུབ་པ་དང་བདེ་སྐྱིད་འཕོབ། །ཅེས་དང་། མདའ་དྲང་མཁས་པས་**འཕངས་གྱུར་ན།** །གང་ལ་གཏད་པར་འཕོག་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྒོ་ང་མཁའ་ལ་**འཕངས་གྱུར་ན།** །ཆག་པ་ཉིད་ལས་གཞན་ཅི་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ཞུན་མར་སྣོད་དུ་**བཞག་གྱུར་ན།** །སྣོད་ལ་བྱི་བས་མི་རྨུག་གམ། །ཞེས་དང་། ཁྱིམ་དུ་ལྟས་ངན་**བྱུང་གྱུར་ན།** །ནོར་ལས་ཕྱིས་ཏེ་བཟློག་པ་དགོས། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི། **བསྐོས་གྱུར་ན། འཕངས་གྱུར་ན། བཞག་གྱུར་ན། བྱུང་གྱུར་ན།** ཞེས་པ་རྣམས་བྱས་ལས་མ་འོངས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་བྱ་ཚིག་ཀྱང་འདས་ཚིག་ཤ་སྟག་བྲིས་ཡོད། དེ་དག་ནི་བྱས་ལས་མ་འོངས་པའི་བྱ་ཚིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་དངོས་སུ་སློས་པ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། ཡང་བྱས་ལས་མ་འོངས་པའི་བྱ་ཚིག་སྔ་མ་དངོས་སུ་སློས་ནས་བྱ་ཚིག་ཕྱི་མ་བསྡུས་ནས་སློས་པའང་ཤིན་ཏུ་མང་། དེ་དག་ཀྱང་སྒྲ་རྒྱས་བསྡུས་ཙམ་ལས་དོན་དུ་བྱས་ལས་མ་འོངས་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ལས། མི་བསླུན་པ་ཡི་འབྲེལ་བ་དང་། །རིང་ནས་འགྲོགས་ཀྱང་**སྤྲངས་ན་**བདེ། །རྟག་ཏུ་འགྲུལ་བའི་སོ་བཟང་ཡང་། །**བཏོན་ན་**བདེ་ཞེས་རྒད་པོ་སྨྲ། །ཞེས་པའི་སྤྲངས་ན་ཞེས་པ་ནི། **སྤྲངས་པར་བྱས་ནའམ། སྤྲངས་པར་གྱུར་ན།** ཞེས་པའི་དོན་དང་། བཏོན་ན་ཞེས་པ་ནི། **བཏོན་པར་བྱས་ནའམ། བཏོན་པར་གྱུར་ན།** ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་བྱས་ལས་མ་འོངས་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ། རྩེ་རྐྱང་མང་དུ་**བསྡམས་ན་**ཡང་། །ཁང་པའི་གདུང་མ་བཟོད་པར་དཀའ། །ཞེས་པའི་བསྡམས་ན་ཞེས་པ་ནི། **བསྡམས་པར་བྱས་ནའམ། བསྡམས་པར་གྱུར་ན།** ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། འདི་ཡང་བྱས་ལས་མ་འོངས་པ་ཡིན། དམ་པ་ཁྲིམས་ཀྱང་**བཏུད་ན་**ཞི། །དམན་རྣམས་**བཏུད་ན་**ལྷག་པར་རེངས། །གསེར་དངུལ་སྲ་ཡང་བཞུ་ནུས་ཀྱི། །ཁྱི་ལུད་**བཞུས་ན་**དྲི་ངན་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་བཏུད་ན་ཞེས་པ་ནི། **བཏུད་པར་བྱས་ནའམ། བཏུད་པར་གྱུར་ན།** ཞེས་པ་དང་། བཞུས་ན་ཞེས་པ་ནི། **བཞུས་པར་བྱས་ནའམ། བཞུས་པར་གྱུར་ན།** ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

སོལ་བ་འབད་དེ་**བཀྲུས་ན་**ཡང་། །ཁ་དོག་དཀར་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་པའི་བཀྲུས་ན་ཞེས་པ་ནི། **བཀྲུས་པར་བྱས་ནའམ། བཀྲུས་པར་གྱུར་ན།** ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། སྦྱིན་པས་**བསྡུས་ན་**དགྲ་ཡང་

འདྱུ། །སྲིན་མེད་གཉེན་ཡང་རིང་དུ་སྤོང་། །ཞེས་པའི་བསྡུས་ན་ཞེས་པ་ནི། **བསྡུས་པར་བྱས་ནའམ། བསྡུས་པར་གྱུར་ན།** ཞེས་པའི་དོན་དང་། བློ་གྲོས་ལྡན་པས་ལེགས་**བསྐྱངས་ན།** །སྐྱེ་བོ་དམན་པའང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །སློབ་ཤེས་དག་གིས་ནི་ཅི་ལ། །**བསླབས་ན**་འདོན་པ་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བསྐྱངས་ན་ཞེས་པ་ནི། **བསྐྱངས་པར་བྱས་ནའམ། བསྐྱངས་པར་གྱུར་ན།** ཞེས་པའི་དོན་དང་། བསླབས་ན་ཞེས་པ་**བསླབས་པར་བྱས་ནའམ་བསླབས་པར་གྱུར་ན**་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

བློ་ལྡན་བྱ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་། །རྒྱུན་དུ་གྲོས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །**གྲུབ་པར་གྱུར་ན**་ལྷ་ཅི་སྨོས། །མ་གྲུབ་ན་ཡང་མཛེས་པའི་རྒྱུ། །ཞེས་པའི་**གྲུབ་པར་གྱུར་ན**་ཞེས་པ་ཚིག་མ་བསྡུས་པ་ཆ་ཚང་བ་ཡིན། དྲི་ཞིམ་**བྱུང་ན**་རི་དྭགས་ཀྱི། །ལྟེ་བ་ལས་ཀྱང་གླ་རྩི་ལེན། །ཞེས་པའི་བྱུང་ན་ཞེས་པ་ནི་**བྱུང་བར་གྱུར་ན**་ཞེས་པའི་དོན་དང་། དམ་པ་སྡིག་ལ་**བབ་ན**་ཡང་། །རང་བཞིན་བཟང་པོ་ག་ལ་འདོར། །ཞེས་པའི་བབ་ན་ཞེས་པ་ནི། **བབ་པར་གྱུར་ན།** ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། བློ་ཆུང་མང་དུ་**འདུས་ན**་ཡང་། །བྱ་བ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་མི་ནུས། །ཞེས་པའི་འདུས་ན་ཞེས་པ་ནི། **འདུས་པར་གྱུར་ན།** ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། ཟླ་བ་**ཤར་ན**་ཀུ་མུད་ཏཱ། །ཁ་འབྱེད་འགྱུར་གྱི་པ་དྨོ་ཟུམ། །ཞེས་པའི་ཤར་ན་ཞེས་པ་ནི། **ཤར་བར་གྱུར་ན།** ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། མཐུ་ཆེན་གཟུ་ལུམ་སྤྱོད་པ་ལ། །**ཁྲོས་ན**་རང་ལ་ལྷག་པར་གནོད། །ཅེས་པའི་ཁྲོས་ན་ཞེས་པ་ནི། **ཁྲོས་པར་བྱས་ནའམ། ཁྲོས་པར་གྱུར་ན།** ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཆུ་དང་**ཕྲད་ན**་ལྷམ་ཤུད་ཀྱི། །མ་ཕྲད་པ་ན་ག་ལ་ཤུད། །ཅེས་པའི་ཕྲད་ན་ཞེས་པ་ནི། **ཕྲད་པར་གྱུར་ན།** ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེས་ན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱས་ལས་མ་འོངས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་བྱས་ལས་མ་འོངས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་མི་ཚོག་པ་མེད་དོ།།

དེ་ལྟ་ན། སྤང་བར་འགྱུར། གདོན་པར་འགྱུར། བསྡམ་པར་འགྱུར། གདུད་པར་འགྱུར། བཀྲུ་བར་འགྱུར། བསྡུ་བར་འགྱུར། བསླབ་པར་འགྱུར། བསྐྱང་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་**བྱ་ལས་མ་འོངས་པ་དང་།** སྤོང་བར་འགྱུར། འདོན་པར་འགྱུར། སྡོམ་པར་འགྱུར། འདུད་པར་འགྱུར། འཁྲུད་པར་འགྱུར། སྡུད་པར་འགྱུར། སློབ་པར་འགྱུར། སྐྱོང་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་**བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་དང་།** སྤངས་པར་གྱུར་ན། བཏོན་པར་གྱུར་ན། བསྡམས་པར་གྱུར་ན། བཏུད་པར་གྱུར་ན། བཀྲུས་པར་གྱུར་ན། བཟུང་བར་གྱུར་ན། བསྡུས་པར་གྱུར་ན། བསླབས་པར་གྱུར་ན། བསྐྱངས་པར་གྱུར་ན། གྲུབ་པར་གྱུར་ན། བྱུང་བར་གྱུར་ན། བབ་པར་གྱུར་ན། འདུས་པར་གྱུར་ན། ཤར་བར་གྱུར་ན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་དག་བསྡུས་ནས་བརྗོད་ཚེ། སྤངས་ན། བཏོན་ན། བསྡམས་ན། བཏུད་ན། བཀྲུས་ན། བཟུང་ན།

བསྡུས་ན། བསླབས་ན། བསྐྱངས་ན། གྲུབ་ན། བབས་ན། འདུས་ན། ཤར་ན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་**བྱས་ལས་མ་འོངས་པ་ཡིན།**

བྱས་ལས་མ་འོངས་པའི་བྱ་ཚིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་འདས་ཚིག་འབྲི་དགོས་ཤིང་ན་སྒྲ་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན། ན་སྒྲ་མེད་ན་བྱས་ལས་འདས་པ་དང་འཁྲུལ་གཞི་ཡོད། དཔེར་ན། བསྐྱངས་པར་གྱུར། བསླབས་པར་གྱུར། བཅོམ་པར་གྱུར། ཅེས་ན་སྒྲ་མེད་པ་རྣམས་ནི་བྱས་ལས་མ་འོངས་པ་གཏན་ནས་མིན། ན་སྒྲ་མ་སྦྱར་བ་རྣམས་ནི་སྤྱིར་བྱ་ལས་བྱེད་ལས་བྱས་ལས་གསུམ་གྱི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཙམ་ཡིན། འོན་ཀྱང་བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་དང་བྱ་ལས་མ་འོངས་པ་ལ་ན་སྒྲ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་བྱ་ཚིག་དེ་ཙམ་གྱིས་མ་འོངས་པའི་དོན་སྟོན་ནུས་པས་འཁྲུལ་གཞི་མེད།

༡༽ **བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ།** ➔ འཇོམས་པར་འགྱུར། འདུལ་བར་གྱུར། འབུལ་བར་འགྱུར། འཛིན་པར་འགྱུར།
༢༽ **བྱ་ལས་མ་འོངས་པ།** ➔ གཞོམ་པར་འགྱུར། གདུལ་བར་འགྱུར། དབུལ་བར་འགྱུར། གཟུང་བར་འགྱུར།
༣༽ **བྱས་ལས་མ་འོངས་པ།** ➔ བཅོམ་པར་གྱུར་ན། བཏུལ་བར་གྱུར་ན། ཕུལ་བར་གྱུར་ན། བཟུང་བར་གྱུར་ན།

བྱེད་ལས་མ་འོངས་པའི་སྒྲ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ།

༡༽ **སྒྲ་རྒྱས་པ།** ➔ འཇོམས་པར་འགྱུར་རོ། །འབུལ་བར་འགྱུར་རོ། །འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ལྟ་བུ།
༢༽ **སྒྲ་འབྲིང་པོ།** ➔ འཇོམས་པར་འགྱུར། འབུལ་བར་འགྱུར། འཛིན་པར་འགྱུར། ལྟ་བུ།
༣༽ **སྒྲ་བསྡུས་པ།** ➔ འཇོམས་འགྱུར། འབུལ་འགྱུར། འཛིན་འགྱུར། ལྟ་བུ།

བྱ་ལས་མ་འོངས་པའི་སྒྲ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ།

༡༽ **སྒྲ་རྒྱས་པ།** ➔ གཞོམ་པར་འགྱུར་རོ། །དབུལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཟུང་བར་འགྱུར་རོ། །ལྟ་བུ།
༢༽ **སྒྲ་འབྲིང་པོ།** ➔ གཞོམ་པར་འགྱུར། དབུལ་བར་འགྱུར། གཟུང་བར་འགྱུར། ལྟ་བུ།
༣༽ **སྒྲ་བསྡུས་པ།** ➔ གཞོམ་འགྱུར། དབུལ་འགྱུར། གཟུང་འགྱུར། ལྟ་བུ།

བྱས་ལས་མ་འོངས་པའི་སྒྲ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ།

༡༽ **སྒྲ་རྒྱས་པ།** ➔ བཅོམ་པར་གྱུར་ན། ཕུལ་བར་གྱུར་ན། བཟུང་བར་གྱུར་ན། ལྟ་བུ།
༢༽ **སྒྲ་འབྲིང་པོ།** ➔ བཅོམ་གྱུར་ན། ཕུལ་གྱུར་ན། བཟུང་གྱུར་ན། བླངས་གྱུར་ན། ལྟ་བུ།
༣༽ **སྒྲ་བསྡུས་པ།** ➔ བཅོམ་ན། ཕུལ་ན། བཟུང་ན། བཞག་ན། བླངས་ན། སྦྱངས་ན། ལྟ་བུ།

ཉེར་ལྔ་པ། བྱོས་ལས་གསལ་བྱེད་དམ། སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ་ཚན་གསུམ་བཤད་པ།

༡༽ བྱ་ལས་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ།
༢༽ བྱེད་ལས་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ།
༣༽ བྱེད་མེད་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ།

དང་པོ། བྱ་ལས་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ་བཤད་པ།

༡༽ དོན་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱོས་ཤིག །ལྟ་བུ།
༢༽ དོན་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པར་གྱིས་ཤིག །ལྟ་བུ།
༣༽ དོན་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་པར་མཛོད་ཅིག །ལྟ་བུ།

བྱ་ལས་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་། ཕན་ཚུན་གཅིག་ཚབ་ཏུ་གཅིག་འགྲོ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། འདུལ་བ་གཞུང་དམ་པ་ལས། འབྱུང་བར་བྱ་ཕྱིར་**བརྩམ་པར་བྱོས**། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་**བརྩོན་པར་བྱོས**། །འདམ་བུའི་ཁྱིམ་ལ་གླང་ཆེན་བཞིན། །འཆི་བདག་སྡེ་རྣམས་**གཞོམ་པར་བྱོས**། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་ཐམ་པ་པ་ལས། ངེས་པར་འབྱུང་བ་**བརྩམ་པར་གྱིས**། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་སྦྱོར་བར་གྱིས། །འདམ་བུའི་ཁྱིམ་ལ་གླང་ཆེན་བཞིན། །འཆི་བདག་སྡེ་ནི་**གཞོམ་པར་གྱིས**། །ཞེས་དང་།

འཕགས་པ་མེ་ཁ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་མེ་ཁ་ལའི་རིག་སྔགས་ལེགས་པར་བཟུང་བ་བྱས་པ་ལ་ཀུན་ནས་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་སུ་**བསྲུང་བ་གྱིས་ཤིག** །ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བ་དང་། ཞི་བ་དང་། བདེ་ལེགས་སུ་**འགྱུར་བར་གྱིས་ཤིག** །སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཆད་པ་**སྤྱད་བར་གྱིས་ཤིག** །མཚོན་ཆ་སྤྱང་བ་དང་། དུག་**གཞིལ་བར་གྱིས་ཤིག** །མི་མཛའ་**བཟློག་པར་གྱིས་ཤིག** །མཚམས་**གཅད་པར་གྱིས་ཤིག** །སྐྱུད་པས་**བཅིང་བར་གྱིས་ཤིག** །སྡང་བ་ཐམས་ཅད་ཟློག་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་དང་།

འཕགས་པ་རྡོ་རྗེའི་རི་རབ་ཆེན་པོའི་རྩེ་མོའི་ཁང་པ་བརྩེགས་པའི་གཟུངས་ལས། སེམས་ཅན་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན། །མྱ་ངན་ལས་ནི་**བཟླ་བར་གྱིས**། །རྒྱལ་བའི་མཆོག་འདི་ཇི་བཞིན་དུ། །སྐྱེ་དགུ་ཐམས་

ཅན་གདུལ་བར་བྱོས། །སྟོབས་པོ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཡི། །བདུད་བཞི་པོ་དག་གདུལ་བར་གྱིས། །ཞེས་དང་། འཕགས་མ་རི་ཁྲོད་ལོ་མ་གྱོན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ལས། མཁས་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞི་འདི་དག་གིས་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་**བསྲུང་བར་མཛོད་ཅིག** །ཡོངས་སུ་**བསྐྱབ་པར་མཛོད་ཅིག** །ཡོངས་སུ་**གཟུང་བར་མཛོད་ཅིག** །ཡོངས་སུ་**བསྐྱང་བར་མཛོད་ཅིག** །ཞི་བ་དང་བདེ་ལེགས་སུ་མཛོད་ཅིག །ཆད་པ་**སྲུང་བར་མཛོད་ཅིག** །མཚོན་ཆ་**སྲུང་བར་མཛོད་ཅིག** །ཇི་སྲིད་དུག་གཞོམ་པའི་བར་དུ་མཛོད་ཅིག །མེའི་གནོད་པ་**སྲུང་བར་མཛོད་ཅིག** །ཆུའི་གནོད་པ་**སྲུང་བར་མཛོད་ཅིག** །བྱད་སྟེམས་**གཅད་པར་མཛོད་ཅིག** །མཚམས་**བཅིང་བར་མཛོད་ཅིག** །ས་གཞི་**བཅིང་བར་མཛོད་ཅིག** །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱ་ལས་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྦྲ་ཤཱ་སྟག་ཡིན་ཞིང་། བྱ་ཚིག་ཕྱི་མ་མ་འོངས་པ་རང་སོར་བཞག་ནས་བྱ་ཚིག་ཕྱི་མ་སྐུལ་ཚིག་བྱོས་དང་གྱིས་དང་མཛོད་གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་ཇི་ལྟར་བརྗེ་བསྒྱུར་བྱས་ཀྱང་དོན་ལ་འགྱུར་བ་གཏན་ནས་མེད་པའི་དོན་གཅིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་མཛོད་ཅེས་པ་ཞེ་ས་སྟེ་ཡུལ་གོང་མ་བཀུར་འོས་རྣམས་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་བྱོས་དང་གྱིས་ནི་ཕལ་ཚིག་སྟེ་ཡུལ་མཉམ་པ་དང་འོག་མ་རྣམས་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་ཡོད་པའང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

བྱ་ལས་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྦྲ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད།

ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་ཟུངས།

༡༽ ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་**གཟུང་བར་བྱོས་ཤིག**

༢༽ ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་**གཟུང་བར་གྱིས་ཤིག**

༣༽ ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་**གཟུང་བར་མཛོད་ཅིག**

སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་སྒོམས།

༡༽ སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་**བསྒོམ་པར་བྱོས་ཤིག**

༢༽ སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་**བསྒོམ་པར་གྱིས་ཤིག**

༣༽ སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་**བསྒོམ་པར་མཛོད་ཅིག**

འཚེ་ལ་ཉེ་བའི་དུད་འགྲོ་མང་པོའི་སྲོག་སྐྱོབས།

༡༽ འཆི་ལ་ཉེ་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་**བསྐྱབ་པར་བྱོས་ཤིག**

༢༽ འཆི་ལ་ཉེ་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་**བསྐྱབ་པར་གྱིས་ཤིག**

༣༽ འཆི་ལ་ཉེ་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་**བསྐྱབ་པར་མཛོད་ཅིག**

གཉིས་པ། བྱེད་ལས་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ་བཤད་པ།

༡༽ དོན་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པར་བྱོས་ཤིག །ལྟ་བུ།

༢༽ དོན་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པར་གྱིས་ཤིག །ལྟ་བུ།

༣༽ དོན་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པར་མཛོད་ཅིག །ལྟ་བུ།

བྱེད་ལས་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་། ཕན་ཚུན་གཅིག་ཚབ་ཏུ་གཅིག་འགྲོ་བ་ཡིན། དཔེར་ན། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལེའུ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལས་དེས་པས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་ལྟ་བས་ན་ང་དང་དེས་པ་ཇི་ལྟར་འདུལ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་**འདུལ་བར་གྱིས་ཤིག** །ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ལ། སེམས་ཅན་**འདུལ་བར་བྱོས་ཤིག** །སེམས་ཅན་**འདུལ་བར་མཛོད་ཅིག** །ཅེས་བྲིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཡིན།

འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་པ་ལ་ལ་ཞིག་ལ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཏམ་སྤོངས་ཤིག །མ་ཉན་ཅིག །མ་ཀློག་ཅིག །གཞན་ལ་མ་སྟོན་ཅིག །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཏམ་**སྤོང་བར་གྱིས་ཤིག** །ཅེས་དང་། འཕགས་པ་གསང་བ་ནོར་བུ་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་**ཤེས་པར་བྱོས**་ལ་ཆོས་**སྟོན་པར་གྱིས་ཤིག** །ཅེས་དང་།

ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་གོས་སྔོན་པོ་ཅན་གདོན་སྲིན་དྲག་པོ་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་མེ་ལྕེའི་རྒྱུད་ལས། དེའི་དགོས་པ་གང་ཅིའང་རུང་བ་མ་ལུས་པར་སྒྲུབས་ཤིག །ཕྱི་མའི་དུས་ན་ཨོ་ཏྲི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་གྱིས་དེར་**སྲུང་བར་བྱོས་ཤིག**་ཅེས་གསུངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བཞུགས་སོ། །ཞེས་དང་།

རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཁྱོད་ནི་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་མཛད་པ་དང་། །ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དོན་གཟིགས་པས། །གཞན་གྱི་དྲིང་མི་**འཇོག་པར་མཛོད**། །ཅེས་དང་། སྔོན་གྱི་རྒྱལ་

ཐོས་ཚོས་ཀྱི་གཞི། །ལྷ་ཁང་ལ་སོགས་གཞན་བགྱིས་པ། །གང་དག་ལགས་པ་དེ་དག་ཀུང་། །སྔ་ལུགས་བཞིན་དུ་**སྐྱོང་བར་མཛོད།** །ཅེས་དང་། ཉིན་གཅིག་བཞིན་ནམ་ཞག་ལྔ་བར། །ཉམ་ཆུང་བཙོན་རྣམས་**གཏོང་བར་མཛོད།** །ཅེས་དང་། གཞན་ཡང་གོང་དུ། སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་**སྦྱོར་བར་གྱིས།** །ཞེས་དང་། འོག་ནས། སྡིག་པའི་ལྷ་བ་**སྤོང་བར་བྱོས།** །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལ་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཡང་སྙིང་། **འདུལ་བར་གྱིས་ཤིག** །**སྤོང་བར་གྱིས་ཤིག** །**སྟོན་པར་གྱིས་ཤིག** །**སྒྲུང་བར་བྱོས་ཤིག** །**འཇོག་པར་མཛོད།** **སྐྱོང་བར་མཛོད།** **གཏོང་བར་མཛོད།** **སྦྱོར་བར་གྱིས།** **སྤོང་བར་བྱོས།** ཞེས་པ་རྣམས་ལ་བྱེད་ལས་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན། སྐྱོང་བར་མཛོད་ཅིག །སྐྱོང་བར་གྱིས་ཤིག །སྐྱོང་བར་བྱོས་ཤིག །ཅེས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཆབ་ཏུ་ཅིག་ཤོས་འགྲོ་ཞིང་དོན་གཅིག་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ་པོ་དང་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ་པོ་ནི། བྱེད་ལས་སྟོན་པ་དང་བྱ་ལས་སྟོན་པ་ཙམ་ལས་གང་ལྟར་བྲིས་ཀྱང་ཚིག་ཅིང་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཆབ་ཏུ་ཅིག་ཤོས་འགྲོ་བ་ཡིན། དོན་ལ་ཁྱད་པར་ཆེར་མེད། རང་གི་ཞེ་འདོད་ལྟར་འབྲི་ཚོག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར། མི་མཐའ་**བཟློག་པར་གྱིས་ཤིག** །མཚམས་**གཅད་པར་གྱིས་ཤིག** །སྐྱུད་པས་**བཅིང་བར་གྱིས་ཤིག** །སྡང་བ་ཐམས་ཅད་**ཟློག་པར་གྱིས་ཤིག** །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། མི་མཐའ་**བཟློག་པར་གྱིས་ཤིག** །ཅེས་བྱ་ལས་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་བྲིས་ཡོད་ཀྱང་། ཚིག་རྐང་མཐའ་མ་ལ། སྡང་བ་ཐམས་ཅད་**ཟློག་པར་གྱིས་ཤིག** །ཅེས་བྱེད་ལས་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་བྲིས་ཡོད། དེ་གཉིས་གང་ལྟར་བྲིས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་ཅིང་རུང་བ་ཡིན། དེ་ཡང་གོང་གི་མཚམས་**གཅད་པར་གྱིས་ཤིག** །ཅེས་པའི་ཆབ་ཏུ་མཚམས་**གཅོད་པར་གྱིས་ཤིག** །ཅེས་བྲིས་ཀྱང་ཚོག་པ་ཡིན། གཙོ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་ལས་སྟོན་པར་འདོད་ན་གཅད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འབྲི་དགོས་ཤིང་། བྱེད་ལས་སྟོན་པར་འདོད་ན་གཅོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་འབྲི་དགོས་པའི་ཁྱད་ཙམ་ཡིན།

རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་སོགས་སྔོན་གྱི་གསུང་རབ་ཚད་ལྡན་རྣམས་སུ་གོང་གསལ་བྱ་ལས་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་དང་བྱེད་ལས་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་གཉིས་པོ་ལས་བྱ་ལས་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་བཀོལ་སྤྱོད་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། བྱེད་ལས་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་བཀོལ་སྤྱོད་མཛད་པ་དེ་ལ་བལྟོས་ན་ཉུང་བར་སྣང་། འོན་ཀྱང་བྱས་ལས་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ནི་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་འདས་པའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལས་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཚིག་འདས་པའི་སྒོ་ནས་བྲིས་པ་སྲིད་མཐའ་མ་བཀག་ཙམ་ཡིན་པས། **བཅད་པར་གྱིས་ཤིག** །**བཅད་པར་བྱོས་ཤིག** །**བཅད་པར་མཛོད་ཅིག** །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་འདས་ཚིག་གིས་འབྲི་མི་རུང་།

ཅི་སྟེ་བྱས་ལས་སྐྱུལ་མ་གསལ་བར་བྱེད་འདོད་ཆེ། གཞམ་གསལ་ལྟར། ཚོད་པར་གྱིས་ཤིག །ཚོད་པར་བྱོས་ཤིག །ཚོད་པར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་འདས་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་འབྲི་དགོས།

བྱེད་ལས་སྐྱུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད།

ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་ཟུངས།

༡༽ ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་**འཛིན་པར་བྱོས་ཤིག**

༢༽ ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་**འཛིན་པར་གྱིས་ཤིག**

༣༽ ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་**འཛིན་པར་མཛོད་ཅིག**

སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་སྒོམས།

༡༽ སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་**སྒོམ་པར་བྱོས་ཤིག**

༢༽ སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་**སྒོམ་པར་གྱིས་ཤིག**

༣༽ སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་**སྒོམ་པར་མཛོད་ཅིག**

འཆི་ལ་ཉེ་བའི་དུད་འགྲོ་མང་པོའི་སྲོག་སྐྱོབས།

༡༽ འཆི་ལ་ཉེ་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་**སྐྱོབ་པར་བྱོས་ཤིག**

༢༽ འཆི་ལ་ཉེ་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་**སྐྱོབ་པར་གྱིས་ཤིག**

༣༽ འཆི་ལ་ཉེ་བའི་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་**སྐྱོབ་པར་མཛོད་ཅིག**

གསུམ་པ། བྱེད་མེད་སྐྱུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ།

༡༽ དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་བྱོས་ཤིག །ཧྲ་བྱུ།

༢༽ དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་གྱིས་ཤིག །ཧྲ་བྱུ།

༣༽ དོན་ལེགས་པར་གྲུབ་པར་མཛོད་ཅིག །ཧྲ་བྱུ།

བྱེད་མེད་སྐྱུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད།

ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་ཟུངས།

༡༽ ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་**ཟིན་པར་བྱོས་ཤིག**

༢༽ ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་**ཟིན་པར་གྱིས་ཤིག**

༣༽ ཕ་མ་དང་དགེ་རྒན་གྱིས་གནང་བའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཡིད་ལ་**ཟིན་པར་མཛོད་ཅིག**

སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་སྒོམས།

༡༽ སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་**གོམས་པར་བྱོས་ཤིག**

༢༽ སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་**གོམས་པར་གྱིས་ཤིག**

༣༽ སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་**གོམས་པར་མཛོད་ཅིག**

དགེ་འདུན་པར་དྲང་རྒྱུའི་མང་ཇ་སྦྱར་དུ་སྐོལ་ཅིག

༡༽ དགེ་འདུན་པར་དྲང་རྒྱུའི་མང་ཇ་སྦྱར་དུ་ཁོལ་བར་བྱོས་ཤིག

༢༽ དགེ་འདུན་པར་དྲང་རྒྱུའི་མང་ཇ་སྦྱར་དུ་ཁོལ་བར་གྱིས་ཤིག

༣༽ དགེ་འདུན་པར་དྲང་རྒྱུའི་མང་ཇ་སྦྱར་དུ་ཁོལ་བར་མཛོད་ཅིག

གོང་གསལ་བྱ་ལས་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ལ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་དང་། བྱེད་ལས་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ལ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས་ཤིང་། གསུམ་པ་བྱེད་མེད་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ལ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་འདས་པ་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན། སྔ་མ་གཉིས་ལ་འདས་ཚིག་བྲིས་ན་མི་ལེགས་ཤིང་ཕྱི་མ་འདིར་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་བྲིས་ན་མི་བཟང་། དེ་བས་ཕྱི་མ་འདིར་འདས་ཚིག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་བཟང་བ་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་ནི། དམ་པ་གོང་མའི་འབྲི་སྲོལ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་ཞིང་གོ་བ་ལའང་དེ་ལྟར་འཐད་ཆེ་བས་སོ།།

ཉེར་དྲུག་པ།

སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ་ཚན་གསུམ་པོའི་ལག་ལེན་གནད་འགག་བཤད་པ། སྐུལ་ཚིག་ཉིས་བརྩེགས་འབྲི་མི་རུང་།

གོང་གསལ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དག་གི་ལུང་ཚིག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་འབྲི་དགོས་མིན་རགས་ཙམ་གསལ་བར་བྱས་ཟིན་ཀྱང་། འདིར་དམིགས་བསལ་གྱིས་གལ་པོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་ཚུལ་དུ་ས་བཅད་ལོགས་སུ་བཀར་ནས་ཞུ་བར་བྱ་བ་ཡིན། སྤྱིར་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུངས་ཤིག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་སྐུལ་ཚིག་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སྐུལ་ཚིག་ཉིས་བརྩེགས་ཞེས་པའི་དོན་མིན།

སྐུལ་ཚིག་ཉིས་བརྩེགས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། འགའ་ཞིག་གིས་གོང་གསལ་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་རྒྱས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་རྟོགས་པའམ་དོ་སྣང་མ་བྱས་པའི་དབང་གིས། སྒྲུབས་པར་གྱིས། སྐྱོབས་པར་གྱོས། སྤོངས་པར་མཛོད། སྒོམས་པར་གྱིས། སྒོམས་པར་གྱོས། སྒོམས་པར་མཛོད། གསོན་པར་མཛོད། སྐྱོངས་པར་གྱིས། སྐྱོངས་པར་གྱོས། སྐྱོངས་པར་མཛོད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་བྲིས་དང་འབྲི་བཞིན་པ་དང་། དེ་དག་སྦེབ་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་བསྡུས་ནས་འབྲི་བའི་ཚེ་ན། སྤོངས་མཛོད་ཅིག །སྒོམས་མཛོད་ཅིག །གསོན་མཛོད་ཅིག །སྐྱོངས་མཛོད་ཅིག །སྐྱོབས་གྱོས་ཤིག །སྒྲུབས་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པ་སོགས་ཀྱང་བྲིས་དང་འབྲི་བཞིན་པར་མཐོང་། སྤོངས་མཛོད་ཅིག །ཅེས་པར་མཚོན་ན། བྱ་བ་སྤོང་བ་གཅིག་ལ་སྐུལ་ཚིག་སྤོངས་ཞེས་པ་དང་མཛོད་ཅེས་པ་གཉིས་མཉམ་དུ་སྦྱར་ཡོད། དེ་དག་ལ་སྐབས་འདིའི་སྐུལ་ཚིག་ཉིས་བརྩེགས་ཟེར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྐུལ་ཚིག་ཉིས་བརྩེགས་ནི་གཏན་ནས་འབྲི་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན།

འོ་ན་དེ་དག་དག་པར་བྲིས་ན་ཇི་ལྟར་འབྲི་དགོས་ཤེ་ན། སྒྲ་རྒྱས་པ་རྣམས་ནི་གོང་དུའང་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་ཚིག་མང་དུ་དྲངས་ཤིང་འོག་ནས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་དང་ངེས་པ་སྐྱེད་པའི་སླད་དུ་འགའ་ཞིག་དྲང་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། སྒྲ་བསྡུས་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤོངས་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སྐུལ་ཚིག་ཉིས་བརྩེགས་བྲི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར། སྤོང་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སམ། སྤང་མཛོད་ཅིག་ཅེས་ཐ་མ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བའམ་མ་འོངས་པ་གང་རུང་དང་ཕྱི་མ་སྐུལ་ཚིག་དངོས་འབྲི་དགོས། དེ་ལྟ་ན། སྤོང་བའི་བྱ་བ་མཛོད་ཅིག །ཅེས་སམ། སྤང་བའི་བྱ་བ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་བྱ་ཚིག་ཐ་མ་ད་མ་འོངས་གཉིས་ཀྱིས་བྱ་བ་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་བྱ་ཚིག་ཕྱི་མ་སྐུལ་ཚིག་དངོས་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་དགོས་པར་སྐུལ་མ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན།

ཅི་སྟེ། སྤོངས་པར་མཛོད་ཅིག །སྦྱོངས་པར་མཛོད་ཅིག །ཅེས་བྱ་ཚིག་ཐ་མ་སྐུལ་ཚིག་བྲིས་ན། སྐུལ་ཚིག་མིང་མཐའ་ཅན་ཞིག་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད། སྐུལ་ཚིག་དངོས་ནི། སྤོངས། ཡང་ན། སྤོངས་ཤིག །ཅེས་པ་ཙམ་ལས། སྤོངས་པ། སྦྱོངས་པ། ཞེས་པའི་སྐུལ་ཚིག་ཅིག་བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་པའི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀའི་ཐོག་མི་སྲིད་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་འདི་ལྟ་བུའི་སྐུལ་མ་གསལ་བར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་ལ་འདི་ལྟར་འབྲི་དགོས་ཞེས་བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྩ་འགྲེལ་ཡང་འགྲེལ་རྣམས་སུ་གསུངས་མེད་པས་ན། བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་གོ་བ་གང་འཚམས་མེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་དཀའ་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དེས་ན་བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་མི་གསལ་བ་རྣམས་སྔོན་གྱི་གསུང་རབ་ཚད་ལྡན་

རྣམས་ལ་བལྟོས་ནས་འབྲི་དགོས་པ་གལ་ཆེ་བ་ལྟར། འདིར་སྐུལ་ཚིག་ཉིས་བརྩེགས་འབྲི་མི་རུང་ཞེས་ཞུས་པའང་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱ་ཚིག་གི་གོ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྔོན་གྱི་གསུང་རབ་ཚད་ལྡན་རྣམས་ལ་ཁུངས་གཏུགས་ནས་ཞུས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་པའི་པར་སྒྲ་བསྡུས་ནས་གཅོད་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སམ། གཅོད་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སམ། གཅོད་བྱོས་ཤིག །བསྟན་མཛོད་ཅིག །བསྟན་གྱིས་ཤིག །བསྟན་བྱོས་ཤིག །ཅེས་སོགས་འབྲི་སྲོལ་ཡོད་པ་ནི་གཞམ་གསལ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དག་ལ་གཟིགས་པས་ཤེས་ཐུབ།

དེ་ཡང་། འདུལ་བ་གཞི་ལས། རྒྱལ་པོ་བདག་གི་འཁྱོད་པ་ནི། །དེ་ལྟས་བསལ་བའི་རྗེ་མི་ཐོགས། །བདག་ལ་ཆད་པས་**གཅོད་མཛོད་དང་།** །འཁྱོད་པ་དག་དང་འབྲལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། དེ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་ཚུལ་ནི་ཇི་བཞིན་དུ། །ས་ཡི་དམ་པ་གསུམ་པོ་**བརྗོད་པར་མཛོད།** །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོའི་སྦྱིན་ཚུལ་སྤྱོད་པ་དང་། །བཟོད་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཞི་བ་ཤེས་རབ་ཐབས། །བྱམས་པའི་མཆོག་དང་སྙིང་རྗེའི་ལམ་གྱི་རྣམས། །རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་པ་རྣམས་སྤྱང་**བསྟན་མཛོད་ཅིག** །རྡོ་རྗེའི་སྙིང་པོ་འཇིགས་མེད་ལ། །རྣམ་གྲོལ་ཟླ་བས་ཡང་སྨྲས་པ། །གསུམ་ལ་ཡང་དག་འཕར་འགྱུར་བའི། །བསམ་པ་མཁས་པས་**བཤད་པར་མཛོད།** །ཅེས་དང་། འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ཐབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། ས་ཡི་བདག་པོ་གནོད་སེམས་མ་མཛད་ཅིག །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་རྟག་ཏུ་མཛོད། །གནོད་སེམས་ལྡན་པའི་མི་རྣམས་ཤི་འཕོས་ནས། །དགེ་བ་བགྱིས་ཀྱང་མནར་མེད་དམྱལ་བར་མཆི། །མི་ཡི་བདག་པོ་ལོག་པར་ལྟ་**སྤོང་མཛོད།** །ཅེས་དང་།

འཕགས་པ་ཁྱེའུ་སྣང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས། ཡུམ་ཅིག་ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག་མན་དཱ་ར། །བལྟ་སྡུག་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། །སྤོས་དང་ན་བཟའ་འདི་དག་**བླང་མཛོད**་ལ། །མི་མཆོག་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་**དབུལ་བར་མཛོད།** །ཅེས་དང་། འཕགས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོའི་སྤྱན་སྔར་ནི། །བདག་ཅག་ཡི་དམ་ཡང་དག་འཆའ། །ཟླ་ན་མེད་པའི་སེང་གེའི་སྒྲ། །ལྷ་དང་མི་དག་**གསན་མཛོད་ཅིག** །ཅེས་དང་། འཕགས་པ་བྱམས་པའི་སེང་གེའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། གང་དག་ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར། །རབ་འབྱུང་སེམས་སྐྱེད་མི་བྱེད་པ། །དེ་དག་བདེན་ཚིག་གནས་ཀྱིས་ལ། །ཁྱིམ་ནི་ལེགས་པར་**བསྲུང་གྱིས་ཤིག** །ཅེས་དང་། འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་སྤྲོས་

པ་ཧིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། ཆོས་མཆོག་རིན་ཆེན་སྦྱིན་པ་**སྦྱིན་པར་གྱིས།** །བཟོད་པ་དག་ཀྱང་རྟག་ཏུ་**བསྲུང་གྱིས་ལ།** །དགོན་པར་གནས་ཤིང་ཧིང་འཛིན་མཁས་པ་དང་། །འཇམ་ཞིང་མཉེན་པ་དག་ཀྱང་**བསྒོམ་པར་གྱིས།** །ཞེས་དང་།

འཕགས་པ་རོ་ལངས་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚིག་འདི་དག་ཟུང་ཤིག །ལེགས་པར་རབ་ཏུ་**གཟུང་བར་གྱིས་ཤིག** །ཀུན་དགའ་བོ་གསང་སྔགས་འདི་གང་ཡང་རུང་བས་གཟུང་བར་མི་ནུས་སོ། །ཀུན་དགའ་བོ་དེ་ལྟ་བས་ན་ལེགས་པར་**གཟུང་བར་གྱིས་ཤིག** །ཅེས་དང་།

འཕགས་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་ཉི་མའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས། སྡིག་པའི་སེམས་ནི་**གཞོམ་པར་བྱོས།** །སྡིག་པའི་ལྟ་བ་**སྤོང་བར་བྱོས།** །གང་དུ་འཇིག་རྟེན་མི་འཇུག་པའི། །འཁོར་བའི་ཕ་རོལ་**འདོད་པར་བྱོས།** །ཞེས་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྲེད་དང་སྡུག་བསྔལ་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་ཆུ་ཡིས་**བཀྲུ་བར་བྱོས།** །ཞེས་དང་། གང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་ནས་གང་གི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ། དགེ་སློང་དག་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཟླ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཅིང་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་བཤད་པ་**གདོན་པར་གྱིས་ཤིག**་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ། ཞེས་དང་།

བཤེས་སྤྲིངས་ལས། འཁོར་བ་ཆུ་ཤིང་སྙིང་པོ་མེད་པ་ལས། །མི་མཆོག་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་**དབྱུང་བར་མཛོད།** །ཅེས་དང་། སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་མི་ཁོམ་སྐྱོན་བརྒྱད་པོ། །དེ་དག་དང་བྲལ་ཁོམ་པ་རྙེད་ནས་ནི། །སྐྱེ་བ་བཟློག་པའི་སླད་དུ་**འབད་པར་མཛོད།** །དེས་པ་འདོད་པས་ཕོངས་དང་འཆི་བ་དང་། །ན་དང་རྒ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་དུ་མ་ཡི། །འབྱུང་གནས་འཁོར་བ་ལ་ནི་སྐྱོ་མཛད་ཅིང་། །འདི་ཡི་ཉེས་པའི་ཞས་ཀྱང་**གསན་པར་མཛོད།** །ཅེས་དང་། བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་དག་དང་དགའ་བ་དང་། །བཏང་སྙོམས་རྟག་ཏུ་ཡང་དག་**བསྒོམ་མཛོད་ཅིག** །ཅེས་དང་།

རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། རྫོངས་པས་བྱ་བ་མ་ཡིན་བྱེད། །དེ་བས་ཆང་ནི་རྟག་ཏུ་སྤོངས། །རྒྱན་པོ་ཆགས་དང་མི་དགའ་དང་། །ཞེ་སྡང་གཡོ་སྒྱུ་དགོད་པའི་གནས། །བརྫུན་དང་ཀྱལ་བ་ཚིག་རྩུབ་རྒྱུ། །དེ་བས་རྟག་ཏུ་**སྤང་བར་མཛོད།** །ཅེས་དང་། སངས་རྒྱས་སྐུ་གཟུགས་མཆོད་རྟེན་དང་། །གཙུག་ལག་ཁང་དག་གུས་ཚུལ་དུ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་གནས་མལ་སོགས། །རྒྱ་ཆེན་ཕྱུག་པ་**བསྒྲུབ་པར་མཛོད།** །ཅེས་དང་། དམ་ཆོས་དགེ་སློང་དགེ་འདུན་དག །ནན་ཏན་ཀུན་གྱིས་**བསྐྱང་བར་མཛོད།** །ཅེས་དང་། སྙིང་རྗེས་བརླན་པར་བགྱིས་ནས་ནི། །རྟག་ཏུ་རྗེས་སུ་**གཟུང་བར་མཛོད།** །ཅེས་དང་།

འདུལ་བ་གཞུང་དམ་པ་ལས། དད་པའི་བྲམ་ཟེ་དང་ཁྱིམ་བདག་གིས་ཡོན་ཕུལ་ན་སུས་ཀྱང་མ་བླངས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དགེ་སློང་དག་གིས་**བླང་བར་བྱོས་ཤིག** །གཞོན་ནུས་བླང་ངམ་རྒན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བླང་བ་དེ་དག་གིས་མ་ཤེས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རྒན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་**ལོང་ཤིག** །ཅེས་གསུངས་པ་དག་གིས་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད། དེ་དག་ནི་མཚན་གཞི་ས་བོན་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་ཆེར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ད་དུང་གསལ་པོར་བརྗོད་ན། འདུལ་བ་གཞུང་དམ་པའི་ཚིག་དེ་ལས་སྐུལ་མ་འདེབས་ཚུལ་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་ཀྱི་བྱ་ཚིག་གི་ཁྱད་པར་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད། **རྒན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལོང་ཤིག** །ཅེས་པ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་སྐུལ་མ་འདེབས་ཚུལ་བསྡུས་པའམ་ཐད་ཀར་སྐུལ་མ་འདེབས་ཚུལ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཅུང་ཟད་ཚིག་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་ན། **དགེ་སློང་དག་གིས་བླང་བར་བྱོས་ཤིག** །ཅེས་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན།

གཞན་ཡང་། གོང་དུ་འཕགས་པ་རོ་ལངས་བདུན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ལས་གསལ་བ་ལྟར། ཀུན་དགའ་བོ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚིག་འདི་དག་**ཟུང་ཤིག** །ཅེས་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ཐད་ཀར་སྐུལ་མ་འདེབས་ཚུལ་ཏེ་སྐུལ་ཚིག་བསྡུས་པ་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཅུང་ཟད་ཚིག་སྦྱོར་རྒྱས་པས་བརྗོད་པ་ན། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་ལྟ་བས་ན་ལེགས་པར་**གཟུང་བར་གྱིས་ཤིག** །ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་དུ། འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཏམ་**སྤོངས་ཤིག** །མ་ཉན་ཅིག །མ་ཀློག་ཅིག །གཞན་ལ་མ་སྟོན་ཅིག །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཏམ་**སྤོང་བར་གྱིས་ཤིག** །ཅེས་སྒྲ་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད།

འགའ་ཞིག་གིས་སྐུལ་མ་འདེབས་པའི་ཚིག་སྟེ་སྐུལ་ཚིག་ཅིག་ཡིན་ནས་བཟུང་སྐུལ་ཚིག་དངོས་ཉིད་འབྲི་དགོས་སྙམ་པ་དང་ལག་ལེན་ཐོག་དེ་ལྟར་འབྲི་བཞིན་པ་ནི་ཅུང་ཟད་དོ་སྣང་མ་བྱས་པའི་སྐྱོན་ཡིན་པས། སྐུལ་མ་འདེབས་པའི་སྐབས་ཡིན་ཡང་སྐུལ་ཚིག་དངོས་འབྲི་དགོས་མིན་ཅི་རིགས་ཡོད་པའི་གནས་ལུགས་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེ། དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ན། སྐུལ་མ་འདེབས་པའི་སྐུལ་ཚིག་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མང་དུ་སྣང་ཞིང་། དེ་དག་གི་ཞིབ་ཆ་ཤེས་དགོས་པའང་གལ་ཆེ་བར་སྣང་བས། སྐུལ་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་ཞིབ་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

ཉེར་བདུན་པ།

བྱ་ལས། བྱེད་ལས། བྱས་ལས། བྱོས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་ལག་ལེན་བསྒོམས་ཚིག

བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པའི་སྒོ་ནས་འབྲི་དགོས།

༡༽ གཞོམ་པར་བྱ།✓ གཞོམ་པར་བགྱི།✓ གཞོམ་པར་མཛད།✓ གཞོམ་པར་འགྱུར།✓

༢༽ འཇོམས་པར་བྱ།✗ འཇོམས་པར་བགྱི།✗ འཇོམས་པར་འགྱུར།✗ འཇོམས་པར་མཛད།✗

༣༽ བཅོམ་པར་བྱ།✗ བཅོམ་པར་བགྱི།✗ བཅོམ་པར་འགྱུར།✗ བཅོམ་པར་མཛད།✗

བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་འབྲི་དགོས།

༡༽ འཇོམས་པར་བྱེད།✓ འཇོམས་པར་བགྱིད།✓ འཇོམས་པར་མཛད།✓ འཇོམས་པར་འགྱུར།✓

༢༽ གཞོམ་པར་བྱེད།✗ གཞོམ་པར་བགྱིད།✗ གཞོམ་པར་འགྱུར།✗ གཞོམ་པར་མཛད།✗

༣༽ བཅོམ་པར་བྱེད།✗ བཅོམ་པར་བགྱིད།✗ བཅོམ་པར་འགྱུར།✗ བཅོམ་པར་མཛད།✗

བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདས་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་འབྲི་དགོས།

༡༽ བཅོམ་པར་བྱས།✓ བཅོམ་པར་བགྱིས།✓ བཅོམ་པར་མཛད།✓ བཅོམ་པར་གྱུར།✓

༢༽ གཞོམ་པར་བྱས།✗ གཞོམ་པར་བགྱིས།✗ གཞོམ་པར་གྱུར།✗ གཞོམ་པར་མཛད།✗

༣༽ འཇོམས་པར་བྱས།✗ འཇོམས་པར་བགྱིས།✗ འཇོམས་པར་གྱུར།✗ འཇོམས་པར་མཛད།✗

བྱོས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་བྱ་ཚིག་མ་ད་གཉིས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་འབྲི་དགོས།

༡༽ འཇོམས་པར་བྱོས་ཤིག✓ འཇོམས་པར་གྱིས་ཤིག✓ འཇོམས་པར་མཛོད་ཅིག✓

༢༽ གཞོམ་པར་བྱོས་ཤིག✓ གཞོམ་པར་གྱིས་ཤིག✓ གཞོམ་པར་མཛོད་ཅིག✓

༣༽ བཅོམ་པར་བྱོས་ཤིག✗ བཅོམ་པར་གྱིས་ཤིག✗ བཅོམ་པར་མཛོད་ཅིག✗

ཉེར་བརྒྱད་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐུལ་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་གཞན་བརྒྱད་བཤད་པ།

༡༽ སྐུལ་ཚིག་དངོས། ༢༽ དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག ༣༽ བསྒྲུབ་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག ༤༽ བསྒྲུབ་པ་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག ༥༽ བྱེད་ཚུག་སྐུལ་ཚིག ༦༽ བྱེད་ཚུག་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག ༧༽ བྱ་ལས་སྐུལ་ཚིག ༨༽ བྱ་ལས་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་བཅས་བརྒྱད་དོ།།

འདིར་གོང་གསལ་བྱ་ལས་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ་དང་། བྱེད་ལས་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ་པོ་བཅས་དྲུག་ནི་ཞིབ་པར་ཞུས་ཟིན་པ་དེས་འཐུས་པར་བྱས་ཤིང་། འདིར་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ལ་བྱ་ཚིག་ཇི་ལྟར་བཀོལ་ཚུལ་ཞུ་བར་བྱ་བ་ཡིན།

དང་པོ། སྐུལ་ཚིག་དངོས་ནི། དཔེར་ན། དགེ་ཚ་**སྲུངས་ཤིག** །སྣན་དག་**རྩོམས་ཤིག** །ཡི་གེ་**ཐྲིས་ཤིག** །ལྷད་མོ་**ལྟོས་ཤིག** །ལྟ་བུ། བྱ་བྱེད་འདས་སྐུལ་ལམ་འདས་མ་ད་སྐུལ་བཞིའི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་སྐུལ་ཚིག་སྟེ་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྐུལ་ཚིག་ཅེས་པའི་མིང་འཇུག་ཡུལ་གྱི་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དེ་ཉིད་ལ་གོ་དགོས།

གཉིས་པ། དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ནི། དཔེར་ན། དགེ་ཚ་**མ་སྲུང་**། སྣན་དག་**མ་རྩོམ**། ཡི་གེ་**མ་འབྲི**། ལྷད་མོ་**མ་ལྟ**། ལྟ་བུ། སྐུལ་ཚིག་དངོས་ལྟར་ཐད་ཀར་སྐུལ་མ་འདེབས་པ་མ་ཡིན་པར་དགག་སྒྲ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་སྐུལ་མ་འདེབས་ཤིང་། སྐུལ་ཚིག་དངོས་ཀྱི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཏེ། སྐུལ་ཚིག་དངོས་ཡིན་ན་བྱ་བ་དེ་བྱོས་ཤིག་ཅེས་སྐུལ་མ་འདེབས་ཀྱང་། དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་གིས་ནི་བྱ་བ་དེ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་སྐུལ་མ་འདེབས་པ་ཡིན། གཉིས་ཀས་སྐུལ་མ་འདེབས་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཡང་། སྐུལ་མ་འདེབས་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད།

དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་དེ་ཡང་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ན། དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་རྒྱས་པ་ནི། དགེ་ཚ་སྲུང་བར་མ་བྱེད་ཅིག །སྣན་དག་རྩོམ་པར་མ་བྱེད་ཅིག །ཡི་གེ་འབྲི་བར་མ་བྱེད་ཅིག །ལྷད་མོ་ལྟ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་བསྡུས་ན། དགེ་ཚ་སྲུང་བར་མ་བྱེད། སྣན་དག་རྩོམ་པར་མ་བྱེད། ཡི་གེ་འབྲི་བར་མ་བྱེད། ལྷད་མོ་ལྟ་བར་མ་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་ལས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བསྡུས་ན། དགེ་ཚ་མ་སྲུང་ཞིག །སྣན་དག་མ་རྩོམ་ཞིག །ཡི་གེ་མ་འབྲི་ཞིག །ལྷད་མོ་མ་ལྟ་ཞིག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་ལས་ཀྱང་བསྡུས་ན། དགེ་ཚ་མ་སྲུང་། སྣན་དག་མ་རྩོམ། ཡི་གེ་མ་འབྲི། ལྷད་མོ་མ་ལྟ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་དེ་ཉིད། དཔེར་ན། དགེ་ཚ་མ་སྲུངས། སྣན་དག་མ་རྩོམས། ལྷད་མོ་མ་ལྟོས། ཞེས་པ་སོགས་སྐུལ་ཚིག་དངོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྲི་བར་མི་བྱ་ཞིང་། དགེ་ཚ་མ་སྲུང་། སྣན་དག་མ་རྩོམ། ཞེས་པ་སོགས་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། རང་གི་ལུས་ལ་དཔེ་ལོངས་ལ། །གཞན་ལ་གནོད་པ་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་བརྗོད་པ་ལས། གཞན་ལ་གནོད་པ་མ་བྱོས་ཤིག །ཅེས་གཏན་ནས་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་སྲོལ་མེད། གཞན་ཡང་། མཐོང་ལམ་གྱི་

བདེན་པ་མ་མཐོང་བར། །གཤིན་པོ་ལ་འཕོ་བ་མ་འདེབས་ཤིག །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ལ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས།

དགེ་སློང་མའི་འདུལ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། ཁྱེད་ཅག་དགེ་སློང་མ་དྲང་མོ་ས་བོན་ཚིག་པ་ལྟ་བུ། ས་བོན་ཉམས་པ་ལྟ་བུ་འདིས་བསྟན་པ་ལ་ཚོད་**མ་འཛིན་ཅིག** །འཕགས་མ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོས་བསྟན་པའི་ཚད་**བྲུང་ཤིག** །གཽ་ཏ་མཱི་སྐེམ་མོ་དང་། ཨུཏྤ་ལའི་མདོག་དང་། ཆོས་སྦྱིན་དང་། འཕགས་མ་ཚུལ་ལྡན་གྱིས་ཚད་**བྲུང་ཤིག** །ཅེས་པར་མཚོན་ན། དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་དང་། སྐུལ་ཚིག་དངོས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད། བསྟན་པ་ལ་ཚོད་མ་འཛིན་ཅིག །ཅེས་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་སྨོས་པ་ན་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འཛིན་ཅེས་བྲིས་ཤིང་། བསྟན་པའི་ཚད་བྲུང་ཤིག །ཅེས་ཐད་ཀར་སྐུལ་མ་འདེབས་པ་ན་སྐུལ་ཚིག་དངོས་བྲུང་ཞེས་བྲིས་ཡོད། དེས་ན། འདི་ལྟ་བུའི་སྐུལ་ཚིག་དངོས་དང་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་གྱི་ཞིབ་ཆ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ལག་ལེན་ཐོག་མ་འཛུགས་པར་བྲི་རྒྱུ་གལ་ཆེ།

དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ལ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས་ཞེས་པ་ནི། བོད་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་གཤིས་ཀ་དང་ཡི་གེའི་འབྲི་སྲོལ་གཉིས་ཀར་དེ་ལྟར་སྣང་བས་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་བཀས་བཅད་ལྟ་བུར་སེམས་མི་རུང་། གོང་དུ་དྲངས་པའི་མདོ་ལུང་དེས་མཚོན་གཞན་ཡང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་སོགས་སྔོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ལ་བྱ་ཚིག་ཇི་ལྟར་བཀོལ་སྤྱོད་མཛད་ཡོད་མིན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ན་ཤེས་པས་འདིར་མང་དུ་མ་དྲངས་སོ། །དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ལ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་དང་འདས་ཚིག་བྲིས་པའང་རེ་རེ་གཉིས་རེ་ཙམ་སྣང་ཡང་། རྒྱུ་མཚན་དེའི་དབང་གིས་གང་བྱུང་བྱུང་བྲིས་ན་རུང་ངོ་སྙམ་ན་དེ་ནི་བོད་ཀྱི་བྱ་ཚིག་གི་འབྲི་སྲོལ་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བའི་གནོད་གེགས་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ནམ་ཡང་མི་བསམ་མོ།།

གསུམ་པ། བསྒྲུབ་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ནི། དཔེ་ཆ་སྦྱུང་བར་བྱ། སྐན་ངག་**བརྩམ་པར་བྱ།** ཡི་གེ་**བྲི་བར་བྱ།** ལྟད་མོ་**བལྟ་བར་བྱ།** ལྟ་བུ། གོང་དུ་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་འཇུག་ཡུལ་གཉིས་ལས། གཞན་ལ་སྐུལ་མ་འདེབས་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་དང་དོན་གཅིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་འཇུག་ཡུལ་གཉིས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བ་དེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་འདི་ཉིད་འཁྲུལ་བར་མི་བྱའོ། །འདི་ཉིད་ལ་བསྒྲུབ་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ཅེས་མིང་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ལྟར་བྱ་བ་གང་ཞིག་ཕར་དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཚུར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་པར་སྐུལ་བའི་ཆ་ནས་བསྒྲུབ་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ཅེས་བཏགས་པ་ཡིན། སྔོན་ཆད་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས

བསྒྲུབ་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ཅེས་མིང་བཏགས་པ་མ་མཐོང་ཡང་། འདི་ཉིད་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ནི་སློས་མེད་ཡིན་ཞིང་། ཡོགས་སུ་བསྒྲུབ་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ཅེས་མིང་བཏགས་ནས་རྣམ་གཞག་ཅིག་བྱས་ན་དགེ་མཚན་ཆེ་བར་སྙམ་གཤིས། འདིར་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་པར་བཞག་ནས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན།

བསྒྲུབ་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་འདི་ལའང་སྒྲ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ན། བསྒྲུབ་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་སྒྲ་རྒྱས་ཤོས་ནི། དགེ་ཆ་སྡུད་བར་བྱོའོ། །སྣན་ངག་བརྩམ་པར་བྱོའོ། །ཡི་གེ་བྲི་བར་བྱོའོ། །ལྟད་མོ་བལྟ་བར་བྱོའོ། །ལྟ་བུ། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་བསྡུས་ན། དགེ་ཆ་སྡུད་བར་བྱ། སྣན་ངག་བརྩམ་པར་བྱ། ཡི་གེ་བྲི་བར་བྱ། ལྟད་མོ་བལྟ་བར་བྱ། ལྟ་བུ། དེ་ལས་ཀྱང་བསྡུས་ན། དགེ་ཆ་སྡུད་དོ། །སྣན་ངག་བརྩམ་མོ། །ཡི་གེ་བྲི་འོ། །ལྟད་མོ་བལྟ་འོ། །ལྟ་བུ། དེ་དག་ལས་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་ན། དགེ་ཆ་སྡུད། སྣན་ངག་བརྩམ། ཡི་གེ་བྲི། ལྟད་མོ་བལྟ། ལྟ་བུ། གོང་དུ་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་བསྒྲུབ་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་དེ་ཉིད། དཔེར་ན། དགེ་ཆ་སྡུདས་པར་བྱ། སྣན་ངག་བརྩམས་པར་བྱ། ལྟ་བུ་འདས་ཚིག་དང་། དགེ་ཆ་སྡོང་བར་བྱ། སྣན་ངག་རྩོམ་པར་བྱ། ལྟ་བུ་ད་ལྟ་བ་དང་། དགེ་ཆ་སྡོངས་པར་བྱ། སྣན་ངག་རྩོམས་པར་བྱ། ལྟ་བུ་སྐུལ་ཚིག་སྟེ། འདས་ད་ལྟ་སྐུལ་ཚིག་གསུམ་གྱིས་བྲི་བར་མི་བྱ་ཞིང་། གོང་གསལ་ལྟར། དགེ་ཆ་སྡུད་བར་བྱ། སྣན་ངག་བརྩམ་པར་བྱ། ཞེས་པ་སོགས་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་པོ་ནས་འབྲི་བར་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་འབྲི་དགོས་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྔ་མ་བཞིན་ནོ།།

བཞི་པ། བསྒྲུབ་པ་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ནི། དགེ་ཆ་སྡུད་བར་མི་བྱ། སྣན་ངག་བརྩམ་པར་མི་བྱ། ཡི་གེ་བྲི་བར་མི་བྱ། ལྟད་མོ་བལྟ་བར་མི་བྱ། ལྟ་བུ། གོང་གསལ་བསྒྲུབ་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་གི་ཕྱོག་ཕྱོགས་ཏེ། དགག་སྒྲ་མི་ཡིག་དང་བཅས་སྐུལ་མའི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་པར་བྱ་རྒྱུ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་སྟོན་པ་ཞིག་ཡིན། འདི་ཡང་སྔོན་ཆད་མིང་འདི་ལྟར་བཏགས་ནས་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་མི་སྣང་ཡང་། འདི་ལྟར་བྱས་ན་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་ནོ་སྙམ་ནས་སྐུལ་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་བཞི་པར་བཞག་པ་ཡིན།

བསྒྲུབ་པ་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་འདི་ལའང་སྒྲ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ན་གོང་ལྟར་ཏེ། བསྒྲུབ་པ་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་གི་སྒྲ་རྒྱས་ཤོས་ནི། དགེ་ཆ་སྡུད་བར་མི་བྱོའོ། །སྣན་ངག་བརྩམ་པར་མི་བྱོའོ། །ཡི་གེ་བྲི་བར་མི་བྱོའོ། །ལྟད་མོ་བལྟ་བར་མི་བྱོའོ། །ལྟ་བུ། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་བསྡུས་ན། དགེ་ཆ་སྡུད་བར་མི་བྱ། སྣན་ངག་བརྩམ་པར་མི་བྱ། ཡི་གེ་བྲི་བར་མི་བྱ། ལྟད་མོ་བལྟ་བར་མི་བྱ། ལྟ་བུ། དེ་ལས་ཀྱང་

བསྡུས་ན། དཔེ་ཆ་མི་སྦྱང་ངོ་། །སྔོན་དཔག་མི་བརྩམ་མོ། །ཡི་གེ་མི་བྲི་འོ། །ལྟད་མོ་མི་བལྟ་འོ། །ལྟ་བུ། ཡང་ན། དཔེ་ཆ་སྦྱང་མི་བྱ། སྔོན་དཔག་བརྩམ་མི་བྱ། ཡི་གེ་བྲི་མི་བྱ། ལྟད་མོ་བལྟ་མི་བྱ། ལྟ་བུ། དེ་དག་ལས་ཞིན་ཏུ་བསྡུས་ན། དཔེ་ཆ་མི་སྦྱང་། སྔོན་དཔག་མི་བརྩམ། ཡི་གེ་མི་བྲི། ལྟད་མོ་མི་བལྟ། ལྟ་བུའོ།།

བསྒྲུབ་པ་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་འདི་ཉིད་ནི་ཕྱི་མ་བསྒྲུབ་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་དང་དགག་སྒྲ་ཡོད་མེད་ཙམ་གྱི་ཁྱད་ཡིན་པས། བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་ཕྱི་མ་བསྒྲུབ་པ་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ལྟར། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་པོ་ནས་འབྲི་དགོས་པར་ངེས་པ་ཡིན།

འདི་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་ངེས་པ་འཇོག་པའི་སླད་དུ་བསྒྲུབ་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་དང་བསྒྲུབ་པ་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་དུ་མ་མཐར་ཆགས་སུ་ཡོད་པའི་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ལུང་འགའ་ཞིག་དྲང་བར་བྱ་སྟེ། ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བརྟག་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་སྲོག་ཆགས་**གསད་མི་བྱ།** །མ་བྱིན་པར་ཡང་**བླང་མི་བྱ།** །བརྫུན་དང་འདོད་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས། །དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་བྱ་མ་ཡིན། །ཆང་ནི་**བཏུང་བར་མི་བྱ་**ཞིང་། །ཤ་ལ་སོགས་པ་**བཟའ་མི་བྱ།** །སེམས་ཅན་གནོད་པའི་སྤྱོར་བ་ནི། །ནམས་ཀྱང་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་ཡོངས་**མི་སྤང་།** །ཞེས་དང་།

ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བརྟག་པ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་སྲོག་ཆགས་**གསད་མི་བྱ།** །མ་བྱིན་པར་ཡང་**མི་བླང་ངོ་།** །འདོད་པ་ལོག་པར་**མི་སྤྱད་**ཅིང་། །བརྫུན་ཡང་**སྨྲ་བར་མི་བྱའོ།** །ཕྱུང་ཁྲོལ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡི། །ཆང་ནི་བཏུང་བ་རྣམ་པར་**སྤང་།** །སེམས་ཅན་གདུལ་ཕྱིར་མ་གཏོགས་པ། །བྱ་བ་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་**སྤང་།** །དམ་པའི་དྲུང་དུ་གནས་**བྱ་**ཞིང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་བསྙེན་བཀུར་**བྱ།** །ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །ངག་གི་རྣམ་པ་བཞི་རྣམས་དང་། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དག་ནི། །ཅི་ནུས་པས་ནི་རྗེས་སུ་**བསྲུང་།** །ཐེག་པ་དམན་ལ་**དགའ་མི་བྱ།** །སེམས་ཅན་དོན་ལ་རྒྱབ་ཕྱོགས་མིན། །འཁོར་བ་དག་ཀྱང་ཡོངས་**མི་སྤང་།** །རྟག་ཏུ་མྱ་ངན་འདས་**མི་ཆགས།** །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གསང་བ་པ། །ཁྱེད་ཀྱིས་བརྙས་པ་**མི་བྱ་**ཞིང་། །ཕྱག་རྒྱ་བཞོན་པ་མཚོན་ཆ་དང་། །མཚན་མ་འགོམ་པ་ཡང་**མི་བྱ།** །འདི་དག་དམ་ཚིག་ཅེས་བཤད་དོ། །དེ་དག་ནི། །བློ་གྲོས་ཁྱེད་ཀྱིས་**བསྲུང་བར་བྱ།** །ཞེས་དང་། གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་རྩེ་མོ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་སྲོག་ཆགས་**གསད་མི་བྱ།** །མ་བྱིན་པ་ཡང་**བླང་མི་བྱ།** །འདོད་པས་ལོག་པར་**གཡེམ་མི་བྱ།** །བརྫུན་དུ་ཡང་ནི་**སྨྲ་མི་བྱ།** །ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡི། །ཆང་དག་འཐུང་བ་**སྤང་བར་བྱ།** །བྱ་བ་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་**དོར།** །མཆོག་ཏུ་སེམས་ཅན་**གདུལ་བར་བྱ།** །དམ་པ་རྣམས་ལ་རིམ་གྲོ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་

བསྟེན་བཀུར་བྱ། །རྣལ་འབྱོར་རིག་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། །མཁས་པ་རྣམས་ལ་**བསྟེན་པར་བྱ**། །ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་རྣམ་གསུམ་དང་། །ངག་གི་ཡང་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་དག་ཀྱང་། །ཅི་ནུས་པར་ནི་**བསྲུང་བར་བྱ**། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཙོ་བོ་བསྒྲུབ་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་དང་བསྒྲུབ་པ་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་གི་འབྲི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལྔ་པ། བྱེད་ཚུག་སྐུལ་ཚིག་ནི། དགེ་ཚ་སྦྱོང་དུ་ཚུག །སྙན་ངག་རྩོམ་དུ་ཚུག །ཡི་གེ་འབྲི་རུ་ཚུག །ལྟད་མོ་ལྟ་རུ་ཚུག །ལྟ་བུ། སྐུལ་ཚིག་གི་རིགས་འདི་ལའང་སྔོན་ཆད་བྱེད་ཚུག་སྐུལ་ཚིག་ཅེས་མིང་བཏགས་པ་དང་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་མི་སྣང་ཡང་། འདིར་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་ནོ་སྙམ་ནས་དམིགས་བསལ་ཡོགས་སུ་བཀར་ནས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན། མིང་དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྐུལ་ཚིག་འདིའི་རིགས་ཀྱིས་བྱེད་ལས་ལ་སྐུལ་མ་འདེབས་པ་སྟེ། དགེ་ཚ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དུ་ཚུག །སྙན་ངག་རྩོམ་པར་བྱེད་དུ་ཚུག །ཅེས་སོགས་བྱེད་པ་པོས་བྱ་བ་གང་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་དགོས་པར་སྐུལ་མ་འདེབས་པ་ཡིན་པས་ན་བྱེད་ཚུག་སྐུལ་ཚིག་ཅེས་མིང་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན།

བྱེད་ཚུག་སྐུལ་འདི་ལའང་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ན། བྱེད་ཚུག་སྐུལ་ཚིག་གི་སྒྲ་རྒྱས་ཤོས་ནི། དགེ་ཚ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དུ་ཚུག་ཅིག །སྙན་ངག་རྩོམ་པར་བྱེད་དུ་ཚུག་ཅིག །ཡི་གེ་འབྲི་བར་བྱེད་དུ་ཚུག་ཅིག །ལྟད་མོ་ལྟ་བར་བྱེད་དུ་ཚུག་ཅིག །ལྟ་བུ། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་བསྡུས་ན། དགེ་ཚ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དུ་ཚུག །སྙན་ངག་རྩོམ་པར་བྱེད་དུ་ཚུག །ཡི་གེ་འབྲི་བར་བྱེད་དུ་ཚུག །ལྟད་མོ་ལྟ་བར་བྱེད་དུ་ཚུག །ལྟ་བུ། དེ་ལས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བསྡུས་ན། དགེ་ཚ་སྦྱོང་དུ་ཚུག་དང་། དེ་ལས་བསྡུས་ན། དགེ་ཚ་སྦྱོང་དུ་ཚུག །སྙན་ངག་རྩོམ་དུ་ཚུག །ཡི་གེ་འབྲི་རུ་ཚུག །ལྟད་མོ་ལྟ་རུ་ཚུག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

བྱེད་ཚུག་སྐུལ་ཚིག་འདི་ཉིད་ལ་བྱ་ཚིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྔ་མ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་། ཕྱི་མ་སྐུལ་ཚིག་དངོས་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན། ཚིག་གཞན་གྱིས་བརྗོད་ན། ཚུག་ཅེས་པའི་སྐུལ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་སྔ་མ་ནི་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་བ་མཁས་པའི་ཚུལ་ཡིན་པས། དགེ་ཚ་སྦྱོང་དུ་ཚུག །སྙན་ངག་རྩོམ་དུ་ཚུག །ཅེས་འབྲི་དགོས་པ་ལས། དགེ་ཚ་སྦྱང་དུ་ཚུག །སྙན་ངག་བྲི་རུ་ཚུག །ཅེས་མ་འོངས་པ་དང་། དགེ་ཚ་སྦྱངས་སུ་ཚུག །སྙན་ངག་བརྩམས་སུ་ཚུག །ལྟ་བུ་འདས་ཚིག་དང་། དགེ་ཚ་སྦྱོངས་སུ་ཚུག །སྙན་ངག་རྩོམས་སུ་ཚུག །ལྟ་བུ་སྐུལ་ཚིག་བཅས་ཀྱིས་འབྲི་མི་རུང་།

འདུལ་བ་ལུང་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་གཞི་ལས། བྲམ་ཟེ་དག་གལ་ཏེ་ཁྱེད་འདི་སྙམ་དུ་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་མ་སྟུག་གང་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་པས་ལན་ལྡོན་ནུས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། ཁྱེད་ཅག་ཅང་མ་སྨྲ་བར་བྲམ་ཟེའི་

ཁྱིའུ་མ་སྡུག་གཞི་འདི་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་པས་དེ་ལ་ལན་**འདེབས་སུ་ཚུག་ཤིག** །ཁྲམ་ཟེ་དག་ཁྱེད་ཅག་གལ་ཏེ་འདི་སྙམ་དུ་ཁྲམ་ཟེའི་ཁྱིའུ་མ་སྡུག་གཞི་འདི་ལ་ང་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་པས་ལན་འདེབས་མི་ནུས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་ན། ཁྲམ་ཟེའི་ཁྱིའུ་མ་སྡུག་ཅང་མ་སྨྲ་བར་ཤེས་ལྡན་ཁྱེད་ཀྱིས་གཞི་འདི་ལ་ང་ལ་ཆོས་དང་མཐུན་པས་ལན་**ཐོབ་ཤིག** །ཅེས་གསུངས་པ་ལས་བྱེད་ཚུག་སྐུལ་ཚིག་དང་སྐུལ་ཚིག་དངོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད། ལན་འདེབས་སུ་ཚུག་ཅིག །ཅེས་པ་ནི་བྱེད་ཚུག་སྐུལ་ཚིག་དང་། ལན་ཐོབ་ཅིག །ཅེས་པ་ནི་སྐུལ་ཚིག་དངོས་ཏེ། སྔ་མ་ལ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་ཕྱི་མ་ལ་སྐུལ་ཚིག་དངོས་བྲིས་ཡོད།

གཞན་ཡང་། འཕགས་པ་རྡོ་རྗེ་རི་རབ་ཆེན་པོའི་རྩེ་མོའི་ཁང་པ་བརྩེགས་པའི་གཟུངས་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་**ཟུང་ཤིག** །ཆོངས་ཤིག་ཀློགས་ཤིག །**འཛིན་དུ་ཚུག་ཤིག** །ཅེས་དང་། འདུལ་བ་གཞུང་དམ་པ་ལས། དགེ་སློང་གནས་བརྟན་གྱིས་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་ནི་ཅི་འཁོར་འདི་དག་ཆོས་བཞིན་དུ་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་ཆོས་བཞིན་མ་ཡིན། དེ་སྟེ་ཆོས་བཞིན་ཡིན་ན་ཅི་བདེར་**ཐོས་ཤིག**་ཅེས་ལས་ཐམས་ཅད་དུ་**བྱེད་དུ་ཚུག་ཤིག** །ཅེས་དང་།

འདུལ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། བཙུན་པ་ཉེ་དགའ་བྱོན་པའི་དགོས་པ་ཅི་མཆིས། ཆེ་བ་དོག་པ་ཙུང་ཞིག་རྙེད་པ་འདིས་རེ་ཞིག་རས་ཡུག་ཆེན་**འཐག་ཏུ་ཚུག་ཤིག** །བདག་གིས་བཙུན་པ་ཉེ་དགའ་ལ་རས་ཡུག་ཆེན་ཉིད་དབུལ་ལོ། །དེ་ཡང་བསྐུར་ན་ཅི་དང་པས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་འདི་དོར་བར་བྱའམ། ཆེ་བས་མི་ཞིག་ལ་བསྒོ་བ། ཀྱེ་ནང་རྗེ་ཐ་ག་པའི་སྣ་བོའི་གན་དུ་སོང་ལ་འཕགས་པ་ཉེ་དགའི་རས་ཡུག་ཆེན་འདི་**ཐོགས་ལ་**ཕུལ་ཅིག་ཅེས་གྱིས་ཤིག །ཅེས་དང་།

འདུལ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཞང་བློན་དག་ལ་བསྒོ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱོགས་འདིར་ལྷ་འབབས་ཀྱི་སྟུམ་པ་**རྟིག་ཏུ་ཚུག་ཤིག**་ཅེས་བཀའ་སྩལ་གྱིས་དེ་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཞང་བློན་དག་གིས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་དྲིལ་གྱི་སྒྲ་སྒྲོག་ཏུ་བཙུག་སྟེ། གང་དག་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་འབྲིང་བ་ཡིན་པ་དེ་དག་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དང་། འོད་མའི་ཚལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་བར་དུ་འདུག་པར་ཆད་ཀྱིས་དེང་ལ་དེར་སྟུམ་པ་**རྟིགས་ཤིག**་ཅེས་བསྒོ་ནས། དེ་དག་དེར་དོང་སྟེ་སྟུམ་པ་བརྟིགས་སོ། །ཞེས་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་། སྐུལ་ཚིག་དངོས་དང་བྱེད་ཚུག་སྐུལ་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་བྱ་ཚིག་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་ཚུལ་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད།

གཞན་ཡང་། བཀའ་འགྱུར་ལས། བྱེད་ཚུག་སྐུལ་ཚིག་གི་དཔེ་མཚོན་འགའ་ཞིག་དྲངས་ན། རྒྱལ་སྲིད་**བྱེད་དུ་ཚུག་ཤིག** །ཅེས་དང་། ཀྱེ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དག་དེང་ལ་བདུད་སྡིག་ཅན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་

ལ་སྐྱབས་སུ་**འཛིན་དུ་ཆུག་ཤིག** །ཅེས་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དམ་ཚིག་**འཛིན་དུ་ཆུག་ཤིག** །ཅེས་དང་། བདག་ནི་བཟོ་**སློབ་ཏུ་ཆུག་ཤིག** །ཅེས་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་སོང་ལ་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་ན་གུའི་གཉེན་གྱིས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་དག་གནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་**འཛོག་ཏུ་ཆུག**་ལ་བདེན་པའི་ཚིག་འདི་ལྟར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་དང་། ཐོག་མར་སྟོན་པ་ལ་ཕྱག་**བྱེད་དུ་ཆུག་ཤིག** །དེ་ནས་དགེ་སློང་མ་གང་གིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་བསླབ་པའི་གཞི་སྦྱིན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་ཐལ་མོ་**སྦྱོར་དུ་ཆུག**་ལ། དེ་ནས་དེས་འདི་སྐད་དུ་སྨྲ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་གནས་འདིར་གནོད་སྦྱིན་གྱི་རྟེན་**འཛུགས་སུ་ཆུག**་ལ་དེར་དྲིལ་ཡང་གྱིས་ལ་ཐོགས་ཤིག་དང་། ཞེས་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ཀས་སྨྲས་པ། བཞིན་བཟངས་**འཇུག་ཏུ་ཆུག་ཤིག** །ཅེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འཆར་ཀ་**གློག་ཏུ་ཆུག་ཤིག** །ཅེས་དང་། འཕགས་པ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་བདག་ཅག་གཉིས་ཀྱིས་གྲོང་ཁྱེར་འདི་ནས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་བགྱི། དེས་སྨྲས་པ། བཞིན་བཟངས་གཉིས་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་ཁྱིམ་ནས་ཆུ་ཀླུང་གི་བར་དུ་ཕུག་**རྐོར་ཆུག**་ལ་ཁྱིམ་དྲུང་དུ་གྲུ་བཞག་སྟེ་སྡོད་ལ་གང་གི་ཚེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་འབབ་པ་དེའི་ཚེ་ན་རིན་པོ་ཆེ་དག་གིས་གྲུ་**འགེངས་སུ་ཆུག**་ལ་བྲོས་ཤིག །ཅེས་དང་། ཁོ་བོས་ཁྱོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གྲོགས་བྱས་འདི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་དགེ་འདུན་གྱིས་ལག་གི་ཐླར་**སྐོར་ཆུག་ཤིག** །ཅེས་དང་། ཁྱིམ་བདག་དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ས་ཕྱོགས་གོ་སྐབས་ཡངས་པར་སྟན་**འདིང་དུ་ཆུག**་ལ། རི་བྲགས་འདིར་སྐྱེ་བོ་ཐལ་པོ་ཆེའི་ཚོགས་ལ་སང་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་གྱིས། ཁྱེད་ཅག་ལས་གང་ཆོས་ཉན་པར་འདོད་པ་དེ་ཤོག་ཤིག་ཅེས་དྲིལ་བསྒྲག་པ་**བྱེད་དུ་ཆུག་ཤིག** །ཅེས་དང་། དགེ་སློང་དག་གིས་སྨྲས་པ། འདི་གཉིས་འདོད་ན་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་འདབ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་དང་། སོ་ཤིང་དག་**འབུལ་དུ་ཆུག་ཤིག**་དང་། དགེ་སློང་དག་གིས་ཀྱང་འདི་གཉིས་ལ་ལྟུང་བཟེད་ཀྱི་ལྷག་མ་སྦྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་སྣང་ན་ཁོ་བོའི་གན་དུ་ཐོང་ལ་དེ་གཉིས་ཁོ་བོ་**སྲུང་དུ་ཆུག་ཤིག** །ཅེས་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ལྔ་བརྒྱ་པོ་འདི་དག་བྲམ་ཟེའི་གསང་ཚིག་དག་**འདོན་དུ་ཆུག་ཤིག** །ཅེས་དང་། གསན་ནས་ཀྱང་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ་ཐོང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་རབ་བཟང་མ་དགག་པར་ནང་དུ་ཐོང་ལ་ཅི་དང་ཅི་འདོད་པ་**འདྲིར་ཆུག་ཤིག** །ཅེས་པ་དེ་དག་གིས་མཚོན་བྱ་ཚིག་སྔ་མ་ད་ལྟ་བ་དང་ཕྱི་མ་སྐུལ་ཚིག་དངོས་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱེད་ཆུག་སྐུལ་ཚིག་བཏབ་ཡོད། དོན་དུའང་བྱ་བ་དེ་བྱེད་དུ་ཆུག་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་བྱ་ཚིག་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།།

དྲུག་པ། བྱེད་ཚུག་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ནི། དཔེ་ཚ་སྦྱོང་དུ་མ་འཇུག །སྐན་ངག་ཇོམ་དུ་མ་འཇུག །ཡི་གེ་འབྲི་རུ་མ་འཇུག །ལྟད་མོ་ལྟར་མ་འཇུག །ལྟ་མོ་ལྟ་རུ་མ་འཇུག །ལྟ་བུ། གོང་གསལ་བྱེད་ཚུག་སྐུལ་ཚིག་གི་ཕྱོག་ཕྱོགས་ཏེ། བྱེད་ཚུག་སྐུལ་ཚིག་གིས་བྱ་བ་དེ་བྱེད་དུ་ཚུག་ཅེས་སྐུལ་ཕྱོགས་ནས་སྐུལ་བ་དང་། བྱེད་ཚུག་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་འདིས་བྱ་བ་དེ་བྱེད་དུ་མ་འཇུག་ཅེས་དགག་སྒྲ་དང་བཅས་དགག་ཕྱོགས་ནས་སྐུལ་བས་ན་བྱེད་ཚུག་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། སྐུལ་ཚིག་གི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་འདིའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་ནོ་སྙམ་ནས་བྱེད་ཚུག་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ཅེས་མིང་བཏགས་ནས་སྐུལ་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་དྲུག་པར་བཞག་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་ཚུག་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ལ་སྒྲ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱིས་ཕྱེ་ན། སྒྲ་རྒྱས་ཤོས་ནི། དཔེ་ཚ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དུ་མ་འཇུག་ཅིག །སྐན་ངག་ཇོམ་པར་བྱེད་དུ་མ་འཇུག་ཅིག །ཡི་གེ་འབྲི་བར་བྱེད་དུ་མ་འཇུག་ཅིག །ལྟད་མོ་ལྟ་བར་བྱེད་དུ་མ་འཇུག་ཅིག །ལྟ་བུ། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་བསྡུས་ན། དཔེ་ཚ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དུ་མ་འཇུག །སྐན་ངག་ཇོམ་པར་བྱེད་དུ་མ་འཇུག །ཡི་གེ་འབྲི་བར་བྱེད་དུ་མ་འཇུག །ལྟད་མོ་ལྟ་བར་བྱེད་དུ་མ་འཇུག །ལྟ་བུ། དེ་ལས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བསྡུས་ན། དཔེ་ཚ་སྦྱོང་དུ་མ་འཇུག །སྐན་ངག་ཇོམ་དུ་མ་འཇུག །ཡི་གེ་འབྲི་རུ་མ་འཇུག །ལྟད་མོ་ལྟ་རུ་མ་འཇུག །ཤུན་མ་ཤུ་རུ་མ་འཇུག །མ་བྱིན་པར་ལེན་དུ་མ་འཇུག །ཕྲ་མ་བྱེད་དུ་མ་འཇུག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བྱེད་ཚུག་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ལའང་བྱ་ཚིག་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བྱ་ཚིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་དཀྱུ་བ་འབྲི་དགོས། དཔེར་ན། དཔེ་ཚ་སྦྱོང་དུ་མ་འཇུག །ཅེས་པར་མཚོན་ན། བྱ་ཚིག་སྔ་མ་སྦྱོང་ཞེས་དཀྱུ་བ་དང་། བྱ་ཚིག་ཕྱི་མ་འཇུག་ཅེས་པའང་དཀྱུ་བ་སྟེ། བྱ་ཚིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་དཀྱུ་བ་ཡིན། བྱེད་ཚུག་སྐུལ་ཚིག་དང་ཁྱད་པར་ནི། བྱ་ཚིག་སྔ་མ་དཀྱུ་བ་ཡིན་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཡང་། བྱེད་ཚུག་སྐུལ་ཚིག་གི་བྱ་ཚིག་ཕྱི་མ་ཚུག་ཅེས་སྐུལ་ཚིག་དངོས་དང་། བྱེད་ཚུག་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་གི་བྱ་ཚིག་ཕྱི་མ་ནི་ཚུག་གི་དཀྱུ་བ་འཇུག་ཅེས་འབྲི་བ་ཡིན། དེ་ཡང་། འདུལ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་འདུན་པ་ཁྱོད་ཤེས་བཞིན་དུ་སྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུས་རྩ་དང་། ལྩི་བ་དང་། ས་ལ་མ་འདེབས་ཤིག །**འདེབས་སུ་མ་འཇུག་ཅིག** །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། སྐུལ་མ་འདེབས་པའི་ཚིག་སྟེ་སྐུལ་ཚིག་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པར་བཤད་ཀྱི། སྤྱིར་དཔེ་ཚ་སྦྱོང་དུ་བཅུག་ཡོད། དཔེ་ཚ་སྦྱོང་དུ་འཇུག་བཞིན་ཡོད། དཔེ་ཚ་སྦྱོང་དུ་གཞུག་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་སྐུལ་ཚིག་གི་དོན་མེད་པས། སྐབས་དོན་བཞིན་བྱ་ཚིག་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས།

བདུན་པ། བྱ་ལས་སྐུལ་ཚིག་ནི། ཤིང་ལེགས་པར་**ཆོད་པར་གྱིས་ཤིག** །འཁོར་ལོ་**འཁོར་བར་གྱིས་ཤིག** །ཆུ་**འཁྱིལ་བར་གྱིས་ཤིག** །ཇ་**ཁོལ་བར་མཛོད་ཅིག** །རང་གི་སྐྱོན་**མཐོང་བར་གྱིས་ཤིག** །འཛམ་བུའི་གླིང་གི་གནས་ཚུལ་**ཐོས་པར་གྱིས་ཤིག** །བཟང་སྤྱོད་དར་ཞིང་**རྒྱས་པར་གྱིས་ཤིག** །སློབ་སྦྱོང་མཐའ་**འཁྱོལ་བར་གྱིས་ཤིག** །སེམས་**ཐུལ་བར་མཛོད་ཅིག** །སྤྱོད་ལམ་ཞི་ཞིང་**དུལ་བར་གྱིས་ཤིག** །ཆར་**བབས་པར་གྱིས་ཤིག** །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་**སྐྱེས་པར་གྱིས་ཤིག** །ཡིག་རྒྱུགས་ཨང་དང་པོ་**ལོན་པར་གྱིས་ཤིག** །བསམ་དོན་མཐའ་དག་**གྲུབ་པར་མཛོད་ཅིག** །ལྟ་བུ། གོང་གསལ་བྱེད་མེད་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན། བྱ་ལས་སྐུལ་ཚིག་ཟེར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཏེ་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་འཕོ་འགྱུར་ལ་དམིགས་ནས་སྐུལ་མ་འདེབས་པར་བྱེད་པས་ན་བྱ་ལས་སྐུལ་ཚིག་ཅེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན།

བྱ་ལས་སྐུལ་ཚིག་འདི་ལའང་སྒྲ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱིས་ཕྱེ་ན། སྒྲ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ནི། བསམ་དོན་མཐའ་དག་གྲུབ་པར་མཛོད་ཅིག །བཟང་སྤྱོད་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛོད་ཅིག །ཨང་དང་པོ་ལོན་པར་གྱིས་ཤིག །རང་སེམས་ཐུལ་བར་གྱིས་ཤིག །ལྟ་བུ། དེ་ལས་ཅུང་ཟད་བསྡུས་ན། བསམ་དོན་མཐའ་དག་གྲུབ་པར་མཛོད། བཟང་སྤྱོད་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛོད། ཨང་དང་པོ་ལོན་པར་གྱིས། རང་སེམས་ཐུལ་བར་གྱིས། ཞེས་སམ། ཡང་ན། བསམ་དོན་མཐའ་དག་གྲུབ་མཛོད་ཅིག །བཟང་སྤྱོད་དར་ཞིང་རྒྱས་མཛོད་ཅིག །ཨང་དང་པོ་ལོན་གྱིས་ཤིག །རང་སེམས་ཐུལ་མཛོད་ཅིག །ལྟ་བུ། དེ་ལས་བསྡུས་ན། ཚིགས་བཅད་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། འདི་དག་**རྒྱས་མཛོད**་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཛོད། །ཅེས་དང་། སྨིན་པར་སྣང་ཞེས་བགྱི་བ་འདྲུར་**རྟོགས་མཛོད**། །ཅེས་དང་། ས་ཆུ་མེ་རླུང་ཉི་ཟླ་བྲལ་**ཐོབ་མཛོད**། །ཅེས་དང་། གནོད་པ་དུ་མའི་སྣོད་གྱུར་ལགས་**མཁྱེན་མཛོད**། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

བརྒྱད་པ། བྱ་ལས་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ནི། སྤྱོད་ངན་དར་ཞིང་**རྒྱས་པར་མ་བགྱིད་ཅིག** །ལས་ངན་ཡིན་ན་མཐའ་**འཁྱོལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག** །སེམས་**ཉམས་པར་མ་མཛད་ཅིག** །ཆུ་**འཁྱིལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག** །མེ་**འབར་བར་མ་བགྱིད་ཅིག** །ཟླ་བ་མང་པོས་བར་དུ་**ཆོད་པར་མ་མཛད་ཅིག** །ཅེས་པ་ལྟ་བུ། བྱ་ལས་སྐུལ་ཚིག་གི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཏེ། དགག་སྒྲ་དང་བཅས་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བའམ་འཕོ་འགྱུར་དེ་འགྱུར་དུ་མ་འཇུག་ཅེས་དགག་ཕྱོགས་ནས་སྐུལ་མ་འདེབས་པར་བྱེད་པས་ན་བྱ་ལས་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ཅེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན། བྱ་ལས་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་གི་སྒྲ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་

གཞག་ཀྱང་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བོད་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེའི་ཐོག་སྐུལ་ཚིག་ལ་སྒྲུབ་ཕྱོགས་དང་དགག་ཕྱོགས་གཉིས་རེ་ཚོ་སྦྱར་ནས་བཤད་དུ་ཡོད་པས་ན། འདིར་ཆེད་དུ་བཀར་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་ཡོད། དེ་ཡང་། སྐུལ་ཚིག་དངོས་དང་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་གཉིས་སྒྲུབ་ཕྱོགས་དགག་ཕྱོགས་དང་། བསྒྲུབ་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་དང་བསྒྲུབ་པ་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་གཉིས་སྒྲུབ་ཕྱོགས་དགག་ཕྱོགས། བྱེད་ཚུག་སྐུལ་ཚིག་དང་བྱེད་ཚུག་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་གཉིས་སྒྲུབ་ཕྱོགས་དགག་ཕྱོགས། བྱ་ལས་སྐུལ་ཚིག་དང་བྱ་ལས་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་གཉིས་སྒྲུབ་ཕྱོགས་དགག་ཕྱོགས་ཡིན།

ཉེར་དགུ་པ། གོང་གསལ་སྐུལ་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་པོའི་ལག་ལེན་བསྒོམས་ཚིག

༡༽ སྐུལ་ཚིག་དངོས་ལ་རྣམ་ཀུན་སྐུལ་ཚིག་དངོས་ཉིད་འབྲི་དགོས།

གཞན་ལ་ཕན་པ་བྱོས་ཤིག✓ གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་ཐོངས་ཤིག✓ གཞན་གྱི་སྲོག་སྐྱོབས་ཤིག✓

༢༽ དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ལ་རྣམ་ཀུན་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས།

གཞན་ལ་གནོད་པ་མ་བྱེད་ཅིག✓ གཞན་གྱི་ནོར་མ་བྱིན་པར་མ་ལེན་ཞིག✓ གཞན་གྱི་སྲོག་མ་གཅོད་ཅིག✓

གཞན་ལ་གནོད་པ་མ་བྱོས་ཤིག✗ གཞན་གྱི་ནོར་མ་བྱིན་པར་མ་ལོངས་ཤིག✗ གཞན་གྱི་སྲོག་མ་ཆོད་ཅིག✗

གཞན་ལ་གནོད་པ་མ་བྱས་ཤིག✗ གཞན་གྱི་ནོར་མ་བྱིན་པར་མ་བླངས་ཤིག✗ གཞན་གྱི་སྲོག་མ་བཅད་ཅིག✗

གཞན་ལ་གནོད་པ་མ་བྱ་ཞིག✗ གཞན་གྱི་ནོར་མ་བྱིན་པར་མ་བླང་ཞིག✗ གཞན་གྱི་སྲོག་མ་གཅད་ཅིག✗

༣༽ བསྒྲུབ་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ལ་རྣམ་ཀུན་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས།

གཞན་ལ་ཕན་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱ།✓	གཞན་གྱི་སྲོག་བསྐྱབ་པར་བྱ།✓
གཞན་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པར་བྱ།✗	གཞན་གྱི་སྲོག་སྐྱོབ་པར་བྱ།✗
གཞན་ལ་ཕན་པ་བསྒྲུབས་པར་བྱ།✗	གཞན་གྱི་སྲོག་བསྐྱབས་པར་བྱ།✗
གཞན་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབས་པར་བྱ།✗	གཞན་གྱི་སྲོག་སྐྱོབས་པར་བྱ།✗

༤༽ བསྒྲུབ་པ་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ལའང་རྣམ་ཀུན་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས།

གཞན་གྱི་ནོར་མ་བྱིན་པར་བླང་བར་མི་བྱ།✓	གཞན་གྱི་སྲོག་གཅད་པར་མི་བྱ། ✓
གཞན་གྱི་ནོར་མ་བྱིན་པར་ལེན་པར་མི་བྱ།✗	གཞན་གྱི་སྲོག་གཅོད་པར་མི་བྱ། ✗
གཞན་གྱི་ནོར་མ་བྱིན་པར་བླངས་པར་མི་བྱ།✗	གཞན་གྱི་སྲོག་བཅད་པར་མི་བྱ།✗
གཞན་གྱི་ནོར་མ་བྱིན་པར་ལོངས་པར་མི་བྱ།✗	གཞན་གྱི་སྲོག་ཆོད་པར་མི་བྱ།✗

༥༽ བྱེད་ཚུག་སྐུལ་ཚིག་ལ་རྣམ་ཀུན་བྱ་ཚིག་སྔ་མ་ད་ལྟ་བ་དང་ཕྱི་མ་སྐུལ་ཚིག་དངོས་འབྲི་དགོས།

གཞན་ལ་ཕན་པ་བྱེད་དུ་ཚུག✓ གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་དུ་ཚུག✓ གཞན་གྱི་སྲོག་སྐྱོབ་ཏུ་ཚུག✓

གཞན་ལ་ཕན་པ་བྱ་རུ་ཚུག✗ གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་གཏང་དུ་ཚུག✗ གཞན་གྱི་སྲོག་བསྐྱབ་ཏུ་ཚུག✗

གཞན་ལ་ཕན་པ་བྱས་སུ་ཚུག✗ གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་དུ་ཚུག✗ གཞན་གྱི་སྲོག་བསྐྱབས་སུ་ཚུག✗

གཞན་ལ་ཕན་པ་བྱོས་སུ་ཚུག✗ གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་ཐོངས་སུ་ཚུག✗ གཞན་གྱི་སྲོག་སྐྱོབས་སུ་ཚུག✗

༦༽ བྱེད་ཚུག་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ལ་རྣམ་ཀུན་བྱ་ཚིག་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ད་ལྟ་བ་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས།

གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་དུ་མ་འཇུག✓ གཞན་གྱི་ནོར་མ་བྱིན་པར་ལེན་དུ་མ་འཇུག✓ གཞན་གྱི་སྲོག་གཅོད་དུ་མ་འཇུག✓

གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱ་རུ་མ་འཇུག✗ གཞན་གྱི་ནོར་མ་བྱིན་པར་བླང་དུ་མ་འཇུག✗ གཞན་གྱི་སྲོག་གཅད་དུ་མ་འཇུག✗

གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱས་སུ་མ་འཇུག✗ གཞན་གྱི་ནོར་མ་བྱིན་པར་བླངས་སུ་མ་འཇུག✗ གཞན་གྱི་སྲོག་བཅད་དུ་མ་འཇུག✗

གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱོས་སུ་མ་འཇུག✗ གཞན་གྱི་ནོར་མ་བྱིན་པར་ལོངས་སུ་མ་འཇུག✗ གཞན་གྱི་སྲོག་ཆོད་དུ་མ་འཇུག✗

༧༽ བྱ་ལས་སྐུལ་ཚིག་ལ་རྣམ་ཀུན་བྱ་ཚིག་སྔ་མ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་འདས་པ་དང་བྱ་ཚིག་ཕྱི་མ་སྐུལ་ཚིག་དངོས་འབྲི་དགོས།

བསམ་དོན་མཐའ་དག་གྲུབ་པར་གྱོས་ཤིག✓ ཐ་ལེགས་པར་ཁོལ་བར་གྱིས་ཤིག✓ བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་པར་མཛོད་ཅིག✓

བསམ་དོན་མཐའ་དག་འགྲུབ་པར་གྱོས་ཤིག✗ཐ་ལེགས་པར་འཁོལ་བར་གྱིས་ཤིག✗བདེ་ལེགས་སུ་འགྱུར་བར་མཛོད་ཅིག✗

༨༽ བྱ་ལས་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ལ་རྣམ་ཀུན་བྱ་ཚིག་སྔ་མ་བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་འདས་པ་དང་བྱ་ཚིག་ཕྱི་མ་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས།

བསམ་དོན་མཐའ་དག་གྲུབ་པར་མ་བྱེད་ཅིག✓ ཐ་ཏ་ཙང་ཁོལ་བར་མ་བགྱིད་ཅིག✓ བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་པར་མ་མཛད་ཅིག✓

བསམ་དོན་མཐའ་དག་འགྲུབ་པར་མ་བྱེད་ཅིག✗ཐ་ཏ་ཙང་འཁོལ་བར་མ་བགྱིད་ཅིག✗བདེ་ལེགས་སུ་འགྱུར་བར་མ་མཛད་ཅིག✗

སུམ་ཅུ་པ། གོང་གསལ་སྐུལ་ཚིག་རྣམས་ལག་ལེན་ཐོག་ཇི་ལྟར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་ཚུལ་གྱི་དཔེ་མཚོན།

འཕགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། ལུས་དང་སྲོག་ལ་ལྟ་བ་རབ་སྤངས་ལ། །སྟོང་པ་ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་**སྒོམ་པར་གྱིས།** །བརྩོན་ཞིང་རབ་ཏུ་བརྩོན་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་། །རི་དྭགས་བཞིན་དུ་དགོན་པར་**གནས་པར་གྱིས།** །རྒྱལ་བ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་**མཆོད་པ་གྱིས།** །གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་བསྒྲེང་བ་གནས་ཁང་གིས། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་**མཆོད་པར་གྱིས།** །ཏིང་འཛིན་འདི་ནི་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་ནི་སེམས་ཀྱང་**སྐྱེད་གྱིས་**ལ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དག །གསེར་གྱིས་བརྒྱན་ཅིང་དངུལ་གྱིས་བསྐུས་པ་དང་། །རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ལེགས་**བྱེད་དུ་ཚུག** །བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་ནི་ཡི་དམ་**བཅའ་གྱིས་**ལ། །འཇིག་རྟེན་མཆོད་པ་བཟང་པོ་ཇི་སྙེད་པ། །ལྷ་དང་མི་

ཡི་དགའ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས། །ཐམས་ཅད་ཚོལ་ལ་སངས་རྒྱས་**མཆོད་པ་གྱིས**། །ཆོས་ཉིད་དུ་ཡང་མི་དབང་ཐམས་ཅད་**སྨོས**། །ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་དག་ན་གང་བཞུགས་དང་། །རྒྱལ་བ་སྨྲ་དང་འདས་པ་ཀུན་སྣང་སྟེ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་བཞུགས། །གཏོང་བ་ཀུན་ལ་ཤིན་ཏུ་**མོས་པར་གྱིས**། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པར་སྲུང་ཅིང་བརྟན་པའི་སེམས། །བཟོད་ལ་དགའ་ཞིང་རྟག་ཏུ་བྱམས་ལ་དགའ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་**ཤེས་པར་གྱིས**། །**མ་ཞུམ་མ་འགོང་**བརྩོན་འགྲུས་རབ་**སྐྱེད**་ལ། །བསམ་གཏན་དགའ་ཞིང་རབ་ཏུ་དབེན་ལ་**མོས**། །ཤེས་རབ་རྣམ་དག་ཤེས་རབ་རབ་ཤེས་ཀྱིས། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་སྙིང་རྗེ་ལྡན་པར་འགྱུར། །མི་གཙང་བས་ནི་འདོད་ཆགས་རྟག་**ཞི་གྱིས**། །བཟོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞེ་སྡང་ཚར་**ཆོད་ཅིག** །ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱིས་གཏི་མུག་**བསལ་བར་གྱིས**། །རྒྱལ་བས་བསྔགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ལུས་ནི་སྙིང་པོ་མེད་ཅིང་དབུ་བ་འདྲ། །སྡུག་བསྔལ་རུལ་བ་དྲི་ང་**བསྒོམ་པར་གྱིས**། །ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་གསོག་ཏུ་**ཤེས་པར་གྱིས**། །ཡེ་ཤེས་བླ་མེད་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །བདག་དང་སྐྱེས་བུ་དང་ནི་སྲོག་རྣམས་སུ། །སྡིག་པའི་ལྟ་བ་ནམ་ཡང་**མ་འཛིན་ཅིག** །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་**ཤེས་པར་གྱིས**། །བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་རེག་པར་འགྱུར། །རྙེད་ལ་ཆགས་པར་ནམ་ཡང་**མ་བྱེད་ཅིག** །ཟས་རྣམས་མ་རྙེད་ན་ཡང་**གདུང་མ་བྱེད**། །བསྟོད་དང་སྨད་པ་དག་གིས་མ་གཡོ་བར། །རི་རབ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་**མི་འགུལ་གྱིས**། །གུས་པ་**སྐྱེད**་ལ་ཆོས་རྣམས་**བཙལ་བར་གྱིས**། །ཐོས་ནས་དེ་ཚེ་དེ་ཡང་**སྤྱོད་པར་གྱིས**། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་**གནས་གྱིས་དང་**། །བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་མྱུར་དུ་འགྲོ། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་སེམས་ཀྱང་**མཉམ་གྱིས་ལ**། །སྡུག་དང་མི་སྡུག་པ་ཡི་**སེམས་མ་བྱེད**། །རྙེད་དང་སྙན་པ་དག་ནི་**མ་ཚོལ**[6]་**ཅིག** །མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་འགྱུར། །ཡོན་ཏན་གང་ཐོས་སེམས་ཅན་དད་འགྱུར་ཞིང་། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་དག་ལ་མོས་སྐྱེད་པ། །ཡང་དག་ཡོན་ཏན་ངེས་པའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་རྟག་ཏུ་**བཤད་པར་གྱིས**། །རྟག་ཏུ་སློབ་དཔོན་དང་ནི་ཕ་དང་མ། །དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་**གུས་པར་གྱིས**། །ང་རྒྱལ་དག་གི་དབང་དུ་**མ་འགྲོ་ཤིག** །སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན་རྣམས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འདུ་འཛི་དག་ནི་མ་ལུས་རྣམ་སྤངས་ནས། །རྟག་ཏུ་དབེན་པ་ལ་ཡང་**དགའ་བར་གྱིས**། །དེས་ཤིང་བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་ལ་རྟག་ཏུ་ཞི། །བདག་ལ་ཕན་ཞིང་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཕན། །བྱམས་པ་དང་ནི་སྙིང་རྗེ་**བསྒོམ་པར་གྱིས**། །དགའ་དང་བཏང་སྙོམས་ལ་ཡང་རྟག་**མོས**་

[6] སྔོན་གྱི་གསུང་རབ་དུ་མའི་ནང་བཙལ་གྱི་ད་ལྟ་བར་འ་སྔོན་འཇུག་མ་བྲིས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས། འདི་ཉིད་སྐྱུལ་ཚིག་ལ་འཁྲུལ་མི་རུང་། ད་ལྟ་བར་གོ་དགོས།

གྱིས། །རྟག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རྗེས་སུ་**ཕྱོགས།** །འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་མྱུར་དུ་ཕན་བྱེད་འགྱུར། །སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ནམ་ཡང་**མ་སྟེན་**པར། །གྲོགས་པོ་གང་དག་རྒྱ་ཆེར་**སྟེན་པར་གྱིས།** །སུ་དག་སྟོང་པ་ཞི་བ་འདི་འདོད་པ། །དེ་དག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཉན་ཐོས་སར་ནི་ནམ་ཡང་**མ་སློབ་ཤིག** །དེ་ཡི་སྤྱོད་ལའང་**དགའ་བར་མ་བྱེད་ཅིག** །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་དག་ལས་སེམས་མ་བཏང་། །མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་འགྱུར། །བདེན་ཚིག་དམ་པ་རྟག་ཏུ་**སྨྲ་བར་གྱིས།** །བརྫུན་རྣམས་དང་ནི་རྩུབ་པོའི་ཚིག་**མ་སྨྲ།** །རྟག་ཏུ་འཇམ་ཞིང་དགའ་བ་**སྨྲ་བར་གྱིས།** །འཇིག་རྟེན་སློབ་དཔོན་དག་གི་གསུང་ཐོབ་འགྱུར། །ལུས་དང་སྲོག་ལ་**ཆགས་པར་མ་བྱེད་ཅིག** །གཞན་ལ་སྨོད་ཅིང་བདག་ལ་**སྟོད་མ་བྱེད།** །བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་**སྦྲུབ་གྱིས་ལ།** །གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་དག་ལ་བཏང་སྙོམས་**གྱིས།** །རྣམ་ཐར་སྟོང་ལ་རྟག་ཏུ་**དགའ་བར་གྱིས།** །འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་**སློན་པར་མ་བྱེད་ཅིག** །མཚན་མ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་རྣམ་པར་**སྤོངས།** །རྟག་ཏུ་མཚན་མ་མེད་ལ་**གནས་པར་གྱིས།** །དུས་ཀུན་ཏུ་ནི་མཐའ་ཡང་རྣམ་པར་**སྤོངས།** །རྟག་དང་ཆད་ལ་གནས་པར་མ་གྱུར་ཅིག །ཐམས་ཅད་རྐྱེན་ལས་གྱུར་པར་རྟག་**རིག་གྱིས།** །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྟོན་པ་ཇི་བཞིན་འགྱུར། །འདོད་པའི་དགའ་བ་རྣམས་ལ་དགའ་བ་**སྤོངས།** །ཞེ་སྡང་ཐ་བ་དྲི་མ་རྣམ་སྤངས་ཤིང་། །གཏི་མུག་མུན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་བསལ་ན། །ཞི་བར་དགའ་བའི་མི་ཡི་སེང་གེར་འགྱུར། །རྟག་པ་མི་རྟག་པར་ཡང་རྟག་ཏུ་**ཕྱོགས།** །ཞེས་འཕགས་པ་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོའི་ཚིགས་བཅད་དེ་དག་ཏུ་གོང་གསལ་སྐུལ་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་རྣམས་སྐབས་དོན་བཞིན་བཀོལ་སྤྱོད་མཛད་པར་སྣང་བས། སྦྱོར་བ་དང་ཞིབ་འཇུག་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་འདིར་དྲངས་སོ།།

སོ་གཅིག་པ། གོང་གསལ་སྐུལ་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྩལ་སྦྱོང་གི་དཔེར་བརྗོད།

༡༽ རང་གིས་ཀྱང་ཐོས། གཞན་ལའང་བྱེད་དུ་ཆུག
༢༽ རང་གིས་ཀྱང་མ་བྱེད། གཞན་ལའང་བྱེད་དུ་མ་འཇུག
༣༽ རང་གིས་ཀྱང་བྱ། གཞན་ལའང་བྱེད་དུ་གཞུག་པར་བྱ།
༤༽ རང་གིས་ཀྱང་མི་བྱ། གཞན་ལའང་བྱེད་དུ་མི་གཞུག

༡༽ དཀར་པོ་དགེ་བ། རང་གིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལོངས། གཞན་ལའང་ཉམས་སུ་ལེན་དུ་ཆུག
༢༽ ནག་པོ་མི་དགེ་བ། རང་གིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་མ་ལེན། གཞན་ལའང་ཉམས་སུ་ལེན་དུ་མ་འཇུག
༣༽ དཀར་པོ་དགེ་བ། རང་གིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ། གཞན་ལའང་ཉམས་སུ་ལེན་དུ་གཞུག་པར་བྱ།

༤༽ ནག་པོ་མི་དགེ་བ། རང་གིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་མི་བླང་། གཞན་ལའང་ཉམས་སུ་ལེན་དུ་མི་གཞུག

༡༽ ཟས་བཟང་པོ། རང་གིས་ཀྱང་ཟོ། གཞན་ལའང་ཟ་རུ་ཆུག

༢༽ ཟས་ངན་པ། རང་གིས་ཀྱང་མ་ཟ། གཞན་ལའང་ཟ་རུ་མ་འཇུག

༣༽ ཟས་བཟང་པོ། རང་གིས་ཀྱང་བཟའ་བར་བྱ། གཞན་ལའང་ཟ་རུ་གཞུག་པར་བྱ།

༤༽ ཟས་ངན་པ། རང་གིས་ཀྱང་མི་བཟའ། གཞན་ལའང་ཟ་རུ་མི་གཞུག

༡༽ ཤེས་ཡོན་བཟང་པོ། རང་གིས་ཀྱང་སྦྱོངས། གཞན་ལའང་སྦྱོང་དུ་ཆུག

༢༽ ཤེས་ཡོན་ངན་པ། རང་གིས་ཀྱང་མ་སྦྱོང་། གཞན་ལའང་སྦྱོང་དུ་མ་འཇུག

༣༽ ཤེས་ཡོན་བཟང་པོ། རང་གིས་སྦྱང་བར་བྱ། གཞན་ལའང་སྦྱོང་དུ་གཞུག་པར་བྱ།

༤༽ ཤེས་ཡོན་ངན་པ། རང་གིས་ཀྱང་མི་སྦྱང་། གཞན་ལའང་སྦྱོང་དུ་མི་གཞུག

༡༽ སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་ལ། རང་གིས་ཀྱང་ཁོད། གཞན་ལའང་འགོད་དུ་ཆུག

༢༽ སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ལ། རང་གིས་ཀྱང་མ་འགོད། གཞན་ལའང་འགོད་དུ་མ་འཇུག

༣༽ སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་ལ། རང་གིས་ཀྱང་དགོད་པར་བྱ། གཞན་ལའང་འགོད་དུ་གཞུག་པར་བྱ།

༤༽ སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ལ། རང་གིས་ཀྱང་མི་དགོད། གཞན་ལའང་འགོད་དུ་མི་གཞུག

༡༽ ལུགས་སྲོལ་ངན་པ་རྣམས། རང་གིས་ཀྱང་ཁོག །གཞན་ལའང་འགོག་ཏུ་ཆུག

༢༽ ལུགས་སྲོལ་བཟང་པོ་རྣམས། རང་གིས་ཀྱང་མ་འགོག །གཞན་ལའང་འགོག་ཏུ་མ་འཇུག

༣༽ ལུགས་སྲོལ་ངན་པ་རྣམས། རང་གིས་ཀྱང་དགག་པར་བྱ། གཞན་ལའང་འགོག་ཏུ་གཞུག་པར་བྱ།

༤༽ ལུགས་སྲོལ་བཟང་པོ་རྣམས། རང་གིས་ཀྱང་མི་དགག །གཞན་ལའང་འགོག་ཏུ་མི་གཞུག

༡༽ བྱས་རྗེས་བཟང་པོ། རང་གིས་ཀྱང་ཞོག །གཞན་ལའང་འཇོག་ཏུ་ཆུག

༢༽ བྱས་རྗེས་ངན་པ། རང་གིས་ཀྱང་མ་འཇོག །གཞན་ལའང་འཇོག་ཏུ་མ་འཇུག

༣༽ བྱས་རྗེས་བཟང་པོ། རང་གིས་ཀྱང་གཞག་པར་བྱ། གཞན་ལའང་འཇོག་ཏུ་གཞུག་པར་བྱ།

༤༽ བྱས་རྗེས་ངན་པ། རང་གིས་ཀྱང་མི་གཞག །གཞན་ལའང་འཇོག་ཏུ་མི་གཞུག

༡༽ རང་གིས་ཀྱང་གཞན་གྱི་སྲོག་སྐྱོབས། གཞན་ལའང་སྲོག་སྐྱོབ་ཏུ་ཆུག

༢༽ རང་གིས་ཀྱང་སྲོག་མ་གཅོད། གཞན་ལའང་སྲོག་གཅོད་དུ་མ་འཇུག

༡༽ རང་གིས་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ཐོངས། གཞན་ལའང་སྦྱིན་པ་གཏོང་དུ་ཆུག

༢༽ རང་གིས་ཀྱང་མ་བྱིན་པར་མ་ལེན། གཞན་ལའང་མ་བྱིན་པར་ལེན་དུ་མ་འཇུག

༡༽ རང་གིས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུངས། གཞན་ལའང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་དུ་ཆུག

༢༽ རང་གིས་ཀྱང་ལོག་གཡེམ་མ་བྱེད། གཞན་ལའང་ལོག་གཡེམ་བྱེད་དུ་མ་འཇུག

༡༽ རང་གིས་ཀྱང་བདེན་པར་སྨྲོས། གཞན་ལའང་བདེན་པར་སྨྲ་རུ་ཆུག

༢༽ རང་གིས་ཀྱང་རྫུན་མ་སྨྲ། གཞན་ལའང་རྫུན་སྨྲ་རུ་མ་འཇུག

༡༽ རང་གིས་ཀྱང་གཏོང་སེམས་ཟུངས། གཞན་ལའང་གཏོང་སེམས་འཛིན་དུ་ཆུག

༢༽ རང་གིས་ཀྱང་བརྣབ་སེམས་མ་འཛིན། གཞན་ལའང་བརྣབ་སེམས་འཛིན་དུ་མ་འཇུག

༡༽ རང་གིས་ཀྱང་ཕན་སེམས་ཆོངས། གཞན་ལའང་ཕན་སེམས་འཆང་དུ་ཆུག

༢༽ རང་གིས་ཀྱང་གནོད་སེམས་མ་འཆང་། གཞན་ལའང་གནོད་སེམས་འཆང་དུ་མ་འཇུག

༡༽ རང་གིས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ལྟོས། གཞན་ལའང་ཡང་དག་པར་ལྟ་རུ་ཆུག

༢༽ རང་གིས་ཀྱང་ལོག་པར་མ་ལྟ། གཞན་ལའང་ལོག་པར་ལྟ་རུ་མ་འཇུག

༣༽ རང་གིས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་བལྟ་བར་བྱ། གཞན་ལའང་ཡང་དག་པར་ལྟ་རུ་གཞུག་པར་བྱ།

༤༽ རང་གིས་ཀྱང་ལོག་པར་མི་བལྟ། གཞན་ལའང་ལོག་པར་ལྟ་རུ་མི་གཞུག

གཞན་སྲོག་མ་གཅོད་གཞན་སྲོག་སྐྱོབས། །གཞན་ནོར་མ་རྐུ་སྦྱིན་པ་ཐོངས། །

ལོག་གཡེམ་མ་བྱེད་སྲུང་ཁྲིམས་སྲུངས། །རྫུན་དུ་མ་སྨྲ་བདེན་པར་སྨྲོས། །

ཕྲ་མ་མ་འཇུག་འཁོན་པ་ཟླུམས། །ཚིག་རྩུབ་མ་འདེབས་འཇམ་པོར་ཤོད། །

ངག་འཁྱལ་མ་འདོན་ཁ་ཏོན་ཐོན། །བརྣབ་སེམས་མ་འཛིན་གཏོང་སེམས་ཟུངས། །

གནོད་སེམས་མ་འཆང་ཕན་སེམས་ཆོངས། །ལོག་པར་མ་ལྟ་ཡང་དག་ལྟོས། །

དེ་ལྟར་མི་དགེ་བཅུ་པོ་སྤོངས། །དགེ་བ་བཅུ་པོ་མ་སྤོང་ཞིག །

༡༽ བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གྱིས། གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་བྱེད་དུ་ཆུག །

༢༽ བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བྱས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བྱེད། གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་བྱེད་དུ་མ་འཇུག

༣༽ བདག་གིས་ཀུས་དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པར་བྱས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུང་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བྱ། གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཏུ་གཞུག་པར་བྱ། ཞེས་པ་རྣམས་ལས། དེ་ལྟར་བྱས། དེ་ལྟར་མ་བྱས། དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པར་བྱས། ཞེས་པ་གསུམ་པོ་སྐབས་དོན་ལ་གོ་བ་ལྷག་པར་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་སྦྱར་བ་ཙམ་ལས་སྐྱུལ་ཚིག་མིན་ཞིང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྐྱུལ་ཚིག་ཡིན་ནོ།།

སོ་གཉིས་པ། བྱེད་ལས་སྟོན་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། བྱས་ལས་སྟོན་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། བྱེད་མེད་སྟོན་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་གོང་གསལ་བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ་དང་བྱ་ལས་མ་འོངས་པ་གཉིས་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པའི་སྟོན་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྟེ། ཤུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་ན། སྒྲུབ་པར་ཤུར་ཅིག་ཅེས་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྲི་དགོས་སམ། བསྒྲུབ་པར་ཤུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྲི་དགོས་སམ། བསྒྲུབས་པར་ཤུར་ཅིག་ཅེས་བྱས་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྲི་དགོས་སམ། སྒྲུབས་པར་ཤུར་ཅིག་ཅེས་ཕྱོས་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྲི་དགོས་ཤེ་ན། སྒྲུབས་པར་ཤུར་ཅིག་ཅེས་ཕྱོས་ལས་སམ་སྐྱུལ་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་འབྲི་སྲོལ་མེད་པར་ངེས་ཤིང་། བསྒྲུབ་པར་ཤུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་ལས་སམ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པའི་སྒོ་ནས་བྲིས་པ་རེ་རེ་གཉིས་རེ་ཙམ་སྣང་། བསྒྲུབས་པར་ཤུར་ཅིག་ཅེས་བྱས་ལས་སམ་འདས་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་བྲིས་པ་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་མང་། སྒྲུབ་པར་ཤུར་ཅིག་ཅེས་བྱེད་ལས་སམ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་བྲིས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་། དེས་ན། ཕྱོས་ལས་དང་བྱ་ལས་གཉིས་ཀྱིས་སྐབས་འདིའི་སྟོན་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འབྲི་སྲོལ་མེད་ཅིང་དོན་ལའང་མི་འགྲོར་བས་ན། བྱེད་ལས་ཀྱིས་སྟོན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱས་ལས་ཀྱིས་སྟོན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་འབྲི་སྲོལ་གཉིས་སུ་སྣང་།

དཔེར་ན། སྒྲུབ་པར་ཤུར་ཅིག་ཅེས་པ་ནི། སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་ཤུར་ཅིག་ཅེས་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པ་དང་། བསྒྲུབས་པར་ཤུར་ཅིག་ཅེས་པ་ནི། བསྒྲུབས་པར་བྱས་པར་ཤུར་ཅིག་ཅེས་བྱས་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་ཡོད། ཡང་ན། བསྒྲུབས་ཟིན་པར་ཤུར་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། བྱས་ལས་སྟོན་པ་གསལ་བྱེད་འདི་ཡང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་ནང་ལན་མང་བཀོལ་སྤྱོད་མཛད་འདུག་པའང་གོ་བ་འདི་ལྟར་ལེན་དགོས་པར་མཐོང་།

དགྲ་བོ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་ཤུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་ན། དགྲ་བོ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་བྱེད་པར་ཤུར་ཅིག་ཅེས་བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་སྟེ་བྱེད་ལས་ཉིད་ལ་སྟོན་པ་དང་། དགྲ་བོ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པར་

གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་ན། བྱེད་པ་པོའི་རྩོལ་བ་བྱས་ནས་དགྲ་བོ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ཟིན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། འོན་ཀྱང་། དགྲ་བོ་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་ན། དམིགས་བསལ་གོ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། སྐུལ་ཚིག་ནི་དེ་བས་ཀྱང་གོ་རྒྱུ་མེད། དེས་ན། རང་གི་ཞེ་འདོད་ལ། དགྲ་བོ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ཟིན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་པར་འདོད་ཚེ། བཅོམ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱས་ལས་སྨོན་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འབྲི་དགོས་པ་དང་། རང་གི་ཞེ་འདོད་ལ། དགྲ་བོ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱེད་པ་པོས་བྱ་བ་དེ་བྱེད་པར་སྨོན་པར་འདོད་ཚེ། འཇོམས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱེད་ལས་སྨོན་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འབྲི་དགོས། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟའི་ཞིབ་ཆའི་གོ་བ་ལ་མཉམ་བསམ་བཞེས་མ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཚེ། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱེད་ལས་སྨོན་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འབྲི་ཆོག་སྟེ། འདི་ཉིད་དོན་ལ་འགྱུར་ཆེ་ཞིང་དམ་པ་གོང་མའི་འབྲི་སྲོལ་ལ་ཁྲུབ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དང་པོ་བྱེད་ལས་སྨོན་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི། འཕགས་པ་ཕུང་པོ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བགྱིད་ཅིང་དགྱེས་པར་**བགྱིད་པར་གྱུར་ཅིག** །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་**སྦྱོང་བར་གྱུར་ཅིག** །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་**བགྱིད་པར་གྱུར་ཅིག** །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་མགུ་བར་བགྱིད་ཅིང་དགའ་བར་**བགྱིད་པར་གྱུར་ཅིག** །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་དག་པར་འཛིན་ཅིང་བསྲུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་**སྐྱོང་བར་གྱུར་ཅིག** །སྒྲིབ་པའི་ལིང་ཏོག་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་**སྦྱོང་བར་གྱུར་ཅིག** །བདུད་ཀྱི་རྩོད་པའི་དམག་ཚོགས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་**འདུལ་བར་གྱུར་ཅིག** །ཅེས་དང་།

འཕགས་པ་སྙིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། མཚོན་གྱི་བསྐལ་པ་བར་མ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་པ་དེའི་དུས་ན་བདག་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བབས་ཤིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་**སྐྱོབ་པར་གྱུར་ཅིག** །མི་དགེ་བ་སྤངས་ནས་དགེ་བ་ལ་**སྦྱོད་པར་གྱུར་ཅིག** །སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱི་བར་དག་ལ་རབ་ཏུ་**འགོད་པར་གྱུར་ཅིག** །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དག་ཀྱང་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་**སྦྱོང་བར་གྱུར་ཅིག** །ཐེག་པ་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཡང་**སྦྱོར་བར་གྱུར་ཅིག** །སྙིགས་མ་ལྔ་དག་ཡོངས་སུ་**སྤོང་བར་གྱུར་ཅིག** །སྐྱེ་དགུའི་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་ཐུབ་པ་ན་བདག་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་**འཚང་རྒྱ་བར་གྱུར་ཅིག** །འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ཐྲག་དོག་དང་། སེར་སྣ་

ཆུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་**སྦྱོར་བར་གྱུར་ཅིག** །ཅེས་དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་བདག་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་**སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག** །ཅེས་དང་། ཁྱོད་ལ་བསྙེན་བཀུར་**བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག** །ཁྱོད་སྲིད་པ་ཐ་མ་པར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་བདག་བསྙེན་བཀུར་**བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག** །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་**འདེབས་པར་གྱུར་ཅིག** །ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་བདག་གིས་དང་པོར་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་**བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག** །ཆོས་ཀྱི་བཅུད་ཀྱང་**འཐུང་བར་གྱུར་ཅིག** །ཅེས་དང་། ལག་པ་དང་། རྐང་པ་དང་། ལྕེ་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། མིག་དང་། མགོ་དག་**སློང་བར་གྱུར་ཅིག** །ཅེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་**འཛིན་པར་གྱུར་ཅིག** །རྗེས་སུ་ཆོས་**སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག** །ཅེས་དང་། གཞན་ཡང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལྷ་ཡང་དུས་སུ་ཆར་འབེབས་ཤིང་། །ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཤོག །རྒྱལ་པོ་ཆོས་བཞིན་**བྱེད་གྱུར་ཅིག** །ཅེས་དང་། བསླབ་པ་འདོད་པའི་དགེ་སློང་དག །དབེན་པ་དག་ཀྱང་ཐོབ་པར་ཤོག །གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ནི། །སེམས་ནི་ལས་རུང་**སྒོམ་གྱུར་ཅིག** །ཅེས་དང་། སྒྲོལ་བསྟོད་ལས། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། །བགེགས་རྣམས་མེད་ཅིང་སོ་སོར་**འཇོམས་གྱུར་ཅིག** །ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི། **བགྱིད་པར་གྱུར་ཅིག །སྦྱོང་བར་གྱུར་ཅིག །སྐྱོང་བར་གྱུར་ཅིག །འདུལ་བར་གྱུར་ཅིག །སྐྱོབ་པར་གྱུར་ཅིག །སྤྱོད་པར་གྱུར་ཅིག །འགོད་པར་གྱུར་ཅིག །སྦྱོར་བར་གྱུར་ཅིག །སྤོང་བར་གྱུར་ཅིག །འཚང་རྒྱ་བར་གྱུར་ཅིག །སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག །བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །འདེབས་པར་གྱུར་ཅིག །འཐུང་བར་གྱུར་ཅིག །འགྲོ་བར་གྱུར་ཅིག །སློང་བར་གྱུར་ཅིག །བྱེད་གྱུར་ཅིག །སྒོམ་གྱུར་ཅིག །འཇོམས་གྱུར་ཅིག** །ཅེས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་ལས་སྨོན་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཁ་སྐོང་ཡིན། རྒྱས་པར་བྱས་ན། སྐྱོང་བར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །འདུལ་བར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །སྐྱོབ་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །འགོད་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོགས་རྟོགས་སླ། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྨོན་པ་གསལ་བ་འདི་ཉིད་ལེགས་ཤོས་སུ་སྣང་ངོ་།།

གཉིས་པ་བྱས་ལས་སྨོན་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི། ཕལ་པོ་ཆེ་ལས། དེ་ལྟ་བུ་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་**བརྒྱན་པར་གྱུར་ཅིག** །ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཅིག །རྣམ་པར་མཛེས་པར་གྱུར་ཅིག །རྗེས་སུ་འོང་བར་གྱུར་ཅིག །ཀུན་ཏུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །**བསྒོམས་པར་གྱུར་ཅིག** །ཤིན་ཏུ་**བསྒོམས་པར་གྱུར་ཅིག** །**སྦྱངས་པར་གྱུར་ཅིག** །ཤིན་ཏུ་**སྦྱངས་པར་གྱུར་ཅིག** །ཅེས་དང་། འཕགས་པ་སྙིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། གང་དག་གིས་དྲི་ཚོར་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་གི་

སྒྲིབ་པ་ལྔ་**སྤྱངས་པར་གྱུར་ཅིག** །འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པའི་སྒྲིབ་པ་**སྤྱངས་པར་གྱུར་ཅིག** །གནོད་སེམས་དང་། རྨུགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། རྒོད་པ་དང་། འགྱོད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་**སྤྱངས་པར་གྱུར་ཅིག** །ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱི། **བརྒྱན་པར་གྱུར་ཅིག** །**བསྒོམས་པར་གྱུར་ཅིག** །**སྦྱངས་པར་གྱུར་ཅིག** །**སྤྱངས་པར་གྱུར་ཅིག** །ཅེས་པ་ཐམས་ཅད་བྱས་ལས་སྨོན་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན།

གསུམ་པ། བྱེད་མེད་སྨོན་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་དག་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་དང་། །སངས་རྒྱས་སྲས་དང་**ཕྲད་གྱུར་ཅིག** །ཅེས་དང་། གང་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བྱེད་པ། །དེ་འབད་མི་དགོས་**གྲུབ་གྱུར་ཅིག** །ཅེས་དང་། ཇི་སྐད་དུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། །མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་**སྐྱེས་གྱུར་ཅིག** །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་གི་སྒོ་ནས་སྨོན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ན། བྱེད་མེད་ལས་ཚིག་འདས་པ་འདྲི་སྲོལ་ཁྱབ་ཆེ་ཞིང་དོན་ལའང་འགྱུར་ཆེ་བས། འདས་ཚིག་ཉིད་ཀྱིས་བྲི་བར་བྱ། དཔེར་ན། དོན་ཐམས་ཅད་**གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག** །རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་**འགྲིགས་པར་གྱུར་ཅིག** །ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་**འདུས་པར་གྱུར་ཅིག** །ནད་ཐམས་ཅད་**བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག** །བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་**འབྱོངས་པར་གྱུར་ཅིག** །དགེ་ཆ་ལ་ངེས་ཤེས་མྱུར་དུ་**འཁྲུངས་པར་གྱུར་ཅིག** །ཇ་མྱུར་དུ་**ཁོལ་བར་གྱུར་ཅིག** །དྲི་མ་ཐམས་ཅད་**དག་གྱུར་ཅིག** །སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་**བྱང་གྱུར་ཅིག** །ཅེས་པ་སོགས་འདས་ཚིག་གིས་འདྲི་སྲོལ་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ལྟར་འདས་ཚིག་ཁོ་ནས་འདྲི་དགོས། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་གི་ཡིད་ཀྱི་སྨོན་པ་དང་ཚིག་གི་རྗོད་ཚུལ་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་། སྨོན་བྱ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྨོན་པ་ཤུགས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཆིངས་ཆེན་པོ་གསུམ་པ།
སྤྱོས་སུ་བདག་གཞན་བཤད་པ།

༡༽ བདག་གཞན་གྱི་འགྲོ་གཞི་དང་མཁས་པ་སྔ་མ་དག་གི་གསུང་ཚུལ་དགོད་པ།
༢༽ དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་གོ་དོན་བཤད་པ།
༣༽ དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།
༤༽ དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་གསུམ་བཤད་པ།
༥༽ དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་བཤད་པ།
༦༽ ཐུབ་བསྟོད་ཚུང་བའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
༧༽ སྦྱོར་བ་ལག་ལེན་ཐོག་དངོས་པོ་བདག་གཞན་འབྲི་ཚུལ་བཤད་པ།
༨༽ དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་ཞིབ་ཆ་བཤད་པ།
༩༽ བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མཛད་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ།

དང་པོ། བདག་གཞན་གྱི་འགྲོ་གཞི་དང་མཁས་པ་སྔ་མ་དག་གི་གསུང་ཚུལ་དགོད་པ།

སློབ་དཔོན་ཐོན་མིས། རྟགས་འཇུག་ལས། ཕོ་ནི་འདས་དང་གཞན་བསྒྲུབ་ཕྱིར། །མ་ནིང་གཉིས་ཀ་ད་ལྟར་ཆེད། །མོ་ནི་བདག་ད་མ་འོངས་ཕྱིར། །ཤིན་ཏུ་མོ་ནི་མཉམ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་བདག་གཞན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོངས་གྲགས་སུ་གསལ་བར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་གཞན་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཚུལ་ལ་བརྡ་སྤྲོད་མཁན་པོ་སྔ་མ་དག་གིས་གསུང་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་སྣང་བ་རྣམས་ཐོག་མར་མཁྱེན་དགོས་པའང་གལ་ཆེ། མཁས་པ་སྔ་མ་དག་གི་གསུང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་ཐོག་ནས་འདིར་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡོམས་ཤིང་བསྡུས་ནས་བདག་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་སོགས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན།

དང་པོ། སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་གཙུག་ལག་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བས། མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་མུ་ཏིག་ཕྲེང་མཛེས་ལས། ཕོ་ནི་འདས་དང་གཞན་བསྒྲུབ་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གོ་དོན་དཕྱིས་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཐོག་མར་འདི་ཞེས་དགོས་ཏེ། **ལས་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་**

ནས། བྱེད་པ་པོའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དང་དེའི་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ནི་བདག་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་ནི་གཞན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་གོ་བདེ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་ཙུང་ཟད་འགོད་ན། **བྱེད་པ་པོ་བདག་གི་དངོས་པོའི་སྒྲ་ནི།** སྒྲུབ་པ་པོ། སྟོན་པ་པོ། གཙོད་པ་པོ། འཕྱིན་པ་པོ། སྒྲུབ་བྱེད། སྟོན་བྱེད། གཙོད་བྱེད། འཕྱིན་བྱེད་ལྟ་བུ་དང་། **དེའི་བྱེད་པའི་ཚིག་གསལ་བར་བྱེད་པ།** སྒྲུབ་པར་བྱེད། སྟོན་པར་བྱེད། གཙོད་པར་བྱེད། འཕྱིན་པར་བྱེད། སྒྲུབ་བོ། །སྟོན་ཏོ། །གཙོད་དོ། །འཕྱིན་ནོ། །ལྟ་བུ་དང་། **བྱ་བའི་ཡུལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོའི་སྒྲ་ནི།** བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ། བསྟན་པར་བྱ་བ། གཅད་པར་བྱ་བ། དབྱུང་བར་བྱ་བ། བསྒྲུབ་བྱ། བསྟན་བྱ། གཅད་བྱ། དབྱུང་བྱ། ལྟ་བུ་དང་། **དེའི་བྱ་བའི་ཚིག** །བསྒྲུབ་པར་བྱ། བསྟན་པར་བྱ། གཅད་པར་བྱ། དབྱུང་བར་བྱ། བསྒྲུབ་བོ། །བསྟན་ནོ། །གཅད་དོ། །དབྱུང་ངོ་། །ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ། དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེས། དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས། ལས་གང་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་པོ། །གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡི། །དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱེད་པོ་དང་། །དེ་ཡི་བྱེད་པ་གཉིས་པོ་ནི། །དངོས་པོ་བདག་ཡིན་བྱ་ཡུལ་དང་། །བྱ་བ་གཉིས་པོ་དངོས་པོ་གཞན། །ཞེས་གོང་གསལ་སི་ཏུའི་སུ་ཏྲིག་ཕྲེང་མཛེས་ཀྱི་ཚིག་དེ་ཉིད་ཚིགས་བཅད་དུ་བསྒྲིགས་ཏེ་གསུངས།

གསུམ་པ། མཁས་དབང་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོས། གོང་གསལ་དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་གི་ཚིག་རྐང་དྲུག་པོའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། སུམ་རྟགས་ཀྱི་སྙིང་འགྲེལ་ལེགས་བཤད་འདྲེན་པའི་ཕོ་ཉ་ལས། སྔོན་འཇུག་རྣམས་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་སེམས་ལ་ངེས་ཤིང་རྟོགས་པ་ཞིག་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་འདི་འདྲ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་ཏེ། ལས་ཀ་ག་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་དཔེར་ན། ཤིང་བཟོ་བས་སྟ་རེས་ཤིང་བཅད་ལྟ་བུ་ལ་ཆ་མཚོན་ན་བྱེད་པ་པོ་སྟེ། ཤིང་གཙོད་མཁན་ཤིང་བཟོ་བ་དེ་དང་། དེའི་བྱེད་པའམ་ལག་ཆ་སྟ་རེ། གཙོད་པའི་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་ལ་ནི་དངོས་པོ་བདག་ཅེས་ཟེར་བ་དང་། དེས་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ། གཅད་བྱའམ་གཅད་རྒྱུའི་ཤིང་དེ་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལམ་ལས་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དང་། ཤིང་དེ་གཅད་པར་བྱ་བའི་བྱ་ལས་སམ་གཅད་རྒྱུའི་ལས་ཀ་དང་བཅས་པ་ལ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་ཞེས་ཟེར། ཡང་། བྱེད་པ་པོ་ཤིང་བཟོ་བ་དེ་དང་། གཙོད་བྱེད་སྟ་རེ། གཙོད་པར་བྱེད་ལྟ་བུའི་བྱེད་ལས་ད་ལྟ་བ་བཅས་ལ་དངོས་པོ་བདག་ཅེས་དང་། གཅད་རྒྱུའི་ཤིང་དེ་དང་གཅད་པར་བྱ་ལྟ་བུའི་བྱ་ལས་མ་འོངས་པ་གཉིས་ལ་དངོས་པོ་གཞན་ཞེས་ཟེར་ཡང་ཆོག་ཅིང་། དེ་དག་ནི་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་དང་།

ཡང་བསྐྱར་ཐེངས་གཅིག་བཤད་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཉིན་དེབ་ནང་དུ་རང་གི་བྱེད་སྒོ་རྣམས་གསལ་པོར་བྲིས་ཡོད་པ་རེད་ལྟ་བུ་ཚ་མཚོན་ན། བཀྲ་ཤིས་ནི་བྱེད་པ་པོ་དངོས་པོ་བདག་དང་། བྲི་བྱ་རང་གི་བྱེད་སྒོ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་གཞན་དང་། བྲིས་ཞེས་པ་ནི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་འདས་པ་སྟོན་པ་བཅས་སོ། །དེའང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཉིན་དེབ་ནང་དུ་རང་གི་བྱེད་སྒོ་རྣམས་གསལ་པོར་བྲིས་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་པ་དེ་གཞིར་བྱས་ནས་རྒྱས་པའམ་གསལ་པོར་དབྱེ་ན་བཀྲ་ཤིས་ནི་འབྲི་མཁན་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་དངོས་ཡིན་པར་སློས་མ་དགོས། དེ་ནི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན། འདིར་ཚིག་ཟིན་དུ་མེད་ཀྱང་འབྲི་བྱེད་སྨྱུ་གུ་དེ་བྱེད་པ་པོ་ཕལ་པའམ་བྱེད་པ་ཡིན། དེའང་དངོས་པོ་བདག་ཡིན། འབྲི་བར་བྱེད་ལྟ་བུའི་བྱེད་ཚིག་ཅིག་ཡོད་ན་དེ་ནི་བྱེད་ལས་ཡིན། དེའང་དངོས་པོ་བདག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས། ཉིན་དེབ་དེ་ནི་ཡི་གེ་འབྲི་ས་བྱ་བའི་ཡུལ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་འཇུག་ཡུལ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དུ་ནི་ལ་དོན་ནོ། །བྲི་བྱ་རང་གི་བྱེད་སྒོ་རྣམས་ནི་རྟགས་འཇུག་གི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལམ་ལས་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་ནོ། །གལ་ཏེ་བྲི་བར་བྱ་ལྟ་བུའི་བྱ་ཚིག་ཅིག་ཡོད་ན་དེའང་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན། གསལ་པོར་བྲིས་ཞེས་པས་སྤྱིར་བཏང་ངམ་རབ་རོབ་ཅིག་མིན་པར་ཐ་ཤིང་ཞིབ་པར་བྲིས་ཟིན་པ་སྟོན་པས་དེ་ནི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཚ་ཚང་བའི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་འདས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་འབྲི་བཞིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ནི་དུས་ད་ལྟ་བ་དང་། འབྲི་བར་འགྱུར་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ནི་དུས་མ་འོངས་པ་དང་། བྲིས་ཤིག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ནི་སྐུལ་ཚིག་གོ །སྐུལ་ཚིག་དེ་བདག་གཞན་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྐབས་བྱེད་ལས་ཏེ་དངོས་པོ་བདག་གི་ཁོངས་དང་། དུས་གསུམ་དུ་དབྱེ་སྐབས་བྱེད་ལས་མ་འོངས་པར་བསྡུ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ། ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས། རྟགས་འཇུག་གི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ལས། ད་ནི་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་གོ་དོན་ཙུང་ཟད་བཤད་ན་འདི་ལྟར། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་བདག་ཅེས་པ་ནི། སྤྱིར་བཏང་གི་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རང་གི་གོ་དོན་ནི་མིན་པར་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་དེ་ལ་དངོས་པོ་བདག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། སྤྱིར་བཏང་རང་གཞན་གཉིས་ལས་གཞན་དོན་མིན་པར་ལས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ལ་དངོས་པོ་གཞན་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་སྣ་རེ་བྱེད་པོ་མིན་ན་སྣ་རེ་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ལས་གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྣ་རེ་ནི་དངོས་པོ་བདག་གི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལས། དངོས་པོ་བདག་མིན། ཁོངས་སུ་བསྡུ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྤྱིར་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བས་ཁྱབ་ཡུལ་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། དེའང་བྱེད་པོ་དང་ལས་གཉིས་བསྡུ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཡང་ཞར་ལ་བྱེད་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་

པོ། བྱེད་པ་དང་། བྱེད་ལས་སོགས་བདག་གི་ཁོངས་སུ་བསྡུས་པ་དང་། ལས་དང་བྱ་ལས་གཉིས་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུས་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ། མཁས་དབང་དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོས། བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྤྱི་རྣམ་བློ་གསལ་འཇུག་ངོགས་ལས། སྔོན་འཇུག་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་བཤད་པ། འདི་ལ་ཐོག་མར་བདག་གཞན་དང་། དུས་གསུམ་ཤེས་དགོས་ལ། བདག་གཞན་ཤེས་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ནི། དཔེར་ན། བཟོ་པ་ཞིག་གིས་འཁྲུལ་འཁོར་ཞིག་བཟོ་བའི་ཚེ། འཁྲུལ་འཁོར་བཟོ་བ་བྱ༷་བ། བཟོ་པ་ཁོ་རང་བྱེ༷ད་པ་པོ། འཁྲུལ་འཁོར་ལས་ཡིན་ཏེ། མི་ཞིག་གིས་བཟོ་པ་དེ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱ༷་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ཅེས་དྲིས་ན། ངས་འཁྲུལ་འཁོཾར་བཟོ་བཞིན་ཡོད། ཅེས་ལན་འདེབས། མི་གཞན་ཞིག་ལ་འཁྲུལ་འཁོར་འདི་བཟོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོ་སུ་རེད། ཅེས་དྲིས་ན། བཟོ་པ་འདི་རེད། ཅེས་ལན་འདེབས། ཡང་བཟོ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལས༷་རྒྱུ་བོ་ཅི་རེད། ཅེས་དྲིས་ན། འཁྲུལ་འཁོར་རེད། ཅེས་ལན་འདེབས་སོ། །ཡང་ཞིང་པ་ཞིག་གིས་ཐོང་གཤོཾལ་བཟོ་བའི་ཚེ། ཐོང་གཤོལ་བཟོ་བ་བྱ༷་བ། ཞིང་པ་ཁོ་རང་བྱེད་པ་པོ། ཐོང་གཤོལ་ལས་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་མི་ཞིག་གིས་ཡི་གེ་འབྲི་བའི་ཚེ། ཡི་གེ་འབྲི་བ་བྱ༷་བ། འབྲི་མཁན་ཁོ་རང་བྱེ༷ད་པ་པོཾ། ཡི་གེ་ལས་ཡིན། མགར་བ་ཞིག་གིས་ལྕགས་རྡུང་བའི་ཚེ། ལྕགས་བརྡུང་བ་བྱ༷་བ། རྡུང་མཁན་མགར་བ་བྱེ༷ད་པ་པོཾ། ལྕགས་ལས་ཡིན། བྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱེད་པ་གཉིས། མགར་བ་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་། རྡུཾང་བྱེད་ཐོ་བ་ནི་བྱེད་པ་ཡིན། ཡི་གེ་འབྲི་ཚེ། འབྲི་མཁན་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་། འབྲི་བྱེད་སྨྱུ་གུ་ནི་བྱེད་པ་ཡིན། ས་རྐོ་བའི་ཚེ། རྐོ་མཁན་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་། རྐོ་བྱེད་འཇོར་ནི་བྱེད་པ་ཡིན། ལག་པས་འཁྲུལ་འཁོར་སྐོར་བའི་ཚེ། སྐོར་མཁན་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་། ལག་པ་ནི་བྱེད་པ་ཡིན། བདག་གཞན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། རང་དང་གཞན་ལ་གོ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་ལ་བདག་ཟེར། བྱ་བ་དང་ལས་གཉིས་ལ་གཞན་ཟེར། དེས་ན་འཁྲུལ་འཁོར་བཟོ་བ་པོ་དང་། འཁྲུལ་འཁོར་བཟོ་བྱེད་ཀྱི་ལག་ཆ་གཉིས་བདག་ཡིན་ལ། འཁྲུལ་འཁོར་བཟོ་བའི་བྱ་བ་དང་། འཁྲུལ་འཁོར་གཉིས་གཞན་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། ཡི་གེ་འབྲི་མཁན་དང་། འབྲི་བྱེད་སྨྱུ་གུ་གཉིས་བདག་ཡིན་ལ། ཡི་གེ་འབྲི་བའི་བྱ་བ་དང་། ཡི་གེ་གཉིས་གཞན་ཡིན། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་འཁྲུལ་འཁོར་སྐོར་བ་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་བྱེད་པོ་བདག་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། འཁྲུལ་འཁོར་སྐོར་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་བྱེད་པ་བདག་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། འཁྲུལ་འཁོར་སྐོར་བར་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་བྱེད་པའི་ལས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་ཟེར་དགོས་ཤིང་། དེ་གསུམ་ནི་སྐབས་འདིའི་བདག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་བདག་གི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ

ཡིན། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ཚིག་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་གི་སྐོར་ཞེས་པ་གསུམ་ག་ལ་སྦྱོར་འཇུག་བ་མི་ཐོབ་སྟེ། འོག་ཏུ་འཆད་འགྱུར་ལྟར་སྦྱོར་འཇུག་གི་ཕོ་བ་ཡིག་ནི་བདག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་བདག་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདི་རྣམས་ལ་བདག་འབྲེལ་གྱི་སྒྲའང་ཟེར། བསྐོར་བྱ་ཞེས་པ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཞན་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། བསྐོར་བར་བྱ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་འདི་ལ་བྱ་བའི་ལས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཟེར། འདི་གཉིས་ཀ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་གཞན་ཡིན་སྐབས་སྦྱོར་འཇུག་བ་ཐོབ་སྟེ། བ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་བུ་ལ་གཞན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲའང་ཟེར། དེ་བཞིན་དུ་རྗོད་པ་པོ། རྗོད་བྱེད། རྗོད་པར་བྱེད་རྣམས་བདག་འབྲེལ་གྱི་སྒྲ་ཡིན་གཤིས་བས་འཕུལ་མེད་ལ། བརྗོད་བྱ། བརྗོད་པར་བྱ། བརྗོད་བྱའི་གདམ་རྣམས་གཞན་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་གཤིས་བས་འཕུལ་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ། དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་གོ་དོན་བཤད་པ།

གོང་གསལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གཞན་ངོས་འཛིན་དང་གོ་དོན་སོགས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་བཙུད་དྲིལ་ནས་བཤད་ན། དངོས་པོ་བདག་གཞན་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཐོག་བདག་དང་གཞན་ཞེས་པའི་བདག་གཞན་ལ་གཏན་ནས་གོ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་པ་ནི་ཐོག་མའི་འཇུག་སྒོ་གལ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཐོག་བདག་ཅེས་པ་ནི་གང་ཟག་སྐྱེར་རང་ཉིད་ལ་གོ་བ་དང་། གཞན་ཞེས་པ་ནི་རང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕ་རོལ་པོ་རྣམས་ལ་གོ་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྐབས་སུ་བབས་པ་རྟགས་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་བདག་གཞན་ཞེས་བཤད་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་གོ་རྒྱུ་མ་ཡིན། འོ་ན་གང་ལ་གོ་དགོས་ཤེ་ན། བྱ་བའམ་ལས་ཀ་གང་ཞིག་གི་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་དང་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་དངོས་པོ་བདག་ཅེས་མིང་བཏགས་པ་དང་། བྱ་བའམ་ལས་ཀ་གང་ཞིག་གི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱ་ལས་གཉིས་ལ་དངོས་པོ་གཞན་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན། མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། བརྡ་སྤྲོད་མཁན་པོ་སློབ་དཔོན་ཐོན་མིས་དགོས་པའི་དབང་གིས་དེ་དག་ལ་བདག་དང་གཞན་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན།

དོན་དུ་གོང་དུ་རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་བདག་གཞན་ཞིག་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ན་དངོས་པོ་བདག་གཞན་ཡང་དོན་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཟིན་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་སླ་བ་སྟེ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་

ནང་ནས་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་དང་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་ཐུན་མོང་ངམ་སྤྱི་མིང་དངོས་པོ་བདག་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱ་ལས་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་ངམ་སྤྱི་མིང་དངོས་པོ་གཞན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ནི་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། འོ་ན་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན། མིང་ངམ་ཚིག་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་ཏེ། གཅིག་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་སྨོས་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ལ་བདག་གཞན་གྱི་མིང་གིས་སྨོས་པ་ཙམ་ཡིན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དུ་མ་བཤད་པ་ཞིག་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་དུ་མེད་ཅིང་། དངོས་པོ་བདག་གཞན་དུ་མ་བཤད་པ་ཞིག་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་དུ་མེད། འོན་ཀྱང་ཞིབ་ཆ་ཆེ་ཆུང་དང་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱིས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཞིབ་ཆ་ཆེ་ཞིང་ཚིག་དོན་གཉིས་ཟད་ནས་འཆད་བདེ་ཞིང་ངེས་སླ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད། མ་ཟད་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཞེས་མིང་ཚིག་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་དམིགས་བསལ་གྱིས་གོ་བ་སྟེར་ཞིང་སྦྱོར་བ་ལག་ལེན་ཐོག་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་ཡོད།

དེར་བརྟེན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པར་སྦྱངས་ཤིང་ཤེས་གྲུབ་ཚེ། དངོས་པོ་བདག་གཞན་དམིགས་བསལ་སྦྱོང་དགོས་གལ་མ་མཆིས་མོད། རྟགས་འཇུག་གི་རྩ་བ་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་ཡང་འགྲེལ་ཏེ་བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་ཐ་སྙད་འདི་ཆེས་ཆེར་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་ཟིན་པས། དངོས་པོ་བདག་གཞན་ལ་སྦྱོང་འབྲིས་ཅུང་ཟད་མ་བྱས་ན་ཆ་མ་ཚང་བའམ་བློ་མི་བདེ་བའི་སྣང་བ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན། དེས་ན་འདིར་ཡང་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཅིང་ཐྲ་བ་ནས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན།

གསུམ་པ། དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

སྐབས་སུ་བབ་པ་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བདག་གཞན་ལ་དབྱེ་ན། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་བདག་གཞན་དང་། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་བདག་གཞན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་བཤད་ཅིང་དཔེར་བརྗོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྲིས་ན་དགེ་མཚན་ཆེ། དངོས་པོ་བདག་གཞན་དངོས་སམ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་གཞན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་གཞན་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་གཞན་དེ་ཉིད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཚིག་རྣམས་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་བདག་གཞན་མཚན་ཉིད་པ་མིན། འདི་ཡང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལྟར་དུ་ཤེས་དགོས། འདི་ལྟར་དོན་གྱི་

བདག་གཞན་དང་ཚིག་གི་བདག་གཞན་གྱི་སྤྱི་རིས་ཕྱེད་ཚེ་བདག་གཞན་གྱི་རྣམ་གཞག་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

དང་པོ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ལས། དང་པོ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཅེས་པ་ནི། བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བའི་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་དང་བྱེད་ལས་བཅས་གསུམ་ལ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཟེར། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྨྱུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས། ཞེས་པར་མཚོན་ན། བྱེད་པ་པོ་བཀྲ་ཤིས་དང་། བྱེད་པ་སྨྱུ་གུ། བྱེད་ལས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྨྱུ་གུ་བཟུང་ནས་ལག་པ་སྒྲུལ་ཞིང་སྐྱོད་པའི་རྩོལ་བ་བཅས་གསུམ་པོ་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

གཉིས་པ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཞེས་པ་ནི། བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བའི་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱ་ལས་གཉིས་ལ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཟེར། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྨྱུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས། ཞེས་པར་མཚོན་ན། བྱ་བའི་ཡུལ་ཡི་གེ་དང་། བྱ་ལས་ཤོག་བུ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྣང་མེད་ཡི་གེའི་གཟུགས་གསར་དུ་དོད་པའི་འཕོ་འགྱུར་བཅས་གཉིས་པོ་ནི། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

གཉིས་པ་རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ལས། དང་པོ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཅེས་པ་ནི། བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བའི་བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཅས་གསུམ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཟེར། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྨྱུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས། ཞེས་པར་མཚོན་ན། བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྟེ། འབྲི་བ་པོ། འབྲི་བར་བྱེད་པ་པོ། འབྲི་པོ། ཞེས་པ་རྣམས་དང་། བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྟེ། འབྲི་བྱེད། འབྲི་བར་བྱེད་པ། འབྲི་བའི། ཞེས་པ་རྣམས་དང་། བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྟེ། འབྲི་བར་བྱེད། འབྲི་བར་བྱེད་དོ། །འབྲིའོ། འབྲི། ཞེས་པ་རྣམས་ནི། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

གཉིས་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་ཞེས་པ་ནི། བྱེད་འབྲེལ་གྱི་བྱ་བའི་བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཅས་གཉིས་ལ་རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་ཟེར། དཔེར་ན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྨྱུ་གུས་ཡི་གེ་བྲིས། ཞེས་པར་མཚོན་ན། བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྟེ། བྲི་བར་བྱ་བ། བྲི་བར་བྱ་བའི་ཡུལ། བྲི་བྱ། ཞེས་པ་རྣམས་དང་། བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་སྟེ། བྲི་བར་བྱ། བྲི་བར་བྱའོ། །བྲི་འོ། །བྲི། ཞེས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ནི། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

དཔེར་ན། གདུལ་བྱ་དང་འདུལ་བྱེད། བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད། བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད། གཅད་བྱ་དང་གཅོད་བྱེད། སྤང་བྱ་དང་སྤོང་བྱེད། དགག་བྱ་དང་འགོག་བྱེད། བསལ་བྱ་དང་སེལ་བྱེད། གཞོམ་བྱ་

དང་འཇོམས་བྱེད། གཞག་བྱ་དང་འཇོག་བྱེད། འཕང་བྱ་དང་འཕེན་བྱེད། དབབ་བྱ་དང་འབེབས་བྱེད། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་ཡང་ཡང་མཇལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་བྱ་ཚིག་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་བལྟས་ན། བྱ་ཚིག་སྔ་མ་རྣམས་མ་འོངས་པ་དང་བྱ་ཚིག་ཕྱི་མ་རྣམས་ད་ལྟ་བ་བྲིས་ཡོད།

འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བྲིས་ཤེ་ན། དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་འབྲི་སྲོལ་འདིར་ཐུབ་ཡོད། གདུལ་བྱ། བརྗོད་བྱ། བསྒྲུབ་བྱ། གཅད་བྱ། སྐྱང་བྱ། དགག་བྱ། བསལ་བྱ། གཞོམ་བྱ། གཞག་བྱ། འཕང་བྱ། དབབ་བྱ། ཞེས་པ་དངོས་པོ་གཞན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པར་བརྟེན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པའི་སྒོ་ནས་བྲིས་ཤིང་། འདུལ་བྱེད། རྗོད་བྱེད། སྒྲུབ་བྱེད། གཅོད་བྱེད། སྐྱོང་བྱེད། འགོག་བྱེད། སེལ་བྱེད། འཇོམས་བྱེད། འཇོག་བྱེད། འཕེན་བྱེད། འབེབས་བྱེད། ཅེས་པ་རྣམས་དངོས་པོ་བདག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པར་བརྟེན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་བྲིས་པ་ཡིན་ནོ།།

གོང་གསལ་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་འཛིན་བདེ་བར་བཀོད་ན།

རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བདག་གཞན་ལ་དབྱེ་བ་གཉིས།

༡〉 བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་བདག་གཞན། ༢〉 རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་བདག་གཞན།

བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ལ་གསུམ།

༡〉 བྱེད་པ་པོ། ༢〉 བྱེད་པ། ༣〉 བྱེད་ལས།

རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ལ་གསུམ།

༡〉 བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ༢〉 བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ༣〉 བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ།

བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་གཉིས།

༡〉 བྱ་བའི་ཡུལ། ༢〉 བྱ་ལས།

རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་གཉིས།

༡〉 བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ༢〉 བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཅས་སོ།།

བཞི་པ། དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་གསུམ།

དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་གནད་འགག་དང་པོ།

འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བདག་གཞན་དང་། རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་བདག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་པ་ནི་གནད་འགག་དང་པོ་ཡིན།

དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་གནད་འགག་གཉིས་པ།

བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་བདག་གཞན་དང་། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་བདག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་པ་ནི་གནད་འགག་གཉིས་པ་ཡིན།

དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་གནད་འགག་གསུམ་པ།

རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཐམས་ཅད་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་འབྲི་དགོས་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་ཐམས་ཅད་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པའི་སྒོ་ནས་འབྲི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་པ་ནི་གནད་འགག་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྔ་པ། དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་བཤད་པ།

འདིར་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ན། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་གཞན་ངོས་གཟུང་བ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་གཞན་བྲི་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བདག་གཞན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་འབྲི་བརྗོད་བྱས་ན་དགེ་མཚན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱའོ།།

སློབ་མས་ཁྲུས་ཁང་དུ་ཚ་གྲང་མོས་གཟུགས་པོ་བཀྲུས།

དང་པོ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ངོས་གཟུང་བ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ སློབ་མ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༢༽ བྱེད་པ། ➔ ཚ་གྲང་མོ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༣༽ བྱེད་ལས། ➔ སློབ་མས་ཁྲུང་ཁང་ནང་དུ་ཐོག་མར་གཟུགས་པོར་ཚ་གྲང་མོ་བླུགས་ནས་སྦྲངས། བར་དུ་ཡི་ཙི་བཏར་ནས་ལེགས་པར་འཕྱུར། མཐར་ཚ་ཡིས་བཤལ་བ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

གཉིས་པ། རྫོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་བྲི་བ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འཁྲིད་པ་པོ། འཁྲིད་པར་བྱེད་པ་པོ། འཁྲིད་པོ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག

༢༽ བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འཁྲིད་བྱེད། འཁྲིད་པར་བྱེད་པ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༣༽ བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འཁྲིད་པར་བྱེད། འཁྲིད་པར་བྱེད་དོ། །འཁྲིད་དོ། །འཁྲིད། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག

གསུམ་པ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ངོས་གཟུང་བ།

༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ གཟུགས་པོ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

༢༽ བྱ་ལས། ➔ སྒྲོལ་མའི་གཟུགས་པོ་དག་ཅིང་གཙང་མར་གྱུར་པ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

བཞི་པ། རྫོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་བྲི་བ།

༡༽ བྱ་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བཀྲུ་བྱ། བཀྲུ་བར་བྱ་བ། བཀྲུ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

༢༽ བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བཀྲུ་བར་བྱ། བཀྲུ་བར་བྱའོ། །བཀྲུ་འོ། །བཀྲུ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

ལག་ལེན་ཐོག་གི་རྫོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་དཔེར་བརྗོད།

ཀ་༽ ཁྲུས་ཁང་དུ་དུས་མ་ཡིན་པར་གཟུགས་པོ་**འཁྲིད་པ་པོ་**སུ་ཡིན་ནམ། ཁྲུས་ཁང་དུ་དུས་མ་ཡིན་པར་གཟུགས་པོ་**འཁྲིད་པར་བྱེད་པ་པོ་**ནི་སྒྲོལ་མ་ཡིན། ཁྲུས་ཁང་དུ་དུས་མ་ཡིན་པར་གཟུགས་པོ་**འཁྲིད་པོ་**སྒྲོལ་མ་འདིར་བོས་ཤིག

ཁ་༽ སྒྲོལ་མས་གཟུགས་པོ་**འཁྲིད་པར་བྱེད་པའི་**ཆུ་ལ་ཚ་གྲང་གང་ཞིག་བེད་སྤྱོད་བྱས་འདུག་གམ། སྒྲོལ་མས་གཟུགས་པོ་**འཁྲིད་བྱེད་**དུ་ཆུ་གྲང་མོ་བེད་སྤྱོད་བྱས་འདུག

ག་༽ སྒྲོལ་མས་དུས་མ་ཡིན་པར་ཁྲུས་ཁང་དུ་ཆུ་གྲང་མོས་གཟུགས་པོ་**འཁྲིད་པར་བྱེད་དོ།** །དགེ་རྒན་གྱིས་བཀའ་བསྒྲོན་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཕྱིན་སྒྲོལ་མས་བར་གསེང་དང་དགུང་གསེང་སོགས་སུ་གཟུགས་པོ་**འཁྲིད་པར་བྱེད།** དབྱངས་ཅན་གྱིས་དབྱར་ཁ་ཆུ་གྲང་མོས་གཟུགས་པོ་**འཁྲིད་**ཅིང་དགུན་ཁ་ཆུ་ཚ་བོས་གཟུགས་པོ་**འཁྲིད་དོ།** །སྒྲོལ་མ་ནི་དབྱར་དགུན་མེད་པར་ཆུ་གྲང་མོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་པོ་**འཁྲིད་པར་བྱེད།**

ང་༽ ཆུ་གྲང་མོས་**བཀྲུ་བར་བྱ་བའི་**སྒྲོལ་མའི་གཟུགས་པོ་ལས་དྲི་ངན་བྲོ་བཞིན་འདུག །ཆུ་གྲང་མོས་**བཀྲུ་བྱ་**གཟུགས་པོ་ཡོངས་རྫོགས་ཡིན་ནམ་མགོ་གཅིག་པུ་ཡིན།

ཅ་༽ དབྱར་ཁ་ཆུ་གྲང་མོས་གཟུགས་པོ་ཡང་ཡང་**བསྒྱུ་བར་བྱ**་ཞིང་། དགུན་ཁ་ཆུ་ཚ་བོས་གཟུགས་པོ་**བསྒྱུ་བར་བྱའོ།** །གྲང་ནད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་ན་ཆུ་གྲང་མོས་གཟུགས་པོ་**བསྒྱུ**་ཞིང་། གྲང་ནད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དབྱར་དགུན་མེད་པར་ཆུ་ཚ་བོས་གཟུགས་པོ་**བསྒྱུའོ།** །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་བདག་གཞན་སྦྱངས་པའི་དགོས་པ་གཙོ་བོ་ལག་ལེན་ཐོག་སྐབས་དོན་བཞིན་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་བདག་གཞན་ལེགས་པར་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་བདག་གཞན་གྱི་བྱ་ཚིག་རྣམས་མ་ནོར་མ་འཕྱུགས་པར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན།

དྲུག་པ། ཐུབ་བསྟོད་ཆུང་བའི་སྒོ་ནས་བདག་གཞན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གང་ཚེ་རྐང་གཉིས་གཙོ་བོ་ཁྱོད་བལྟམས་ཚེ། །ཞེས་པའི་བལྟམས་ནི་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བའམ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་བདག་གཞན་བརྗེ་རྒྱུ་མེད།

ས་ཆེན་འདི་ལ་གོམ་པ་བདུན་བོར་ནས། །

དང་པོ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ངོས་གཟུང་བ་ནི།

༡༽ བྱེད་པ་པོ། → རྐང་གཉིས་གཙོ་བོ། → དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༢༽ བྱེད་པ། → ཞབས་གཉིས། → དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༣༽ བྱེད་ལས། → ཞབས་གཡས་གཡོན་རེས་མོས་ཀྱིས་མདུན་དུ་རྐྱོང་ཞིང་སྐྱོད་པ། → དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

གཉིས་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་བྲི་བ་ནི།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། → འགོར་བ་པོ། འགོར་བར་བྱེད་པ་པོ། འགོར་པོ། → ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༢༽ བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། → འགོར་བྱེད། འགོར་བར་བྱེད་པ། → ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༣༽ བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། → འགོར་བར་བྱེད། འགོར་བར་བྱེད་དོ། །འགོར་རོ། །འགོར། → ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

གསུམ་པ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ངོས་གཟུང་བ་ནི།

༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ། → གོམ་པ་བདུན། → དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

༢༽ བྱ་ལས། →གོམ་པ་དང་པོ་ནས་གཉིས་པ་དང་གཉིས་པ་ནས་གསུམ་པ་སོགས་སུ་འཕོ་བར་གྱུར་པ། →དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

བཞི་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་བྲི་བ་ནི།

༡༽ བྱ་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། → འཁོར་བྱ། འཁོར་བར་བྱ་བ། འཁོར་བར་བྱ་བའི་ཡུལ། → ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

༢༽ བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། → འཁོར་བར་བྱ། འཁོར་བར་བྱའོ། །འཁོར་རོ། །འཁོར། → ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

ང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མཆོག་ཅེས་གསུངས། །

དང་པོ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ངོས་གཟུང་བ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ། → ཀྲང་གཉིས་གཙོ་བོ། → དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༢༽ བྱེད་པ། → ཞལ། → དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༣༽ བྱེད་ལས། → ལྕགས་དང་མཆུ་སོགས་སྒྲུལ་ཞིང་སྐྱོད་པ། → དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

གཉིས་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་བྲི་བ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། → གསུང་བ་པོ། གསུང་བར་བྱེད་པ་པོ། གསུང་པོ། → ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༢༽ བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། → གསུང་བྱེད། གསུང་བར་བྱེད་པ། → ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༣༽ བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། → གསུང་བར་བྱེད། གསུང་བར་བྱེད་དོ། །གསུང་ངོ་། །གསུང་། → ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག

གསུམ་པ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ངོས་གཟུང་བ།

༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ། → ང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མཆོག་ཅེས་པའི་ཚིག → དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

༢༽ བྱ་ལས། → ང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་མཆོག་ཅེས་པའི་ཚིག་ཞལ་ནས་ཐོན་ཅིང་གཞན་གྱི་རྣ་བར་ཐོས་པ། → དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

བཞི་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་བྲི་བ།

༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། → གསུང་བྱ། གསུང་བར་བྱ་བ། གསུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ། → ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

༢༽ བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། → གསུང་བར་བྱ། གསུང་བར་བྱའོ། །གསུང་ངོ་། །གསུང་། → ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

དེ་ཚེ་མཁས་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

དང་པོ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ངོས་གཟུང་བ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ། → སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ། → དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༢༽ བྱེད་པ། → ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད། དད་པ་དང་གུས་པ། → དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༣༽ བྱེད་ལས། → ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དད་གུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དབྱུང་བ་ལ་འབད་པ། → དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

གཉིས་པ། རྫོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་བྲི་བ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འཚོལ་བ་པོ། འཚོལ་བར་བྱེད་པ་པོ། འཚོལ་པོ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༢༽ བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འཚོལ་བྱེད། འཚོལ་བར་བྱེད་པ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༣༽ བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འཚོལ་བར་བྱེད། འཚོལ་བར་བྱེད་དོ། །འཚོལ་ལོ། །འཚོལ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

གསུམ་པ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ངོས་གཟུང་བ།

༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ ཐུག ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

༢༽ བྱ་ལས། ➔ ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་དད་གུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཐོན་པ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

བཞི་པ། རྫོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་བྲི་བ།

༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བཙལ་བྱ། བཙལ་བར་བྱ་བ། བཙལ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

༢༽ བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བཙལ་བར་བྱ། བཙལ་བར་བྱའོ། །བཙལ་ལོ། །བཙལ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

དང་པོ་དགའ་ལྡན་ལྷ་ཡི་ཡུལ་ནས་བྱོ༷ན། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་ཞུགས༷། །
ལུམྦི་ནི་ཡི་ཚལ་དུ་ཐུབ་པ་བལྟམ༷ས། །བཅོམ་ལྡན་ལྷ་ཡི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཚལ༷་ལོ། །

ཚིག་རྐང་དང་པོའི་བྱ་བ་བྱོན་དང་། ཚིག་རྐང་གཉིས་པའི་བྱ་བ་ཞུགས། ཚིག་རྐང་གསུམ་པའི་བྱ་བ་བལྟམས། ཞེས་པ་རྣམས་ནི་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པས། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་རེ་རེ་བཞིན་ཐ་དད་དུ་བརྩི་རྒྱུ་མེད་པས་བདག་གཞན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་བྱུར་མེད། ཚིག་རྐང་མཐའ་མའི་བྱ་བ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི་ཚིགས་བཅད་དང་པོ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་མ་མ་བརྒྱད་བཞིས་མཆོ༷ད། །

དང་པོ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ངོས་གཟུང་བ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ མ་མ་བརྒྱད་བཞི། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༢༽ བྱེད་པ། ➔ མ་མ་བརྒྱད་བཞིའི་ལག་པ་དང་གུས་བརྩེ་སོགས། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༣༽ བྱེད་ལས། ➔ མ་མ་བརྒྱད་བཞིས་འོ་མ་ཞལ་ཟས་སོགས་འབུལ་ཞིང་གཅེས་སྐྱོང་བྱེད་པ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

གཉིས་པ། རྫོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་བྲི་བ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཆོད་པ་པོ། མཆོད་པར་བྱེད་པ་པོ། མཆོད་པོ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༢༽ བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཆོད་བྱེད། མཆོད་པར་བྱེད་པ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༣༽ བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཆོད་པར་བྱེད། མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །མཆོད་དོ། །མཆོད། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

གསུམ་པ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ངོས་གཟུང་བ།

༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ འོ་མ་དང་ཞལ་ཟས་དེ་བཞིན་མེ་ཏོག་སོགས། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

༢༽ བྱ་ལས། ➔ འོ་མ་ཞལ་ཟས་སོགས་རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུའི་ཞལ་དང་ལྷོ་བ་སོགས་སུ་སོན་པ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

བཞི་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་བྲི་བ།

༡༽ བྱ་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཆོད་བྱ། མཆོད་པར་བྱ་བ། མཆོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

༢༽ བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཆོད་པར་བྱ། མཆོད་པར་བྱའོ། །མཆོད་དོ། །མཆོད། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

༄༅། །གྲོང་དུ་གཞོན་ནུས་རོལ་རྩེད་མཛད། །

དང་པོ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ངོས་གཟུང་བ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༢༽ བྱེད་པ། ➔ ཐུགས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་དང་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་ཞབས་སོགས། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༣༽ བྱེད་ལས། ➔ གཞོན་ནུས་མདའ་མདུང་རལ་གྲི་སོགས་ཀྱི་སྒྱུ་རྩལ་སྦྱོང་ཞིང་འགྲན་པ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

གཉིས་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་བྲི་བ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཛད་པ་པོ། མཛད་པར་བྱེད་པ་པོ། མཛད་པོ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༢༽ བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཛད་བྱེད། མཛད་པར་བྱེད་པ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༣༽ བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཛད་པར་བྱེད། མཛད་པར་བྱེད་དོ། །མཛད་དོ། །མཛད། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

གསུམ་པ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ངོས་གཟུང་བ།

༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ རོལ་རྩེད། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

༢༽ བྱ་ལས། ➔ རོལ་རྩེད་ཀྱི་བྱ་བ་གཞོན་ནུ་ལ་ལྡན་པར་གྱུར་པ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

བཞི་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་བྲི་བ།

༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཛད་བྱ། མཛད་པར་བྱ་བ། མཛད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

༢༽ བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཛད་པར་བྱ། མཛད་པར་བྱའོ། །མཛད་དོ། །མཛད། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

སེར་སྐྱའི་གནས་སུ་ས་འཚོ་ཁབ་ཏུ་བཞུགས། །

དང་པོ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ངོས་གཟུང་བ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༢༽ བྱེད་པ། ➔ འཇིག་རྟེན་སྤྱོད་དང་མཐུན་པར་བྱ་བ་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཀུན་སློང་། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༣༽ བྱེད་ལས། ➔ གཞོན་ནུས་ས་འཚོ་མ་རང་གི་བཙུན་མོར་ཁས་བླངས་ཤིང་ཁབ་ཏུ་བསུ་མ་སོགས་མཛད་པ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

གཉིས་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་བྲི་བ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བཞེས་པ་པོ། བཞེས་པར་བྱེད་པ་པོ། བཞེས་པོ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༢༽ བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བཞེས་བྱེད། བཞེས་པར་བྱེད་པ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༣༽ བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བཞེས་པར་བྱེད། བཞེས་པར་བྱེད་དོ། །བཞེས་སོ། །བཞེས། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

གསུམ་པ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ངོས་གཟུང་བ།

༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ ས་འཚོ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

༢༽ བྱ་ལས། ➔ ས་འཚོ་མ་ཁབ་ཏུ་བྱོན་ནས་གཞོན་ནུའི་བཙུན་མོར་གྱུར་པ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

བཞི་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་བྲི་བ།

༡༽ བྱ་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བཞེས་བྱ། བཞེས་པར་བྱ་བ། བཞེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

༢༽ བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བཞེས་པར་བྱ། བཞེས་པར་བྱའོ། །བཞེས་སོ། །བཞེས། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

སྲིད་གསུམ་མཚུངས་མེད་སྐྱུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་ཚིག་གི་བདག་གཞན་ནི་གོང་དུ་ཚིགས་བཅད་དང་པོའི་སྐབས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

གྲོང་ཁྱེར་སྒོ་བཞིར་སྐྱོ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། །

དང་པོ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ངོས་གཟུང་བ།

༡〉བྱེད་པ་པོ། ➔ རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༢〉བྱེད་པ། ➔ རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༣〉བྱེད་ལས། ➔ གཞོན་ནུས་རང་གི་ཞལ་རས་ལ་སྐྱོ་ཉམས་དང་ངག་ནས་སྐྱོ་ཚིག་སོགས་གདོན་པ་ལ་འབད་པ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

གཉིས་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་བྲི་བ།

༡〉བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ སྟོན་པ་པོ། སྟོན་པར་བྱེད་པ་པོ། སྟོན་པོ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།
དཔེར་ན། སྐྱོ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་པོ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ། སྐྱོ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་པོ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ། སྐྱོ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པོ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ། ལྟ་བུའོ།།

༢〉བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ སྟོན་བྱེད། སྟོན་པར་བྱེད་པ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།
དཔེར་ན། སྐྱོ་བའི་ཚུལ་སྟོན་བྱེད་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྒོ་གསུམ། སྐྱོ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྒོ་གསུམ། སྐྱོབ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྒོ་གསུམ། ལྟ་བུའོ།།

༣〉བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ སྟོན་པར་བྱེད། སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །སྟོན་ནོ། །སྟོན། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།
དཔེར་ན། གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་སྐྱོ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པར་བྱེད། གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་སྐྱོ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་སྐྱོ་བའི་ཚུལ་སྟོན་ནོ། །གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་སྐྱོ་བའི་ཚུལ་སྟོན། ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ངོས་གཟུང་བ།

༡〉བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ སྐྱོ་བའི་ཚུལ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

༢〉བྱ་ལས། ➔ གཞོན་ནུའི་ལུས་ངག་ལ་སྐྱོ་བའི་ཉམས་མངོན་པ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

བཞི་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་བྲི་བ།

༡〉བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བསྟན་བྱ། བསྟན་པར་བྱ་བ། བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།
དཔེར་ན། བསྟན་པར་བྱ་བའི་སྐྱོ་བའི་ཚུལ། བསྟན་བྱའི་སྐྱོ་བའི་ཚུལ། ལྟ་བུའོ།།

༢〉བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བསྟན་པར་བྱ། བསྟན་པར་བྱའོ། །བསྟན་ནོ། །བསྟན། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།
དཔེར་ན། སྐྱོ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པར་བྱ། སྐྱོ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པར་བྱའོ། །སྐྱོ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ནོ། །སྐྱོ་བའི་ཚུལ་བསྟན། ལྟ་བུའོ།།

མཆོད་རྟེན་རྣམ་དག་དྲུང་དུ་དབུ་སྐྲ་བསིལ། །

དང་པོ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ངོས་གཟུང་བ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ རྒྱལ་སྲས་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༢༽ བྱེད་པ། ➔ རལ་གྲི། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༣༽ བྱེད་ལས། ➔ གཞོན་ནུས་རལ་གྲི་བཟུང་ནས་དབུ་སྐྲ་ལ་སྣུན་པ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

གཉིས་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་བྲི་བ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གསིལ་བ་པོ། གསིལ་བར་བྱེད་པ་པོ། གསིལ་པོ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།
དཔེར་ན། དབུ་སྐྲ་གསིལ་བ་པོ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ། དབུ་སྐྲ་གསིལ་བར་བྱེད་པ་པོ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ། དབུ་སྐྲ་གསིལ་པོ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ། ལྟ་བུའོ།།

༢༽ བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གསིལ་བྱེད། གསིལ་བར་བྱེད་པ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།
དཔེར་ན། དབུ་སྐྲ་གསིལ་བྱེད་ཀྱི་རལ་གྲི། དབུ་སྐྲ་གསིལ་བར་བྱེད་པའི་རལ་གྲི། དབུ་སྐྲ་གསིལ་བའི་རལ་གྲི། ལྟ་བུའོ།།

༣༽ བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གསིལ་བར་བྱེད། གསིལ་བར་བྱེད་དོ། །གསིལ་ལོ། །གསིལ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།
དཔེར་ན། གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་དབུ་སྐྲ་གསིལ་བར་བྱེད། གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་དབུ་སྐྲ་གསིལ་བར་བྱེད་དོ། །གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་དབུ་སྐྲ་གསིལ་ལོ། །གཞོན་ནུས་དབུ་སྐྲ་གསིལ། ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ངོས་གཟུང་བ།

༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ དབུ་སྐྲ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

༢༽ བྱ་ལས། ➔ དབུ་སྐྲ་དུམ་བུ་ཆད་ཅིང་སིལ་བུར་གྱུར་པ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།

བཞི་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་བྲི་བ།

༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བསིལ་བྱ། བསིལ་བར་བྱ་བ། བསིལ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།
དཔེར་ན། བསིལ་བྱའི་དབུ་སྐྲ། བསིལ་བར་བྱ་བའི་དབུ་སྐྲ། ལྟ་བུའོ། །

༢༽ བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བསིལ་བར་བྱ། བསིལ་བར་བྱའོ། །བསིལ་ལོ། །བསིལ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་ཡིན།
དཔེར་ན། དབུ་སྐྲ་བསིལ་བར་བྱ། དབུ་སྐྲ་བསིལ་བར་བྱའོ། །དབུ་སྐྲ་བསིལ་ལོ། །དབུ་སྐྲ་བསིལ། ལྟ་བུའོ།།

ནི་རཏྣ་ནའི་འཁྲམ་དུ་དཀའ་ཐུབ་མཛད༔ །

དང་པོ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ངོས་གཟུང་བ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༢༽ བྱེད་པ། ➔ གཞོན་ནུའི་ལུས་སེམས། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

༣༽ བྱེད་ལས། ➔ གཞོན་ནུས་ཉིན་རེར་རྒྱ་ཤུག་གི་འབྲུ་རེ་གསོལ་ཞིང་སྐྱིལ་ཀྲུང་གཅིག་གིས་ལོ་དྲུག་རིང་མཉམ་བཞག་ལ་འབད་པ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ཡིན།

གཉིས་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་བྲི་བ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཛད་པ་པོ། མཛད་པར་བྱེད་པ་པོ། མཛད་པོ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག

༢༽ བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཛད་བྱེད། མཛད་པར་བྱེད་པ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག

༣༽ བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཛད་པར་བྱེད། མཛད་པར་བྱེད་དོ། །མཛད་དོ། ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག

གསུམ་པ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ངོས་གཟུང་བ།

༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ དཀའ་ཐུབ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན།

༢༽ བྱ་ལས། ➔ གཞོན་ནུའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་དཀའ་བ་ཐུབ་པར་སྒྲུར་པ་སྟེ་དཀའ་ཐུབ་དང་ལྡན་པར་སྒྱུར་པ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན།

བཞི་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་བྲི་བ།

༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཛད་བྱ། མཛད་པར་བྱ་བ། མཛད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན།

༢༽ བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ མཛད་པར་བྱ། མཛད་པར་བྱའོ། །མཛད་དོ། ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན།

སྒྲིབ་གཉིས་སྐྱོན་དང་བྲལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་དང་ཚིག་གི་བདག་གཞན་ནི་གོང་དུ་ཚིགས་བཅད་དང་པོའི་སྐབས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་བཏུལ༔ །

དང་པོ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ངོས་གཟུང་བ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག

༢ ༽ བྱེད་པ། ➔ ཐུགས་ཀྱི་བྱམས་བརྩེ། སྐུའི་རྫུ་འཕྲུལ། གསུང་གི་ཆོས། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག
༣ ༽ བྱེད་ལས། ➔ སྟོན་པས་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པ་དང་ཆོས་གསུངས་པ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག

གཉིས་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་བྲི་བ།

༡ ༽ བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འདུལ་བ་པོ། འདུལ་བར་བྱེད་པ་པོ། འདུལ་པོ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག
དཔེར་ན། གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་འདུལ་བ་པོ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་འདུལ་བར་བྱེད་པ་པོ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་འདུལ་པོ་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། ལྟ་བུའོ། །

༢ ༽ བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འདུལ་བྱེད། འདུལ་བར་བྱེད་པ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག
དཔེར་ན། གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་འདུལ་བྱེད་ཐུགས་ཀྱི་བྱམས་བརྩེ་སྐུའི་རྫུ་འཕྲུལ་གསུང་གི་ཆོས། གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་ཐུགས་ཀྱི་བྱམས་བརྩེ་སྐུའི་རྫུ་འཕྲུལ་གསུང་གི་ཆོས། གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་འདུལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་བྱམས་བརྩེ་སྐུའི་རྫུ་འཕྲུལ་གསུང་གི་ཆོས། ལྟ་བུའོ།།

༣ ༽ བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འདུལ་བར་བྱེད། འདུལ་བར་བྱེད་དོ། །འདུལ་ལོ། །འདུལ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག
དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་འདུལ་བར་བྱེད། སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་འདུལ་བར་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་འདུལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་འདུལ། ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ངོས་གཟུང་བ།

༡ ༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན།
༢ ༽ བྱ་ལས། ➔ གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་ཞི་དུལ་བག་ཡོད་དུ་གྱུར་ཅིང་ཐུལ་བ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན།

བཞི་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་བྲི་བ།

༡ ༽ བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གདུལ་བྱ། གདུལ་བར་བྱ་བ། གདུལ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན།
དཔེར་ན། གདུལ་བྱའི་གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ། གདུལ་བར་བྱ་བའི་གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ། ལྟ་བུའོ། །
༢ ༽ བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ གདུལ་བར་བྱ། གདུལ་བར་བྱའོ། །གདུལ་ལོ། །གདུལ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན།
དཔེར་ན། གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་གདུལ་བར་བྱ། གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་གདུལ་བར་བྱའོ། །གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་གདུལ་ལོ། །གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་གདུལ། ལྟ་བུའོ།།

ཡངས་པ་ཅན་དུ་སྤྲེའུས་སྦྲང་རྩི་ཕུལ། །

དང་པོ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ངོས་གཟུང་བ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ སྤྲེའུ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག

༢༽ བྱེད་པ། ➔ སྤྲེའུའི་ལག་པ་དང་དད་པ་སོགས། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག

༣༽ བྱེད་ལས། ➔ སྤྲེའུས་ལྷུང་བཟེད་སྦྲང་རྩིས་བཀང་སྟེ་ལག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པའི་ཕྱོགས་སུ་འདེགས་པ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག

གཉིས་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་བྲི་བ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འབུལ་བ་པོ། འབུལ་བར་བྱེད་པ་པོ། འབུལ་པོ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག
དཔེར་ན། སྦྲང་རྩི་འབུལ་བ་པོ་སྤྲེའུ། སྦྲང་རྩི་འབུལ་བར་བྱེད་པ་པོ་སྤྲེའུ། སྦྲང་རྩི་འབུལ་པོ་སྤྲེའུ། ལྟ་བུའོ།།

༢༽ བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འབུལ་བྱེད། འབུལ་བར་བྱེད་པ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག
དཔེར་ན། སྦྲང་རྩི་འབུལ་བྱེད་ལག་པ། སྦྲང་རྩི་འབུལ་བར་བྱེད་པའི་ལག་པ། སྦྲང་རྩི་འབུལ་བའི་ལག་པ། ལྟ་བུའོ།།

༣༽ བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ འབུལ་བར་བྱེད། འབུལ་བར་བྱེད་དོ། །འབུལ་ལོ། །འབུལ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག
དཔེར་ན། སྤྲེའུས་སྦྲང་རྩི་འབུལ་བར་བྱེད། སྤྲེའུས་སྦྲང་རྩི་འབུལ་བར་བྱེད་དོ། །སྤྲེའུས་སྦྲང་རྩི་འབུལ་ལོ། །སྤྲེའུས་སྦྲང་རྩི་འབུལ། ལྟ་བུའོ།།

གསུམ་པ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ངོས་གཟུང་བ།

༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ སྦྲང་རྩི། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན།

༢༽ བྱ་ལས། ➔ སྦྲང་རྩི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱག་ཏུ་སོན་པ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན།

བཞི་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་བྲི་བ།

༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ དབུལ་བྱ། དབུལ་བར་བྱ་བ། དབུལ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན།
དཔེར་ན། དབུལ་བྱའི་སྦྲང་རྩི། དབུལ་བར་བྱ་བའི་སྦྲང་རྩི། ལྟ་བུའོ།།

༢༽ བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ དབུལ་བར་བྱ། དབུལ་བར་བྱའོ། །དབུལ་ལོ། །དབུལ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན།
དཔེར་ན། སྦྲང་རྩི་དབུལ་བར་བྱ། སྦྲང་རྩི་དབུལ་བར་བྱའོ། །སྦྲང་རྩི་དབུལ་ལོ། །སྦྲང་རྩི་དབུལ། ལྟ་བུའོ།།

མ་ག་དྷ་རུ་ཐུབ་པ་མངོན་སངས་རྒྱས། །སངས་པ་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀ་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཐ་དད་དུ་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་མེད་པས་བདག་གཞན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་བྱ་རྒྱུ་མེད།

མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འབར་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཚིག་རྐང་མཐའ་མ་འདི་གོང་གི་ཚིག་རྐང་མཐའ་མ་རྣམས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས་ཤེས་སླ།

ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། །

དང་པོ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ངོས་གཟུང་བ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག

༢༽ བྱེད་པ། ➔ ཐུགས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག

༣༽ བྱེད་ལས། ➔ སྟོན་པས་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གསུངས་པ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག

གཉིས་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་བྲི་བ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ སྐོར་བ་པོ། སྐོར་བར་བྱེད་པ་པོ། སྐོར་པོ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག

༢༽ བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ སྐོར་བྱེད། སྐོར་བར་བྱེད་པ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག

༣༽ བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ སྐོར་བར་བྱེད། སྐོར་བར་བྱེད་དོ། །སྐོར་རོ། །སྐོར། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག

གསུམ་པ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ངོས་གཟུང་བ།

༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ ཆོས་འཁོར། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག

༢༽ བྱ་ལས། ➔ བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག

བཞི་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་བྲི་བ།

༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བསྐོར་བྱ། བསྐོར་བར་བྱ་བ། བསྐོར་བར་བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན།

༢༽ བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བསྐོར་བར་བྱ། བསྐོར་བར་བྱའོ། །བསྐོར་རོ། །བསྐོར། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན།

རྗེ་ཏའི་ཚལ་དུ་ཚོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བསྟན༷། །

དང་པོ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་ངོས་གཟུང་བ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ། ➔ སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག

༢༽ བྱེད་པ། ➔ སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག

༣༽ བྱེད་ལས། ➔ སྟོན་པས་རྫུ་འཕྲུལ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་དུ་མ་འགྱེད་པར་མཛད་པ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་བདག

གཉིས་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག་བྲི་བ།

༡༽ བྱེད་པ་པོ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ སྟོན་པ་པོ། སྟོན་པར་བྱེད་པ་པོ། སྟོན་པོ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག

༢༽ བྱེད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ སྟོན་བྱེད། སྟོན་པར་བྱེད་པ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག

༣༽ བྱེད་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ སྟོན་པར་བྱེད། སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །སྟོན་ནོ། །སྟོན། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་བདག

གསུམ་པ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་ངོས་གཟུང་བ།

༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ ཆོས་འཕྲུལ་ཆེན་པོ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན།

༢༽ བྱ་ལས། ➔ དེ་ལྟ་བུའི་ཚོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་དེར་འདུས་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ཞིང་མཐོང་བ། ➔ དོན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན།

བཞི་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན་བྲི་བ།

༡༽ བྱ་བའི་ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བསྟན་བྱ། བསྟན་པར་བྱ་བ། བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན།

༢༽ བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ། ➔ བསྟན་པར་བྱ། བསྟན་པར་བྱའོ། །བསྟན་ནོ། །བསྟན། ➔ ཚིག་གི་དངོས་པོ་གཞན།

རྒྱ་མཚོག་གྲོང་དུ་དགོངས་པ་མྱ་ངན་འདས༷། །འདས་ཞེས་པ་ནི་བྱེད་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་ཕྱིར་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱ་རྒྱུ་མེད་པས་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་བྱ་རྒྱུ་མེད།

ཐུགས་ནི་ནམ་མཁའ་འདྲ་ལ་ཕྱག་འཚལ༷་ལོ། །ཚིག་རྐང་འདིའི་ཚིག་དང་དོན་གྱི་བདག་གཞན་ནི་ཚིགས་བཅད་དང་པོའི་སྐབས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ནོ།།

བདུན་པ། སྒྱུར་བ་ལག་ལེན་ཐོག་དངོས་པོ་བདག་གཞན་འབྲི་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བརྗོད།

འབྲུག་ལྷར་ཆེར་**སྒྲོགས**་ཉོན་མོངས་གཉིད་**སློང**་ལས་ཀྱི་ལྕགས་སྒྲོག་**འགྲོལ**་མཛད་ཅིང་། །
མ་རིག་མུན་**སེལ**་སྡུག་བསྔལ་སྨྱུ་གུ་ཧི་སྙེད་**གཅོད**་མཛད་རལ་གྲི་**བསྣམས**། །

འབྲུག་ལྷར་ཆེར་སྒྲོགས།

སྒྱུར་བ་ལག་ལེན་ཐོག་དངོས་པོ་བདག་གི་དཔེར་བརྗོད།

འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་འབྲུག་ལྷར་ཆེས་ཆེར་སྒྲོག་པ་པོ་༼སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་པོ་༽ ༼སྒྲོག་པོ་༽ ༼སྒྲོག་པའི་༽རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲོག་པར་བྱེད་པའི་༼སྒྲོག་བྱེད་ཀྱི་༽ ༼སྒྲོག་པའི་༽ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་དང་ལྡན་པའི་གསུང་གིས་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲོག་པར་བྱེད་དོ། །༼སྒྲོག་པར་བྱེད།༽ ༼སྒྲོག་གོ།༽ ༼སྒྲོག༽

སྒྱུར་བ་ལག་ལེན་ཐོག་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་དཔེར་བརྗོད།

བརྩེ་ལྡན་ཁྱེད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་བསྒྲག་པར་བྱ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་བསྒྲག་པར་བྱའོ། །
བརྩེ་ལྡན་ཁྱེད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་བསྒྲག་བྱའི་དམ་པའི་ཆོས་བསྒྲག་པར་བྱ།
བརྩེ་ལྡན་ཁྱེད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་བསྒྲག་པར་བྱ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་བསྒྲག་གོ།
བརྩེ་ལྡན་ཁྱེད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་བསྒྲག་པར་བྱ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་བསྒྲག

ཉོན་མོངས་གཉིད་སློང་།

སྒྱུར་བ་ལག་ལེན་ཐོག་དངོས་པོ་བདག་གི་དཔེར་བརྗོད།

འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉིད་ལས་སློང་བ་པོ་༼སློང་བར་བྱེད་པ་པོ་༽ ༼སློང་པོ་༽ ༼སློང་བའི་༽རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉིད་ལས་སློང་བྱེད་ཀྱི་༼སློང་བར་བྱེད་པའི་༽ ༼སློང་བའི་༽དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉིད་ལས་སློང་བར་བྱེད་དོ། །༼སློང་བར་བྱེད།༽ ༼སློང་ངོ་། །༽ ༼སློང་།༽

སྒྱུར་བ་ལག་ལེན་ཐོག་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་དཔེར་བརྗོད།

བརྩེ་ལྡན་ཁྲིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་བསླང་བྱའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉིད་ལས་བསླང་བར་བྱོས།།
བརྩེ་ལྡན་ཁྲིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་བསླང་བྱའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉིད་ལས་བསླང་བར་བྱ།
བརྩེ་ལྡན་ཁྲིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་བསླང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉིད་ལས་བསླང་ངོ་།།
བརྩེ་ལྡན་ཁྲིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་བསླང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉིད་ལས་བསླང་།

ལས་ཀྱི་ལྷུགས་སྒྲོག་འགྲོལ།

སྦྱོར་བ་ལག་ལེན་ཐོག་དངོས་པོ་བདག་གི་དཔེར་བརྗོད།

འགྲོ་བའི་ལས་ཀྱི་ལྷུགས་སྒྲོག་འགྲོལ་བར་བྱེད་པ་པོ་༼འགྲོལ་བ་པོ་༽ ༼འགྲོལ་པོ་༽ ༼འགྲོལ་བའི་༽ རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ལས་ཀྱི་ལྷུགས་སྒྲོག་འགྲོལ་བྱེད་ཀྱི་༼འགྲོལ་བར་བྱེད་པའི་༽ ༼འགྲོལ་བའི་༽དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་ནས་ལས་ཀྱི་ལྷུགས་སྒྲོག་འགྲོལ་བར་བྱེད་དོ། །༼འགྲོལ་བར་བྱེད།༽ ༼འགྲོལ་ལོ། །༽ ༼འགྲོལ།༽

སྦྱོར་བ་ལག་ལེན་ཐོག་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་དཔེར་བརྗོད།

བརྩེ་ལྡན་ཁྲིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བྱའི་ལས་ཀྱི་ལྷུགས་སྒྲོག་ལས་དགྲོལ་བར་བྱོས།།
བརྩེ་ལྡན་ཁྲིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བྱའི་ལས་ཀྱི་ལྷུགས་སྒྲོག་ལས་དགྲོལ་བར་བྱ།
བརྩེ་ལྡན་ཁྲིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་ལྷུགས་སྒྲོག་ལས་དགྲོལ་ལོ།།
བརྩེ་ལྡན་ཁྲིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་ལྷུགས་སྒྲོག་ལས་དགྲོལ།

མ་རིག་མུན་སེལ།

སྦྱོར་བ་ལག་ལེན་ཐོག་དངོས་པོ་བདག་གི་དཔེར་བརྗོད།

འགྲོ་བའི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་སེལ་བ་པོ་༼སེལ་བར་བྱེད་པ་པོ་༽ ༼སེལ་པོ་༽ ༼སེལ་བའི་༽རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་མ་རིག་པའི་མུན་པ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་༼སེལ་བར་བྱེད་པའི་༽ ༼སེལ་བའི་༽དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་ནས་མ་རིག་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །༼སེལ་བར་བྱེད།༽ ༼སེལ་ལོ། །༽ ༼སེལ།༽

སྦྱོར་བ་ལག་ལེན་ཐོག་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་དཔེར་བརྗོད།

བརྩེ་ལྡན་ཁྱེད་ཀྱིས་བསལ་བར་བྱ་བའི་འགྲོ་བའི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་བསལ་བར་བྱོན།།
བརྩེ་ལྡན་ཁྱེད་ཀྱིས་བསལ་བར་བྱ་བའི་འགྲོ་བའི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་བསལ་བར་བྱ།
བརྩེ་ལྡན་ཁྱེད་ཀྱིས་བསལ་བྱའི་འགྲོ་བའི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་བསལ་ལོ།།
བརྩེ་ལྡན་ཁྱེད་ཀྱིས་བསལ་བྱའི་འགྲོ་བའི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་བསལ།

སྡུག་བསྔལ་སྨྱུ་གུ་ཇི་སྙེད་གཅོ༷ད།

སྦྱོར་བ་ལག་ལེན་ཐོག་དངོས་པོ་བདག་གི་དཔེར་བརྗོད།

འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྨྱུ་གུ་ཇི་སྙེད་པ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་༼གཅོད་བྱེད་ཀྱི་༽༼གཅོད་པའི་༽ཞེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྲི་བསྣམས་ནས་འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྨྱུ་གུ་གཅོད་པ་པོ་༼གཅོད་པར་བྱེད་པ་པོ་༽༼གཅོད་པོ་༽༼གཅོད་པའི་༽རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྨྱུ་གུ་ཇི་སྙེད་པ་གཅོད་པར་བྱེད་དོ།།༼གཅོད་པར་བྱེད།༽༼གཅོད་དོ།།༽༼གཅོད།༽

སྦྱོར་བ་ལག་ལེན་ཐོག་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་དཔེར་བརྗོད།

བརྩེ་ལྡན་ཁྱེད་ཀྱིས་གཅད་པར་བྱ་བའི་འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྨྱུ་གུ་ཇི་སྙེད་པ་གཅད་པར་བྱོན།།
བརྩེ་ལྡན་ཁྱེད་ཀྱིས་གཅད་པར་བྱ་བའི་འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྨྱུ་གུ་ཇི་སྙེད་པ་གཅད་པར་བྱ།
བརྩེ་ལྡན་ཁྱེད་ཀྱིས་གཅད་བྱའི་འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྨྱུ་གུ་ཇི་སྙེད་པ་གཅད་དོ།།
བརྩེ་ལྡན་ཁྱེད་ཀྱིས་གཅད་བྱའི་འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྨྱུ་གུ་ཇི་སྙེད་པ་གཅད།

བརྒྱད་པ། དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་ཞིབ་ཆ་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་བདག་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་དཔེར་བརྗོད་རྣམས་སུ་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་དང་བྱེད་ལས་གསུམ་ནི་དངོས་པོ་བདག་དང་། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱ་ལས་གཉིས་དངོས་པོ་གཞན་དུ་བཤད་ན། སི་ཏུ་པཎ་ཆེན་དང་དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས། བྱེད་པོ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་དངོས་པོ་བདག་དང་། བྱ་ཡུལ་དང་བྱ་བ་གཉིས་དངོས་པོ་གཞན་ཞེས་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱིར་བྱ་བ་སྤྱི་ལྡོག་ནས་དངོས་པོ་གཞན་དུ་གཏོགས་ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཚང་བའི་བྱ་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་ལས་དང་བྱེད་ལས་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་པས། བྱ་ལས་དང་བྱེད་ལས་སོ་སོར་རྣམ་པར་ཕྱེ་ནས་བྱེད་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་ཉེ་བས་དངོས་པོ་བདག་དང་། བྱ་ལས་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་ཉེ་བས་དངོས་པོ་གཞན་ཞེས་བརྗོད་

པ་ཡིན། ཡང་ཉན་ཤུལ་གྱིས་བྱེད་པ་པོ་བདག་དང་བྱ་བའི་ཡུལ་གཞན་ཞེས་གསུངས་ན། འདིར་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་དང་བྱེད་ལས་གསུམ་བདག་དང་། བྱ་ཡུལ་དང་བྱ་ལས་གཉིས་གཞན་ཞེས་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྒྲ་ཡངས་དོག་གི་ཁྱད་པར་ཏེ། ཉན་ཤུལ་གྱིས་གསུངས་པ་ནི་སྒྲ་དོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། བྱེད་པ་པོ་ཁོ་ན་དངོས་པོ་བདག་མཚན་ཉིད་པ་དང་། བྱེད་པ་དང་བྱེད་ལས་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་བདག་བཏགས་པ་བ་ཡིན། བྱ་བའི་ཡུལ་ཁོ་ན་དངོས་པོ་གཞན་མཚན་ཉིད་པ་དང་། བྱ་ལས་ནི་དངོས་པོ་གཞན་བཏགས་པ་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཞིབ་ཀྱིས་འཆད་པའི་ཚེ་ན། བྱེད་པ་དང་བྱེད་ལས་གཉིས་དངོས་པོ་བདག་གི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་དགོས་པ་ལས་དངོས་པོ་བདག་མཚན་ཉིད་པ་མིན། བྱ་ལས་ཀྱང་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་དགོས་པ་ལས་དངོས་པོ་གཞན་མཚན་ཉིད་པ་མིན། ཞེས་བརྗོད་པར་མཛད།

སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནི། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་དང་བྱེད་ལས་གསུམ་ཀར་དངོས་པོ་བདག་ཅེས་རྗོད་ཚོག་ཅིང་། བྱ་ཡུལ་དང་བྱ་ལས་གཉིས་ཀར་དངོས་པོ་གཞན་ཞེས་རྗོད་ཚོག་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་མཁས་དབང་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་དང་དམུ་དགེ་བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་གཞན་གྱི་ངོས་འཛིན་གསུང་སྐབས་སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ནི་གོང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ།།

མདོར་ན། དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་ངོས་འཛིན་མཛད་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། **དང་པོ།** བྱེད་པ་པོ་ཁོ་ན་དངོས་པོ་བདག་ཏུ་ངོས་བཟུང་ནས་བྱེད་པ་དང་བྱེད་ལས་གཉིས་ཞར་བྱུང་དུ་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཤིང་། བྱ་བའི་ཡུལ་ཁོ་ན་དངོས་པོ་གཞན་དུ་ངོས་བཟུང་ནས་བྱ་ལས་ནི་ཞར་བྱུང་དུ་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་གསུངས་པའི་རིགས་ཤིག

གཉིས་པ། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་གཉིས་དངོས་པོ་བདག་ཏུ་ངོས་བཟུང་ཞིང་། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱ་བ་གཉིས་དངོས་པོ་གཞན་དུ་ངོས་བཟུང་ཡང་། བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་གཉིས་ཀྱི་གསལ་ཁ་བཏོན་ཏེ་མ་གསུངས་པའི་རིགས་ཤིག

གསུམ་པ། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་དང་བྱེད་ལས་གསུམ་ཀ་དངོས་པོ་བདག་ཏུ་ངོས་བཟུང་ཞིང་། བྱ་ཡུལ་དང་བྱ་ལས་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་གཞན་དུ་གསལ་པོར་ངོས་བཟུང་ནས་གསུངས་པའི་རིགས་ཤིག་བཅས་བདག་གཞན་ངོས་འཛིན་མཛད་ཚུལ་གསུམ་དུ་སྣང་། དེ་དག་གསུམ་པོ་དོན་དུ་ཞིབ་ཆ་མཛད་ཚུལ་ཙམ་ལས་གང་ལྟར་ཡང་འགལ་བ་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་། ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་འཇུག་པ་བདེ་བ་དང་ལག་ལེན་ཐོག་རྩལ་སྦྱོང་ཞིང་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་ནི་གསུམ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་གསུམ་པ་ལྟར་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

དགུ་པ། བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མཛད་པའི་དགོས་པ།

དཔྱལ་ཆུ་བཟང་བཟླ་དྲས། སི་ཏུའི་ཞལ་ལུང་ལས། དེས་ན་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མཛད་པ་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་སྒྲ་རྣམས་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཤོར་ལ་བདག་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཕན་ཚུན་ཕྱེད་མཚུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མཛད་པ་ནི། བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བས་མ་ཁྱབ་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལྷག་མ་རྣམས་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཟད་ཀར་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་དང་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་སྤྱི་མིང་དུ་དངོས་པོ་བདག་ཅེས་བཏགས་པས། མིང་གཅིག་གིས་གསུམ་ཀ་གོ་ཐུབ་པའི་དགེ་མཚན་ཡོད་ཅིང་། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱ་ལས་གཉིས་ལ་སྤྱི་མིང་དངོས་པོ་གཞན་ཞེས་བཏགས་པས། མིང་གཅིག་གིས་གཉིས་ཀ་གོ་ཐུབ་པའི་དགེ་མཚན་ལྡན་ཡོད།

དེར་བརྟེན་སློབ་དཔོན་ཐོན་མིས། པོ་ནི་འདས་དང་**གཞན༷**་བསྒྲུབ་ཕྱིར། །མ་ནིང་གཉིས་ཀ་ད་ལྟར་ཆེད། །མོ་ནི་**བདག༷**་ད་མ་འོངས་ཕྱིར། །ཤིན་ཏུ་མོ་ནི་མཉམ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་དང་བྱེད་ལས་བཅས་གསུམ་གྱི་ཚབ་ཏུ་བདག་ཅེས་པའི་མིང་ཚིག་སྦྱད་པ་དང་། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱ་ལས་གཉིས་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་གཞན་ཞེས་པའི་མིང་ཚིག་སྦྱད་པ་ཡིན།

དོན་དུ་ཡང་སྙིང་། གཞན་བསྒྲུབ་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱ་ལས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་བྱ་ལས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་བཞིན། བདག་བསྒྲུབ་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་དང་བྱེད་ལས་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་དང་བྱེད་ལས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན། བདག་གཞན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ནི། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་དང་། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་བསྡུ་བའི་སླད་དུ་ཡིན་ནོ། །

ཆིངས་ཆེན་པོ་བཞི་པ།

ཡང་སྐོར་སུ་དུས་གསུམ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་། ཚོགས་གསུམ་ལས་བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས་ལ་མི་རྫོངས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་གཞུང་སྦྱང་དགོས་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོས་དོན་སྙིང་པོ་དང་། བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས་ལ་མི་རྫོངས་པའི་ཚད་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདིར་ཐུག་ཡོད་པས་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་རྟགས་འཇུག་གི་སྙིང་པོའི་སྙིང་པོ་དེ་ཡིན། ནམ་དུས་གསུམ་པོ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་མ་ནོར་མ་འཁྲུགས་པར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་ཐུབ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས་ལ་མ་རྫོངས་པར་གྱུར་པའི་ཚད་ཡིན། ཇི་སྲིད་སྦྱོར་བ་ལག་ལེན་ཐོག་དུས་གསུམ་པོ་མ་ནོར་མ་འཁྲུགས་པར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་ཐུབ་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་སྲིད་དུ་བྱ་བའི་ཚིག་གི་ཚོགས་ལ་མ་རྫོངས་པའི་ཚད་འཛིན་མི་ཐུབ། དེས་ན་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ལས་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་དང་སྤྱི་མ་དག་ལ་བལྟོས་ན་རྟོགས་དཀའ་ཤོས་ཀྱང་ཡིན།

གོང་གསལ་སྐྱིར་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་བཤད་པ་དང་། སྐོར་སུ་བདག་གཞན་བཤད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་ཐུབ་པའི་མཐུན་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་སྟེ། དེ་དག་སྦྱངས་པའི་དགོས་པ་གཙོ་བོ་དུས་གསུམ་འདི་ཉིད་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སམ་ལམ་སྟེགས་སུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། ཤིན་ཏུ་གལ་གནད་ཆེ་བའི་དུས་གསུམ་འདི་ཉིད་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ནས་རྒྱས་པར་མ་བཤད་ན། སྦྱོར་བ་ལག་ལེན་ཐོག་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལ་དཀའ་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་བས། འདིར་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན།

དེ་ལ་ཐོག་མར་དུས་གསུམ་ནི། དུས་འདས་པ་དང་། དུས་མ་འོངས་པ་དང་། དུས་ད་ལྟ་བ་བཅས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གི་དོན་ནི། དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེས། དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས། བྱ་བ་བྱས་ཟིན་འདས་པ་དང་། །བྱ་བ་བྱེད་འགྱུར་མ་འོངས་དང་། །བྱེད་བཞིན་པ་ནི་ད་ལྟ་བ། །ཞེས་པ་ལྟར། བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་ནི་དུས་འདས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་དུས་མ་འོངས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ནི་དུས་ད་ལྟ་བ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱི་བཤད་རགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་། སྦྱོར་བ་ལག་ལེན་ཐོག་ཏུའང་བཀོལ་སྤྱོད་ཚད་ལྡན་ཞིག

ཡོང་དཀའ་བ་ཡིན། དེས་ན་གཞམ་གསལ་དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་གི་དོན་ལེགས་པར་གོང་དུ་ཚུད་ན། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཡིད་གཉིས་ཟེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན།

དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག

༡༽ དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་དང་པོ།

མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དུས་གསུམ་དང་མཚོན་བྱེད་སྒྲ་གཟུགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་ཞིབ་པར་བཤད་པ།

༢༽ དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་གཉིས་པ།

སྤྱིར་དུས་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

༣༽ དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་གསུམ་པ།

བྱེ་བྲག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་དང་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་དུས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

༤༽ དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་བཞི་པ།

དུས་ཚོད་ལ་མ་ལྟོ་བྱ་བ་ལ་བལྟོ། ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པ།

༥༽ དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་ལྔ་པ།

དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བའི་དུས་གསུམ་དབྱེ་ཐུགས་བཤད་པ།

༦༽ དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་དྲུག་པ།

དོན་དངོས་ཀྱི་དུས་གསུམ་དང་བློས་བསླངས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

༧༽ དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་བདུན་པ།

དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བལྟོ་བ་དང་ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བལྟོ་བ། ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པ།

༨༽ དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་བརྒྱད་པ།

ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བལྟོ་བའི་དུས་གསུམ་དབྱེ་ཐུགས་བཤད་པ།

༩༽ དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་དགུ་པ།

སྤྱིར་དུས་གསུམ་དང་དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་བརྗོད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

༡༠༽ དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་བཅུ་པ།

དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

༡༡༽ དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་བཅུ་གཅིག་པ།

གོ་བ་དང་བློ་འཛིན་ཟུང་འབྲེལ། ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པ་བཅས་སོ།།

དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་དང་པོ།

མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དུས་གསུམ་དང་མཚོན་བྱེད་སྒྲ་གཟུགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་བཤད་པ།

དང་པོ། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དུས་གསུམ་ནི། བྱ་བ་འདས་པ། བྱ་བ་མ་འོངས་པ། བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་བཅས་ཡིན།

༡༽ དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་བྱུང་ཟིན་པ་ནི། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དུས་འདས་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱ་བ་འདས་པ་དང་དོན་གཅིག

༢༽ དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་རྒྱུ་ནི། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དུས་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱ་བ་མ་འོངས་པ་དང་དོན་གཅིག

༣༽ དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་བཞིན་པ་ནི། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དུས་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ཞིང་། བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་དང་དོན་གཅིག

གཉིས་པ། མཚོན་བྱེད་སྒྲ་ཡི་དུས་གསུམ་ནི། བྱ་ཚིག་འདས་པ། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ། བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བཅས་ཡིན།

༡༽ དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་བྱུང་ཟིན་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི། མཚོན་བྱེད་སྒྲ་ཡི་དུས་འདས་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱ་ཚིག་འདས་པ་དང་དོན་གཅིག

༢༽ དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་རྒྱུ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི། མཚོན་བྱེད་སྒྲ་ཡི་དུས་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་དང་དོན་གཅིག

༣༽ དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་བཞིན་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི། མཚོན་བྱེད་སྒྲ་ཡི་དུས་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ཞིང་། བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་དོན་གཅིག

གསུམ་པ། མཚོན་བྱེད་གཟུགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་ནི། བྱ་ཡིག་འདས་པ། བྱ་ཡིག་མ་འོངས་པ། བྱ་ཡིག་ད་ལྟ་བ་བཅས་ཡིན།

༡༽ དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་བྱུང་ཟིན་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི། མཚོན་བྱེད་གཟུགས་ཀྱི་དུས་འདས་པ་ཡིན། བྱ་ཡིག་འདས་པ་དང་དོན་གཅིག

༢༽ དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་རྒྱུ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི། མཚོན་བྱེད་གཟུགས་ཀྱི་དུས་མ་འོངས་པ་ཡིན། བྱ་ཡིག་མ་འོངས་པ་དང་དོན་གཅིག

༣༽ དངོས་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྔར་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་བཞིན་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི། མཚོན་བྱེད་གཟུགས་ཀྱི་དུས་ད་ལྟ་བ་ཡིན། བྱ་ཡིག་ད་ལྟ་བ་དང་དོན་གཅིག

དེ་ལྟར་ཞིབ་ཀྱིས་ཕྱེ་ན། དུས་གསུམ་ལས། འདས་པ་ལའང་། བྱ་བ་འདས་པ། བྱ་ཚིག་འདས་པ། བྱ་ཡིག་འདས་པ་བཅས་གསུམ་དང་། མ་འོངས་པ་ལའང་། བྱ་བ་མ་འོངས་པ། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ། བྱ་ཡིག་མ་འོངས་པ་བཅས་གསུམ། ད་ལྟ་བ་ལའང་། བྱ་བ་ད་ལྟ་བ། བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ། བྱ་ཡིག་ད་ལྟ་བ་བཅས་གསུམ་ཡོད།

དེ་དག་ལས། བྱ་བ་འདས་པ། བྱ་བ་མ་འོངས་པ། བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་གསུམ་ནི། མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་དང་། བྱ་ཡིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ནི། དེ་དག་མཚོན་བྱེད་ཡིན། ཚིག་གཞན་གྱིས་ཞུས་ན། བྱ་བ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ནི་བརྡ་སྤྲོད་བྱ་དང་། བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་དང་། བྱ་ཡིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ནི་དེ་དག་བརྡ་སྤྲོད་བྱེད་ཡིན།

ད་དུང་ཚིག་གཞན་གྱིས་ཞུས་ན། བྱ་བ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་བརྗོད་བྱ་དང་། བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་དང་བྱ་ཡིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ནི་དེ་དག་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་རྗོད་བྱེད་ཡིན།

ད་དུང་ཚིག་གཞན་གྱིས་ཞུས་ན། བྱ་བ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ནི་བསྟན་པར་བྱ་བ་བསྟན་བྱ་དང་། བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་དང་བྱ་ཡིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ནི་དེ་དག་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་བྱེད་ཡིན།

དེས་ན་དེ་དག་ལ། མཚོན་བྱ་མཚོན་བྱེད་དམ། བརྡ་སྤྲོད་བྱ་སྤྲོད་བྱེད་དམ། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དམ། བསྟན་བྱ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན།

དེར་བརྟེན། བྱ་ཚིག་འདས་པ་ནི་བྱ་བ་འདས་པ་མཚོན་བྱེད་དང་། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་ནི་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་མཚོན་བྱེད་དང་། བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་ནི་བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པས། མཚོན་བྱའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱ་བ་འདས་པ་ཡིན་ཚེ་བྱ་ཚིག་འདས་པ་འབྲི་དགོས། མཚོན་བྱའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་ཡིན་

ཆེ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་འབྲི་དགོས། མཚོན་བྱའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ཆེ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས། ཅི་སྟེ། མཚོན་བྱའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱ་བ་འདས་པ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་དུ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པའམ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བྲིས་ན་དེ་ནི་ནོར་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། མཚོན་བྱའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་དུ་བྱ་ཚིག་འདས་པའམ་ད་ལྟ་བ་བྲིས་ན་དེ་ཡང་ནོར་བ་ཡིན། མཚོན་བྱའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་དུ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པའམ་འདས་པ་བྲིས་ན་དེ་ཡང་ནོར་བ་ཡིན།

ཡང་སྙིང་། མཚོན་བྱ་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན་མཚོན་བྱེད་ཀྱང་མ་འོངས་པ་དང་། མཚོན་བྱ་འདས་པ་ཡིན་ན་མཚོན་བྱེད་ཀྱང་འདས་པ། མཚོན་བྱ་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ན་མཚོན་བྱེད་ཀྱང་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས། འདི་དག་ནི་གླེང་བསླངས་པ་ཙམ་ལས་འབྲི་ཚུལ་ཞིབ་པར་འོག་ནས་བཤད་དོ།།

མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དུས་གསུམ།

༡༽ བྱ་བ་འདས་པ། ༢༽ བྱ་བ་མ་འོངས་པ། ༣༽ བྱ་བ་ད་ལྟ་བ།

མཚོན་བྱེད་སྒྲ་ཡི་དུས་གསུམ།

༡༽ བྱ་ཚིག་འདས་པ། ༢༽ བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ། ༣༽ བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ།

མཚོན་བྱེད་གཟུགས་ཀྱི་དུས་གསུམ།

༡༽ བྱ་ཡིག་འདས་པ། ༢༽ བྱ་ཡིག་མ་འོངས་པ། ༣༽ བྱ་ཡིག་ད་ལྟ་བ།

༼འདས་པ།༽ བྱ་བ་འདས་པ། བྱ་ཚིག་འདས་པ། བྱ་ཡིག་འདས་པ།
༼མ་འོངས་པ།༽ བྱ་བ་མ་འོངས་པ། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ། བྱ་ཡིག་མ་འོངས་པ།
༼ད་ལྟ་བ།༽ བྱ་བ་ད་ལྟ་བ། བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ། བྱ་ཡིག་ད་ལྟ་བ།

མཚོན་བྱ། → བྱ་བ། → མཚོན་བྱེད། → བྱ་ཚིག་དང་། བྱ་ཡིག

༡༽ མཚོན་བྱ། → བྱ་བ་འདས་པ། → མཚོན་བྱེད། → བྱ་ཚིག་འདས་པ་དང་། བྱ་ཡིག་འདས་པ།
༢༽ མཚོན་བྱ། → བྱ་བ་མ་འོངས་པ། → མཚོན་བྱེད། → བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་དང་། བྱ་ཡིག་མ་འོངས་པ།
༣༽ མཚོན་བྱ། → བྱ་བ་ད་ལྟ་བ། → མཚོན་བྱེད། → བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་། བྱ་ཡིག་ད་ལྟ་བ་བཅས་སོ།།

དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་གཉིས་པ།
སྤྱིར་དུས་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས།

དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཐོག་མར་ངེས་དགོས་པ་ཞིག་ནི། སྤྱིར་དུས་གསུམ་འཇོག་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་དེ་ལས་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་དུས་གསུམ་ནི་གསུམ་པ་དེ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། དུས་ཚོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དུས་གསུམ་དང་། སྐྱེ་འགག་གི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དུས་གསུམ་དང་། བྱ་བའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དུས་གསུམ་བཅས་སོ། །སྐབས་དོན་རྟགས་འཇུག་གིས་བསྟན་བྱའི་དུས་གསུམ་ནི་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དུས་གསུམ་དེ་ཉིད་ཡིན། འདི་གསུམ་གྱི་ཤན་ལེགས་པར་མ་ཕྱེད་ཚེ། ཕན་ཚུན་འཁྲུལ་གཞིར་གྱུར་ནས་དུས་གསུམ་བཀོལ་སྤྱོད་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་མི་འབྱུང་བ་ཡིན།

དང་པོ་དུས་ཚོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི་ནི། ན་ནིང་། གཞེས་ནིང་། ཁ་སང་། ཁ་ཉིན། སྔོན་དུས། གནའ་སྔོན། ཞེས་པ་སོགས་དུས་ཚོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དུས་འདས་པ་དང་། ད་ལོ། དེ་རིང་། ད་ལྟ། ད་ཆ། ད་ཅི། དེང་སང་། དེང་དུས། ཞེས་པ་སོགས་དུས་ཚོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དུས་ད་ལྟ་བ། སང་ལོ། སང་ཉིན། གནངས་ཉིན། གཞེས་ཉིན། ཕྱིན་ཆད། ཕྱི་མ། རྗེས་མ། ཞེས་པ་སོགས་དུས་ཚོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དུས་མ་འོངས་པ་བཅས་ཡིན། དེ་རིང་ཞེས་པའི་དུས་ད་ལྟ་བའི་ནང་ལའང་ཆ་བགོས་ན། ཞོགས་པ། སྔ་དྲོ། ཉིན་གུང་། ཕྱི་དྲོ། དགོང་མོ། མཚན་མོ། ནམ་སྟོད། ནམ་སྨད། ཐོ་རངས། སོགས་དུས་ཚོད་སོ་སོར་ཡོད་ཅིང་། རང་ཉིད་ཉིན་གུང་གི་ཟ་མ་ཟ་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་ན། ཐོ་རངས། ཞོགས་པ། སྔ་དྲོ་རྣམས་དུས་འདས་པ་དང་། ཕྱི་དྲོ། དགོང་མོ། མཚན་མོ། ནམ་སྟོད། ནམ་སྨད་རྣམས་དུས་མ་འོངས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཞན་གཉིས་ལའང་རིགས་བསྒྲེ་བར་བྱ། དེ་ལྟ་བུའི་དུས་གསུམ་ནི་དུས་ཚོད་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དུས་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་བརྩི་བ་ཡིན་ཞིང་། སྐབས་འདིར་བཤད་བྱའི་དུས་གསུམ་ཞེས་པ་དུས་ཚོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དུས་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་ལ་གཏན་ནས་གོ་རྒྱུ་མིན་པར་ཤེས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ།

གཉིས་པ་སྐྱེ་འགག་གི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དུས་གསུམ་ནི། སྤྱིར་སྐྱེས་ལ་འགགས་པ་རྣམས་ལ་དུས་འདས་པ་དང་། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་རྣམས་ལ་དུས་ད་ལྟ་བ། སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་དུས་མ་འོངས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེས་ན། སྐྱེ་འགག་གི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དུས་གསུམ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཁྱབ་ཆེ་

བའི་ཕྱིར་ན། སྐབས་དོན་རྟགས་འཇུག་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་དུས་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་འགག་གི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དུས་གསུམ་འདི་ཉིད་ལ་འང་གོ་རྒྱུ་མིན་པར་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེ།

གསུམ་པ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དུས་གསུམ་ནི། བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པའམ་བྱུང་ཟིན་པ་དུས་འདས་པ། བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པའམ་འབྱུང་བཞིན་པ་དུས་ད་ལྟ་བ། བྱ་བ་བྱ་རྒྱུའམ་འབྱུང་རྒྱུ་དུས་མ་འོངས་པ་བཅས་བྱ་བ་ཁོ་ནའི་ཐོག་ནས་བཞག་པ་ཡིན། འདི་ནི་སྐབས་དོན་བཤད་བྱའི་དུས་གསུམ་སྟེ། གོང་དུ་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དུས་གསུམ་དང་མཚོན་བྱེད་སྒྲ་གཟུགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡིན། ཚིག་གཞན་གྱིས་ཞུས་ན། རྟགས་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་དུས་གསུམ་ཞེས་གསུངས་པ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དུས་གསུམ་འདི་ཉིད་ལ་གོ་དགོས།

ཁ་ཅིག་གིས་འཇོག་ཚུལ་དང་པོ་དུས་ཚོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དུས་གསུམ་དང་། འཇོག་ཚུལ་གསུམ་པ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དུས་གསུམ་གཉིས་པོའི་གོ་དོན་ཐ་དད་ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པ་དང་། ཕན་ཚུན་འབྲེལ་གཞི་བྱས་ཏེ། བྱ་ཚིག་གི་དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་སྨོངས་ཏེ། དུས་ཚོད་འདས་པ་ཡིན་ན་ངེས་པར་དུ་བྱ་ཚིག་ཀྱང་འདས་པ་འབྲི་དགོས་པ་དང་། དུས་ཚོད་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་ཀྱང་མ་འོངས་པ་འབྲི་དགོས་པ། དུས་ཚོད་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་ཀྱང་ད་ལྟ་བ་རང་འབྲི་དགོས་སོ་སྙམ་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ལྟར་བྲིས་དང་འབྲི་བཞིན་པ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེར་གོ་བ་དབྱེས་ཕྱིན་པ་རེ་མ་ལོན་ཅིང་རྟགས་འཇུག་གི་གནད་གསང་མ་རྟོགས་པའི་རྟགས་ལས་མ་འདས། མདོར་ན། རྟགས་འཇུག་གི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བྱ་ཚིག་གི་དུས་གསུམ་པོ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཚེ། ཕལ་མོ་ཆེས། དུས་ཚོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དུས་གསུམ་དང་། བྱ་བའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དུས་གསུམ་གཉིས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་ནས་དུས་གསུམ་བཀོལ་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་འབྱུང་གི་མེད། དེར་བརྟེན་འབྲེལ་གཞི་གཉིས་པོ་ལོགས་སུ་བཀར་ནས་ཚིག་གཞན་གྱིས་བརྗོད་ན། དུས་ཚོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དུས་གསུམ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་འཇོག་ཚུལ་དང་། བྱ་བའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དུས་གསུམ་ནི་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་དུས་གསུམ་འཇོག་ཚུལ་ཡིན།

གོང་དུའང་ཡང་ཡང་བཤད་པ་ལྟར། སྤྱིར་འཛིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཚུལ་ནི་གོམས་གཤིས་དང་གྲགས་པ་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་ཤུགས་རྐྱེན་ཧ་ཅང་ཆེ་བས་ན། འདིར་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་དུས་གསུམ་འཆད་པ་དང་ལག་ལེན་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་ནའང་། འཛིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཚུལ་དེས་ཤུགས་རྐྱེན་ངེས་ཅན་ཞིག་ཐེབས་ཏེ། རྟགས་འཇུག་སྐབས

ཀྱི་དུས་གསུམ་སྟེ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དུས་གསུམ་ཚུལ་བཞིན་རྟོགས་པ་ལ་གེགས་དང་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཡིན། དེས་ན་གཤམ་གསལ་དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་གསུམ་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་དང་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་དུས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས།

༡⁾ འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དུས་འདས་པ་ནི། ➔ དུས་ཚིག་འདས་པ་ལ་གོ་དགོས།
༡⁾ རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་དུས་འདས་པ་ནི། ➔ བྱ་བ་འདས་པ་ལ་གོ་དགོས།

༢⁾ འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དུས་མ་འོངས་པ་ནི། ➔ དུས་ཚིག་མ་འོངས་པ་ལ་གོ་དགོས།
༢⁾ རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་དུས་མ་འོངས་པ་ནི། ➔ བྱ་བ་མ་འོངས་པ་ལ་གོ་དགོས།

༣⁾ འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དུས་ད་ལྟ་བ་ནི། ➔ དུས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་ལ་གོ་དགོས།
༣⁾ རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་དུས་ད་ལྟ་བ་ནི། ➔ བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་ལ་གོ་དགོས།

དེས་ན། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དུས་འདས་པ་དང་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་དུས་འདས་པ་གཉིས་ནོར་ཉེན་ཡོད། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དུས་མ་འོངས་པ་དང་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་དུས་མ་འོངས་པ་གཉིས་ཀྱང་ནོར་ཉེན་ཡོད། འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དུས་ད་ལྟ་བ་དང་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་དུས་ད་ལྟ་བ་གཉིས་ཀྱང་ནོར་ཉེན་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་དང་། རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་དུས་གསུམ་པོའི་ཁྱད་འབྱེད་ལེགས་པར་མ་ཐུབ་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྟགས་འཇུག་ནས་བཤད་པའི་བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་པོ་ཚུལ་བཞིན་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། དེས་ན་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་འབྱེད་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་ཐོག་མའི་འཇུག་སྒོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།།

དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་བཞི་པ། དུས་ཚིག་ལ་མ་ལྟ་བྱ་བ་ལ་བལྟ།

དེ་ལྟ་ན། སྐབས་སུ་བབ་པ་རྟགས་འཇུག་གི་དུས་གསུམ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཚེ་ན། དུས་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་ལ་གཏན་ནས་བལྟ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་བྱ་བ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་གང་ཞིག་ཡིན་མིན་ཁོ་ན་ལ་བལྟས་ནས་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་། དུས་ཚིག་ཁ་སང་དང་ན་

ཞིང་སོགས་འདས་པ་ཡིན་ཡང་མཚོན་བྱའམ་བརྗོད་བྱའམ་བསྟན་བྱའམ་བརྫ་སྦྲད་བྱའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་དང་། བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་། བྱ་བ་འདས་པ་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་འདས་པ་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། དུས་ཚོད་དེ་རིང་དང་ད་ལྟ་སོགས་དུས་ཚོད་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ཡང་མཚོན་བྱའམ་བརྗོད་བྱའམ་བསྟན་བྱའམ་བརྫ་སྦྲད་བྱའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་དང་། བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་། བྱ་བ་འདས་པ་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་འདས་པ་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། དུས་ཚོད་སང་ཉིན་དང་སང་ལོ་སོགས་དུས་ཚོད་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཡང་མཚོན་བྱའམ་བརྗོད་བྱའམ་བསྟན་བྱའམ་བརྫ་སྦྲད་བྱའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་དང་། བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་། བྱ་བ་འདས་པ་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་འདས་པ་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་དུས་གསུམ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཚེ་ན། **དུས་ཚོད་ལ་མ་ལྟ་བྱ་བ་ལ་བལྟ།** ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་ལྔ་པ།

དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བའི་དུས་གསུམ་དགུ་སྦྱུགས་བཤད་པ།

དེས་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། དུས་ཚོད་འདས་པ་ལའང་བྱ་བ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ཀ་ཡོད་ཅིང་། དུས་ཚོད་མ་འོངས་པ་ལའང་བྱ་བ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ཀ་ཡོད། དུས་ཚོད་ད་ལྟ་བ་ལའང་བྱ་བ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ཀ་ཡོད་པས། དུས་ཚོད་འདས་པ་ཡིན་པ་ལ། བྱ་ཚིག་འདས་པ་དང་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་དང་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་གསུམ་ཀ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་ཡོད། དུས་ཚོད་མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་ལ། བྱ་ཚིག་འདས་པ་དང་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་དང་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་གསུམ་ཀ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་ཡོད། དེ་བཞིན། དུས་ཚོད་ད་ལྟ་བ་ཡིན་པ་ལ། བྱ་ཚིག་འདས་པ་དང་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་དང་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་གསུམ་ཀ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན།

དེར་བརྟེན། འདི་ཉིད་ལ་དུས་གསུམ་དགུ་སྦྱུགས་ཞེས་མིང་བཏགས་ནས་དཔེར་བརྗོད་ཀྱིས་རྒྱལ་སྒྲིངས་ན་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་དུས་གསུམ་དང་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་གཉིས་ལེགས་པར་ཤན་འབྱེད་ཐུབ་པའི་དགེ་མཚན་ཤིན་ཏུ་ཆེ།

དུས་གསུམ་དགུ་སྦྱུགས་ནི། ༡༽ འདས་པའི་འདས་པ། ༢༽ འདས་པའི་ད་ལྟ་བ། ༣༽ འདས་པའི་མ་འོངས་པ། ༤༽ མ་འོངས་པའི་མ་འོངས་པ། ༥༽ མ་འོངས་པའི་འདས་པ། ༦༽ མ་འོངས་པའི་ད་

ལྟ་བ། ༧༽ ད་ལྟ་བའི་ད་ལྟ་བ། ༨༽ ད་ལྟ་བའི་འདས་པ། ༩༽ ད་ལྟ་བའི་མ་འོངས་པ། བཅས་སོ། །དེ་དག་གི་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་སྔ་མ་རྣམས་ནི་དུས་ཚོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་ལ་གོ་རྒྱུ་དང་།   འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་དུས་གསུམ་ལ་གོ་དགོས།

༡༽ འདས་པའི་འདས་པ། → **ཁ་སང་ཚན་རིག་སློབ་གླིང་གི་བྱ་བ་འགྲུབ་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཁ་པར་ལ་བལྟས་པ་ཡིན།**

༢༽ འདས་པའི་ད་ལྟ་བ། → **ཁ་སང་ཚན་རིག་སློབ་གླིང་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཁ་པར་མང་པོ་སླེབས་བྱུང་།**

༣༽ འདས་པའི་མ་འོངས་པ། → **ཁ་སང་སྔ་དྲོ་ཚན་རིག་གཞི་ནས་སློང་རྒྱུ་ཡིན།**

ཞེས་པའི་དཔེར་བརྗོད་གསུམ་པོར་མཆོན་ན། དུས་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་ན། ཁ་སང་ཡིན་པས་དུས་ཚོད་འདས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། བྱ་ཚིག་འདས་པ་སློང་དང་། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་སློང་དང་། བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་སློང་བཅས་གསུམ་ཀ་དུས་ཚོད་འདས་པ་དེ་དང་ལྷན་དུ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བ་ལ་བལྟས་ནས་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལས་དུས་ཚོད་ལ་བལྟས་ནས་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན།   གལ་སྲིད་དུས་ཚོད་ལ་བལྟས་ནས་བྱ་ཚིག་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། སྐབས་འདིར་དཔེར་བརྗོད་གསུམ་ཀའི་དུས་ཚོད་འདས་པ་ཡིན་པས་བྱ་ཚིག་འདས་པ་འབའ་ཞིག་འབྲི་དགོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མིན་པ་ཤེས་དགོས། དེར་བརྟེན་གོང་དུ། དུས་ཚོད་ལ་མ་ལྟ་བྱ་བ་བལྟ། ཞེས་བརྗོད་ཡོད།

དེ་ཡང་། གོང་གསལ་དཔེར་བརྗོད་གསུམ་པོ་དེར་དུས་ཚོད་ལ་མ་བལྟས་པར་བྱ་བ་ལ་བལྟས་ནས་བྲིས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་ན། ཁ་སང་ཁ་པར་ལ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་དེ་ནམ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚན་རིག་སློང་བརྩོན་གྱི་བྱ་བ་དེ་བྱས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཡིན་པར་བརྟེན། **སློངས་**ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཞེས་བྱ་ཚིག་འདས་པ་བྲིས་པ་ཡིན། ཁ་སང་ཁ་པར་མང་པོ་སླེབས་པ་དེ་ནམ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚན་རིག་སློང་བརྩོན་གྱི་བྱ་བ་དེ་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་པར་བརྟེན། **སློང་**བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཞེས་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བྲིས་པ་ཡིན། ཁ་སང་སྔ་དྲོའི་ཆར་ཚན་རིག་སློང་བརྩོན་གྱི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པར་བརྟེན། **སློང་རྒྱུ་**ཡིན་ཞེས་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་བྲིས་པ་ཡིན།

༤༽ མ་འོངས་པའི་མ་འོངས་པ། → **སང་ཉིན་གྲུས་པ་ཚན་རིག་སློང་རྒྱུ་ཡིན།**

༥༽ མ་འོངས་པའི་ད་ལྟ་བ། → **སང་ཉིན་གྲུས་པ་ཚན་རིག་སློང་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཁ་པར་མ་གཏོང་རོགས།**

༦༽ མ་འོངས་པའི་འདས་པ། → **སང་ཉིན་ཚན་རིག་སློངས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་དེར་ཡོང་ཆོག**

ཅེས་པའི་དཔེར་བརྗོད་གསུམ་པོར་མཚོན་ནའང་། དུས་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་ན། སང་ཉིན་ཡིན་པས་དུས་ཚོད་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། བྱ་ཚིག་འདས་པ་སྦྱངས་དང་། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་སྦྱང་། བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་སྦྱོང་བཅས་གསུམ་ཀ་དུས་ཚོད་མ་འོངས་པ་དེ་དང་ལྡན་དུ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བྱ་ཚིག་འདས་མ་ད་གསུམ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བ་ལ་བལྟས་ནས་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལས་དུས་ཚོད་ལ་བལྟས་ནས་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན། དེར་བརྟེན་གོང་དུ། དུས་ཚོད་ལ་མ་ལྟ་བྱ་བ་བལྟ། ཞེས་བརྗོད་ཡོད།

དེ་ཡང་། གོང་གསལ་དཔེར་བརྗོད་གསུམ་པོ་དེར་དུས་ཚོད་ལ་མ་བལྟས་པར་བྱ་བ་ལ་བལྟས་ནས་བྲིས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་ན། སང་ཉིན་ཚན་རིག་སྦྱང་བརྩོན་གྱི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པར་བརྟེན། **སྦྱང་**རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་བྲིས་ཡོད། སང་ཉིན་གུས་པ་ཚན་རིག་སྦྱང་བརྩོན་གྱི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཁ་པར་མ་གཏོང་རོགས་ཞེས་རེ་སྐུལ་ཞུ་བ་ཡིན་པར་བརྟེན། **སྦྱོང་**བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཞེས་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བྲིས་ཡོད། སང་ཉིན་གུས་པ་དེར་ཡོང་ཚོག་ཅེས་པ་དེ་ནམ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚན་རིག་སྦྱང་བརྩོན་གྱི་བྱ་བ་དེ་བྱས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཡིན་པར་བརྟེན། **སྦྱངས་**ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཞེས་བྱ་ཚིག་འདས་པ་བྲིས་ཡོད།

༡) ད་ལྟ་བའི་ད་ལྟ་བ། ➔ **ད་ལྟ་**གུས་པ་ཚན་རིག་**སྦྱོང་**བཞིན་པ་ཡིན།

༢) ད་ལྟ་བའི་མ་འོངས་པ། ➔ **ད་ལྟ་**གུས་པ་ཚན་རིག་**སྦྱང་**རྒྱུ་ཡིན།

༣) ད་ལྟ་བའི་འདས་པ། ➔ **ད་ལྟ་**གུས་པ་ཚན་རིག་**སྦྱངས་**ཟིན་པ་ཡིན།

ཞེས་པའི་དཔེར་བརྗོད་གསུམ་པོར་མཚོན་ནའང་། དུས་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་ན། ད་ལྟ་ཡིན་པས་དུས་ཚོད་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ན་ཡང་། བྱ་ཚིག་འདས་པ་སྦྱངས་དང་། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་སྦྱང་། བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་སྦྱོང་བཅས་གསུམ་ཀ་དུས་ཚོད་ད་ལྟ་བ་དེ་དང་ལྡན་དུ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བྱ་ཚིག་འདས་མ་ད་གསུམ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ནི་བྱ་བ་ལ་བལྟས་ནས་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལས་དུས་ཚོད་ལ་བལྟས་ནས་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན། དེར་བརྟེན་གོང་དུ། དུས་ཚོད་ལ་མ་ལྟ་བྱ་བ་བལྟ། ཞེས་བརྗོད་ཡོད།

དེ་ཡང་། གོང་གསལ་དཔེར་བརྗོད་གསུམ་པོ་དེར་དུས་ཚོད་ལ་མ་བལྟས་པར་བྱ་བ་ལ་བལྟས་ནས་བྲིས་པའི་ཚུལ་བརྗོད་ན། ད་ལྟ་གུས་པ་ཚན་རིག་སྦྱང་བརྩོན་གྱི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་པར་བརྟེན། **སྦྱོང་**བཞིན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བྲིས་ཡོད། ད་ལྟ་གུས་པ་ཚན་རིག་སྦྱང་བརྩོན་གྱི་བྱ་བ་དེ་

ཉིད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པར་བརྟེན། **སྒྲུང་**རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བྲིས་ཡོད། ད་ལྟ་གྱུས་པ་ཚན་རིག་སྒྲུང་བརྩོན་གྱི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱས་ཟིན་པ་ཡིན་པར་བརྟེན། **སྒྲུངས་**ཟིན་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་ཚིག་འདས་པ་བྲིས་ཡོད།

དེས་ན། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཚེ་ན། དུས་ཚོད་ལ་མི་ལྟ་བར་བྱ་བ་ཁོ་རང་ལ་བལྟོས་ནས་འབྲི་དགོས་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དམ་པ་ཡིན་པས། དུས་ཚོད་ཁ་སང་ལྟ་བུ་དུས་ཚོད་འདས་པ་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་ཐམས་ཅད་འདས་ཚིག་འབྲི་དགོས་སྙམ་པ་དང་། དུས་ཚོད་སང་ཉིན་ལྟ་བུ་དུས་ཚོད་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་ཐམས་ཅད་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་འབྲི་དགོས་སོ་སྙམ་པ་དང་། དུས་ཚོད་དེ་རིང་ལྟ་བུ་དུས་ཚོད་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་ཐམས་ཅད་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས་སོ་སྙམ་པ་ནི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་བསམ་བློ་ནོར་བ་ཡིན་པས་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ལས་དུས་གསུམ་བཀོལ་སྤྱོད་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཡོད་འདོད་ན་བསམ་བློ་དེའི་རིགས་སྤངས་ཏེ། གོང་གསལ་དུས་གསུམ་དགུ་སྦྲགས་ཀྱི་གནས་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་དྲུག་པ། དོན་དངོས་ཀྱི་དུས་གསུམ་དང་བློས་བསླངས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས།

དེ་ཡང་གོང་དུ། དུས་ཚོད་ལ་མ་ལྟ་བྱ་བ་ལ་བལྟ། ཞེས་པའི་བྱ་བ་དེ་ལའང་ནང་གསེས་སུ་བྱ་བ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་སྟེ་དུས་གསུམ་ཡོད་ཅིང་དུས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་སོགས་ནི་གོང་གསལ་ལྟར་ཡིན་ནའང་། དུས་གསུམ་པོ་དེ་དག་དོན་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ངེས་པ་མེད་པས་ན། དོན་དངོས་ཀྱི་དུས་གསུམ་དང་། བློས་བསླངས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་དུས་གསུམ། ཞེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས་པ་ཡིན།

དང་པོ། དོན་དངོས་ཀྱི་དུས་གསུམ་ཞེས་པ་ནི། དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་སྟེ་དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་འདས་པ་དང་། དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་སྟེ་དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་དང་། དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱ་རྒྱུ་སྟེ་དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་བཅས་གསུམ་ལ་གོ་དགོས། ཡང་སྙིང་། དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་ཞིག་བྱས་ཟིན་པའམ་བྱེད་བཞིན་པའམ་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་དོན་དངོས་ཀྱི་དུས་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། ཁོ་བོ་འབྲོང་ངུར་ཆོས་རྗེས་བདག་གཞན་གྱི་རྣམ་གཞག་བྲིས་ཟིན་པ་ཡིན། ཁོ་བོ་འབྲོང་ངུར་ཆོས་རྗེས་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འབྲི་བཞིན་པ་ཡིན། ཁོ་བོ་འབྲོང་ངུར་ཆོས་རྗེས་ཚིག་གྲོགས་

དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་བྲི་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་ཁ་སྟག་ཡིན། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཁོ་བོ་འགྲོང་དུར་ཆོས་རྗེས་བདག་གཞན་གྱི་རྣམ་གཞག་བྲིས་ཟིན་པ་དོན་དངོས་ཡིན་ཞིང་། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འབྲི་བཞིན་པའང་དོན་དངོས་ཡིན། མ་ཟད་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་བྲི་རྒྱུ་ཡིན་པའང་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཡིན་པས་ན། དེ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ལ་དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བའམ་དུས་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

གཉིས་པ། བློས་བསླངས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་ཞེས་པ་ནི། དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱས་ཟིན་པའམ་བྱེད་བཞིན་པའམ་བྱ་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནའང་། རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་བློས་བྱས་ཟིན་པའམ་བྱེད་བཞིན་པའམ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པར་བསླངས་ཤིང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་གོ་དགོས། ཡང་སྙིང་། དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་ཞིག་མེད་ཅིང་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནའང་། རང་གིས་བློ་རྟོག་པས་དེ་ལྟར་བྱུང་ཟིན་པའམ་འབྱུང་བཞིན་པའམ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་བཏགས་ཤིང་བློས་བསླངས་བྱས་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ལ་བློས་བསླངས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། སྔན་ངག་པའི་རྟོག་བཟོའི་སྙན་ངག་དང་། གནའ་བོའི་ལྷ་སྒྲུང་། དེ་བཞིན་དེང་དུས་ཀྱི་བརྩམས་སྒྲུང་རྣམས་སུ་གསལ་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ནི།   དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བློས་བསླངས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་ལས། བློས་བསླངས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་ན། དོན་དངོས་ཀྱི་དུས་གསུམ་དང་། བློས་བསླངས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་གཉིས་ལས། བློས་བསླངས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་ཁ་སྟག་ཡིན། བརྩམས་སྒྲུང་དེ་དག་ཏུ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་པའི་བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བློས་བསླངས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱ་བ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་མཚོན་བྱེད་འབའ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ལྷ་སྒྲུང་དང་བརྩམས་སྒྲུང་དེ་དག་ཏུ་བཤད་པའི་བྱ་བ་དེ་དག་བྱུང་ཟིན་པའམ་འབྱུང་བཞིན་པའམ་འབྱུང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་རྩོམ་པ་པོ་རང་གིས་དེ་ལྟར་བློ་ཡིས་བསླངས་ཤིང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཞན་ཡང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། །རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཤིང་གི །བུ་གར་རུས་སྦལ་མགྲིན་ཚུད་ལྟར། །མི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དཀར་གསུངས། །ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་ལ་མཚོན་ན། གཉའ་ཤིང་བུ་ག་གཅིག་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཁར་གཡེངས་པ་དང་། གཉའ་ཤིང་དེའི་བུ་གར་རུས་སྦལ་གྱི་མགྲིན་པ་ཚུད་པ་བཅས་ཏེ། སྐབས་འདིའི་གཡེངས་པ་དང་ཚུད་པའི་བྱ་བ་གཉིས་ནི་བློས་བསླངས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དཔེ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་བློས་

བསླངས་རྟོག་བཏགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་པས་ཡིན། ཚིག་རྐང་མཐའ་མ། མི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་དཀར་གསུངས། །ཞེས་པའི་བྱ་བ་ཐོབ་པ་དང་དཀའ་བ་དང་གསུངས་པ་བཅས་གསུམ་ནི། དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་ལུས་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་པར་དཀའ་བ་ནི་དོན་དངོས་ཡིན་ཞིང་དེ་ལྟར་ཐོབ་དཀའ་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའང་དོན་དངོས་ཡིན་པས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ས་སྟེང་འདི་དག་ཀོས་གཡོག་ཏུ། །དེ་སྟེད་ཀོ་བས་ག་ལ་ལང་། །ལྷམ་མཐིལ་ཙམ་གྱི་ཀོ་བས་ནི། །ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་གཡོག་དང་འདྲ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་ཀོ་བས་གཡོག་པ་དེ་ཡང་བློས་བསླངས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ས་སྟེང་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀོ་བས་གཡོག་པ་ཞིག་མི་སྲིད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་། རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་བཏོན་དང་འདོན་བཞིན་པའི་བསྔོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་རྣམས་སུ་གསལ་བའི་བྱ་བ་ཕལ་ཆེ་བ་བློས་བསླངས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན། དཔེར་ན། སྤྱོད་འཇུག་བསྔོ་བའི་ལེའུ་ལྟ་བུ། མདོར་ན། བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བློས་བསླངས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས།

དེ་ལྟར་བློས་བསླངས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱ་བའམ་དུས་གསུམ་པོ་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་ནས། ད་ནི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ན། བློས་བསླངས་ཀྱི་བྱ་བའམ་དུས་གསུམ་དང་། རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱ་བའམ་དུས་གསུམ་བཅས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་བཤད་ན་དགེ་མཚན་ཆེ།

དང་པོ། བློས་བསླངས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནི། དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཟིན་པའམ་འབྱུང་བཞིན་པའམ་འབྱུང་རྒྱུའི་ངེས་པ་མེད་ནའང་། རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་བློར་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཟིན་པའམ་འབྱུང་བཞིན་པའམ་འབྱུང་རྒྱུར་བློ་ཡིས་བསླངས་པ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། བློས་བསླངས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་ན་དོན་དངོས་སུ་མི་སྲིད་པའི་ངེས་པ་མེད། དཔེར་ན། བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་ཟིན་པ་མིན་ནའང་བྱུང་ཟིན་པར་རང་གི་བློ་ཡིས་བསླངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱ་བ་ཞིག་འབྱུང་བཞིན་པ་མིན་ནའང་འབྱུང་བཞིན་པར་རང་གི་བློས་བསླངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བྱ་བ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་མེད་ནའང་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་རང་གི་བློས་བསླངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚིག་གཞན་གྱིས་བཤད་ན། བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱུང་ཟིན་པ་མིན་ནའང་བྱུང་ཟིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་བ་དང་། བྱ་བ་གང་ཞིག་འབྱུང་བཞིན་པ་མིན་ནའང་འབྱུང་བཞིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་བ་དང་། བྱ་བ་གང་ཞིག་འབྱུང་རྒྱུའི་ངེས་པ་མེད་ནའང་འབྱུང་རྒྱུའི་དབང་དུ་བཏང་བ་སྟེ། དཔེར་ན། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ལས། བློ་གྲོས་ལྡན་པས་ལེགས་**བསྐྱངས**་ན། །སྐྱེ་བོ་དམན་པའང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །སློབ་ཤེས་དག་གིས་ནེ་ཙོ་ལ། །**བསླབས**་ན་འདོན་པ་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བྱ་བ་འདས་པ་བསྐྱངས་པ་

དང་བསླབས་པ་གཉིས་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན། གཞན་ཡང་། ཁྱེད་ཀྱིས་ལས་དོན་དེ་སྒྲུབ་ཐུབ་ན་ཉི་མ་ཉུབ་ནས་**འཆར་**གྱི་རེད། ལྟ་བུ་དང་། རི་བོང་གི་མགོ་ལ་ར་**སྐྱེས་**ན་རྟ་ཡི་མགོ་ལའང་ཅིའི་ཕྱིར་ར་མི་**སྐྱེ**། ལྟ་བུའོ།།

གཉིས་པ། རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི། དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཟིན་པའམ་འབྱུང་བཞིན་པའམ་འབྱུང་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཞིང་མི་སྲིད་ནའང་། རང་ཉིད་ཀྱི་བློ་རྟོག་པས་དེ་ལྟར་བྱུང་ཟིན་པའམ་འབྱུང་བཞིན་པའམ་འབྱུང་རྒྱུར་བཏགས་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ནི་དོན་དངོས་སུ་མི་སྲིད་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན།

དཔེར་ན། སྔན་ངག་མེ་ལོང་མའི་རབ་རྟོག་གི་རྒྱན་ལྟ་བུ་སྟེ། སེམས་མེད་རབ་རྟོག་གི་དཔེར་བརྗོད་དུ། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས། མཛའ་བོར་ལུས་ཐུབ་འཁྲིལ་བག་གིས། །འདོད་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་སྤྱོད་པར། །བ་སྤུའི་ཚོགས་རྣམས་ཉེར་**ལངས་**ཏེ། །མགོ་བོ་**བཏེགས་**ནས་**བལྟ་**བ་བཞིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་ལངས་པ་དང་བཏེགས་པ་དང་བལྟ་བ་གསུམ་ཀ་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། བོད་མཁས་པས། གང་གི་མིག་གི་མཛེས་པ་ཐུལ་བྱུང་བ། །དབྱངས་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་མཚར་སྡུག་བང་མཛོད་ལས། །**བརྐུས་**པའི་ཉེས་པས་**སྐྲག་**པའི་ཨུཏྤལ་དང་། །རི་དྭགས་རྣམས་ནི་ནགས་སུ་**བྲོས་**པར་**དོགས**། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་བརྐུས་པ་དང་། སྐྲག་པ། བྲོས་པ། དོགས་པ་བཅས་ནི་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། ཏིང་འཛིན་རབ་རྟོག་གི་དཔེར་བརྗོད་དུ། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས། ཟླ་གཞོན་ཤར་བས་ཀུ་མུ་ད། །**དགའ་**བས་ཡང་ཡང་**འཛུམ་**པ་བཞིན། །བུང་བས་བཅུད་རྣམས་**ཁྱེར་དོགས་**ནས། །གེ་སར་**སྐྲག་**ནས་**འདར་**བ་བཞིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་དགའ་བ་དང་། འཛུམ་པ། ཁྱེར་བ། དོགས་པ། སྐྲག་པ། འདར་བ་རྣམས་ནི་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན། ཟླ་གཞོན་ཤར་བ་ནི་དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན། བསེ་ཚང་བློ་བཟང་དཔལ་ལྡན་གྱིས། རབ་དཀར་འཛམ་མཉེན་ཀུ་མུད་སྙིག་འཆང་མ། །རི་བོང་འཛིན་པའི་མཛེས་སྡུག་ལ་**ཆགས་**ནས། །འདབ་སྟོང་གོས་ཀྱི་ཞམ་བུ་ལེགས་**བཀྲོལ་**ཏེ། །**ཆགས་**པའི་ཟུར་མིག་**བསྒྲད་**བཞིན་རྗེས་སུ་**ལྟ**། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་ཆགས་པ་དང་། བཀྲོལ་བ། ཆགས་པ། བསྒྲད་པ། ལྟ་བ་རྣམས་ནི་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན། དོན་དངོས་ཐོག་སེམས་མེད་བེམ་པོ་དེ་དག་ལ་གོང་གསལ་བྱ་བ་དེ་དག་གཏན་ནས་མི་སྲིད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་བེམ་པོ་དེ་དག་ལ་བྱ་བ་དེ་དག་ཡོད་པར་སྙན་ངག་པའི་བློ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བཏེན། དེ་དག་ལ་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞེས་བརྗོད།

དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་ལའང་། བློ་རྟོག་པས་བྱ་བ་བྱུང་ཟིན་པར་བཏགས་པ་རྣམས་ནི་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱ་བ་འདས་པ་དང་། བློ་རྟོག་པས་བྱ་བ་འབྱུང་བཞིན་པར་བཏགས་པ་རྣམས་ནི་རྟོག

བཏགས་ཀྱི་བྱ་བ་ད་ལྟ་བ་དང་། བློ་རྟོག་པས་བྱ་བ་འབྱུང་རྒྱུར་བཏགས་པ་རྣམས་ནི་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་བཅས་ཡིན། དེ་ལྟར་བློ་རྟོག་པས་བྱ་བ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་ལྟར་བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་པས་བྱ་ཚིག་གང་བྱུང་བྱུང་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་རུང་ངོ་ཞེས་གཏན་ནས་བསམ་མི་རུང་།

ད་དུང་རྩལ་སྦྱོང་བའི་སླད་དུ། དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱ་བ་གཉིས་ལྷོ་སྦྱར་ནས་བཤད་ན། དཔེར་ན། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས། དབྱངས་ཅན་བཻཌཱུར་རྒྱུད་མངས་**བརྡུངས**་པ་ན། །དབྱར་ཇ་**སྐྱེངས**་ཏེ་སྤྲིན་གོས་**གྱོན**་ནས་སྐམ། །ཞེས་ཚིག་རྐང་དང་པོའི་བྱ་བ་དབྱངས་ཅན་མས་རྒྱུད་མངས་བརྡུངས་པ་ནི་དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། ཚིག་རྐང་གཉིས་པའི་བྱ་བ་དབྱར་ཇ་སྐྱེངས་པ་དང་སྤྲིན་གོས་གྱོན་པ་གཉིས་ནི་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན།

གོང་གསལ་དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་བློས་བསླངས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཚིག་གཞན་གྱིས་ཞུས་ན། མཆོད་པ་ལ་དངོས་འབྱོར་ཡིད་སྤྲུལ་གྱི་མཆོད་པ། ཞེས་པ་ལྟར། བྱ་བ་ལའང་དངོས་འབྱོར་ཡིད་སྤྲུལ་གྱི་བྱ་བ་སྟེ། དངོས་སུ་འབྱོར་བའི་བྱ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་བྱ་བ། ཞེས་གཉིས་སུ་ཐ་སྙད་བྱེད་ཆོག་པ་ཡིན། དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ནའང་ཚིག་གི་ངོ་རིས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་དོན་གྱི་གོ་བ་སྟེར་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པས། ཐ་སྙད་སྣ་མང་གིས་རྩལ་སྦྱོང་བྱས་ན་དོན་གྱི་གོ་བ་ལྷག་པར་རྙེད་ཐུབ་པའི་དགེ་མཚན་ཡོད། དེ་ལྟ་ན་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་དོན་དངོས་ཀྱི་དུས་གསུམ་དང་བློས་བསླངས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་གྱི་ཞིབ་ཆ་རྟོགས་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ།།

དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་བདུན་པ།

དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བལྟ་བ་དང་ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བལྟ་བ།

དེ་ལྟར་དུས་ཚོད་ལ་མ་ལྟ་བྱ་བ་ལ་བལྟ་ཞེས་པའི་བྱ་བ་ལ་ལྟ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་ན། བྱ་བ་ལ་ལྟ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བལྟ་བ་དང་། ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བལྟ་བ། ཞེས་ལྟ་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། སྐབས་འགར་དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ནས་འབྲི་བ་དང་། སྐབས་འགར་དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ནས་འབྲི་བ་མ་ཡིན་པར་འབྲི་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བལྟས་ནས་འབྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན། དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་དོན་དངོས་ལྟར་སྟོན་པར་བྱེད་དགོས་པའི་སྐབས་སུ་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་བྱ་ཚིག་ཀྱང་དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོ་རང་

གི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ནས་འབྲི་དགོས་པ་དང་། དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་དོན་དངོས་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལྟར་སྟོན་པར་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་ན། ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བལྟས་ནས་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན།

དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བལྟ་དགོས་ཞེས་པའི་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ནི་གསུམ་དུ་ངེས་པ་སྟེ། དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱས་ཟིན་པའམ་འཕོ་འགྱུར་དེ་ཉིད་བྱུང་ཟིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ལས་ཚིག་འདས་པ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་དགོས་ཤིང་། དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་བཞིན་པའམ་འཕོ་འགྱུར་དེ་ཉིད་འབྱུང་བཞིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་དགོས། དེ་བཞིན་དུ། དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱ་རྒྱུའམ་འཕོ་འགྱུར་དེ་ཉིད་འབྱུང་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་ན། ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་དགོས།

མདོར་ན། བྱ་བའི་ངོ་བོ་ནི་འཕོ་འགྱུར་དང་། འཕོ་འགྱུར་ལ་རིགས་གསུམ་སྟེ། འཕོ་འགྱུར་བྱུང་ཟིན་པ་དང་། འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་བཞིན་པ་དང་། འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་རྒྱུ་བཅས་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། བྱ་ཚིག་དུས་གསུམ་པོ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་སྐབས་འཕོ་འགྱུར་དེ་ཉིད་ལ་བལྟས་ནས་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། འཕོ་འགྱུར་བྱུང་ཟིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་འདས་པ་དང་། འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་བཞིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་། འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་དེ་དག་ནི་དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ནས་བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་པོ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་ཚུལ་ཡིན།

འོ་ན་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱ་ཚིག་དུས་གསུམ་པོ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟར་དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ནས་འབྲི་བའི་ངེས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ངེས་པ་མེད་དེ། འབྲི་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བལྟས་ནས་ཀྱང་འབྲི་བའི་སྐབས་ཡོད་པས། ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བལྟ་བ། ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན།

ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བལྟ་བར་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནི། དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པའམ་འཕོ་འགྱུར་བྱུང་ཟིན་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་ལའང་གནས་སྐབས་གསུམ་སྟེ། བྱས་ཟིན་པའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་བྱ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་དང་། བར་དུ་བྱེད་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་དང་། མཐར་བྱས་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་བཅས་གསུམ་དུ་ཡོད་ངེས་པས། འབྲི་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ། དོན་དངོས་སུ་བྱས་ཟིན་པའི་བྱ་བ་དེའི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དེ་ལས། འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་སྟོན་འདོད་ཡོད་པའམ། འཕོ་འགྱུར་འབྱུང་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སྟོན་འདོད་ཡོད་

པའམ། འཕོ་འགྱུར་བྱུང་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་སྟོན་འདོད་ཡོད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བྱ་བ་སྟོན་འདོད་ཡོད་པ་ལྟར་བྱ་ཚིག་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། སྐབས་འདིར་ནང་གི་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་གཙོ་ཞིང་དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་མ་ཟིན་སོགས་གཙོ་བོ་མིན།

ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་དེའི་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་སྟོན་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན། བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས་པ་དང་། ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་དོན་དངོས་སུ་བྱས་ཟིན་པའི་བྱ་བ་དེའི་བྱ་བ་བྱ་རྒྱུའི་སྐབས་སྟོན་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་འབྲི་དགོས་པ་དང་། དོན་དངོས་སུ་བྱས་ཟིན་པའི་བྱ་བ་དེའི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་ཉིད་སྟོན་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན། བྱ་ཚིག་འདས་པ་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱ་རྒྱུ་གཉིས་ལའང་ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བལྟོས་ནས་བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་འབྲི་ཚུལ་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེས་ན། བྱ་ཚིག་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཚེ་ན། ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བལྟ་བར་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། མང་དུ་བཤད་མི་དགོས་པར་གཤམ་གསལ་དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་བལྟ་བ་དང་ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བལྟ་བ་གཉིས་སྒྲིལ་གྱི་དུས་གསུམ་དཀྱུ་སྒྲུགས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་དག་ལ་བསམས་ན་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན།

གཞན་ཡང་། གོང་གསལ་བློས་བསླངས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་ནི་དོན་དངོས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བལྟོས་ནས་འབྲི་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་པས། བློས་བསླངས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་པོ་འབྲི་བའི་ཚེ་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན། ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱས་ཟིན་པའམ་བྱུང་ཟིན་པར་བློ་ཡིས་བསླངས་ཤིང་རྟོག་པས་འདོགས་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ལས་ཚིག་འདས་པ་འབྲི་དགོས་ཤིང་། ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱེད་བཞིན་པའམ་འབྱུང་བཞིན་པར་བློ་ཡིས་བསླངས་ཤིང་རྟོག་པས་འདོགས་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས། དེ་བཞིན་དུ། ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱ་རྒྱུའམ་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་པར་བློ་ཡིས་བསླངས་ཤིང་རྟོག་པས་འདོགས་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་འབྲི་དགོས།

མདོར་ན། བློས་བསླངས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་ནི་ནང་བསམ་བློ་ཁོ་ནའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་བྱ་ཚིག་དུས་གསུམ་ཇི་ལྟར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་མིན་ཡང་ནང་བསམ་བློ་ཁོ་ནར་བལྟ་བར་བྱ་དགོས་སོ།།

དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་བརྒྱད་པ།
ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བལྟ་བའི་དུས་གསུམ་དགུ་ཚུགས།

སྐབས་འདིའི་དུས་གསུམ་དགུ་ཚུགས་ནི། ༡༽ བྱས་ཟིན་འདས་པ། ༢༽ བྱས་ཟིན་མ་འོངས་པ། ༣༽ བྱས་ཟིན་ད་ལྟ་བ། ༤༽ བྱ་རྒྱུ་མ་འོངས་པ། ༥༽ བྱ་རྒྱུ་འདས་པ། ༦༽ བྱ་རྒྱུ་ད་ལྟ་བ། ༧༽ བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ། ༨༽ བྱེད་བཞིན་འདས་པ། ༩༽ བྱེད་བཞིན་མ་འོངས་པ། བཅས་སོ།།

སྐབས་འདིར་ཚིག་སྔ་མ་བྱས་ཟིན་དང་བྱ་རྒྱུ་དང་བྱེད་བཞིན་ཞེས་པ་རྣམས་ནི་དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། ཚིག་ཕྱི་མ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་ཞེས་པ་རྣམས་ནི་འབྲི་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱ་བ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ལ་གོ་དགོས།

གཞུམ་གསལ་དུས་གསུམ་དགུ་ཚུགས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། ཁ་ཅིག་གིས། དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ངེས་པར་དུ་བྱ་ཚིག་འདས་པ་འབའ་ཞིག་འབྲི་དགོས་སོ་སྙམ་པ་དང་། དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་ན་ངེས་པར་དུ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་འབའ་ཞིག་འབྲི་དགོས་སོ་སྙམ་པ་དང་། དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ངེས་པར་དུ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབའ་ཞིག་འབྲི་དགོས་སོ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོགས་ཕྱོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་འབྲི་བཙོད་བྱེད་པ་ནི། དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ནས་འབྲི་དགོས་པའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དེ་ལྟར་མ་ངེས་པར་འབྲི་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བལྟས་ནས་ཀྱང་འབྲི་བའི་སྐབས་ཡོད་པས་སོ།།

༡༽ **བྱས་ཟིན་འདས་པ།** དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟར། ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལའང་བྱ་བ་དེ་བྱས་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་སྟོན་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ངེས་པར་དུ་ལས་ཚིག་འདས་པ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་དགོས། དཔེར་ན། མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་དག་**བཙུགས**་ཟིན་པ་རེད། ལྟ་བུ། ཁོ་བོ་འབྲོང་དུར་ཆོས་རྗེས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་**བྲིས**་ཟིན་པ་ཡིན། ལྟ་བུ། དཔེར་བརྗོད་གཉིས་ཀའི་ནང་གི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་དོན་དངོས་སུ་བྱས་ཟིན་བྱུང་ཟིན་ཡིན་པ་ལྟར། འབྲི་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལའང་དེ་ལྟར་བྱས་ཟིན་བྱུང་ཟིན་ཞིག་སྟོན་འདོད་ཡོད་པས་ན། བཙུགས་ཟིན། བྲིས་ཟིན། ཞེས་བྱ་ཚིག་འདས་པ་བྲིས་ཡོད།

༢༽ **བྱས་ཟིན་མ་འོངས་པ།** དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བྱ་བ་དེ་བྱ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སྟོན་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ངེས་པར་དུ་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་དགོས། དཔེར་ན། ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་དགུང་གྲངས་བཅུའི་སྐབས་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་དག་**གཟུགས**་རྒྱུ་རེད། ལྟ་བུ། གུས་པ་འབྲོང་དུར་ཆོས་རྗེས་དེ་རིང་ནས་ཟླ་བ་གཅིག་གི་ཡར་སྔོན་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཞི་ནས་**བྲི**་རྒྱུ་ཡིན། ལྟ་བུ། དཔེར་བརྗོད་དང་པོའི་བྱ་བ་སྟེ། བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་དག་གསར་འཛུགས་གནང་བའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་དོན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དབང་བཙན་དུ་བྱས་ན། བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱས་ཟིན་ཅིང་བཙུགས་ཟིན་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། སྐབས་འདིར་འབྲི་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་དག་གསར་འཛུགས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སྟོན་འདོད་ཡོད་པར་བརྟེན། གཟུགས་རྒྱུ། ཞེས་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་བྲིས་ཡོད། ཅི་སྟེ་སྐབས་དེར་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་མ་བྲིས་ན་རང་གི་ཞེ་འདོད་ལྟར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཇི་བཞིན་སྟོན་མི་ཐུབ་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། དཔེར་བརྗོད་གཉིས་པར་མཚོན་ན། དོན་དངོས་སུ་ཁོ་བོ་འབྲོང་དུར་ཆོས་རྗེས་ལག་ལེན་བཙུད་བསྡུས་ཆེན་མོ་འདིར་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པར་བྲིས་ཟིན་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། སྐབས་འདིར་འབྲི་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ། དེ་རིང་ནས་ཟླ་བ་གཅིག་གི་ཡར་སྔོན་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འབྲི་བའི་བྱ་བ་དེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་མཚོན་འདོད་ཡོད་པར་བརྟེན། བྲི་རྒྱུ། ཞེས་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་བྲིས་ཡོད།

༣༽ **བྱས་ཟིན་ད་ལྟ་བ།** དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བྱ་བ་དེ་བྱེད་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་སྟོན་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ངེས་པར་དུ་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་དགོས། དཔེར་ན། མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་དག་**འཛུགས**་བཞིན་པའི་ཚེ་ན་བདུད་བློན་རྣམས་ཀྱིས་བར་ཆད་མང་པོ་བྱས་སོ། །ལྟ་བུ། ཁོ་བོ་འབྲོང་དུར་ཆོས་རྗེས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་**འབྲི**་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་དཀའ་ངལ་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་། ལྟ་བུ།

དཔེར་བརྗོད་དང་པོར་མཚོན་ན། དོན་དངོས་སུ་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་དག་གསར་འཛུགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པས་བཙུགས་ཟིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། སྐབས་འདིར་རང་གི་ཞེ་འདོད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་དག་འཛུགས་པའི་བྱ་བ་དེ་བྱེད་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་སྟོན་འདོད་ཡོད་པར་བརྟེན། འཛུགས་བཞིན། ཞེས་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བྲིས་ཡོད། བདུད་བློན་རྣམས་

ཀྱིས་བར་ཆད་མང་པོ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་དག་གསར་འཛུགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཚེ་ན་ཡིན་པར་བརྟེན་སྐབས་འདིར་འཛུགས་བཞིན་པའི་ཚེ་ན་ཞེས་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བྲིས་ཡོད།

དེས་ན། སྤྱིར་དོན་དངོས་བཤད་ན། མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་དག་བཙུགས་ཟིན་པ་ཡིན་མོད། མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་དག་བཙུགས་པ་དེ་ལའང་ཞིབ་ཀྱིས་ཕྱེ་ན། ཐོག་མར་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་དག་གསར་འཛུགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས། བར་དུ་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་དག་གསར་འཛུགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས། མཐར་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་དག་གསར་འཛུགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་བཅས་གནས་སྐབས་གསུམ་ངེས་ཅན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱེ་ནས། གནས་སྐབས་དང་པོ་བྱ་བ་བྱ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་མཚོན་འདོད་ཡོད་ན། ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་དང་། གནས་སྐབས་གཉིས་པ་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་མཚོན་འདོད་ཡོད་ན། ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་། གནས་སྐབས་གསུམ་པ་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་མཚོན་འདོད་ཡོད་ན། ལས་ཚིག་འདས་པ་བཅས་ཞིབ་ཀྱིས་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། གཞན་དུ་དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་དེ་བྱས་ཟིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྣམ་ཀུན་འདས་ཚིག་འབའ་ཞིག་བྲིས་ན་དོན་ལེགས་པར་སྟོན་མི་ཐུབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཞིབ་བཤད་འདི་ཉིད་ཕྱི་མ་རྣམས་ལའང་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

༤) བྱ་རྒྱུ་མ་འོངས་པ། དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟར། ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལའང་བྱ་བ་དེ་བྱ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སྟོན་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ངེས་པར་དུ་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་དགོས། དཔེར་ན། རྣམ་འདྲེན་ལྷ་བ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་གདུལ་རྒྱུ་རེད། ལྟ་བུ། ཁོ་བོ་འབྲོང་དུར་ཆོས་རྗེས་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་བྲི་རྒྱུ་ཡིན། ལྟ་བུའོ།།

༥) བྱ་རྒྱུ་འདས་པ། དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བྱ་བ་དེ་བྱས་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་སྟོན་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ངེས་པར་དུ་ལས་ཚིག་འདས་པ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་དགོས། དཔེར་ན། རྣམ་འདྲེན་ལྷ་བ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་སེམས་ཅན་

རྣམས་**བཏུལ**་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་མི་ལོ་ཟེ་ཙམ་བཞུགས་གསལ་ཁ་མེད། ལྟ་བུ། ཁོ་བོ་འགྲོང་དུར་ཆོས་རྗེས་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་**བྲིས**་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་སླར་ཡང་བསྐྱར་ཞིབ་ལན་གཅིག་ངེས་པར་བྱེད་དགོས། ལྟ་བུའོ།།

༦༽ **བྱ་རྒྱུ་དཔེ་ལྟ་བ།** དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བྱ་བ་དེ་བྱེད་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་སྟོན་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ངེས་པར་དུ་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་དགོས། དཔེར་ན། རྣམ་འདྲེན་ལྷ་ཕ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་**འདུལ**་བཞིན་པའི་ཚེ་ན་བདག་ཀྱང་དེའི་ཞབས་དྲུང་དུ་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅིག །ལྟ་བུ། ཁོ་བོ་འགྲོང་དུར་ཆོས་རྗེས་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་**འབྲི**་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་རྟེས་འཕྲུལ་གྱི་གློག་རྡུས་ཡུན་དུ་གནས་པར་ཤོག །ལྟ་བུའོ།།

༧༽ **བྱེད་བཞིན་དཔེ་ལྟ་བ།** དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟར། ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལའང་བྱ་བ་དེ་བྱེད་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་སྟོན་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ངེས་པར་དུ་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་དགོས། དཔེར་ན། ང་ཚོས་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་**སྦྱོང**་བཞིན་པ་ཡིན། ལྟ་བུ། ཁོ་བོ་འགྲོང་དུར་ཆོས་རྗེས་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་**འབྲི**་བཞིན་པ་ཡིན། ལྟ་བུའོ།།

༨༽ **བྱེད་བཞིན་མ་འོངས་པ།** དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བྱ་བ་དེ་བྱ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་སྟོན་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ངེས་པར་དུ་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་དགོས། དཔེར་ན། ཟླ་བ་གཅིག་གི་གོང་དུ་ང་ཚོ་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་**སྦྱོང**་རྒྱུ་ཡིན། ལྟ་བུ། ཉིན་ཤས་སྔོན་ལ་ཁོ་བོ་འགྲོང་དུར་ཆོས་རྗེས་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་**བྲི**་རྒྱུ་ཡིན། ལྟ་བུའོ།།

༩༽ **བྱེད་བཞིན་འདས་པ།** དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བྱ་བ་དེ་བྱས་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་སྟོན་འདོད་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ངེས་པར་དུ་ལས་ཚིག་འདས་པ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་དགོས། དཔེར་ན། ང་ཚོས་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་**སྦྱངས**་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་སྦྱོང་རྒྱུ་ཡིན། ལྟ་བུ། ཁོ་བོ་འགྲོང་དུར་ཆོས་རྗེས་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་**བྲིས**་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་མགོ་ནས་མཇུག་བར་ལན་གཅིག་ཞུས་དག་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ལྟ་བུའོ།།

དེས་ན། གོང་དུ་དུས་ཚོད་ལ་མ་ལྟ་བྱ་བ་ལ་བལྟ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དུས་གསུམ་དགུ་སྤྲུགས་གཅིག་དང་། ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བལྟ་བ་ཞེས་པའི་སྐབས་འདིར་དུས་གསུམ་དགུ་སྤྲུགས་གཅིག་བཅས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་ཆེར་མེད་ཀྱང་། ཚིག་གིས་རྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དུས་གསུམ་དགུ་སྤྲུགས་གཉིས་

ཡོད། དུས་གསུམ་དགུ་ཕྲུགས་དང་པོ་ནི་གཙོ་བོ་དུས་ཚོད་དང་བྱ་བ་གཉིས་སྦྲེལ་ནས་དུས་གསུམ་དགུ་ཕྲུགས་བཤད་པ་དང་། དུས་གསུམ་དགུ་ཕྲུགས་གཉིས་པ་ནི་གཙོ་བོ་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཏེ་དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་གཉིས་སྦྲེལ་ནས་དུས་གསུམ་དགུ་ཕྲུགས་བཤད་པ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་དགུ་ཕྲུགས་གཉིས་པོ་འདི་ནི་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དབྱེ་ཕྱེ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་སམ་མན་ངག་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པས། དུས་གསུམ་དགུ་ཕྲུགས་རིགས་གཉིས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་མང་དུ་བྲིས་ཏེ་ལེགས་པར་རྒྱལ་སྦྱང་བར་བྱའོ།།

དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་དགུ་པ། སྤྱིར་དུས་གསུམ་དང་དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་བརྗོད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས།

གོང་དུ་བཤད་པའི་དུས་གསུམ་དགུ་ཕྲུགས་ཀྱི་ཚན་པ་གཉིས་པོ་ནི། བྱ་བ་བྱས་ཟིན་འདས་པ་དང་། །བྱ་བ་བྱེད་འགྱུར་མ་འོངས་དང་། །བྱེད་བཞིན་པ་ནི་ད་ལྟ་བ། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་སྤྱིར་དུས་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད་ཡིན་པས་སྐབས་འདིའི་སྤྱིར་དུས་གསུམ་ཞེས་པའང་དེ་དག་ལ་གོ་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་དུས་གསུམ་དགུ་ཕྲུགས་ལེགས་པར་ངེས་པའི་རྗེས་སུ་བཅུ་པ་དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་སམ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་དུས་ཀྱི་དོན་དང་བྱ་ཚིག་བཀོལ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེ།

དཔེར་ན། བོད་ལ་ཁ་བ་**འབབ་ཀྱི་རེད།** དབྱར་ཁའི་དུས་སུ་མེ་ཏོག་མང་པོ་**སྐྱེ་ཡི་རེད།** ཆུ་ཡིས་དྲི་མ་**འདག་གི་རེད།** མེས་སྲེ་**འཚིག་གི་རེད།** མི་བཟང་པོས་གཞན་ལ་ཕན་**འདོགས་ཀྱི་རེད།** མི་ངན་པས་གཞན་ལ་གནོད་**སྐྱེལ་གྱི་རེད།** མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་རིགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལན་**འདེབས་ཀྱི་རེད།** བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་གཏོང་གི་རེད། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་གི་རེད། བཟོད་པ་སྒོམ་གྱི་རེད། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་གྱི་རེད། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་རེད། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ།

ཁ་བ་འབབ་པ་དང་། མེ་ཏོག་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་དག་བྱུང་ཟིན་པའམ་འབྱུང་བཞིན་པའམ་འབྱུང་རྒྱུའི་དོན་མིན་པར་སྤྱིར་བཏང་ནས་དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་སམ་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ན། དེ་དག་ལ་དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་བརྗོད་པའམ་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་དུས་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཡིན། འདི་ཉིད་ནི་གཤམ་གསལ་དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བ་གཉིས་ལས་དུས་གསུམ་བཏགས་པ་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་། བོད་ལ་ཁ་བ་འབབ་ཀྱི་རེད། ཅེས་པའི་ཚེ་ན། བོད་ལ་ཁ་བ་འབབ་བཞིན་པའམ་བབ་ཟིན་པའམ་འབབ་རྒྱུའི་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀར་བ་མིན་པར་སྤྱིར་བོད་

ལ་ཁ་བ་འབབ་ཀྱི་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན། མི་བཟང་པོས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་ཀྱི་རེད། ཅེས་པའི་ཚེ་ན། མི་བཟང་པོས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་བཞིན་པའམ་བཏགས་ཟིན་པའམ་གདག་རྒྱུའི་དོན་མིན་པར་སྤྱིར་མི་བཟང་པོའི་རང་བཞིན་ནམ་གཤིས་ལུགས་ཏེ་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་སམ་རང་བཞིན་རྗོད་པའི་ཚེ་ན། བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ལས་རྣམ་ཀུན་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་ཁོ་ན་འབྲི་བ་ནི་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་འབྲི་སྲོལ་ཡིན། བོད་ལ་ཁ་བ་འབབ་ཀྱི་རེད། མི་བཟང་པོས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་ཀྱི་རེད། ཅེས་སོགས་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བྲིས་ཡོད་པས། བོད་ལ་ཁ་བ་འབབ་བཞིན་པ་དང་། མི་བཟང་པོས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་བཞིན་པ་ལྟ་བུར་གོ་མི་རུང་། དེ་དག་ནི་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པའམ་བྱས་ཟིན་པའམ་བྱ་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེ་བར་སྤྱིར་བཏང་ནས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སམ་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས།

མདོ་དོན་སྙིང་པོ་སྐབས་འདིའི་ལག་ལེན་གྱི་གནད་འགག་ནི། དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་བརྗོད་པའི་དུས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་བྱ་ཚིག་ནི་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན། འདི་ཉིད་ལ་དུས་གསུམ་སྤྱིར་བཏང་བ་ཞེས་བརྗོད་ནའང་ཤིན་ཏུ་འཚམས། འོན་ཀྱང་གོང་དུ་བྱ་ཚིག་ལ་སྡེ་ཚན་གྱིས་དབྱེ་བའི་དུས་གསུམ་སྤྱིར་བཏང་བ་དང་བྱེ་བྲག་པ་དང་ཐོར་བུ་དང་ཁྱབ་མཉམ་བཞིའི་ཟླས་ཕྱེ་བའི་དུས་གསུམ་སྤྱིར་བཏང་བ་དང་ནོར་ཉེན་ཡོད་པས། འདིར་དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་བརྗོད་པའི་དུས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱད་པ་ཡིན།

དོན་ཐོག་ནས་ལེགས་པར་བསམས་ན། འདི་ཉིད་ནི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་འདས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ད་ལྟ་བ་དང་། བྱ་བ་བྱ་རྒྱུ་མ་འོངས་པ་གང་གིའང་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཕྱེ་བར་སྤྱིར་བཏང་ནས་དངོས་པོ་དེ་དང་དེའི་བྱ་བའི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་པས། དུས་གསུམ་སྤྱིར་བཏང་བ་ཞེས་མིང་བཏགས་ན་དོན་དང་ཤིན་ཏུ་འགྲོར་ཆེ་བར་སྣང་། དེར་བརྟེན་འདི་ཉིད་ལ་དུས་གསུམ་སྤྱིར་བཏང་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་མི་ཚོག་པ་མེད།

དེ་ལྟ་ན་གོང་གསལ་དུས་གསུམ་དགུ་ཕྲུགས་དང་སྐབས་འདིའི་དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་བརྗོད་པའི་དུས་སམ་དུས་གསུམ་སྤྱིར་བཏང་བ་བཅས་བཅུ་པོའི་ཁྱད་པར་རེ་རེ་བཞིན་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ནས་ཤེས་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་ནི་གནད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ།།

བྱ་ཚིག་བེད་སྤྱོད་གཏོང་སྐབས་བསམ་བློའི་གོ་ནོར་ཆེན་པོ་དགུ།

༡༽ དུས་ཚོད་འདས་པ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་ཚིག་ཀྱང་འདས་པ་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས་སོ་སྙམ་པ་ནི་གོ་ནོར་ཆེན་པོ་དང་པོ་ཡིན།

༢༽ དུས་ཚོད་མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་ཚིག་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས་སོ་སྙམ་པ་ནི་གོ་ནོར་ཆེན་པོ་གཉིས་པ་ཡིན།

༣༽ དུས་ཚོད་ད་ལྟ་བ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་ཚིག་ཀྱང་ད་ལྟ་བ་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས་སོ་སྙམ་པ་ནི་གོ་ནོར་ཆེན་པོ་གསུམ་པ་ཡིན།

༤༽ དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་ཚིག་ཀྱང་འདས་པ་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས་སོ་སྙམ་པ་ནི་གོ་ནོར་ཆེན་པོ་བཞི་པ་ཡིན།

༥༽ དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་ཚིག་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས་སོ་སྙམ་པ་ནི་གོ་ནོར་ཆེན་པོ་ལྔ་པ་ཡིན།

༦༽ དོན་དངོས་སུ་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་ཚིག་ཀྱང་ད་ལྟ་བ་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས་སོ་སྙམ་པ་ནི་གོ་ནོར་ཆེན་པོ་དྲུག་པ་ཡིན།

༧༽ བྱ་ཚིག་འདས་པ་ཞིག་ཡིན་ནས་བཟུང་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་སྟོན་པས་ཁྱབ་བོ་སྙམ་པ་ནི་གོ་ནོར་ཆེན་པོ་བདུན་པ་ཡིན།

༨༽ བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་ཞིག་ཡིན་ནས་བཟུང་བྱ་བ་བྱ་རྒྱུ་སྟོན་པས་ཁྱབ་བོ་སྙམ་པ་ནི་གོ་ནོར་ཆེན་པོ་བརྒྱད་པ་ཡིན།

༩༽ བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་ཞིག་ཡིན་ནས་བཟུང་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་སྟོན་པས་ཁྱབ་བོ་སྙམ་པ་ནི་གོ་ནོར་ཆེན་པོ་དགུ་པ་ཡིན་ནོ།།

དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་བཅུ་པ།

དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བའི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས།

དང་པོ། དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཞེས་པ་ནི། དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས། དེ་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་། །དངོས་སུ་འབྲེལ་མིན་ཇི་ལྟར་ཡང་། །བྱ་བ་བྱས་ཟིན་འདས་པ་དང་། །བྱ་བ་བྱེད་འགྱུར་མ་འོངས་དང་། །བྱེད་བཞིན་པ་ནི་ད་ལྟ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། བྱ་བ་བྱ་རྒྱུ་བཅས་ནི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། བྱ་བ་བྱས་ཟིན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཚིག་འདས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་། བྱ་བ་བྱ་རྒྱུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་བཅས་ནི་མཚོན་བྱེད་སྒྲ་ཡི་དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན།

བྱ་ཚིག་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་ན། བྱ་ཚིག་འདས་པ་གང་ཞིག་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་སྟོན་པ་ལ་**བྱས་ཟིན་འདས་པ་**ཟེར་ཞིང་ལས་ཚིག་འདས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་གང་ཞིག་བྱ་བ་བྱ་རྒྱུ་སྟོན་པ་ལ་**བྱ་རྒྱུ་མ་འོངས་པ་**ཟེར་ཞིང་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན། བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་གང་ཞིག་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་སྟོན་པ་ལ་**བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ་**ཟེར་ཞིང་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན།

གཉིས་པ། དུས་གསུམ་བཏགས་པ་བ་ཞེས་པ་ནི། ཡིན་ནི་ལས་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སྟོན་ནི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་དང་བྱེད་བཞིན་པ་དང་བྱ་རྒྱུ་མི་སྟོན་པར་བྱ་ལས་དང་བྱེད་ལས་དང་བྱས་ལས་སྟོན་པའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ལ་གོ་དགོས། དེ་དག་ནི་དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཞིང་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་དང་བྱེད་བཞིན་པ་དང་བྱ་རྒྱུ་མི་སྟོན་ཅིང་དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་དག་དང་རིགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དུས་གསུམ་བཏགས་པ་བ་དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་སློས་ན། བྱ་ཚིག་འདས་པ་གང་ཞིག་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་མི་སྟོན་པར་བྱས་ལས་སྟོན་པ་ལ་**བྱས་ལས་འདས་པ་**ཟེར་ཞིང་ལས་ཚིག་འདས་པ་བཏགས་པ་བ་ཡིན། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་གང་ཞིག་བྱ་བ་བྱ་རྒྱུ་མི་སྟོན་པར་བྱ་ལས་སྟོན་པ་ལ་**བྱ་ལས་མ་འོངས་པ་**ཟེར་ཞིང་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་བཏགས་པ་བ་ཡིན། བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་གང་ཞིག་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་མི་སྟོན་པར་བྱེད་ལས་སྟོན་པ་ལ་**བྱེད་ལས་ད་ལྟ་བ་**ཟེར་ཞིང་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བཏགས་པ་བ་ཡིན།

དེ་དག་ནི་དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དུས་གསུམ་བཏགས་པ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ལས་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་བ་དེ་དག་གིས་བྱ་བ་དེ་སྦྱོར་བཏང་ནས་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་བྱ་བ་

བྱས་ཟིན་པ་དང་བྱེད་བཞིན་པ་སོགས་ངེས་བཟུང་གིས་སྟོན་པ་མིན་པས་ན་མ་ངེས་པའི་དུས་གསུམ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། དེ་ཡང་། དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་པའི་ལས་ཚིག་འདས་པ་ཡིན་ན་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་སྟོན་པའི་ངེས་པ་དང་། དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་པའི་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་ཡིན་ན་བྱ་བ་བྱ་རྒྱུ་སྟོན་པའི་ངེས་པ། དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་པའི་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ན་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་སྟོན་པའི་ངེས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དུས་གསུམ་བཏགས་པ་བའི་ལས་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་མེད་པས་ན། མ་ངེས་པའི་དུས་གསུམ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ། དུས་གསུམ་བཏགས་པ་བ་འདིས། བྱེད་ལས་བྱ་ལས་བྱས་ལས་གསུམ་སྟོན་པས་ན། བྱེད་ལས་བྱ་ལས་བྱས་ལས་སྟོན་པའི་དུས་གསུམ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། མདོར་ན། དུས་གསུམ་བཏགས་པ་བ་དང་། མ་ངེས་པའི་དུས་གསུམ་དང་། བྱེད་ལས་བྱ་ལས་བྱས་ལས་སྟོན་པའི་དུས་གསུམ་བཅས་ནི་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན།

དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། དུས་གསུམ་བཏགས་པ་བའམ་བྱེད་ལས་བྱ་ལས་བྱས་ལས་སྟོན་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་འབྱེད་མཁྱེན་དགོས་པ་ནི། གཞན་གྱིས་བྲིས་པའམ་བརྩམས་པའི་ཡི་གེ་དང་བསྟན་བཅོས་སོགས་ལ་གོ་བ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་རྩོམ་ཡིག་དང་བསྟན་བཅོས་སོགས་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན། གོང་དུའང་བྱེད་ལས་བྱ་ལས་བྱས་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང་། དུས་གསུམ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་དུས་གསུམ་བཏགས་པ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་ཡིན། བྱེད་ལས་བྱ་ལས་བྱས་ལས་ཀྱི་གོ་དོན་དང་ཞིབ་ཆ་སོགས་ནི་གོང་དུ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་། འདིར་ངེས་པ་ལྷག་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དཔེར་བརྗོད་གསར་རྙིང་འགའ་ཞིག་མདོར་བསྡུས་ངོ་སྤྲོད་ཙམ་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།།

དུས་གསུམ་བཏགས་པ་བ་སྟེ་བྱེད་ལས་བྱ་ལས་བྱས་ལས་སྟོན་པའི་
དུས་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞི།

ལེགས་བཤད་བྲིས་པ་དག་ལས་ཀྱང་། །མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེ༷ན། །
དྲི་ཞིམ་སྦྲུ༷ང་ན་རི་དྭགས་ཀྱི། །ལྟེ་བ་ལས་ཀྱང་གླ་རྩི་ལེ༷ན། །

རིག་པ་ནང་པར་འཆིྃ་ཡང་བསླབ། །ཚེ་འདིར་མཁས་པར་མ་གྱུ༷ར་ཀྱང་། །
སྐྱེ་བ་ཕྱི་མརྃ་བཙོ༷ལ་བ་ཡིྃ། །ནོར་ལ་རང་ཉིད་ལེ༷ན་པ་འདྲ། །

མཁས་རྣམས་རིག་པ་ཡོན་གྱིས་སློབ། །བླུན་པོ་རིག་པ་བསླབས་ཀྱང་སྦོང་། །
ཕལ་ཆེར་ནུ་ལ་སླན་ཟ་ཡང་། །ལ་ལ་གསོན་པོར་ལྟེབ་པ་ཡོད། །

སྐྱེས་མཆོག་རང་གི་སྐྱོན་ལ་ལྟ། །སྐྱེ་བོ་ངན་པ་གཞན་སྐྱོན་འཚོལ། །
རྨ་བྱ་རང་གི་ལུས་ལ་རྟོག །ཕྲིན་བྱ་གཞན་ལ་ལྟས་ངན་གཏོང་། །

དམ་པ་དུལ་བས་རང་གཞན་སྐྱོང་། །ངན་པ་རེངས་པས་རང་གཞན་སྡུག།
འབྲས་ལྡན་ཤིང་གིས་རང་གཞན་སྲུང་། །ཤིང་སྐམ་རེངས་པས་རང་གཞན་སྲེག།

བསླབ་ལ་བརྩོན་པའི་གང་ཟག་གིས། །དང་པོ་ང་རོ་རྣམས་ལ་སྦྱང་། །
སྔོན་འཇུག་མིང་གཞི་རྗེས་འཇུག་གསུམ། །ཀློག་གི་ཆེད་དུ་བསླབ་པ་ཡིན།

མཁས་པ་དྲང་པོ་གུས་པས་བསྟེན། །མཁས་པ་གཡོ་ཅན་ཤེས་ན་གཟབ། །
རྨོངས་པ་དྲང་པོ་བྱམས་པས་བསྐྱང་། །རྨོངས་པ་གཡོ་ཅན་མྱུར་དུ་སྤང་། །

རིགས་པས་རྙེད་པའི་ཟས་ནོར་བླང་། །མི་འོས་གཞན་ལ་རློམ་སེམས་སྤང་། །
ཤིང་ཏོག་ཤིང་རྩེ་ལས་བླང་གི །དེ་ལས་ཐལ་ན་ས་ལ་ལྷུང་། །

དམ་པ་དཔོན་དུ་བསྐོས་གྱུར་ན། །དོན་གྲུབ་པ་དང་བདེ་སྐྱིད་འཐོབ། །
ནོར་བུ་རྒྱལ་མཚན་རྩེར་མཆོད་ན། །ཡུལ་ཕྱོགས་དགེ་ཞེས་མཁས་རྣམས་སྒྲོགས། །

སྦྲིན་པས་བསྡུས་ན་དགྲ་ཡང་འདུ། །སྦྲིན་མེད་གཉེན་ཡང་རིང་དུ་སྤོང་། །
བ་ཡི་འོ་མ་ཟད་པ་ན། །བེའུ་བཟུང་ཡང་འཚོར་བར་འགྱུར། །

དམ་པ་མ་བརྩོལ་ལེགས་པར་སྟོན། །དམན་ལ་དྲིས་ཀྱང་ལོག་པར་ཤོད། །
རྒྱལ་བའི་སྲས་ལ་བརྙས་ཀྱང་བརྩེ། །འཆི་བདག་མཆོད་ཀྱང་གསོད་པ་ཡིན། །

ཡུལ་གཞན་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པར། །སྤྲ་མའི་གནས་ནི་འདོར་མི་བྱ། །
རྐང་པ་ཡ་གཅིག་མ་བཙུགས་པར། །གཉིས་ཀ་བཏེགས་ན་འགྱེལ་བའི་རྒྱུ། །

བདག་ནི་བསྲེགས་ཏེ་བསད་གྱུར་ཏམ། །བདག་གི་མགོ་བོ་བཅད་ཀྱང་བླའི། །

རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི། །དགྲ་ལ་**གདུང**་བར་མི་**བྱོ**། །

དེ་ལྟར་གོང་གི་ཚིགས་བཅད་དེ་དག་ཏུ་གསལ་བའི་ལས་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་དུས་གསུམ་བཏགས་པ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། དུས་གསུམ་བཏགས་པ་བ་སྟེ། བྱེད་ལས་བྱ་ལས་བྱས་ལས་སྟོན་པའི་དུས་གསུམ་ཁ་སྟག་ཡིན་ནོ།།

དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་པའི་མཚན་གཞི་དཔེར་བརྗོད།

དང་པོ་དགའ་ལྡན་ལྷ་ཡི་ཡུལ་ནས་**བྱོན**། །རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་**ཞུགས**། །
ལུམྦི་ནི་ཡི་ཚལ་དུ་ཐུབ་པ་**བལྟམས**། །བཅོམ་ལྡན་ལྷ་ཡི་ལྷ་ལ་ཕྱག་**འཚལ**་ལོ། །

གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་མ་མ་བརྒྱད་བཞིས་**མཆོད**། །ཤཱཀྱའི་གྲོང་དུ་གཞོན་ནུས་རོལ་རྩེད་**མཛད**། །
སེར་སྐྱའི་གནས་སུ་ས་འཚོ་ཁབ་ཏུ་**བཞེས**། །སྲིད་གསུམ་མཚུངས་མེད་སྐུ་ལ་ཕྱག་**འཚལ**་ལོ། །

གྲོང་ཁྱེར་སྒོ་བཞིར་སྐྱོ་བའི་ཚུལ་**བསྟན**་ནས། །མཆོད་རྟེན་རྣམ་དག་དྲུང་དུ་དབུ་སྐྲ་**བསིལ**། །
ནཻ་རཉྫ་ནའི་འགྲམ་དུ་དཀའ་ཐུབ་**མཛད**། །སྒྲིབ་གཉིས་སྐྱོན་དང་བྲལ་ལ་ཕྱག་**འཚལ**་ལོ། །

རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་གླང་ཆེན་སྨྱོན་པ་**བཏུལ**། །ཡངས་པ་ཅན་དུ་སྤྲེའུས་སྦྲང་རྩི་**ཕུལ**། །
མ་ག་དྷ་རུ་ཐུབ་པ་མངོན་**སངས་རྒྱས**། །**མཁྱེན**་པའི་ཡེ་ཤེས་**འབར**་ལ་ཕྱག་**འཚལ**་ལོ། །

ཝཱ་ར་ཎ་སཱི་ར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་**བསྐོར**། །ཛེ་ཏའི་ཚལ་དུ་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་**བསྟན**། །
རྩྭ་མཆོག་གྲོང་དུ་དགོངས་པ་མྱ་ངན་**འདས**། །ཐུགས་ནི་ནམ་མཁའ་འདྲ་ལ་ཕྱག་**འཚལ**་ལོ། །

བླ་མ་མཆོག་དང་དབྱེར་མེད་པའི། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གུས་**བཏུད**་ནས། །
ཐོན་མིའི་ལེགས་བཤད་སུམ་ཅུ་པའི། །སྙིང་པོ་མདོར་བསྡུས་**བཤད**་པར་བྱ། །

ཐ་སྐྱེས་རྒྱལ་པོར་**བསྔོས**་པ་ཡིས། །འཁོར་**སྡུག**་རང་ཡང་**བསད**་ཅེས་**གྲགས**། །

ཁོ་བོ་འབྲོང་ངུར་ཆོས་རྗེས་འདིར་བདག་གཞན་གྱི་རྣམ་གཞག་**བྲིས**་ཟིན་པ་ཡིན།
ཁོ་བོ་འབྲོང་ངུར་ཆོས་རྗེས་འདིར་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་**འབྲི**་བཞིན་པ་ཡིན།
ཁོ་བོ་འབྲོང་ངུར་ཆོས་རྗེས་འདིར་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་**བྲི**་རྒྱུ་ཡིན།

ཁོ་བོ་འབྲོང་དུར་ཆོས་རྗེས་བཟང་སྤྱོད་འགྲེལ་ཆེན་དོན་གཉིས་ལམ་བཟང་**བརྩམས**་ཟིན་པ་ཡིན།
ཁོ་བོ་འབྲོང་དུར་ཆོས་རྗེས་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ལག་ལེན་བཅུད་བསྡུས་ཆེན་མོ་**རྩོམ**་བཞིན་པ་ཡིན།
ཁོ་བོ་འབྲོང་དུར་ཆོས་རྗེས་འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ཞིག་**བརྩམ**་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ལྟར་གོང་གསལ་དཔེ་མཚོན་ཙམ་དུ་དྲངས་པའི་ཚིགས་བཅད་དང་ཚིག་ལྷུག་དེ་དག་ཏུ་གསལ་བའི་བྱ་ཚིག་ཡོད་དོ་ཅོག་དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ནོ།།

དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་དུས་གསུམ་བཏགས་པ་བ་ཤན་འབྱེད་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད།

གང་གི་བློ་གྲོས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤྲིན་**བྲལ**་ཉི་ལྟར་རྣམ་**དག**་རབ་**གསལ**་བས། །
ཇི་སྙེད་དོན་ཀུན་ཇི་བཞིན་**གཟིགས**་ཕྱིར་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་གླེགས་བམ་**འཛིན**། །
གང་དག་སྲིད་པའི་བཙོན་རར་མ་རིག་མུན་**འཐོམས**་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་**གཟིར**་བའི། །
འགྲོ་ཚོགས་ཀུན་ལ་བུ་གཅིག་ལྟར་**བརྩེ**་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ལྡན་གསུང་། །
འབྲུག་ལྟར་ཆེར་**སྒྲོགས**་ཉོན་མོངས་གཉིད་**སློང**་ལས་ཀྱི་ལྕགས་སྒྲོག་**འགྲོལ་མཛད**་ཅིང་། །
མ་རིག་མུན་**སེལ**་སྡུག་བསྔལ་མྱུ་གུ་ཇི་སྙེད་**གཅོད་མཛད**་རལ་གྲི་**བསྣམས**། །
གདོད་ནས་**དག**་ཅིང་ས་བཅུའི་མཐར་**སོན**་ཡོན་ཏན་ལྷུན་**རྫོགས**་རྒྱལ་སྲས་ཐུ་བོའི་སྐུ། །
བཅུ་ཕྲག་བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས་རྒྱན་**སྤྲས**་བདག་བློའི་མུན་**སེལ**་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་**འདུད**། །

གོང་གསལ་ཐུབ་བསྟོད་ཚུང་བར་མཚོན་ན་བྱ་ཚིག་ཐམས་ཅད་དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། འདིར་གང་བློ་མར་གསལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་སུ་འགའ་ཞིག་དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་འགའ་ཞིག་དུས་གསུམ་བཏགས་པ་བ་སྟེ། དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད། དེར་བརྟེན་གང་བློ་མ་འདིར་བྱ་ཚིག་གང་དང་གང་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་བྱེད་བཞིན་བྱ་རྒྱུ་སྟོན་པའི་དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་ཚིག་གང་དང་གང་བྱེད་ལས་བྱ་ལས་བྱས་ལས་སྟོན་པའི་དུས་གསུམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངོས་འཛིན་མཛད་ཐུབ་ན། དུས་གསུམ་ལ་གོ་བ་གང་འཚམས་རྙེད་པའི་རྟགས་ཡིན། མདོ་དོན་ཡང་སྙིང་། བྱ་བ་བྱས་ཟིན་བྱེད་བཞིན་བྱ་རྒྱུ་སྟོན་པའི་དུས་གསུམ་དང་། བྱེད་ལས་བྱ་ལས་བྱས་ལས་སྟོན་པའི་དུས་གསུམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་གནད་འགག་ཅིག་ཡིན་ནོ།།

དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་བཅུ་གཅིག་པ། གོ་བ་དང་བློ་འཛིན་ཟུང་འབྲེལ།

རྟགས་འཇུག་སྐབས་ནས་བཤད་པའི་བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་སྟེ་དུས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ། དུས་གསུམ་གྱི་གོ་བ་དང་དུས་གསུམ་གྱི་བློ་འཛིན་ཟུང་འབྲེལ་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། གོ་བ་གཅིག་པུས་མི་ཚོག་ལ། བློ་འཛིན་གཅིག་པུས་ཀྱང་མི་ཚོག །གོ་བ་དང་བློ་འཛིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན། གོ་བ་དང་བློ་འཛིན་ཟུང་འབྲེལ། ཞེས་སློས་པ་ཡིན།

སྐབས་འདིར་གོ་བ་ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དུས་གསུམ་དང་མཚོན་བྱེད་སྒྲ་གཟུགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྤྱིར་དུས་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར། བྱེ་བྲག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་དང་རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་དུས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར། དོན་དངོས་ཀྱི་དུས་གསུམ་དང་བློས་བསླངས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར། བྱ་བ་བྱས་ཟིན་བྱེད་བཞིན་བྱ་རྒྱུ་སྟོན་པའི་དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། བྱེད་ལས་བྱ་ལས་བྱས་ལས་སྟོན་པའི་དུས་གསུམ་བཏགས་པ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལེགས་པར་རྟོགས་ལ། དུས་གསུམ་དགུ་ཕྲུགས་ཅན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་གོ་བ་གཞིར་བཟུང་། དེའི་ཁར་དུས་གསུམ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཚེ་ན། དུས་ཚོད་ལ་མི་བལྟ་བར་བྱ་བ་ལ་བལྟ་དགོས་པ་དང་། བྱ་བ་ལ་ལྟ་ཚུལ་དེ་ལའང་། དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བལྟ་བ་དང་ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བལྟ་བ་བཅས་ལྟ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་དེ་དག་གི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་གོ་བ་ཞིག་ལ། སྐབས་འདིར་དུས་གསུམ་གྱི་གོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། མདོར་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་གནད་འགག་དེ་དག་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་གོ་བ་ཡིན་ཞིང་། གོང་གསལ་གནད་འགག་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་དུས་གསུམ་གྱི་གོ་བ་ཞེས་པ་ཞིག་ཟུར་དུ་བཤད་དུ་མེད། དེར་བརྟེན་གོང་དུ་བཤད་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་དེ་དག་ལ་ལེགས་པར་བསམ་གཞིག་བྱས་ཆེ་དུས་གསུམ་ཇི་ལྟར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་མིན་གྱི་གོ་བ་ལེགས་པར་རྙེད་ཐུབ་པ་ཡིན། དུས་གསུམ་གྱི་གོ་བ་དེ་ཉིད་ནི་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་དང་ལྷག་པར་ལག་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ།

དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་གྱི་གོ་བ་ལེགས་པར་རྙེད་ཀྱང་། མཚོན་བྱ་དུས་གསུམ་པོ་དེ་དག་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་སྐུལ་ཚིག་དང་བཅས་པའི་དག་ཆ་བློ་ལ་མེད་ན། ལག་པ་ཡ་གཅིག་གིས་ཐལ་མོའི་སྒྲ་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་དུས་གསུམ་གྱི་གོ་བ་ཡོད་པའི་ཐོག་བྱ་ཚིག

དུས་གསུམ་གྱི་དག་ཆ་བློ་ལ་མེད་པ་རྣམས་བློ་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་དང་བློ་ལ་བཟུང་ཟིན་པ་རྣམས་མ་བརྗེད་པར་བྱ་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། མདོར་ན་བྱ་ཚིག་གང་མང་མང་བློ་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་ནི་གོ་བ་དང་བློ་འཛིན་ཟུང་འབྲེལ་ཞེས་པའི་བློ་འཛིན་ཡིན།

སྤྱིར་དུས་གསུམ་གྱི་གོ་བ་དང་བློ་འཛིན་གཉིས་རྟོགས་དཀའ་སླའི་དབང་དུ་བཏང་ན། དུས་གསུམ་གྱི་བློ་འཛིན་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་དག་ཆ་བློ་རུ་གཟུང་རྒྱུ་ཙམ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་སླ་ཞིང་། དུས་གསུམ་གྱི་གོ་བ་ནི་དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན་པས། འདིར་དུས་གསུམ་གྱི་གོ་བ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སླད་དུ་དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་བཅུ་གཅིག་ཞིབ་པར་བཤད་པ་ཡིན།

འོ་ན་དུས་གསུམ་གྱི་བློ་འཛིན་བདེ་བླག་ཏུ་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཐབས་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གོང་དུ་དུས་གསུམ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཐོར་བུ་ཁྱབ་མཉམ་བཤད་པ་དང་། དུས་གསུམ་གཟུགས་འགྱུར་མི་འགྱུར་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་བློ་འཛིན་བདེ་བླག་ཏུ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། བྱ་ཚིག་དུས་གསུམ་པོ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་སོགས་སྡེ་ཚན་སོ་སོར་བཀར་བས་བློ་འཛིན་བྱེད་བདེ་བའི་ཁྱད་ཡོད་ཅིང་། དུས་གསུམ་གཟུགས་འགྱུར་མི་འགྱུར་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པར་བཤད་པས། བྱ་ཚིག་དུས་གསུམ་གྱི་དག་ཆ་འགྱུར་ཚུལ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་མིན་སོགས་དག་ཆ་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་ངེས་སླ་བའི་དགེ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན།

སུམ་ཅུ་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་ལེགས་བཤད་ལྗོན་དབང་གི་རྩ་བ་བློར་ཡོད་ན། ཐད་དང་རྣམ་དབྱེ་རྣམས་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པར་དཀའ་ཁག་གང་ཡང་མེད་ཅེས་བརྗོད་ནའང་ཚིག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། དམིགས་བསལ་གོ་བ་བཏབ་ནས་འབྲི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཕལ་ཆེར་མེད། འོན་ཀྱང་རྟགས་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་མིན་པར་བྱ་ཚིག་རྣམས་བློར་ཡོད་པའི་ཐོག་ངེས་པར་དུ་དུས་གསུམ་གྱི་གོ་བ་ཟབ་མོ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན། དུས་གསུམ་གྱི་གོ་བ་ཟབ་མོ་ཞིག་མེད་ཕྱིན་བྱ་ཚིག་སྟོང་ཕྲག་འགའ་བློར་ཡོད་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་མེད། དེ་ནི་ཟ་མ་བཟོ་རྒྱུའི་ཆ་རྐྱེན་སྤོ་ཚལ་དང་སྣུམ་དང་ཚྭ་དང་འབྲས་སོགས་ཡོངས་སུ་འཛོམས་ཀྱང་བཟོ་སྟངས་མ་ཤེས་པ་དང་འདྲ། ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་གོ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དུས་གསུམ་གྱི་བློ་འཛིན་ལེགས་པོ་ཞིག་མེད་ན་དེ་ཡང་ཕན་ཐོགས་མེད། དེ་ནི་ཟ་མ་བཟོ་སྟངས་ལེགས་པར་ཤེས་ཀྱང་ཟ་མ་བཟོ་རྒྱུའི་ཆ་རྐྱེན་སྤོ་ཚལ་དང་སྣུམ་དང་ཚྭ་དང་འབྲས་སོགས་མ་ཚང་བ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། དེས་ན། ཟ་མ་བཟོ་སྟངས་ཀྱང་ཤེས། ཟ་མ་བཟོ་རྒྱུའི་ཆ་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱང་འཛོམས་ན། ད་གཟོད་ཟ་མ་ཞིམ་པོ་ཞིག་བཟོས་ནས་ཟ་ཐུབ་པ་ལྟར། དུས་གསུམ་གྱི་གོ་བ་ཟབ་མོ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། དུས་གསུམ་གྱི་བློ་འཛིན་ལེགས་པོ་ཞིག

ཀྱང་ཡོད་ན། ད་གཟོད་བྱ་ཚིག་རྣམས་ལེགས་པར་འབྲི་བཪྗོད་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ན། དུས་གསུམ་གྱི་སྐབས་འདིར། གོ་བ་དང་བློ་འཛིན་ནུང་འབྲེལ་དགོས་རྒྱུ་ནི་གནད་འགག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན།

གོང་གསལ་དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་འཛིན་བདེ་བའི་སླད་དུ་མཐར་ཆགས་སུ་བསྒྲིམས་ཚིག་ཏུ་བཀོད་ན། གཤམ་གསལ་ལྟར་དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་གཉིས་ཚན་ལྔ་དང་གསུམ་ཚན་གཉིས་བཅས་སུ་འདུ་བ་ཡིན།

དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་གཉིས་ཚན་ལྔ་དང་གསུམ་ཚན་གཉིས།

དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་གཉིས་ཚན་དང་པོ།

༡༽ འཇིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དུས་གསུམ། ✗
༢༽ རྟགས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་དུས་གསུམ། ✓

དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་གཉིས་ཚན་གཉིས་པ།

༡༽ མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དུས་གསུམ། ✓
༢༽ མཚོན་བྱེད་སྒྲ་གཟུགས་ཀྱི་དུས་གསུམ། ✓

དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་གཉིས་ཚན་གསུམ་པ།

༡༽ དོན་དངོས་ཀྱི་དུས་གསུམ། ✓
༢༽ བློས་བསླངས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་དུས་གསུམ། ✓

དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་གཉིས་ཚན་བཞི་པ།

༡༽ དུས་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་བྱས་ཟིན་བྱེད་བཞིན་བྱ་རྒྱུ་སྟོན་པའི་དུས་གསུམ། ✓
༢༽ དུས་གསུམ་བཏགས་པ་བ་བྱེད་ལས་བྱ་ལས་བྱས་ལས་སྟོན་པའི་དུས་གསུམ། ✓

དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་གཉིས་ཚན་ལྔ་པ།

༡༽ སྤྱིར་དུས་གསུམ་དངོས་བཏགས་གཉིས། ✓
༢༽ བྱེ་བྲག་ཏུ་དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་བཪྗོད་པའི་དུས། ✓

དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་གསུམ་ཚན་དང་པོ།

༡༽ དུས་ཚོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དུས་གསུམ། ✗
༢༽ སྐྱེ་འགག་གི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དུས་གསུམ། ✗
༣༽ བྱ་བའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དུས་གསུམ། ✓

དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་གསུམ་ཚན་གཉིས་པ།

༡༽ དུས་ཚོད་ལ་མ་ལྟ་བྱ་བ་ལ་བལྟ། ✓
༢༽ དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བལྟ་བ་དང་ནང་བསམ་བློའི་ཞེ་འདོད་ལ་བལྟ་བ། ✓
༣༽ གོ་བ་དང་བློ་འཛིན་ཇུང་འབྲེལ། ✓

དུས་གསུམ་དགུ་ཕྲུགས་དང་པོའི་དཔེར་བརྗོད།

༡༽ འདས་པའི་འདས་པ། → **ཁ་སང་**དགོང་མོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་རྟགས་འཇུག་གི་རྩ་བ་བློ་ལ་**བཟུང་**ཟིན་འདུག
༢༽ འདས་པའི་མ་འོངས་པ། → **ཁ་སང་**སྔ་དྲོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་རྟགས་འཇུག་གི་རྩ་བ་བློ་ལ་**གཟུང་**རྒྱུ་རེད་འདུག
༣༽ འདས་པའི་ད་ལྟ་བ། → **ཁ་སང་**ཉིན་གུང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་རྟགས་འཇུག་གི་རྩ་བ་བློ་ལ་**འཛིན་**བཞིན་འདུག
༤༽ མ་འོངས་པའི་མ་འོངས་པ། → **སང་ཉིན་**སྔ་དྲོ་ནས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སུམ་ཅུ་པའི་རྩ་བ་བློ་ལ་**གཟུང་**རྒྱུ་རེད།
༥༽ མ་འོངས་པའི་འདས་པ། → **སང་ཉིན་**དགོང་མོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སུམ་ཅུ་པའི་རྩ་བ་བློ་ལ་**བཟུང་**ཚར་ངེས་རེད།
༦༽ མ་འོངས་པའི་ད་ལྟ་བ། → **སང་ཉིན་**ཉིན་གུང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སུམ་ཅུ་པའི་རྩ་བ་བློ་ལ་**འཛིན་**བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་སྲིད།
༧༽ ད་ལྟ་བའི་ད་ལྟ་བ། → **དེ་རིང་**ཉིན་གུང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་གྱི་རྩ་བ་བློ་ལ་**འཛིན་**བཞིན་འདུག
༨༽ ད་ལྟ་བའི་མ་འོངས་པ། → **དེ་རིང་**སྔ་དྲོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་གྱི་རྩ་བ་བློ་ལ་**གཟུང་**རྒྱུ་རེད་འདུག
༩༽ ད་ལྟ་བའི་འདས་པ། → **དེ་རིང་**དགོང་མོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲས་ལག་ལེན་གྱི་རྩ་བ་བློ་ལ་**བཟུང་**ཚར་ངེས་རེད།

༡༽ འདས་པའི་འདས་པ། → **ཁ་སང་**ཚན་རིག་**སྦྱངས་**ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཁ་པར་ལ་བལྟས་པ་ཡིན།
༢༽ འདས་པའི་ད་ལྟ་བ། → **ཁ་སང་**ཚན་རིག་**སྦྱོང་**བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཁ་པར་མང་པོ་སླེབས་བྱུང་།
༣༽ འདས་པའི་མ་འོངས་པ། → **ཁ་སང་**སྔ་དྲོ་ཚན་རིག་གཞི་ནས་**སྦྱང་**རྒྱུ་ཡིན།
༤༽ མ་འོངས་པའི་མ་འོངས་པ། → **སང་ཉིན་**གུས་པ་ཚན་རིག་**སྦྱང་**རྒྱུ་ཡིན།
༥༽ མ་འོངས་པའི་ད་ལྟ་བ། → **སང་ཉིན་**གུས་པ་ཚན་རིག་**སྦྱོང་**བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཁ་པར་མ་གཏོང་རོགས།
༦༽ མ་འོངས་པའི་འདས་པ། → **སང་ཉིན་**ཚན་རིག་**སྦྱངས་**ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་དེར་ཡོང་ཆོག
༧༽ ད་ལྟ་བའི་ད་ལྟ་བ། → **ད་ལྟ་**གུས་པ་ཚན་རིག་**སྦྱོང་**བཞིན་པ་ཡིན།

༨༽ ད་ལྟ་བའི་མ་འོངས་པ། → **ད་ལྟ་གྲུབ་པ་ཚན་རིག་སྦྱང་རྒྱུ་ཡིན།**
༩༽ ད་ལྟ་བའི་འདས་པ། → **ད་ལྟ་གྲུབ་པ་ཚན་རིག་སྦྱངས་ཟིན་པ་ཡིན།**

དུས་གསུམ་དགུ་སྦྲུགས་གཉིས་པའི་དཔེར་བརྗོད།

༡༽ **བྱས་ཟིན་འདས་པ།** → མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་དག་**བཙུགས**་ཡོད།

༢༽ **བྱས་ཟིན་མ་འོངས་པ།** → ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་དགུང་གྲངས་བཅུའི་སྐབས་མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་དག་**གཟུགས**་རྒྱུ་རེད།

༣༽ **བྱས་ཟིན་ད་ལྟ་བ།** → མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྣམ་དག་**འཛུགས**་བཞིན་པའི་ཚེ་ན་བདུད་བློན་རྣམས་ཀྱིས་བར་ཆད་མང་པོ་བྱས་སོ། །

༤༽ **བྱ་རྒྱུ་མ་འོངས་པ།** → རྣམ་འདྲེན་ལྔ་པ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་**གདུལ**་རྒྱུ་རེད།

༥༽ **བྱ་རྒྱུ་འདས་པ།** → རྣམ་འདྲེན་ལྔ་པ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་**བཏུལ**་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་མི་ལོ་ཇི་ཙམ་བཞུགས་གསལ་ཁ་མེད།

༦༽ **བྱ་རྒྱུ་ད་ལྟ་བ།** → རྣམ་འདྲེན་ལྔ་པ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་**འདུལ**་བཞིན་པའི་ཚེ་ན་བདག་ཀྱང་དེའི་ཞབས་དྲུང་དུ་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅིག །

༧༽ **བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ།** → ང་ཚོས་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་**སྦྱོང**་བཞིན་པ་ཡིན།

༨༽ **བྱེད་བཞིན་མ་འོངས་པ།** → ཟླ་བ་གཅིག་གི་གོང་དུ་ང་ཚོ་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་**སྦྱང**་རྒྱུ་ཡིན།

༩༽ **བྱེད་བཞིན་འདས་པ།** → ང་ཚོས་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་**སྦྱངས**་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་སྦྱང་རྒྱུ་ཡིན།

༡༽ **བྱས་ཟིན་འདས་པ།** → ཁོ་བོ་འབྲོང་དུར་ཆོས་རྗེས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་**བྲིས**་ཟིན་པ་ཡིན།

༢༽ **བྱས་ཟིན་མ་འོངས་པ།** → ཁོ་བོ་འབྲོང་དུར་ཆོས་རྗེས་དེ་རིང་ནས་ཟླ་བ་གཅིག་གི་ཡར་སྔོན་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཞི་ནས་**བྲི**་རྒྱུ་ཡིན།

༣༽ **བྱས་ཟིན་ད་ལྟ་བ།** → ཁྲོ་བོ་འབྲོང་དུར་ཚོས་རྗེས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འབྲི་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་དཀའ་ངལ་གང་ཡང་མ་བྱུང་།

༤༽ **བྱ་རྒྱུ་མ་འོངས་པ།** → ཁྲོ་བོ་འབྲོང་དུར་ཚོས་རྗེས་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་བྲི་རྒྱུ་ཡིན།

༥༽ **བྱ་རྒྱུ་འདས་པ།** → ཁྲོ་བོ་འབྲོང་དུར་ཚོས་རྗེས་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་བྲིས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་སླར་ཡང་བསྐྱར་ཞིབ་ལན་གཅིག་ངེས་པར་བྱེད་དགོས།

༦༽ **བྱ་རྒྱུ་ད་ལྟ་བ།** → ཁྲོ་བོ་འབྲོང་དུར་ཚོས་རྗེས་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་འབྲི་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་རྩིས་འཕྲུལ་གྱི་གློག་རྡས་ཡུན་དུ་གནས་པར་ཤོག

༧༽ **བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བ།** → ཁྲོ་བོ་འབྲོང་དུར་ཚོས་རྗེས་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འབྲི་བཞིན་པ་ཡིན།

༨༽ **བྱེད་བཞིན་མ་འོངས་པ།** → ཉིན་ཤས་སྔོན་ལ་ཁྲོ་བོ་འབྲོང་དུར་ཚོས་རྗེས་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྲི་རྒྱུ་ཡིན།

༩༽ **བྱེད་བཞིན་འདས་པ།** → ཁྲོ་བོ་འབྲོང་དུར་ཚོས་རྗེས་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྲིས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་མགོ་ནས་མཇུག་བར་ལན་གཅིག་ཞུས་དག་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ལྟ་བུའོ།།

དུས་གསུམ་དགུ་ཕྲུགས་ཀྱི་རྩལ་སྦྱོང་དཔེར་བརྗོད།

འདས་པའི་འདས་པ་སོགས་གསུམ་དཀྲུས་གཅིག་ཏུ་བྲིས་ན། ཁ་སང་ཞོགས་པ་སློབ་ཕྲུག་འགའ་ཞིག་ཁ་དང་སོ་**བཀྲུས**་ཟིན་ནས་གདོང་པ་**འཁྲུད**་བཞིན་པ་ན། སློབ་ཕྲུག་འགའ་ཞིག་ནི་གཞི་ནས་ཁ་དང་སོ་**བཀྲུ**་རྒྱུ་རེད་འདུག །མ་ཟད་སློབ་ཕྲུག་ཁ་ཤས་ནི་ད་དུང་ལང་རྒྱུ་རེད་འདུག་ལ། ཁ་ཤས་ནི་ཁྲུས་ཁང་དུ་གཞི་ནས་**འགྲོ**་བཞིན་པ་རེད་འདུག །ཡང་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་གྱི་སློབ་ཕྲུག་འགའ་ཞིག་ནི་སྔ་པོ་ནས་**ལངས**་ཏེ་ཁྲུས་**བརྒྱབས**་ཚར་ནས་ལེགས་བཤད་ལྗོན་དབང་གི་རྩ་བ་བློ་ལ་**འཛིན**་བཞིན་འདུག །ལྟ་བུའོ།།

མ་འོངས་པའི་མ་འོངས་པ་སོགས་གསུམ་དཀྲུས་གཅིག་ཏུ་བྲིས་ན། སང་ཉིན་ཞོགས་པ་ཁ་ཏོན་**བཏོན**་ཚར་ནས་ཞོགས་ཇ་**འཐུང**་སྐབས་གནད་དོན་འདིའི་སྐོར་གྲོས་བསྡུར་**བྱ**་རྒྱུ་ཡིན། གྲོས་བསྡུར་**བྱེད**་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་ཚུལ་**བྱུང**་བ་ཐམས་ཅད་ཡིག་ཐོག་ཏུ་**བཀོད**་ནས་ཡིག་ཚང་ནང་དུ་**གཞུག**་རྒྱུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དུས་ཚོད་ལ་དམ་འཛིན་གལ་ཆེ་བས། སང་ཉིན་སྐར་མ་སུམ་ཅུའི་ནང་བསམ་འཆར་གསུང་

མཁན་གྱིས་བསམ་འཆར་གསུངས་ཚར་བ་དང་ཡི་གེར་འབྲི་མཁན་གྱིས་ཡི་གེར་བྲིས་ཚར་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། ལྷ་བྲིའོ།།

ད་ལྟ་བའི་ད་ལྟ་བ་སོགས་གསུམ་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བྲིས་ན། དེ་རིང་གུས་པས་དུས་དེབ་པཀླའི་རང་མདངས་ཀྱི་སྐད་ཆོས་རྣམས་**བཀླགས**་ཟིན་ནས་སྒྲུང་ཆོས་རྣམས་**ཀློག**་བཞིན་པ་དང་དཔྱད་ཆོས་རྣམས་**བཀླག**་རྒྱུ་ཡིན། ད་ལྟ་རང་**བཀླགས**་ཟིན་པའི་སྐད་ཆོས་དེ་ནི་ཧ་ཅང་སྐད་ཞིང་། ད་ལྟ་རང་**ཀློག**་བཞིན་པའི་སྒྲུང་ཆོས་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་བཟང་། མ་ཟད་དེ་རིང་**བཀླག**་རྒྱུའི་དཔྱད་ཆོས་རྣམས་ལའང་དེང་སང་ཀློག་པ་པོ་མང་པོས་དགའ་མོས་**བྱས**་དང་**བྱེད**་བཞིན་འདུག །ལྷ་བྲིའོ།།

གོང་གསལ་དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་རྣམས་ཀྱི་རྩལ་སྦྱོང་དཔེར་བརྗོད།

ཧཱུྃ། སྦྱར་མཛད་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་ཕྱག་**འཚལ**་ལོ། །ཞབས་གདུབ་དང་བཅས་བེ་ཀྲ་ཡ་ཀ་**མནྣ**། །ནག་པོ་ཆེན་པོ་སྟག་གི་ཤམ་ཐབས་ཅན། །ཕྱག་དྲུག་སྦྲུལ་གྱི་རྒྱན་གྱིས་རྣམ་པར་**བརྒྱན**། །གཡས་པས་གྲི་གུག་བར་པས་ཕྲེང་བ་**འཛིན**། །ཐ་མས་ཌཱ་མ་རུ་ནི་དྲག་ཏུ་**འཁྲོལ**། །གཡོན་པས་ཐོད་པ་དང་ནི་མདུང་རྩེ་གསུམ། །དེ་བཞིན་ཞགས་པ་**བཟུང**་ནས་**འཆིང་བར་བྱེད**། །དྲག་པོའི་ཞལ་**གདངས**་མཆེ་བ་རྣམ་པར་**གཙིགས**། །སྤྱན་གསུམ་དྲག་པོའི་དབུ་སྐྲ་གྱེན་དུ་**འབར**། །དབྲལ་བར་སིནྡྷཱུ་ར་ཡི་ཐིག་ལེས་**བྱུགས**། །སྤྱི་བོར་མི་བསྐྱོད་རྒྱལ་པོས་རྒྱས་བཏབ་**བརྟེན**། །ཁྲག་**འཛག**་མི་མགོ་ལྔ་བཅུའི་དོ་ཤལ་ཅན། །རིན་ཆེན་ཐོད་སྐམ་ལྔ་ཡིས་དབུ་ལ་**བརྒྱན**། །ཤིང་ལས་**བྱོན**་ནས་གཏོར་མ་**ལེན་མཛད**་པའི། །དཔལ་ལྡན་ཕྱག་དྲུག་པ་ལ་ཕྱག་**འཚལ་བསྟོད**། །

སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་གཉན་པོ་**བསྲུང**་བ་དང་། །དཀོན་མཆོག་དབུ་འཕང་གཉན་པོ་**བསྟོད**་པ་དང་། །
བདག་ཅག་དཔོན་སློབ་འཁོར་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི། །རྐྱེན་ངན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་**ཞི**་བ་དང་། །
ཅི་**འདོད**་དངོས་གྲུབ་མྱུར་དུ་**སྩལ**་དུ་**གསོལ**། །

ལང་ཀ་པུ་རི་གསུམ་**བསྲེགས**་ཤིང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་**སྐྱོང**་བདུད་དཔུང་**འཇོམས**། །
ཞལ་གཅིག་ཕྱག་དྲུག་ནག་པོ་ཆེ། །**འཇིགས**་པའི་གཟུགས་ཅན་ཁྱོད་ལ་**བསྟོད**། །

ཧྲཱི། ཁྲག་མཚོ་ཆིལ་ཆིལ་**ཁོལ**་བའི་གླིང་དཀྱིལ་ན། །ཚོ་ཆེན་དྲེའུའི་སྟེང་ན་གཟི་བརྗིད་**འབར**། །མཐིང་ནག་སྐུ་ལ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མ། །བདུད་ཀྱི་ཁྲམ་ཤིང་ནང་གི་རྒྱལ་པ་**བསྣམས**། །སྐུ་ཡི་སྤྲུལ་པས་སངས་

རྒྱས་བསྟན་པ་སྨྲུང་། །གསུང་གི་སྤྲུལ་པས་ཁམས་གསུམ་གཡོ་བར་བྱེད། །ཐུགས་ནི་མི་འགྱུར་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་མ། །མ་གཅིག་རེ་མ་ཏི་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

ཧཱུཾ། དཔལ་ལྡན་མགོན་པོའི་ཕྱོགས་བཞིའི་བཀའ་ཉན་པ། །ཡེ་ཤེས་བཀའ་སྒྲུབ་ལས་ཀྱི་པོ་ཉ་མཛད། །མ་རུངས་ཀུན་འདུལ་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་འགྱེད། །ལས་བྱེད་པོ་ཉ་བཞི་ལ་བདག་ཅག་བསྟོད། །དབང་པོ་གཤིན་རྗེ་ཆུ་ལྷ་གནོད་སྦྱིན་དང་། །མེ་ལྷ་སྲིན་པོ་རླུང་ལྷ་འབྱུང་པོ་དང་། །སྟེང་གི་ཚངས་པ་ས་ཡི་ལྷ་མོ་སྟེ། །སྤྲུལ་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །དཔལ་མགོན་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ་དང་། །དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་དམག་ཚོགས་རྣམས། །ཤ་ཁྲག་གཏོར་མ་འདི་བཞེས་ལ། །རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་འཁོར་བཅས་ཀྱི། །མི་མཐུན་རྐྱེན་དང་བར་ཆད་སོལ། །མཐུན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་བ་དང་། །བཅོལ་བའི་ཕྲིན་ལས་གྲུབ་པར་མཛོད། །

ཅེས་རིག་འཛིན་ཆེ་དབང་ནོར་བུས་མཛད་པའི་འཕགས་མཆོག་ནག་པོ་ཆེན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་རྒྱུན་ཁྱེར་གྱི་རིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ནང་གསལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་གོང་གསལ་དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་མང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་གི་གོ་བ་དང་འབྲེལ་ནས་དུས་གསུམ་དངོས་བརྟགས་སོགས་མ་འདྲེས་པར་ངོས་འཛིན་དང་། བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ཇི་ལྟར་བཀོལ་སྤྱོད་མཛད་ཡོད་ཚུལ་ལ་བསམ་གཞིག་བྱས་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་གོ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ།།

བྱ་ཚིག་འདས་ད་ལྟ་གཉིས་ལྡན་གཅིག་ཏུ་བཀོལ་ཚུལ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་བྱ་བ་གང་ཞིག་འདས་པའི་དུས་སུ་འང་བྱས་ལ། ད་ལྟ་ཡང་མུ་མཐུད་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་ཚེ། དེ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་དུ་བྱ་ཚིག་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་གཉིས་ལྡན་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་ནས་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་ཡང་མཁྱེན་དགོས་པ་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་། བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ། བགྱིས་དང་བགྱིད་བཞིན་པ། བསྒྲུབས་དང་སྒྲུབ་བཞིན་པ། བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་པ། བསད་དང་གསོད་བཞིན་པ། བསྐྱབས་དང་སྐྱོབ་བཞིན་པ། བྲིས་དང་འབྲི་བཞིན་པ། བཅད་དང་གཅོད་བཞིན་པ། གཞན་ལུགས་བཀག་དང་འགོག་བཞིན་པ། རང་ལུགས་བཞག་དང་འཛུག་བཞིན་པ། རྩོད་པ་སྤངས་དང་སྤོང་བཞིན་པ། ལྟ་བུ། རྒྱས་པར་བྱས་ན། དེང་སང་གུས་པས་ནང་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན། འཆར་གཞི་ལྟར་ལས་དོན་བསྒྲུབས་དང་སྒྲུབ་བཞིན་པ་ཡིན། དྲག་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་མེད་དུ་མི་མང་པོའི་སྲོག་བཅད་དང་གཅོད་བཞིན་འདུག །གུས་པ་འབྲོང་དུར་ཆོས་རྗེས་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ལག་ལེན་

བཅུད་བསྡུས་ཆེན་མོ་བྲིས་དང་འབྲི་བཞིན་པ་ཡིན། ང་ཚོས་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་སྦྱངས་དང་སྦྱོང་བཞིན་པ་ཡིན། རྟགས་འཇུག་བསླབས་དང་སློབ་བཞིན་པ་ཡིན། དགེ་བ་བཅུ་ཉམས་སུ་བླངས་དང་ལེན་བཞིན་པ་ཡིན། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤངས་དང་སྤོང་བཞིན་པ་ཡིན། སྙན་གྲགས་ཅན་གྱི་སྒྲུང་དེབ་དེ་བསྒྲགས་དང་སྒྲོག་བཞིན་པ་ཡིན། མཐོ་སློབ་འདི་ནས་མཁས་པ་མང་པོ་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་ནི་རྩོད་མེད་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཡོད། མཐོ་སློབ་འདི་ནས་ལོ་ལྟར་བསླབ་པ་མཐར་སོན་པ་ཉུང་མཐར་དྲུག་ཅུ་ལྷག་ཐོན་དང་འཐོན་བཞིན་ཡོད། ཅེས་སོགས་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ལྟར་བྱ་བ་གང་ཞིག་སྔར་ཡང་བྱས་ལ་ད་ལྟའང་བྱེད་བཞིན་པ་ཞིག་སྟོན་དགོས་པའམ་བརྡ་སྦྲོད་དགོས་པ་ན། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱ་ཚིག་སྔ་མ་འདས་ཚིག་དང་བྱ་ཚིག་ཕྱི་མ་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས། གནད་དོན་འདི་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ལས་དང་པོ་བ་རེ་ཟུང་གིས། སྒྲུབ་དང་སྒྲུབ་བཞིན་པ། གཅོད་དང་གཅོད་བཞིན་པ། ལེན་དང་ལེན་བཞིན་པ། ཀློག་དང་ཀློག་བཞིན་པ། ཞེས་སོགས་ད་ལྟ་བ་གཉིས་སྦྲེར་ནས་འབྲི་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་གཉིས་སྦྲེར་ནས་འབྲི་བ་དང་། བྱ་ཚིག་འདས་པ་གཉིས་སྦྲེར་ནས་འབྲི་བ་སོགས་གཏན་སོ་མེད་པར་གང་བྱུང་བྱུང་བྲིས་དང་འབྲི་བཞིན་པ་ནི། བོད་ཀྱི་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་མ་ལོན་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ།།

བྱ་ཚིག་འདས་ད་ལྟ་གཉིས་ལྡན་གཅིག་ཏུ་བཀོལ་ཚུལ་གྱི་ལག་ལེན་དཔེར་བརྗོད།

༡༽ གཞན་གྱི་སྲོག་བཅད་དང་གཅོད་བཞིན་པ། གཞན་གྱི་སྲོག་བསྐྱབས་དང་སྐྱོབ་བཞིན་པ།
༢༽ མ་བྱིན་པར་བླངས་དང་ལེན་བཞིན་པ། སྦྱིན་པ་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་པ།
༣༽ ལོག་གཡེམ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་དང་སྲུང་བཞིན་པ།
༤༽ རྫུན་གཏམ་བཤད་དང་ཤོད་བཞིན་པ། བདེན་གཏམ་སྨྲས་དང་སྨྲ་བཞིན་པ།
༥༽ ཕྲ་མ་བཅུགས་དང་འཇུག་བཞིན་པ། འཁོན་པ་བཟླུམས་དང་ཟླུམ་བཞིན་པ།
༦༽ ཚིག་རྩུབ་འཕངས་དང་འཕེན་བཞིན་པ། ཚིག་འཇམ་སྤྱད་དང་སྤྱོད་བཞིན་པ།
༧༽ ངག་འཁྱལ་བརྗོད་དང་རྗོད་བཞིན་པ། ཁ་ཏོན་བཏོན་དང་འདོན་བཞིན་པ།
༨༽ བརྣབ་སེམས་བཅངས་དང་འཆང་བཞིན་པ། གཏོང་སེམས་བསྒོམས་དང་སྒོམ་བཞིན་པ།
༩༽ གནོད་སེམས་བཟུང་དང་འཛིན་བཞིན་པ། ཕན་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྐྱེད་བཞིན་པ།
༡༠༽ ལོག་ལྟ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བསྟེན་དང་སྟེན་བཞིན་པ། ལྟ་བུའོ།།

ཆིངས་ཆེན་པོ་ལྔ་པ།

ཞར་བྱུང་དུ་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་བཤད་པ་འདི་ཉིད་ནི། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོར་ཁོ་བོས་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་བཤད་པ་ལག་ལེན་བཅུད་བསྡུས་ཞེས་པའི་ནང་བྲིས་ཡོད་པ་གཞིར་བཟུང་། དེ་དག་ཏུ་ཞིབ་ཆ་འདོན་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཆ་དང་། དེར་མ་ཚུད་པའི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་གསར་སྣོན་དགོས་པ་རྣམས་གསར་སྣོན་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདིར་བྲི་བར་བྱ་བ་ཡིན།

ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་འདི་ཉིད་ནི། ལས་དང་པོ་བ་བྱ་ཚིག་ལ་གོ་བ་ནར་མ་སོན་པ་རྣམས་ཚིག་གྲོགས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་ཐུབ་པའི་སླད་དུ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གོང་གསལ་དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་དེ་དག་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན་པར་དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་དེ་དག་སྔོག་ཏུ་བཟུང་ནས་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན། དེ་ལྟ་ན་དེ་ཉིད་ས་བཅད་བཅུ་གཅིག་གིས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

༡༽ དུས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ།

༢༽ བདག་གཞན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ།

༣༽ ཚེ་སྐབས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ།

༤༽ དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ།

༥༽ དགག་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ།

༦༽ ཐག་ཆོད་པའི་དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ།

༧༽ རེ་སྨོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ།

༨༽ སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ།

༩༽ རྒྱུ་བའམ་འཐད་པའི་དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ།

༡༠༽ ཐབས་སམ་ཚུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ།

༡༡༽ དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་བཅས་སོ། །

དང་པོ། དུས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་བཤད་པ།

ཟིན། ཚར། སོང་། ཞེས་པ་གསུམ་པོ་དུས་འདས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་། བཞིན། སྐུས། ཀྱིན། གྱིན། གིན། ཡིན། ཞེས་པ་དྲུག་པོ་དུས་ད་ལྟ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས། རྒྱུ། འགྱུར། ཞེས་པ་གཉིས་དུས་མ་འོངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་ཡིན།

དང་པོ། དུས་འདས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདས་ཚིག་ཁོ་ན་འབྲི་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཤིང་བཅད་ཟིན། ཡི་གེ་བྲིས་ཟིན། ཤིང་བཅད་ཚར། ཡི་གེ་བྲིས་ཚར། ཤིང་བཅད་སོང་། ཁོང་གིས་ཡི་གེ་ཡག་པོ་བྲིས་སོང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཚིག་གྲོགས་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འདས་པ་འབྲི་དགོས་པ་མ་ཟད། དུས་ཆོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་ནའང་བྱ་ཚིག་འདས་པ་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས་ཏེ། ཁྱེད་རང་གིས་མངགས་པའི་ལས་འགན་ཆ་ཚང་ཁ་སང་དངས**བསྒྲུབས་ཟིན**་པ་ཡིན། དེ་རིང་གོས་སློག་**བཀྲུས་ཟིན**་པའི་རྗེས་སུ་ཁྱེད་རང་མཉམ་དུ་འཁྱམ་འཁྱམ་འགྲོ་ཆོག །སང་ཉིན་ཞོགས་ཧ་**བཀུངས་ཟིན**་པ་དང་ལམ་སང་རྐང་རྩེད་པོ་ལོ་བརྩེ་རུ་འགྲོ་རྒྱུ་བྱས་པ་ཡིན། ལྟ་བུ་དང་། ཁོང་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལྗོན་ཤིང་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་**བཙུགས་ཚར**་བ་ཡིན། ད་དུང་མ་མཐར་ཡང་ཤིང་སྡ་མི་འདྲ་བ་སུམ་སྟོང་ལྷག་ཙམ་ཁ་ཤས་ནང་**བཙུགས་ཚར**་བ་བྱ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཡོད། ལྗོན་ཤིང་དེ་དག་**བཙུགས་ཚར**་བའི་རྗེས་སུ་ཡག་པོ་སྐྱེ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཆེ། དེ་བཞིན་དུ། ཁོང་གིས་ཀུ་ཤུ་གསུམ་བསྟུད་མར་**བཟས་སོང་**། ཞེས་པ་སོགས་བྱ་ཚིག་གཞན་ཀུན་ལ་རིགས་བསྒྲེས་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

༡) ཤིང་ཏོག་གསུམ་**བཟས་ཟིན**། ཤིང་ཏོག་གསུམ་**བཟས་ཚར**། ཤིང་ཏོག་གསུམ་**བཟས་སོང་**། ✓
༢) ཤིང་ཏོག་གསུམ་**བཟའ་ཟིན**། ཤིང་ཏོག་གསུམ་**བཟའ་ཚར**། ཤིང་ཏོག་གསུམ་**བཟའ་སོང་**། ✗
༣) ཤིང་ཏོག་གསུམ་**ཟ་ཟིན**། ཤིང་ཏོག་གསུམ་**ཟ་ཚར**། ཤིང་ཏོག་གསུམ་**ཟ་སོང་**། ✗

གཉིས་པ་དུས་ད་ལྟ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། ཤིང་གཅོད་བཞིན་པ། ཡི་གེ་འབྲི་བཞིན་པ། ཤིང་གཅོད་སྐུས། ཡི་གེ་འབྲི་སྐུས། ཁ་ཏོན་འདོན་གྱིན། ལས་དོན་ལ་འཛུག་གིན། ལག་པ་རྐྱོང་གིན། རེ་སྐུལ་ཞུ་ཡིན་ཡོད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དུས་ཆོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གང་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་ནའང་བྱ་ཚིག་ད་

ལྟ་བ་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས་པ་སྟེ། ལོ་སྔོན་མར་ངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་སློང་དེབ་འདི་**གློག་བཞིན་**པའི་སྐབས་སུ་དགའ་སྐྱོའི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་བྱུང་བར་བརྗེན། འདི་ལོར་སློང་དེབ་འདི་རང་གིས་ཉོས་ཏེ་ད་ལྟ་ཡང་བསྐྱར་**གློག་བཞིན་**པ་ཡིན། ལམ་དུ་**སྐྱོད་ཀྱིན་**ནང་ཆོས་སྐོར་བགྲོ་གླེང་བྱས། བསྟན་འཛིན་གྱིས་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་ཧན་པ་**སྤྲོད་ཀྱིན་**འདུག །ཞིང་ལ་ཆུ་**འདྲེན་གྱིན་**ཡོད། ཁ་སང་ཀུན་དགས་རང་གི་གཅུང་པོར་སྲུམ་ཙུ་པ་**འཁྲིད་ཀྱིན་**བཞུགས་འདུག །དེང་སང་ངས་རྟགས་འཇུག་**སྦྱོང་གིན་**ཡོད། སང་ཉིན་ཡིག་རྒྱུགས་**གཏོང་བཞིན་**པའི་སྐབས་སུ་ཕན་ཚུན་གཏམ་གླེང་བྱེད་མི་ཆོག །ཞལ་འདེབས་**ཞུ་ཡིན་**འདུག །ཅེས་པས་མཚོན་ནས་མདོར་ན་ཚིག་གྲོགས་བཞིན་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་ངེས་པར་དུ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས་པ་ལས། གཞན་འདས་ཚིག་དང་མ་འོངས་པའི་ཚིག་བྲིས་ན་མི་ལེགས་སོ།།

༡) དཔེ་དེབ་**གློག་བཞིན་**ཡོད། དཔེ་དེབ་**གློག་མུས་**ཡིན། དཔེ་དེབ་**གློག་གིན་**ཡོད། ✓
༢) དཔེ་དེབ་**བཀླག་བཞིན་**ཡོད། དཔེ་དེབ་**བཀླག་མུས་**ཡིན། དཔེ་དེབ་**བཀླག་གིན་**ཡོད། ×
༣) དཔེ་དེབ་**བཀླགས་བཞིན་**ཡོད། དཔེ་དེབ་**བཀླགས་མུས་**ཡིན། དཔེ་དེབ་**བཀླགས་ཀྱིན་**ཡོད། ×

༡) ཞིང་ལ་ཆུ་**འདྲེན་གྱིན་**ཡོད། རྟགས་འཇུག་**སྦྱོང་གིན་**ཡོད། ས་བོན་**འདེབས་ཀྱིན་**ཡོད། ཟ་མ་**ཟ་ཡིན་**ཡོད། ✓
༢) ཞིང་ལ་ཆུ་**དྲང་གིན་**ཡོད། རྟགས་འཇུག་**སྦྱང་གིན་**ཡོད། ས་བོན་**གདབ་ཀྱིན་**ཡོད། ཟ་མ་**བཟའ་ཡིན་**ཡོད། ×
༣) ཞིང་ལ་ཆུ་**དྲངས་ཀྱིན་**ཡོད། རྟགས་འཇུག་**སྦྱངས་ཀྱིན་**ཡོད། ས་བོན་**བཏབ་ཀྱིན་**ཡོད། ཟ་མ་**བཟས་ཀྱིན་**ཡོད། ×

གསུམ་པ་དུས་མ་འོངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་གཉིས་ལས་རྒྱུ་ཞེས་པའི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་རྣམ་ཀུན་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས། དཔེར་ན། ཤིང་གཅད་རྒྱུ། ཡི་གེ་བྲི་རྒྱུ། ཞེས་པ་སོགས་དང་། འགྱུར་ཞེས་པའི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་ད་ལྟ་བའི་བྱ་ཚིག་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས། འཆད་པར་འགྱུར། སྒྲུབ་པར་འགྱུར། གཅོད་པར་འགྱུར། རྒྱས་པར་སྨྲོས་ན། གནས་འདིར་བཟོ་གྲྭ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞེངས་སྐྲུན་**བྱ་རྒྱུ་**ཡིན། མཛད་སྒོའི་སྐབས་སུ་ཕུབ་བཏེགས་**བསྒྲིག་རྒྱུའི་**ལས་འགན་དེ་ཁྱེད་རང་ལ་བཅོལ་བ་ཡིན། ཞིང་ལ་ཆུ་**དྲང་རྒྱུ་**ནི་དཀའ་ཚེགས་ཅན་གྱི་ལས་ཤིག་རེད། ཅེས་སོགས་སོ།།

རྒྱུ་ཞེས་པའི་ཚིག་གྲོགས་འདི་དང་འབྲེལ་ཚེ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་སྲོལ་འགའ་མཆིས་ཀྱང་། ཁོ་བོས་བསམས་ན་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་བྲིས་ན་ལེགས་པར་སེམས་ཏེ། འདས་ད་ལྟ་གཉིས་ལྟར་དུས་གསུམ་སོ་སོར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་ཐུན་མིན་རེ་གྲུབ་པ་དང་། མ་ཟད་མ་འོངས་པའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་འདས་ད་ལྟ་ལྟར་བེད་སྤྱོད་གཅིག་མཚུངས་ཡོང་བ། དེ་བཞིན་གཏན་འབེབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་བྱུང་བའི་དགེ་

མཚན་མཐོང་། དེ་ཡང་སུམ་རྟགས་སྦྱངས་ཟིན། སྦྱོང་བཞིན་པ། སྦྱང་རྒྱུ། ཁ་པར་བཏང་ཟིན། གཏོང་བཞིན་པ། གཏང་རྒྱུ། ལྗོན་ཤིང་བཙུགས་ཟིན་པ། འཛུགས་བཞིན་པ། གཟུགས་རྒྱུ། ལས་འགུལ་མགོ་གཟུགས་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཚང་མས་འབད་བརྩོན་ཧུར་ཐག་གནང་རོགས། ཞེས་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ཏེ་བརྡ་སྤྲོད་འགྲེལ་པ་ཚད་ལྡན་དག་ལས་བཀོལ་སྤྱོད་བགྱིས་པ་ལྟར་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་བྲི་བར་བྱའོ། །

འགྱུར་ཞེས་པའི་ཚིག་གྲོགས་ནི། འོག་ནས་**འཆད་པར་འགྱུར**་བའི་དོན་རྣམས་མདོར་བསྡུས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །མ་འོངས་**སྐྲུན་འགྱུར**་གྱི་སློབ་གྲྭ་དེའི་འགྲོ་སོང་ཆ་ཚང་གྲ་སྒྲིག་ལེགས་པར་བསྒྲུབས་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་བྱ་ཚིག་རྣམས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་འབྲི་དགོས་པ་ལས། གང་རུང་རུང་འབྲི་མི་རུང་བ་གནད་དོ།།

༡༽ དཔེ་དེབ་**བཀླག**་རྒྱུ་ཡིན། རྟགས་འཇུག་**སྦྱང**་རྒྱུ་ཡིན། ས་བོན་**གདབ**་རྒྱུ་ཡིན། ཟ་མ་**བཟའ**་རྒྱུ་ཡིན། ✓

༢༽ དཔེ་དེབ་**ཀློག**་རྒྱུ་ཡིན། རྟགས་འཇུག་**སྦྱོང**་རྒྱུ་ཡིན། ས་བོན་**འདེབས**་རྒྱུ་ཡིན། ཟ་མ་**ཟ**་རྒྱུ་ཡིན། ×

༣༽ དཔེ་དེབ་**བཀླགས**་རྒྱུ་ཡིན། རྟགས་འཇུག་**སྦྱངས**་རྒྱུ་ཡིན། ས་བོན་**བཏབ**་རྒྱུ་ཡིན། ཟ་མ་**བཟས**་རྒྱུ་ཡིན། ×

དུས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཚིག་གྲོགས་དང་། །འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་ནི། །
ཟིན་དང་ཆར་དང་སོང་གསུམ་དང་། །འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འདས་པ་འོ། །
བཞིན་སྲུས་ཀྱིན་གིན་གྱིན་ཡིན་དང་། །འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་འོ། །
རྒྱུ་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་དང་། །འགྱུར་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་འོ། །ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

གོང་དུ་མ་ཚུད་པའི་དུས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་གཞན་འགའ་ཞིག་ཁ་སྐོང་གི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ།

དུས་ད་ལྟ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་ནི་གོང་གསལ་བཞིན་སྲུས་ཀྱིན་གྱིན་གིན་ཡིན་དུག་པོ་ལས་གཞན་གསར་སྣོན་ཁ་སྐོང་བྱེད་དགོས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། དུས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་ལ་གོང་གསལ་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཚིག་གྲོགས་འགའ་ཞིག་གསར་སྣོན་ཁ་སྐོང་བྱེད་དགོས་པར་མཐོང་བས་འདིར་དེ་གཉིས་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན།

དང་པོ། དུས་འདས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ཚིག་གྲོགས་ནི། བྱུང་། གྲུབ། གྱུར། བྱས། ཞེས་པ་བཞི་པོ་དུས་འདས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཡོད་པས། དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་སྔ་མ་དེ་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདས་ཚིག་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན།

དང་པོ། ཚིག་གྲོགས་བྱུང་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་ནི། ངས་དེ་ལྟར་**བསམས་བྱུང་།** ཁྱེད་ཀྱི་ཨ་ཕས་ངའི་ལག་ཏུ་སྐོར་མོ་ཁྲི་གཅིག་**བཞག་བྱུང་།** ཉེན་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ང་ཚོ་**བཀག་བྱུང་།** ངའི་ལག་པ་ནས་**བཟུང་བྱུང་།** ང་ཚོ་ཁ་ཤས་ལ་དབྱུག་པས་**བརྡུངས་བྱུང་།** སྙིང་རྗེ་**སྐྱེས་བྱུང་།** ཁོང་ཁྲོ་**བསླངས་བྱུང་།** ཁོང་ཁྲོ་**ལངས་བྱུང་།** མགྲོན་པོ་**སླེབས་བྱུང་།** ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་ཚིག་གྲོགས་བྱུང་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་ན་རྣམ་ཀུན་འདས་ཚིག་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས།

༡༽ ངས་དེ་ལྟར་**བསམས་བྱུང་།** ✓ ངའི་ལག་པ་ནས་**བཟུང་བྱུང་།** ✓ དབྱུག་པས་**བརྡུངས་བྱུང་།** ✓

༢༽ ངས་དེ་ལྟར་**སེམས་བྱུང་།** × ངའི་ལག་པ་ནས་**འཛིན་བྱུང་།** × དབྱུག་པས་**རྡུང་བྱུང་།** ×

༣༽ ངས་དེ་ལྟར་**བསམ་བྱུང་།** × ངའི་ལག་པ་ནས་**གཟུང་བྱུང་།** × དབྱུག་པས་**བརྡུང་བྱུང་།** ×

༤༽ ངས་དེ་ལྟར་**སོམས་བྱུང་།** × ངའི་ལག་པ་ནས་**ཟུངས་བྱུང་།** × དབྱུག་པས་**རྡུངས་བྱུང་།** ×

གཉིས་པ། ཚིག་གྲོགས་གྲུབ་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་ནི། ཁོང་གིས་མ་ཊི་དུང་གཅིག་**བསགས་གྲུབ་འདུག** །ངས་ཀྱང་མ་ཊི་དུང་གཅིག་**བསགས་གྲུབ་པ་ཡིན།** དེ་རིང་ཉིན་གུང་གི་ཁ་ཟས་**བཟོས་གྲུབ་ཅིང་**ཇ་ཡང་**བསྐོལ་**ད་**གྲུབ་འདུག** །གཞན་ལུགས་**བཀག་གྲུབ་ཅིང་།** རང་ལུགས་ཀྱང་**བཞག་གྲུབ་ལ།** རྩོད་པ་ཡང་**སྤངས་གྲུབ་པ་ཡིན།** ལྟུམ་རའི་ནང་དུ་ས་ལེགས་པར་**བརྐོས་གྲུབ་འདུག** །མེ་ཏོག་སྣ་མང་**བཏབ་གྲུབ་**སྟེ་ཆུ་ཡང་**བླུགས་གྲུབ་འདུག** །ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལྗོན་ཤིང་སྡོང་ཕྲག་གཅིག་**བཙུགས་གྲུབ་**ཡོད། ཅེས་སོགས་ལྟ་བུ་ཚིག་གྲོགས་གྲུབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་ན་རྣམ་ཀུན་འདས་ཚིག་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས།

༡༽ ལྟུམ་རའི་ནང་ས་**བརྐོས་གྲུབ།** ✓ མེ་ཏོག་**བཏབ་གྲུབ།** ✓ སླར་ས་**བཀབ་གྲུབ།** ✓

༢༽ ལྟུམ་རའི་ནང་ས་**བརྐོ་གྲུབ།** × མེ་ཏོག་**གདབ་གྲུབ།** × སླར་ས་**དགབ་གྲུབ།** ×

༢༽ ལྟུམ་རའི་ནང་ས་**རྐོ་གྲུབ།** × མེ་ཏོག་**འདེབས་གྲུབ།** × སླར་ས་**འགེབས་གྲུབ།** ×

༢༽ ལྟུམ་རའི་ནང་ས་**རྐོས་གྲུབ།** × མེ་ཏོག་**ཐོབས་གྲུབ།** × སླར་ས་**ཁོབ་གྲུབ།** ×

གསུམ་པ། ཚིག་གྲོགས་གྱུར་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་ནི། དམག་དཔོན་གྱིས་དགྲ་བོ་ཐམས་ཅད་**བཅོམ་པར་གྱུར་ཏོ།** །རྐུན་མ་ཚང་མ་ཉེན་རྟོག་པས་**བཟུང་བར་གྱུར་ཏོ།** །ཞི་མི་གཅིག་གིས་ཅི་ཅི་གསུམ་**བསད་པར་གྱུར་ཏོ།** །དོན་མེད་དུ་ཆུ་**བཀག་པར་གྱུར་**ན་ངོ་རྒོལ་ཡོད། ལྟ་བུ། འདི་ཉིད་གཙོ་བོ་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་མང་བས། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ལས། དམ་པ་དཔོན་དུ་**བསྐོས་གྱུར་**ན། །དོན་གྲུབ་པ་དང་བདེ་སྐྱིད་འཐོབ། །ཅེས་དང་། དམ་པའི་ཡོན་ཏན་**སྦས་གྱུར་**ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་

ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་གསལ། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རྗེ་དཔོན་གྱིས། །འཁོར་ལ་དྲིན་གྱིས་**བསྐྱངས་གྱུར་**པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་འཁོར་གཡོག་རྣམས། །རྗེ་དཔོན་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་སྒྲུབ། །ཅེས་དང་། མཆིལ་པ་ཇི་ལྟར་**གསོས་གྱུར་**ཀྱང་། །བག་ཕེབས་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་དང་། བདག་ཉིད་དཔོན་དུ་**བསྐོས་གྱུར་**ན། །དེ་ཡི་བྱ་བ་ཤེས་པ་དགོན། །ཞེས་དང་། མདའ་དྲང་མཁས་པས་**འཕངས་གྱུར་**ན། །གང་ལ་གཏད་པར་འཛོག་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྒོ་ང་མཁའ་ལ་**འཕངས་གྱུར་**ན། །ཆག་པ་ཉིད་ལས་གཞན་ཅི་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ས་ལ་ཡ་ལས་**བྱུང་གྱུར་**ན། །སྦོང་དུམ་ཕལ་ལའང་རིན་ཐང་ཆེ། །ཞེས་དང་། **གྲུབ་པར་གྱུར་**ན་ལྟ་ཅི་སྨོས། །མ་གྲུབ་ན་ཡང་མཛེས་པའི་རྒྱུ། །ཞེས་དང་། ཞུན་མར་སྣོད་དུ་**བཞག་གྱུར་**ན། །སྣོད་ལ་བྱི་བས་མི་རྨུག་གམ། །ཞེས་དང་། ཁྱིམ་དུ་ལྟས་ངན་**བྱུང་གྱུར་**ན། །ནོར་ལས་ཕྱིས་ཏེ་བཟློག་པ་དགོས། །ཞེས་དང་། དེས་ན་མཁས་པ་**རྒས་གྱུར་**ཀྱང་། །ཕྱི་མའི་དོན་དུ་རིག་པ་སློབ། །ཅེས་སོགས་ལྟ་བུ་ཚིག་གྲོགས་གྱུར་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་ན་རྣམ་ཀུན་འདས་ཚིག་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན།

༡༽ བདག་ཉིད་དཔོན་དུ་**བསྐོས་གྱུར་**ན། ✓ དམ་པའི་ཡོན་ཏན་**སྤེལ་གྱུར་**ཀྱང་། ✓

༢༽ བདག་ཉིད་དཔོན་དུ་**བསྐོ་གྱུར་**ན། × དམ་པའི་ཡོན་ཏན་**སྤེ་གྱུར་**ཀྱང་། ×

༣༽ བདག་ཉིད་དཔོན་དུ་**སྐོ་གྱུར་**ན། × དམ་པའི་ཡོན་ཏན་**སྤེད་གྱུར་**ཀྱང་། ×

༤༽ བདག་ཉིད་དཔོན་དུ་**སྐོས་གྱུར་**ན། × དམ་པའི་ཡོན་ཏན་**སྤོས་གྱུར་**ཀྱང་། ×

བཞི་པ། ཚིག་གྲོགས་བྱས་དང་འབྲེལ་བའི་དཔེར་བརྗོད་ནི། དམག་དཔོན་གྱིས་དགྲ་བོ་ཐམས་ཅད་**བཅོམ་པར་བྱས་**སོ། །སྔར་ཧ་མདར་མོ་འཚོང་མཁན་ཡིན་པའི་མི་ཞིག་རྒྱ་གར་མི་དམངས་ཕལ་ཆེ་བས་འོས་ཤོག་**འཕངས་པར་བྱས་**ནས་སྲིད་བློན་དུ་**བསྡམས་པར་བྱས་**ཤིང་**བསྐོས་པར་བྱས་**སོ། །གཞན་ལུགས་**བཀག་པར་བྱས་**ཤིང་། རང་ལུགས་**བཞག་པར་བྱས་**ཀྱང་། རྩོད་པ་**སྤངས་པར་མ་བྱས་**ན་རྩོད་གཞི་ལྷག་པའི་སྐྱོན་ཡོད། ལྟ་བུ། ཚིགས་བཅད་ཀྱིས་བརྗོད་ན། ཕན་སེམས་སྤོན་དུ་**བཏང་བྱས་**ནས། །མི་དགེ་བཅུ་ནི་**སྤངས་བྱས་**ཏེ། །དགེ་བ་བཅུ་ནི་**བླངས་བྱས་**ན། །འདི་དང་ཕྱི་མར་བདེ་ཞིང་སྐྱིད། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་ནི་**བཀག་བྱས་**ཤིང་། །བདེ་བའི་རྒྱུ་ནི་**བསྒྲུབས་བྱས་**པས། །སྡུག་བསྔལ་ཞི་ཞིང་བདེ་བ་རྒྱས། །འདི་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་ཚིག་གྲོགས་བྱས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་ན་རྣམ་ཀུན་འདས་ཚིག་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན།

༡༽ ཕན་སེམས་སྔོན་དུ་**བཏང་བྱས་**ནས། །མི་དགེ་བཅུ་ནི་**སྤངས་བྱས་**ཏེ། །དགེ་བ་བཅུ་ནི་**བླངས་བྱས་**ན། ། ✓

༢༽ ཕན་སེམས་སྔོན་དུ་**གཏུང་བྱས**་ནས། །མི་དགེ་བཅུ་ནི་**སྤང་བྱས**་ཏེ། །དགེ་བ་བཅུ་ནི་**བླང་བྱས**་ན། །×
༣༽ ཕན་སེམས་སྔོན་དུ་**གཏོང་བྱས**་ནས། །མི་དགེ་བཅུ་ནི་**སྤོང་བྱས**་ཏེ། །དགེ་བ་བཅུ་ནི་**ལེན་བྱས**་ན། །×
༤༽ ཕན་སེམས་སྔོན་དུ་**ཐོངས་བྱས**་ནས། །མི་དགེ་བཅུ་ནི་**སྤོངས་བྱས**་ཏེ། །དགེ་བ་བཅུ་ནི་**ལོངས་བྱས**་ན། །×

ཟིན་དང་ཚར་དང་སོང་གསུམ་དང་། །བྱུང་དང་གྲུབ་དང་གྱུར་དང་བྱས། །
འདས་པ་གསལ་བྱེད་ཚིག་གྲོགས་བདུན། །འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འདས་པ་འོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ། དུས་མ་འོངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཁ་སྐོང་ཚིག་གྲོགས་ནི། ཡོང་། འོང་། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་དུས་མ་འོངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཡོད་པས། དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་སྔ་མ་དེ་མ་ཐག་པ་དེ་ཉིད་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ཁྱེད་ཀྱི་དྲི་བར་ངས་རིམ་བཞིན་ལན་**གདབ་ཡོང་**། ཁྱེད་ཀྱི་དྲི་བར་ངས་རིམ་བཞིན་ལན་**གདབ་འོང་**། སང་ཉིན་རོགས་པ་བྱེད་མཁན་**གཏང་ཡོང་**། **གཏང་འོང་**། མགྱོགས་པོར་ཕྱིན་ན་མ་གཏོགས་ཚར་བས་**སྤང་ཡོང་**། **སྤང་འོང་**། གཟབ་གཟབ་གྱིས་མ་གཏོགས་ཉེན་རྟོག་པས་**གཟུང་ཡོང་**། **གཟུང་འོང་**། སེམས་ཁྲལ་མ་བྱེད་ངས་ལས་དོན་ལེགས་པར་**བསྒྲུབ་ཡོང་**། **བསྒྲུབ་འོང་**། མ་འོངས་པར་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་མིན་འཆི་དུས་ཁ་ཆེམས་**གཞག་ཡོང་**། **གཞག་འོང་**། ལག་པ་**འཆིག་འོང་**། རྐང་པ་**སྐྲང་འོང་**། གཅན་གཟན་དང་**འཕྲད་འོང་**། སྣག་གིས་**བཟའ་འོང་**། གཟིག་གིས་**གསད་འོང་**། འཆི་མ་རན་སྔོན་ལ་**འཆི་འོང་**། ངས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་ལུགས་**གཞག་ཡོང་**། གཞན་ལུགས་**དགག་ཡོང་**། རྩོད་པ་**སྤང་ཡོང་**། ངས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་ལུགས་**གཞག་འོང་**། གཞན་ལུགས་**དགག་འོང་**། རྩོད་པ་**སྤང་འོང་**། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཚིག་གྲོགས་ཡོང་དང་འོང་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ནི་རྣམ་ཀུན་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན།

༡༽ ཁ་ཆེམས་**གཞག་ཡོང་**། སྟག་གིས་**བཟའ་ཡོང་**། གཟིག་གིས་**གསད་ཡོང་**། ལས་དོན་**བསྒྲུབ་ཡོང་**། ✓
༢༽ ཁ་ཆེམས་**བཞག་ཡོང་**། སྟག་གིས་**བཟས་ཡོང་**། གཟིག་གིས་**བསད་ཡོང་**། ལས་དོན་**བསྒྲུབས་ཡོང་**། ×
༣༽ ཁ་ཆེམས་**འཇོག་ཡོང་**། སྟག་གིས་**ཟ་ཡོང་**། གཟིག་གིས་**གསོད་ཡོང་**། ལས་དོན་**སྒྲུབ་ཡོང་**། ×
༤༽ ཁ་ཆེམས་**ཞོག་ཡོང་**། སྟག་གིས་**ཟ་ཡོང་**། གཟིག་གིས་**སོད་ཡོང་**། ལས་དོན་**སྒྲུབས་ཡོང་**། ×

རྒྱུ་དང་ཡོང་དང་འོང་གསུམ་དང་། །འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་བྲི། །
མ་འོངས་གསལ་བྱེད་ཚིག་གྲོགས་དང་། །འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ། བདག་གཞན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་། པོ་དང་། བྱེད་དང་། མཁན་བཅས་གསུམ་པོ་དངོས་པོ་བདག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་། བྱ་ཞེས་པ་དངོས་པོ་གཞན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་སོ། །དང་པོ་དངོས་པོ་བདག་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། ཤིང་གཅོད་པ་པོ། ཡི་གེ་འབྲི་བ་པོ། གཅོད་བྱེད། འབྲི་བྱེད། གཅོད་མཁན། འབྲི་མཁན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་ན། **རྩོམ་པ་པོའི**་ལྷན་ཚོགས་སུ་གཞུག་རྒྱུར་མོས་མཐུན་ཡོད། སྐུ་ལྟོག་ཁང་གསུམ་ནི་བཀའ་བསྟན་ཕལ་ཆེ་བ་**སྒྲུང་བ་པོའི**་ལོ་ཙྪ་བ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཤོས་རྣམ་གསུམ་ཡིན། དཔེ་དེབ་**འགྲེམས་པ་པོ**་མི་ག་ཚོད་ཡོད་དམ། དེབ་འདི་**རྩོམ་མཁན**་ནི་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་རེད། ས་གཏེར་རིང་པོ་འདི་འདྲ་**རྐོ་མཁན**་སུ་རེད། ཁང་པ་**རྒྱག་མཁན**་མི་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་སྐད་བཏང་ཡོད། ས་**རྐོ་བྱེད**་ཀྱི་ཧོག་རྩེ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཉོས། གདུང་མ་**འདེགས་བྱེད**་ཀྱི་ཀ་བ། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་**ལྟ་བྱེད**་ཀྱི་མིག་གཉིས་ཡོད། ཚད་**འཇལ་བྱེད**་ཀྱི་རྒྱ་མ། ཞེས་པ་སོགས་སོ། །དེ་དོན་མ་རྟོགས་པར་ཁ་ཅིག་གིས་དེབ་འདི་བརྩམས་མཁན་ཞེས་འདས་ཚིག་འབྲི་བ་དང་། སྐད་ཆ་བཤད་མཁན་ཞེས་འདས་མ་འོངས་སོགས་གང་བྱུང་བྱུང་འབྲི་བཞིན་འདུག་པ་ནི། རྟགས་འཇུག་གི་འགྲོ་སྟངས་མ་ཤེས་པའི་རྟགས་སོ། །དེས་ན་རྟགས་འཇུག་གི་བསྟན་དོན་ལྟར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཅིག་གྱུར་གཏན་འབེབས་ཡོང་ཐབས་གཙོ་བོར་གཟུང་རྒྱུ་གལ་གནད་ཅིག་ཏུ་མཐོང་ངོ་།།

གཉིས་པ་དངོས་པོ་གཞན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མ་འོངས་པའི་ལས་ཚིག་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། གཅད་བྱ། གཅད་བྱའི་ཤིང་། གཅད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་བྲི་བྱ་སོགས་སོ། །རྒྱས་པར་བྱས་ན། དགེ་རྒན་གྱིས་**བསླབ་བྱ**་གཙོ་བོ་ནི་སློབ་ཕྲུག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་ཡོན་བསྐྲུན་རྒྱུ་རེད། རང་འབྲིའི་**བསླབ་བྱའི**་ལས་དོན་རྣམས་ལེགས་པར་**བསླབ་པར་བྱའོ**། །འཛེམས་བྱེད་མེ་སྒྲོགས་ཀྱིས་**གཞོམ་བྱ**་དགྲ་བོའི་དམག་སྒར་རྩ་མེད་ཐོངས་ཤིག །འདི་ནི་བདག་གིས་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་**བཀླག་བྱའི**་དཔེ་དེབ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ཤེས་སོ། །རྒྱས་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན།

༡༽ དེབ་**རྩོམ་པ་པོ**་དང་**ཀློག་པ་པོ**་ཤིན་ཏུ་མང་། དེབ་**རྩོམ་མཁན**་དང་**ཀློག་མཁན**་ཤིན་ཏུ་མང་། ✓

༢༽ དེབ་**བརྩམ་པ་པོ**་དང་**བཀླག་པ་པོ**་ཤིན་ཏུ་མང་། དེབ་**བརྩམ་མཁན**་དང་**བཀླག་མཁན**་ཤིན་ཏུ་མང་། ×

༣༽ དེབ་**བརྩམས་པ་པོ་**དང་**བསྒྲུགས་པ་པོ་**ཞིན་ཏུ་མང་། དེབ་**བརྩམས་མཁན་**དང་**བསྒྲུགས་མཁན་**ཞིན་ཏུ་མང་། ×

༡༽ གོས་འཚེམ་བྱེད་ཁབ་འཚོང་བར་བྱེད། ཟ་ཧྲུང་བྱེད་དབྱུག་གུས་ཕྲུ་གུ་ཧྲུང་བར་བྱེད། ལྷ་བྱེད་མིག་ཡོད། ✓

༢༽ གོས་བཙེམ་བྱེད་ཁབ་བཙོང་བར་བྱེད། ཟ་བཧྲུང་བྱེད་དབྱུག་གུས་ཕྲུ་གུ་བཧྲུང་བར་བྱེད། བལྷ་བྱེད་མིག་ཡོད། ×

༣༽ **གོས་བཙེམས་བྱེད་ཁབ་བཙོངས་པར་བྱེད། ཟ་བཧྲུངས་བྱེད་དབྱུག་གུས་ཕྲུ་གུ་བཧྲུངས་པར་བྱེད།** ×

བདག་གཞན་གསལ་བྱེད་ཚིག་གྲོགས་དང་། །འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་ནི། །
པོ་དང་བྱེད་དང་མཁན་གསུམ་དང་། །འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་འོ། །
བྱ་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་བཅས། །མ་འདྲེས་སོ་སོར་བྲི་བར་བྱ། །ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

གསུམ་པ། ཚེ་སྐབས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་། སྐབས་དང་། དུས་དང་། ཚེ་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་ཚེ་སྐབས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ད་ལྟ་བ་འབྲི་བ་མཁས་པའི་ཚུལ་ཏེ། ལས་དོན་སྒྲུབ་སྐབས། ཤིང་གཅོད་སྐབས། ཡི་གེ་འབྲི་སྐབས། སྒྲུབ་དུས། གཅོད་དུས། འབྲི་དུས། སྒྲུབ་པའི་ཚེ། གཅོད་པའི་ཚེ། འབྲི་བའི་ཚེ། ཞེས་པ་སོགས་སོ། །རྒྱས་པར་བྱས་ན། ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ལས། མཁས་པ་**སློབ་པའི་དུས་**ན་སྡུག །བདེ་བར་སྡོད་ལ་མཁས་མི་སྲིད། །ཅེས་དང་། ཁ་སང་ངས་ཟློ་རྒྱུགས་**འབུལ་སྐབས་**རྒན་ལགས་ཀྱིས་ཡག་པོ་བཟུང་མི་འདུག་ཅེས་བཀའ་བསྐྱོན་གནང་བྱུང་། སང་ཉིན་ཞོགས་པ་འཁར་ཟ་**ཧྲུང་སྐབས་**གྲྭ་པ་ཚང་མ་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་སྒོ་ཁྲམས་སུ་འཛོམ་དགོས། རིག་གནས་བྲིས་ནས་ཤེས་ཟེར་བ་ཡིན་པས་རིག་གནས་**སྦྱོང་སྐབས་**དཔེར་བརྗོད་དང་རྩོམ་ཡུང་གང་མང་འབྲི་དགོས། ན་ནིང་ཁྱེད་རང་གི་སྤུན་མཆེད་**འཆི་དུས་**ཞལ་ཆེམས་འདི་བཞག་སོང་། གནད་དོན་ལ་**དཔྱོད་པའི་ཚེ་**རིགས་པ་གཙོ་བོར་འཛིན་དགོས། འབྲས་**འཚོང་དུས་**ཆུ་མང་པོ་བླུག་མི་རུང་། ཁང་པ་འདི་**བཟོ་བའི་ཚེ་**ང་ཚོར་དཀའ་ངལ་ཞེ་དྲག་བྱུང་། གཞུང་ལུགས་**འཆད་སྐབས་**ཐོགས་པ་མེད་པ། གཞུང་ལུགས་**འཆད་དུས་**ཐོགས་པ་མེད། གཞུང་ལུགས་**འཆད་པའི་ཚེ་**ཐོགས་པ་མེད། ཅེས་པས་མཚོན་ཏེ་ཚིག་གྲོགས་གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་གང་བདེར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་རུང་ཞིང་དེ་འབྲེལ་ལས་ཚིག་རྣམ་ཀུན་ད་ལྟ་བ་འབྲི་བ་ནི་མཁས་པའི་བསྟན་བཅོས་དག་གི་ལུགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིག་གནས་སྦྱོང་སྐབས་སམ་སྦྱོང་དུས་སམ་སྦྱོང་ཚེ་ཞེས་པ་ནི། རིག་གནས་སྦྱོང་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ། རིག་གནས་སྦྱོང་བཞིན་པའི་དུས་སུ། རིག་གནས་སྦྱོང་

བཞིན་པའི་ཚེ་ན་དཔེར་བརྗོད་འབྲི་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་སྙིང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་གནད་འགག་རྣམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཡོད་ན་འདི་དོན་རྟོགས་སླའོ།།

༡༽ རིག་གནས་**སྦྱོང་དུས**་དཔེར་བརྗོད་འབྲི་དགོས། རིག་གནས་**སྦྱོང་བའི་དུས**་སུ་དཔེར་བརྗོད་འབྲི་དགོས། ✓
༡༽ རིག་གནས་**སྦྱོང་སྐབས**་དཔེར་བརྗོད་འབྲི་དགོས། རིག་གནས་**སྦྱོང་བའི་སྐབས**་སུ་དཔེར་བརྗོད་འབྲི་དགོས། ✓
༡༽ རིག་གནས་**སྦྱོང་ཚེ**་དཔེར་བརྗོད་འབྲི་དགོས། རིག་གནས་**སྦྱོང་བའི་ཚེ**་ན་དཔེར་བརྗོད་འབྲི་དགོས། ✓

༢༽ རིག་གནས་**སྦྱང་དུས**་དཔེར་བརྗོད་འབྲི་དགོས། རིག་གནས་**སྦྱང་བའི་དུས**་སུ་དཔེར་བརྗོད་འབྲི་དགོས། ✗
༢༽ རིག་གནས་**སྦྱང་སྐབས**་དཔེར་བརྗོད་འབྲི་དགོས། རིག་གནས་**སྦྱང་བའི་སྐབས**་སུ་དཔེར་བརྗོད་འབྲི་དགོས། ✗
༢༽ རིག་གནས་**སྦྱང་ཚེ**་དཔེར་བརྗོད་འབྲི་དགོས། རིག་གནས་**སྦྱང་བའི་ཚེ**་ན་དཔེར་བརྗོད་འབྲི་དགོས། ✗

༣༽ རིག་གནས་**སྦྱངས་དུས**་དཔེར་བརྗོད་འབྲི་དགོས། རིག་གནས་**སྦྱངས་པའི་དུས**་སུ་དཔེར་བརྗོད་འབྲི་དགོས། ✗
༣༽ རིག་གནས་**སྦྱངས་སྐབས**་དཔེར་བརྗོད་འབྲི་དགོས། རིག་གནས་**སྦྱངས་པའི་སྐབས**་སུ་དཔེར་བརྗོད་འབྲི་དགོས། ✗
༣༽ རིག་གནས་**སྦྱངས་ཚེ**་དཔེར་བརྗོད་འབྲི་དགོས། རིག་གནས་**སྦྱངས་པའི་ཚེ**་ན་དཔེར་བརྗོད་འབྲི་དགོས། ✗

དུས་དང་སྐབས་དང་ཚེ་གསུམ་དང་། །འབྲེལ་བའི་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་སྟེ། །
ཚེ་སྐབས་གསལ་བྱེད་ཚིག་གྲོགས་དང་། །འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

ཚེ་ཞེས་པའི་ཚིག་གྲོགས་དེས་དུས་སྐབས་སྟོན་པ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་སྐབས་འགར་གཤམ་གསལ་ས་བཅད་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་གི་ན་སྒྲ་དང་དོན་གཅིག་པར་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པས། དེའི་ཚེ་ལས་ཚིག་འདས་པ་ཁོ་ན་འབྲི་བའི་ཚུལ་དག་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཡིག་རྒྱུགས་ཨང་དང་པོ་**བླངས་ཆེ**་སྒོར་ལྔ་བརྒྱ་ཐན་པ་ཡོད། དེ་ནི། ཁྱེད་ཀྱིས་ཡིག་རྒྱུགས་ཨང་དང་པོ་**བླངས་ན**་སྒོར་ལྔ་བརྒྱ་ཐན་པ་ཡོད། ཅེས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན། བླངས་ཆེ། བླངས་ན། གང་ཡང་ལྟར་འབྲི་ཆོག །གཞན་ཡང་། སྡིག་པ་**སྦྱངས་ཆེ**་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་དོན་མེད། སྡིག་པ་**སྦྱངས་ན**་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་དོན་མེད། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

བཞི་པ། དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་། ཆེད་ཕྱིར་སླད་དོན་རྣམ་པ་བཞི་ནི་དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ཀ་འབྲི་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་། འདས་ཚིག་དང་སྐུལ་ཚིག་གཏན་

ནས་འབྲི་སྲོལ་མེད། དེས་ན་ལས་ཚིག་ད་མ་འོངས་གཉིས་སྐབས་ཐོག་གདམ་ཁ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གཙོད་ཆེད། ཤིང་གཅད་ཆེད། ཡི་གེ་འབྲི་བའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་བྲི་བའི་ཕྱིར། ལྟད་མོ་བལྟ་བའི་དོན་དུ། ཞེས་པ་སོགས་སོ། །རྒྱས་པར་བྱས་ན། རིན་བྲལ་གྱི་ཙ་དངོས་སྙིང་པ་འདི་དག་**བཙོང་བའི་ཕྱིར་**ཁྲིམ་གཞུང་ལ་བཀྲམ་པ་ཡིན། ཤིང་**གཤག་པའི་སླད་དུ་**སྟ་རེ་ཉོས། ཁང་པ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་**བརྩིག་པའི་དོན་དུ་**འང་གཞུང་ལ་ཆོག་མཆན་ཞུ་དགོས་པ་ཅི་རེད། ཁྱེད་རང་གི་ཞལ་རས་**བལྟ་བའི་དོན་དུ་**ཉིན་མང་པོར་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་པ་ཡིན། ཐུགས་སྨྲོ་**གཏོང་བའི་སླད་དུ་**ཞལ་འདེབས་བསྡུས། རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་**བསྲུང་བའི་སླད་དུ་**རང་སྲོག་བློས་བཏང་བྱས། ཉེན་ཁ་ཅན་གྱི་གློ་ནད་**དགག་ཆེད་**སྨན་ཁབ་ལན་གསུམ་བརྒྱབ་ཀྱང་མ་ཕན། ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་རང་གི་ཞེ་འདོད་དང་སྐབས་དོན་བྱ་བ་སྒྲུབ་ཉེ་རིང་གི་སྒོ་ནས་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་དེ་དག་གི་གནས་སུ་ད་ལྟ་བ་བྲིས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དཔེར་ན། ཉེན་ཁ་ཅན་གྱི་གློ་ནད་**འགོག་ཆེད་**སྨན་ཁབ་ལན་གསུམ་བརྒྱབ། ཐུགས་སྨྲོ་**གཏོང་བའི་སླད་དུ་**ཞལ་འདེབས་བསྡུས། ཞེས་པ་སོགས་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་ན་བྱ་ཚིག་ད་མ་འོངས་གཉིས་གདམ་ཁའི་ཚུལ་དུ་འབྲི་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་། འདས་ཚིག་དང་སྐུལ་ཚིག་གཏན་ནས་འབྲི་སྲོལ་མེད། ད་མ་འོངས་གཉིས་ལས་ཀྱང་སྔོན་གྱི་གསུང་རབ་ཚད་ལྡན་རྣམས་སུ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་བྲིས་པ་ཤིན་ཏུ་ཁྱབ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལ་བལྟོས་ན་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བྲིས་པ་ཉུང་ཤས་ལས་མེད་མོད། ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་སོགས་དེང་གི་མཁས་དབང་ཚད་ལྡན་དག་གིས་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བྲིས་པ་ཡང་སྣང་བས་ན། འདིར་གཉིས་ཀ་གདམ་ང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཡོད།

འོན་ཀྱང་བྱ་ཚིག་གི་གོ་བ་དབང་བཙན་དུ་བྱས་ན་དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་བཞི་པོ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་ན་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་བྲིས་ན་ཆེས་བཟང་བར་མཐོང་བས། ཉུང་ཟད་ཞིབ་ཆ་བཏོན་ན་གདམ་ང་གཉིས་པོ་དེ་ལས་ལག་ལེན་ཐོག་འདམ་པའི་ཚེ་ན་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་བདམས་ནས་བྲིས་ན་ལེགས་སོ།།

དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་ཆེད་ཕྱིར་སླད་དོན་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་གི་འབྲི་ཚུལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པའི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས།

གུས་པས་ལོ་ཁ་ཤས་ནང་དཔག་གཞག་སྦྱང་གསུམ་གྱི་དེབ་གསུམ་བརྩམས་ཡོད།

དེབ་དང་པོ་གཞན་ལུགས་དགག་པ།

དང་པོ། དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་པའི་རྒྱས་པ་བཞི།

༡༽ གཞན་ལུགས་དགག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དེབ་དང་པོ་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན།

༢༽ གཞན་ལུགས་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེབ་དང་པོ་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན།

༣༽ གཞན་ལུགས་དགག་པར་བྱ་བའི་སླད་དུ་དེབ་དང་པོ་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན།

༤༽ གཞན་ལུགས་དགག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དེབ་དང་པོ་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན།

གཉིས་པ། དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་པའི་འབྲིང་པོ་གསུམ།

༡༽ གཞན་ལུགས་དགག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དེབ་དང་པོ་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན།

༢༽ གཞན་ལུགས་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེབ་དང་པོ་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན།

༣༽ གཞན་ལུགས་དགག་པར་བྱ་བའི་སླད་དེབ་དང་པོ་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན།

སྐབས་འདིར་དོན་སྒྲ་མི་འཇུག

གསུམ་པ། དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་པའི་བསྡུས་པ་བཞི།

༡༽ གཞན་ལུགས་དགག་པའི་ཆེད་དུ་དེབ་དང་པོ་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན།

༢༽ གཞན་ལུགས་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་དེབ་དང་པོ་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན།

༣༽ གཞན་ལུགས་དགག་པའི་སླད་དུ་དེབ་དང་པོ་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན།

༤༽ གཞན་ལུགས་དགག་པའི་དོན་དུ་དེབ་དང་པོ་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན།

བཞི་པ། དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འབྲིང་པོ་དང་པོ་གསུམ།

༡༽ གཞན་ལུགས་དགག་པའི་ཆེད་དེབ་དང་པོ་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན།

༢༽ གཞན་ལུགས་དགག་པའི་ཕྱིར་དེབ་དང་པོ་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན།

༣༽ གཞན་ལུགས་དགག་པའི་སླད་དེབ་དང་པོ་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན།

སྐབས་འདིར་དོན་སྒྲ་མི་འཇུག

ལྔ་པ། དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འབྲིང་པོ་གཉིས་པ་བཞི།

༡༽ གཞན་ལུགས་དགག་ཆེད་དུ་དེབ་དང་པོ་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན།

༢༽ གཞན་ལུགས་དགག་ཕྱིར་དུ་དེབ་དང་པོ་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན།
༣༽ གཞན་ལུགས་དགག་སླད་དུ་དེབ་དང་པོ་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན།
༤༽ གཞན་ལུགས་དགག་དོན་དུ་དེབ་དང་པོ་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན།

དྲུག་པ། དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པ་གསུམ།
༡༽ གཞན་ལུགས་དགག་ཆེད་དེབ་དང་པོ་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན།
༢༽ གཞན་ལུགས་དགག་ཕྱིར་དེབ་དང་པོ་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན།
༣༽ གཞན་ལུགས་དགག་སླད་དེབ་དང་པོ་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན།
སྐབས་འདིར་དོན་སྒྲ་མི་འཇུག

བདུན་པ། དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་གཅིག
༡༽ གཞན་ལུགས་དགག་ཏུ་དེབ་དང་པོ་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན། དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བཞི་ཀའི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་ལ་དགག་ཏུ་ཞེས་གཅིག་མཚུངས་ལས་ཁྱད་པར་མེད།

དེབ་གཉིས་པ་རང་ལུགས་གཞག་པ།

དང་པོ། དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་པའི་རྒྱས་པ་བཞི།
རང་ལུགས་༼གཞག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་༽༼གཞག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་༽༼གཞག་པར་བྱ་བའི་སླད་དུ་༽༼གཞག་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་༽དེབ་གཉིས་པ་འདི་བྲིས་པ་ཡིན།

གཉིས་པ། དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་པའི་འབྲིང་པོ་གསུམ།
རང་ལུགས་༼གཞག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་༽༼གཞག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་༽༼གཞག་པར་བྱ་བའི་སླད་༽དེབ་གཉིས་པ་འདི་བྲིས་པ་ཡིན།

གསུམ་པ། དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་པའི་བསྡུས་པ་བཞི།
རང་ལུགས་༼གཞག་པའི་ཆེད་དུ་༽༼གཞག་པའི་ཕྱིར་དུ་༽༼གཞག་པའི་སླད་དུ་༽༼གཞག་པའི་དོན་དུ་༽དེབ་གཉིས་པ་འདི་བྲིས་པ་ཡིན།

བཞི་པ། དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འབྲིང་པོ་དང་པོ་གསུམ།

རང་ལུགས་༼གཞག་པའི་ཆེད་༽༼གཞག་པའི་ཕྱིར་༽༼གཞག་པའི་སླད་༽དེབ་གཉིས་པ་འདི་བྲིས་པ་ཡིན།

ལྔ་པ། དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འབྲིང་པོ་གཉིས་པ་བཞི།

རང་ལུགས་༼གཞག་ཆེད་དུ་༽༼གཞག་ཕྱིར་དུ་༽༼གཞག་སླད་དུ་༽༼གཞག་དོན་དུ་༽དེབ་གཉིས་པ་འདི་བྲིས་པ་ཡིན།

དྲུག་པ། དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པ་གསུམ།

རང་ལུགས་༼གཞག་ཆེད་༽༼གཞག་ཕྱིར་༽༼གཞག་སླད་༽ དེབ་གཉིས་པ་འདི་བྲིས་པ་ཡིན།

བདུན་པ། དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་གཅིག

རང་ལུགས་༼གཞག་ཏུ་༽༼གཞག་ཏུ་༽༼གཞག་ཏུ་༽༼གཞག་ཏུ་༽དེབ་གཉིས་པ་འདི་བྲིས་པ་ཡིན།

དེབ་གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ།

དང་པོ། དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་པའི་རྒྱས་པ་བཞི།

རྩོད་པ་༼སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་༽༼སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་༽༼སྤང་བར་བྱ་བའི་སླད་དུ་༽༼སྤང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་༽དེབ་གསུམ་པ་བརྩམས་པ་ཡིན།

གཉིས་པ། དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་པའི་འབྲིང་པོ་གསུམ།

རྩོད་པ་༼སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་༽༼སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་༽༼སྤང་བར་བྱ་བའི་སླད་༽དེབ་གསུམ་པ་བརྩམས་པ་ཡིན།

གསུམ་པ། དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་པའི་བསྡུས་པ་བཞི།

རྩོད་པ་༼སྤང་བའི་ཆེད་དུ་༽༼སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་༽༼སྤང་བའི་སླད་དུ་༽༼སྤང་བའི་དོན་དུ་༽དེབ་གསུམ་པ་བརྩམས་སོ།།

བཞི་པ། དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འབྲིང་པོ་དང་པོ་གསུམ།

རྩོད་པ་༼སྤང་བའི་ཆེད་༽༼སྤང་བའི་ཕྱིར་༽༼སྤང་བའི་སླད་༽དེབ་གསུམ་པ་བརྩམས་པ་ཡིན།

ལྔ་པ། དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འབྲིང་པོ་གཉིས་པ་བཞི།

རྩོད་པ་༼སྤང་ཆེད་དུ་༽༼སྤང་ཕྱིར་དུ་༽༼སྤང་སླད་དུ་༽༼སྤང་དོན་དུ་༽དེབ་གསུམ་པ་བརྩམས་པ་ཡིན།

དྲུག་པ། དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྡུས་པ་གསུམ།

རྩོད་པ་༼སྤང་ཆེད་༽༼སྤང་ཕྱིར་༽༼སྤང་སླད་༽དེབ་གསུམ་པ་བརྩམས་པ་ཡིན།

བདུན་པ། དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཤིན་ཏུ་བསྡུས་པ་གཅིག

རྗོད་པ་༼སྟོང་དུ་༽༼སྟོང་དུ་༽༼སྟོང་དུ་༽༼སྟོང་དུ་༽དེབ་གསུམ་པ་བརྩམས་པ་ཡིན།

ཆེད་ཕྱིར་སླད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི། །བྱ་ཚིག་མ་འོངས་ད་ལྟ་འོ། །
དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཚིག་གྲོགས་དང་། །འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

ལྔ་པ། དགག་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་། མ་མི་མིན་མེད་བཞི་པོ་ནི་དགག་སྒྲ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་རང་རང་སོ་སོའི་འབྲི་ཚུལ་ལྟར་ལས་གང་དྲན་དྲན་འབྲི་མི་རུང་།

དགག་སྒྲ་དང་པོ། དགག་སྒྲ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ལའང་འབྲི་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། བྱ་བ་བྱས་ཟིན་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་དང་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་གི་དོན་དུ་འཇུག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། **དང་པོ་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་དགག་དོན་དུ་འཇུག་པའི་དགག་སྒྲ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་རྣམ་ཀུན་འདས་ཚིག་འབྲི་དགོས།** དཔེར་ན། མ་བསྒྲུབས་པ། མ་བཅད་པ། མ་བྲིས་པ། ཞེས་པ་སོགས་སོ། །རྒྱས་པར་བྱས་ན། **མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་**པར་ལས་ལ་འཇུག་པ་ནི་བླུན་པོའི་དང་ཚུལ་ལོ། །སློབ་གྲྭ་འདིར་**མ་ཞུགས་**སྔོན་ནས་སྐྲིག་གཞི་སྲུང་ཐུབ་མིན་བསམ་བློ་ཐོངས། **མ་སྨྲུངས་**པ་ལ་མཁས་པ་མེད། ཆང་**མ་བཏུངས་**པར་ར་བཟི་སོང་ཟེར་ན་སུས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་རེད། འབད་བརྩོན་**མ་བྱས་**གྲུབ་འབྲས་འདོད། ངོ་གདོང་**མ་བཀྲུས་**པར་འཛིན་ཁང་དུ་འགྲོ་མི་རུང་། ཞེས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ཏུ་འཇུག་པའི་མ་ཡིག་དང་འབྲེལ་ཚེ་རྣམ་ཀུན་ད་ལྟ་བ་འབྲི་སྟེ། ཤིང་མ་གཅོད། ཡི་གེ་མ་འབྲི་ཞིག །ཅེས་སོགས་སོ། །རྒྱས་པར་བྱས་ན། དགོང་མོའི་དུས་སུ་ཤིང་ཏོག་**མ་ཟ**། སྤྱོད་པ་ངན་པ་**མ་བྱེད**། གཞན་གྱི་རྒྱུ་ནོར་ལ་ལག་པ་**མ་འཆང**། དོན་མེད་དུ་གཞན་གྱི་སྲོག་**མ་གཅོད**། ཅེས་སོགས་སོ།།

དགག་སྒྲ་གཉིས་པ། དགག་སྒྲ་མི་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ལའང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དགག་སྒྲ་མི་ཡིག་བྱེད་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་དང་། དགག་སྒྲ་མི་ཡིག་བྱ་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་བཅས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དགག་སྒྲ་མི་ཡིག་བྱེད་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་། བྱ་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་འབྲི་དགོས།

དང་པོ། དགག་སྒྲ་མི་ཡིག་བྱེད་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ནི། དེ་རིང་ནད་པ་བརྟག་དཔྱད་**མི་བྱེད།** ཁྱེད་རང་ཚོ་རྒྱུགས་ཤིག་ང་ནི་ལྷ་སར་**མི་འགྲོ་**འོ། །ཐབས་ཇི་ལྟར་རྟུགས་ཀྱང་ངས་སྲོག་**མི་གཅོད།** ཅེས་པ་ལྟ་བུ་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་པོའི་བྱེད་ལས་འགོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཕལ་སྐད་ཀྱིས་ཞུས་ན། བྱེད་ཀྱི་མིན། ཞེས་སམ། བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། འདི་འདྲའི་རིགས་ལ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བྲི་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་། དགག་སྒྲ་མི་ཡིག་བྱེད་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ན་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས་པ་ནི་གཞུང་གསལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ཚིག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིབ་ཐུབ།

འཕགས་པ་ལག་བཟངས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། ལག་བཟང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། ལག་བཟང་། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་སྲོག་ཆགས་གཞན་དག་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལ་**མི་རྡེག་མི་གསོད་**ཅིང་གསོད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་**མི་བྱེད་**དོ། །སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མ་བྱིན་པར་**མི་ལེན་**ལ་མ་བྱིན་པར་ལེན་དུ་**མི་འཇུག་**ཅིང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་**མི་བྱེད་**དོ། །སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་**མི་བྱེད་**ལ། འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་བྱེད་དུ་**མི་འཇུག་**ཅིང་། འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་**མི་བྱེད་**དོ། །སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་རྫུན་**མི་སྨྲ་**ལ་རྫུན་ཟེར་དུ་**མི་འཇུག་**ཅིང་། རྫུན་སྨྲ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་**མི་བྱེད་**དོ། །སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཆང་**མི་འཐུང་**ལ་ཆང་འཐུང་དུ་**མི་འཇུག་**ཅིང་། ཆང་འཐུང་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་**མི་བྱེད་**དོ། །དེ་བསླབ་པའི་གཞི་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་རིང་དུ་གནས་ཤིང་བརྟན་པོར་གནས་ལ་དམ་པོར་གནས་ཏེ་མི་ལྷོད་པར་གནས་ཤིང་བསླབ་བོ། །ཞེས་དང་།

འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། སེནྡྷེ་སྒྲས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་པར་ཐོབ་པ་དག་ཡུལ་ངན་པར་སྐྱེས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཛིན་ཏེ། **མི་གསོད། མི་རྐུ།** འཁྲིག་གཡེམ་**མི་བྱེད།** ཕྲ་མ་དང་ཚིག་ཐུན་ཚགས་**མི་སྨྲ།** ཆང་**མི་འཐུང་**ངོ་། །ཞེས་དང་།

འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁྲི་པ་ལས། རབ་འབྱོར། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ཡི་གེར་**མི་འདྲི་**ཞིང་། ཡི་གེར་འདྲིར་**མི་འཇུག་**པ་དང་། **མི་འཛིན་**པ་དང་། **མི་འཆང་**བ་དང་། ཀུན་ཆུབ་པར་**མི་བྱེད་**པ་དང་། **མི་ཀློག་**པ་དང་། ཁ་ཏོན་དུ་**མི་བྱེད་**པ་དང་། ལུང་**མི་བྱེད་**པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་**མི་བྱེད་**པ་དེ། ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདིའང་ཉམས་སུ་**མི་ལེན**་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདིས་སེམས་ཅན་ལ་འདང་ཕན་**མི་འདོགས**་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་**མི་འཇུག**་ན། དེ་ནི་ས་གཉིས་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ཡི་གེར་མ་བྲིས་ཤིང་། ཡི་གེར་འདྲིར་མ་བཅུག །མ་བཟུང་། མ་བཅངས། ཀུན་ཆུབ་པར་མ་བྱས། མ་བཀླགས། ཁ་ཏོན་དུ་མ་བྱས། ལུང་མ་མནོས། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་མ་བྱས་ལ། དེས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་ལ་ནན་ཏན་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།

ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་ལས། དམ་པ་ཇི་ལྟར་རྒུད་གྱུར་ཀྱང་། །སྐྱིག་དང་འདྲེས་པའི་ཟས་**མི་ཟ**། །སེང་གེ་བཀྲེས་ཀྱང་མི་གཙང་བའི། །ངན་སྐྱུགས་ཟ་བར་**མི་བྱེད**་དོ། །ཞེས་དང་། མཁས་པ་ཇི་ལྟར་ཐབས་ཧྟུགས་ཀྱང་། །བླུན་པོ་འཇུག་པའི་ལམ་**མི་འགྲོ**། །ཆར་འདོད་བྱིའུ་སྐྱོམ་ན་ཡང་། །ས་ལ་བབས་པའི་ཆུ་**མི་འཐུང**། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་སྙིང་། ས་ལ་བབས་པའི་ཆུ་**མི་འཐུང**། །ཞེས་པ་ནི། ས་ལ་བབས་པའི་ཆུ་**འཐུང་བར་མི་བྱེད**། ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། དེས་ན། ས་ལ་བབས་པའི་ཆུ་འཐུང་བར་མི་བྱེད། ཅེས་པ་བསྡུས་ནས་རྗོད་པའི་ཚེ་ན། ས་ལ་བབས་པའི་ཆུ་མི་འཐུང་། །ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ། སྒྲ་རྒྱས་པར་བརྗོད་ན། སྐྱིག་དང་འདྲེས་པའི་ཟས་**ཟ་བར་བྱེད**། སྐྱིག་དང་འདྲེས་པའི་ཟས་**ཟ་བར་མི་བྱེད**། སྒྲ་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་ན། སྐྱིག་དང་འདྲེས་པའི་**ཟས་ཟ**། སྐྱིག་དང་འདྲེས་པའི་**ཟས་མི་ཟ**། ཞེས་སྒྲ་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན།

གཉིས་པ། དགག་སྒྲ་མི་ཡིག་བྱ་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ནི། ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་རང་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་**མི་སྤུང**་བར་ལས་ལ་བརྩོན་རྒྱུའི་ཚོད་སེམས་ཅན། ཟླ་བ་གཅིག་གི་རིང་ཤ་**མི་བཟའ**་བར་སྡོད་ཐུབ་བམ། རིགས་རྒྱུན་**མི་འཆད**་པར་ཤོག །ཅེས་པ་སོགས་དགག་སྒྲ་མི་ཡིག་གཙོ་བོ་བྱ་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ན་རྣམ་ཀུན་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་འབྲི་དགོས། དེ་ཡང་། དགག་སྒྲ་མི་ཡིག་བྱ་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ན་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་འབྲི་དགོས་པ་ནི་གཤམ་གསལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ཚིག་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་ཐུབ།

འདུལ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། དྲུང་ན་འདུག་པའི་དགེ་སློང་གི་ལྷུང་བཟེད་ལ་འཕྱུས་གདགས་པའི་ཕྱིར་**མི་བལྟ**་བར་བསླབ་པར་བྱ། ལག་པ་ཟས་དང་འབགས་པས་ཆུ་སྣོད་ལ་**མི་གཟུང**་བར་བསླབ་པར་བྱ། དྲུང་ན་འདུག་པའི་དགེ་སློང་ལ་ཟས་དང་འབགས་པའི་ཆུས་**མི་གཏོར**་བར་བསླབ་པར་བྱ། ཁྱིམ་པ་

འདུག་པ་ལ་མ་དྲིས་པར་ཆུ་ཟས་དང་འབབས་པ་ཁྱིམ་གཞན་དུ་མི་དགོ་བར་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཐེག་ཆེན་གསོ་སྦྱོང་གི་ཆོ་ག་ལས། དེང་ནས་སྲོག་གཅོད་མི་བྱ་ཞིང་། །གཞན་གྱི་ནོར་ཡང་བླང་མི་བྱ། །འཁྲིག་པའི་ཆོས་ཀྱང་མི་སྤྱད་ཅིང་། །བརྫུན་གྱི་ཚིག་ཀྱང་མི་སྨྲའོ། །སྐྱོན་ནི་མང་པོ་ཉེར་བསྟེན་པའི། །ཆང་ནི་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ། །ཁྲི་སྟན་ཆེ་མཐོ་མི་བྱ་ཞིང་། །དེ་བཞིན་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཟས། །དྲི་དང་ཕྲེང་བ་དང་ནི་རྒྱན། །གར་དང་གླུ་སོགས་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའོ། །

མདོར་ན། འདིར་དགག་སྒྲ་མི་ཡིག་བྱ་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་དང་། གོང་དུ་བྱ་ལས་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་དཔེར་བརྗོད་དང་བཅས་རྒྱས་པ་བཤད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་རྒྱས་པར་གོང་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ།།

དེས་ན། གོང་དུ་དགག་སྒྲ་མ་ཡིག་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ཏུ་འཇུག་པ་ནི། བྱེད་ལས་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་དང་། འདིར་དགག་སྒྲ་མི་ཡིག་བྱ་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ནི། བྱ་ལས་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་ཆོག་ཅིང་། དགག་སྒྲ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་དང་། དགག་སྒྲ་མི་དང་འབྲེལ་བའི་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་པ་གནད་འགག་ཡིན་པས། གཤམ་གསལ་འདུལ་བ་གཞུང་དམ་པའི་ཚིག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འདུལ་བ་གཞུང་དམ་པ་ལས། སྤངས་པའི་དགེ་སློང་གིས་རབ་ཏུ་**དབྱུང་བར་མི་བྱ།** བསྙེན་པར་**རྫོགས་པར་མི་བྱ།** གནས་**སྦྱིན་པར་མི་བྱ།** ལུང་**བསྟན་པར་མི་བྱ།** **དྲན་པར་མི་བྱ།** **དྲི་བར་མི་བྱ།** དགེ་ཚུལ་ཕ་ཉེ་བར་**མི་གཞག** །དགེ་སློང་མ་ལ་ལུང་སྟོན་པ་**མི་བསྒོ།** སྟོམ་པར་**མི་བསྒོ།** སྟར་བསྒོས་ན་ཡང་དགེ་སློང་མ་ལ་སྟོན་ཅིང་ལས་**མ་བྱེད་ཅིག** །དགེ་སློང་དེ་ལས་བྱེད་པར་**མི་བསྒོ།** ལས་**བསྒོ་བར་མ་བྱེད་ཅིག** །ལས་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་ལ་**དགག་པར་མ་བྱེད་ཅིག** །འདུལ་བ་འཛིན་པ་གཞན་ཡོད་ན། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འདུལ་བ་**མ་འཆད་ཅིག** །སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ཀློག་པ་གཞན་ཡོད་ན། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་**ཀློག་པར་མ་བྱེད་ཅིག** །ཆོས་འཆད་པ་གཞན་ཡོད་ན། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་ཆོས་**མ་འཆད་ཅིག** །ཚུལ་བཞིན་གནས་པའི་དགེ་སློང་ལུང་སྟོན་པ་ལ་**འགོག་པར་མ་བྱེད་ཅིག** །ཚུལ་བཞིན་གནས་པའི་དགེ་སློང་ལ་གསོ་སྦྱོང་**འགོག་པར་མ་བྱེད་ཅིག** །ཚུལ་བཞིན་གནས་པའི་དགེ་སློང་ལ་སྐབས་འབྱེད་པ་**འགོག་པར་མ་བྱེད་ཅིག** །ཚུལ་བཞིན་གནས་པའི་དགེ་སློང་ལ་**མ་གླེང་ཞིག** །**དྲན་པར་མ་བྱེད་ཅིག** །དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་**སྟེན་པར་མ་བྱེད་ཅིག** །གང་དགེ་འདུན་གྱིས་བྱུང་བའི་ལས་བྱས་པ་དང་། གང་དེ་དང་འདྲ

བའི་ལས་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ། དེས་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་ཕྱིས་ཀྱང་**མ་བྱེད་ཅིག** །དེ་ལས་ཐུ་བ་ཡང་**མ་བྱེད་ཅིག** །དེ་ཕྱི་ཕྱིར་སྨྲ་ཉལ་བ་ལྟ་བུར་བྱ། འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱ། ཕྱག་འཚལ་བ་ཉེ་བར་བསྟན་པར་བྱ། ཚུལ་བཞིན་གནས་པའི་དགེ་སློང་གིས་ལྟུང་བཟེད་བྱིན་ན་ཡང་དེས་**མ་ལེན་ཅིག** །ཆོས་གོས་ཀྱང་**མ་ལེན་ཅིག** །ཟས་ཀྱང་**མ་ལེན་ཅིག** །དེ་ལ་སྐྲ་འབྲེག་པ་ཡང་**མ་འཚོལ་ཅིག** །དུགས་ཁང་དུ་ཡང་ལས་**མ་བྱེད་ཅིག** །མི་ན་བའི་བར་དུ་ལས་ཐམས་ཅད་ལའང་ཚུལ་བཞིན་གནས་པའི་དགེ་སློང་གིས་ལས་ཉམས་སུ་**བླང་བར་མི་བྱའོ།** །དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་ཤིང་འཁོད་པས་གཅེས་སུ་གསང་བའི་གནས་སུ་སྤོམ་པས་**མི་བསྐྱི།** དབང་གི་གནས་ཐམས་ཅད་དུའང་སྤོམ་པས་**མི་བསྐྱི།** གང་ཟག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སུ་ཡང་སྤོམ་པས་བྱིན་གྱིས་**བརླབ་པར་མི་བྱ་བ**་ནི། ཕྱུང་བའི་བྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

འདི་ལྟར་ཡང་གཟུ་བོའི་དགེ་སློང་གིས་ཀློལ་པ་དང་། ལན་གློན་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ལས་ཚིག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་། ཕྱག་བྱེད་པ་དང་། སྔར་ལྡང་བ་དང་། ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ་དང་། ཕྱག་བྱས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་བདག་གིར་**མ་བྱེད་ཅིག** །དེ་དག་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་ན་ཡང་ཉམས་སུ་**མ་ལེན་ཅིག** །ལྷུང་བཟེད་འབུལ་ན་ཡང་**མི་བླང་།** ཆོས་གོས་འབུལ་ན་ཡང་**མི་བླང་།** ཟས་འབུལ་ན་ཡང་**མི་བླང་།** ཡོ་བྱད་གཞན་ཅི་ཡང་རུང་། དབུལ་བ་བདག་གིར་**མི་བྱའོ།** །དེས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་བསྙེན་བཀུར་**མི་བྱ།** ལྷུང་བཟེད་**མི་སྦྱིན།** ཆོས་གོས་**མི་སྦྱིན།** དེ་དག་ལས་ལུང་སྟོན་པ་ཡང་**མི་བླང་།** དྲན་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་ཡང་མ་ཡིན། ཡིད་ལ་བྱ་བའང་**མ་འདྲི་ཞིག** །དེས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ལུས་བསྟན་པ་**མ་སྦྱིན་ཅིག** །དྲན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན། ཀུན་དྲི་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡིན། ཡིད་ལ་བྱ་བའང་**མི་བསྒོའོ།** །སྟན་གཅིག་ལ་**འདུག་པར་མི་བྱ།** འཆག་ས་གཅིག་ཏུ་**འཆག་པར་མི་བྱ།** གནས་ཁང་གཅིག་ཏུ་**འཁོད་པར་མི་བྱའི།** གཞན་དུ་ན་ཚིག་འདི་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

འདུལ་བ་གཞུང་དམ་པ་དེའི་ནང་། ལས་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་ལ་**དགག་པར་མ་བྱེད་ཅིག** །ཅེས་བྱེད་ལས་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ལ་བྱ་ཚིག་ཕྱི་མ་དགག་ཅེས་མ་འོངས་པ་བྲིས་པར་སྣང་ཡང་། གཞན་རྣམས་ལ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བྲིས་པ་ཤ་སྟག་གསལ་བས་ན། དེ་ལྟར་བྱེད་ལས་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ལ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་བྲིས་པ་གཅིག་གཉིས་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བྱེད་ལས་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་ལ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ་སྙམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྲིས་པ་ནི་རེ་ཟུང་ཙམ་ཡིན་པས་སོ། །

དེས་ན་རེ་ཟུང་ཙམ་སྣང་བ་དེ་དག་བྱ་ཚིག་གི་འབྲི་ཚུལ་གཅིག་གྱུར་ཡོད་པ་རྣམས་སུ་བརྟན་ཡོང་བ་དང་གཅིག་གྱུར་མེད་པ་རྣམས་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བའི་གེགས་སུ་དྲང་བར་མི་བྱའོ།།

དགག་སྒྲ་གསུམ་པ། དགག་སྒྲ་མེད་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ། དགག་སྒྲ་མེད་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་དེ་ཉིད་མིང་མཐའ་པ་བ་གང་རུང་དང་བཅས་པའི་ཚེ་འབྲི་ཚུལ་དང་། དགག་སྒྲ་མེད་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་དེ་ཉིད་མིང་མཐའ་པ་བ་གང་རུང་དང་མ་བཅས་པའི་ཚེ་འབྲི་ཚུལ་ཏེ་གཉིས་སོ།།

དང་པོ། བྱ་ཚིག་མིང་མཐའ་པ་བ་གང་རུང་དང་བཅས་པའི་ཚེ་འབྲི་ཚུལ་ནི། དགག་སྒྲ་མེད་དང་བྱ་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཚིག་ཕྲད་གང་ཡང་མེད་ཅིང་བྱ་ཚིག་མིང་མཐའ་པ་བ་གང་རུང་དང་བཅས་ཚེ་བྱ་ཚིག་འདས་མ་ད་གསུམ་སྐབས་དོན་བཞིན་འབྲི་དགོས། དེ་ཡང་། བྱ་ལས་འགོག་པ་ཡིན་ཚེ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་དང་། བྱེད་ལས་འགོག་པ་ཡིན་ཚེ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ། བྱས་ལས་འགོག་པ་ཡིན་ཚེ་བྱ་ཚིག་འདས་པ་འབྲི་དགོས།

དང་པོ། དགག་སྒྲ་མེད་དང་བྱ་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཚིག་ཕྲད་གང་ཡང་མེད་ཅིང་བྱ་ཚིག་མིང་མཐའ་པ་བ་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག་བྱ་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་འབྲི་དགོས། དཔེར་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ་ལས། རབ་འབྱོར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་**བསྲུང་བ་མེད་པ་**གསུམ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སྐུའི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐུའི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་མི་མངའ་བས། ལ་ལས་ཤེས་སུ་འོང་ངོ་ཞེས་གང་ཡང་བཅབ་པར་དགོངས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མི་མངའ་སྟེ། འདི་ནི་**བསྲུང་བ་མེད་པ་**དང་པོའོ། །ཞེས་པའི་**བསྲུང་བ་མེད་པ་**ཞེས་པ་ནི། **བསྲུང་བར་བྱ་བ་མེད་པ་**ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དགག་སྒྲ་མེད་ཡིག་དེ་ཉིད་བྱ་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་རིགས་ལ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་འབྲི་དགོས།

འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཁྲི་པ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། **སྐྱེ་བ་མེད་པ་**དང་། **འགག་པ་མེད་པ་**དང་། **བླང་བ་མེད་པ་**དང་། **དོར་བ་མེད་པ་**དང་། **གདག་པ་མེད་པ་**དང་། **གཞག་པ་མེད་པ་**དང་། **འགྲོ་བ་མེད་པ་**དང་། **འོང་བ་མེད་པ་**དང་། **གནས་པ་མེད་པ་**དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྣོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཚོན་པ་བརྟེན་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དང་། **བླང་བ་མེད་པ་**དང་། **དོར་བ་མེད་པ་**འི་ཚུལ་དང་། **གདག་པ་མེད་པ་**དང་། **གཞག་པ་མེད་པ་**འི་ཚུལ་དང་། **གཟུང་བ་མེད་**

པ་དང་། གཏུང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་། **བླང་བ་མེད་པ**་ཞེས་པ་ནི། **བླང་བར་བྱ་བ་མེད་པ**་ཞེས་པའི་དོན་དང་། **དོར་བ་མེད་པ་ནི**། **དོར་བར་བྱ་བ་མེད་པ**་ཞེས་པའི་དོན་དང་། **གདེག་པ་མེད་པ**་ཞེས་པ་ནི་**གདེག་པར་བྱ་བ་མེད་པ**་ཞེས་པའི་དོན་དང་། **གཞག་པ་མེད་པ**་ཞེས་པ་ནི་**གཞག་པར་བྱ་བ་མེད་པ**་ཞེས་པའི་དོན་དང་། **འགྲོ་བ་མེད་པ**་ཞེས་པ་ནི་**འགྲོ་བར་བྱ་བ་མེད་པ**་ཞེས་པའི་དོན་དང་། **གཟུང་བ་མེད་པ**་ཞེས་པ་ནི་**གཟུང་བར་བྱ་བ་མེད་པ**་ཞེས་པའི་དོན་དང་། **གཏང་བ་མེད་པ**་ཞེས་པ་ནི་**གཏང་བར་བྱ་བ་མེད་པ**་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་དགག་སྒྲ་མེད་ཡིག་སྒྲ་ཚིག་གི་བརྗོད་པ་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ན། བླང་བར་བྱ་བ་མེད་པ། དོར་བར་བྱ་བ་མེད་པ། གདེག་པར་བྱ་བ་མེད་པ། གཞག་པར་བྱ་བ་མེད་པ། གཟུང་བར་བྱ་བ་མེད་པ། གཏང་བར་བྱ་བ་མེད་པ། ཞེས་སོགས་དང་། སྐབས་འདིར་དགག་སྒྲ་མེད་ཡིག་སྒྲ་ཚིག་གི་བརྗོད་པ་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ན། བླང་བ་མེད་པ། དོར་བ་མེད་པ། གདེག་པ་མེད་པ། གཞག་པ་མེད་པ། གཟུང་བ་མེད་པ། གཏང་བ་མེད་པ། ཞེས་སོགས་སྒྲ་རྒྱས་བསྡུས་ཅམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ། དགག་སྒྲ་མེད་དང་བྱ་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཚིག་ཕྲད་གང་ཡང་མེད་ཅིང་བྱ་ཚིག་མིང་མཐའ་པ་བ་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག་བྱེད་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས། དཔེར་ན། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། གཞན་ཡང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་བདག་ཏུ་**འཛིན་པ་མེད**་པ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་**འཛིན་པ་མེད**་པ་དང་། ཆོས་སུ་**འཛིན་པ་མེད**་པའོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། དེ་ལྟར་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཅན་ཐ་དད་དུ་མི་བྱེད། ཆོས་ཐ་དད་དུ་མི་བྱེད། ཐེག་པ་ཐ་དད་དུ་མི་བྱེད། སངས་རྒྱས་ཐ་དད་དུ་མི་བྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐ་དད་དུ་མི་བྱེད། ཐ་མ་དང་། མཆོག་དང་། བཅིངས་པ་དང་། ཐར་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། **སྤོང་བ་མེད། འཛིན་པ་མེད། འཇུག་པ་མེད། ལྡོག་པ་མེད། ལེན་པ་མེད། འདོར་བ་མེད**་དེ། མི་གཡོ་བ་ཐོབ་ཅིང་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་། **སྤོང་བ་མེད། འཛིན་པ་མེད། འཇུག་པ་མེད། ལྡོག་པ་མེད། ལེན་པ་མེད། འདོར་བ་མེད།** ཅེས་པ་རྣམས་ནི། **སྤོང་བར་བྱེད་པ་མེད། འཛིན་པར་བྱེད་པ་མེད། འཇུག་པར་བྱེད་པ་མེད། ལྡོག་པར**་

བྱེད་པ་མེད། ལེན་པར་བྱེད་པ་མེད། འདོར་བར་བྱེད་པ་མེད། ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དགག་སྒྲ་མེད་ཡིག་དེ་དག་སྐབས་འདིར་བྱེད་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན། དེས་ན་འདི་ལྟའི་རིགས་ལ་རྣམ་ཀུན་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས།

གསུམ་པ། དགག་སྒྲ་མེད་དང་བྱ་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཚིག་ཕྲད་གང་ཡང་མེད་ཅིང་བྱ་ཚིག་མིང་མཐའ་པ་བ་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག་བྱས་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་འདས་པ་འབྲི་དགོས། དཔེར་ན། འཕགས་པ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པས་ཞུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། སྨྲས་པ། བཙུན་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོའི་སེམས་**བཅིངས་པ་མེད**་ན། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གང་ཡིན། སྨྲས་པ། གང་**བཅིངས་པ་མེད**་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །ཞེས་དང་།

འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྨྲས་པ། ལྷའི་བུ། གལ་ཏེ་ཁོ་བོས་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཐོབ་བམ། སྤངས་པར་གྱུར་ན་ནི། ཁོ་བོས་ཤེས་པ་བཟད་སྤྲོད་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ལྷའི་བུ། ཁོ་བོས་ནི། ཆོས་འགའ་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་**སྤངས་པ་མེད**་པས་ནི། ཁོ་བོས་ཅི་ཞིག་ཤེས་པ་བཟད་སྤྲོད་པར་བྱ། ཞེས་དང་།

འཕགས་པ་རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱི་རྣམ་པར་གནོན་པས་ཞུས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟན་པ་ལས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁས་ལེན་པ་མེད་ཅིང་འཛིན་པ་མེད་དེ། གང་གིས་ཀྱང་ཁས་**བླངས་པ་མེད**་པའི་ཕྱིར་རོ། །རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ། གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་དེ། སུས་ཀྱང་མ་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་། **བཅིངས་པ་མེད། སྤངས་པ་མེད། བླངས་པ་མེད།** ཅེས་པ་རྣམས་ནི། **བཅིངས་པར་བྱས་པ་མེད། སྤངས་པར་བྱས་པ་མེད། བླངས་པར་བྱས་པ་མེད།** ཅེས་པའི་དོན་བསྡུས་པ་ཡིན་པས་དགག་སྒྲ་མེད་ཡིག་དེ་ཉིད་བྱས་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན། དེས་ན་འདི་ལྟའི་རིགས་ལ་རྣམ་ཀུན་བྱ་ཚིག་འདས་པ་འབྲི་དགོས།

གཉིས་པ། བྱ་ཚིག་མིང་མཐའ་པ་བ་གང་རུང་དང་མ་བཅས་པའི་ཚེ་ན་འབྲི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ། དངོས་ཤུགས་གང་རུང་དུ་དགག་སྒྲ་མེད་དང་བྱ་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ལ་དོན་གྱི་ཕྲད་ཡོད་ཚེ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་འབྲི་དགོས། གཉིས་པ། དངོས་ཤུགས་གང་རུང་དུ་དགག་སྒྲ་མེད་དང་བྱ་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཨི་ལྡན་གྱི་ཕྲད་ཡོད་ཚེ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས། གསུམ་པ། དངོས་ཤུགས་གང་དུའང་དགག་སྒྲ་མེད་དང་བྱ་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཚིག་ཕྲད་གང་ཡང་མེད་ཅིང་བྱ་ཚིག་མིང་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཚེ་བྱ་ཚིག་འདས་པ་འབྲི་དགོས།

དང་པོ། དངོས་ཤུགས་གང་རུང་དུ་དགག་སྒྲ་མེད་དང་བྱ་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ལ་དོན་གྱི་ཕྲད་ཡོད་ཆེ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་འབྲི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཕྱིར་དགག་སྒྲ་མེད་དང་བྱ་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ལ་དོན་གྱི་ཕྲད་ཡོད་མེད་དེ་ཚིག་གི་ངོ་རིས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། དོན་ཐོག་ནས་བཤད་ན་འདི་ཉིད་དགག་སྒྲ་མེད་ཡིག་བྱ་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་དོན་གཞུམ་གསལ་མདོ་ཚིག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འཕགས་པ་རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པས་ཞུས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟན་པ་ལས། རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གནོན་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི། གདགས་སུ་མེད། གཟུང་དུ་མེད། བཤད་དུ་མེད། སྣང་བ་མེད། དེ་ལྟ་བུར་ཀུན་ཏུ་རིག་པ་དེ་ནི། ཀུན་ཏུ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་།

འཕགས་མ་འོད་ཟེར་ཅན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ལས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། དགེ་སློང་དག །ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བའི་མདུན་དང་མདུན་ནས་འགྲོ་སྟེ། དེ་བལྟར་མེད། གཟུང་དུ་མེད། བཙིང་དུ་མེད། དགུག་ཏུ་མེད། བཀྲལ་དུ་མེད། རྫོངས་པར་བྱར་མེད། ཆད་པས་གཅད་དུ་མེད། མགོ་འབྲེག་ཏུ་མེད། བསླུར་མེད། ཚིག་པར་བྱར་མེད། དགྲའི་དབང་དུ་མི་འགྲོའོ། །དགེ་སློང་དག །གང་གིས་ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་མ་དེའི་མིང་ཤེས་པ་དེ་ཡང་བལྟར་མེད། གཟུང་དུ་མེད། བཙིང་དུ་མེད། དགག་ཏུ་མེད། བཀྲལ་དུ་མེད། རྫོངས་པར་བྱར་མེད། ཆད་པས་གཅད་དུ་མེད། མགོ་འབྲེག་ཏུ་མེད། བསླུར་མེད། ཚིག་པར་བྱར་མེད། དེ་དགྲའི་དབང་དུ་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་ལྷ་མོ་འོད་ཟེར་ཅན་མའི་མིང་ཤེས་ཀྱི། བདག་ཀྱང་བལྟར་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །གཟུང་དུ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །བཙིང་དུ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །དགག་ཏུ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །བཀྲལ་དུ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །རྫོངས་པར་བྱར་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །ཆད་པས་གཅད་དུ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །མགོ་འབྲེག་ཏུ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །བསླུར་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །ཚིག་པར་བྱར་མེད་པར་གྱུར་ཅིག །དགྲའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དང་།

ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ལས། ལྟ་བ་བསྒོམ་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །དམ་ཚིག་བསྲུང་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཕྲིན་ལས་བཙལ་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ལམ་ལ་བགྲོད་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །གནས་ས་སྦྱང་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཡེ་ཤེས་མི་རྟོག་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཆོས་ཉིད་ཇི་བཞིན་བཅོས་སུ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའོ།།

དེ་བཞིན་དུ། སྡིག་པ་བྱུར་མེད། སྲོག་གཅད་དུ་མེད། མ་བྱིན་པར་བླང་དུ་མེད། ཀུན་མ་བརྐུར་མེད། མི་ཚངས་པར་སྤྱད་དུ་མེད། རྫུན་སྨྲར་མེད། བརྣབ་སེམས་བཅང་དུ་མེད། ཆང་བཏུང་དུ་མེད། ཅེས་སོགས་ལྟ་བུའོ།།

གོང་གསལ་དགག་སྒྲ་མེད་ཡིག་དེ་དག་བྱ་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དུ་མེད་ཅེས་པ་ནི། གཟུང་བར་བྱར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དང་། བཅིང་དུ་མེད་ཅེས་པ་ནི། བཅིང་བར་བྱར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དང་། དགག་ཏུ་མེད་ཅེས་པ་ནི། དགག་པར་བྱར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན། གཟུང་བར་བྱར་མེད་ཅེས་པའི་བསྡུས་ཚིག་ནི། གཟུང་དུ་མེད་ཅེས་པ་དང་། བཅིར་བར་བྱར་མེད་ཅེས་པའི་བསྡུས་ཚིག་ནི། བཅིང་དུ་མེད་ཅེས་པ་དང་། དགག་པར་བྱར་མེད་ཅེས་པའི་བསྡུས་ཚིག་ནི། དགག་ཏུ་མེད་ཅེས་སོགས་སྒྲ་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་གནད་ཤེས་ན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ། དངོས་ཤུགས་གང་རུང་དུ་དགག་སྒྲ་མེད་དང་བྱ་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཡི་ལྡན་གྱི་ཕྲད་ཡོད་ཚེ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་འདི་ཉིད་དགག་སྒྲ་མེད་ཡིག་བྱེད་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། སྡིག་པ་བྱེད་ཀྱི་མེད། སྲོག་གཅོད་ཀྱི་མེད། མ་བྱིན་པར་ལེན་གྱི་མེད། ཀུན་མ་ཀུ་ཡི་མེད། མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་ཀྱི་མེད། རྫུན་སྨྲ་ཡི་མེད། བརྣབ་སེམས་འཆང་གི་མེད། གནོད་སེམས་འཛིན་གྱི་མེད། ལོག་ལྟ་བྱེད་ཀྱི་མེད། ཆང་འཐུང་གི་མེད། རྒྱན་ཆ་མང་པོ་འདོགས་ཀྱི་མེད། ཁྲི་སྟན་མཐོན་པོར་སྡོད་ཀྱི་མེད། ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་ཟ་ཡི་མེད། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དགག་སྒྲ་མེད་ཡིག་དེ་དག་བྱེད་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྲོག་གཅོད་ཀྱི་མེད་ཅེས་པ་ནི། སྲོག་གཅོད་པར་བྱེད་ཀྱི་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་གྱི་མེད་ཅེས་པ་ནི། མ་བྱིན་པར་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱི་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན། སྲོག་གཅོད་པར་བྱེད་ཀྱི་མེད་ཅེས་པའི་བསྡུས་ཚིག་ནི། སྲོག་གཅོད་ཀྱི་མེད་ཅེས་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱི་མེད་ཅེས་པའི་བསྡུས་ཚིག་ནི། མ་བྱིན་པར་ལེན་གྱི་མེད་ཅེས་སོགས་སྒྲ་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་གནད་ཤེས་ན་རྟོགས་སླའོ།།

གསུམ་པ། དངོས་ཤུགས་གང་དུའང་དགག་སྒྲ་མེད་དང་བྱ་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཚིག་ཕྲད་གང་ཡང་མེད་ཅིང་བྱ་ཚིག་མིང་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཚེ་བྱ་ཚིག་འདས་པ་འབྲི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་འདི་ཉིད་དགག་སྒྲ་མེད་ཡིག་བྱས་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། དཔེར་ན། སྡིག་པ་བྱས་མེད། སྲོག་བཅད་མེད། མ་བྱིན་པར་བླངས་མེད། ཀུན་མ་བརྐུས་མེད། མི་ཚངས་པར་སྤྱད་མེད། རྫུན་སྨྲས་མེད། བརྣབ་སེམས་བཅངས་མེད། གནོད་སེམས་བཟུང་མེད། ལོག་ལྟ་བྱས་མེད། ཆང་བཏུངས་མེད། རྒྱན་ཆ་མང་པོ་

བཏགས་མེད། ཁྲི་སྟན་མཐོན་པོར་**བསྡད་མེད།** ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་**བཟས་མེད།** ཅེས་སོགས་ལྟ་བུའོ། །དགག་སྒྲ་མེད་ཡིག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱས་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། **སྲོག་བཅད་མེད་**ཅེས་པ་ནི། **སྲོག་བཅད་པར་བྱས་མེད་**ཅེས་པའི་དོན་དང་། **མ་བྱིན་པར་བླངས་མེད་**ཅེས་པ་ནི། **མ་བྱིན་པར་བླངས་པར་བྱས་མེད་**ཅེས་པའི་དོན་དང་། **རྫུན་མ་བརྫུས་མེད་**ཅེས་པ་ནི་**རྫུན་མ་བརྫུས་པར་བྱས་མེད་**ཅེས་སམ་རྫུན་མ་བརྫུས་པར་མ་བྱས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །སྲོག་བཅད་པར་བྱས་མེད། ཅེས་པའི་བསྡུས་ཚིག་ནི། སྲོག་བཅད་མེད། ཅེས་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་བླངས་པར་བྱས་མེད། ཅེས་པའི་བསྡུས་ཚིག་ནི། མ་བྱིན་པར་བླངས་མེད། ཅེས་སོགས་སྒྲ་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་གནད་ཤེས་ན་རྟོགས་སླའོ།།

དགག་སྒྲ་བཞི་པ། དགག་སྒྲ་མིན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དང་པོ། དངོས་ཤུགས་གང་རུང་དུ་དགག་སྒྲ་མིན་དང་བྱ་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཚིག་ཕྲད་རྒྱུ་ཡོད་ཆེ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་འབྲི་དགོས།

གཉིས་པ། དངོས་ཤུགས་གང་རུང་དུ་དགག་སྒྲ་མིན་དང་བྱ་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཨི་ལྡན་གྱི་ཕྲད་ཡོད་ཆེ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས།

གསུམ་པ། དངོས་ཤུགས་གང་དུའང་དགག་སྒྲ་མིན་དང་བྱ་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཚིག་ཕྲད་གང་ཡང་མེད་ཅིང་བྱ་ཚིག་མིང་མཐའ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཆེ་བྱ་ཚིག་འདས་པ་འབྲི་དགོས།

དང་པོ་ནི་དགག་སྒྲ་མིན་ཡིག་བྱ་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པ་ནི་དགག་སྒྲ་མིན་ཡིག་བྱེད་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན། གསུམ་པ་ནི་དགག་སྒྲ་མིན་ཡིག་བྱས་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན།

དང་པོ་ནི། སྲོག་**གཅད་རྒྱུ་མིན།** མ་བྱིན་པར་**བླང་རྒྱུ་མིན།** མི་ཚངས་པར་**སྤྱད་རྒྱུ་མིན།** **རྫུན་སྨྲ་རྒྱུ་མིན།** བརྣབ་སེམས་**བཅང་རྒྱུ་མིན།** ལོག་པར་**བལྟ་རྒྱུ་མིན།** སྡིག་པ་**བྱ་རྒྱུ་མིན།** ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའོ། །དགག་སྒྲ་མིན་ཡིག་དེ་དག་བྱ་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྲོག་གཅད་རྒྱུ་མིན་ཞེས་པ་ནི། སྲོག་གཅད་པར་བྱ་རྒྱུ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་དང་། མ་བྱིན་པར་བླང་རྒྱུ་མིན་ཞེས་པ་ནི། མ་བྱིན་པར་བླང་བར་བྱ་རྒྱུ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྡིག་པ་**བྱེད་ཀྱི་མིན།** སྲོག་**གཅོད་ཀྱི་མིན།** མ་བྱིན་པར་**ལེན་གྱི་མིན།** རྫུན་མ་**རྫུ་ཡི་མིན།** མི་ཚངས་པར་**སྤྱོད་ཀྱི་མིན།** **རྫུན་སྨྲ་ཡི་མིན།** བརྣབ་སེམས་**འཆང་གི་མིན།** གནོད་སེམས་**འཛིན་གྱི་མིན།** ལོག་པར་**ལྟ་ཡི་མིན།** ཆང་**འཐུང་གི་མིན།** ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའོ། །དགག་སྒྲ་མིན་ཡིག་དེ་

དག་བྱེད་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོག་གཅོད་ཀྱི་མིན་ཞེས་པ་ནི། སྒྲོག་གཅོད་པར་བྱེད་ཀྱི་མིན་ཞེས་པའི་དོན་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་གྱི་མིན་ཞེས་པ་ནི། མ་བྱིན་པར་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱི་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་ནོར་འདི་དག་མ་བྱིན་པར་**བླངས་པ་མིན།** གཞན་ལས་**བརྐུས་པ་མིན།** ངས་རྫུན་**སྨྲས་པ་མིན།** ཁྱོད་ཀྱི་ནོར་ལ་བརྣབ་སེམས་**བཅངས་པ་མིན།** ཡི་གེ་འདི་ངས་**བྲིས་པ་མིན།** དཔེ་བཤུས་**བྱས་པ་མིན།** ཀུ་ཤུ་ཚང་མ་ངས་**བཟས་པ་མིན།** ཇ་ཡོད་ཚད་ངས་**བཏུངས་པ་མིན།** ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའོ། །དགག་སྒྲ་མིན་ཡིག་དེ་དག་བྱས་ལས་དགག་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། **མ་བྱིན་པར་བླངས་པ་མིན་**ཞེས་པ་ནི། **མ་བྱིན་པར་བླངས་པར་བྱས་པ་མིན་**ཞེས་པའི་དོན་དང་། **བརྐུས་པ་མིན་**ཞེས་པ་ནི། **བརྐུས་པར་བྱས་པ་མིན་**ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ།།

ད་དུང་གོང་གསལ་དགག་སྒྲ་མེད་ཡིག་ལྟར་ཞིབ་ཆ་ཕྱེ་ནས་བཤད་ན། དཔེར་ན། དེ་ལྟར་ཁས་**བླངས་པ་མིན།** དེ་ལྟར་ཁས་**ལེན་པ་མིན།** དེ་ལྟར་ཁས་**བླང་བ་མིན།** ཞེས་གསུམ་ཀ་འབྲི་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་གསུམ་ལ་གནམ་སའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་འབྲི་བའི་ཚེ་ན་གང་བྱུང་བྱུང་མིན་པར་ལེགས་པར་བསམས་ནས་འབྲི་དགོས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་མིན་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱས་ལས་འགོག་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་མིན་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱེད་ལས་འགོག་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཁས་བླང་བ་མིན་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་ལས་འགོག་པ་སྟོན་པ་ཡིན།

དེས་ན་དེ་ལྟར་སྐབས་དོན་བྱས་ལས་བྱེད་ལས་བྱ་ལས་གསུམ་ལ་བལྟས་ནས་ལས་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་འབྲི་དགོས་པ་གནད་འགག་ཡིན། གསུམ་པོ་དེས་མཚོན་ནས་བྱ་ཚིག་གཞན་རྣམས་ལའང་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། ཞིང་ལ་ས་བོན་**མི་འདེབས།** ཞིང་ལ་ས་བོན་**མི་གདབ།** ཞིང་ལ་ས་བོན་**མ་བཏབ།** ཞིང་ལ་ས་བོན་**མ་འདེབས།** ཞིང་ལ་ས་བོན་**འདེབས་པ་མིན།** ཞིང་ལ་ས་བོན་**གདབ་རྒྱུ་མིན།** ཞིང་ལ་ས་བོན་ངས་**བཏབ་པ་མིན།** ཞིང་ལ་ས་བོན་**གདབ་ཏུ་མེད།** ཞིང་ལ་ས་བོན་**འདེབས་ཀྱི་མེད།** ཞིང་ལ་ས་བོན་**འདེབས་ཀྱི་མིན།** ཞིང་ལ་ས་བོན་**བཏབ་མེད།** ཅེས་པ་དེ་དག་གིས་དོན་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། དགག་སྒྲ་དང་བྱ་ཚིག་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞིབ་ཏུ་བསམ་མོ།།

མ་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་འདས་ད་ལྟ། །མི་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་ད་མ་འོངས།།

མེད་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་འདས་མ་ད། །མིན་འབྲེལ་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་ནོ།།
དགག་བྱ་བྱས་ལས་བྱ་ལས་དང་། །བྱེད་ལས་གང་ཡིན་ལ་བལྟོས་ནས།།
རིམ་བཞིན་བྱ་ཚིག་འདས་པ་དང་། །མ་འོངས་ད་ལྟ་བྲི་བར་བྱ། །ཞེས་ཀུང་བྱའོ།།

དྲུག་པ། ཐག་ཆོད་པའི་དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་བཤད་པ།

ཡོད་དང་། ཡིན་དང་། རེད་དང་། འདུག་བཅས་བཞི་ནི་ཐག་ཆོད་པའི་དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་ལ། ཤིང་གཙོད་ཀྱི་ཡོད། ཡི་གེ་འབྲི་ཡི་ཡོད། གསལ་བསྒྲགས་བྱེད་ཀྱི་འདུག །དེ་བཞིན། ཤིང་གཙོད་ཀྱི་རེད། ཤིང་གཙོད་ཀྱི་ཡིན། ཤིང་གཙོད་ཀྱི་འདུག །ཅེས་ཕྲད་ཀྱིས་བར་ཆོད་པ་རྣམས་ལ་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་། ཤིང་བཅད་ཡོད། ཡི་གེ་བྲིས་ཡོད། གསལ་བསྒྲགས་བྱས་ཡོད། ཅེས་དུས་སྒྲས་བར་མ་ཆོད་པ་ཡིན་ན་རྣམ་ཀུན་འདས་ཚིག་འབྲི་དགོས་པའི་གནད་འགག་ཤེས་དགོས།

རྒྱས་པར་བྱས་ན། ང་ཚོའི་ས་ཞིང་ཚུར་སྤྲོད་ཅེས་རེ་སྐུལ་ཞུ་ཡི་ཡོད། སྐུ་ངོས་འདི་ཐད་བསམ་བློ་གཏོང་གི་འདུག །གལ་སྲིད་ད་དུང་ཚུར་མ་སྤྲད་ན་གནས་ཚུལ་འདི་ཁྲིམས་ཁང་དུ་སྐྱེལ་གྱི་ཡིན། དེའི་ཚེ་འགྱོད་པ་སྐྱེ་ཡི་རེད། ཅེས་སོགས་དང་། ང་ཚོའི་ས་ཞིང་ཚུར་སྤྲོད་ཅེས་རེ་སྐུལ་ཞུས་ཡོད། བྲེལ་བ་མ་བྱེད་འདི་ཐད་ངས་སྔ་ས་ནས་བསམ་བློ་བཏང་ཡོད། རེ་སྐུལ་ཞུས་ཀྱང་ས་ཞིང་ཚུར་མ་སྤྲད་པར་བརྟེན་གནས་ཚུལ་འདི་ཁྲིམས་ཁང་དུ་བསྐྱལ་ཡོད། རེ་སྐུལ་ཞུས་འདུག །བསམ་བློ་བཏང་འདུག །ཁྲིམས་ཁང་དུ་བསྐྱལ་འདུག །རེ་སྐུལ་ཞུས་པ་རེད། བསམ་བློ་བཏང་བ་རེད། ཁྲིམས་ཁང་དུ་བསྐྱལ་བ་རེད། རེ་སྐུལ་ཞུས་པ་ཡིན། བསམ་བློ་བཏང་བ་ཡིན། ཁྲིམས་ཁང་དུ་བསྐྱལ་བ་ཡིན། ནམ་རྒྱུན་ང་ཞོགས་པ་ཆུ་ཚོད་དྲུག་པའི་ཐོག་ལང་གི་ཡོད། དེ་རིང་ཞོགས་པ་ཆུ་ཚོད་ལྔ་པའི་ཐོག་ལངས་པ་ཡིན། ཁོང་དུས་རྒྱུན་ཁང་པ་དཀར་པོ་དེའི་ནང་སྡོད་ཀྱི་རེད། དེ་རིང་ཁང་པ་གཞན་ཞིག་གི་ནང་དུ་བསྡད་འདུག །ཅེས་པས་མཚོན་ནས་གཞན་ཀུན་ལ་རིགས་བསྒྲེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡོད་ཡིན་རེད་འདུག་བཞི་པོའི་འབྲི་ཚུལ་སྐབས་ཐོག་སྤྱི་རིས་འབྱེད་ཤེས་དགོས་ཀྱི་གང་བྱུང་བྱུང་འབྲི་བ་ནི་དཔྱོད་ལྡན་ལ་མི་མཛེས་སོ།།

ཡོད་ཡིན་རེད་འདུག་བཞི་པོར་ཐག་ཆོད་པའི་དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་ཞེས་བརྗོད་པ་མ་ཟད་སྒྲུབ་སྒྲ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་ཆོག་པས། དགག་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལྡོག་ཕྱོགས་སྒྲུབ་སྒྲ་ཡོད་དང་། དགག་སྒྲ་མིན་གྱི་

ལྡོག་ཕྱོགས་སྒྲུབ་སྒྲ་ཡིན་དུ་གནས་པས་ན། གོང་གསལ་དགག་སྒྲ་མེད་མིན་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་གྱི་ཞིབ་ཆ་ཟལ་ཆེ་བ་ལྡོག་ཕྱོགས་ནས་སྒྲུབ་སྒྲ་ཡོད་ཡིན་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་ལའང་སྦྱར་དུ་ཡོད་པས། ཞིབ་ཆ་དང་སྦྱོར་བ་ལ་དགྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་བསྒྲེས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ཡོད་དང་ཡིན་དང་རེད་དང་འདུག །ཅེས་པའི་ཚིག་གྲོགས་རྣམས་དང་ནི།།
ཐད་ཀར་འབྲེལ་ཆེ་འདས་པ་དང་། །དྲུག་སྒྲས་བར་ཆོད་ད་ལྟ་འོ།།
ད་དུང་ཞིབ་ཏུ་དབྱེ་འདོད་ན། །དགག་སྒྲ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ།།
ཐག་ཆོད་དོན་གསལ་ཚིག་གྲོགས་དང་། །འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

བདུན་པ། རེ་སྨོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་། ཤོག་དང་། རོགས་དང་། འདོད་དང་། དགོས་དང་། ཅིག་བཅས་རེ་སྨོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་ཡིན་ཞིང་། ཅིག་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ནི་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་འབྲི་བ་གདམ་ག་སྟེ། དཔེར་ན། སྲིད་པའི་མཚོ་ལས་འགྲོ་བ་**སྒྲོལ་བར་ཤོག** །ཅེས་དང་། དེ་ཡི་ཡུན་ལ་དམ་ཆོས་**འཛིན་པར་ཤོག** །ཅེས་སོགས་ལྟར། མཐུན་རྐྱེན་**འཛོམ་པར་ཤོག** །ཨ་རེར་**སླེབ་པར་ཤོག** །ཆར་ཆུ་དུས་སུ་**འབབ་པར་ཤོག** །ལོ་ཏོག་ཕུན་ཚོགས་**སྨིན་པར་ཤོག** །མཐུན་རྐྱེན་ཡག་ཏུ་**གཏོང་རོགས**་ཞེས་འབོད་སྐུལ་ཞུ། གྲྭ་མང་ལ་ཇ་**འདྲེན་རོགས**། མེ་ཏོག་ལ་ཆུ་**བླུག་རོགས**། མཐུན་རྐྱེན་ཡག་ཏུ་**གཏོང་འདོད**་ཡོད། མེ་ཏོག་ལ་ཆུ་**བླུག་འདོད**་མེད། ཤ་**ཟ་འདོད**་མེ་ལྟར་འབར། སེམས་པ་བཟང་པོ་**བྱེད་དགོས**། རང་གི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་དམག་དཔུང་**ཟློག་དགོས**། ཞེས་པ་སོགས་སོ། །ཤ་**བཟའ་འདོད**་མེ་ལྟར་འབར། སེམས་པ་བཟང་པོ་**བྱ་དགོས**། ཞེས་པས་མཚོན་གོང་གི་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བའི་གནས་སུ་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་སྦྱར་ནས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

འོ་ན་རེ་སྨོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ལ་ད་མ་འོངས་གདམ་ག་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རང་གི་རེ་སྨོན་དེ་ཉིད་དུས་ཚོད་ད་ལྟ་བར་མྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་བསམས་ན་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་། བྲེལ་མེད་ག་ལེར་འགྲུབ་པར་བསམས་ན་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་འབྲི་སྟེ། དཔེར་ན། དམག་དཔུང་ཟློག་དགོས་ཞེས་པ་དང་། དམག་དཔུང་བཟློག་དགོས་ཞེས་པ་གཉིས་པོར་རྣལ་དུ་ཕབ་

ནས་ལེགས་པར་བརྟགས་ན། གོ་བ་མི་འདྲ་བ་རེ་སྐྱེར་ཡོང་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་འདི་ལྟའི་ལས་ཚིག་དམ་འོངས་གཉིས་གདམ་ཁའི་རིགས་རྣམས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྐབས་རང་གི་ཞེ་འདོད་དང་གོ་བ་གཉིས་པོ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །ཚེ་རིང་བར་**གྱུར་ཅིག** །ནད་མེད་པར་**གྱུར་ཅིག** །དབང་ཐང་རླུང་རྟ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་**གྱུར་ཅིག** །བཀྲ་ཤིས་པར་**གྱུར་ཅིག** །ཅེས་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ཅིག་སྨྲ་རེ་སྨོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་བྱ་ཚིག་འདས་པ་**གྱུར་ཅིག**་ཅེས་འབྲི་བ་ལས། འགྱུར་ཅིག་ཅེས་ད་མ་འོངས་གཏན་ནས་འབྲི་སྲོལ་མེད་མོད། ཁ་ཅིག་གིས་དེ་དོན་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཅིག་ཅེས་འབྲི་བཞིན་པ་ནི་འཁྲུལ་བའོ།།

ཤོག་རོགས་དགོས་འདོད་རྣམས་དང་ནི། །འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ད་མ་འོངས། །
ཅིག་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་འདས་པ་སྟེ། །རེ་སྨོན་གསལ་བྱེད་ཚིག་གྲོགས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

གོང་དུ་མ་ཚུད་པའི་རེ་སྨོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་གཞན་འགའ་ཞིག་ཁ་སྐོང་གི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ།

དང་པོ། འཆར་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་འབྲི་སྲོལ་ནི། འདས་ཚིག་དང་སྐུལ་ཚིག་འབྲི་སྲོལ་མེད་པར་ངེས་ཤིང་། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་བྲིས་པ་རེ་ཟུང་སྣང་ཡང་། དམ་པ་གོང་མའི་ཡོངས་གྲགས་འབྲི་སྲོལ་ལ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་ཉིད་སྣང་ཞིང་འཐད་པས། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཆར་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་། ལས་ཀ་བྱེད་འཆར་ཡོད། བསྐྱར་བཙོས་བྱེད་འཆར་ཡོད། འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་འཆར་ཡིན། ཞེས་པ་ལས། ལས་ཀ་བྱ་འཆར་ཡོད། བསྐྱར་བཙོས་བྱ་འཆར་ཡོད། འཛུགས་སྐྲུན་བྱ་འཆར་ཡོད། ཅེས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ཀར་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་སྲོལ་མེད་ཅིང་མི་འཐད་ལ། ལས་ཀ་བྱས་འཆར་ཡོད། བསྐྱར་བཙོས་བྱས་འཆར་ཡོད། འཛུགས་སྐྲུན་བྱས་འཆར་ཡིན། ཞེས་འདས་ཚིག་དང་སྐུལ་ཚིག་ནི་དེ་བས་ཀྱང་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་སྲོལ་མེད་ཅིང་མི་འཐད་པས་ན། འཆར་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་རྣམ་ཀུན་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན།

དེས་ན། སྟན་ངག་གི་དེབ་ཅིག་**འདོན་འཆར**་ཡོད། འདི་ལོར་དམར་ཟས་**སྤྱོད་འཆར**་ཡོད། མི་བཙུ་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་**གཏོང་འཆར**་ཡོད། ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལྗོན་ཤིང་སྟོང་ཕྲག་**འཛུགས་འཆར**་ཡོད། སྒོར་འབུམ་གཅིག་ཞལ་འདེབས་**འབུལ་འཆར**་ཡོད། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་བྱ་ཚིག་འཆར་དང་འབྲེལ་ནས་འབྲི་བརྗོད་བྱེད་སྲོལ་འདི་ནི། སྔོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་མཐོང་དཀོན་པས་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཐ་སྙད་

ཅིག་ཏུ་གསལ་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲི་སྟོལ་ཡང་ཕྱིས་བྱུང་གི་དམ་པ་གོང་མའི་འབྲི་སྲོལ་ཁྱབ་ཆེ་བ་གང་ཞིག་ཡོད་མེད་ལ་བལྟ་དགོས་པ་གནད་འགག་ཡིན།

གཉིས་པ། གསོལ་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་འབྲི་སྲོལ་ནི། འདས་ཚིག་དང་སྐུལ་ཚིག་འབྲི་སྲོལ་མེད་པར་ངེས་ཤིང་། བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་བྲིས་པ་རེ་ཟུང་སྣང་ཡང་། དམ་པ་གོང་མའི་ཡོངས་གྲགས་འབྲི་སྲོལ་ལ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་ཉིད་ཤས་ཆེ་བར་སྣང་བས། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གསོལ་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། བཙོལ་བའི་ཕྲིན་ལས་**བསྒྲུབ་ཏུ་གསོལ།** ཐུགས་རྗེས་**གཟུང་དུ་གསོལ།** སྨོན་ལམ་**གདབ་ཏུ་གསོལ།** སློབ་མ་**བསྐྱང་དུ་གསོལ།** བྱིན་གྱིས་**བརླབ་ཏུ་གསོལ།** སྟན་ངག་གི་དེབ་ཅིག་**གནང་དུ་གསོལ།** དམར་ཟས་**སྤང་དུ་གསོལ།** ཞལ་འདེབས་**དབུལ་དུ་གསོལ།** ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ཡང་། བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་སླད་དུ་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་པ་བསྡུས་པས། བསྒྲུབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་དང་། ཐུགས་རྗེས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་པ་བསྡུས་པས། གཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་དང་། སློབ་མ་བསྐྱང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་པ་བསྡུས་པས། སློབ་མ་བསྐྱང་དུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་གནད་འགག་རྟོགས་ན་རྒྱུ་མཚན་ངེས་སློའོ།།

གསུམ་པ། ཞུ་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་འབྲི་སྲོལ་ནི། འདས་ཚིག་དང་སྐུལ་ཚིག་འབྲི་སྲོལ་མེད་པར་ངེས་ཤིང་། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་བྲིས་པ་རེ་ཟུང་སྣང་ཡང་། དམ་པ་གོང་མའི་ཡོངས་གྲགས་འབྲི་སྲོལ་ལ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཤས་ཆེ་བར་སྣང་བས། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཞུ་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་**འཛིན་པར་ཞུ།** དབང་ཞུ་བའི་ཡོན་དུ་མཎྜལ་ཞིག་**འབུལ་བར་ཞུ།** གཤིན་པོའི་དོན་དུ་བསྔོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་ཞིག་**འདེབས་པར་ཞུ།** སྤྱོད་པ་ངན་པ་རྣམས་**སྤོང་བར་ཞུ།** ཁོང་ཡུག་སྤུང་སྐྱོབ་ཆེད་ཕྱོན་ཤིང་**འཛུགས་པར་ཞུ།** སེམས་ལ་**འཆང་བར་ཞུ།** གལ་ཆེའི་གནད་དོན་དེ་ཡིད་ལ་**འཇོག་པར་ཞུ།** སེམས་ལ་ཞི་བདེ་དགོས་ན་ཆོས་**བྱེད་པར་ཞུ།** ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའོ།།

བཞི་པ། འཚལ་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་འབྲི་སྲོལ་ནི། གོང་གསལ་ཞུ་ཞེས་པ་ནི་རང་ལས་གོང་མའམ་གོང་མར་བཀུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་གུས་ཞམས་དང་བཅས་རེ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། རང་ལས་དམན་པའམ་མཉམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་རེ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ན། འཚལ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་བྱ་ཚིག་དང་ལྷན་དུ

སྒྲུབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན། སེམས་ལ་ཞི་བདེ་དགོས་ན་ཆོས་**བྱེད་པར་འཚལ**། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གལ་ཆེའི་གནད་དོན་དེ་ཡིད་ལ་འཛོག་པར་ཞུ། ཞེས་སམ། གལ་ཆེའི་གནད་དོན་དེ་ཡིད་ལ་**འཛོག་པར་འཚལ**། ཞེས་པ་གཉིས་པོ་གུས་བཀུར་གྱི་རྣམ་པ་མངོན་མིན་ཙམ་ལས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད། དེས་ན་འཚལ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་རེ་སློན་གསལ་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་ན། བྱ་ཚིག་འབྲི་སྟོལ་གོང་གསལ་ཞུ་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་འབྲི་སྟོལ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཏེ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན།

གོང་གསལ་འཆར་གསོལ་ཞུ་འཚལ་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་སྟོལ་དེ་དག་ནི། ཞིབ་བཤད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རེས་བཟུང་གི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་རྒྱུ་མཚན་ཁས་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་རེས་བཟུང་གིས་བྲིས་ན་གཅིག་གྱུར་གྱི་རང་བཞིན་འབྱུང་བའི་དགེ་མཚན་ཡོད། དེ་མིན་གོང་གསལ་འཆར་གསོལ་ཞུ་འཚལ་བཞི་པོ་ཚིག་དོན་གང་གི་ཆ་ནས་གཞིགས་ཀྱང་འདས་ཚིག་དང་སྐུལ་ཚིག་གཉིས་དང་འབྲེལ་ཏེ་གཏན་ནས་འབྲི་མི་རུང་བར་ངེས་ཀྱང་། སྤྱིར་རགས་བཤད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་གཉིས་འདམ་ཀའི་ཚུལ་དུ་བྲིས་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད། མདོ་དོན་སྙིང་པོ། སྐབས་འདིར་ད་མ་འོངས་འདམ་ཀ་ཡིན་ཡང་། དེ་གཉིས་ལས་འདམ་པའི་ཚེ་ན་གོང་གསལ་ལྟར་བདམས་ནས་བྲིས་ན་ཤིན་ཏུ་བཟང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

འཆར་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་དང་། །གསོལ་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ། །
ཞུ་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་སྟེ། །འཚལ་འབྲེལ་ཡང་ནི་ད་ལྟ་འོ། །ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

བརྒྱད་པ། སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་། ཅིག་དང་། ཞིག་དང་། ཤིག་བཅས་སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་ཡིན་ཞིང་། དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་དང་འབྲེལ་ཚེ་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་། གཞན་དུ་སྐུལ་ཚིག་དངོས་འབྲི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དཔེར་ན། མ་སྒྲུབ་ཅིག །མ་གཙོད་ཅིག །མ་འབྲི་ཞིག །མ་འཛེམས་ཤིག །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་གི་ཚིག་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚེ་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་། ཤིང་ཆོད་ཅིག །ཡི་གེ་བྲིས་ཤིག །དགྲ་བོ་ཆོམ་ཞིག །ཤིང་ཏོག་ཟོ་ཞིག་ཅེས་པ་སོགས་དགག་སྒྲ་མ་ཡིག་དང་མ་འབྲེལ་ཚེ་སྐུལ་ཚིག་དངོས་བྲིའོ། །རྒྱས་པར་བྱས་ན། ཁ་ནས་སྤྱི་དོན་གླེངས་ཏེ་ཁོག་ནས་རང་དོན་**མ་སྒྲུབ**

ཅིག །ཕྱིན་ཆད་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ནོར་ལ་**མ་རྡུམ་ཞིག** །གང་སར་སྙིད་སྡུག་ཚོགས་པ་**མ་འཛུགས་ཤིག** །རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་ཡོན་**སྦྱོངས་ཤིག** །གནས་འདིར་མ་འདུག་པར་ཕྱིར་**སོང་ཞིག** །ཡོ་རེར་སྤྲིངས་ཡིག་རེ་**སྐུརད་ཅིག** །གནད་དོན་གང་ཡིན་ཁ་གསལ་གཏིང་གསལ་གྱིས་གཏན་ལ་**ཕོབ་ཅིག** །ཅེས་སོགས་ལྟ་བུའོ།།

ཅིག་དང་ཞིག་དང་ཤིག་རྣམས་དང་། །འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་ལ། །
དགག་སྒྲ་ཡོད་ན་ད་ལྟ་དང་། །མེད་ན་སྐུལ་ཚིག་དངོས་འབྲི་འོ། །
སྐུལ་མ་གསལ་བྱེད་ཚིག་གྲོགས་དང་། །འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་ཀུང་བྱའོ།།

དགུ་པ། རུང་བའམ་འཐད་པའི་དོན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་འབྲི་ཚུལ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་། ཐུབ་དང་། ནུས་དང་། ཕོད་དང་། རུང་དང་། འོས་དང་། ཆོག་བཅས་ནི་རུང་བའམ་འཐད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་དང་འབྲེལ་ཆེ་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་ལས་ཚིག་མ་འོངས་པ་གཉིས་རང་གི་གོ་བ་ལྟར་གདམ་ང་ཅན་ཡིན་ལ། འདས་ཚིག་དང་སྐུལ་ཚིག་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པ་ཡིན། དཔེར་ན། བྱེད་ཐུབ། བྱེད་ནུས། བྱེད་ཕོད། བྱེད་རུང་། བྱེད་འོས། བྱེད་ཆོག །ཅེས་སམ། བྱ་ཐུབ། བྱ་ནུས། བྱ་ཕོད། བྱ་རུང་། བྱ་འོས། ཞེས་སོགས་སོ། །རྒྱས་པར་བྱས་ན། གཞན་དོན་དུ་རང་གི་སྲོག་ཀྱང་**གཏོང་ཐུབ།** དུག་ཀྱང་**ཟ་ནུས།** སྟག་ཚང་ནང་དུའང་**མཆོང་ཕོད།** **འཁྲུང་འོས**་པའི་ཚུ་ཐིགས་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་རྙེད། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོང་ལ་འཕྲུ་སློང་**བྱེད་མི་རུང་།** མེ་སྒྲོགས་འདིས་དགྲ་བོ་ཁྲི་ཕྲག་སྟེབ་གཅིག་ལ་རྩ་མེད་**བཟོ་ནུས།** ཞེས་པའམ་ཡང་ན། དགྲ་བོ་ཁྲི་ཕྲག་སྟེབ་གཅིག་ལ་རྩ་མེད་**བཟོ་ནུས**་པ་ནི་མེ་སྒྲོགས་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན། ནད་ལས་དྲག་སྐྱིད་ཡོང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆང་ཅུང་ཟད་**འཐུང་ཆོག** །ལས་དོན་དེ་ངས་**སྒྲུབ་ཆོག** །ལས་ཀ་དེ་ངས་**བྱེད་ཆོག** །ཅེས་པ་སོགས་རང་གི་བརྗོད་དོན་ལྟར་ཚིག་གྲོགས་དེ་དག་བརྗོད་ངག་གི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་གནས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། སྲི་བའི་དོན་དུ་ཅི་ཡང་**སྒྲུབ་ནུས།** སྲི་བའི་དོན་དུ་ཅི་ཡང་**བསྒྲུབ་ནུས།** ཞེས་པ་གཉིས་ལས་སྔ་མ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ནུས་ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཕྱི་མ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ནུས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། བསམ་བློ་ཞིབ་ཏུ་བཏང་ན་དུས་ཚོད་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་གསལ་བའི་གནད་ཡོད། དེ་དོན་རྟོགས་པའི་ཐོག་ནས་**སྒྲུབ་ནུས་དང་བསྒྲུབ་ནུས**་གཉིས་པོ་རང་གི་ཞེ་འདོད་ལྟར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་རུང་ཡང་སྤྱི་འགྲུམས་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་ན་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་བ་ལེགས་སོ།།

ཐུབ་ནུས་ཡོད་ཙུང་འོས་ཚིག་དྲུག །འཐད་པའི་དོན་གསལ་ཚིག་གྲོགས་ཏེ། །
ཞེ་འདོད་ཉེ་རྒྱུང་དང་བསྟུན་ནས། །བྱ་ཚིག་ད་མ་འདམ་ག་ཡོ། །ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

བཅུ་པ། ཐབས་ཚུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་། སྟངས་དང་། ཚུལ་དང་། ཐབས་དང་། ལུགས་དང་། སྲོལ་བཅས་ནི་ཐབས་སམ་ཚུལ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་ཡིན་ཞིང་། དེ་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་རྣམ་ཀུན་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་བ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གཙོད་སྟངས། ཤིང་གཙོད་ཚུལ། ཤིང་གཙོད་ཐབས། ཤིང་གཙོད་ལུགས། ཡི་གེ་འབྲི་སྟངས། འབྲི་ཚུལ། འབྲི་ཐབས། འབྲི་ལུགས། འབྲི་སྲོལ། ཞེས་སོགས་སོ། །རྒྱས་པར་བྱས་ན། འདྲི་བ་འདྲི་སྟངས་ལ་འགྱུར་བ་ཐོངས་ཤིག །མིག་གིས་ལྟ་སྟངས་དང་གོམ་པ་སྤོ་སྟངས་ཚུན་ཆད་ཏ་ཅང་མཚུངས། རྣམ་འགྱུར་སྟོན་སྟངས་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་། སྒྲིག་གཞི་སྲུང་ཚུལ་སྐོར་ལམ་སྟོན་གནང་། གཞན་ལ་སློབ་སྦྱོང་སྤྲོད་ཚུལ་གྱི་ཐབ་སྦྱོང་འཛིན་གྲྭ་འཚོག་བཞིན་པ་ཡིན། སློབ་ཁྲིད་བྱེད་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་དགེ་རྒན། ངའི་འགྲོ་ལུགས་སྡོད་ལུགས་ཟ་ལུགས་གསུམ། །དྲིན་པ་མས་བཞག་པའི་ལག་རྗེས་ཡིན། །རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་སྐབས་ནས་ཤིང་སྤྲར་རྐྱོ་སྲོལ་དར་བ་ཡིན། ཞེས་པ་སོགས་སོ།།

དེ་ལས་གཞན་དམིགས་བསལ་ཞིག་ལ། མ་བྱས་བྱས་ཚུལ་ལུང་པ་གང་བཤད་བྱུང་། རྒྱལ་རབས་རྣམས་སུ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་འཛམ་གླིང་སུམ་གཉིས་དབང་དུ་བསྡུས་ཚུལ་བཤད་འདུག །ལོ་ངོ་སུམ་ཅུའི་རིང་ནང་ཆོས་སྒྲུངས་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བྲིས་འདུག །ཅེས་པ་སོགས་གོང་གི་ཐབས་ཚུལ་གསལ་བྱེད་དང་མི་འདྲ་བར་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བྱས་ཟིན་པ་དང་བྱུང་ཟིན་པ་སྟོན་པའི་དོན་དུ་ཚུལ་ཞེས་པའི་ཚིག་གྲོགས་འདི་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཚེ་འདས་ཚིག་འབྲི་བ་བཅས་སྦྱོ་རིས་འབྱེད་པ་གལ་ཆེ། དེ་ཡང་ཁ་གསལ་དུ་བཏང་ན། དབང་དུ་བསྡུས་ཚུལ་ཞེས་པའི་ཚེ་དབང་དུ་བསྡུས་པར་བྱས་པའི་རབ་དང་རིམ་པ་སྟོན་པ་དང་། དབང་དུ་སྡུད་ཚུལ་ཞེས་པའི་ཚེ་དབང་དུ་སྡུད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་པས་སྐབས་དོན་ལྟར་སོ་སོར་འབྲི་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ལས། སྔུན་ནག་སྨར་སློབ་ལྟར་གང་བྱུང་བྱུང་འབྲི་བ་ནི་དཔྱོད་ལྡན་དག་ལ་མི་མཛེས་སོ།།

སྟངས་དང་ཚུལ་ཐབས་སྲོལ་ལུགས་དང་། །འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་སྟེ། །
ཐབས་ཚུལ་གསལ་བྱེད་ཚིག་གྲོགས་དང་། །འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

བཅུ་གཅིག་པ། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་བཤད་པ།

དང་པོ། ནས་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདས་ཚིག་འབྲི་དགོས། དཔེར་ན། ལས་ཁུངས་ནང་དུ་ཕྱིན་ནས་སྙན་ཞུ་ཕུལ། རྐང་པ་བརྐྱངས་ནས་མ་སྡོད། བསམ་བློ་སྔོན་ལ་བཏང་ནས་ལས་དོན་ལ་འཇུག །སྐད་ཆ་བསྐྱུམས་ནས་བཤད་པས་ཅི་ཞིག་ཕན། ཞོགས་པ་སྔ་པོ་ལངས་ནས་གདོང་དང་སོ་འཁྲུད་དགོས། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟའི་ནས་སྒྲ་དེ་དག་གིས་མཚམས་སྦྱོར་ལྷག་བཅས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ། རྟེན་གནས་སམ་གནས་གཞི་སྟོན་པའི་ཚིག་གྲོགས་ས་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་རྣམ་ཀུན་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས། དཔེར་ན། ཉལ་ས་བྱུང་ན་རྐྱོངས་དྲན། བློ་འདྲི་ས་ཕ་མ་ཡོད། ནད་སྙིན་ས་སྨན་པ་ཡོད། ས་གནས་འདི་ནི་སྟོན་སྟོན་པས་ཆོས་འཁོར་དང་པོ་སྐོར་སའི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱི་ཞེས་པ་དེ་རེད། ཙེད་མོ་རྩེ་ས། དཀའ་བ་སྤྱོད་ས། ཞེས་པ་སོགས་སོ།།

གསུམ་པ། བྱ་བ་བྱེད་ས་སྟོན་པའི་ཚིག་གྲོགས་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ནི་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས། དཔེར་ན། སྦྱིན་པ་གཏོང་ཡུལ། ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་ཡུལ། བཟོད་པ་སྒོམ་ཡུལ། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ཡུལ། མཉམ་པར་འཇོག་ཡུལ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་དབྱེད་ཡུལ། ལྟད་མོ་ལྟ་ཡུལ། ཁ་ཟས་ཟ་ཡུལ། ཤིང་གཙོད་ཡུལ། དེབ་འདི་རྩོམ་ཡུལ་རྣམ་གྲོལ་གླིང་ཡིན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་ཕྱག་འཚལ་ཡུལ་དང་མཆོད་པ་འབུལ་ཡུལ་ཡིན། མ་ཟད་དུས་རྟག་ཏུ་གསོལ་བ་འདེབས་ཡུལ་ཡང་ཡིན། ནང་ཆོས་སྦྱོང་ཡུལ། ཙེད་མོ་རྩེ་ཡུལ། ཆོས་འཁོར་སྐོར་ཡུལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

བཞི་པ། མགོའམ་འགོ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ནི་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས། དཔེར་ན། ཡི་གེ་འབྲི་མགོ་བཙུགས་ཟིན་པ། ཡི་གེ་འབྲི་མགོ་འཛུགས་བཞིན་པ། ཡི་གེ་འབྲི་མགོ་གཟུགས་རྒྱུ། ཡི་གེ་འབྲི་མགོ་ཚུགས་ཤིག །ལྟ་བུ། གཞན་ཡང་། མཁའ་རླུང་གཙང་མའི་ཆེད་དུ་ལྗོན་ཤིང་མང་པོ་འཛུགས་མགོ་བརྩམས། ཞོགས་པ་ཆུ་ཚོད་བདུན་པ་ནས་བཀའ་འགྱུར་ཀློག་མགོ་བརྩམས་ནས་དགོང་མོ་ཆུ་ཚོད་ལྔ་པའི་ཐོག་མཐའ་གྲུབ། ཁ་ཏོན་འདོན་མགོ་བཙུགས་ཟིན་ཙམ་ཡིན། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་ཐོག་མར་ངོ་གྲོལ་བྱེད་མགོ་བརྩམས་འདུག །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

ལྔ་པ། གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་ནི་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མ་འོངས་པ་འབྲི་དགོས། དཔེར་ན། སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ཀྱི་ཨང་ཐོབ་**དགོད་གཞིའི**་ཤོག་ལྷེ། སློབ་གྲྭ་འདིའི་**བསླབ་གཞིའི**་སློབ་དེབ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བཟང་། **བྲི་གཞིའི**་ཤོག་བུ་དང་བཅས་སྐྱུལ་མ་མཛད། **བསླབ་གཞི**་ལྔ་ཧི་སྲིད་འཚོའི་བར་བསྲུང་བར་ཁས་ལེན་པ་ལ་དགེ་བསྙེན་ཟེར། འདི་ནི་**དཔྱད་གཞིའི**་ས་བོན་ཙམ་ཡིན། **སྦྱང་གཞི**་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་སྟེང་དུ་སྦྱང་བྱ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་ཡིན། **དགག་གཞི**་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་འགོག་དགོས། **གདགས་གཞི**་ཕུང་པོ་ལྔའམ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་ལ་གང་ཟག་ཟེར། ལྷ་བྱ། འོན་ཀྱང་**རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན**་ལྷ་བྱ་ནི་དམིགས་བསལ་ཡིན།

གཞན་ཡང་། ༡༽ སྦྱང་གཞི། སྦྱང་བྱ། སྦྱོང་བྱེད། སྦྱངས་འབྲས། ༢༽ དགག་གཞི། དགག་བྱ། འགོག་བྱེད། བཀག་འབྲས། ༣༽ གདགས་གཞི། གདགས་བྱ། འདོགས་བྱེད། བཏགས་འབྲས། ༤༽ སྤང་གཞི། སྤང་བྱ། སྤོང་བྱེད། སྤངས་འབྲས། ཞེས་སོགས་བྱ་ཚིག་སོ་སོར་འབྲི་ཚུལ་དང་། སྦྱང་གཞི་དང་སྦྱངས་ཆོས། གདགས་གཞི་དང་བཏགས་ཆོས། དགག་གཞི་དང་བཀག་ཆོས། ཞེས་པ་སོགས་བྱ་ཚིག་གི་འབྲི་ཚུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དྲུག་པ། ཚིག་ཕྲད་ན་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་ལའང་གཉིས་ཏེ། ན་སྒྲ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཚེ་སྐབས་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་ལས། **དང་པོ། ན་སྒྲ་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ལ་འཇུག་པ་ན་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདས་ཚིག་འབྲི་དགོས།** བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལས་ན་ཡིག་གི་དོན་སྟོན་ཚུལ་བརྒྱད་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་ཉེ་བར་མཁོ་བ་འགའ་ཞིག་བཀོད་ན། དང་པོ་དམིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ། མདོར་**བསྡུས་ན།** རྒྱས་པར་**བཤད་ན།** ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་**བཏང་ན།** གཉིས་པ་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ། བཟོད་པ་**བསྒོམས་ན**་གཟུགས་བཟང་པོར་སྐྱེ། གསུམ་པ་རྒྱུ་མཚན་དོན་གྱིས་སྟོན་པ། བརྡ་སྤྲོད་མ་**སྦྱངས་ན**་དཔེ་ཆ་ཤེས་དོན་མེད། བཞི་པ་ཚིག་འགལ་བར་སྟོན་པ། ཚོགས་འདུ་མང་པོ་**འཚོགས་ན**་ཡང་གཏན་འབེབས་བྱེད་མ་ཐུབ། ལྔ་པ་སྨོན་པ་སྟོན་པ། ཁོང་ནད་ལས་མྱུར་དུ་དྲག་སྐྱིད་**བྱུང་ན**་ཅི་མ་རུང་། ཞེས་སོགས་སོ། །ཚིག་གཞན་གྱིས་ཞུས་ན། བྱ་ཚིག་མིང་མཐའ་པ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐད་ཀར་ན་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚེ་ན་རྣམ་ཀུན་འདས་ཚིག་འབྲི་དགོས།

གཉིས་པ། ན་སྒྲ་ཚེ་སྐབས་ལ་འཇུག་པ་ན་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས། དཔེར་ན། རིག་གནས་**སྦྱོང་བ་ན**་དཔེར་བརྗོད་མང་པོ་འབྲི་དགོས། ན་སྒྲས་ཚེ་སྐབས་ཀྱི་དོན་**སྟོན་པ་ན**་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བ་འབྲི་དགོས། ཡི་གེ་**འབྲི་བ་ན**་དག་ཆ་ལ་གཟབ་དགོས། དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་**འབུལ་བ་ན**་ལག་པ་

གཙང་མ་དགོས། ཁ་ཟས་ཟ་བ་ན་བྲེལ་བ་བྱེད་མི་ཉན། གལ་ཆེའི་ལས་དོན་ཆེད་གྲོལ་མོལ་བྱེད་པ་ན་རང་གི་བསམ་ཚུལ་ཤོད་དགོས་པ་མ་ཟད་གཞན་གྱི་བསམ་ཚུལ་ལའང་ཉན་དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

བདུན་པ། དང་སྒྲ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་གསུམ་ལས། **དང་པོ་དང་སྒྲ་རྒྱུ་མཚན་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ། རྣམ་ཀུན་འདས་ཚིག་འབྲི་བ་ཡིན་ཏེ།** ནང་དོན་རིག་པ་བསླབས་པ་དང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་ཤེས། འགྲེལ་བཤད་ཞིབ་གསལ་བྱས་པ་དང་དོན་གནད་རྟོགས། ཞེས་སོགས་དང་།

གཉིས་པ་ཆེ་སྐབས་ལ་འཇུག་པའི་ཆེའང་འདས་ཚིག་འབྲི་བ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མ་ཤར་བ་དང་ཐྲིན་པ། ཁོ་སླེབས་པ་དང་འགོ་བཙུགས་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་།

གསུམ་པ་གདམས་ངག་ལ་འཇུག་ཚེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རི་མོ་མ་འབྲི་དང་། ལྟད་མོ་མ་ལྟ་དང་། ཞེས་སོགས་དགག་སྒྲའི་སྐུལ་ཚིག་དང་འབྲེལ་བ་ན་ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་། ཡི་གེ་བྲིས་དང་། ལྟད་མོ་ལྟོས་དང་། ལེགས་པར་ཉོན་དང་། ཞེས་པ་སོགས་དགག་སྒྲ་དང་མ་འབྲེལ་ན་སྐུལ་ཚིག་དངོས་འབྲི་བ་ཡིན་ནོ།།

ནས་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་འདས་པ་དང་། །ས་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་འོ། །
ཡུལ་དང་མགོ་ཡང་ད་ལྟ་སྟེ། །གཞི་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ། །
ན་འབྲེལ་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་ལ། །བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་འདས་པ་དང་། །
ཆེ་སྐབས་ལ་འཇུག་ད་ལྟ་འོ། །དང་སྒྲ་ལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །
རྒྱུ་མཚན་ལ་འཇུག་འདས་པ་དང་། །ཆེ་སྐབས་ལ་ཡང་འདས་པའོ། །
གདམས་ངག་ལ་འཇུག་ད་སྐུལ་ཚིག །སོ་སོར་མ་འདྲེས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

གོང་གསལ་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་སྐོར་དཔེར་བརྗོད་དང་བཅས་སྤེལ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟགས་འཇུག་གི་བརྗོད་བྱ་བདག་གཞན་དུས་གསུམ་གྱིས་བཅིངས་པའི་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་གོ་བ་གཏིང་ཚུགས་པ་རེ་གཞིར་བཞག །གནའ་དེང་བོད་ཀྱི་ཚད་ལྡན་མཁས་པའི་གསུང་རྩོམ་རྣམས་སུ་ཇི་ལྟར་བཀོལ་སྤྱོད་གནང་བའི་ཚུལ་ལ་དཔྱད་ཞིབ་ནན་བསྣུར་གྱིས་མཁས་པའི་ལག་ལེན་གྱི་བཅུད་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཤིང་གསལ་ཁ་བཏོད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ས་བཅད་བཅུ་གཅིག་གིས་ཚིག་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚིག་འབྲི་ཚུལ་བཤད་པ་ནི་རགས་བསྡུས་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་དེ་ཙམ་དུ་ངེས་པའི་དོན་མིན་པས། དཔྱོད་ལྡན་དག་གིས་སྔོན་དང་ད་ལྟའི་ཚད་

ལྷན་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་ཇི་ལྟར་བཀོལ་སྤྱོད་མཛད་ཚུལ་ལ་ལྟ་ཞིབ་དང་དཔྱད་ཞིབ་ཀྱིས་མང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

མཐའ་དོན་དུ། བྱ་ཚིག་གི་མིང་མཐའ་པ་བ་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་བཤད་པ།

དེ་ཡང་བྱ་ཚིག་གི་མིང་མཐའ་ལ། དཔེར་ན། བཀག་པ། གཅོད་པ། བསྟན་པ། སྒྲུབ་པ། སྒོམ་པ། བྲིས་པ། ལྟ་བུ་མིང་མཐའ་པ་ཅན་དང་། འཚོང་བ། བཟའ་བ། འཁོར་བ། འདུལ་བ། འབྲི་བ། ལྟ་བུ་མིང་མཐའ་བ་ཅན་ཏེ། བྱ་ཚིག་གི་མིང་མཐའ་ཡིན་ན་པ་དང་བ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་གང་བྱུང་བྱུང་མིན་པར་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་འབྲི་སྲོལ་ཡོད་པ་ཡིན། བྱ་ཚིག་མིང་མཐའ་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མིང་མཐའ་པ་ཉིད་འབྲི་དགོས་པ་དང་། བྱ་ཚིག་མིང་མཐའ་བ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མིང་མཐའ་བ་ཉིད་འབྲི་དགོས་པར་ངེས་པ་ཡིན།

འོ་ན་བྱ་ཚིག་གང་ལ་མིང་མཐའ་པ་འཇུག་པ་དང་བྱ་ཚིག་གང་ལ་མིང་མཐའ་བ་འཇུག་པ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ། བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། དབྱངས་ཅན་གྲུབ་པའི་རྡོ་རྗེས། ལེགས་བཤད་ལྗོན་དབང་ལས། ན་རོ་ཡོད་མེད་པ་བ་མ། |བདག་པོའི་སྒྲ་སྟེ་**ག་ད་ན།** **|ཁ་མ་ས་དང་དྲག་མཐར་པ། |ང་འ་ར་ལ་མཐའ་མེད་ལ།** |བདག་སྒྲ་ཡར་གྱུར་བ་དང་ནི། |ཆ་ལ་པ་ཉིད་སྦྱོར་བ་ལེགས། |མིང་མཐའི་པ་བའང་ཕལ་ཆེར་འདྲ། |མ་ནི་ངེས་མེད་སྐབས་དང་སྦྱར། |ཞེས་བདག་སྒྲའི་སྦྱོར་ཚུལ་དེ་ཉིད་བདག་སྒྲ་ཉིད་དང་མིང་གི་ཚོགས་རྣམས་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་འཇུག་མི་འཇུག་ཅི་རིགས་ཡིན་ཡང་། སྐབས་དོན་བྱ་ཚིག་གི་མིང་མཐའ་པ་བ་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་ལ་ནི་ད་དྲག་མ་གཏོགས་རྩོད་པ་མེད་པར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་སྐབས་འདིར་བྱ་ཚིག་གི་མིང་མཐའ་པ་བ་བདེ་བླག་ཏུ་འབྲི་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ཡང་། བྱ་ཚིག་གི་རྗེས་འཇུག་གམ་ཡང་འཇུག་ཏུ། ག །ད། ན། བ། མ། ས་བཅས་དྲུག་པོ་གང་རུང་ཡོད་ཚེ་མིང་མཐའ་པ་འབྲི་དགོས་པས་ཁྱབ་ཅིང་། བྱ་ཚིག་གི་རྗེས་འཇུག་ཏུ། ང་། འ། ར། ལ། མཐའ་མེད་བཅས་ལྔ་པོ་གང་རུང་ཡོད་ཚེ་མིང་མཐའ་བ་འབྲི་དགོས་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན།

དེ་ཡང་རྒྱས་པར་བཤད་ན། མིང་མཐའ་པ་ཅན་གྱི་བྱ་ཚིག་བཤད་པ་དང་། མིང་མཐའ་བ་ཅན་གྱི་བྱ་ཚིག་བཤད་པ་གཉིས་སོ།།

དང་པོ། མིང་མཐའ་པ་ཅན་གྱི་བྱ་ཚིག་བཤད་པ།

༡༽ བཀག་པ། འགོག་པ། དགག་པ། བཞག་པ། འཛོག་པ། གཞག་པ། ཤློག་པ། སྒྲིག་པ། བསྒྲུག་པ། བླུག་པ། འཇུག་པ། ཟུག་པ། ཐུག་པ། གྱུག་པ། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ། བྱ་ཚིག་རྗེས་འཇུག་ག༷་མཐའ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནས་བཟུང་རྣམ་ཀུན་མིང་མཐའ་པ་བ་གཉིས་ལས་པ༷་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས།

༢༽ བཀོད་པ། འགོད་པ། དགོད་པ། འཁོད་པ། བཤྂད་པ། འཆད་པ། རྩོད་པ། གཏོད་པ། རྡོད་པ། བསད་པ། གཙོད་པ། སློད་པ། ལྟོད་པ། མཚོད་པ། བསྟོད་པ། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ། བྱ་ཚིག་རྗེས་འཇུག་ད༷་མཐའ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནས་བཟུང་རྣམ་ཀུན་མིང་མཐའ་པ་བ་གཉིས་ལས་པ༷་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས།

༣༽ བརྩོན་པ། འདོན་པ། གདོན་པ། ཐོན་པ། ཕྱིན་པ། སྐྱུན་པྂ། ཉན་པ། བསྟན་པ། འགྲན་པ། སྦྱིན་པ། འབྱིན་པ། འཛིན་པ། ཞེན་པ། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ། བྱ་ཚིག་རྗེས་འཇུག་ན༷་མཐའ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནས་བཟུང་རྣམ་ཀུན་མིང་མཐའ་པ་བ་གཉིས་ལས་པ༷་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས།

༤༽ སྐྱུབ་པ། གཅུབ་པ། བཀབ་པ། དགབྂ་པ། རྫུབ་པ། སུབ་པ། ཟུབ་པ། བཏབ་པ། གདབ་པ། འཐབ་པ། ཐབ་པ། འབབ་པ། གཟབ་པ། སྒྲིབ་པ། འགྲིབ་པ། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ། བྱ་ཚིག་རྗེས་འཇུག་བ༷་མཐའ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནས་བཟུང་རྣམ་ཀུན་མིང་མཐའ་པ་བ་གཉིས་ལས་པ༷་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས།

༥༽ གཅུམ་པ། ཐུམ་པ། སྐོམ་པ། སྐྱུམ་པ། བཀྲམ་པ། དཀྲམ་པྂ། བསམ་པ། སྒོམ་པ། རྩོམ་པ། སྡོམ་པ། བཙོམ་པ། ཞོམ་པ། ཚོམ་པ། འཁྱམ་པ། འཐམ་པ། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ། བྱ་ཚིག་རྗེས་འཇུག་མ༷་མཐའ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནས་བཟུང་རྣམ་ཀུན་མིང་མཐའ་པ་བ་གཉིས་ལས་པ་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས།

༦༽ བརྩམས་པ། བསྐྱུམས་པ། བསྒོམས་པ། བསྡམས་པ། འཛོྂམས་པ། བསྒྲིམས་པ། བསམས་པ། བསྒྲིགས་པ། བླུགས་པ། བཅོངས་པ། བྲིས་པ། བརྐུས་པ། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ། བྱ་ཚིག་ས༷་མཐའ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནས་བཟུང་རྣམ་ཀུན་མིང་མཐའ་པ་བ་གཉིས་ལས་པ༷་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས།

བདག་སྨྲའི་སྐབས་སུ་ད་དྲག་གི་མཐར་པ་འཇུག་པྂར་གསུངས་ཀྱང་འདིར་བྱ་ཚིག་གི་སྐབས་སུ་ཐད་ཀར་མངོན་པར་གསལ་བའི་རྗེས་འཇུག་གང་ཞིག་ཡིན་མིན་ལ་བལྟ་བ་ཙམ་ལས་ད་དྲག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་དགོས། ད་དང་ས་གཉིས་ཡང་འཇུག་སྟེ། །ད་ནི་ན་ར་ལ་གསུམ་དང་། །ཞེས་པ་ལྟར། ད་དྲག་འཇུག་ཡུལ་གྱི་རྗེས་འཇུག་ན་ར་ལ་གསུམ་ལས། བྱ་ཚིག་གི་རྗེས་འཇུག་ན་ཡི་རྗེས་སུ་མིང་མཐའ་པ་འཇུག་པས་ཁྱབ་པ་གོང་གསལ་ལྟར་ལ། བྱ་ཚིག་གི་རྗེས་འཇུག་ར་དང་ལ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མིང་མཐའ་བ་འཇུག་པས་ཁྱབ་པ་གཤམ་གསལ་ལྟར་ཡིན། དེས་ན་འདིར་ད་དྲག་ཡོད་མེད་བརྩི་མི་དགོས།

གཉིས་པ། མིང་མཐའ་བ་ཅན་གྱི་བྱ་ཚིག་བཤད་པ།

༡༽ བཙོང་བ། འཚོང་བ། སྤྱོང་བ། སྦྱོང་བ། བཀུང་བ། འཕྱུང་བ། ཁྱུང་བ། བརྡུང་བ། ཕྱུང་བ། དབྱུང་བ། བཟུང་བ། ལྷུང་བ། བཏིང་བ། གདིང་བ། འདིང་བ། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ། བྱ་ཚིག་རྗེས་འཇུག་ང༷་མཐའ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནས་བཟུང་མིང་མཐའ་པ་བ་གཉིས་ལས་བ༷་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས།

༢༽ བཟའ་བ། བཅའ་བ། འཚའ་བ། དགའ་བ། དཔའ་བ། བདའ་བ། འབའ་བ། བཙའ་བ། འཛའ་བ། མཛའ་བ། གཡའ་བ། བཤའ་བ། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ། བྱ་ཚིག་རྗེས་འཇུག་འ༷་མཐའ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནས་བཟུང་མིང་མཐའ་པ་བ་གཉིས་ལས་བ་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས།

༣༽ སྐོར་བ། བསྐོར་བ། འཁོར་བ། འཕུར་བ། གཏོར་བ། འཐོར་བ། སྦུར་བ། སྦྱོར་བ། སྤར་བ། འཕར་བ། གཡར་བ། དོར་བ། འདོར་བ། ཕྱུར་བ། བཅིར་བ། བཀུར་བ། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ། བྱ་ཚིག་རྗེས་འཇུག་ར༷་མཐའ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནས་བཟུང་མིང་མཐའ་པ་བ་གཉིས་ལས་བ༷་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས།

༤༽ སྐོལ་བ། བསྐོལ་བ། ཁོལ་བ། འཁོལ་བ། འབུལ་བ། ཕུལ་བ། དབུལ་བ། བཏུལ་བ། གདུལ་བ། འདུལ་བ། ཐུལ་བ། བཙོལ་བ། ཉལ་བ། སྤེལ་བ། འཕེལ་བ། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ། བྱ་ཚིག་རྗེས་འཇུག་ལ༷་མཐའ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནས་བཟུང་མིང་མཐའ་པ་བ་གཉིས་ལས་བ༷་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས།

༥༽ ཟ་བ། བལྟ་བ། ལྟ་བ། འབྲི་བ། བྲི་བ། དྲི་བ། འདྲི་བ། རྐོ་བ། བརྐོ་བ། རྐུ་བ། བརྐུ་བ། བསྒྲུ་བ། སྨྲ་བ། བསྡུ་བ། འདུ་བ། སྤྲོ་བ། འཕྲོ་བ། གསོ་བ། འགྲོ་བ། ཞུ་བ། ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ། བྱ་ཚིག་མཐའ༷་མེ༷ད་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནས་བཟུང་མིང་མཐའ་པ་བ་གཉིས་ལས་བ༷་ཁོ་ན་འབྲི་དགོས།

བྱ་ཚིག་གི་མིང་མཐའ་པ་བ་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་གྱི་རྩལ་སྦྱོང་དཔེར་བརྗོད།

༡༽ བཟའ་བ། ཟ་བ། བཟས་པ། ༢༽ བལྟ་བ། ལྟ་བ། བལྟས་པ། ༣༽ བྲི་བ། འབྲི་བ། བྲིས་པ། ༤༽ བརྐུ་བ། རྐུ་བ། བརྐུས་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། དེ་དག་གི་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་གཉིས་ལ་མིང་མཐའ་བ་ཡིག་དང་། འདས་ཚིག་ལ་མིང་མཐའ་པ་ཡིག་འབྲི་བ་ཡིན། འོ་ན་དེ་ལྟར་འབྲི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་རྣམས་རྗེས་འཇུག་འ་མཐའ་ཅན་ནམ་མཐའ་མེད་ཅན་ཡིན་པར་བརྟེན་མིང་མཐའ་བ༷་དང་། འདས་ཚིག་རྣམས་རྗེས་འཇུག་ས༷་མཐའ་ཅན་ཡིན་པར་བརྟེན་མིང་མཐའ་པ༷་འབྲི་བ་ཡིན།

གཞན་ཡང་། ༡༽ བཙོང་བ། འཚོང་བ། བཙོངས་པ། ༢༽ བཅང་བ། འཆང་བ། བཅངས་པ། ༣༽ སྤང་བ། སྤོང་བ། སྤངས་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་ད་ལྟ་གཉིས་ལ་མིང་མཐའ་བ་ཡིག་དང་། འདས་ཚིག་ལ་མིང་མཐའ་པ་ཡིག་འབྲི་བ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་ད་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ང་ཡིན་པ་དང་། འདས་ཚིག་ས་མཐའ་ཅན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན།

འོན་ཀྱང་། ༡༽ གདིང་བ། འདིང་བ། བཏིང་བ། ༢༽ དབྱུང་བ། འབྱུང་བ། ཕྱུང་བ། ༣༽ གཏང་བ། གཏོང་བ། བཏང་བ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ཀའི་མིང་མཐའ་བ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱ་ཚིག་དུས་གསུམ་ཀའི་རྗེས་འཇུག་ང་ཡིན་པས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ། ༡༽ གསད་པ། གསོད་པ། བསད་པ། ༢༽ གཅད་པ། གཅོད་པ། བཅད་པ། ༣༽ དགོད་པ། འགོད་པ། བཀོད་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ཀའི་མིང་མཐའ་པ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱ་ཚིག་དུས་གསུམ་ཀའི་རྗེས་འཇུག་ད་ཡིན་པས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ། ༡༽ གདུལ་བ། འདུལ་བ། བཏུལ་བ། ༢༽ དབུལ་བ། འབུལ་བ། ཕུལ་བ། ༣༽ དགྲོལ་བ། འགྲེལ་བ། བཀྲལ་བ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ཀའི་མིང་མཐའ་བ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱ་ཚིག་དུས་གསུམ་ཀའི་རྗེས་འཇུག་ལ་ཡིན་པས་སོ།།

གཞན་ཡང་། ༡༽ བསྒོམ་པ། སྒོམ་པ། བསྒོམས་པ། ༢༽ བསམ་པ། སེམས་པ། བསམས་པ། ༣༽ བརྩམ་པ། རྩོམ་པ། བརྩམས་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བྱ་ཚིག་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ཀའི་མིང་མཐའ་པ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་ད་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་མ་དང་། འདས་ཚིག་ཡང་འཇུག་ས་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་སོ།།

གཞན་ཡང་། གཟུང་བ། འཛིན་པ། བཟུང་བ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་དང་འདས་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་མིང་མཐའ་བ་དང་། བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བའི་མིང་མཐའ་པ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་འོངས་འདས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ང་དང་། ད་ལྟ་བའི་རྗེས་འཇུག་ན་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་། འཁྲི་བ། འཁྲི་བ། ཁྲིད་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་ད་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་མིང་མཐའ་བ་དང་། འདས་ཚིག་གི་མིང་མཐའ་པ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་ད་ལྟ་གཉིས་མཐའ་མེད་ཅན་དང་། འདས་ཚིག་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ད་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་། འཕང་བ། འཕེན་པ། འཕངས་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པའི་མིང་མཐའ་བ་དང་། ད་ལྟ་བ་དང་འདས་ཚིག་གི་མིང་མཐའ་པ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པའི་རྗེས་འཇུག་ང་དང་། བྱ་ཚིག་ད་ལྟ་བའི་རྗེས་འཇུག་ན། འདས་ཚིག་ཡང་འཇུག་ས་མཐའ་ཅན་ཡིན་པས་སོ།།

དེ་ལྟར་རིགས་བསྒྲིས་ནས་ཀུན་ལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། བྱ་ཚིག་གི་མིང་མཐའ་ལ་པ་དང་བ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འབྲི་ཚུལ་གྱི་གནད་འགག་གཅིག་ཤེས་ཀུན་གྲོལ་གྱི་མན་ངག་འདི་ལན་གཅིག་ཁོང་དུ་ཆུད་ཚེ། དེ་ནས་བཟུང་དཀའ་ཚེགས་གང་ཡང་མེད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་བྱ་ཚིག་གི་མིང་མཐའ་པ་བ་གཉིས་མ་ནོར་མ་འཁྲུགས་པར་སྦྱུ་རིས་ཕྱེ་ནས་འབྲི་ཐུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེས་ན་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གོང་དུ་དྲངས་པའི་ལེགས་བཤད་ལྗོན་དབང་གི་རྩ་ཚིག་དེ་ཉིད་བློར་ངེས་དགོས་པ་གལ་ཆེ།

ལེགས་བཤད་ལྗོན་དབང་གི་རྩ་ཚིག་དེ་བདག་སྒྲའི་རྩ་ཚིག་ཡིན་པས་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་ཅུང་ཟད་སྟབས་མི་བདེ་བ་སྲིད་ན། འདིར་བྱ་ཚིག་གི་མིང་མཐའ་པ་བ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་བསྡོམས་ཚིག་ཁམས་གཙང་གསར་དུ་བཀོད་ན་འཇུག་བདེ་བས་གཤམ་གསལ་ལྟར་ཡིན།

བྱ་ཚིག་གང་གི་རྗེས་འཇུག་ནི། །ག་ད་ན་དང་བ་མ་ས། །
གང་རུང་ཡིན་ཚེ་མིང་མཐའ་པ། །ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྲི་བར་བྱ། །
བྱ་ཚིག་གང་གི་རྗེས་འཇུག་ནིྃ། །ང་འ་ར་ལ་མཐའ་མེད་ཅན། །
གང་རུང་ཡིན་ཚེ་མིང་མཐའ་བ༷། །ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྲི་བར་བྱ། །ཞེས་སོ།།

དེ་ལྟར་སྔོན་འགྲོ་ཚོགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དངོས་གཞི་ཚིགས་ཆེན་པོ་ལྔའི་སྒོ་ནས་རྟགས་འཇུག་གི་བརྗོད་བྱའི་སྙིང་པོ་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང་། སྔོན་རྗེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་འཇུག་ཚུལ་རྣམ་པ་བཞི་སོགས་ནི་རྟགས་འཇུག་གི་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་གསལ་བར་བསྟན་པས་འདིར་བསྐྱར་ཟློས་ཀྱི་ངལ་བ་མ་བགྱིས་ལ། ཤེས་པར་འདོད་པ་དག་གིས་རྟགས་འཇུག་གི་རྩ་འགྲེལ་དེ་དག་ཏུ་གཟིགས་ན་རྟོགས་སླའོ།།

བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྟགས་འཇུག་གི་བརྗོད་བྱའི་སྙིང་པོ་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལག་ལེན་བཅུད་བསྡུས་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད། དོན་གཉེར་ཅན་འགའ་ཞིག་ནས་རེ་སྐུལ་ཡང་ཡང་བྱུང་ཞིང་། འབྲོང་དུར་བསྟན་འཛིན་ལམ་བཟང་ནས་ཀྱང་རྩོམ་སྐུལ་ནན་ཏན་གནང་བར་བརྟེན། ཡབ་རྗེ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུའི་ཐུགས་ཀྱི་ཐེའུ་འབྲུ་སྤྲུལ་འགྱུར་ཆོས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་མོ་ཐེག་མཆོག་རྣམ་གྲོལ་བཤད་སྒྲུབ་དར་རྒྱས་གླིང་གི་ཡན་ལག་སྤྲུལ་འགྱུར་བཙུན་དགོན་མཚོ་རྒྱལ་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་གི་འགན་འཛིན་ལས་ཤག་ཏུ། འབྲོང་དུར་ཆོས་རྗེ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་ངེས་དོན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་འབོད་པས། རང་ལོ་སོ་གསུམ། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་མེ་ཕོ་སྤྲེལ། བོད་རྒྱལ་ལོ་

༢༡༩༣ བོད་ཟླ་ ༡༡ བོད་ཚེས་ ༣ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ སྤྱི་ཟླ་ ༡ སྤྱི་ཚེས་ ༡ སྤྱི་ལོ་གསར་ཚེས་ཉིན་འབྲི་མགོ་བཙམས་ཏེ། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་མེ་མོ་བྱ། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༩༤ བོད་ཟླ་ ༣ བོད་ཚེས་ ༡༥ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ སྤྱི་ཟླ་ ༥ སྤྱི་ཚེས་ ༡༠ ཉིན། སྦ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་གླིང་གི་དགེ་རྒན་ལས་ཤག་ཏུ་ལེགས་པར་མཐའ་གྲུབ་པར་བགྱིས་པ་འདི་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འགྲོ་བ་ཀུན། བཟོ་དང་གསོ་བ། སྒྲ་དང་ཚད་མ། ནང་དོན་རིག་པ་སོགས་ཕྱི་ནང་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་སྣང་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་ཏེ། ལེགས་ཉེས་བླང་དོར་འབྱེད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྤྱན་མཆོག་ཡངས་པར་གྱུར་ཅིག་གྱུ །བོད་ཀྱི་བརྡ་སྤྲོད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྟགས་འཇུག་གི་བརྗོད་བྱ་སྙིང་པོ་བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལག་ལེན་བཅུད་བསྡུས་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་རེ་ཞིག་རྫོགས་སོ།། །།དགེའོ།། དགེའོ།། དགེའོ།།

བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ།

བྱ་ཚིག་གི་རྣམ་གཞག་ལག་ལེན་བཅུད་བསྡུས་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དཔར་སྐྲུན་འགྲོ་གྲོན་ཆེད། ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་མོ་རྣམ་གླིང་མཁན་ཆེན་ཆེ་དབང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནས་ཧིན་སྒོར་འབུམ་གཅིག་༼༡༠༠༠༠༠༽གསོལ་རས་གནང་བར་སྙིང་དབུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ་བ་དང་འབྲེལ། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་བསྟན་འགྲོ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་དོན་དུ་སྐུ་ཚེ་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་མཛད་འཕྲིན་ཕྱོགས་མཐར་ཁྱབ་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་གེགས་མེད་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་སྨོན་འདུན་ཁྲངས་མེད་ཞུ། རྩོམ་པ་པོས།

འདི་ཉིད་མ་བསླབས་འདི་དོན་མ་རྟོགས་པར།། མཆོངས་ཐངས་གཅིག་གིས་གཞུང་ཆེན་ཁང་སྟེང་དུ།།
འཛེག་པར་འདོད་པ་རྒྱུ་འབྲས་གོ་ལྡོག་གི། ལྟ་ཚུལ་འདི་ལ་སུ་ཞིག་ཡིད་རྟོན་བྱེད།།

དེས་ན་མཁས་མཆོག་ཐོན་མིས་གསུངས་པ་ལྟར།། དང་པོ་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་བསླབས་བྱས་ཏེ།།
དེ་ནས་གཞུང་གཞན་དག་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ།། གོ་རིམ་མ་འཚོལ་ཙམ་ཞིག་སྨྲས་ན་མཛེས།།

ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས་སོ།།